

Programul de Cooperare Transfrontalieră ENPI
Ungaria-Slovacia-România-Ucraina

Programul este cofinanțat de către
Uniunea Europeană

Parteneriat fără frontiere

**EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO
DOCUMENTE
II**

**МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ.
ДОКУМЕНТИ
II**

EDITURA MUZEULUI SĂTMĂREAN
2012

**EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO
DOCUMENTE
II**

**МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ. ДОКУМЕНТИ
II**

2012

Acest material este publicat în cadrul proiectului „Studiu de cercetare și conservare a patrimoniului cultural transfrontalier” - HUSKROUA/0901/072 - derulat de către Muzeul Județean Satu Mare și Universitatea de Stat Transcarpatia, Ujgorod, în cadrul programului Ungaria-Slovacia-România-Ucraina ENPI - CBC - 2007 - 2013 (www.huskroua-cbc.net), finanțat de către Uniunea Europeană, prin Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat. Cofinanțarea a fost asigurată de către Guvernul României – MDRT și Consiliul Județean Satu Mare.

Catalogul a fost publicat în colaborare cu Universitatea națională din Ujgorod. Programul Ungaria-Slovacia-România-Ucraina ENPI - CBC trebuie să fie implementat în perioada 2007 – 2013 între regiunile Ucrainei și cele ale Statelor Membre UE, care împart granițe comune. ENPI susține cooperările transfrontaliere la granițele externe ale Uniunii Europene.

Obiectivul general al Programului este de a intensifica și adânci cooperarea socială și economică între regiunile din Transcarpatia (Zakarpattia, Ivano-Frankivsk și Cernăuți, Ucraina), precum și a zonelor eligibile și adiacente din Ungaria, România și Slovacia. Autoritatea Comună de Management este Agenția Națională de Dezvoltare din Ungaria, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului din România.

Website-ul programului: www.huskroua-cbc.net.

Uniunea Europeană este compusă din 27 de state membre care au decis să-și unească treptat cunoștințele, resursele și destinele. În decursul istoriei de 50 de ani de extindere ele au fondat un teritoriu al stabilității, democrației și dezvoltării durabile sprijinind principiile diversității culturale, toleranței și libertății individuale. Uniunea Europeană dorește să ofere realizările și valorile sale cetățenilor altor state și țărilor care nu intră în componența ei. Organul executiv al UE este Comisia Europeană.

Coordonator proiect: Daniela Bălu

©Muzeul Județean Satu Mare

Publicarea sau părți ale acesteia pot fi tipărite numai cu acordul autorilor.

Publicat la Satu Mare, octombrie 2012

Editor: Muzeul Județean Satu Mare

Adresa: Satu Mare, B-dul. dr. Vasile Lucaciu nr. 21, tel.004.0261.737526; fax.0261768761

E-mail:muzeusm@gmail.com; Web:www.muzeusm.ro .

Echipa de proiect:

Daniela Bălu, manager proiect

Irina Liuba Horvat, expert

Viorel Ciubotă, expert

Simona Alexiu, asistent financiar

Dorina Păștean, asistent achiziții

Ivan Vovkanych, asistent manager proiect

Fedir Vaschuk, expert

Oksana Svyezhentseva, expert

Yurii Kopinets, expert

Natalia Lytvyn, asistent financiar

Viorel Ciubotă (coordonator), Vasile Rus (coordonator), Irina Liuba
Horvat, Mihai Misiuk, Serghei Veskvarko, Turuczko Sándor.

**EPISCOPIA GRECO-CATOLICĂ DE MUKACEVO
DOCUMENTE
II**

**МУКАЧІВСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ. ДОКУМЕНТИ
II**

**Editura Muzeului Sătmărean
Satu Mare**

<https://biblioteca-digitala.ro>

Tehnoredactare: Irina Liuba Horvat, Dorina Păștean, Carmen Vancea, Marina Mihovich, Adriana Horvat.

Fotografi: Mircea Zelea, Ioan Czako

Traducere: Irina Liuba Horvat (ucr.), Adriana Horvat (ucr.); Mihai Ciubotă (engl.).

D.T.P: Adela Dobrescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POP, EMIL P.

**Episcopia greco-catolică de Mukacevo : documente =
Mukachivska greco-catolitska eparhiia : documenti / vol. coord.**

**de: Viorel Ciubotă, Vasile Rus; autori: Viorel Ciubotă, Liuba
Horvat, Mihai Misiuk, - Satu-Mare : Editura Muzeului
Sătmărean, 2007-**

ISBN 978-973-1843-07-0

Vol. 2. - 2012. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-973-1843-59-9

- I. Ciubotă, Viorel (coord.)**
- II. Rus, Vasile (coord.)**
- III. Horvat, Irina Liuba**

281.95(477 Mukacevo):282

A trecut mai bine de șase ani de la apariția primului volum de documente referitoare la Episcopia greco-catolică de Mukacevo, lucrare realizată în colaborare cu Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia și prin sprijinul financiar generos al Uniunii Europene.

Tot datorită acestui sprijin financiar realizăm cel de-al doilea volum care acoperă perioada anilor 1731-1750 și care cuprinde 166 documente selecționate din peste 800 de dosare și mai multe mii de file.

Din această cauză misiunea noastră a fost îngrătată deoarece, limitați la un număr de 400 de pagini a trebuit să lăsăm afară documente importante privind comunitățile greco-catolice din Slovacia, Ucraina, România și Ungaria. Nu trebuie uitat că episcopia greco-catolică de Mukacevo acoperea un întins teritoriu cuprinzând peste 730 de parohii în veacul al XVIII-lea.

Este de la sine înțeles că am insistat pe documentele nepublicate dar la care se face referire în multe lucrări consacrate episcopiei de Mukacevo.

La fel este de înțeles efortul nostru de a prezenta documente privind comitatele Satu Mare, Maramureș și Szabolcs (Ungaria), dar mai ales pe cele privind Transilvania, necunoscute și care sunt foarte interesante prin datele pe care le oferă pentru perioada 1744-1749, perioadă de mari frământări religioase în sânul românilor, provocate în principal de plecarea episcopului Klein¹ din fruntea diecezei de Făgăraș dar și de apariția în Transilvania a călugărului ortodox sârb Visarion Sarai² care după părerea noastră au reușit să zdruncine în mod serios greco-catolicismul.

De altfel anii 1731-1750, la care se referă documentele din volum, sunt ani plini de evenimente contradictorii din toate punctele de vedere.

Ei sunt dominați de figurile impunătoare ale împăraților habsburgici, Carol al VI-lea (moare în 1740) și mai ales a împărătesei Maria Terezia, figură emblematică a monarhului luminat din veacul al XVIII-lea. Ea a fost inițiatorea unui vast program de reforme, menit să îmbunătățească soarta supușilor săi, mai ales a masei mari a țărănimii, și astfel să crească veniturile statului.

Reformele au cuprins inclusiv biserica unde amintim patentele din 1741 și 1744 menite să îmbunătățească soarta preoțimii greco-catolice, reforma calendarului prin limitarea sărbătorilor religioase, crearea de instituții

¹ Pentru detalii privind subiectul vezi dr. Augustin Bunea, *Din istoria românilor Episcopul Ioan Inocențiu Klein (1728-1751)*, Blaș, 1900; Francisc Pall, *Inochentie Micu Klein Exilul la Roma 1745-1768*, vol I-II, Cluj-Napoca, 1997; D. Prodan, *Supplex Libellus Valachorum*, Ediție nouă, refăcută, București, 1967.

² Pe larg vezi Mircea Păcurariu, *Istoria bisericii ortodoxe române*, vol. 2, București, 1981; Silviu Dragomir, *Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul al XVIII*, vol. 1, Sibiu, 1920; Greta-Monica Miron, *Ațiune ortodoxă- ațiune catolică. Efectele mișcării lui Visarion Sarai în Hunedoara, Hațeg, Zarand și Alba*, în „ Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, vol. 50, 2005, nr. 2, p.1-36.

de învățământ superior menite să pregătească preoți și învățători (amintim că în această perioadă se deschid seminarile de la Blaj și cel de la Mukacevo, liceele romano-catolice de la Satu Mare, Sighetu Marmăției, Carei etc)³.

În analiza perioadei trebuie să mai ținem seama și de faptul că între anii 1740-1748 s-a desfășurat războiul de succesiune la tronul Austriei, încheiat prin pacea de la Aachen și care a consfințit dreptul Mariei Terezia de a ocupa tronul.

În aceste condiții este clar de ce episcopii de la Mukacevo, Gheorghe Bizanczy (1716-1733), Simeon Olsavszky, Gheorghe Blajovszky, dar mai ales Mihail Olsavszky (1743- 1767) printr-o politică moderată au obținut rezultate extrem de pozitive pentru soarta eparhiei pe care o conduceau.

Enumerăm doar câteva: subordonarea Maramureșului sub jurisdicția episcopiei de la Mukacevo, după ce aproape 200 de ani fusese în subordinea episcopiei de la Alba Iulia (prin pacea de la Adrianopol încheiată în 1568 între sultanul Selim și împăratul Maximilian al Austriei Maramureșul a intrat sub jurisdicția principilor ardeleni)⁴.

La fel printre victorii putem enumera și subvenția pe care episcopia o primește anual de la Cassa parochorum.

Și nu în ultimul rând demnitatea cu care a fost însărcinat Mihail Olsavszky, comisar regal, în timpul tulburărilor din Transilvania având misiunea de a aduce pe români din nou la unire.

Că și-a îndeplinit cu prisosință misiunea ne-a dovedește și faptul că în 13 decembrie 1746 împărăteasa Maria Tereza îl numea consilier regal iar în 10 februarie 1747 o rezoluție imperială statua reluarea acordării subvenției de 2000 de florini, ridicată acum la 3000 de florini⁵.

Episcopul Olsavszky este acela care începe să desfășoare acțiuni concrete pentru canonizarea episcopiei de la Mukacevo și scoaterea ei de sub jurisdicția episcopiei romano-catolice de la Eger, primind sprijin din partea inclusiv a împărătesei⁶.

Tot de numele lui Olsavszky se leagă și vizitațiile canonice pe care le-a întreprins în întinsa lui eparhie și nu numai.

În primul rând sunt de amintit vizitațiile pe care le face la cererea împărătesei în Transilvania în anii 1745 – 1748. După Lucskay se pare că a fost în Transilvania nu mai puțin de patru ori⁷.

³ Dintre extrem de numeroasele lucrări consacrate perioadei vom menționa ; George Barit, *Părți alese din istoria Transilvaniei*, ediția a II-a, volumul I, Brașov, 1993; N. Iorga, *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, Ediție îngrijită de Georgeta Penelea, București, 1989; Hómán Bálint, Szekfű Gyula, *Magyar történet*, vol. IV, Budapest, 1935; Niderhauser Emil-Gonda Imre, *A Habsburgok Egyeurópai jelenség*, ediția a II-a, Budapest, 1978; Hajdu Lajos, *II Jozsef igazgatási reformjai Magyar országon*, Budapest, 1982; D. Prodan, *Problema iobagiei în Transilvania 1700 - 1848*, București, 1989; Angelika Schaser, *Reformele iosefine în Transilvania și urmările lor în viața socială*, Sibiu, 2000; *Naresi istorii Zakarpattia*, Tom I, Ujgorod, 1992.

⁴ Cf. I. Duligkovič, *Istoričeskiia certí Ugro-Russkih*, vol III, Ungvár, 1877, p.99-101.

⁵ Cf. Mihail Lucskay, *Historia carpato Ruthenorum*, în „Vedecký zborník múzea ukrajinskej kultúri Muzea Ucrájinskej kultúry vo Svidniku, 17, 1991, p. 40 și 62 .

⁶ Pe larg în Ovidiu Ghitta, *Nașterea unei biserici. Biserica greco-catolică din Sătmar în primul ei secol de existență (1667-1761)*, Cluj-Napoca, 2001, *passim*.

⁷ M. Lucskay, *Op. cit.*, p. 40-41.

În această perioadă Olsavszky începe să-și viziteze și parohiile din propria episcopie, e drept împins din spate atât de episcopul de Eger, superiorul său, dar și de împărăteasa Maria Terezia.

Se pare că a început această activitate încă din anul 1745 când a vizitat Maramureșul⁸, în 1749 vizitează Zemplenul și Saaros⁹, 1750 începe iarăși în Zemplen și Saaros¹⁰, în 1751 comitatele Abba Ujváros, Szabolcs și Satu Mare¹¹, Maramureș în 1751¹², iarăși Abba Ujváros, Saros și Scepus¹³, Bereg în 1752¹⁴, Ung în 1752¹⁵.

Deși au extrem de multe omisiuni și greșeli, aceste vizitații canonice efectuate de episcopul Mihail Olsavszky la jumătatea veacului al XVIII-lea în cele 8 comitate nordice care alcătuiau eparhia, precum și Transilvania, reprezintă o sursă inegalabilă de informații privind populația, bisericile, inventarele bisericilor, preoții, situația materială a acestora, cărțile de cult, matricolele parohiale etc.

Ele reprezintă o adevărată radiografie a situației bisericii greco-catolice la jumătatea veacului al XVIII-lea.

Un alt grup de documente se referă la mănăstirile bazilitane din eparhie și în special a celor din Máriapócs, Mukacevo și Bixad. Perioada 1731-1750 reprezintă epoca în care mănăstirea Sfântul Nicolae intră sub autoritatea deplină a episcopiei de la Mukacevo, lichidându-se orice veleități de independență manifestate de-a lungul vremurilor, dar în același timp câștigându-și statutul de conducător al tuturor mănăstirilor din eparhie.

De asemenea este perioada în care mănăstirea de la Máriapócs primește statutul spiritual de prim ordin pe care îl are și astăzi și în același timp episcopii eparhiei, începând cu Bizanczy și până la Mihail Olsavszky, cu mari eforturi materiale ridică construcțiile mănăstirii în forma pe care o cunoaștem azi.

În toamna anului 1749 lucrările erau încheiate iar mănăstirea era sfințită în mod solemn. Aici trebuie să remarcăm rolul de prim ordin pe care l-au jucat conții Alexandru și Francisc Károlyi, de altfel catolici, în asigurarea condițiilor pentru dobândirea unui statut de prim rang pentru mănăstirea de la Máriapócs.

În rest documentele prezintă aspecte puțin spectaculoase din viața de fiecare zi a comunităților greco-catolice: numiri de protopopi, sfințiri de preoți, încasarea impozitului pentru episcopie (cathedraticum), încasarea impozitelor de război, sfințiri de episcopi etc. necesare pentru orice istorie

⁸ Deși la sfârșitul documentului există o însemnare a arhivarului episcopiei „ Annus circiter 1745” credem că totuși documentul este de fapt o parte a vizitației pe care episcopul o întreprinde în Maramureș în anul 1751!

⁹ Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1199.

¹⁰ *Ibidem*, dosar 1216, f. 1 - 46 și Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l'évêque Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureș (1751)*, în «Church and Society in Central and Eastern Europe», Cluj-Napoca, 1998, p. 238-253.

¹¹ Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1289.

¹² *Ibidem*, dosar 1290, f.1-24.

¹³ *Ibidem*, dosar 1290, f. 25-43.

¹⁴ *Ibidem*, dosar 1327, f. 1-31.

¹⁵ *Ibidem* dosar 1328, f. 1-64.

care își propune să studieze istoria eparhiei de la Mukacevo sau a comunităților rurale.

Mai menționăm de asemenea că documentele pe care le aducem la lumină sunt legate nemijlocit de Episcopia greco-catolică de la Mukacevo (fond 151), Mănăstirea bazilitană Sfântul Nicolae de la Mukacevo (fond 64) și Colecția de manuscrise slavone și românești care au aparținut episcopiei și care astăzi sunt păstrate la Biblioteca Universității Naționale din Ujgorod.

În încheiere amintim că acest volum este rodul unei colaborări de peste 10 ani între Muzeul Județean Satu Mare și Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia. Mulțumirile autorilor se îndreaptă în mod deosebit înspre colectivul Arhivei de la Beregovo.

Fără sprijinul și dăruirea lor acest volum nu ar fi fost posibil să apară: Olena Kutași (director adjunct, custode principal al fondurilor), Maria Ieremkina (șef secție – utilizarea documentelor), Valentina Homin (șef secție – depozitare, inventariere și evidență), a specialiștilor principali Mihovici Marina, Serghei Veskvarko, Jujana Kremer, cercetător principal Larisa Leytai, Natalia Iagudina (cusode principal al fondurilor), Clara Starkova (custode al fondurilor) etc.

Вступ

Минуло вже більше шести років із моменту появи першого тому документів про Мукачівську греко-католицьку єпархію. Це видання було підготоване у співпраці з Державним архівом Закарпатської області і за щедрої фінансової підтримки Європейського Союзу.

Також, завдяки фінансовій підтримці ЄС, видається другий том, що охоплює період 1731-1750 років і включає в себе понад 166 документів, вибраних із декількох тисяч справ та аркушів.

Наше завдання невдячне, тому що, будучи обмеженими 400 сторінками, ми були змушені відкинути важливі документи про греко-католицькі громади Словаччини, України, Румунії та Угорщини. Не можна забувати, що Мукачівська греко-католицька єпархія у XVIII столітті займала велику територію, охоплюючи понад 730 парафій.

Само собою зрозуміло, що ми наполягали на неопублікованих документах, але згаданих у багатьох роботах, присвячених Мукачівській єпархії. Так само зрозуміло наші зусилля представити документи, які стосуються Сатумарського, Мараморського та Саболчського (Угорщина) комітатів, особливо тих, які стосуються Трансильванії. Це невідомі документи, але вони цікаві тим, що дають відомості за період 1744-1749 років, період великих релігійних потрясінь серед румунів, зумовлених, в основному, зняттям єпископа Клейна¹⁶ з головування Фогараською єпархією, а також появою в Трансильванії

¹⁶ Pentru detalii privind subiectul vezi dr. Augustin Bunea, *Din istoria românilor Episcopul Ioan Inocențiu Klein (1728-1751)*, Blaș, 1900; Francisc Pall, *Inochentie Micu Klein Exilul la Roma 1745-1768*, vol I-II Cluj-Napoca, 1997; D. Prodan, *Supplex Libellus Valachorum*, Ediție nouă, refăcută, București, 1967.

сербського православного монаха Віссаріона Сарая¹⁷, який, на нашу думку, дуже серйозно зумів потрясти греко-католицизм.

Крім того, період 1731-1750 років, на який посилаються документи, є роки, повні суперечливих подій в усіх відношеннях.

У цей період переважають вражаючі фігури Габсбургських імператорів, Карла VI (помирає в 1740 році) і особливо імператриці Марії Терезії, символічної фігури освіченого монарха XVIII століття. Вона була ініціатором величезної програми реформ, спрямованої на поліпшення долі своїх підданих, особливо великої маси селянства, таким чином збільшила прибутки держави.

Реформи стосувалися, в тому числі і церкви, про які згадують патенти 1741 та 1744 років, мета яких поліпшити долю греко-католицького духовенства, здійснити реформу релігійних календарних свят, яка обмежила релігійні свята; створити заклади вищої освіти, призначені для підготовки священників і вчителів (згадуємо, що в цей період відкриті духовні семінарії в Блажі, Мукачеві, римокатолицькі школи в Сату-Маре, Сігеті, Карей та ін.¹⁸

За цих обставин, очевидно, що мукачівські єпископи Георгій Геннадій Бізанці (1716-1733), Сімеон Ольшавський та особливо Георгій Блажовський (1743 - 1767) завдяки помірній політиці здобули дуже позитивні результати для єпархії, яку очолювали. Ось лише деякі з них: Мараморощина, яка була під юрисдикцією Мукачівської єпархії, після того, як близько 200 років була підпорядкована єпархії Алба-Юлія (внаслідок миру у Адріанополі, укладеного в 1568 році між султаном Селімом та імператором Австрії Максиміліаном), перейшла під юрисдикцію Трансильванських князів¹⁹.

Серед перемог, які можемо перерахувати, є і виділення щорічних коштів, отриманих від *Cassa parochorum* (парафіяльної каси).

І, не в останню чергу, сан, який отримав Михайло Ольшавський, королівський комісар, під час заворушень в Трансильванії, який мав завдання повернути румунів до унії.

Те, що він цілком виконав свою місію, доказує факт, що 13 грудня 1746 року імператриця Марія Терезія призначає його королівським радником, а 10 лютого 1747 року імперська резолюція відновляє виділення коштів на фінансування єпархії у розмірі 2000-3000 флоринів²⁰.

¹⁷ Pe larg vezi Mircea Păcurariu, *Istoria bisericii ortodoxe române*, vol. 2, București, 1981; Silviu Dragomir, *Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul al XVIII*, vol. 1, Sibiu, 1920; Greta-Monica Miron, *Ațiune ortodoxă- ațiune catolică. Efectele mișcării lui Visarion Sarai în Hunedoara, Hațeg, Zarand și Alba*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, vol. 50, 2005, nr. 2, p.1-36.

¹⁸ Dintre extrem de numeroasele lucrări consacrate perioadei vom menționa: George Barit, *Părți alese din istoria Transilvaniei*, ediția a II-a, volumul I, Brașov, 1993; N. Iorga, *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, Ediție îngrijită de Georgeta Penelea, București, 1989; Hóman Bálint, Szeffü Gyula, *Magyar történet*, vol. IV, Budapest, 1935; Niderhauser Emil-Gonda Imre, *A Habsburgok Egyeurópai jelenség*, ediția a II-a, Budapest, 1978; Hajdu Lajos, *II Jozsef igazgatási reformjai Magyar országon*, Budapest, 1982; D. Prodan, *Problema iobagiei în Transilvania 1700 - 1848*, București, 1989; Angelika Schaser *Reformele iosefine în Transilvania și urmările lor în viața socială*, Sibiu, 2000; *Нариси історії Закарпаття*, Том 1, Ужгород, 1992.

¹⁹ Cf. I. Duljšković, *Istoričeskaia certf Ugro-Russkih*, vol III, Ungvár, 1877, p. 99-101.

²⁰ Cf. Mihail Lucskay, *Historia carpato Ruthenorum*, în „Vedecký zbornik múzea ukrajinskej kultúry Muzea Ucajinskej kultúry vo Svidniku, 17, 1991, p. 40 și 62.

Єпископ Ольшавський починає робити конкретні дії для канонізації Мукачівської єпархії і вихід її з-під юрисдикції Егерської римо-католицької єпархії, отримуючи підтримку і від королеви²¹.

Крім того, з ім'ям Ольшавського пов'язані і канонічні візитації (перевірки), які він проводив у своїй обширній єпархії та за її межами.

У першу чергу, треба згадати про перевірки (канонічні візитації), що проводяться в Трансильванії на прохання королеви в період із 1745 по 1748 рік. Згідно записів Михайла Лучкая, він був у Трансильванії не менше, ніж чотири рази²².

Якщо бути точним, у цей період Ольшавський починає відвідувати парафії під впливом свого керівника --- Егерського єпископа та імператриці Марії Терезії.

Схоже, що ця діяльність почалася в 1745 році з відвідання Мараморошу²³, в 1749 році була продовжена відвідуванням Земпліна та Саароша²⁴, в 1750 - знову Земплін та Саарош²⁵, в 1751 році - комітати Абба Уйварош, Саболч та Сату- Маре²⁶, Мараморош, в 1751 році ²⁷ знову Абба Уйварош, Саарош та Счепус²⁸, в 1752 році - Берегово²⁹, а в 1752 році - Ужгород³⁰.

Хоча у канонічних візитаціях, зроблених єпископом Михаїлом Ольшавським у середині XVIII століття у 8 - ми північних комітатах, що входили до складу єпархії та в Трансильванії, є дуже багато упущень та помилок, але вони є безпрецедентним джерелом інформації про населення, церкви, інвентарі церков, священиків, їх фінансове становище, богослужбові книги, парафіяльні метрики та ін.

Вони являють собою справжню картину становища греко-католицької церкви в середині XVIII століття.

Інша група документів стосується василіанських монастирів єпархії, а особливо Маріє - Повчанського, Мукачівського та Біксадського. Період із 1731 по 1750 рік представляє епоху, коли монастир Святого Миколая повністю входить під юрисдикцією Мукачівської єпархії, ліквідуючи будь-які амбіції незалежності, що проявлялися протягом століть, але в той же час отримуючи і статус ведучого серед усіх монастирів єпархії.

Це також період, коли Маріє-Повчанський монастир отримує провідний духовний статус, який залишився і на сьогодні. В той же час єпископи єпархії,

²¹ Pe larg în Ovidiu Ghitta, *Nașterea unei biserici. Biserica greco-catolică din Sătmar în primul ei secol de existență (1667-1761)*, Cluj-Napoca, 2001, *passim*.

²² M. Lucskay, *Op. cit.*, p. 40-41.

²³ Deși la sfârșitul documentului există o însemnare a arhivarului episcopiei „ Annus circiter 1745” credem că totuși documentul este de fapt o parte a vizitației pe care episcopul o întreprinde în Maramureș în anul 1751!

²⁴ Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis1, dosar nr. 1199.

²⁵ *Ibidem*, dosar 1216, f. 1-46 și Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l'évêque Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureș (1751)*, în „Church and Society in Central and Eastern Europe”, Cluj-Napoca, 1998, p. 238-253.

²⁶ Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1289.

²⁷ *Ibidem*, dosar 1290, f.1-24.

²⁸ *Ibidem*, dosar 1290, f. 25-43.

²⁹ *Ibidem*, dosar 1327, f. 1-31.

³⁰ *Ibidem* dosar 1328, f. 1-64.

починаючи з Бізанці і аж до Михайла Ольшавського, з великими матеріальними зусиллями будують монастир в такій формі, яку ми знаємо на сьогодні.

Восени 1749 року роботи були завершені, і монастир був урочисто освячений. Слід зазначити, що тут визначну роль відіграли Олександр та Франциск Каролі, що були католиками і забезпечили умови для набуття Маріє-Повчанському монастирю статусу першого рангу (провідний).

Інші документи показують аспекти повсякденного життя греко-католицьких громад: призначення протопопів, освячення священників, збір податків для єпархії (cathedraticum), збір податків для війни, освячення єпископів та ін., необхідні для вивчення історії Мукачівської єпархії або сільських громад.

Також відзначимо, що документи, які ми наводимо, безпосередньо пов'язані з Мукачівською греко-католицькою єпархією (фонд 151), монастирем Святого Миколая у Мукачеві (фонд 64) та Колекцією румунських та слов'янських рукописів, що належали єпархії, і сьогодні зберігаються в бібліотеці Ужгородського національного університету.

Наприкінці згадаємо, що цей збірник є результатом понад десятирічної співпраці між Повітовим музеєм Сату-Маре та Державним архівом Закарпатської області. Особливу подяку автори виражають колективу Берегівського підрозділу архіву.

Без підтримки та відданої праці колективу, а саме -- заступника директора, головного зберігача фондів Олени Куташі, начальника відділу використання інформації документів Марії Єрьомкіної, начальника відділу зберігання, обліку та довідкового апарату Валентини Хомін, головних спеціалістів Сергія Вискварко, Марини Мигович, Жужанни Кремер, наукового співробітника Лариси Лейтай, старшого зберігача фондів Наталії Ягудіної та зберігача фондів Клари Старкової --цей збірник не побачив би світ.

Introduction

More than six years have passed since the first volume of documents appeared describing the Greek-Catholic Diocese of Mukacevo, work carried out in collaboration with the State Archive of the Trans Carpathian Region and through the generous financial support of the European Union. Also because of this financial support we finalized the second volume covering the period 1731-1750 and comprising 166 documents selected from over 800 cases and several thousand files. Because of that, our mission has been unpleasing, given the limit of 400 pages, we had to leave out important documents concerning the Catholic communities in Slovakia, Ukraine, Romania and Hungary. We shouldn't forget that the Catholic diocese covered a large territory comprising over 730 parishes in the 18th century.

It goes without saying that we insisted on unpublished documents but, to which reference is made in many works devoted to the Diocese of Mukacevo. It is also understandable our effort to present documents relating to the counties of Satu Mare, Maramureş and Szabolcs (Hungary), and especially those relating to Transylvania, unknown and very interesting

regarding the data provided from 1744-1749, period with large religious unrests in the life of the Romanians caused mainly by the departure of bishop Klein³¹ from the head of Făgăraș diocese but also by the appearance of the Serbian Orthodox monk Visarion Sarai³² which in our opinion managed to seriously unsettle Greek-Catholicism. As a matter of fact the years 1731-1750, to which the documents in volume point, are years filled with conflicting events from all points of view. This period is dominated by the imposing figures of Habsburg Kings, Charles VI (died in 1740) and especially of the Empress Maria Theresa, the emblematic figure of the enlightened monarch of the 18th century. She initiated of a vast platform of reforms, meant to improve the fate of her subjects, especially the large mass of the peasantry, and thus to increase the revenue of the State. These reforms embraced also the Church where we mention the patents of 1741 and 1744 designed to improve the fate of the Greek Catholic Priesthood, the calendar reform by limiting religious holidays, the creation of higher education institutions meant to prepare priests and teachers (remember that during this period the seminars of Blaj and of Mukachevo are started, the Romano Catholic high schools from Satu Mare, Sighetu Marmăției, Carei etc³³).

In the analysis of this period we should remember that between the years 1740-1748 the Austrian throne succession war took place, ended by the peace of Achen which established Maria Theresa's right to occupy the throne. In these circumstances, it is clear why the Bishops of Mukachevo, Gheorghe Bizanczy (1716-1733), Simeon Olsavszky, Gheorghe Blajovszky but especially Mihail Olsavszky (1743-1767) through a moderate policy achieved extremely positive results for the fate of the diocese they led. We list just a few: the subordination of Maramureș under the jurisdiction of the Mukachevo diocese, after it had been for nearly 200 years submitted to the Diocese of Alba Iulia (by the peace of Adrianople, signed in 1568 between Sultan Selim and Emperor Maximilian of Austria, Maramureș came under the jurisdiction of Transylvanian Princes)³⁴.

Also among the triumphs we can include the annual subsidy received by the diocese from the Cassa parochorum. Last but not least is the dignity

³¹ For details regarding this subject see dr. Augustin Bunea, *Din istoria românilor Episcopul Ioan Inocențiu Klein (1728-1751)*, Blaș, 1900; Francisc Pall, *Inochentie Micu Klein Exilul la Roma 1745-1768*, vol I-II Cluj-Napoca, 1997; D. Prodan, *Supplex Libellus Valachorum*, New edition, remake, București, 1967

³² Extensively see Mircea Păcurariu, *Istoria bisericii ortodoxe române*, vol. 2, București, 1981; Silviu Dragomir, *Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul al XVIII*, vol. 1, Sibiu, 1920; Greta-Monica Miron, *Acțiune ortodoxă- acțiune catolică. Efectele mișcării lui Visarion Sarai în Hunedoara, Hațeg, Zarand și Alba*, în „ Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, vol. 50, 2005, no. 2, p.1-36.

³³ Among the numerous works devoted to the period we mention: George Barit, *Părți alese din istoria Transilvaniei*, 2nd edition, volume I, Brașov, 1993; N. Iorga, *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, Edition cared by Georgeta Penelea, București, 1989; Hóman Bálint, Szekfű Gyula, *Magyar történet*, vol. IV, Budapest, 1935; Niderhauser Emil-Gonda Imre, *A Habsburgok Egyeurópai jelenség*, ediția a II-a, Budapest, 1978; Hajdu Lajos, *II Jozsef igazgatási reformjai Magyar országon*, Budapest, 1982; D. Prodan, *Problema iobagiei în Transilvania 1700 - 1848*, București, 1989; Angelika Schaser, *Reformele iosefine în Transilvania și urmările lor în viața socială*, Sibiu, 2000; *Naresi istorii Zakarpattia*, Tom I, Ujgorod, 1992.

³⁴ Cf. I. Dulișkovič, *Istoričeskiia certí Ugro-Russkih*, vol III, Ungvár, 1877, p.99-101.

given to Mihail Olsavszky, Royal Commissioner, during the unrests in Transylvania, with a mission to bring back unity to Romanians' thoughts. Prove of fulfilling his mission is that on December 13, 1746 Empress Maria Theresa named him Royal Adviser and on February 10, 1747 an imperial resolution stated the resumption of his subsidy of 2,000 florins raised now at 3000 florins³⁵. Bishop Olsavsky is the one who begins to carry out concrete actions for the canonization of the Mukachevo diocese and her removal from the jurisdiction of the Roman Catholic Diocese of Eger, receiving support from the Empress too³⁶. Linked to the Olsavszky name are also the canonical visits in his extensive diocese and beyond, among which we mention the ones made at the request of the Empress in 1745-1748. Lucskay mentions that apparently the bishop had been in Transylvania no less than four times³⁷.

During this period Olsavszky starts to visit parishes in his diocese, urged both by the Bishop of Eger, his superior, as well as by Empress Maria Theresa.

It seems that this activity had started since 1745 when he visited Maramureş³⁸, in 1749 he visited Zemplén and Saaros³⁹, in 1750 again Zemplén and Saaros⁴⁰ in 1751 Abba Ujváros, Szabolcs and Satu Mare⁴¹, Maramureş in 1751⁴² again Abba Ujváros, Saros, Scepus⁴³, and Bereg in 1752⁴⁴, Ung also in 1752⁴⁵.

Although they have many omissions and mistakes, these canonical visits made by Bishop Mihail Olsavszky at the middle of the 18th century in the 8 counties of the diocese, and in Transylvania, represent an unrivalled source of information regarding population, churches, their inventories, priests, their material situation, cult books, parish arrays etc.

They represent a true x-ray of the situation of the Greek Catholic Church in the mid of the 18th century.

Another group of documents refers to the Bazilite monasteries of the diocese especially to those of Máriapócs, Mukachevo and Bixad. The period 1731-1750 is the era when Saint Nicholas monastery enters under the full authority of the Diocese of Mukachevo, ending any thoughts of independence manifested throughout time but in the same time winning the status of head of all monasteries in the diocese.

³⁵ Cf. Mihail Lucskay, *Historia carpato Ruthenorum*, in „Vedecký zbornik múzea ukrajinskej kultúri Muzea Ucajinskej kultúry vo Svidniku”, 17, 1991, p. 40 and 62

³⁶ Extensively in Ovidiu Ghitta, *Naşterea unei biserici. Biserica greco-catolică din Sătmar în primul ei secol de existenţă (1667-1761)*, Cluj-Napoca, 2001, *passim*

³⁷ M. Lucskay, *Op. cit.*, p. 40-41.

³⁸ Although at the end of the document there is a note of the diocese archiver "Annus circiter 1745" we believe that the document is actually a part of the visit that the Bishop takes in Maramureş in the year 1751!

³⁹ State Archive of the Trans Carpathian region, fond 151, opis1, file no. 1199.

⁴⁰ *Ibidem*, file 1216, f. 1-46 and Ovidiu Ghitta, *La visite pastorale de l'évêque Manuel Olsavszky dans les comitats de Satu Mare et de Maramureş (1751)*, in „Church and Society in Central and Eastern Europe”. Cluj-Napoca, 1998, p. 238-253.

⁴¹ State Archive of the Trans Carpathian region, fund 151, opis 1, file 1289.

⁴² *Ibidem*, file 1290, f.1-24.

⁴³ *Ibidem*, file 1290, f. 25-43.

⁴⁴ *Ibidem*, file 1327, f. 1-31.

⁴⁵ *Ibidem*, file 1328, f. 1-64.

It is also the period in which the monastery at Mariapócs receives the spiritual status of first order that it still has today and at the same time the Bishops of the diocese, beginning with Bizanczy and Mihail Olsavszky, with great material efforts raise the monastery building as we know it today. In the fall of 1749, the works were completed and the monastery was solemnly consecrated. Here we must note the important role played by the counts Alexander and Francis Károlyi, although Catholics, in ensuring conditions for gaining a first rank status for the monastery of Mariapócs. In rest, the documents present less spectacular aspects of every day life of Greek Catholic communities: archpriest appointments, sanctification of priests, collection of tax for the bishopric (cathedraticum), collection of war taxes, sanctification of bishops etc. necessary for any history that aims to study the history of the Eparchy of Mukachevo and the rural communities.

We mention that the documents brought to light are linked directly to the Greek Catholic Diocese of Mukachevo (Fund 151), the Bazilite monastery of Saint Nicholas from Mukachevo (fund 64) and the collection of Slavic and Romanian manuscripts which belonged to the diocese and which are kept today at the Library of the National University of Ujgorod.

In the end we mention that the volume is the outcome of a collaboration of over 10 years between the Satu Mare County Museum and the State Archive of the Trans Carpathian region.

The authors would like to thank in particular the State Archive's staff from Beregovo. Without their support and dedication this volume would not have appeared: Olena Kutași (director), Mihovici Marina, Maria Ieremkina, Valentina Homin, Jujana Kremer, Larisa Leytai, Natalia Iagudina, Clara Starkova etc.

LISTA DOCUMENTELOR

1. 1731 martie 16, Mukacevo. Adresă a episcopului Ghenadie Bizanczy către preoții din districtul Rovné (Slovacia) în legătură cu celebrarea jubileelor.
2. 1731 mai 2, Viena. Scrisoarea cardinalului Grimaldi, nunțul papal la Viena, către episcopul Bizanczy în legătură cu jurisdicția asupra credincioșilor din comitatul Maramureș, revendicată și de episcopia greco-catolică de Făgăraș.
3. 1731 mai 2, Ujgorod. Kozma Pál donează un teren situat în vecinătatea bisericii greco-catolice din Ujgorod pentru construcția casei parohiale.
4. 1731 mai 11, Viskovo. Act prin care Consiliul orașului Viskovo atribuie un nou teren, în locul celui vechi, pentru loc de cimitir pe seama credincioșilor greco-catolici, deoarece terenul vechi nu mai putea fi folosit datorită inundațiilor râului Tisa.
5. 1731 august 29, Mukacevo. Decretul de investire în funcția de protopop al districtului Careii Mari de către Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul de Mukacevo a lui Alexandru Ferenczy, parohul greco-catolic de Careii.
6. 1731 <?>, < Eger>. Adresă a vicarului general George Foglar din dieceza romano-catolică de Eger către Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul greco-catolic de Mukacevo, despre relațiile dintre preoții romano-catolici și cei greco-catolici.
7. 1732 martie 25, Svidnik. Adeverință eliberată de către Episcopul Grigore Vucinici de Svidnik și Plateea ieromonahului Grigore Bulko prin care i se dă voie să se transfere de la mănăstirea Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril la mănăstirea Sfântul Nicolae din Mukacevo.
8. 1732 aprilie 26, Mukacevo. Înțelegerea în șase puncte dintre Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul de Mukacevo, și Carol Friederick de Schönborn, Episcopul de Bamberg și Würzburg, noul stăpân al domeniului Mukacevo, în privința respectării drepturilor și privilegiilor clerului unit de pe respectivul domeniu ducal.
9. 1732 septembrie 30, Sâmbăta. Statutul de funcționare a bisericilor din dieceza greco-catolică a Făgărașului, adoptat în sinodul desfășurat în Sâmbăta, sub conducerea episcopului greco-catolic.
10. 1733 iulie 19, Mukacevo. Jurământul egumenilor din mănăstirile de la Imstecevo, Zaricea, Berezna și Krasnobrod că se vor supune de bună voie egumenului mănăstirii Sfântul Nicolae de la Mukacevo.
11. 1733 iulie 27, Mukacevo. Adresă a Vicarului General al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo Simeon Olsavszky către preoții din subordine privind interzicerea ca episcopul ortodox Dosoftei Teodorovici din Uglea să mai sfințească preoți în comitatul Maramureș.
12. 1733 noiembrie 27, Mukacevo. Scrisoarea ieromonahului și egumenului mănăstirii din Mukacevo Grigore Bulko adresată vicarului Maramureșului Ioan Stoica privind numirea lui Simeon Olsavszky ca episcop al episcopiei greco-catolice de Mukacevo.

13. 1734 februarie 2-3, Mukacevo. *Protocoloalele adunărilor preoților din episcopia greco-catolică de Mukacevo pentru aprobarea veniturilor episcopale.*
14. 1735 octombrie 24, Sighetu Marmației. *Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează, la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove, o copie autentică după privilegiul împăratului Leopold I din data de 20 decembrie 1701, acordat românilor transilvăneni greco-catolici.*
15. 1735 noiembrie 4, Sighetu Marmației. *Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove, o copie autentică după diploma lui Uladislau, regele Ungariei, din anul 1498, privind acordarea de privilegii mănăstirii Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril din Hrușevo (Perii Maramureșului).*
16. 1735 noiembrie 4, Sighetu Marmației. *Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove o copie autentică după privilegiul lui Uladislau, regele Ungariei, din anul 1491, privind interzicerea pentru episcopii de la Mukacevo de a strânge dări de la mănăstirea Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din Hrușevo (Perii Maramureșului).*
17. 1735 noiembrie 15, Bratislava. *Adresă a Consiliului Regal Locumtenențial din Bratislava către episcopul greco-catolic de Mukacevo prin care i se reconfirmă jurisdicția asupra credincioșilor și preoților români și ruteni din comitatul Maramureș.*
18. 1735 noiembrie 15, Bratislava. *Adresă a Consiliului Regal Locumtenențial către episcopul greco-catolic de Mukacevo, Simion Ștefan Olsavszky prin care i se comunică hotărârea congregației nobiliare a comitatului Maramureș de a accepta jurisdicția lui asupra credincioșilor și preoților români și ucraineni din comitatul Maramureș.*
19. 1735 decembrie 7, Lvov. *Decret al Arhiepiscopului și Mitropolitului Atanasie Șetptițki pentru sfințirea și numirea în funcția de episcop a lui Simion Olsavszky.*
20. 1735 – 1750, Mukacevo. *Extras din registrul de înregistrare a corespondenței a episcopiei de Mukacevo cuprinzând rezumatele benignelor constituții regale emise între anii 1735 și 1788, respectiv ale benignelor constituții regale, atât normale cât și particulare, emise în anul 1735, sub Simion Olsavszky, episcopul de Mukacevo.*
21. 1735 – 1750, Mukacevo. *Extras din registrul de înregistrare a corespondenței episcopiei de Mukacevo cuprinzând rezumatele răspunsurilor și dispozițiilor Consiliului Locumtenențial și Cancelariei aulice maghiare.*
22. 1738 februarie 19, Oradea. *Diploma lui Isaia, episcopul Aradului, Oradiei și Ineului, pentru sfințirea ca preot al lui Matei, reprezentantul clerului.*
23. 1738 martie 24. Premisl. *Diploma lui Ieronim, episcopul de Premisl, Sianok și Sambor, de sfințire ca preot a lui Ioan Balutianski.*

24. 1738 august 4, Viena. Diploma împăratului Carol al VI-lea privind acordarea unei sume de 2000 florini anual prin Cassa Parochorum pentru ajutorarea Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.
25. 1738 august 29, Premisl. Diploma lui Ieronim, episcopul de Premisl, Sianok și Sambor de hirotonisire ca preot a lui Cozma Ciopov.
26. 1738 <?> 8, Uniev. Decretul mitropolitului Atanasie Șeptițki al Kievului și a toată Rusia de consacrare a lui Gheorghe Blajovszky ca episcop de Mukacevo.
27. 1739 aprilie 12, Mukacevo. Ordinul lui Gheorghe Gabriel Blajovszky, episcopul de Mukacevo, Maramureș și Agnes, privind numirea preotului Ioan Semak la parohia orașului Satu Mare.
28. 1739 mai <?>, Mukacevo. Mărturisirea de credință pe care o depuneau la sfințire preoții români din dieceza de Mukacevo în fața episcopului Gheorghe Blajovszky.
29. 1739 mai, <?>, Mukacevo. Jurământul de credință în limba română, pe care îl depunea protopopul episcopului, la numirea în funcție.
30. 1739 iunie 24, Certeze. Csorba Ladislaus, locuitor al satului Certeze, din comitatul Sătmarului, subzălogește, pentru patruzeci de slujbe religioase, o livadă avută, la rândul său, ca zălog, pentru 12 florini, de la Ioan Iacobuț.
31. 1739 iulie 25, Bixad. Act de donație a unui teren de către Cardoș Costin și Cardoș Nastia din localitatea Bixad în favoarea Mănăstirii Bazilitane de la Bixad.
32. 1739 septembrie 18, Mukacevo. Rezoluția în limba română a lui Gheorghe Gavril Blajovszky, episcopul de Mukacevo, la hotărârile adoptate de preoții din districtul protopopesc Iza din Maramureș.
33. 1740 mai 9, Malii Bereznii. Diploma lui Gheorghe Gavril Blajovszky, episcopul de Agnes, Mukacevo, Maramureș, pentru numirea temporară ca administrator al Oficiului Catedral de la Mukacevo a arhidiaconului Mihail Olsavszky.
34. 1740 iunie 6, Mukacevo. Decretul episcopului de Mukacevo privind numirea lui Grigore Bulko în funcția de vicar al Maramureșului.
35. 1740 iunie 30, Zborov. Actul de donație al contelui Carol Hubertus Aspermont și Reckheimb a unui teren pentru mănăstirea din satul Máriapócs.
36. 1740 iulie < ? >, Mukacevo. Decretul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo privind hirotonisirea lui Grigore Maior, călugăr din ordinul bazilitan, în funcția de diacon și trecerea acestuia sub jurisdicția episcopului Klein.
37. 1740 octombrie 20, Mukacevo. Decretul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, privind numirea lui Simion Mikloși, preot în satul Borlești, în funcția de protopop.
38. 1740 noiembrie 16, Apșa de Sus. Scrisoarea de garanție a lui Ioan Popp, preot din satul Apșa de Sus, privind darea pământului ca garanție pentru suma de 11 florini și 56 denari, cu drept de folosință până când suma va fi restituită.

39. 1740 <?>, Kiev. Certificatul eliberat de Timotei, Arhimandrit al Lavrei Pecersca din Kiev, persoanelor care vizitau mănăstirea.
40. 1740 <?>, Ierusalim. Adeverința dată credincioșilor cu numele Sigismund pentru iertarea păcatelor de către Patriarhul Partenie de Palestina și Ierusalim.
41. 1741 septembrie 17, Roma. Înștiințarea cancelariei papale de la Roma despre acordarea permisiunii pentru Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, de a sfinți ca preoți patru candidați.
42. 1741 septembrie 26, Bratislava. Scrisoarea lui Caspar Radovics, membru al Consiliului Regal Locumtenențial despre hotărârea ca nobilii să plătească impozite episcopului.
43. 1741 octombrie 6, Roma. Dispensa acordată de cancelaria papală de la Roma pentru preoții din Maramureș care au încălcat canoanele bisericești.
44. 1741 noiembrie - decembrie < ? >, < ? >. Lista preoților care și-au plătit taxele bisericești din districtele Ugocea, Turț, Oaș, Medieșu Aurit, Crasna, Carei, Borlești, Baia Mare.
45. 1741 <?> <?>, <?> . Lista donațiilor în bani pentru ajutorarea armatei precum și lista documentelor privitoare la clerul greco-catolic sătmărean.
46. 1741 < ? > < ? >, Mukacevo. Memoriul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, adresat Mariei Therezia, împărăteasa Austriei, pentru alocarea de subvenții pentru nevoile episcopiei.
47. 1742 ianuarie 25, Băbășești. Lista preoților din comitatul Satu Mare, care au fost siliți de către comisarul comitatului Sătmarului și executori comitatensi să contribuie cu bani pentru necesitățile războiului.
48. 1742 martie 12, Baia Sprie. Înștiințare a Tribunalului orașului Baia Sprie despre impunerea amenzii de 500 de forinți lui Ștefan, preotul greco-catolic, deoarece a încălcat disciplina bisericească.
49. 1742 mai 12, Ujfehértó. Testamentul lui Méhés János datând din 12 mai 1742, prin care lasă o parte din averea sa bisericii greco-catolice din localitatea Ujfehértó, Ungaria.
50. 1742 mai 14, Ardud. Rugămintea contelui Alexandru Károlyi adresată episcopului de Mukacevo, în legătură cu numirea lui Gheorghe Stan ca preot în satul Solduba.
51. 1742 mai 16, Ardud. Scrisoare a contelui Alexandru Károlyi adresată episcopului de Mukacevo, în care îi cere acestuia să intervină cu autoritatea sa în disputele existente între preotul român și cel rutean din orașul Carei.
52. <1742 iunie 22, Mukacevo>. Registrul veniturilor și cheltuielilor (intrări și ieșiri) episcopului Blajovszky de la Mukacevo pe anii 1738 - 1741.
53. 1742 iulie 3, Mukacevo. Lista preoților din districtele protopopești Verhovina, Turia și Stropkov care și-au achitat impozitul (Cathedraticum) către episcopie.
54. 1742 iulie 22, Máriapócs. Document semnat de Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, pentru Nikodemus Liczki, maestrul

- constructor, în legătură cu lucrările de construcție efectuate la mănăstirea din Máriapócs.
55. 1742 iulie 22, Máriapócs. Arătarea plăților făcute către Nicodim Liczky, maestrul zidar, pentru construcția bisericii mănăstirii închinată Fecioarei Maria din Máriapócs.
56. 1742 <iulie><?>. Lista preoților din districtele protopopești Velika Kopania și Turț care și-au achitat impozitul (cathedraticum) către episcopie.
57. 1742 septembrie 3, Kosice. Nicodemus Liczky, antreprenor, trimite contractul ofertă episcopului de Mukacevo spre aprobare și semnare, pentru construirea bisericii mănăstirii din Máriapócs.
58. 1742 septembrie 4, Máriapócs. Însemnări făcute de către călugării de la mănăstirea bazilitană în timpul lucrărilor de construcție a bisericii.
59. 1742 septembrie 15, Máriapócs. Jurnalul încasării impozitului către episcopie (cathedraticum) de la preoții din comitatul Szabolcs.
60. 1742 noiembrie 16. Testamentul locuitorului din Mukacevo, Janka Tovtin întocmit în favoarea Mănăstirii Sfântul Nicolae din localitate.
61. 1742 <?>, <?>. Memoriu al clerului greco-catolic al diecezei de Mukacevo, în legătură cu faptul că nu le erau respectate imunitățile ecleziastice și nu le erau acordate drepturile care li se cuveneau conform diplomelor imperiale.
62. 1742 <?>, <?>. Andrei Popovici, jude al comitatului Maramureș, solicită episcopului de Mukacevo ca Ilie Pop, preotul greco-catolic din Săpânța, să fie lăsat în funcție deoarece este hărțuit prin reclamații neîntemeiate, formulate de doi preoți greco-catolici bigami.
63. 1743 februarie 27, Bixad. Copie după actul de donație a unui teren de către Tuplya Tămas pentru mănăstirea din Bixad.
64. 1743 aprilie 10, Ujgorod. Scrisoare a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo, adresată lui Andreas, fratele său, în legătură cu problemele diecezei.
65. 1743 august 3, Biserica Albă. Cercetarea efectuată în comitatul Maramureș în legătură cu averea rămasă în urma vicarului Grigore Bulko.
66. 1743 decembrie 8, Máriapócs. Obligația preotului din parohia Baia Mare să plătească episcopului greco-catolic de Mukacevo Mihail Olsavszky două vase de vin pentru insulta adusă persoanei sale.
67. 1743 decembrie 9, Máriapócs. Decretul dat de către Ioan Innohentie Klein, episcopul de Făgăraș, privind hirotonisirea și sfințirea lui Mihail Manuel Olsavszky ca episcop al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.
68. 1744 martie 11, Sighetu Marmației. Adresă a lui Ioseph, părintele paroh și superior al ordinului piariștilor din Sighetu Marmației, trimisă episcopului de Mukacevo, despre căsătoriile ilegale încheiate de către preoții greco-catolici din comitatul Maramureșului.
69. 1744 martie 18, Kosice. Nicodemus Liczky, antreprenorul constructor, trimite episcopului greco-catolic din Mukacevo contractul pentru construirea bisericii mănăstirii din Máriapócs, Ungaria.

70. 1744 mai 9, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului expune episcopului de Mukacevo cazul lui Ioan Pap, paroh greco-catolic al Șugatagului, bănuț de crimă publică.
71. 1744 iunie 9, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului, cere episcopului de Mukacevo să decidă pedepsirea sau eliberarea lui Ioan Pap, parohul greco-catolic al Șugatagului.
72. 1744 iunie 27, Máriapócs. Scrisoare a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo, adresată lui Andreas, fratele său, în legătură cu problemele diecezei.
73. 1744 iulie 4, Satu Mare. Scrisoarea credincioșilor greco-catolici din orașul Satu Mare către Episcopul greco-catolic din Mukacevo, prin care solicitau, prin comitele Sătmarului, sprijin pentru reducerea impozitului datorat orașului.
74. 1744 august 16, Trnava. Iohannes Kazy, iezuit, scrie episcopului de Mukacevo în privința dreptului de a primi, la Colegiul din Trnava, elevi de confesiune greco-catolică susținuți de Fundația Ianiană, prin episcopul de Pecs.
75. 1744 septembrie 22, Carei. Scrisoarea preotului reformat din Ghenci, județul Satu Mare, ca răspuns la adresa episcopului greco-catolic, prin care acesta solicita decima pe seama greco-catolicilor, fapt cu care preotul reformat nu era de acord.
76. 1744 decembrie 8, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului expune episcopului de Mukacevo cele 6 puncte ale rechizitorului prin care Ioan Pap, parohul greco-catolic al Șugatagului, este dovedit vinovat și cere pedepsirea acestuia de către episcop.
77. <1744> <?>, Satu Mare. Mihail Apostol, consilier al orașului Satu Mare, solicită Consiliului Locumtenențial Regal respectarea prerogativei nobiliare privind regimul taxelor datorate orașului de nobili.
78. 1744-1745, Mukacevo. Lista protopopiatelor din dieceza Mukacevo care și-au achitat impozitul (cathedraticum) către episcopie.
79. 1745 ianuarie 25, Kosice. Ioan Cserney scrie de la Kosice lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în privința posibilității de răscumpărare a unei porțiuni de moșie de la Pocs cedată de contele de Aspermont predecesorului său Bizanczy și trecută de atunci prin mâinile a mai mulți proprietari; îi mai scrie și în legătură cu înmânarea, prin intermediul lui Ladislau Balka, provizorul fiscal regal din Sighet, a parohului din Șugatag spre a fi supus judecării episcopale.
80. <1745 februarie - 1746 septembrie, Viena>. Extras sumar al unor rapoarte și memorii trimise la Roma în privința cauzei Bisericii Greco-Catolice și a Episcopului unit de Făgăraș.
81. 1745 mai 13, Baia Mare. Rugămintea lui Samuel Tarpa pentru numirea ca preot în Baia Sprie a lui Ladislau Pop, preot în Negrești-Oaș 1745 decembrie 11, Máriapócs. Registrul contabil compilat de Ioan Jamborszky începând cu 11 decembrie 1745, la Máriapócs, în care sunt înregistrate cheltuielile și primirile efectuate în timpul vizitației

- canonice a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial, în Transilvania.
82. 1745 decembrie 11, Máriapócs. Registrul contabil compilat de Ioan Jamborszky începând cu 11 decembrie 1745, la Máriapócs, în care sunt înregistrate cheltuielile și primirile efectuate în timpul vizitației canonice a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial, în Transilvania.
83. 1745 <?><?>. Fragment din protocolul vizitației canonice a episcopului de Mukacevo în comitatul Maramureș.
84. 1745-1746, Máriapócs. Cheltuielile pe care Mathias Kaizer le-a efectuat pentru ridicarea acoperișului bisericii mănăstirii închinată Fecioarei Maria.
85. 1746 ianuarie 20, Blaj. Adresă a lui Mihail Olsavszky, episcopul de Mukacevo, adresată tuturor preoților și locuitorilor români din Ardeal prin care se convocă sinodul general.
86. 1746 ianuarie 31, Boarta. Act privind cercetarea contradicțiilor dintre preoții bisericii unite și credincioșii localităților din Plasa de Sus din comitatul Alba, unde mai serveau la biserici foști preoți ortodocși agreeți de credincioși.
87. 1746 februarie 2, Viena. Anton Rimanovszky scrie episcopului de Mukacevo în legătură cu rezoluția imperială de acordare, timp de doi ani, de bani și de materiale de construcție necesare construirii bisericilor și promite intervenția pentru înlănzirea condițiilor de întemnițare ale tânărului Orban.
88. 1746 februarie 9, <Sibiu>. Notarii jurați ai Cancelariei Aulice ai Transilvaniei confirmă Mariei Terezia, împărăteasa Austriei, că magistrații Sibiului au luat la cunoștință și au acceptat vizitația canonică a bisericilor de rit greco-catolic anunțată chiar de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, care va definitiva această vizitațiune doar în 1748.
89. 1746 februarie 25, Sibiu. Ioan Iosif Nagy Csatar, provizorul imperial al Sibiului, îi acordă lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, permisul oficial (passuales) pentru împlinirea vizitației canonice comisionată episcopului.
90. 1746 februarie 26, <Sibiu>. Dubla adresă, una în opt puncte, cealaltă în cinci puncte, a lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, pentru stingerea tulburărilor din două protopopiate românești din Scaunul Sibiului vizitate de comisarul imperial.
91. 1746 februarie 28, Kosice. Emeric Kelemen, abatele de Cassovia (Kosice) confirmă primirea scrisorii lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, prin care acesta îi trimite vești despre desfășurarea misiunii sale oficiale în Transilvania.
92. 1746 aprilie 8, Sibiu. Petru Dobra îi scrie de la Sibiu lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în legătură cu necesitatea întăririi unirii bisericești în Transilvania.
93. 1746 aprilie 30, Viena. Conte Ladislau Gyulaffy, consilier al Cancelariei Aulice a Transilvaniei de la Viena, promite lui Mihail

- Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, sprijinul său pentru răspândirea unirii printre românii transilvăneni.
94. 1746 mai 13, Sibiu. Petru Dobra îi scrie de la Sibiu lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, pentru a-i expune cauzele schismei românilor transilvăneni.
 95. 1746 mai 14, Sibiu. Conte Ioan Haller îi scrie, de la Sibiu, lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial în legătură cu necesitatea împăcării românilor.
 96. 1746 mai 14, Roma. Ioan Innocentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, îi informează pe vicarul general, protopopii și enoriașii din dieceza sa asupra conflictului cu Iosephus Balogh, teologul iezuit excomunicat de episcop, făcând un istoric al instituției teologului asociat episcopilor uniți și fundamentând prin prisma canoanelor ecleziastice și ale legilor țării luarea deciziei de excomunicare.
 97. <1746 mai 14, Roma>. Memoriul lui Ioan Innocentie Micu Klein, Episcopul unit de Făgăraș adresat Mariei Terezia, Împărăteasa Austriei, prin care cere protecția sa și a Bisericii sale în conflictul cu teologul iezuit pe care episcopul îl excomunicase.
 98. 1746 mai 28, Sibiu. Petru Dobra îi trimite, de la Sibiu, lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial, proiectul în opt puncte de atragere la unire a românilor schismatici.
 99. 1746 iunie 12, Carei. Scrisoarea autentică prin care contele Francisc Károlyi îl invită la el pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo.
 100. 1746 iunie 16, Máriapócs. Fragment din ancheta făcută de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în Scaunul Sibiului, în timpul vizitațiunii canonice efectuate de acesta în calitate de comisar imperial.
 101. 1746 decembrie 21, Viena. Mihail Manuel Olsavszky îi scrie, de la Viena, probabil lui Emeric Kelemen, abatele de Cassovia, în legătură cu necesitatea întăririi unirii bisericești a românilor din Transilvania.
 102. 1746 decembrie 28, Coasta. David Marianffi de Mara îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky sfatul în legătură cu promovarea Sacrei Uniri.
 103. 1747 februarie 6, Bixad. Copia actului de vânzare a unui teren către mănăstire făcută de către Condor Nicolae și Condor Vasile.
 104. 1747 mai 2, Viena. Francisc, împăratul ales al Romanilor, rege al Germaniei și al Ierusalimului, cere lui Grigore Maior și Silvestru Kaliani, respectiv lui Gherontie Kotore și Alexandru Rednik, patru tineri basilitani să se oprească la Mukacevo pentru a oferi episcopului, ce urma să facă vizitația canonică în Transilvania, informații despre situația Unirii religioase.
 105. 1747 iunie 12, Peleşu Mare. Cererea nobilului Becsky György prin care solicită episcopului greco-catolic de Mukacevo, numirea unui preot la Parohia din Peleşu Mare.
 106. 1747 iulie 3, Peleşu Mare. Credincioșii greco-catolici din Peleşu Mare, prin Becski Laszlo, stăpânul satului, solicită Episcopului greco-catolic de Mukacevo, numirea unui preot deoarece de mai multe săptămâni

sunt fără preot, care a fost trimis în altă localitate cu motivația că parohia nu dispune de terenul necesar pentru funcționare, fapt ce nu corespunde adevărului, această parohie dispunând de teren agricol cât și de pășune.

107. 1747 iulie 12, Sibiu. Guvernul Transilvaniei cere oficial lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, să se implice în consolidarea unirii religioase în Transilvania, în legătură cu care fusese informat de cei patru basilitani transilvăneni cu un an în urmă.
108. 1747 august 24, Roma. Ioan Innocentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, scrie de la Roma protopopilor și clerului unit din dieceza Făgărașului în privința excomunicării teologului iezuit și le recomandă anumite măsuri pentru grăbirea reîntoarcerii sale din exil.
109. 1747 septembrie 30, Roma. Scrisoarea lui Innocentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, prin care îi cere vicarului apostolic să ia măsuri pentru pacificarea enoriașilor, cerând în primul rând ajutorul piariștilor de la Alba Iulia, și întărirea unirii religioase.
110. Circiter 1747 <?> <Sibiu>. Memoriul nobililor transilvăneni uniți către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, și către ceilalți membri ai visitațiunii canonice în legătură cu modalitatea în care acceptă ei unirea.
111. 1748 februarie 2, <?>. Scrisoarea lui David Mariaffi, comitele suprem, către protopopii din dieceza Făgărașului în legătură cu măsurile necesare pentru reinstalarea lui Petru Aaron în funcția de vicar general și împiedicarea trecerii tinerilor în alte dieceze pentru primirea ordinilor sacre.
112. 1748 februarie 20, Bratislava. Consiliul Regal Locumtenențial îi confirmă lui Mihail Manuel Olsavszky acordarea de către împărăteasă a sumei de 300 de florini pentru școlile din Mukacevo.
113. 1748 februarie 21, Budești. Comitele Ioan Dobray îi scrie, de la Budești, lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în legătură cu reîntoarcerea românilor la schismă.
114. 1748 februarie 24, Balomir. Scrisoare a lui Nicolae Pap, vicarul general al diecezei Făgărașului prin care pune la dispoziție comitelui suprem copia scrisorii episcopului Klein și îl informează despre starea critică a bisericii unite din dieceză.
115. <1748 februarie 24>, <Máriapócs>. Episcopul de Mukacevo argumentează necesitatea înființării, la Mukacevo, a unei tipografii pentru enoriașii români și ruteni.
116. 1748 martie 4, <?>. Raportul lui David Mariaffi, comitele suprem, către Cancelaria Aulică a Transilvaniei despre excomunicarea lui Petru Aaron, vicarul general unit al diecezei de Făgăraș și încercările turbulente ale enoriașilor de a-l readuce pe episcopul Klein.
117. 1748 martie 5, <?>. Mărturia lui Ioan Dragoș, protopopul de Turda, în legătură cu corespondența sa.
118. 1748 martie 28, Viena. Copia instrucțiunii dată de Maria Theresia, împărăteasa Austriei, lui Mihail Manuel Olsavszky, numit comisar imperial, de a ajunge în Transilvania înainte de întrunirea sinodului

- episcopiei de Făgăraș, pentru a se putea sfătui cu guvernatorul și cu consilierii imperiali.
119. 1748 aprilie 10, Máriapócs. Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, cere contelui Gyulaffi, cancelarul cancelariei aulice a Transilvaniei de la Viena documentele necesare pentru desfășurarea misiunii sale în Transilvania și pentru a putea ridica, la Debrecen, banii necesari pentru călătorie.
120. <1748 aprilie 10>, <Máriapócs>. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky către cancelaria aulică a Transilvaniei prin care dă asigurări în privința strădaniilor de a duce la împlinire misiunea primită cu prilejul sinodului general al clerului unit de la Sibiu, fixat pentru 15 mai 1748.
121. 1748 aprilie 10, Viena. Conte Gyulaffy îi aduce la cunoștință lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, că a fost numit comisar cezaro-crăiesc pentru cauza unirii românilor transilvăneni, primind o indemnizație de 800 de florini pentru desfășurarea misiunii.
122. 1748 aprilie 18, Máriapócs. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, către cancelarul cancelariei aulice a Transilvaniei prin care confirmă primirea documentelor oficiale necesare pentru călătorie și mai ales a celor 800 de florini renani pentru acoperirea cheltuielilor de călătorie pentru el și cele patru persoane care îl însoțeau.
123. 1748 aprilie 20, Sibiu. Petru Aaron, vicarul general, se disculpă de suspiciunile rele izvodite în privința sa în chestiunea Unirii religioase.
124. 1748 aprilie 24, Viena. Conte Kollowrath îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, comisarul desemnat pentru Transilvania, că va primi documentele necesare pentru a ridica la Sibiu suma de 800 de florini destinați misiunii sale și îi atașează două scrisori, una pentru el și una pentru Petru Aron.
125. 1748 aprilie 24, Viena. Nunțiul apostolic de Viena recomandă lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, apărarea și protejarea lui Petru Aaron, locțiitorul episcopului Klein, împotriva ofenselor cauzate de cler și de credincioșii din dieceza Făgărașului.
126. 1748 aprilie 25, Máriapócs. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky către autoritățile transilvănene în legătură cu dificultățile întâmpinate în legătură cu apropiata călătorie în Transilvania și cu depășirea lor.
127. 1748 mai 3, Eger. Franciscus Barkoczy, episcopul romano-catolic de Agria (Eger) îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky că își va extinde vizitațiunea canonică și la bisericile greco-catolice păstorite de acesta.
128. 1748 mai 4, Eger. Franciscus Conte de Barkoczy, episcopul romano-catolic de Agria (Eger) îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo că intenționează să instituie vizitațiunea canonică a comitatelor Szabolcs, Satu Mare, Ugocea, Maramureș și Bereg, după instalarea, la 28 mai, a comitelui suprem al comitatului Szabolcs.
129. 1748 mai 7, Sibiu. Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, îl anunță pe Andrei Olsavszky, administratorul domeniului ducal de Mukacevo, despre sosirea sa la Sibiu, pentru celebrarea sinodului

- clerului unit din dieceza Făgărașului și îi dă informații despre găzduire și atmosfera existentă.
130. 1748 mai 16, Sibiu. Comitele Petru Dobray îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, să preia și să promoveze jalbele popilor și laicilor români.
 131. 1748 mai 22, Viena. Conte Gyulaffy scrie de la Viena lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în chestiunea Unirii religioase.
 132. 1748 mai 22, Viena. Ferdinand conte de Kollowrath îi scrie lui Mihail Olsavszky în legătură cu eforturile acestuia de a promova Unirea religioasă.
 133. 1748 mai 30, Făgăraș. Samuel Papp, franciscan, îi scrie lui Mihail Manuel Olsavszky despre necesitatea ridicării unor școli parohiale în dieceza Făgărașului.
 134. 1748 iunie 15, Viena. Ferdinand, conte de Kollowrath scrie lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, despre necesitatea alegerii unor candidați apti, prin viața exemplară și integritatea moravurilor, pentru a deveni episcop de Făgăraș.
 135. 1748 iunie 16, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei, prin care confirmă primirea din partea lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul său imperial în Transilvania, a informației despre sinodul clerului unit de la Sibiu și îi poruncește aceluiși să vină cât mai repede la Viena pentru a prezenta personal raportul misiunii sale.
 136. 1748 iunie 19, Sibiu. Petru Dobray îi relatează lui Mihail Manuel Olsavszky fuga preotului Nicolae din Balomir, împreună cu doi tovarăși, peste munți, în Țara Românească.
 137. 1748 iunie 29, Sibiu. Conte Ioan Haller îi scrie lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, cu privire la reîntoarcerea românilor uniți la schismă.
 138. 1748 iunie 29, Viena. Conte Ladislau Gyulaffi îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, să vină de urgență la Viena.
 139. 1748 iulie 23, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei, pentru urgentarea sosirii la Viena a lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial însărcinat cu problema unirii românilor transilvăneni.
 140. 1748 iulie 24, Viena. Mihail Manuel Olsavszky se angajează să raporteze cât mai repede chiar Maiestății Sale starea misiunii sale desfășurate în cauza unirii românilor transilvăneni.
 141. 1748 august 9, Bratislava. Două chitanțe eliberate la Bratislava, la 9 august 1748, de către Andrei Pehm, perceptorul Cassei Parohilor, prima pentru suma de 500 de florini renani, jumătate din suma anuală destinată întreținerii episcopului unit de Mukacevo, a doua pentru suma de 1000 de florini, jumătate din suma anuală de 2000 de florini destinată întreținerii celor mai săraci dintre parohii uniți, pe baza rezoluției lui Carol al VI-lea din 4 august 1738, antepusă în copie acestor chitanțe.

142. 1748 octombrie 24, Viena. Mihail Manuel Olsavszky îi cere lui Andrei Olsavszky, administratorul domeniului ducal de Mukacevo să pregătească documentele necesare pentru consacrarea lui Meletie Kovacs ca episcop unit de Oradea și pe lângă acestea, îi mai cere să pregătească alimentele și vinurile necesare pentru sosirea sa la Pócs, să mai cumpere doi cai și să amâne transferul vânătorului Iosif la Pócs.
143. 1748 decembrie 9, Máriapócs. Meletie Kovacs, episcopul sufragane al Oradiei, îl anunță pe Mihail Manuil Olsavszky că s-a înfățișat deja la Mariapócs, împreună cu doi abați, pentru consacrarea sa.
144. 1748 decembrie 20, Episcopia Bihor. Paul Forgács, episcop romano-catolic de Oradea mulțumește lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo pentru favorurile acordate lui Meletie Kovacs, episcopul sufragane al Oradiei și celor doi abați ce îl însoțeau la Máriapócs, cu ocazia consacrării lui Kovacs.
145. 1748<?><Máriapócs>. Opinie în privința modalităților de reconciliere a românilor pentru a primi Unirea religioasă.
146. 1748<?> < ? >. Lista protopopilor români greco-catolici participanți la sinodul general din data de 15 mai 1748 la Sibiu.
147. 1749 ianuarie 9, Oradea. Copia autenticată a memoriului magistratului orădean cu privire la tulburarea cetățenilor greco-catolici în privilegiile ritului lor.
148. 1749 martie 1, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei în legătură cu restituirea bisericii cetățenilor neuniți din Oradea Mare ocupată cu forța de directorul camerei și de Meletie Kovacs episcopul sufragane unit, respectiv eliberarea din închisoare a parohului acelei biserici și trimiterea unui raport în legătură cu împlinirea acestor porunci de către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo.
149. 1749 martie 26, Satu Nou de Sus și Borlești. Lista preoților din districtele protopopești ale Băii Spriei și Borlești, comitatul Satu Mare, obligați să contribuie la ajutorul de război.
150. 1749 aprilie 2, Olosig. Vicecomitele comitatului Bihor cere judecarea în primă instanță, la scaunul de judecată următor a lui Ioan Pap Gavrilete, parohul din târgul Katona Város, care, deși abjurase schisma și trecuse cu toți enoriașii săi la ritul unit, totuși revenise la schismă.
151. 1749 aprilie 12, Máriapócs. Devizul de lucrări și costurile pentru construcția bisericii mănăstirii Fecioarei Maria din Máriapócs, Ungaria.
152. 1749 mai 8, Máriapócs. Punerea de către Demetrius Racz, loçtiitorul contelui Francisc Károlyi, proprietarul ereditar al domeniului Ecsed, a primei pietre a mănăstirii basilitane de la Máriapócs.
153. 1749 mai 17, Máriapócs. Lista preoților transilvăneni sfințiți de către episcopul Mihail Olsavszky, în prezența vicarului general al Diecezei de Făgăraș, Petru Aaron.

154. 1749 mai <?> Máriapócs. Cheltuielile efectuate pentru construirea mănăstirii bazilicane închinată Fecioarei Maria din Máriapócs, Ungaria.
155. 1749 august 30, Buda. Actul oficial al magistratului orașului Buda prin care se aduc mulțumiri episcopului unit de Mukacevo pentru invitația de a face devoțiune în Biserica Mariei Thaumaturga de la Pócs.
156. 1749 octombrie 31. Máriapócs. Scrisoarea ieromonahului Ioanichie Skripka către egumenul mănăstirii de la Mukacevo Ghideon Pazin, în care îi descrie festivitățile legate de sfințirea mănăstirii la Mariapocs.
157. 1749 <?>. <Mukacevo >. Catalog al școlii teologice de la Mukacevo cuprinzând numele absolvenților precum și parohiile la care au fost repartizați.
158. 1750 februarie 6, Slovenské Nové Mesto. Lista preoților din districtul Ujhely, care și-au plătit impozitul datorat Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.
159. 1750 februarie 28, <Roma>. Carolus Coequelines îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, că a transmis scrisoarea acestuia către Nunțiatură și că anexează indulgențele reînnoite.
160. 1750 martie 1, Roma. Memoriul Clerului unit din dieceza de Mukacevo către Suveranul Pontif, pentru ca episcopul lor să nu fie supus episcopului catolic de Agria și ca jurământul de ascultare depus de acesta să fie anulat, inclus în scrisoarea lui Carolus Coequelines adresată aceluiași episcop.
161. 1750 martie 10, Rokytyov. Scrisoarea Protopopului Matei din Rokytyov adresată lui Grigore Deșko, Vicarul general al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo, în care îl înștiințează despre faptul că preoții districtului Laborsk și-au achitat impozitul datorat episcopului (cathedralicum).
162. 1750 mai 12, Carei. Conte Károlyi Francisc trimite scrisoarea credincioșilor greco-catolici din Căpleni, prin care solicitau episcopului de Mukacevo numirea unui preot în această parohie deoarece de vreo trei sau patru ani nu mai au preot.
163. 1750 iunie 30, Michalovce. Plângerea lui Ioan Horvath, parohul din Nagy Mihály, împotriva parohului din Topolya.
164. 1750 iulie 10, Sighet. Înțelegere intervenită între surorile Szaplontzai și părintele Benedict, superiorul benedictinilor din Ungaria, prin care li se asigură cele necesare traiului pe durata vieții lor sau până la o nouă căsătorie.
165. 1750, <?> <Mukacevo>. Repartiția subsidiilor de stat pe districte protopopești.
166. 1750, <?>, Mukacevo. Repartiția subsidiilor de stat districtelor protopopești din episcopia de Mukacevo precum și sumele repartizate pentru diferiții demnitari ai eparhiei.

1731 martie 16, Mukacevo. Adresă a episcopului Ghenadie Bizanczy către preoții din districtul Rovné (Slovacia) în legătură cu celebrarea jubileelor.
16 березня 1731 року ,Мукачево. Циркуляр (Лист) Мукачівського єпископа Георгія Геннадія Бізанці до священників округу Рівне (Словаччина) у зв'язку зі святкуванням ювілеїв.

«Велебний отцеве, Честнаго Собора Ровенского Кафедрального Мукачевского, /Мир/ и Спасение о Господе»

Сим универсалом нашим ведомо творимо Честнозем Вашим иж Святейший Отец и Господи Наш Господин Климентий Божиим смотрением сего имени Папа 12 Патриарха Вселинский, во всю вселенную Христианскую юбилеши сие? Отпуст универсалный выслал, котрого отпусту един экземпляр тое/ст/ Изображение, и до Вашего Собору при универсалу сим посылаемо. Сего ради по приятии, сей универсал /со или о/ экземпляром сего Юбилеуша каждый духовный повенен прочитати, и /опасно/ всю в нем написаная памятати и соблюдать, и яко там повелеваемо, тако повенен каждый духовный Юбилеуш сей почати отправляти и кон/чати/, и прочитавше Изображение отпусту со Универсалом Честности Ваший, еден до другого певным своим посланцем скоро отсылайте, абы каждому духовному Парохиалному до рук пришол, и во всех Церквах повенен ся отпуст отправляти. Що за? /с/ есть Юбилеуш и якося мает разум/ети/, о том потреба Катехизм /или катехис/ новоизданный, и Вам надан... читати тамо обрящещи и зразумеши. Зри лист 136 о Сакраменте покуты, дани до листу 142 и о том твоих Парохианов в Церкви научи. А еними некоторыи духовныи Юбилеуш сей в своей церкви / не ознаймит?/ и занедбает отправляти, таковыи достанет от своей парохии чужд. Причем повелеваемо Вам отцеве, абызте ся Господу Богу молили при службах Божественных, за Святейшаго отца Климента. Сия до исполнения /подовше/ застаемо Честности Ваших во кафедре Мукач/евской/, дня /16/ Марта 1731.

Геннадий Бизанций

Епископ /Мукачевский/

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:>

“ 16 Martii 1731 cur<r>entales ad Rovnensem Districtum de Iubileo celebrando”.

«Велебным отцем Парохом
Честнаго Собора Ровенского
Кафедрално Мукачевского
Сей универсал да вручится
честно. Скоро. Скоро.

Во Мукачеве:

Давыдывскому

Лучанскому

Страбичовскому

Горондянскому

Жнятинскому

Старо-Давыдрвскому

Ивановскому
Жукувскому
Чоповскому
Рущанскому
Ракошинскому
Черленювскому
Зняцускому
Бенедиковскому
Калницкому
Кузминскому
Кучавскому
Пацкановскому. Пацкановский назат до Мукачева /заплет/.

Arhiva de Stat a Regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 471, f. 1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 471, арк. 1-13в. Оригінал.

2

1731 mai 2, Viena. Scrisoarea cardinalului Grimaldi, nunțiul papal la Viena, către episcopul Bizanczy în legătură cu jurisdicția asupra credincioșilor din comitatul Maramureș, revendicată și de episcopia greco-catolică de Făgăraș. 2 травня 1731 року, Відень. Лист папського нуңція у Відні кардинала Грімальді єпископу Бізанці у зв'язку з юрисдикцією над віруючими Марамороського комітату, затребуваною Фогараською греко-католицькою єпархією.

Ill<ustrissi>mo e R<everendissi>mo Sig<no>re!

Vedrà V<ostra> S<ignoria> Ill<ustrissi>ma nell'annessa copia ciò che mi è stato rappresentato / da Mons<egnior> Vescovo di Fogaras intorno al Comitato di Marmaros, che / io le trasmetto acciocché si compiacca considerare le ragioni da cui – dedurre e notificarmi quello che talvolta potrebbe finire / contrario dovendo informare dell'une e delle altre la S<anta> Cong<regazione> / *De Propaganda Fide* dalla quale dovrà decidersi a chi spetti la giurisdizione del med<esimo> Comitato. Intanto si contenterà astenersi / dall'esercizio della giurisdizione sopra la Chiesa di Fogaras come / verifica V<ostra> S<ignoria> Ill<ustrissi>ma sotto li 4 del passato e bramoso di darle / ogni contrasigno della stima, che fa del merito suo con servirla, mi conf<id>o

Di V<ostra> S<ignoria> Ill<ustrissi>ma

Vienna 2 Maggio 1731

[*In calce paginae, in margine sinistro scriptum:*] M<onsegnior>e Vescovo Sebastinopolitano / Vicario Ap<osto>lico di Monkatz.

[*In calce paginae, in margine dextro ab alia manu scriptum:*] Ap<ostol>ico N<unzio> Secr<e>ta<rio>⁴⁶ G<iorgio> Card<inal> Grimaldi.

⁴⁶ Non liquet.

[In dorso, superius, in margine dextro scriptum:] <Secun>da Maii 1331 / Nuncio Viennen<se>.

[In dorso, inferius, in margine dextro scriptum:] Erectio<nes> Ep<isco>patuu<m> / 30.

[In dorso, in margine dextro, ab alia manu transverse scriptum:] Administrationis / Ep<isco>patus Fogaras<iensis> / Cassatoriae / A<nno> 1739 die 18. / Febr<uarii> revisae.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 481, f. 1, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 481, арк. 1-2. Оригінал.

3

1731 mai 2, Ujgorod. Kozma Pál donează un teren situat în vecinătatea bisericii greco-catolice din Ujgorod pentru construcția casei parohiale.

2 травня 1731 року, Ужгород. Акт жителя міста Ужгород Пал Козьми про дарування у довічне користування греко-католицькому священику частини землі, яка розташована на стороні рову церкви для будівництва будинку та інших господарських будівель.

Року Божого 1731. Дня 2 мая сталася згода, почину нижеописанном между Честным Братством , и Прочими Парохияны церкви Унгарской, такожде П.Козмом Герегом старийшим братом тойже Церкви в Кафедре Мункачов/ской/ при притомности Ясневелможного Пана П.Епископа Мункачов/ского/, Марамарос/кого/ Георгия Геннадия Bizантия. Строны фундуша здавна на Церков Унгарскую от Пана Ивана Високаия купленнаго, который даже до сего времени держал пред реченны/го/ Козма, а то с тей причины, же бы он тойже фундуш за свои власни гроши от Ивана Високаия тоест за шестдесят золотых угорских на церков Унгарскую купил, что понеже под присягою зознал пред всеми ниже описанными особами: Сего ради, абы сему конечна згода была, ясновелможный Пан Епископ из своима советниками Консисториальными осудил абы Ему таяжде сумма под присягою зозната было /востах/ отдана от Честнаго Братства и Парохиян, на што и приволили все из Братства депутовани: Пан Козма паки повинуется тойже фундаш належите без свари з всем писанием к нему приналежитим Церкви отдати и посеми жадну вражду /его/ ради не творити; ани болшо к томужде фундашу /ани/ он сам, ани его Малжилка, ни дети, ни жадна его родина не можутся своити, яко и слюбует же овшем, ани он сам, ани жаден спред описанным посеми от сего часу всем няку перешкоду чинити восприявшее выше описанну сумму от Честнаго Братства, и Парохиян унгарских, которую они слюбуют, як наилучшим чином отдати. Еднакже Честное Братство еще желает, абы его Милость Козма с прочиих /добр/ох/ церковных, о которых ся будут звездовати, где и на что их выналежил рахунок пред ными выдал, которому намерению Козма нест противный, алее овшем тое все /вса/ хочет коликолвек на то будет позван чинно исполнити которои згоды и лучшаго уверения ради обе страны, то ест як Честное Братство строны еси справы декутованное тако и Пан Козма в купе с Своима сынами власными руками ся подписуют крести звичайни

/...сумелости/ пшания кладучи. В первых Константын Козма +. Василиа/и/ Козма +. Игнатий Попович Брат Церкви Унгарской, Ференц Чилаш старший Брат Церкви Святой унгарской *Franciscus Doroghi confrater ecclesiae Unghvariensi X Coram me Ioanne Kozma Graeci Ritus Unitorum parochia Unghvariensi, Coram me Georgio Blazovszky Ill<ustrissimi> ac R<evere>ndissimi D<omi>ni Ep<isco>pi Munkacsiensis Capellano*

Сие все деялося в Кафедре Мункачов/ской/. Дня и року вышеописанных: которую справу, ежели бы кто зрушил, той повинен будет биршаг (по венгерски - штраф) на пана Вел/комонского?/ Епископа Мункачов/ского/ дати золотых угорских «40» на церков паки Унгар/скую/ золот/ых/ «12».

Item aliud Literalis Instrumentum sic sonat, Hungarico idiomate: Én alábbis megh irt Kozma Pál, adom tutára mindenekk, az kiknek illik, ezen levelemnek rendiben, hogy szabad akaratomból viseltetvén, Isten házához tartozó ájtatos fel tett szándékomból az Ecclesia mellett levő Árkon innen levő szabad fundusombul engedtem Parochia helynek edgy darab földet mind eörökre: mely darab helyen a becsületes parochia a papnak szükséges házat és épületet bizvást építhessen. Az törvényes evictiót is magamra és succesionra vállalván mindennemű impetitorok ellen tartozni fogok, és succesionis tartozzanak veszendálni. Melynek nagyobb bizonyosság megerősítésére attam magamtúl ezen saját névnek és kezem kereszt vonásával megerősített pecsétetes leveletem. Unghvár, die 25-ta Februarii Anno Domini 1732.

Coram me Ioanne Kozma

Kozma Pál X L.S.

Graeci Ritus Unitorum Parochorum Unghvariensis Viniczky Anna X L.S.

Coram me Francisco Doroghi X

Popovics Ignat m.p.

Csaki Gergely X

Máteffi Sándor X

Zombori Istváan X

Vereczky Ferencz X

Beliczky Demeter X

Fadgyas János X

Hegedüs Tamás X *i proci.*

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 560, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 560, арк. 1-2. Оригінал.

4

1731 mai 11, Viskovo. Act prin care Consiliul oraşului Viskovo atribuie un nou teren, în locul celui vechi, pentru loc de cimitir pe seama credincioşilor greco-catolici, deoarece terenul vechi nu mai putea fi folosit datorită inundaţiilor râului Tisa.

11 травня 1732 року, Вишково. Акт старости міста Вишково та його ради про заміну землі, виділеної під греко-католицький цвинтар, тому що земля не може бути використана через повінь річки Тиса.

Mi Visk Várossának Fő Bírája Méhes György Procurator Boros György Tanácsos társaival és az egész comunitással együtt adgyuk tudtokra mindenekk akiknek illik mind mostaniaknak mind következőknek ezen levelünknek rendiben, hogy az Istennek súlyos ítéleti az határunkat vesztegető Tisza miatt rajtunk levén sok lakosi kéntelenettetnek elmosott telkek helyett másokat szerezni és helyből helyben fáradságos költséggel költözni nem levén pedig másott *fundus* amellyel némely becsületes Atyánkiai conteltáltathassanak volna arra nézve kéntelenítettünk mi is *in anno 1726 die <deci>ma Aprilis* Helységünkben minden közönséges omisban contribuáló és velünk edgyütt szenvedő orosz renden lévő lakosoknak temető helynek kimért földecskéjeket vissza foglalni magok is látván megszorult állapotunkat, magok meg edgyezésébül és minden ellenkezés nélkül melly elfoglalt földék helyett adunk másutt a Városon felül Varga domb nevü helylen a mező szélen edgy darab cserés és erdős földet Temető kertnek melyet is szabadosan bírassanak mindaddig míg városunkban velünk edgyütt a közönséges terhet birhattyák egy karám forma szinecskét is szabad legyen építeni az hová esős időben magukat és halottjukat temetéskor recipiálhassák az előbbeni temető helyett vették költségeket az vételhez computálván nyolcz forintokon és negyven edgy pénzeken *id est Fl<oreni> Hung<aricales> 8 denarii 41.*

Mostan pedig mi az feljebb meg írt Temetőkert helyet adtuk és vallottuk örökösön fiúról fiúra nemzetségről nemzetségre megmásolhatatlanul senki ellene nem mondván sőt ha valami véték vagy más Legitimus Impetitorokat találtatnának kik azon temető kertnek szabados bírásában megháborítanak vagy meg háborítani akarnák tehát mi tartozunk mindenkor előállani és szabad bírásában őket meg oltalmazni egy szóval mindenekben evincálni kiről is adgyak ezen városunk szokott pecséttyével meg erősítetett levelünket.

Datum in congregatione nostra senator<i>ali et com<m>unitatis die 11 Maii 1731.

Iudex, Iurati et tota com<m>unitas, iidem, qui supra.

Per Jur<asorum> oppidi Notarium Stefanus N. Kállay extradata m<anu> p<ropria>

Ezen temető kert mind meg meg megszerzésében munkájában mind kímérésében oculatorok az orosz rendről voltak. Egyházfi Vereczi Ferencz, Orosz Miklos, Katona Máthé, Révész Péter, Asztalos Ferencz, Darnics László, Mezei Péter, Bikász Vasil, Fejér Mátyás.

P<ost>S<criptum>. Ha pedig valami idegen oroszok jönnek be városunkban lakni s ez mostani temető kertnek szerzésében és mellette való költségben nem részesekek, tehát az olyanokat szabad legyen az orosz rendnek edgyházfiak által a midőn idegenek halottya esik vagy maga meghal, az temető kertben való temetkezésért kelyen denari 12 vétetnio.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 501, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 501, арк. 1-2. Оригінал.

1731 august 29, Mukacevo. Decretul de investire în funcția de protopop al districtului Careii Mari de catre Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul de Mukacevo, a lui Alexandru Ferenczy, parohul greco-catolic de Carei.

29 серпня 1731 року, Мукачево. Декрет Мукачівського єпископа Георгія Геннадія Бізанці про призначення архidiaконом греко-католицького священика з Карей Олександра Ференці.

Georgius Gennadius Bizanczy Dei et Apostolicae Sedis gratia Ep<isco>pus Sebastopolitanus, Munkacsiensis et Maramarosien<sis> per Regnum Hungariae et partes acquisitas Vicarius / Apostolicus etc.

Memoriae com<m>endamus per praesentes, quibus expedit, universis, qualiter cora<m> confisi in bonitate et / aptitudine adm<odum> R<everen>di Domini Alexandri Ferenczy de praesenti actualis parochi ritus Graeci Unitor<um> / N<agy> Karoliens<is> contulimus eidem Archi-Presbyteratus officiu<m> super parochos ritus Graeci in Districtu / Nagy Karoliensio Inclyto Comitatu Szatmariens<i> adiacen<ti> et habit<o> com<m>orantes et curam animaru<m> / gerentes dando eidem facultatem ecclesias visitandi, excessus tam in clero quam in populo contra / leges divinas et Ecclesiae praecepta, necnon sanctiones canonum perpetratos corrigendi, maiores / vero ad nos deferendi, proventus nobis obvenientes tempore suo colligendi et ad nos fideliter de/portandi, parochis in administratione sacramentor<um> et cura animaru<m> invigilandi.

Quocirca omnibus / tam ecclesiastici quam saecularis status nostrae iurisdictioni subiectis hominibus hisce firmiter / praecipientes com<m>ittimus et mandamus, quatenus suprafatum adm<odum> R<everen>dum D<omi>num Alexandrum / Ferenczy pro vero ac indubitato suo Archi-Presbytero agnoscant eidemq<ue> omnem debitam obedientiam, / ac honorem praestent et exhibeant, ille vero inter clerum et populum sese pium et exemplarem exhibere / obligabit<ur>, ut taliter aliis quoq<ue> cum fructu praesesse valeat. D<omi>nos vero terrestres Excellentissimu<m> et Ill<ustrissi>mos / Iud<ices> Nobil<ium> et Iur<atos> a<sse>ssores honorifice requirendos esse duximus, quibus quoq<ue> eundem recom<m>endamus, quatenus eidem / Archi-Presbytero in occurrentiis officio suo annexis, in iustis et licitis assistere dignarent<ur>.

In cuius rei / maiore<m> fidem p<rae>sentes eidem manu propria subscriptas sigilloq<ue> nostro roboratas dedimus in residen<tia> Ep<isco>pali apud S<anctum> Nicolaum ad Munkacs die <vigesima no>na mensis Augusti anno Domini 1731.

G<eorgius> Gennadius Byzanczy / Ep<isco>pus Sebas<stopolitanus>, Munk<acsiensis> et Mara<morosiensis> / m<anu> p<propria>

Генадій Бізантій Еп<у>с<ко>нь Мукачавській и Мараморській.

[Inter subscriptiones sigillum oblongum impressum Gennadii Episcopi stat]

[In dorso, superius, in media pagina scriptum:] <Vigesima no>na Aug<usti> 1731 / Ferenty Ioanni <sic!> data / Archi-Presbyteralis inve/stitura a Gennadio Byzan/zy Ep<isco>po Munkacs<iensi>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 475, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 475, арк. 1-2. Оригінал.

6

1731 <?>, < Eger>. Adresă a vicarului general George Foglar din dieceza romano-catolică de Eger către Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul greco-catolic de Mukacevo, despre relațiile dintre preoții romano-catolici și cei greco-catolici.

< ? >, 1731 року, Егер. Листування між Егерським римо-католицьким єпископом Георге Фоглар та греко-католицьким єпископом Георгієм Геннадієм Бізанці про взаємовідносини римо-католицьких та греко-католицьких священників.

Copia literar<um> Agriensis Vicarii Generalis Fogler c<aetera> / responsionesque ad propositiones et p<rae>sentationes V<enerabilis> Cleri/ G<raeci> Ritus Reverendi D<omi>ni nobis dilectissimi.

Querulosas contra quospiam parochos litteras tum Suae Ex<cellentiae>, tum et mihi scriptas percepi. Miror, quod se non refle<ctant sup<ra> factam determina<ti>onem et accordum superstite adhuc / pie defuncto Hodermarszky sup<er> eiusmodi p<rae>tensionibus paro<chorum> mixti ritus, ubi conclusum et determinatum est p<rae>ser<tim> propter conserva<ti>onem et stabiliationem S<acrae> Unionis, ut, ubi / sunt actuales parochi Lat<ini> ritus habentque intermixtos paro<chianos> Graeci ritus, in omnibus dependentioam habeant a loci / parochi et vicissim, ubi est parochus Graeci ritus habens / parochianos intermixtos Latini ritus, nullam habeat p<rae>ten<tionem> ad illos vicinus Latini ritus parochus, sed loci / parochus iurisdictionem suam in illos exer<ceat>, unde et Ve<st>rae D<ominationes> facile sibi possunt scrupulum tollere, quoad locum n<ominum>, ubi est actualis parochus Latini ritus, a quo depende<re> debent intermixti parochiani, etiam Graeci ritus, et vicis<sim> in loco n<ominum>, qui erant Latini ritus, a iurisdictione V<est>rar<um> D<ominationum> defendere debent; in filialibus vero, ubi non / residet parochus, vicini administrabunt sui ritus paro<chianos>, qua tali determina<ti>one nulla confusio erit et S<acra> / Unio melius firmabitur. Haec pro ulteriori directione et / scrupulo tolendo responsi loco transmittenda censui, qui / et maneo R<everendissimarum> D<ominationum> V<est>rar<um> servus et frater in Ch<ris>to affectiona<tissimus> Georgius Foglar V<icarius> generalis Agriae.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 470, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 470, арк. 1-2. Копія.

7

1732 martie 25, Svidnik. Adeverință eliberată de către Episcopul Grigore Vucinici de Svidnik și Plateea ieromonahului Grigore Bulko prin care i se dă voie să se transfere de la mănăstirea Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril la mănăstirea Sfântul Nicolae din Mukacevo.

25 березня 1732 року, Свидник. Свідоцтво, видане єпископом Свидницьким та Платенським Григорієм Вучиничем ієромонаху Григорію Булко, про переселення його з монастиря Святих архангелів Михаїла та Гавриїла до Мукачівського монастиря Святого Миколая.

Грегорий Вучинич⁴⁷ Милостию Божиею и Святаго Трону Апостолскаго Епископ Свидницкий, и Платенский, Святих Архистратиг Михайла, и Гавриила при реце Глоговнице Архимандрит; и еих Пресветлаго, Кесарскаго, и Царскаго Маиестату Светник, и прочая и прочая.

Известно творимо, имже подобает всем сие писменное начертание видящим, и чтущим; да Честный о Христе Брат Иеромонах Григорий Булко в негда Протосингел наш под послушанием в силе Духа святаго от Превелебнейшаго и Боголюбиваго Севастинийскаго Архиерея и Намесника Апостолскаго Георгия Геннадия Византия⁴⁸ найзвещенным, из Манастиря Святих Михайла и Гавриила Архангела Крайны Иваничкой, у Манастирь святаго Иерарха Христова Николая у Крайне Угророссийской основанный, преселитися повеление прият. Сего ради да возможет путешествие и послушание свое, како подабает угодно совершити, всем Православнымъ, и в Христа правовернымъ Народомя, сего вишейменитаго и богобойнаго Иеромонаха милостини и помощи Христианской и Гостиолюбному приятию препоручаемо, и свидетелствуемо, да от странъ наших – Милостию Божиею истинно здравых и мерных путешествие и послушание свое восприят: на што известнейшаго ради уверения рукою нашу Архиерейскою подписасмо, и обычною Печатию утвердисмо у Манастиру нашем Архимандритском Крайны Иваничкой. Месяца Марта, дня 25 Лета 1732.

Григорие Вучинич Епискуп Свидницкий и Платенский.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dosar nr. 153, fila 1-1 v, original.

Державний архів Закарпатської області. – Ф.64, оп.1, спр.153, арк.1-1 зв. Оригінал.

⁴⁷ Este vorba de episcopul Grigore Vučinić (1727–1733).

⁴⁸ Așa este în text / Так у тексті.

1732 aprilie 26, Mukacevo. Înțelegerea în șase puncte dintre Gheorghe Ghenadie Bizanczy, episcopul de Mukacevo, și Carol Friederick de Schönborn, episcopul de Bamberg și Würzburg, noul stăpân al domeniului Mukacevo, în privința respectării drepturilor și privilegiilor clerului unit de pe respectivul domeniu ducal.

26 kвітня 1732 року, Мукачево. Порозуміння в шести пунктах між Мукачівським єпископом Георгієм Геннадієм Бізанці та єпископом Бамберга та Вюрцбурга Карлом Фрідріхом Шенборном, новим власником Мукачівської domenii, про права і привілеї присягнутого духовенства герцозької домінії.

Georgius Gennadius Bizanczy Dei et Apostolicae Sedis / gratia Ep<isco>pus Sebastopolitanus, Munkacsien<sis> et Mara/marosien<sis> per Hungariam et partes adquisitas Vicarius / Apostolicus S<acratissimae> C<aesare>ae Regiaeque Ma<ies>t<a>tis Consiliarius, ex eo, / quo mihi iura, immunitates, libertates ecclesiasticas tuendi / defendendi<ue> incumbit munere Spectabilibus, ac Magnificis / D<omi>nis D<omi>no Davidi ab Uhlein S<acratissimae> C<aesare>ae R<egi>aeque Ma<ies>t<a>tis Consiliario (Tit<uli>) et D<omi>no Ioanni Reviczky causarum regalium directori (Tit<uli>) Suae / Celsitudinis Plenipotentiaris coram Honorabili, ac R<evere>nd<issi>mo Domino / Stephano Hlobik Conventus S<anctae> Crucis de Lelesz conventuali et / perillustri D<omi>no Petro Beniczky Regio Hominibus, unacu<m> clero / repraesento: /

Venerabilem Clerum Graeci ritus Unitu<m> in Inclyto Ducali Do/mino Munkacs et Sz<ent> Miklos animarum curam habentem Celsis/simo ac R<evere>nd<issi>mo S<acri> R<omani> Imperii / Principi D<omi>no D<omi>no Carolo Friderico e Comitibus a Schonborn Ep<isco>po Bambergen<si>, Herbipolen<si>, Ducu Fran/coniae (Tit<uli>) sibi<ue> legitimis iure primigeniturae successoribus / de adepto, collato, donato ex clementia S<acratissi>mae C<aesare>ae Regiaeque / et Apostolicae Ma<ies>t<a>tis ante hac utili, iam vero directo et proprieta/rio dominio antelatorum bonor<um> una mecum non modo gratulari, ve/rum etiam sui ecclesiarum<ue> suar<um> legitimum patronum et ecclesi/asticae immunitatis protectorem sacris ad aras precibus exoptatum / devotissima cum submissione anhelare, amplectari et revereri. Cuius / gratiam, benignitatem et patrocinium idem in animo fixa habendo / in eo spem firmam ponit, quod in antiquis immunitatibus, libertatibus, / exemptionibus et praerogativis ecclesiasticis, quae per suos officiales / taxis, censibus, exactionibus spiritualis et Ep<isco>palis iurisdictionis / usurpationibus multum laesae sunt, violatae et imminutae non modo / in statu quo ex privilegiali diplomate et sacror<um> canonum indultis sub / directione Fiscu Regii habitis, usuatis et pacifice possessis Suae Celsitu/do sub suo benigno gubernio eiusdem<ue> futuri iure primogeniturae / successores in integrum restituant, conservabunt, defendet et manutenebit / et per suos officiales observari et conservari faciet, sed etiam augebit, / fundabit, dotabit. Quam Suae Celsitudinis gratiam, benignitatem et / consolationem per gratiosissimam

suprafatorum d<omi>nor<um>, in quibus se per d<omi>nos contra/veniendo nimium gravari et laedi expertus est, experiri desiderat et / quidem:

Primo. Ut Venerabilis Clerus Graeci ritus Unitus in I<nclyto> Dominio Munkacs / et Sz<ent> Miklos vigore benignissimi Leopoldini diplomatis in immuni/tatibus, libertatibus, iure ecclesiasticis, quibus Clerus Romano-Catholicus Latini ritus ex p<rae>scripto s<acrorum> canonum et terrenor<um> Principu<m> // indultu gaudere, uti, frui dignoscit<ur>, quemadmodum sub directione / Fisci Regii, usu reali et consuetudine roboratu<m> fuit, ita ex post etia<m> / pacifice gaudeat, utat<ur> et perfruatur. Hinc:

Secundo. Fundi hactenus pro parochialibus Ecclesiae, scholaribus, seu / cantoribus habiti bona fide ab immemoriali vel longissimo tem/pore possessi in futurum etiam pro talibus habeant<ur> et recognoscant<ur> / et, si qui actu ex annuentia, vel commissione d<omi>nor<um> officialium per rusti/cos occupati (uti in Holubina et Nagy Bresto factu<m> est) reperiren/tur suis ecclesiis, parochiis et cantoribus unacum fructibus actu / extantibus vel pendentibus illico restituantur.

Tertio. Elapsa hyeme vel autumno peracta fundorum parochialium, / cantoralium, ecclesiarum, bonorum, item mobilium et immobilium / parochor<um> conscriptio, velut illicita sacris canonibus contraria, ipso / iure nulla, invalida, irrita, reprobata, pro cassata habeant<ur>, neque / amplius quid simile attentetur. /

Quarto. Si quam p<rae>tensionem dominales officiales, vel subditi contra pres/byteros cantores haberent, vel formare possent, satisfactionem / ab Ep<isco>pis loci petant et non via facti eos invadant, turbent, molestent, res eorum ablatas restituant.

Quinto. Casu, quo dominia, fundos pro parochis, cantoribus, ecclesiis ex/cinderent nullos et insufficientes, eo tum Ordinarius loci, vel Dioece/sanus ex plenitudine Regiae et Apostolicae auctoritatis sibi hac / in parte specialit<er> diplomatice delegatae, propria auctoritate ex/cidendi, quantum sufficit, facultatem reservat. Qui si ita excident, / eo tum D<omi>nus Terrestris nullum sibi ius patronatus uti, nec in illis, / in quibus ex p<rae>scripto s<acrorum> canonu<m> et Concilii Tridentini p<rae>standa n<on> / p<rae>staret, vendicandi habeat facultatem.

Sexto. Praesenti moderna in p<rae>nominatis dominiis statutione praedictis pun<ctis> immunitatibus, libertatibus, iuri, ecclesiasticis fundis, scho/lis, parochiis, ecclesiis p<rae>iudicari neutiquam possit et censeatur / secus contraveniendo, quoad p<rae>missa, statutio pro non pura habeat<ur>./

Super quibus omnibus et singulis benigna et gratiosa Suae Celsi/tudinis affidavitationem, assecurationem Venerabilis Clerus una me/cum scriptotenus habere vult et desiderat a spectabilibus / ac magnificis d<omi>nis plenipotentariis, quor<um> favori et patrociniis / causam suam recomendat.

G<eorgius> Gennadius Bizanczy
Ep<isco>pus Seb<astopolitanus>, Munk<acsiensis>

[*In calce paginae a Petro Beniczky de ead scriptum:*]

Praesentem copiam cum suo vero originali collatam in omnibus / punctis et clausulis conformem esse attestor. /

Dat<um> in Monasterio / S<ancti> Nicolai Confessoris ad Munkacs die 26 Apr<ilis> a<nn>o D<omi>ni 1732.

I<ncltyi> Co<mi>t<a>tus de Beregh Ord<inarius> Iud<ex Nobi>lium / Petrus Beniczky de ead / m<anu> p<ropria>.

[*Iuxta subscriptionem sigillum tundum eiusdem iudicis nobilium in rubra cera impressum extat.*]

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 480, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. – Ф.64, оп.1, спр.480, арк. 1-2. Копія.

9

1732 septembrie 30, Sâmbăta. Statutul de funcționare a bisericilor din dieceza greco-catolică a Făgărașului, adoptat în sinodul desfășurat în Sâmbăta, sub conducerea episcopului greco-catolic.

30 вересня 1732 року, Самбата. Церковний статут Фогараської єпархії, прийнятий Синодом, що відбувся в Сомбаті під керівництвом греко-католицького єпископа.

EX UNO HOC EODEM 1732 30 SEPTEMBRIS SINODARUM
CONTINUATA IN CURIA ILLUSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI DOMINI
DOMINI EPISCOPI FOGARASIENSI SZOMBATFALVIENSI.

1.Rx. Tisztelvén két vicarius Authoritása termináltatott, a Tisztelendő Zsuhilimak adatott és rendeltetett az Maroson és Aranyoson túl való rész A Tisztelendő Bonyei Vicariusnak pedig az megh irt két víz innen való része.

2. Concludáltatott hogy egy faluban *pro administratione divinorum* legyen négy *exempta persona* úgymint két Pap, Diaconus és egyházfia.

3. A tisztelendő Clerus secretariussanak rendeltetett minden esperesről egy egy tallér *Anuatim*.

4. Concludáltatott hogy *pro distinctione poparum et secularium* minden pap járjon rendhoz való Posztó köntösben, ha ki pedig ell mulaszttya *pro prima poena* espereseiktől büntettesék megh 12 fonrintokigh és maga substantiojából csináltasson posztó köntöst.

5. Eltávoztassák a papok az értetlen parasztoktól usuáltatott Istent és törvényeit meg sértő ocsmány szidalmakat, ha ki pedig olyannak tanáltatik *primo* büntettesék meg 12 forintig, hasonló képpen ha ki az világiak közül is meg szídná papját 12 forintig büntettesék meg.

6. Valaki az papok közül korcsmándozó lennék az utcákon tántorgó részegnek tanáltatik *toties quoties* büntettesék meg in 1,2o forintig. Az esperestek duplo, ha ki pedig hlen solvendo imparnak esmertetik az aresto satisfealjon az büntetésnek *imputando* egy napra és eczakára egy-egy forint.

7. Ama becstelen igen el áradott közönséges szónak el távoztatására „hogy az oláh papok a nagyobb tolvajok” meg lássák, hogy tolvajokkal ne conversalodjanak, tudva azok szállást ne adgyanak sub iustabili gravi poena.

8. Valaki az papok közül az *comuniot secularis* embernek concsedálja, hogy beteghez vigye vagy egy helytől másuva *per manus* hordozza *irremissibiliter* mind a pap mind a *secularis* meg büntetessék 12 forintig.

9. Oktassák a népet, hogy magok is frecventályák a Napot . Gyermeküket az Isten tiszteleteire szoktassák, akik el mulasztják 1-or büntetessék meg 50-ven pénzig 2-szor egy forintig.

10. Amely pap Innen napon liturgiát nem celebrál az olyan Esperestye álltal büntetessék meg 12 forintokigh ha *legitima excusatioja* nem léssen. A falusiak pedig tartozzanak prestálni az ahoz valo reqvizitumokat.

11. Valaki az papok közzül az nagyobb Innen napokat meg szegné az olyan *irremissibiliter* 12 forintokigh meg büntetessék. Az seularisok pedig három forintig.

12. Valaki extra *rituali pro casibus reservatis* az gyontatásnak, keresztelésnek módját, formáját nem tudna, az olyan pap is *irremissibiliter* büntetessék meg 12 forintokig.

13. El távoztassák az eddig kárhoztatáson practizáló templomok bezárlóját és hogy valami mankorból az *comuniot* kívánó szegény lelkektől az papok denegályák.

14. *Ante denuntatione* <m> az az kihirdetés nélkül amely légyen jó rendszerint 3- szor, valaki az papok közül copulál személyeket (mely lett a clerusnak igen sokszori nagy baja, becstelensége) az is *irremissibiliter* 24 forintig büntetessék meg, ha nem incább *in rebus dubiis* tegye híre az falusi pap *pro meliori esse* maga esperesinek *sub hac eadem poena*. Hasonló képpen serio imponáltatik hogy senki más Papsága alatt valókat ne copulállyon , ha csak annak az parochusnak valami *legitima excusatioja* nem léssen, ha ki pedig az ellen cselekszik még papságából is kivettetik , egy szóval más papnak hivatalába ne avassa magát, az copulandó személyek pedig tartozzanak adni az papnak 1 máriást, az esperesnek 2 máriást.

15. Valamint kárhozatos az secularissához az ritkán való gyonás annál inkább botránkozásra valóbb ha papja meg nem gyónik jó példaadással a nép előtt jól nem viseli magát *juxta illud turpe est Doce* , azért concludáltatott hogy a Papok gyakrabban gyónjanak avagy csak egy egy hónaphoz, azért a ki pedig e hagyományt nem observálja az olyan pap is 12 forintokig meg büntetessék.

16. Valaki a Papok közzül ritkán valamely faluval magok Parochiát conducál az olyan *eo facto* minden irgalmasságon kívül kivetessék azon helységbeli Papságból előtte való egyházi tiszteitől.

17. Valaki akár a papok közül, akár a világiak közül az kálvinistáknál sokáig educallya gyermekeit, azok is büntetés nélkül nem maradnak, azért amennyiben lehet azt is távoztassák.

18. *Et ultimo* Mindezen conclusiumokat tartozzanak és parent uraimék *pro sui directione* Méltóságos Püspök Úr és Nagyságától *in bona forma* ki venni és eszerint mindmagokat mind auditorokat dirigálni.

*Ex Mandato Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Domini Episcopi
Ioannes Inocenty Klein L<ibero> Bar<onis> de Szád.*

*Extradata per / Const<itu>tum pro hac Synodo Notarium Paulum
Pater m<anu> p<ropria> / <tricesi>ma <Septem>bris 173 / Statuta
Dioecesana Fogarasiensis Dioecesis.*

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 488, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 488, арк. 1-2.
Оригінал.

10

*1733 iulie 19, Mukacevo⁴⁹. Jurământul egumenilor din mănăstirile de la
Imstecevo, Zaricea, Berezna și Krasny Brid că se vor supune de bună voie
egumenului mănăstirii Sfântul Nicolae de la Mukacevo.*

*Мукачівської греко-католицької єпархії про заборону православному єпископу
Досифею Феодоровичу Угольському висвячувати у сан священника духовних
осіб на території Марамороського комітату.*

Сый Благословен и Прославлен Христос Бог наш,

Мы нижей подписанная о Христе Братия Чину Святаго Василия Великого
профессы зо Святых обителей, Мстичовской, Зарецкой, Березницкой,
Краснобродской, по преставлении и погребании Ясне Велкоможного Пана
П[реподобного] и Прелата Нашего Епископа Георгия Геннадия Бизантия⁵⁰; в
обители Мукачовской Святаго Иерарха Николая, Учинивши Соборное заседание
законное за произволением и надхнением Духа Святаго, доброволне позволяемо
абы мы и будущии Игумены в предреченых обителях законное послушание
отдавали, и во всем послушны были Превелебному отцу Игумену Святой
обители Мукачовской. Сие же, сего ради, яко повинен будет ведлуг регулы
Святой, Предреченныи обители посещати, и о них попечение мати, и о доходках
пилновати, и во всем заступником быти; межи тым , ежели бы предреченный
Пр[еподобный] Отец Игумен Святой обители Мукачовской, тое и не хотел
чинити, и выконывати, то и в предреченных обителях Игумен еще будут ея
повиновати, што для лепшаго уверения сих всех даемо сие наше рукописное и
печатию законническою звычайною утвержденное писание в обители Столечной
Мукачовской року 1733, Юлиа 19 Дня.

Иеромонах Гедеон Пазин Ч[ина] С[вятого] Василия

В[еликого] Профес, обители Березницкой, р.т. Игумен.

Иеромонах Мефодий, Игумен Монастира Имстичевского.

Иеромонах Мефодий Зейкан, Ч[ина] С[вятого] В[асилия]

В[еликого] Игумен на той час Красноброцкий.

Иеромонах Никодим Староста, Игумен Зарецкий.

⁴⁹ Se pare că documentul este datat după stilul vechi/ Імовірно, що цей документ датований за
старим стилем.

⁵⁰ Episcopul Bizanczy a murit în data de 22 iulie 1733 după stilul nou / Мукачівський єпископ
Георгій Геннадій Бізанці помер 22 липня 1733 р. за новим стилем .

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dosar 168, fila 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 64, оп.1, спр.168, арк.1-2. Оригінал.

1733 iulie 27, Mukacevo. Adresă a Vicarului General al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo Simeon Olsavszky către preoții din subordine privind interzicerea ca episcopul ortodox Dosoftei Teodorovici din Uglea⁵¹ să mai sfințească preoți în comitatul Maramureș.

1733 p., липня 27, Мукачево. Звернення Генерального вікарія Мукачівської греко-католицької єпархії Сімеона Ольшавського до церковного кліру Мукачівської греко-католицької єпархії стосовно заборони православному єпископу Досіфею Феодоровичу Угольському висвячувати у сан священника духовних осіб на території Марамороського комітату.

Вышно Велебныи Отцеве Собора и Панства Рускаго Мир Христов и вся Благая !

Ведомо ест Чесностиям Вашым иж много ест Духовных между вами, которыи не абы в волностех Церковных и слебодах належытых зоставали але на то еще многыи тяжары, утыскы и кмицтво изнашают. Порциюдают, Панщину роблят, Таксы и Аренду платят, из котораго жродла или источника тое плынет не от инаго токмо от сего же в Мараморыши, множество Духовных направилося; ни толко же юж не могутя вмистити кто их толико разможил, истинно не иный толико Отец Дософей Феодорович, на котораго и в сии дни тут понос пришил из Сигота. Панове Державныи протешталуют, иж непрестанно хиротонизует, и святит кметей, пастьрей, простаков, мужыков, в чом не токмо чин Церковный, и Духовенство згубу имает але теж, и Панове Державный Орсак, и Пресвитлый Кесяр, мает за невдичность, понеже кмете стаются Попами от Дософея. Сего ради сим универсалом извисно творим Чесностиям Вашым, Всем Протопопом и прочиим Парохом приказуемо и завещаемо дабы жаден Дияк или попович не дерзнул святишися от Отца Дософея, на тое бо [дурно] и опасно каждый Протопоп повинен позор дати, и посем который колвек будется святити у Дософея, жаден таковый не будет волности, и при слебоде Церковной зоставати, и от таковаго Свящевта зостанет в вики чужд. Ведомо да будет и Сие Чесностиям Вашым, иж Отец Дософей ест в Заприщени, которое блаженной памяти Епископ Мукачевский и Мараморский Георгий Геннадий Бизантий на него положыл, повторенне на того же Отца Дософея заприщение послали есмо, и сурово ему заказали да нерзнет [о мофора] каятися яко неключимый. Сия извисно сотворше и в неотминное соблюдение и исполнение вручивше зостаем назавше, Вышно Велебностиям Вашым, Дана в Кафедре Мукачевской, Месяца Юлия Дня 27, Року 1733. Зыставый о Христе

⁵¹ Ultimul episcop ortodox al Maramureșului (1718-1733).

брат Симеон Олшавский Векарий Епископа Мукачевск[ого]:⁵² *m<ani>*
p<ropria>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 510, fila.1-1 v,
copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 510, арк.1-1 зв. Копія.

12

*1733 noiembrie 27, Mukacevo. Scrisoarea ieromonahului și egumenului
mănăstirii din Mukacevo Grigore Bulko adresată vicarului Maramureșului
Ioan Stoica privind numirea lui Simeon Olsavszky ca episcop al episcopiei
greco-catolice de Mukacevo.*

*27 листопада 1733 року, Лист ієромонаха та ігумена Мукачівського
монастиря Григорія Булка на адресу Марамороського вікарія Іоана Стойки
про призначення Сімеона Ольшавського єпископом Мукачівської греко-
католицької єпархії.*

Сый благословенный и препрославленный Христос Бог наш !

Пречесный, и Честно-велебный Отче, и о Христе Брате, Всечеснаго
Клиру Мараморыского Протосингелию; Пречеснаго Собору Драгиевскаго Прото-
Иерею, и Архипрезвитерю: Мира Христова; душевнаго Спасения; телеснаго
здравия; и щасливаго долгоденствия Пречесности Вашей, и Вашециным всем
домовитым, и всем верным поблежным Приятелем от Господа Бога получитьи по
вся дени усердно желаем !

Выписати, и изглаголати неможна, як барзо велми возрадовал емся, егда
от Пречесности Вашей чрез Иосифа Монаха дня 7 Ноеврия писанный красно до
мене лист, якоже подобает с честию тогожде Месяца Ноеврия дня 20 до рук
верно возприял ем; его же охотно прочытавшы на знаменнаное в нем
Пречесности Вашей желание свершенно поразумел ем, еже знати ищет, що у нас
новоеся деет ? Отвещаю: яко многа и чудна, яже вся изказати, и изглаголати, и
пером изписати неможна: обаче не с всем зла, но паче добра: себо аще бы кто
впросил ? Кого человеци глаголют быты владыком и Епископом Мукачевским ?
Отвещаю: яко ни ций глаголаша быти из Пречесности Вашей Нянешской
фамелей Канноника Эгерского Стойку; ни ций же Андрея Годермарского
Иезувит; ниций Аредия Гуменянского Архидиякона; ни ций Олшая Затиского
Повчанского Архидиякона; ни ций пак /: не хваляся сия пишу, но да право
реку, яко всегда всякаго подобнаго достоинства елико мощно волею удаляхся и
бежах :/ и о мне недостойном печашеся; ни ций же достоинство сие
Архиерейское вышреченое от сзванных Соборов духовных чрез вота⁵³; ниций
писменым и единомушным сгласием; ни ций же тако; ниций онако зтызати
тшахуся: но паче сих всех пред возвещенных текущего Месяца Ноеврия дня 17

⁵² Simion Ghenadie Olsavszky – episcop al Diecezei greco-catolice de Mukacevo în perioada 1733-1737/ Симеон Стефан Ольшавський – єпископ Мукачівської греко-католицької єпархії з 1733 по 1737 рік.

⁵³ De la latinescul „votum” / від латинського слова «вотум».

пошта из Видне от Царствующаго Цесарскаго Града, Господину Мукачевскаго Панства Администратору Духеку приспила, и возвестила яко Симеон Олшавскый Мукачевскый онешный Енеральный викариуш от Его Ясности Цесарскоя за предстательством и причыною Цесарскаго вице-канцелариуша Герцага Карола Фридерика Шенбора⁵⁴, Епископом Мукачевским нареченый уже ест, которой Епископии даже до денес донацію при руках правда еще неймает, но на всяк час еи ожидает, еже предреченое Архиерейскаго достоинства дело или жребие, аще от Господа Бога наздано ест, разторщыся ему немощно, понеже Бог яже соделовае, сия и утверждает; аще пак от людей точию ест разверщыся ему можна; понеже советы и помыления чловеческа суть суетна, и непостоянна.

О сих всех, Пречесност Вашу о Христе возлюбленную в кратце предреченых уверивше, и инна многа душеполезна, дивна, и чудна Пречесности Вашей наизвестити имал бым: но понеже писанная черта, или иота пред многыи очи и руки могла бы преднестися: сего ради сия понести ноне не можна; устам бо лучше глаголати Предмет, и поучению Сердца разум: Премудрому назнаменоваше мало, и прочая сих болша внемлеет. Прочее же к последи, и сия прилагаю: яко ревност Дому нашего, сирич: и божества нашего Восточнаго и Церкви нашой Восточной снедает мя за незело от рязприлюбных умалися, и уничижением уничыжыся: ей же егда множицею от усердия сстражду и сстенну: с Блаженным Пророком Варухом в главе 5 начертанная велиим гласом из глубины Сердца в пию глаголюще: Востани Иерусалиме, и стани на востоци, и погляди на востоцы, и вижд с брана чада твоя от восток Солнца до Запада, словесем Святаго радующеся, Божию памятию. Изыйдоша бо от тебе пешы ведомь, врагы, введетже я Бог к тебе не[з]омы с славою, яко Сыны Царства. Створи бо Бог смиритися всей горе высоце, и по морию преснотекущему, и дебрем наполнитися в равен земную, да идет Израил утвержен с славою Божиею. Осениша же и дубравы и всяко древо Благо воинством Израилю повелением Божиим. Предидет бо Бог Израилеви с веселием светом славы его, с помилованием и правдою, яже от него. О сем с всеми своими домашними, и приятелями поближними много летье щасливе здравствуйте и спасайтесь. Дан в Кафедральной обители Мукачевской святого Иерарха Христова Николая, дня 27 Ноеврия, Рок 1733.

Пречесности, и Чесност-велебной...⁵⁵

Смирений Богомолец и жычливый с приязнию о Христе Брат Григорий Георгий Булка Чин[а] С[вятого] Василия Великаго Иеромонах обители С[вятой] Мукач[евской]: на той час Игумен.

П.П. Пречесност Вашу умилно прошу рачте с мною и посему имати к респонденцию сирич: с гласие у всех достойных вещах яже сут к умножению славы Божой, к украшению Церквей наших, к ползе пак, и радости духовных

⁵⁴ Schönborn Friedrich – Karl (? – 25.06.1746), vice-cancelar al Imperiului habsburgic, episcop de Bamberg și Würzburg, moștenitor al domeniului de Mukacevo / Шенборн Фридрих – Карл (? – 25.06.1746). Імперський віце-канцлер, єпископ Бамберзький і Вюрцбурзький, спадкоємець Мукачівської домінії.

⁵⁵ Text ilizibil / Дали слово пошкоджено.

наших, и всего роду нашего Россискаго и Волоскаго⁵⁶ пак завжды готов отвещавати, и приязну служ⁵⁷ Пречесности Вашей, тако[ж] прочим добрым от⁵⁸бу имам одной Елениой⁵⁹. Пречесност Ваша рачте м.⁶⁰ и невыправлену певным человеком сем на Мукачов з⁶¹ ву што за ню придет с Благодарением за⁶² плачу, и грошы наверну.

2. П.П. Иосифа Монаха Листу сего заказчика Пречесности Вашей Ласце и Любви Христианской препоручаю /

< In folio 2 v: >: «Пречесному и Чесност-велебному отцу Иоанну Стойка, Всечеснаго Клиру Мараморыского Викариюшови, Пречесного Собору Драгиевского Архипрезвитероу, Церкви С[вятой] Драгиевской Прото-Иерееви и Парохови /: Тит[ул] цел /: о Христе Брату, и Добродиеви мне возлюбленому, сей Лист к чтению да вручится чесност.

„Bulkacsin Greg < orius > Geor< gius > Hieromonachus Munkacs < iensis > notitiam dat Reverendissimo Ioanni Sztojka vicario Marmatico tandem ex multis Simeonem Olszavszy nominatum episcopum Munkacsiensi”.

< In folio 3: > : „27 novembris 1733. Bulkacsin Gregorius Georgius hieromonachus Munkaciensis informat vicarium Marmaticum Ioannem Sztojka ex multis per F<redericum> Schönborn Simeonem Olszavszykum esse nominatum episcopum Munkacsiensi”.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 508, fila.1-3, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп. 1, спр. 508, арк.1-3. Оригінал.

13

1734 februarie 2-3, Mukacevo. Protocoalele adunărilor preoților din episcopia greco-catolică de Mukacevo pentru aprobarea veniturilor episcopale.

3 лютого 1734 року, Мукачево. Протоколи зборів священиків Мукачівської єпархії про затвердження єпископських прибутків.

Anno 1734. diebus <secun>da et <ter>tia inclusive mensis Febr<uarii> / celebrata est G<enera>lis Congregatio in Residentia Ep<isco>pali S<ancti> Nicolai / Ep<isco>pi et Confessoris ad Munkacs tamquam pro p<rae>senti termino / per Ill<ustrissi>um ac R<evere>ndissimum D<omi>num Simeonem Olsavszy per / Suam Sacr<atissi>mam Ma<ies>t<a>tem et Regem Ap<os>tolicum benignissime / resolutum et nominatum Graeci ritus Unitorum Ep<isco>pum Mun<kacsiensem etc. et actuaalem Vicarium G<enera>lem legitime indicta / Praeside eodem coram Assessoribus S<acr>ae Sedis Munkacsiensis /

⁵⁶ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено.

⁵⁷ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

⁵⁸ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

⁵⁹ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

⁶⁰ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

⁶¹ Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

⁶² Text ilizibil / Далі слово пошкоджено

ad<mo>dum R<evere>ndo ac Religioso in Ch<ris>to Patre Gregorio Bulko / ordinis S<ancti> Basilii Magni professo Monasterii Munkacsi/ensis Hegumeno et ad<mo>dum R<evere>ndo D<omi>no Georgio Blasovszky / condam beatae recordationis Ill<ustrissi>mi ac R<evere>ndissimi D<omi>ni Georgii . Gennadii Byszanszky Ep<isco>pi Munkacsiensis Capellano a latere, pro / p<rae>sentis actu constituto universi Graeci ritus Cleri no<torio> p<rae>sentibus insuper universorum districtuum d<ominis> officii/alibus, archi-diaconis, archi-presbyteris, / eorundemq<ue> notariis iuratis, quippe: ad<mo>dum R<evere>ndo D<omi>no Michaële / Gareczy archi-diacono Unghvariensi et superior<um> districtuum / Szempliensi, Michaële Olsay Szabolcsiensi, Theodoro Rako<veczky> Szatmariensi, Gregorio Kopanszky Ugocsiensi archi-diaconis, item Basilio Gulovics Sztropkoviensi, Andrea / Sandali Varanoviensi, Andrea Kurimszky Makovicziensi, Alexio Demianovics Cumagariensi, Ioanne Kozma Unghvariensi<si>, / Stephano Dudinszky Aba-Ujvariensi, Petro Breznay Bercz/nensi, Andrea Soltis Ujheliensi, Ioanne Susta Vereczkiensi, / Georgio Fizir Sztroimensi, Ioanne Desko Kraynensi archi/presbyteris etc. etc.

Comparantibus proinde cunctis per currentales p<rae>titulati D<omi>ni Ep<isco>pi / nominati evocatis praesentatae sunt prae primis prolixae Excellentissimi // ac R<evere>ndissimi D<omi>ni Comitibus D<omi>ni Gabrielis Antonii Erdödy de / Monyoro Kerek Ep<isco>pi Agriensis⁶³ literae sonantes p<rae>titulato D<omi>no Ep<isco>po / nominato, quib<us> insimul acclusum erat par intimatorio-requisi<torii> Rescripti Regii, quorum utriusq<ue> tam videlicet literaru<um> Tuae / Excellentiae quam Rescripti Regii tenor dilucide in<n>uebat et de<clarabat> mentem et piam Suae S<acratissi>mae Ma<es>t<a>tis circa constitutione<um> / V<enerabilis> Graeci ritus Cleri tam p<rae>sentem quam futuram graviterq<ue> / ex<g>erabat occasione ordinationis et collectationis cathedratici / de iure quamvis s<acrorum> canonum Ep<isco>pis debiti emersos et, ne fors / deinceps etiam emergendos abusus et excessus benigneq<ue> meminit / foundationis Ianianae qualiter quibusve sub conditionib<us> foret / in Ep<isco>po Quinq<ue> Ecclesiarum translata declarabat. /

Ad quorum quidem tam benignissimi Suae Sac<ratissi>mae M<aes>t<a>tis Rescripti / quam literarum D<omi>ni Excellentissimi Ep<isco>pi Agriensis praetitu<lato> D<omi>no Ep<isco>po nominato sonantium tenorem et continentias / universus V<enerabilis> Clerus legitime congregatus per suor<um> districtuum / praenominatos d<omi>nos officiales et deputatos in modum subsequente<um> / consciencie respondit, et quidem:

Ad quaestionem unde et ex quo / fundo hactenus Ep<isco>pi Munkacsienses / vixerunt, reposuit vixisse ex obventione cathedratici a sin<gulis> parochis percipiendo flor<enos> Rh<enenses> 2., a pagis vero de iure / consuetudinario antiquo in Ecclesia Orientali in recognitionem / et honorem Cathedrae Ep<isco>palis et sui ritus Ep<isco>pi percipiebantur / flor<enos> Hung<aricales> 2.; dictum est 'percipiebant<ur>', nam hic

⁶³ Episcopus de Eger (1715-1744).

proventus partim / ob inhibitionem D<omi>norum Terrestrium, ne eundem sui coloni prae/starent, partim vero ob renitentiam colonor<um> nolentium in plurimis / locis, ex eo eundem p<rae>stare, quod <deci>mam Regiam, ad quam alias / de iure Regni Rutheni minime tenerent<ur> p<rae>stare non valentium; ex his inquam a potiori rationibus hic proventus adeo diminutus est et denegatur, / ut nonnisi ex paucis admodum pagis percipiatur neq<ue> ex his // integraliter, nam aliqui non plus quam unum flor<enum> Rh<ensem> p<rae>stant.

Porro occasione ordinationis singular<um> personar<um> de more antiquo Ep<isco>pi (/utpote tenuiter provisi de proventib<us> et, cum alias moris esset, / neo-ordinatos, qui per bimestre, aut etiam trimestre in Resi/dentia Episcopali per eiusdem Ep<isco>pi homines ad id idoneos erudiebantur / et capacitabant<ur> in scitu necessariis, ac ad s<acros> ordines requisitis / et insimul ex culina Ep<isco>pali vivebant a potiori debere honestum / prandium Ep<isco>po et suis a latere personis, sequaciter toti famuli/tio p<rae>stare) in locum huius percipiebant singuli pro suo arbitrio et / promovendarum aut etiam promotarum personar<um> facultatem, a / quib<us> flor<enos> 20. minus plusve; et hoc intel<l>igendum venit etiam / cum investitura aliisq<ue> cum eiusmodi hominib<us> instruendo haus/tis molestiis, ad quae facienda tenebatur frustra nemo. Bene aliud / notandu<m>, quod aliquibus annis nullus ordinatus sit.

Demum observandum venit Ep<isco>pos Munkacsienses hactenus ex tam tenui proventu cathedratici se, vicarios suos g<enera>les, capellanos, / secretarios, provisores et reliquam aulam debuisse contentare / ac intertenere, expensa insuper itinerarias, quocunq<ue> eundem / esset, facere; tacentur expensae ob defensam Cleri factae tempore / processuum litigiosorum, ac subinde:

Ad quaesitum, num hactenus Ep<isco>pi quaestionati, qua Ep<isco>pi (nam aliud / est de iisdem intel<l>igendum, qua privatis religiosis adeoq<ue> porti/one religiosa ad instar aliorum debere esse contentis, ubi ipsor<um> / im<m>ediatos praelatos agerent), quos piam redditus ex Monasterio / S<ancti> Nicolai ad Munkacs habuerint? Et respondetur unanimi / omnium voce habuisse nullos: ob rationem, ex qua p<rae>fati Mo/nasterii non pro Ep<isco>pis, verum pro solis monachis Ruthenis fun/datio erecta esset, uti tenor fundationalium literar<um> Ducis Keriato/vici praeseferebat proventumq<ue> tam exiguum haberet, ut aegre / p<atres> et fratres pro gloria Dei quotidie choraliter alias promo/venda necessarios, canonicè iuxta normam sui S<acri> Ordinis inter // tenere possit; tacetur, ut Ep<isco>pos suorum redditum participes / faceret, cum etiam num, quo ad notabilem partem suor<um> proven/tuum fundationaliter alias sibi debentium extra pos<s>essionem esset.

Hinc est, quod Ep<isco>pus in veritate rei fatendo computatis computandis / non plus intradae annuae percipiat quam circiter 1900 flor<enos> Hun<garicales>, / neque id in fixo cum sum<m>a enim dif<f>icultate tam a pagis (uti / p<rae>missum est) quam <a> parochis congrua sustentatione destitutis percipitur.

Genuine quoq^{ue} fatendum Graeci ritus parochos maiori ex parte, / imo ferme omnes opera manuum suar^{um} et arando taliterq^{ue} oeconomiam suam promovendo vivere, uti luculenter patebit ex conscriptionib^{us} ad mandatu^m / Suae Sacra^{tissimi} mae Ma^{iestatis} factis. Numerus porro (quantum hactenus / colimare et rescire licuit tam brevi temporis spatio, qui tamen / clarius ap^{parebit} ex praememoratis conscriptionib^{us}) extendit se / d^{ominoru}^m parochorum circiter ad 513.

Ex quo capite potissimum emanat in Rescripto Regio exprobrati ex/cessus circa col^{lectationem} mentionati cathedratici, quem parochi pro/ventum non habentes congruum (quamvis de iure et iustitia Ep^{iscopis} suis / administrare teneantur) dif^{ficulter} p^{rae}stant, ac proinde: / Quod Sua Sacra^{tissimi} ma Ma^{iestas} benigne et adeo paterne foundationis Iani/anae meminerit eandemq^{ue} ultronee pro alumnis ritus Graeci / utpote sum^me necessarius pro propaganda S^{acra} unione manu/tenere et conservare, neq^{ue} aliter ritus Latini quam in / defectu horum ad eandem admittendos esse velit, pro adeo / clementi erga nationem Roxolanicam reflectione universus / Graeci ritus Clerus cum S^{ancta} Matre Ecclesia Romano-Catholica / Unitus alte fatae Suae Sacra^{tissimi} mae Ma^{iestatis} im^{ortales} de genu / reposit grates impense divinam bonitatem quotidie ad / aras sacras exoraturus pro incolumitate et incremento // Augustissimae Domus Austriacae. / Quae p^{rae}missa omnia iuxta Rescripti Regii et tenore^m literarum / ac R^{everendissimi} D^{omi}ni Comitis et Ep^{iscope} Agriensis / saepefato R^{everendissimo} D^{omi}no Ep^{iscope} nominato Munkacsiensi / missarum et consciencie coram p^{rae}nominatis omnib^{us} d^{omi}nis / officialib^{us} et congregationum deputatis an^{notato} *demisse*⁶⁴ submitunt/ture idem alfefato D^{omi}no Excellentissimo Ep^{iscope} Dioecesis / Agriensis pro eruenda exinde et percipienda informatione / desiderata super proventib^{us} E^{piscoporum} Munkacsiensium.

Actu^m / sub G^{enerali} Congregatione V^{enerabilis} Cleri in Residentia Ep^{iscope} apud / S^{anctum} Nicolaum ad Munkacs diebus et anno supra specifi/catis celebrata.

[In dorso scriptum:] Acta⁶⁵ G^{eneralis} Congreg^{ationis} / V^{enerabilis} Cleri anni 1734 / mensis Febr^{uarii}.

Copia. / Anno 1734. diebus <secun>da et <terti>a inclusive mensis Februarⁱⁱ / celebrata et G^{enerali} Congregatio in Residentia Ep^{iscope} pa^{li} S^{ancti} Nicolai Ep^{iscope} et Confessoris ad Munkacs, tam/quam pro praesenti termino per Ill^{ustrissimum} et R^{everendissimum} D^{omi}num Simeonem Olszavszky perSuam Sacra^{tissimam} Ma^{iestatem} et Regem Ap^{ostolicum} benignissi/me resolutum et nominatum Graeci ritus Unitoru^m / Ep^{iscopum} Munkacsiensem etc. et actualem Vicarium / G^{eneralem} legitime indicta Praeside eodem coram / Assessoribus Sacrae Sedis Munkacsiensis

⁶⁴ Suprascriptum.

⁶⁵ Suprascriptum et deletum: *Continet acta Congr^{egationis} / G^{eneralis} V^{enerabilis} Cleri <secun>da Febr^{uarii} / A<nn>o 1736.*

ad<mo>d<u>m / R<evere>ndo, ac Religioso in Ch<ris>to Patre Gregorio Bulko / Ordinis S<ancti> Basili M<agni> professo Monasterii Mun/kacsiensis Hegumeno et ad<mo>d<u>m R<evere>ndo D<omi>no Geor/gio Blasovszky condam beatae recordationis / Ill<ust>r<issi>mi, ac R<evere>ndissimi Domini Georgii Gennadii Bi/zanczy Ep<isco>pi Munkacsiensis Capellano a latere, / pro praesenti autem actu constituto universi Grae/ci ritus Cleri notario, praesentibus insuper / universorum districtuum d<ominis> officialibus, archi-diaconis, v<ice>-a<rchi>-diaconis, archi-presbyteris eor/undemque notariis iuratis, quippe: ad<mo>d<u>m R<evere>ndo / D<omi>no Michaële Iarczky archi-diacono Unghvari/ensi et superiorum districtuum Zempliniensi, / Michaële Olsay Szaboltsiensi, Theodoro Rakovetz/ky Szatmariensi, Gregorio Kapanszky Ugotsiensi / archi-diaconis; item Basilio Gulovits Sztopko/viensi, Andrea Sandali Varannoviensi, Andrea / Kurmiszky Makoviczensi, Alexio Demjanovits / Zamaguriensi, Ioanne Kozma Unghvariensi, Ste/phano Dudinszky Aba-Ujvariensi, Petro Breznay / Bercznensi, Andrea Soltesz Ujhelyiensi, Ioanne // Suszta Vereczkensi, Giorgio Fizir Sztroinensi, Ioanne Desko / Krajnyensi archi-presbyteris etc. etc.

Comparentibus proinde cunctis per currenta/les praeti<tula>ti D<omi>ni Ep<isco>pi nominati evocatis praesentatae / sunt prae primis prolixae Excellentissimi, ac R<evere>ndissimi/mi D<omi>ni Gabrielis Antonii Erdödy de / Monyorokerek Ep<isco>pi Agriensis literae sonantes / praet<i>t<u>l<at>o D<omi>no Ep<isco>po nominato, quibus insimul acclusum / erat par intimatorio-requisitorii Rescripti Regii, / quorum utriusque tam videlicet literarum Suae / Excellentiae quam Rescripti Regii tenor dilucide / innuebat et declarabat mentem et piam Suae Sa<cratissimae> Ma<ies>t<a>tis circa constitutionem Venerabilis / Graeci ritus Cleri tam praesentem quam futuram / graviterque exaggerabat occasione ordinationis et / collec<ta>tionis⁶⁶ cathedratici de iure quamvis s<acrorum> cano/num Ep<isco>pis debiti emersos et, ne fors deinceps etiam / emergendos abusus et excessus benigneque meminit / foundationis Ianianae, qualiter quibusve sub condi/tionibus foret in Ep<isco>pum Quinque-Ecclesiarum trans/lata declarabat.

Ad quorum quidem tam benignissimi Suae / Sac<ratissi>mae Ma<ies>t<a>tis Rescripti quam literarum D<omi>ni Ex/cell<entissi>mi Ep<isco>pi Agriensis praet<i>t<u>l<at>o D<omi>no Ep<isco>po nominato / sonantium tenorem et continentias universus V<enerabilis> Clerus / legitime congregatus per suorum districtuum prae/nominatos dominos officiales et deputatos in modum / subsequentem conscientiose respondit, et quidem:

Ad quaestionem unde et ex quo fundo hactenus Ep<isco>pi Munkácsiensis vixerunt, reposuit vi/xisse ex obventione cathedratici a singulis parochis / percipiendi fl<orens> Rh<enenses> 2., a pagis vero de iure consurtu/dinario antiquo in Ecclesia Orientali in regognitionem / et honorem Cathedrae Ep<isco>palis et sui ritus Ep<isco>pi percipi// pantur fl<oreni> Hung<aricales> 2.; dictum est 'percipiebantur', nam hic

⁶⁶ -ta- suprascriptum est.

proventus partim ob inhibitionem D<omi>norum Terrestrium, / ne eundem sui coloni praestarent, partim vero ob reni/tentiam colonorum nolentium in plurimis locis ex eor/rundem praestare, quod <deci>mam Regiam, ad quam alias / de iure Regni Rutheni minime tenerentur praestare / debeant; in aliis vero ob nimiam pauperiem praestare / non volentium; ex his inquam a potiori rationibus hic / proventus adeo diminutus est et denegatur, ut nonnisi / ex paucis admodum pagis percipiatur, neque ex his / integraliter, nam aliqui non plus quam unum fl<orenium> Rh<enensem> prae/stent.

Porro occasione ordinationis singularum per/sonarum de more antiquo Ep<isco>pi (utpote tenuiter provisi / de proventibus et, cum alias moris esset, neo-ordinatos, / qui per bimestre aut etiam trimestre in Resid<entia> Ep<isco>pali per eiusdem Ep<isco>pi homines ad id idoneos erudiebantur et ca/pacitabantur in scitu necessariis, ac ad s<acros> ordines requisi/tis et insimul ex culina Ep<isco>pali vivebant a potiori, debere / honestum prandium Ep<isco>po et suis a latere personis se/quaciter toti famulitio praestare). In locum huius perci/piebant singuli pro suo arbitrio et promovendarum aut / etiam promotarum personarum facultate, a quibus / fl<orenos> 20. minus plusve et hoc intelligendum venit etiam cum / investitura aliisque cum eiusmodi hominibus instru/endo haustis molestiis, ad quae facienda ponebatur fru/stra nemo. Bene aliud notandum, quod aliquibus annis / nullus ordinatus sit. /

Demum observandum venit Ep<isco>pos Munkacsien/ses hactenus ex tam tenui proventu Cathedratici se, / vicarios suos g<enera>les, capellanos, secretariosm provisores / et reliquam aulam debuisse contentare, ac intertenere, / expensas insuper itinerariam quocunque eundem esset, / facere; tacentur expensae ob defensam cleri factae tempore / processuum litigiosorum, ac subinde:

Ad quaesitu<m> num hactenus, qua⁶⁷ Ep<iscopi> quaestionati (/ nam aliud est de iisdem intelligendum qua privatis / religiosis adeoq<ue> portione religiosa ad instar alioru<m> debere esse contentis, ubi ipsorum immediatos praela/tos agerent), quospiam reditus ex Monasterio S<ancti> Nico/lai ad Munkacs habuerint et respondetur unanimi / omnium voce habuisse nullos, ob rationem, ex qua p<rae>fati / Monasterii non pro Ep<isco>pis, verum pro solis monachis // Ruthenis fundatio erecta esset, uti tenor fundationalium literar<um> / Ducis Keriatovits praeseferet proventumque tam exiguum / haberet, ut aegre P<atres> et Fr<atres> pro gloria Dei quotidie choraliter / alias promovenda necessarios, canonici iuxta normam sui / S<ancti> Ordinis intertenere possit, tacetur, ut Ep<isco>pos suorum redi/tuum participes faceret, cum etiam num, quo ad notabilem / partem suorum proventuum fundationaliter alias sibi / debentium extra possessionem esset. /

Hinc est, quod Ep<isco>pus in veritate rei fatendo compu/tatis computandis non plus intradae annuae participet quam circiter 1900. fl<orenorum> Hung<aricalium>, neque id in fixo, cum summa enim difficultate tam a pagis (uti praemisum est) qua<m> <a> parochis congrua sustentatione destitutis percipitur. /

⁶⁷ Qua superscriptum est.

Genuine quoque fatendum est Graeci ritus parochos / maiori ex parte, imo ferme omnes opera manu m suarum a/rando taliterque oeconomiam suam promovendo vivere, uti lu/culenter patebit ex conscriptionibus ad mandatum Suae Sa/cr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis factis. N<ume>rurum porro (quantum hactenus coli/mare et rescire licuit tam brevi temporis spatio, qui tamen / clarius apparebit ex praememoratis conscriptionibus) extendit se d<omi>norum parochorum circiter ad 513. /

Ex quo capite potissimum emanant in Rescripto Regio / exprobrati excessus circa collectionem mentionati cathe/dratici, quem parochi proventum non habentes congruum (quamvis de iure et iustitia Ep<isco>pis suis administrare te/neantur) difficulter praestant, ac proinde: /

Quod sua Sacr<atissi>ma Ma<ies>tas benigne et adeo pa/terne foundationis Ianianae meminerit eandemque ultro/nee pro alumnis ritus Graeci utpote summe necessariis / pro propaganda S<acra> Unione manutenere et conservare, / neque aliter ritus Latini quam in defectu horum ad ean/dem admittendos esse velit, pro adeo clementi erga Natio/nem Roxolanicam reflectione universus Graeci ritus / Clerus cum S<ancta> Matre Ecclesia Romano-Catholica Unitus / altefatae Suae Sacr<atissi>mae bonitatem quotidie ad aras / sacras exoraturus pro incolumitate et incremento Augu/stissimae Domus Austriacae. /

Quae praemissa omnia iuxta rescripti Regii et teno/rem literarum Excell<entissi>mi D<omi>ni Comitis et Ep<isco>pi Agrien/sis saepefato R<evere>nd<issi>mo D<omi>no Ep<isco>po nominato Munkacs<iensi> missarum / et conscienciose coram praenominatis omnib<us> d<omi>nis officialibus et con/gregationum deputatis an<n>otata demisse submitunt<ur> eid altefato D<omi>no / Excellentissimo Ep<isco>po Dioecesis Agriensis pro eruenda exinde et percipiend/a informatione desiderata super proventibus Ep<isco>porum Munkacsiensium. /

Actum sub G<ene>rali Congr<egatione> V<enerabilis> Cleri in Res<identia> Ep<isco>pali apud S<anctum> Nicolaum ad Munkács dieb<us> / et anno supraspecificatis celebrata.

Collatu<m> per M<ichaëlem> Hodermarszky Ep<isco>palem Archivarium m<anu> p<ropria>.

[In dorso, in margine dextro scriptum:]

<ter>tia Febr<uarii> <1>734. / Munkacsiensis Dioe/cesis Cleri Munka/csini congregati de / proventibus Ep<isco>porum / Munkacsiensium de/ducendis congrega/tionalia acta.

[In opposita pagina scriptum:] Munkacsiensis Ep<isco>patus Proventuum⁶⁸ Inscriptio sub praedecessore Mi/chaëlis Olsavszky peracta.

[Inferius scriptum:] Orig<inale> vide inter Proventus / Co<mi>t<a>tus Beregh.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 528, f. 1-3, original.

⁶⁸ Proventuum inferius insertum.

1735 octombrie 24, Sighetu Marmăției. Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează, la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove, o copie autentică după privilegiul împăratului Leopold I⁶⁹ din data de 20 decembrie 1701, acordat românilor transilvăneni greco-catolici.

24 жовтня 1735 року, Мараморош-Сігет. Дворянська Конгрегація Марамороського комітату на прохання священника греко-католицької парафії села Драгове Іоана Стойки (прізвисько Пап), видає автентичну копію привілеїв імператора Леопольда II від 20 грудня 1701 року, наданих греко-католицьким трансильванським румунам.

Nos Universitas Magnatum et Nobilium / Comitatus Maramarosiensis memoriae comen/damus tenore p<rae>sentium significantes, quibus ex/pedit, universis, quod, cum nos die et anno datarum / p<rae>sentium in oppido Szigeth Comitatus huic adiacen<ti>, / termino videlicet et eotum loco celebrationis Gene/ralis nostrae Congregationis pro tractandis et con/cludendis arduis Suae Ma<ies>t<a>tis Sacr<atissi>mae Caesareo Re/giae Domini D<omi>ni nostri clementissimi Comitatum / huncce concomitanter tangentibus permansionem/que nostram vel maxime concernentibus negotiis / frequenti numero convenissemus, ac insimul fu/issemus una constituti, eotum Honorabilis Iohan/nes Sztojka alias Pap parochus Ecclesiae Graeci / ritus Kovesligetiensi et praesbyter Processus In/ferioris nostrum personaliter veniens in conspectu<m> / debita cum instantia petiit nos, quatenus cer/tas quasdam literas in transumpto l<ite>rarum no/strarum sub sigillis Universitatis nostrae authen/ticis extradari, ac emanari facere dignaremur / tenoris infrascripti Sacrae Romanorum / Imperatoriae, necnon Germaniae, Hungariae / Bohemiaeque etc. etc. Regiae Maiestatis Domini Do/mini nostri clementissimi decreti <duodeci>ma Decembris / 1701 emanati copia (urmează diploma din 20 decembrie 1701)⁷⁰:

Erantq<ue> p<rae>insertae / literae diplomaticae copiales tipis impressae pa/tenterq<ue> confectae et emanatae.

Cum autem iusta / petentibus non esset denegandus assensus viri/busq<ue> eiusdem veritas suffragaretur, ideo p<rae>/attactas l<ite>ras de verbo ad verbum sine diminu/tione, augmentatione vel variatione prorsus / aliquali sub sigillis Universitatis n<ost>rae authenti/cis in transumpto literarum nostrarum // ad instantiam exponentis extradandas duxi/mus et concedendas communi iustitia et aequi/tate suadente.

E Generali Congregatione Incltyti / Comitatus Maramarosiensis die <decima quar>ta <Octo>bris anno / 1735 in Oppido Szigeth celebrata.

⁶⁹ Împărat al Sfântului Imperiu Roman (1658-1705).

⁷⁰ Publicată de Nilles, N., *Symbolae ad Illustrandam Historiam ecclesiae orientalis in terris coronae S. Stephani*, vol. I, Oeniponte, 1885, p. 341-342.

[*Inferius, quatuor sigilla tunda impressa papyro protecta iudicium nobilium Comitatus Maramorosiensis: CO/MI/TA/TUS//MA/RA/MO/RUS*].

[*Inferius, in margine dextra scriptum:*]

Lecta, correcta, publicata, ex/tradata per me Ladislaum Décsei Ordinariu <m> Iuratum / p<rae>libati I<ncltyti> C<omi>t<a>tus Maramaros<iensis> / Notarium m<anu> p<ropria>.

[*In dorso, in media pagina transverse ab alia manu scriptum:*]

1735. / Transumptu <m> Benignissimi Diplomatis Leopoldini / Copialis Antiquo sive Graeco Ritui / Sonantes.

[*Inferius, ab alia manu transverse scriptum:*]

Valachi Graeci Ritus Transylvani qua/rum cuicumque ex 4. receptis religio/nibus se univerint, eiusdem privilegia / exprimant <ur>, vel etiam in sua permanere volentes non turbent <ur>.

[*In calce paginae scriptum:*]

Privil <egia> et Prot <ocola> G <raeco> -C <atholicorum> 22.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 534, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 534, арк. 1-2. Копія.

15

1735 noiembrie 4, Sighetu Marmației. Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove, o copie autentică după diploma lui Uladislau, regele Ungariei⁷¹, din anul 1498, privind acordarea de privilegii mănăstirii Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril din Hrușevo (Perii Maramureșului).

4 листопада 1735 року, Мараморош-Сігет. Дворянська Конгрегація Мараморошського комітату на прохання священника греко-католицької парафії села Драгово Іоана Стойки (прізвисько Пап), видає автентичну копію грамоти привілеїв угорського короля Владислава від 1498 року, наданих Грушівському монастирю.

Nos Universitas Magnatum et Nobilium Co/mitatus Maramorosiensis memoriae com/mendamus tenore praesentium significantes, / quibus expedit, universis, quod, cum nos anno / et die datarum p<rae>sentium in Oppido Szigeth / Comitatus huicce adiacente pro pertractandis / arduis servitium Suae Sac<atissim>mae Ma<ies>t<a>tis Caesareo-/Regiae Domini D<omi>ni nostri naturaliter clemen/tissimi benignissimi Comitatum huncce conco/mitanter tangentibus permansionemq<ue> nostram / vel maxime concernentibus negotiis frequenti / numero convenissemus, eo tum ex parte Venera/bilis Cleri Graeci ritus Maramorosiensis, Venera/biles: Praesbiter Kovetligetensis et Antistes Diaece/sanus Processus Inferioris, Ioannes quippe Sztojka, non minus Ionas Praesbiter Vulcocensis, nostru <m> / personaliter venientes in conspectum debita cum instantia petierunt nos, quatenus certas quas/dam literas privilegiales in transumpto literaru <m> / personaliter

⁷¹ Rege al Ungariei între anii 1490-1516.

venientes in conspectum debita cum / instantia petierunt nos, quatenus certas quas/dam literas privilegiales in transumpto literaru<m> / nostrarum sub sigillis nostrae Universitatis authenticis emanari facere dignaremur tenoris infra/scripti: (*Urmează diploma regelui Uladislau al Ungariei din anul 1498, noiembrie 29*⁷²).

Erantque sigillo antelati Divi / foelicis reminiscentiae et recordationis Regis / maiori et authentico super cera rubra Hyspa/nica eaque ductili⁷³ impressive communitae et roboratae paten/terq<ue> confectae et emanatae.

Cum autem iusta peten/ti non esset denegandus assensus viribusq<ue> eius/dem veritas suffragaretur, ideo p<rae>tactas literas / non rasas, non viciatas, non cancellatas, neque / in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus / vitio et suspitione carentes de verbo ad verbum / sine diminutione, augmentatione, vel variatione / prorsus aliquali sub sigillis Universitatis n<ost>rae / authenticis extradandas duximus et conceden/das communi iustitia et aequitate suadente.

E / G<ene>rali Congregatione I<n>cllyti Co<mi>t<a>tus Maramarosiensis / die <quar>ta Novembris anni 1735 in Oppido Szi/geth celebrata.

[Inferius vestigia quatuor sigillorum iudicum nobilium Comitatus Maramarosiensis in cera impressorum exstant].

[Subter sigilla, in margine dextro ab alia manu scriptum:]

Lecta, correcta et extradat<a> per / me Ladislaum Décsei Ordinarium Iuratam p<rae>libati I<n>cllyti / Co<mi>t<a>tus Maramar<osiensis> Notarium m<anu> p<ropria>.

[Superius, in media pagina ab alia manu scriptum:]

1498. / Monasterii Beati Michaëlis Ar/changeli in Marmatia fundati / per Ioannem Ep<isco>pum Munkaciensem / in suis privilegiis permittendis / Vladislai Regis Hung<ariae> Privile/giales confirmatoriae.

[In calce paginae scriptum:]

Monas<ticorum> 2.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 535, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр.535, арк. 1-2. Копія.

16

1735 noiembrie 4, Sighetu Marmației. Congregația nobiliară a comitatului Maramureș eliberează la cererea lui Ioan Stoica alias Pap, paroh greco-catolic în Drahove o copie autentică după privilegiul lui Uladislau, regele Ungariei, din anul 1491, privind interzicerea pentru episcopii de la Mukacevo de a strânge dări de la mănăstirea Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din Hrușevo (Perii Maramureșului).

⁷² Publicată de I. Mihályi, *Diplome maramureșene din secolul XIV-XV*, Maramureș – Sighet, 1900, p. 600-602.

⁷³ *Ductili* suprascriptum est.

4 листопада 1735 року, Мараморош-Сігет. Дворянська Конгрегація Марамороського комітату на прохання священника греко-католицької парафії села Драгово Іоана Стойки (прізвисько Пан), видає автентичну копію грамоти привілеїв угорського короля Владислава від 1491 року, наданих Грушівському монастирю.

Nos Universitas Magnatum et Nobilium Comitatus / Maramorosiensis memoriae commendamus te/nore praesentium significantes, quibus expedit, / universis et singulis, quod, cum nos anno et die / datarum p<rae>sentium in oppido Szigeth Comitatus / huicce adiacente pro pertractandis arduis servi/tium Suae Sacr<atissi>mae Ma<ies>t<a>tis Caesareo-Regiae Domini / D<omi>ni nostri naturaliter clementissimi benignissimi / comitatum huncce concomitanter tangentibus per / mansionemque nostram vel maxime concernentibus / negotiis frequenti numero convenissemus, eo tum / ex parte venerabilis cleri Graeci ritus Maramorosen/sis venerabiles: Praebiter Kövesligetensis et Antistes / Dioecesanus Processus Inferioris, Ioannes quippe / Sztojka, non minus Ionas Praesbiter Vulcocensis nostrorum personaliter venientes in conspectum debita / cum instantia petierunt nos, quatenus certas / quasdam literas privilegiales in transumpto lite/rarum nostrarum sub sigillis Universitatis n<ost>rae / authenticis emanari facere dignaremur tenoris / infrascripti: (*Urmează diploma regelui Ladislau al Ungariei, din anul 1491, iulie 31*⁷⁴)

erantque sigillo antelati Divi foelicis reminiscen/tiae et recordationis Regis maiori et authentico / super cera rubra Hispanica eaque ductili impraes/sive communitae et roboratae patenterque confectae // et emanatae.

Cum autem iusta petenti non esset / denegandus assensus viribusque eiusdem veri/tas suffragaretur, ideo p<rae>tactas literas non / rasa, non viciatas, non cancellatas, neque in / aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio / et suspicione carentes de verbo ad verbum sine / diminutione, augmentatione, vel variatione pror/sus aliquali sub sigillis Universitatis n<ost>rae au/thenticis extradandas duximus et concedendas / communi iustitia et aequitate suadente e G<ene>rali Congregatione I<ncltyti> Co<mi>t<a>tus Maramorosensis die <quar>ta / Novembris anni 1735 in oppido Szigeth cele/brata.

<Quattuor sigilla parva rotunda timbrata quattuor iudicum nobilium Comitatus Maramarosiensis: CO/MI/TA/TVS // MA/RA/MO/RVS>

Lecta et extradata per me / Ladislau Décsei ordinariu<m> / iuratu<m> p<rae>libati I<ncltyti> Co<mi>t<a>tus / Maramorosensis / Notariu<m> /m<anu> p<ropria>.

<In dorso, superius ab alia manu scriptum:> 1491 Decembris / Ioannes Ep<isco>pus / Munkacsen<sis> in suis pro/ventibus percipiendis / non turbandus per Vla/dislaum Regem Hung<ariae> / praecipit<ur>.

<In dorso, in calce paginae ab alia manu scriptum:> Proventus in Gen<ere> / 4.

⁷⁴ Publicată în I. Mihályi, *Op. cit.*, p. 600-602.

1735 noiembrie 15, Bratislava. Adresă a Consiliului Regal Locumtenențial din Bratislava către episcopul greco-catolic de Mukacevo prin care i se reconfirmă jurisdicția asupra credincioșilor și preoților români și ucrainenii din comitatul Maramureș.

15 листопада 1735 року. Братислава. Звернення Королівської ради до Мукачівського греко-католицького єпископа Сімеона Ольшавського, в якому повідомляється рішення Ради поміщицької когрегації Марамороського комітату про визнання його юрисдикції над румунськими та українськими священиками і віруючими Марамороського комітату.

Illustris plurimum Reverende Reverendissime / Domine Nobis Observandissime,

Ad demissam praetitulatae Dominationis Vestrae contra et adver/sus unum et alterum Decanum vulgo Protopopam in Comitatu / Maramarossiensi degentem, signanter autem Köveligétkiense <m> / nomine Ioannem Sztoika positam instantiam Sua Maiestas / Sacratissima quoad clerum et populum Graeci ritus etiam in / praelibato Comitatu existentem in activitate, ac iurisdictione / sibi competente praetitulatam Dominationem Vestram conser/vandam et manutenendam, dictum vero Protopopam ab at/tentandis eiusmodi, uti in mentionata instantia expositi sunt, ausibus medio magistratus comitatensis serio inhi/bendum clementer resolvere et, ut haec benigna resolutio dicti / Comitatus Maramarossiensis magistratui intimetur, Consilio huic suo Locumtenentali Regio de dato <deci>ma modo currentis / mensis Novembris benign committere dignata est.

Ergo / quam benignam resolutionem et mandatum Consilium hocce / pro exigentia muneris sui in hisce acclusis praenominato / Comitatu Maramarossien <si> sonantibus literis suis paria me/moratae instantiae accludendo id intimet, quatenus mentiona/tum Protopopam Követligétkiensem Ioannem Sytoika ab at/tentandis eiusmodi ausibus serio inhibere, praetitulatam autem / Dominationem Vestram in exercitio competentis iurisdictionis erga clerum et populum Graeci ritus ibidem, utiq <ue> conservare / noverit, debeat, neque intermittat.

Quod intimatum eum in finem Illustri plurimum Reverendae Reveren/dissimae Dominationi Vestrae Regium Consilium hocce trans/mittendum et eiusdem continentias hisce notificandas esse duxit // quatenus respect legitimate vigore praexpositae etiam Suae Maiestatis benignae resolutionis, mandate quoad mentionatum Graeci ritus clerum et populum iurisdictionis et active/tatis suae, ulterius etiam sibi prospicere et in finem eum pro / uberiori ipsemet repetiti Comitatus Maramarossiensis magi/stratui conformiter ad postulatum suum exhibere posit, ac valeat.

Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali> Posonii die de/cimo quinto Novembris anno millesimo septingentesimo tri/gesimo quinto celebrato.

Illustris plurimum Reverendae Reverendissimae Dominationis Vestrae / Ad officia paratus / et paratissimi / Comes Ioannes Palfy / Ludovicus Ordody m<anu> p<ropria>.

<In dorso, ab eadem manu transverse scriptum:> Illustri plurimum Reverendo Reverendissimo Domino Stephano / Simeoni Olschavsky Graeci Ritus Unitorum Episcopo Cellensi / et Munkacsiensi in Hungaria et Partibus Vicario Apostolico / Domino Nobis Observantissimo.

<Inferius ab eadem manu transverse inverseque scriptum:> Ex Consilio Regio Locumtenentiali> Hungari<ari>co.

<Inferius ab eadem manu transverse scriptum:> Per Kassovia ex Off<ici>o / Munkacsini.

<In dorso, superius, in margine sinistro scriptum:> Numero 2°.

<In dorso, in margine dextro, in utraque parte vestigii sigilli timbrati in rubra cera, superius et inferius ab alia manu scriptum:> Originalia intra denotati Gratosi Decreti Comitatus huic/ce sonantia prius quidem in / Generali Congregatione sub / prima Decembris 1735 evolutorum, / modo vero 22 Martii 1736 / Szigetini celebrata in Congregatione Comitatus Mara/marossiensis sunt per lecta et publicata et acceptata per me / Ladislaum Décei ordinarium iuratum p<rae>libati / Inclyti Comitatus Maramoros<iensis> / notarium m<anu> p<ropria>.

<In calce paginae, in margine sinistro scriptum:> Sub dato 15° Novembri 1735. / Illu<ustr>issimo Domino Episcopo Munkacsiensi / Simeone Olszavsky contra Decani Kövesligetkiensis in Maramaros Ioannis Stojka attentatos ausus / in activitate et iurisdictione si/bi competente ultronee affidato.

<In calce paginae, in margine dextro ab alia manu scriptum:> Ecclesiasticorum in genere / 25 / Domino Simeoni Olsavszky.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 551, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 551, арк. 1-2. Оригінал.

1735 noiembrie 15, Bratislava. Adresă a Consiliului Regal Locumtenențial către episcopul greco-catolic de Mukacevo, Simion Ștefan Olsavszky prin care i se comunică hotărârea congregației nobiliare a comitatului Maramureș de a accepta jurisdicția lui asupra credincioșilor și preoților români și ucraineni din comitatul Maramureș.

15 листопада 1735 року. Братислава. Звернення Королівської ради до Мукачівського греко-католицького єпископа Сімеона Ольшавського, в якому повідомляється рішення Ради поміщицької конгрегації Марамороського

комітату про визнання його юрисдикції над румунськими та українськими священиками і віруючими Марамороського комітату.

Nomine Simeonis Stephani Olszavsky Episcopi Munkacsiensis Graeci / ritus Unitorum qualisnam Suae Ma<ies>t<a>ti S<acrati>s<im>ae adversus unum et al/terum Decanum, vulgo Protopopam dictum, signanter autem / Követligétkiensem nomine Ioannem Stojka exhibita fuerit que/rulosa instantia ex acclusis eiusdem paribus uberius percipient / praetitulatae D<omi>nationes V<est>rae, super qua cum Sua Ma<ies>tas querulan/tem Episcopum Munkacsiens, quoad clerum et populum Graeci / ritus etiam in hoc Co<mi>t<a>tu Marmorossien<si> degentem in activitate, / ac iurisdictione eidem competente conservandum et manutenen/dum et dictum Protopopam ab attentandis eiusmodi, ut in / annexis instantiae paribus exponuntur, ausibus medio magi/stratus Co<mi>t<a>tus huius Marmorossien<sis> serio inhibendum benigne re/solvisset atque una Consilio huic suo Regio Locumten<entiali> idipsum / repetiti huius Co<mi>t<a>tus marmorossien<sis> magistratui mox intiman/dum de dato <prim>o modo curren<ti>s mensis Novembris com<m>isisset. /

Ex benigno proinde Suae Ma<ies>t<a>tis S<acrati>s<im>ae D<omi>ni D<omi>ni nostri clemen/tissimi mandato praetitulatis D<omi>na<ti>onibus V<est>ris intimari, qua/tenus mentionatum Protopopam Kövesligétkiensem Ioannem / Stojka ab attentandis eiusmodi ausibus serio inhibere, praenomi/natum autem Ep<isco>pum Munkacsiensem Simeonem Stephanum / Olszavsky in exercitio competentis eidem iurisdictionis erga / clerum et populum Graeci ritus utq<ue> conservare noverint, de/beant, neque intermittant.

Datum ex Consilio Regio Possonii / die 15 <Novem>bris 1735 celebrato.

Comes Ioannes Palfy / m<anu> p<propria> // Ludovicus Ordody / m<anu> p<propria>.

<In calce paginae, ab alia manu scriptum:> Originalia intra denotati Gratosi Decreti Co<mi>t<a>tui huic/ce Maramarosiensi prius quidem in / G<ene>rali Congre/ga<ti>one eius<dem> Co<mi>t<a>tus sub <pri>ma <Decem>bris <1>735 evolutorum, / ac reiterative sub dato 22 Martii <1>736 Szigethini cele/bratis in Congrega<ti>onib<us> sunt perfecta et publicata et / acceptata per me Ladislaum Décsei / ordinariu<m> iuratu<m> eiusd / In<cl>yti Co<mi>t<a>tus Maramoros<iensis> Notariu<m>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 551, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області оп. 1, спр. 551, арк. 1-2. Оригінал.

1735 decembrie 7, Lvov. Decret al arhiepiscopului și mitropolitului Atanasie Șeptițki⁷⁵ pentru sfințirea și numirea în funcția de episcop a lui Simion Olsavszky.

7 грудня 1735 року, Львів. Декрет архієпископа та митрополита Афанасія Шептицького про висвячення та рукоположення до сану єпископа Мукачівського та Пелленського Сімеона Стефана Ольшавського.

Афанасий на Шептицах, Шептицкий, Милостию Божию, и С[вятого] Апостолского Трону, Архиепископ Митрополита Киевский и Всея России, Епископ Львовский, Галицкий и Камеца Подолскаго Архимандрит Киевопечерский, и Уневский.

Освященному, и возлюбленному Брату Симеону Стефану Олшавскому, Епископови Пелленскому, Мукачевскому, Радоватися о Господе. Изволением и светом Божиим, и Святейшаго Господина нашего, Божиим смотрением Климентия Папи - Римскаго XII, Волею и Благодатию, Найсветлешага Государа Кароля Шестаго, Божию Милостию избраннаго Императора – Римскаго, и Вседержавнейшаго Немецкой, Гишпанской, Венгерской, Ческой, Далматской, Кроатской, Слявонской, и Проч[ая] : Земель Царя Архиводза, Австрии, Бургундии, Брабанции, Стирии, Карантии, Карнеолеи, Люксембургии, Вертембергии, и Тгекии, Вышшой и Нижайшой Силезии, Князя Свевии, Мархиона Муравскаго, Грабеи Гапвшпургу, Тироля, Феррету, Кгипургу, Игариции, Дипломоу на Престол Епископский Пелленский и Мукачевский, возведенный о всех яже церквах Божиих, пачеже вдовствующих, и своих им Пастырей лишенных, в еже благовременне, достоянию Христову еже своею си Кровию стяжа себе достойных, бодрих, целомудренных, разумных, и о своем стаде бдящих, промишляти, и поставляти, Пастырей от тогожде Трону Апостолскаго Митрополитом Всея России врученное попечение имуще, и ведуще, яко Пелленская и Мукачевская, и про[чая] : в тих же Епархиах Церкви яже блажения памяти Боголюбивый Георгий Игнадий Безантий⁷⁶ Епископ Севастополетанский и Мукачевский, жив сый правяше, сему в путь всея Земля отшедшу, утешения Пастырского от доволна време не лишены сут. Тебе Возлюбленнаго Брата нашего Симеона Стефана Олшавскаго в Чину Святаго Василия Вел[икого] : до ноне пребывшаго, и достоинством Наместництва Енералнаго Епископии пререченных Пелленскаго и Мукачевскаго, сияюща и украшенна, Его же Найсветлейший и Вседержавнейший Кароль Шестий, избранний Император Римский, Дипломоу своею на сию Епископию Пелленскую и Мукачевскую, смирению нашему представил ест усмотрихом Святителскому сему иже благополучна и прикладна упование имуще крепкое, и Извистное да якоже пришел еси достохвалне в Чину С[вятого] Васил[ия] Вел[икого] Степенем Наместництва Енералнаго украшен. Сие и Церков Божию возумеши, восхощеши, и возможеши, Господу поспешествующу, благополучно правити и Спасению душ человеческих Кровию единочаднаго Сына Божия Исуса Христа искупленных, опасно прилежати, и понеже предваршее истязание яви

⁷⁵ Mitropolit greco-catolic de Kiev între anii 1729-1746.

⁷⁶ Așa este în text / Так у текста.

житие твое честно, и нравы благи, и предсевидающим оком Божиим, и нашим смиреннем Исповедание Веры сотворыл еси, и воздал обет должного повиновения, и послушания Святому Престолу Апостолскому и Святейшому Папе – Римскому, и Смирению нашему, сего ради по чину Святыя Восточныя Церкви, з Служением Епископским произведохом, рукоположихом, и освятихом тя в Епископа Богоспасаемых Градов, допререченных Епископов Пелленскаго, и Мукачевскаго, здавна належавших в тих Епархиях, и обретающихся. Егда убо нашедшой на Святителство твое Рукоположением смирения нашего Божественной благодати призван еси к деланию в Винограде Господнем, и приял еси иго Христово на Рамо свое, потщися возлюбленныйший Брате верою прияти служение, и попечение о душах и тако делати в Винограде Господнем, и исправляти ниву Христову яко да приймеш по многолетствии своем динар вечных жизни, и покой блаженный. Да будет дом твой зеркало, начертание, и образ всем, яко да радуется, о тебе Церкви Твоя и Святителство Твое о Церквах своих, пред Богом, Ангелы и Чловеки, отселе же пречестным Церквам Пелленской и Мукачевской, и проч[ая]: всех собором Властию от Бога и Престола Апостолскаго на их данною, сими писмени нашими Заповедаем, да тебе якоже уды главе своей смиренно внимающе повинуются, и должную чест воздают, Клир же тя и Людие аки отца и Пастира усердно приемлют и наказания послушают. Мир тебе, Возлюбленный Брате, Благодатию Господа нашего Исуса Христа, Писан в Львове в Катедре нашой Дня 7, Месяца Декаврия: Року Божия 1735.

Афанасий Архиепископ Метрополита Рукою Власною Иннокентий Лепнецкий Ч[ина] С[вятого] В[асилия] В[еликого]/ Алексей Будецкий Метропо[лии] Авдитор, Ливянский, и Конси[стории]: Львовский Писар.

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:>

1735 Ab Athanasio Schepiczky Archiep<isco> po Kioviensi de Simeonis Olsavszky in Ep<isco>pum Munk<acsiensi> Leopoli consecratione testimonium.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 549, fila.1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 549, арк.1-1 зв. Оригінал.

20

1735 – 1750, Mukacevo. Extras din registrul de înregistrare a corespondenței a episcopiei de Mukacevo cuprinzând rezumatele benignelor constituții regale emise între anii 1735 și 1788, respectiv ale benignelor constituții regale, atât normale cât și particulare, emise în anul 1735, sub Simion Olsavszky, episcopul de Mukacevo.

1735 – 1750, Мукачево. Витяз із книги реєстрації кореспонденції Мукачівської єпархії, включаючи резюме визначних королівських конституцій, що були видані в період між 1735 та 1788 роками, відповідно визначних королівських конституцій, як звичайних, так і приватних, виданих у 1735 році, під час Мукачівського єпископа Сімеона Ольшавського.

60

Extractus chronologicus benignarum constitutionum Regiarum inde ab Anno
1735° ad annum 1788um emanatarum

Extractus chronologicus benignarum constitutionum Regiarum tam
normalium quam particularium, et quidem sub Ill<ustrissi>mo Domino
Simeone Olsavszky emanatarum anno 1735.

Exhibiti		Substratum	Nume rus	Re- gis- tri
Mensis	Da- tum	Fons primus	Fas- ciculi	
Iunii	8 ^a	De immunitatibus et privilegiis clero et populo Ritus Graeci clementer concessis	1 ^o	1 ^o
Novembr is	15	De activitate et iurisdictione Ep<isco>pi Munkaciensi in Co<mi>t<a>tu Maramaros contra quorumdam temerarios ausus Anno 1736	-	2 ^o
Augusti	27	De fundis Graeci Ritus parochorum in Co<mi>t<a>tu Bacsiensi existentium colonialibus exemptione haud gaudentibus	-	3
Novembr is	27 ^a	De proventibus tam Ep<isco>palibus quam Parochialibus conscribendis, ac submittendis fine meliorandae subsistentiae Anno 1737	-	4
Ianuarii	18	De opinione submittenda, Quid? Ubi? Quove n<ume>ro pro intertentione Graeci Ritus alumnorum esset resolvendum Sub Illustrissimo Domino Georgio Blasovszky 1738°	-	5
Iulii	19	De mittendis ad seminarium Tyrnaviense Graeci R<itus> alumnis pro Fundatione Ianiana, in horum, defectu Latini Ritus admittendi	-	6
Augusti	4 ^a	Rescriptum Re<gi>um de 2000 R<henensibus> f<lorenis> pro subsidio G<raeci> R<itus> parochorum clementer resolutis	-	7
Novembe r	19	De submittendis super 2000 R<henensibus> F<lorenis> participantium individualibus quietantiis Sub Illustrissimo Domino Ep<isco>po Manuele Olsavszky Anno 1743	1	8
Augusti	17	De 1000 f<lorenis> praedecessori clementer resolutis eor<um>que levandorum ex Cassa Parochorum per Ep<isco>pum facienda dispositione Anno 1746	-	9
Februarii	11 ^a	De Ioanne Pappo po<ssessi>onis Sugatagh in Co<mi>t<a>tu Maramaros parocho, Munkacsini non ultra detinendo, verum reatu comperto degradando Sedique Dominali tradendo Anno 1747	-	1

Februarii	15 ^a	De clementer resolutis, ultra percipi solitos 1000, aliis 1000 f<lorenis> fine eo, ut accurata secundum adnexam tabellam parochialium proventuum conscriptio praestetur, una egentioribus Parochis 500 f<lorenis> distribuendi assignantur	-	1
Aprilii	22 ^a	De Basilianis Transylvanicis Roma ex studio reducibus Gregorio Major etc.	-	1
Octobrii	10	De facta apud Co<mi>t<a>tum Zempliniensem intuitu deputati exmittendi pro conscriptione parochiarum G<raeci> R<itus> dispositione et admonitione Anno 1748	-	1
Februarii	20	De clementer resolutis 300 f<lore>nis pro scholis Munkacsiensibus	-	1
Iunii	16 ^a	De percepta ab Ep<isco>po submissa suae in Transylvania com<m>issionis informatione deque Viennam suo ascensu accelerando	-	15
Iulii	23 ^a	Adursurium de accelerando Ep<isco>pi Viennam ascensu	1	16 ^o
Octobris	18 ^a	De benigne resolutis subsidionalibus 4000 fl<orenis> pro clero R<itus> G<raeci> potissimum pro caelibibus iisque vel maxime, qui aliis praeficiuntur Anno 1749	-	17
Martii	1 ^a	Rescriptum Regium, quo Ep<isco>po de violenta Graeci Ritus civium M<agno> Varadiensium templi per Directorem Cameraticum Bonorum Fiscalium Inspectorem occupatione, parochi eorum squalida incarceratione, necessaria a Meletio Suffraganeo eorum Ep<isco>po informatio capienda subinde Viennam promovenda demandatur Anno 1750	-	18 ^o
Aprilii	21 ^a	Rescriptum Regium de inauditis Ruthenae Nationis gravissimis in fide erroribus, de ausibus, item faedissimis excessibus, ac consequenter de visita peragenda denique de non impediendis a Ritu Latino amplectendo Ruthenis	-	19
Octobris	2 ^a	Rescriptum Re<gi>um de submittenda qu<ant>ocius informatione, quod occlusa quaedam disunitorum templa deque expulsis eiusdem ritus parochis, ac <tri>bus aureis, quo ex motivo a sing<ulis> eorum annuatim percipi solitis	-	20
eiusdem	22 ^a	De Isaia Nikolajevits neo-unito presbytero antea Vicario in S<ancto> Andrea in Dioecesi hac applicando	-	21

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 539, f.1-2, original.

1735 – 1750, Mukacevo. *Extras din registrul de înregistrare a corespondenței episcopiei de Mukacevo cuprinzând rezumatele răspunsurilor și dispozițiilor Consiliului Locumtenențial și Cancelariei aulice maghiare.*

1735 – 1750, Мукачево. *Витяз з книги реєстрації кореспонденції Мукачівської єпархії, включаючи резюме листування Королівської ради та Угорської канцелярії.*

Extractus rescriptorum Regionum et intimorum ex Regiis Consiliis
Locumtenentia Regiae Camerae et Regiae Cancellariae Hungarico-Aulicis ab
anno 1735 ordinata dierum, mensium et annorum serie minutatim
conscriptus
1735 - 1779

Rescripta Regia et intimata Regionum Consiliorum Locumtenentia
Regiae Camerae et Regiae Cancellariae Hungarico-Aulicorum subinserta
dierum, mensium et annorum serie ad suum extractum deducta.

Anno 1735 die

Mense Iunio 8^a Intimatum de immunitatibus et privilegiis clero et populo
Illyricae Nationis seu Graeci Ritus a Sua Caesareo-Regia
Majest. benigne concessis inque hoc
Contractu Beregavito usu conservandis.

Mense Novembri 15^a Intimatum de Illustriissimo Domino Episcopo
Munkacsienzi et Maramorosienzi Simeone Olsavszky ad
instantiam suam contra Decanum Kövesligetsiensensem in
Marmatia Ioannem quippe Sztojka contraque eius attentatos
ausus, ac nefors attentandos in activitate et iurisdictione sibi
competente ultronee affidato.

Mense Novembri 15^a Intimatum de praetexto Domino Episcopo
Episcopo contra nominatum Decanum Joannem Sztojka in
competente sibi, quoad clerum et populum activitate et
iurisdictione per universitatem Contractus
Maramorosiensis virtute benigni rescripti Regii sibi missi
manutenendo et conservando.

Anno 1736

Mense Novembri 26^a Intimatum admonitorium de proventu per
Episcopum tam suo quam et parochorum, quoad
praestandum quempiam ad rationem suae, ac parochorum
suorum subsistentiae sucursum iuxta adnexam tabellam
conscribendo et Consilio Regio submittendo.

Mense Augusti 27^a Rescriptum Regium Augustissimi Imperatoris Caroli VI de
exemptione seu immunitate in gremio Contractus
Bacsienzis commorantibus Graeci Ritus parochis a fundis,

quos praeter parochiales tenent, colonialibus nequaquam competente.

Mense Novembris 27^a Copia intimati admonitorii de adaequata et circumstantiali informatione super eo an, et qualiter Foundationis Ianianae conditiones adimpleantur quotve in ea Graeci Ritus alumni interteneantur, per Patrem Regentem Seminarii S<ancti> Adalberti Consilio Regio submittenda.

Anno 1737

Mense Ianuarii 18^a Intimatum de opinione et adaequata per Ep<isco>pum submittenda de eo informatione: quid quantumve pro intertentione Graeci Ritus alumnorum et ubi, quoque numero debite instruendorum, ex G<e>n<e>rali Parochorum Cassa annue dandum existimaret?

Anno 1738

Mense Iulio die 15^a Intimatum de alumnis idoneis ad Fundationem Tyrnaviensem ab Ep<isco>po Quinque Ecclesiensi et Rectore Seminarii Tyrnaviensis cum notitia et sollicitudine Archi-Ep<isco>pi Strigoniensis suscipiendis et, si tabes ipsi non haberent, ab Ep<isco>po Munkacsiensi praesentandis.

Mense Augusto 4^a Rescriptum Regium Electi Imperatoris Caroli VI de 2000 florenis pro subsidio G<raeci> Ritus parochorum clementer resolutis et vel maxime inter magis indigos subdividendis.

Mense Decembri 19^a Intimatum reflexorium de submittendis per Ill<ustri>um D<omi>num Ep<isco>pum Munkacsiensem Gabrielem Georgium Blazsovszky tam sua quam et parochorum ex subsidio 2000 f<lore>norum participantium individualibus quietantiis.

Mense Decembri 19^a Copia intimati de alumnis ad Fundationem Tyrnaviensem per Ep<isco>pum Quinque Ecclesiensem et Rectorem Tyrnaviensem nonnisi penes praesentem Ep<isco>pi Munkacsiensis suscipiendis.

[...]

Anno 1743 die 17 mense Augusto Intimatum de 1000 illis florenis, quos praedecessor habuerat, Ill<ustrissi>mo D<omi>no quoque Ep<isco>po Olsavszky eadem modalitate et obligatione clementer resolutis deque facienda circa levationem eorundem dispositione, praemissa iam eatenus Cassae Parochorum Perceptorum Regia Commissione.

Anno 1745

Mense Augusto 28^a Copia rescripti Regii de deputando ad Transylvaniam ad sopiendas inter unum Valachicum populum exortas confusiones et turbas, pro instituenda visita per Archi-Ep<isco>pum Srigoniensem Ep<isco>po Munkacsiensi.

Anno 1746

Mense Febuario 11^a Rescriptum Regium de Ioanne Papp Graeci Ritus Unitorum in possessione Szugatagh Co<mi>t<a>tui Maramosiensi adiacente parcho ob latrocinium capto et

sine degradatione Ep<isco>po Munkacsiensi a Sede D<omi>nali resignato atque per annum detento diutius non detinendo, sed comperto eo canonice, quod reus sit, quo citius degradando.

Anno, mense eodem 26^a Copia rescripti Regii ad Ca<mer>ale Officium Maramorosiense processum contra praefatum presbyterum Ioannem Papp ante degradationem cum sententia definitiva subeundae mortis institutum, tanquam illegitimum et nullum cassantis; processum porro Ioannis Timko cum suis documentis submittendum praecipientis.

Anno 1747

Mense Februario 15^a

Intimatum de clementer resolutis, ultra percipi solitos 1000 florenos, aliis 1000 pro meliore Ep<isco>pi subsistentiae ex Cassa Parochorum, quoad de alio fundo provisum fuerit, extradandis eacum conditione, ut ad summum intra annum (secus actionalis 1000 f<lore>norum pensis suspendetur) accurata fiat suorum parochorum secundum adnexam ideam conscriptio.

Annum eodem

Mense Martio 9^a

Copia intimati Ordinario Agriensi de decretalibus festis per A catholicos inviolabiliter, per incolas vero Graecum Ritus profitentes saltem quoad forum externum observandis, submissi.

Anno eodem

mense Aprili 22^a Rescriptum Regium de Basilianis Transylvanicis Roma ex studio reducibus, Gregorio nempe Major et Sylvestro Kalyani, Gerontio item Kotore Tyrnaviensi Theologo Munkacsinium pro capienda ab Ep<isco>po tanquam statum Transylvaniae occasione visitationis pro unione laudabiliter peractae experta informatione, cum sufficienti sumptu dirigendis; ac denique de Alexandro Rednik, qui Viennae quadriennio theologiam finivit, pro novitiatu Munkacsinum, si ita Episcopus consuerit, pariter erga pensionem submittenda.

Anno 1747 die 2^a

mense Maio

Copia alterius rescripti Regii de praenominatis Basilianis religiosis per Ep<isco>pum Munkacsiensem praehabenda ab eisdem status Unionis in Transylvania instructione ad Transylvaniam promovendis.

Anno et mense

iisdem 12^a Copia intimati de precibus cum solemnitate pro incolumitate neonati Principis Petri Leopoldi per Agriensium Praesulem in sua dioecesi peragi procurandis. N.B. Fasciculo proenotati anni 1747. paria nonnullorum respectu Graeci Ritus interventorum intimatorum ad requisitionem R<everendissimi>

G<e>n<e>ralis Vicarii Gabrielis Desko ab universit<a>te
Co<mi>t<a>tus Saárosiensis extrada<a> adnexa habentur.

Anno eodem

mense Octobri 10ª Intimatum de facta iam apud Zempliniensem
Co<mi>t<a>tum intuitu deputandi et exmittendi pro
conscriptioe parochiarum Graeci Ritus officialis cuiuspiam
dispositione, ac admonitione.

Anno 1748

mense Febr<uario> 20ª Intimatum de benigne resolutis per
Ma<ies>t<a>tem Sacr<atissi>mam 300 annue florenis ex
Cassa Parochorum pro sustentatione scholarum
Munkacsienſium erga quietantiam et dandas subaeque
erogationis rationes, levandis cum accluso sibi altero intimato
in eodem merito ad Ep<isco>num Munkacsienſem.

Mense Iunio 16^a Rescriptum Regium de percepta, quam Cibinio submiserat
Ep<isco>pus, suae in Transylvania actae commissionis
informatione deque suo Viennam ad Regiam Aulam quam
primum faciendo ascensu.

Mense Iulio 23^a Rescriptum Regium adursivum de accelerando Ep<isco>pi
Viennam ascensu, tanquam necessario ad uberiorem de statu
cleri uniti Transylvaniae informationem.

Mense Octobri 18^a Intimatum de benigne resolutis subsidionalibus m<ille> 4
pro clero unito potissimum pro coelibi iisque vel maxime, qui
aliis praeficiuntur, ad instantiam Ill<ustrissi>mi D<omi>ni
Ep<isco>pi Olsavszky ex Cassa Parochorum florenis deque
iis quotannis particularibus percipientium quietantiis
legitimandis; adnexa insuper participantium fructa augmenti
spem datura.

Anno 1749

mense Martio 1ª Rescriptum Regium de templo Graeci Ritus civibus
M<agno> Varadiensibus a Directore Camerae et Ep<isco>po
unito Meletio Kovács, acInspectore per violentiam occupato
iterum restituendo, prout et de plebano eorum ex carceribus
dimittendo ac demum de capienda eatenus a Meletio per
Ep<isco>pum Munkacsienſem informatione eaque Viennam
submittanda.

Anno 1749

mense Aprili die 25ª Copia intimati de deficientibus a fide Catholica adeoque
Schismaticis ad fidem Catholicam reducendis.

Mense Iulio 8^a Copia rescripti Regii de profugis militibus interceptis non
poena capitis, sed ea in temporaneam permutanda plectendis
deque remuneratione Reductoribus, e singulo quippe
pedestris vel etiam equestriſ ordinis equo tamen destituto
profugo 24 florenorum, equo autem proviso 40 florenorum
quota bonificanda; deque illis, qui qualitercumque
desertionis participes semet effecerint, puniendis etquidem de
statu saeculari viris post praeviam aerario Regis illati damni

resorcitionem ad fortalitiu[m] aliquod, faeminis autem Temesvarinum pro 10 annis ad opus publicum relegandis, de statu Ecclesiastico autem talibus, ac eidem reatui implicitis poenalitate 1000 flor<enorum> afficiendis.

Mense Augusto 26^a. Intimatum, quo Consilium Regium Pocsinum pro benedictione Ecclesiae per Ep<isco>pum invitatum suum eo advere excusat, seque precibus commendat.

Mense et die eadem. Aliud intimatum in merito, et adem ex Excelsa Camera Regia.

Mense Sept<embri> 20^a. Intimatum cum acclusis commissionibus ex Ex<celsa> Regia Camera de quibusdam Helveticae Confessioni addictis, subditis autem D<omi>nalibus G<raeci> R<itus> parochum competentem sibi decimam colligere volentem repellentibus comprehendendis et ad arcem Husztensem ad arestum deducendis.

Anno 1750

Mense Aprili 21^a. Rescriptum Regium de inauditis Ruthenae Nationis gravissimis in fide erroribus, de abusibus item foedissimis, ac excessibus (qui per Agriensem ad Thronum Regium deleti fuisse advoluto Germanico Schediasmate perhibentur) ac consequenter de visitanda per Ep<isco>pum Munkaciensem penes benignum mandatum Regium huic acclusum Eparchia Munkaciensi, ac denique de non impediendis a Ritu Latino amplectendo Ruthenis.

Mense Octobris 2^a. Rescriptum Regium de danda informatione quoad oclusa quaedam – querulantium in Districtu iurisdictioni Ep<isco>pi Munkaciensis subiecto disunitorum templa deque expulsis eiusdem Ritus clericis, ac <tri>bus aureis, qua ex ratione a singulo eorum annuatim percipi solitis.

Mense eodem 22^a Intimatum de faciendo proiecto, ubinam in Dioecesi Munkaciensi

Isaias Nicolajevich neo-unitus presbyter antea Vicarius et parochus in S<ancto> Andrea ad Budam accomodari possit.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar. nr. 540, f. 1-4v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп.1, спр.540, арк.1-4 зв. Оригінал.

1738 februarie 19, Oradea. Diploma lui Isaia, episcopul Aradului, Oradiei și Ineului, pentru sfințirea ca preot al lui Matei, reprezentantul clerului.

19 лютого 1738 року, Орадя. Грамота митрополита Арадського, Велико – Варадського та Ієнопольського Ісайї про рукоположення у сан представника церковного кліру священика Мафєя.

Исаия Божию Милостию Митрополит⁷⁷ Арадский, Велковарадский, Иенополский.

Яже по Благодати и дару Пресвятаго и Животворящаго Духа данный Божественным и Священным Его Апостолом и учеником, от них же даже и до днесь другопримателне тоя Благодати и Мы Наследницы бывше поставляти разныя Чини и Степени Церковныя, удостоившися служити Святому Олтарю, тако и сего Кир Мафеа рукоположимом по Степенам Четца, Свещоносца, Подякона, Дякона и Священника. Сего ради восхотехом Его со сим всем, известна сотворити, да познан будет от всех за совершеннаго Священника, и Благословихом Ему Священная совершивати, Священнику пристоящая, он же паки да держится по предании Святых Апостол, и Богоносных Отец, иже нам православным Христианом предавше тако учити, тако и Творити, и да будет образ Стаду всякаго добраго дела. За кое болшее вероятие собственною рукою нашею подписуем, и печатом назнаменуем. Данно в Великом Варуду Месяца ферфара 19-го Дне, 1738-го Году.

Исаия Митрополит.

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:>

19 febr<uarii> 1738 Mathei Super ord<inis> S<acrae> Testimoniales Ab Isaia Gr<aeci> R<itu> Metropolita Transylvaniensi.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 610, fila.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.610, арк.1-2 зв. Оригінал.

23

1738 martie 24, Premisl. Diploma lui Ieronim, episcopul de Premisl, Sianok și Sambor, de sfințire ca preot a lui Ioan Balutianski.

24 березня 1738 року, Перемишль. Грамота єпископа Перемишльського, Саноцького та Самборського Ієроніма про рукоположення у сан парафіяльного священника Іоана Балутянського.

Иероним з Унегова Устрицкий Благодатию Божиею и Апостолскаго трону, Милостию Перемиский, Саноцкий, Самборский, Епископ.

По Благодати и Власти от Пречистаго и Животворящаго Духа, Нам данной сего Богобоязненнаго Мужа Иоана Балутянскаго Первее прилежно с всяким опасным истязанием о разуме, научении, Роде и житии испитати повелевше, и Достойными Свидетелстви о Честном житии, доволном научении уверившися, судихом достойна сана Иерейскаго, и Чинно и законно Возведехом и Благословихом его в Вратаря, Свещеносца, Четца, Егзорцисту: Потом в Субдиакона Рукоположимом его. Такжеде по исхождении Каноннаго времени в Диакона Благословихом и освятихом: и Паки сохранише время утвержденное отцы Святыми: наипаче же Вселенским Триденским собором⁷⁸

⁷⁷ Isaia Antonovici a fost un episcop ortodox sârb al Episcopiei Aradului între anii 1731-1748, iar abia în anul 1748 a fost ales mitropolit de Belgrad-Carloviț.

⁷⁸ Conciliul de la Trento s-a desfășurat între anii (1545 – 1547; 1551 – 1552; 1552 – 1563) și la Bologna (1547 – 1549), determinând schimbări majore în viața bisericii romano-catolice în fața

призиванием Святого и Животворящего Духа по Чину Святыя Восточныя Церкви произведомом и Благословихом его на степень изящнейший Презвитерства до храму Святого Иоана Крестителя веси Велшави Вишной Колляции Его Милости Пана Зигня Имрия в Наместництво Шандарское. Преподахом же ему Власть Литургисати и прочая Тайны Иерейския со вниманием, и Чистою совестию священнодействовати: и совершати. Исповедания же Грехов никакоже имат власть дондеже избраннейшие на сие Благословение и утверждение преподано себе будет воспримати, от Престола до него же посвящен ест никакоже Разве Грамоти отпустной Пастирской Преходити: Чужой пастве прикасатися (кроме нужди) да не дерзнет. Должен ест Имени Церковных не растачати: но и погибшая всяко изискovati, зловерие в своей Парохии искореняти, Правоверие насаждати: прилежаще всегда, Трезвению, Чтению, Учению, и Молитве, и вся Священству его подобающия добродетелей исполняти. В всех убо сих да поспешит ему Господь Бог Благодатию своею и Молитвию Пресвятого и Животворящего Духа. На утверждение же Иерейства его, и болшаго ради Сведительства дана му сия Рукою Нашею подписанная, Печатию звиклюю запечатленная Грамота. Дан в Монастиру Святого Спаса Року 1738, Дня 24, Месяца Марта.

Иероним, Епископ.

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*]

«1738 Balutyanszky Ioannis ad Olsvam»

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 607, fila.1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. – Ф.151. – оп.1.- спр.607. – арк.1-1 зв. Оригінал.

24

1738 august 4, Viena. Diploma împăratului Carol al VI-lea privind acordarea unei sume de 2000 florini anual prin Cassa Parochorum pentru ajutorarea Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.

4 септя 1738 року, Відень. Диплом імператора Карла VI про подання річної суми у розмірі 2 000 флоринів готівкою до парохіяльної каси для допомоги Мукачівській греко-католицькій єпархії.

Copia Rescripti Caesarei, quoad Parochiar<um> Graeci Ritus subsistentia<m>.

Carolus VI Dei gra<ti>a El<ectus> Romanor<um> Imperator etc. etc.

ofensivei reformate din Europa / Тридентський собор, Триєнтський собор – собор католицької церкви, що проходив у м. Триєнт (нім. Trient, лат. Tridentum, італ. Trento) (1545 – 1547; 1551 – 1552; 1552 – 1563) та Болоня (1547 – 1549). Визначив доктрину і церковну політику католицизму періоду Контрреформації. Тридентський собор був скликаний у зв'язку з успіхами Реформації за вимогою багатьох прелатів та імператора Карла V, який намагався покінчити з релігійними суперечками в імперії та реформувати церкву у дусі вимог соборного руху.

Serenissime Dux, Consanguinee Nobis charissime,
 R<evere>nd<i>ss<i>me, item R<evere>ndi, Sp<ecta>b<i>les, / ac
 M<a>g<ni>fici, necnon Egregii, Fideles Nobis dilecti, Dilectionis et
 Fidelitatum V<estr>ar<um> l<ite>ras die 17 p<rae>teriti men<sis> Maii
 ratione et intuitu Parochorum sub / Ep<isco>po Munkacsien<si> in Ritu
 Graeco cum Eccl<es>ia Catholica Unito habitorum congruae / subsistentiae
 defectu pariter laborantium emanatas / benigne accepimus et ex / iisde<m>
 votum et opinionem eorund in eo, quod, cum circa memoratos
 parochos / accurata conscriptio nondum adsit, ut de facto 2000 f<lore>ni e
 Cassa Parochorum / numerarent<ur> et inter magis indigos parochos in
 Ritu Graeco Unitos pro prae/sente summe necessaria eorundem subsistentia
 distribuerent<ur>, clementer in/telleximus, quod ipsum siquidem
 conformiter sensui istius Consilii nostri / Regii Locumt<enientialis>, ita
 tamen clementer applaciderimus, ut Ep<isco>pus Graeci Ri/tus Unitus
 Munkacsien<sis> novissime per nos nominatus p<ro> consciosose suo /
 iudicio pro hac quidem vice eiusmodi 2000 f<loren>or<um> distributionem
 inter ma/gis indigos parochos suos faciat; pro futuro autem, qualiter omnium
 et / singulorum parochorum sub ipso stantium et animabus in Ritu Graeco /
 servientium congruae subsistentiae annue providendum esse consecret, /
 accuratam deductionem elaborare et Consilio isti nostro Regio /
 Locumt<enientiali> submittere debeat medio eiusdem cum illius quoque voto
 pro / impertienda desuper clementissima resolutione n<ost>ra, nobis
 humillime / submittebam.

Hinc Dilectioni et Fidelitatib<us> V<est>ris hisce benigne
 committendu<m> esse duximus, / quatenus intellecta in p<rae>missis
 benigna resolutione n<ost>ra praenotata / summam 2000
 f<loren>or<um> pro hac vice inter magis indigos mentionatos Graeci / Ritus
 Unitos Parochos modalitate praedecarata distribuendam Ep<isco>po /
 Munkacsieni Georgio Blasovszky ex Cassa Parochorum exsolvi et
 suppedi/tari facere, ac una eidem circa praetactam elaborandam ulteriorem /
 normam et deductionem modo praevio intimanda quo citius intimare /
 noverint et non intermittant Dilectio et Fidelit<a>tes V<est>rae, quibus in
 re/liquo gra<ti>a nostra Caesareo-Regia benigne iugiterq<ue> propensi
 manemus. / Dat<um> in Civit<a>te n<ost>ra Vienna Austriae die
 <quar>ta Augusti A<nno> D<omi>ni 1738 // Carolus / m<anu> p<ropria>
 // Petrus Vegh m<anu> p<ropria> //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1100, f.1-2,
 original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.1100, арк.1-2.
 Оригінал.

1738 august 29, Premisl. Diploma lui Ieronim, episcopul de Premisl, Sianok și Sambor de hirotonisire ca preot a lui Cozma Ciopov.

29 септия 1738 року, Перемишль. Грамота епископа Перемишльського, Саноцького та Самборського Ієроніма про рукоположення у сан священника Козьми Чопового.

Ієроним з Унехова Устрицкий Благодатию Божією и Святого Апостолскаго Трону Милостию Перемиский, Саноцкий, Самборский Епископ.

По Благодати и власти от Пречистаго и Животворящаго Духа, Нам данной сего Богобоязненнаго Мужа Козму Чопового, первее прилежно с свсяким опасным истязанием о разуме, научении, Роде и житии испитати повелевше, и Достойними свидетелстви о честном житии, доволном научении уверившеся судихом быти достойна сана Ієрейскаго, и Чинно и Законно возведохом и Благословихом его в вратаря, Свещеносца, Четца, Егзорцисту: Потом в Поддиякона Рукоположихом его. Такожде по исхождении Каноннаго времени в Диакона Благословихом и освятихом: и Паки сохранише время утвержденное Отцы Святыми: наипачеже Вселенским Триденским Собором призиванием Святаго и Животворящаго Духа по Чину Святыя Восточния Церкви Произведохом и Благословихом его на степен изящнейший Презвитерства до храму Святаго Михаила Архангела Панства Гуменскаго в Намесництво Занастаское в Кролество Венгерское *sede vacante*⁷⁹ Епископии Мукачовской веси названной Поток в Рукупомощь Велебному Отцу Василию Матолє Презвитеру Улеча Кривого⁸⁰. Преподахом же ему власть Литургисати и прочая Тайни Ієрейския со вниманием, и чистою совестью Священнодействовати: и совершати. Исповедания же Грехов никакоже имат власть / дондеже избраннейшие на сие Благословение и утверждение преподано себе будет / восприимати, от Престола до него же посвящен ест никакоже разве Грамоти отпостной Пастирской преходити: Чужой пастве прикасатися /: кроме нужди / да не дерзнет. Должен ест Имений Церковных не растачати: но и погибшая всяко изискovati, зловерие в своей Парохии искореняти, Правoverие насаждати: прилежаще всегда трезвению, Чтению, Учению, и Молитве, и вся священству его подобающия добродетели исполняти. В всех убо сих да поспешит ему Господь Бог Благодатию своею и Милостию Пресвятаго и Животворящаго Духа на утверждение же Ієрейства его, и болшаго ради свидетелства дана му сия Рукою нашею подписанная, Печатию звиклоу запечатленная Грамота. Дан в⁸¹ нашей Перемиской Дня 29 Месяца Августа аудн Року. 1738 [Року].

Епископ.Ієроним.

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*]

1738 Csopov Cozmae formata de s<acris> ord<inis > a Ieronimo ep<isco>po Premislensi.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 602, f.1-1v, original.

⁷⁹ Scaun vacant / вільне місце (l. latină în original).

⁸⁰ Așa este în text/ Так у тексті.

⁸¹ Text ilizibil/ Далі слово не прочитано.

1738 <?> 8, *Uniev. Decretul mitropolitului Atanasie ŞeptiŃka al Kievului Ńi a toatã Rusia de consacrare a lui Gheorghe Blajovszky ca episcop de Mukacevo.*
8. <?> 1738 року, Унів. Декрет митрополита Шептицького про посвячення у єпископи Георгія Блажовського.

«Афанасий на Шептицах Шептички/й/»

Божиею и Святаго Апостолскаго Римскаго Трону Благодатию: Архиепископ, Метрополита Киевский и Всея России.

Епископ Львовский, Галицкий и Каменецкий, Киево-Печерский и Уневский Архимандрита.

Освященному и возлюбленному брату Георгию Гавриилу Блажовскому Епископови Агненскому и Мукачевскому Радоватися о Господе.

Изволением и советом Божиим, и святейшаго Господина нашего Божиим смотрением Клементия XII Папи и Святого Престола Апостолскаго волею и благодатию Тебе возлюбленнаго брата нашего в чину Святого Василия Великаго до нене /пребившаю/ и достоверно труждающагося в Епископа Церкви Агненской в странах неверных будущей наречена, избрана и оглашен/на/; Емуже Пресветлейшиа и Великодержавнейшиа Император Римский Кароль У1, царь Гишпанский, Венгерский, Ческий и проч/ая/; Дипломою своеючьсть и достоинство Епископа Мукачевского воздаде: понеже пред всевидящим оком Божиим и нашим Смирением Исповедание Церкви Православно-Кафолическия сотворил еси, и обет должнаго Повиновения и Послушания Святому Престолу Апостолскому, и Святейшему Папе Римскому воздал еси; призванием Святаго животворящаго и всесовершенствоу Духа, Дня 16 месяца Декемврия иже бисть /Ноля/? 1 и по Сошествии Святаго Духа в Церкви Нашой Архимандричой Уневской по чину Святаго Восточния Церкви з Сослужительми Боголюбивым Филиппом Володновичом Епископом Хелмским и всечестним Маркияном Головнею Архимандритом Мелецким, произведохом, рукоположихом и освятихом тя в /к/ предреченнаго Епископа Агненскаго, Мукачевскаго и прочих богоспасаемых градов в Царстве Венгерском обретающихся. Егда убо нашедш/еи/ на Святителство твое рукоположением смирения нашего Божественной благодати призван еси к деланию в винограде Господнем, и приял еси Иго Христово на Рамо свое; сего ради потщися Возлюбленный брате верно творити служение и попечение о душах кровию Единороднаго Сина Божия Господа нашего Иисуса Христа искупленных усердно имети, и тако Ниву Христову исправляти, яко да примемши по Многолетствию своем динар вечния жизни и покой Блаженный. Дом твой да будет Зерцало, начертание и образ всем, яко да радуется о тебе церковь твоя и Святителство твоё о церкви своей пред Богом, Ангели и Человеки. Чего ради всем обще и коемуждо различне, найпачеже Пречестним и Честным отцем Пропрезвитером, или Архипрезвитером, Презвитером, Иноком, и всему Притчу Церковному, такожде и Мирским людем в Диецезии твоей Мукачевской и прочих обретающимся, пастве и попечению твоему о/т/ Пастирем Начальника и Наместника Христова виш реченнаго

Святейшаго Клементия Х11 Папи врученим (вручениим) и до власти твоей належачим известно творим, да Тебе отселе в Епископа посвящена знают и Тебе аки/улеса/ Главе, чада Духовная Отцеви словесная овца Пастиреви в всем повинуются и послушают. Мир Тебе Возлюбленный Брате, Благодатию Господа Нашего Иисуса Христа. Писано в Уиеве Архимандрии Нашой, Дня 8 месяца виш реченних Року Божия 1738.

Афанасий Архиепископ
Митрополите

Антоний Левенский/ писарь

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*]

«Ab Athanasio Schepticzki Archi-Ep<isco>po Kiovensi de Georgii Gabriellii Blasovszki in Ep<isco>pum Munk<acsiensi> consecratione legitimonium unionae <sic!> 1738».

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 604, f. 1, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 604, арк. 1-1 зв. Оригінал.

27

1739 aprilie 12, Mukacevo. Ordinul lui Gheorghe Gabriel Blajovszky, episcopul de Mukacevo, Maramureş şi Agnes, privind numirea preotului Ioan Semak la parohia oraşului Satu Mare.

12 квітня 1739 року, Мукачево. Розпорядження єпископа Агнянського, Мукачівського та Марамороського Георгія Гавриїла Блажовського⁸² про призначення о. Іоана Семака парафіяльним священиком у м. Сату Маре.

Чтушим сие, Найпаче же Богоспасаемого града Сатмар – Ниметипскаго Богобойным Парахианом и в Духу Святым Сыном Нам Возлюбленным. Мир Христов, и Наше Архиерейское Благословение.

На смиренную прозбу выше Написаных Парохианов, до Церкви Восточнаго Набоженства, властью Нашею Архиерейскою, до Нашей дальней диспозиции, Надаемо за местнаго Пароха Честнаго Отца Иоанна Семак до тогожде Богоспасаемого града, которого дабы Парохиане за своего власнаго ей Духовнаго Пастыря узнавали, Ему Належытую Честь, послушание в вещех Духовных, и Доходок его Роковыи без всего прекословия зуполна отдавали вручаемо, Лучшаго же ради уверения сие ему писание власною Рукою подписанно и обычною Печатию утверждено, Дахом в Кафедре Нашой Мукач[евской]: Дня 12 Месяца Априля Року 1739.

Георгий Гавриил Блажовский Епископ Агнянский,
Мукач[евский], Ма[раморошский], -

⁸² Blajovszki Gheorghe Gabriel (?- 1742), episcopul Episcopiei greco - catolice de Mukacevo (1738-1742). A studiat teologia în Trnava. Din 1729 este preot, capelan şi consilier al lui Simeon Olsavszky/ Блажовський Георгій Гавриїл (? – 1742), єпископ Мукачівської греко – католицької єпархії (1738 – 1742). Теологію вивчав у Трнаві. З 1729 р. священик, капелан та радник Сімеона Ольшевського.

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:>

«Veteri stylo 12 aprilis 1739 investitura parochialis pro Nemethi Szatthmariensi ecclesiae graeco ritus unitorum parochio Ioanne Szemak».

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 638, fila.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.638, арк.1-2 зв. Оригінал.

1739 mai <?>, Mukacevo. Mărturisirea de credință pe care o depuneau la sfințire preoții români din dieceza de Mukacevo în fața episcopului Gheorghe Blajovszky.

<?> травня 1739 року, Мукачево. Віросповідання румунських священиків перед Мукачівським єпископом.

Mărturisințe credinței

În numele tatului și fiului și Sf<â>ntului Duh adevear.

Eu (cu numele) cu vărtosă credințe crezu și mărturisăsc toate acele carile-s în Simbolul credinței și carile Sfânta Besereca Rămului le primește și le viiază adică: Crezu întru unu Dumnezău părintele a tot puternicul făcătoriu Ceriului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor și într-unul Domn Is<us> H<risto>s fiul lui Dumnezău unul născut carile di la Părintele s-au născut iar nu-i făcut den într-o ființe cu părintele pin carile toate fură. Carile pintru noi oamini și pintru a noastră mântuire, s-au coborât din Ceriu și s-au întrupat din Duhul Sfânt și din Maria Ficioara s-au înelițat și fu om. Răstignitu-s-au pintru noi supt Pont Pilat, s-au chinuit și s-au îngrupat și au înviat a triie zi după scripturi. Și s-au suit la ceriure, șede de direapta Tatălui și iar îni viitoriu cu mărire a judeca vii și morții, că înpărăție lui n-are sfârșenie. Și întru duhul sfânt Dumnezeu de viațe făcătoriu carile di la părintele și di la fiul purcede. Carile cu părintele și cu fiul îi închinat și mărit carile au grăit pin proroci. Și una sfântă Săbornicească și Apostolicească Biserică mărturisesc un botez întru ertarea păcatelor și aștept înviere morților și viața ce va se vie, adevăr.

Primăscu și cinstescu toate Soborăle di la Răsărit cum urmază, adecă: a Nikeiului dintăi în carile Arie este afurisit. Din Țarigrad al doile, în carile Machedonie este afurisit. Din Efes al treile întru carile afurisit este Nestorie. Din Halchidon al patrul întru carile afurisit este Eutihie și Dioscor. Din Țarigrad al cincile întru carile au întărit toate poruncile, carile au fost în Soborul Halchidonului; Din Țarigrad al șasăle înproțiva lui Monoteli; Din Necheia al șeptele înproțiva închinătorilor bozilor. Din Țarigrad al optul înproțiva lui Fotie afurisitul lângă sfântul Ignatie Patriiarhului din Țarigrad. Lângă aceste priimăsc toate Soborăle carile cu puteare Patriiarhului dila Răm sănt îndereptate și Soborul dila Trident și mărturisăsc cum că duhul sfântu dila Parintele și Fiiul purcede.

Crezu și mărturisăsc cum este *Purgatorium* adică: Curățitoriu al treile locu întru carile mărgu sufletele acelora carii se spovedesc într-iața viață nu fac destul pintru păcatele sale, acolo fac destul și să curățesc și pin milosteniile și rugăciunile derepților ies nepost di-acolo apoi după aciaie mărgu dereapt în ceriu. Iar sufletele acelora carii moru în păcate de morte fără pocăință în ce dat să despart de trupuri îndată mărgu derăpt în iad.

Al patrul loc întru carile mărgu sufletele pruncilor celor ce moru ne botezați întâe născutul păcat unde au fost sfinți Părinți ce dzice Limăuș (*Limus*⁶³).

Așișdeare crezu și mărturisesc cum că sfinții carii înpărășesc întru loc cu H<risto>s că-i triabă a-i cinsti ș-ai chiema întru agiutoriu și închină ei lui Dumnezău rugăciuni pintru noi, și-i triabă a-i cinsti Moștiile lor nu întraminte adevarezu cum că-i triabă se le avem se le ținem și lor cum se cuvină cinste să le dăm Iconelor lui H<risto>s și a născătorei lui Dumnezeu totdiauna Virguri și altor sfinți. Și că a Iobieu și lor putetuitoare nărodului creștinesc întâesc.

Crezu și mărturisăsc și Pristolul Apostolilor și a Râmului și Patriiarhul di la Râm este următoriu Apostolului Pătru și-i dereptătoriu lui H<risto>s și tuturor besericilor cap, carile-i acum Benedict.

Lângă aceste priimăsc Soborul din Trident și crezu că în Liturghie sfintul adevărat trupul și singele Domnului H<risto>s întregu să află și supt tote fărmaturile cât de mieci întregu să află și suptu tot păcul deplin singele Domnului H<risto>s este.

După aceie priimăsc șapte Taine de Domnul H<risto>s tocmete, adică: Botezul ungere cu Mieru, Preuție și cununie, dintre aceste botezul, ungere cu Mir și preuție a să îndoi nu pot.

După aciaie rânduielele Apostolilor și a Sfinta Beserici le priimăsc și le cinstesc și le mărturisăsc.

Lângă aceste priimăscu toate carile priimește și mărturisăște Sfânta Beserica Râmului așîșdere și îndreptările toate și iereticii carii i-au afurisit și eu ai afurisăsc în veciu-i lipădu.

Preste aceste toate vlădicului meu lui Gheorghie Gavril⁶⁴ și vicaroșului apostolesc suptu a lui Gărie și îndreptare și fără giriul lui și blagoslovenie din ținutul lui nu vom eși adevărată ascultare făgăduesc și gior.

Credința catoliciască care acmu eu mărturisesc aciăe până la morte a o voi ține și pre alții ai voi învăța după putere me.

Preste aceste toate mă făgăduesc vlădicului meu Ioan Vicariușului apostolicesc că voiu fi supt a lui ascultare și îndreptare și fără de blagoslovenie lui din Eparhie Munkaciului nu voiu eși așîșdere și de la oltariu pă care mă voiu sfinți și vinitul besereci voiu fi datoriu a-l înmulți nu a-l cheltui pă a me samă.

Așe să-mi agiute Dumnezău și această sfântă a lui Dumnezău Ev<an>ghelie.

⁶³ De fapt este vorba despre *limbus* un fel de anticameră a iadului, dar care apare doar în literatura italiană (Dante Alighieri, *Divina Comedie*) și care nu a fost niciodată acceptată în biserica romano-catolică.

⁶⁴ Blajovszky.

1739 mai, [?], Mukacevo. *Jurământul de credință în limba română, pe care îl depunea protopopul episcopului, la numirea în funcție.*

<?> *травня 1739 року, Мукачево. Присяга на вірність єпископу румунською мовою, яку давав протопоп при призначенні.*

Eu (cutarele) gior pe Dumnezăul cel viu și Maica Precinstită a lui Dumnezeu Nescătore și pă toți Sfinții lui Dumnezău și pă aciaste Sfintă Ev<an>ghelie pă care mi-am pus *măra* și mă făgăduesc cum că eu voiu fi cu dereptate Preluminatului și Pre osvințitului Domn Domnului Măriei sale Eppiscopului Agnășului, Munkaciului, Maramorășului (*i procia*) dintra căruia mare și bogate milă sint primii și în Tistie Protopopască carile a mă fost pus dila Eppiscopii mai dintăia Olșavskii și Bizanti acuma doa oară iarăși m-am întărit și mă întăresc di la mai sus numitul Pre Luminatul Domn Mărie sa vlădicul acest de acum spre înderăptare lucrurilor Domnului Măriei Sale. Fi-voiu pintru acea bun credincios și plecat și de svatul înprotivitoriu spre cinste, lauda sau domnia Măriei sale mă voiu depărta și încă necum să stau întrunele ca aceste că câte voiu vede și voi auzi sau numai voiu înțelege oarece spre scădere cinstei, laudei sau Domniei nemic nu voiu răbda să triacă ce toate cu dereptate le voiu aduce și le voiu mărturisii înainte Domnului Măriei sale: lucrurile cele ascunse a Măriei sale nimărui nu le voiu vedi, nici le voiu descoperi iare carile mi să dau înainte voiu sili din toate vârtute drept cum să cad a le face și a le *pliri*⁶⁵.

Precum și de toate carile în mă sint date după Tistie mia despre rândul Cinstiților preoați carii să află în Protesubiul meu derepte în formație voiu munci a da și nici un bășag sa un alte răotate fraților Preoți carii sănt supt a mia mână nu voiu face färe știre Preluminatului Domnului acestuia.

Preste aceste dajda care să cade de pila Preoțiii miei fără lene în o voiu stränge și acestueș pre luminat domn în direptate în o voiu aduce: cu un cuvânt; toate lucrurile carile să bizuesc pă minea încvizițiia și altele toate carile vor fi despre parte Domnului Măriei sale năsocotind nice un pretingșig le voiu face și le voiu isprevi.

Așe să-mi agiute D<um>nezău și această s<făn>tă a lui D<um>nezău Ev<an>ghelie.

⁶⁵ Rotacism (pliri = plini)

1739 iunie 24, Certeze. Csorba Ladislaus, locuitor al satului Certeze, din comitatul Sătmáruului, subzălogește, pentru patruzeci de slujbe religioase, o livadă avută, la rândul său, ca zalog, pentru 12 florini, de la Ioan Iacobuș.
24 червня 1739 року, Чертезе. Акт про дарування землі жителем Василем Чорба василіанському Біксадському монастирю в обмін на 40 поминань.

Copia // In anno 1739. <vigesima quart>a Iunii. /

En alább megírt N<e>m<e>s Szatthmár V<a>rm<e>gyebe az Avasba Ujfalu/ban lakó Csorba Laszló adtam tudtára mindenek az kik / illik ezen Contractualis Levelem által. Hogy lévén én nallom / zálogba egy rét Jakobucz Jánostol tizen két V<onás> forintokban, / én azon rétet által attam Bikszádi Klosztrom számára; / ugyan abban a Summaba 40. Szent Misse szolgáltatásáért / vagyon azon Rét nem meszsze az Ujfalusi Borkattal vé/ggel megyen az ország utra, nap keletrül határozik / Jakobucz János Rétyével, nap nyugatral szomszédja / vagyis határa az felső Falusi ut; attam pedig Kla/strom számára olly praetextus allatt, amint magamis / vettem vala, az az zálogba, hogy, dum et quando a / Kalasztromba letetetik a fen írt summa tartozna/nak minden Controversia nélkül a pénzt felvenni / és a Rétet vissza bocsátani. Melly dolog nagyob val/láért attam ezen Contractualis Levelmet *pro futura / cautela, anno, mense, die, ut supra.* / *Coram iudicibus pagi / id est V<onás> For<intok> 12. / Idem, qui supra / Csorba László X. // Praesentem copiam cum suo originali omnibus punctis / et clausulis convenire testor. Sig<natum> in V<enerabili> Monasterio / ad Bikszád, die <pri>ma Iunii 1783. / Basilius Kozak G<raeci> R<itus> Cath<olicorum> Par<ochus> / et V<ice>ArchiDiac<onus> Szatthmar<iensis> Német<iensis> / m<anu> p<ropria>. [L<ocum> S<igilii>]*

[In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]
<vigesima quart>ta Iunii <1>739 / Csorba Ladislaus pratu<m> / a Ioanne Jakobucz in V<onás> f<lore>nis / 12. in pignore habitu<m> / erga sacra n<ume>ro 40. cele/branda subimpignoravit.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 647, f. 1-2v, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.647, арк.1-2 зв. Копія.

1739 iulie 25, Bixad. Act de donație a unui teren de către Cardoș Costin și Cardoș Nastia din localitatea Bixad în favoarea Mănăstirii Bazilîtane de la Bixad.

25 липня 1739 року, Біксад. Акт жителів с. Біксад Кості та Насті Кордош про передачу земельної ділянки Біксадському монастирю.

Mi az aláb megírtak Szatthmár V<a>rm<e>gyében Bikszádon / lakozó Kardos Kosztin és Nasztya adunk tudtára / az kik<ne>k illik, ezen

Contractualis Levelünkat rendében, hogy / ugyan ezen Klastromnál lévő Legumen nevő Isakianak / adtunk egy darab földet, nyers erdőbül álót, az kő Hogy alatt lévő Helységben az Isten nevéért az Klastrom / számára, mely föld napkelet az főrásig határos lefe/lé, Eszák felől szomszédgya Finta Gergely, hanem birja, / és birhassa fiurol fiura maradékrül maradékra min/den haborgatás nélkül, ha pedig valaki haborgatni akor/ná, az vagy háborgatnánk, azon felső személy átkozott / légen, mind menyekben, mind ezen a földön, aki azt / meg háborgattya, melynek nagyob bizonságára adyuk / ezen Kezünk Irásunkat, és ide alább coramis aló / becsületes N<e>m<e>s személyek előtt, és szokott pecsétünkkel / meg erősétvén in Bikszád a<nn>o 1739. <vigesima quint>a Iulii // Kardos Kosztin [L<ocum> S<igilli>] // Kardos Nastya [L<ocum> S<igilli>] // Coram N<ostr>is Nobil<ilitat>i<bu>s / Ladislao Salamon X. / Ursulus Salamon X. / Feő Doda Iakab X. / Ivacsko János X. / Salomon Miklós X. / R<evere>ndo Ioannes Popda Terga X. / Finta István X. / Finta Jeremias X. / Reu Péter X. / Doda Illyés X. / Doro Sándor X. //

Praesentem copiam cum suo originali in omnibus punctis / et clausulis convenire testor. Sig<natum> in V<enerabili> Monasterio ad / Bikszád, die <prim>a Iunii anno 1783. // Basilius Kozák G<raeci> R<itus> Cath<olicorum> Par<ochus> et / V<ice>A<rchi> Diac<onus> Szatthmár<iensis> Németh<iensis> / m<anu> p<ropria> / [L<ocum> S<igilli>]

[*In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

<Vigesima quin>ta Iulii <1>739. / Kardos Constantinus et Anastasia Bikszá/diensi Monasterio pla/gam certam terrae recentibus arboribus consitam / obtulerunt.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 648, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 648, арк. 1. Копія.

32

1739 septembrie 18, Mukacevo. Rezoluția în limba română a lui Gheorghe Gavril Blajovszky, episcopul de Mukacevo, la hotărârile adoptate de preoții din districtul protopopesc Iza din Maramureș⁸⁶.

18 вересня 1739 року, Мукачево. Резолюція єпископа Георгія Гаврила Блажовського румунською мовою про рішення, прийняті священиками протопопів округу Іза, Мараморощина.

Cu cât mai sus numieții Preoți, săteni și Preotese are fi globiți după sfânta Pravile. Pintraciae lăsem și porucim vicarășului nostru a Maramureșului și Arhi Diaconului din Ierașul de Sus ca se stringă acele globe și se le eiae la mârule <sa>le și pe casa noastră care se zidește acum îndată să-i cheltuiască iare de n-are pute [...] dintrăcei globieți pliri de ispiete cu bani dare năpaste

⁸⁶ Din păcate textul este deteriorat având multe rupturi. Dar nu putem să nu remarcăm folosirea rotacismului (mârule= mânuile, pliri= plini) existând de asemena probabilitatea ca episcopul Blajovszky să fi cunoscut limba română.

plate la casa noastră ce din [...]în locul banilor s-a fi beare întraminte nu-
triacă acele globe atâta un diac plătea se [...] se să plătiască globa din banni.
Date în catedra noastră a Munkaciului dni 18 alui Agust 1739.

Gheorghii Gavriil episcop Agneșului, Munkaciului și
Maramurașului

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*]

«Acta Congregationi Izensis Districtus anni 1739 per D<ominum > Vicarium
executioni danda»

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 644, f. 2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.644, арк.2 зв.

33

*1740 mai 9, Malii Berezniî. Diploma lui Gheorghe Gavril Blajovszky, episcopul
de Agnes, Mukacevo, Maramureș, pentru numirea temporară ca administrator
al Oficiului Catedral de la Mukacevo a arhidiaconului Mihail Olsavszky.*

*9 травня 1740 року, Малий Березний. Грамота єпископа Агнянського,
Мукачівського та Марамороського Георгія Гавриїла Блажовського про
тимчасове призначення кафедрального архidiaкона Михайла Ольшавського
керуючим справами Мукачівської кафедри.*

Георгий Гавриил Блажовский Милостию Божиею, и Святаго Трону Апостолскаго
Римскаго Епископ Агнянский, Мукачовский, Мараморыский, Спиский Горней и
Долней Земли Угорской и Пределах Еи, над людми восточнаго Набоженства
викарий Апостолский Пресветлаго Кесарево Маестату Советник.

Понеже добрый порядок Душа ест Единой Кождой вещи, и без которой
жадна речъ быти не может. Мы же ведлуг уряду нашего должны есмы наиболшее
Попечение от высочайшаго Архиерея Господа Нашего Исуса Христа мати о
душах власти нашей врученных, и о тыхже душ Спасении; пещися, Того ради,
понеже паки нест возможно нам дабысмо всем и Единому каждому власти
Нашой Подлеглим сами всегда в персоне Нашей за досит учинили. Прото, до
Нашой далшой диспозиции, и до Нашего, Ежели Господь Бог изволит, щасливаго
на кафедру Нашу возвращения, Сим Нашым писанием за нашего властителя и
пленепотенциара⁸⁷ таможде в кафедре Нашой кладемо и выволяемо, Честно
велебнаго отца Михаила Олшавский Архидиякона Кафедралнаго, который
повиннен будет согласно из Честным отцом Нотарием Кафедралным Иоаном
Козма, все дела по мудрому своему разсуждению справовати и обрядовати; всем
тогда и Едному каждому власти Нашей Подлеглим Духовным, и Мирским
людем под карами

Церковными власти Нашой Архиерейской задержанными приказуемо;
дабы томуж властителю и Пленепотенциару Нашему Належытую Чест и
Послушенство отдавали и все прилучившийся дела, Поносы, и вся скорби до него
унашали. На што Лутшаго ради уверения сие Ему рукою власною подписанное и

⁸⁷ Cuvântul latin *plenipotentiarii* \ уповноважена особа.

обычною печатною утвержденное дахом Писание в обители Мало Березницкой,
Дня 9, Месяца Мая, року 1740.

Георгий Гавриил Блажовский Епископ
Агнянский, Мукачовский, Мараморыский,
Генеральный викарий Апостольский.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 664, fila.1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.664, арк.1-1зв. Оригінал.

34

1740 iunie 6, Mukacevo. Decretul episcopului de Mukacevo privind numirea lui Grigore Bulko⁸⁸ în funcția de vicar al Maramureșului.

6 червня 1740 року, Мукачево. Декрет Мукачівського єпископа про призначення Григорія Булка Марамороським вікарієм.

GEORGIUS GABRIEL BLASOVSKY DEI ET SACRAE APOSTOLICAE SE/dis gratia Episcopus Agnensis, Munkacsiensis, Maramorosiensis etc. per Inclytum Regnum Hungariae et Partes eidem annexas Vicarius Apo/stolicus praesentium per vigorem notum testatumq<ue> facimus, quibus expedit, universis significantes, tam Ecclesiastici quam Saecularis Status hominibus signan/ter Nationis Ruthenico/Valachicae iurisdictioni nostrae Episcopali subiectis Clero et Populo Regulari et Saeculari Inclyti Co<mi>t<a>tus Maramorosiensis, qualiter nam a / vita, moribus, ac doctrina admodum Reverendum Dominum Gregorium Bulkó Ordinis Sancti Basilii Magni professum actu et de praesenti Venerabilis Conventus / nostri Cathedralis Sancti Nicolai Ep<isco>pi et Confessoris de Monte Csernek Hegumenum, retro vero actis annis de indultu et benedictione Illustrissimi et R<ever>ndissimi / condam Domini Georgii Gennadii Bizanczy Antecessoris Nostri Episcopi Munkacsiensis ad latus Illustrissimi et Reverendissimi Gregorii Wekinich Szviduiczensis / et Platearum condam Episcopi in Regno Croatiae Graeci Ritus Unitorum officio vicariali fungentem nostrumq<ue> Sede vacante Episcopali Munkacsiensi Plenipotentiariu<m> / Vicarialem in spiritualibus optime perspectum probatumq<ue> habentes seduleq<ue> perpendentes, quod muneri nostro pastorali nihil ita magis incumberet quam in DEI / Ecclesia gregeque Dominico a Sacra Sede Apostolica nobis concredito per viros idoneos rectum beneque provisum ordinem habere conservareq<ue>.

Ea propter eun/dem praelibatum Dominum Gregorium Bulko, qua subiectum iudicantes in eiusdemq<ue> fidelitate, morum integritate, ac vita exemplari rerumque tractan/darum dexteritate in futurum quoq<ue> in Domino confisi, in Inclyto Comitatu Maramorosiensi super Graeci Ritus Orthodoxae Ecclesiae Clerum, tam Regularem quam / Saecularem Populumq<ue> Rutheno-Valachum Unitorum a sola nostra duntaxat

⁸⁸ Vicar al Maramureșului între anii 1740-1742.

Episcopali auctoritate dependentem, non vero Vicario nostro quocunq> tandem trac/tu temporis constituendo Generali dependentem obedientiamq> habere debentem in Vicarium nostrum maramorosiensem decernimus, eligimus, ac constituimus, imo / decrevimus, elegerimus constituerimusq> attribuendo eidem cum requisita iurisdictione de praescripto sacrorum canonum vicariis conveniente facultatis po/testatem et potestatis facultatem causas universas inter Clerum et Populum emergibiles ac interventuras revidendi, diiudicandi in iisdemq> de dictamine sa/crorum canonum secundum aequum et iustum vi officii Vicarialis procedendi, ac finaliter dirimendi terminandique in salvo nihilominus ad nos directe ap/pellatione in omnibus permanente.

Universis proinde et singulis Clero et Populo p<rae>attactis signanter autem Proto-Popis Districtualibus antelati Inclyti Co/mitatus Maramorosiensis auctoritate nostra Episcopali in solidum et in virtute sacro-sanctae ac salutaris obedientiae nobis debitae districte p<rae>cipien/tes committimus et mandamus sub poenis et censuris ferendae sententiae in contumaces et refractarios in sacris canonibus constitutis, quatenus praefa/tum Dominum admodum R<evere>ndum Gregorium Bulko auctoritate nostra et ad nostrum beneplacitum constitutum Vicarium pro vero suo legitimoq> Vicario / Maramorosiensi agnoscere debitumq> eidem honorem obedientiamque in omnibus ad Vicariale istius officium pertinentibus p<rae>stare norint debeantq> . /

Quam ob rem, tam bellicos supremos et eorum vices gerentes quam etiam et signanter Illustrissimum Dominum eiusdem p<rae>attacti Inclyti Comitatus su/premum et spectabilem Dominum Ordinarium Vice Comitem universaque commembra Inclytae Universitatis, Dominos item Officilae Inclyti Fiscalis Domini / Bocsko, necnon Terrestres Dominos tam haereditarios quam utiles et reliquos civitatum, ac oppidorum magistratus titulis suis dignissimos et in parti/culari, et in genere hisce perofficiose requirendos et respective etiam rogandos (quorum omnium favoribus eundem recommendamus) esse duximus, / ut eatenus in iustis et licitis occasione et necessitate sic secum ferentibus eidem Vicario nostro constituto non modo patrocinari, sed etiam assisten/tiam praebere perque suos subalternos p<rae>beri facere velint neque gravarentur gratiam et favorem eidem praestandis nobis praestita existimaturi / cum obligamine reciproca reddeundi benevolentiarum.

In quorum omnium maius robur et firmitatem has eidem patentes nostra manu / propria subscriptas sigillique nostri appensione ro<boratas> extradandas censuimus, prouti etiam extradari fecimus.

Signatum in Episcopali / Residentia nostra Sancti Nicolai Episcopi et Confessoris ad Munkács anno reparatae salutis millesimo septingentesimo quadragésimo die sexta / mensis Sextilis. // Georgius Gabriel Blasovszky / Ep<isco>pus Agnensis, Munkacs<iensis>, Ma/ramorosiensis Vicarius Ap<ostolicus> / m<anu> p<ropria> . //

Георгий Гаврииль Блажовський Єпископ Агнянський, Мукачеський и Мараморський вікарія апостолський.

[*In media pagina, iuxta subscriptionem Episcopi, sigillum tundum timbratum in papyro protectum eiusdem Episcopi*] //

[*In dorso, in margine sinistro ab alia manu tardius scriptum:*]

Litterae variae ad plurimum / concernentes Inves<tituram> / in Ch<ris>to Patris G<rego>rii Bulko.

[*In dorso, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

1740 / Bulko Gregorii / Ord<inis> S<ancti> Basili M<agni> Reli/giosi Monasterii de / Monte Csernek / Hegumeni Investitu/ra pro Vicariatu / Marmatico ab E<pisco>po / Munkacs<iensi> Georgio Ga/briele Blasovszky / obtenta.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 661, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 661, арк. 1. Оригінал.

35

1740 iunie 30, Zborov. Actul de donație al contelui Carol Hubertus Aspermont și Reckheimb a unui teren pentru mănăstirea din satul Máriapócs.

30 червня 1740 року, Зборів. Акт поміщика Карла Губертуса Аспермонт та Рексеймб про дарування землі для монастиря в селі Марія-Повч.

NOS CAROLUS GOBERTUS SACRI ROMANI IMPERII / Comes ab Aspermont et Reckheimb Dominus haereditarius dominiorum Makovitzá, Szerencs, Ecsed etc. etc. / Sacratissimae Caesareae Regiae<ue> Maiestatis actualis Came/rarius etc. notum facimus tenore praesentium signi/ficantes, quibus expedit universis, quod, ubi in bonis nostris / haereditariis (quamvis actu hypothecae titulo prae manibus / alienis existentibus) et notanter possessione Pócs Inclyto / Comitatus Szabolcsiensis ingremiata DEIParae Virginis MA/RIAE cultus non tantum promoveretur magna cum consolatio/ne nostri verum et miraculis claresceret. Ut summum illud / Magnae Dominae Matris DEI electitium prouti nunc, ita futu/ris quibusvis temporibus pietatis exercitio constanter et in/perturbate, ac interrupte foveri queat, neve locus ad promovendum eundem cultum iam procuratus ab inde ullis unquam tem/poribus avelli possit. Hinc nos quoq<ue> ex peculiari erga Beatis/simam Virginem DEIParam observantia et reverentia speciali / totum et omne haereditatis nostrae ius, quod in fundis cultui eiusd / Magnae Dominae in dicta possessione Pócs dicatis habemus eidem / offerimus in eandem<ue> transferimus et transderivamus fundosq<ue> / illos quemadmodum directioni et dispositioni Illustrissimi et Re/verendissimi Domini Georgii Gabrielis Blasovszky per Inclytu<m> / Regnum Hungariae Vicarii Apostolici Graeci<ue> Ritus Unitorum / Episcopi Agnensis, Munkacsien<sis> et Maramorosiensis etc. actu / subsunt, ita eosdem eiusdem et successorum quorumlibet futuro/rum, pari dispositioni et authoritati subesse volumus hocq<ue> modo / perpetuamus, imo dicavimus, ac perpetuavimus / harum vigore et testimonio mediante.

Datum in Oppido nostro / Zboro die 30. Iunii anno millesimo septingentesimo quadra/gesimo, id est 1740. // Carolus Gobertus / Comes ab Aspermont / Reckheimb / m<anu> p<ropria> // [L<ocum> S<igilli>]

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

30 Iunii 1740 / Ab Aspermont et Reck/heimb Caroli Goberti / Comitis translation<al>is / iuris in fundis cul/tui B<eatissimae> M<ariae> Virginis in / po<ssessi>one Maria Pocs di/catis praehabiti in / eundem transferent/tis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 673, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 673, арк. 1. Копія.

36

1740 iulie < ? >, Mukacevo. Decretul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo privind hirotonisirea lui Grigore Maior⁸⁹, călugăr din ordinul bazilitan, în funcția de diacon și trecerea acestuia sub jurisdicția episcopului Klein.

< ? > липня 1740 року, Мукачево. Декрет Мукачівського єпископа Георгія Блажовського про рукоположення монаха ордену Василіан Григорія Майора дяконом та передачі його під юрисдикцію єпископа.

GEORGIUS GABRIEL BLASOVSKY DEI ET SACRAE SEDIS / Apostolicae gratia Ep<isco>pus Agnensis, Munkacsiensis, Maramorosiensis etc. per -Inc<ly>tum Regnum Hungariae et Partes eidem annexas Vicarius Apostolicus universis et singulis, quorum interest, aut / in futurum quomodolibet interesse poterit, significamus praesentibus literis nostris et attestamur hono/rabilem in Christo fratrem Gregorium Maior Ordinis Divi Basilii Magni actu Diaconum ex Ma/gno Principatu Transylvaniae oriundum, alumnum Caesareo-Regium sacro habitu religioso pro / V<enera>bili Monasterio Balasfalvensi ad iurisdictionem Ill<ustrissi>mi et R<evere>ndissimi Domini L<iberi> Baronis Do<mi>ni / Innocentii Klain Ep<isco>pi Fogarasiensis (Tit<uli> etc.) pertinente indutum. Post rite completum Novi/ciatu eiusdem tempus in huiate Cathedrali Conventu nostro S<ancti> Nicolai Ep<isco>pi et Confessoris de / Monte Csernek ad Munkacs fundato iuxta S<ancti> Patriarchae n<ost>ri Basilii Magni institutum / a Sacra Sede Apostolica approbatum de stylo veteri die decima tertia mensis Iulii in Festo S<ancti> / Gabrielis Arch<angeli> incidente in diem Dominicam septima<m> post Pentecosten maiori angelico habitu / per nos esse insignitu<m> et trium solemnum votor<um> religiosor<um> professione mediante in sacram fami/liam religiosam cooptatum adnumeratumq<ue>.

⁸⁹ Grigore Maior, născut în anul 1715 în Sărăuad, județul Satu Mare. În anul 1740 este trimis la studii la Roma, unde rămâne 7 ani. În anul 1764 este exilat la M-irea Sfântul Nicolae din Mukacevo. Între anii 1772-1782 este ales episcop greco-catolic. Moare în anul 1785.

In quor<um> fidem et maius robur p<rae>sentes testimoniales / literas sigillo nostro usuali et subscriptione p<ro>priae manus roboratas extradandas eidem censuim<us> / p<raese>nti etiam extradeditimus.

Actum in residentia nostra Ep<isco>pali S<ancti> Nicolai Ep<isco>pi / et Confess<oris> ad Munkács die praeattacta mensis Iulii anno MDCCXL (1740). //Georgius Gabriel Ep<isco>pus Agnen<sis> / Munk<acsiesis>, Mara<morosiensis>, V<icarius> Ap<osto>licus / m<anu> p<ropria>//

[Sigillum Episcopi abest] //

[In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

1740 / Major Gregorii condam Ep<isco>pi Fo<garasiensis> super elicita religio<sa> professione testimonials datae / per Ep<isco>pum Munk<acsensem> G<eorgium> G<abrielem> Blasovszky.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 665, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 665, арк. 1. Копія.

37

1740 octombrie 20, Mukacevo. Decretul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, privind numirea lui Simion Mikloși, preot în satul Borlești, în funcția de protopop.

20 жовтня 1740 року, Мукачево. Декрет Мукачівського єпископа Георгія Блажовського про призначення священника села Борлешти Сімеона Міклоші в чин протопопа.

GEORGIUS GABRIEL BLASOVSZKY DEI ET APOSTOLICAE / gratia Ep<isco>pus Agnensis, Munkacsiensis et Maramorosiensis per Inclytum Regnum Hungariae et Partes eidem an<nexas> Vicarius Apostolicus S<acratissimi>mae Cae<sareae> R<egi>aequ<ue> Ma<ies>t<a>tis Consiliarius memoriae commendamus per p<rae>sentes, quibus expedit, / universis, qualiter confisi in bonitate et aptitudine R<evere>ndi Domini Simeonis Miklosy Borlafaluensis contulimus / eidem Archi-Presbyteratus officium super Ecclesias et Parochos Graeci Ritus Unitor<um> Inclyto Co<mi>t<a>tu Szatthmariensi et / Districtu Lupulmora Borsiensi degentes et commorantes tribuendo eidem facultatem p<rae>dictas Ecclesias visitandi, / excessus tam in Clero quam Populo Graeci Ritus Unitor<um> contra Leges Divinas et Ecclesiae praecepta, necnon sanctiones / sacror<um> canonum perpetrator<um> corrigendi, vel ad nos defferendi, proventus nobis obvenientes tempore suo col<l>igendi et ad / nos fideliter deportandi, causas minores (exceptis matrimonialibus) diiudicandi, discernendi, ac decidendi salva / nihilominus ad nos, vel Vicarium n<ost>rum G<ene>ralem appellatione permanente.

Quocirca omnibus tam Ecclesiastici quam / Saecularis Status nostrae iurisdictioni subiectis hominibus hisce firmiter p<rae>cipientes committimus et mandamus, / quatenus suprafatum R<evere>ndum

Simeonem Miklosy pro vero et indubitato suo Archi-Presbytero agnoscant, eidem / debitum honorem, reverentiam et obedientiam p<rae>stent et exhibeant.

Quam ob rem Suae Ma<ies>t<a>tis S<acratissimi>mae tam belli/cos quam etia<m> antelati I<nclity> Co<mi>t<a>tus supremos et eorundem vices gerentes D<omi>nos Officiales titulis suis dignissimos hisce / perofficiose requirendos et respective etiam rogandos esse duximus, quatenus in iustis et licitis occasione et necessitate sic secum ferentibus eidem Archi-Presbytero nostro constituto assistentiam p<rae>bere perq<ue> suos subalternos p<rae>beri / facere velint, neq<ue> graventur.

In cuius rei maiorem fidem p<rae>sentes eidem manu p<ro>pria subscriptas sigil/loq<ue> maiori appresso roboratas dedimus in Residentia n<ost>ra Ep<isco>pali S<ancti> Nicolai Ep<isco>pi et Confessoris ad Munkacs / die <vigesi>ma mensis <octo>brs anno 1740 // Georgius Gabriel Blasovszky / Ep<isco>pus Agnen<sis>, Munkacs<iensis>, Mara<morosiensis> per I<nclitum> R<egnum> Hu<ngariae> / Vicarius Ap<osto>lic<us> / m<anu> p<ropria>. //

[In media pagina, iuxta Episcopi subscriptionem, sigillum tundum timbratum in papyro protectum eiusdem Episcopi] //

[In margine dextro eiusdem Episcopi subscriptio Slavice scripta].

[In dorso, superius, in margine sinistro ab alia manu tardius scriptum:]

<Vigesim>a <Octo>br<is> 1740 / Miklossy Simeonis Parochi / Borlafaluensis V<ice> A<rchi>d<iaco>nalis in<vestitura>.

[In margine dextro, superius, ab alia manu tardius scriptum:]

Pagi in Districtu Lupul Mora / Borsiensi⁹⁰: / Veres-Martth / Farkasaszo / Tamaje / Burlest / Erdőszad / Bolotafalu / Szakalos Biko / Remete-Mező / Borlafalu / Borhid / Magyorosfalu / Zinffalu / Lipov / Pap Biko / Tottfalu / Ujfalu.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 663, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 663, арк. 1-2. Оригінал.

38

1740 noiembrie 16, Apșa de Sus. Scrisoarea de garanție a lui Ioan Popp, preot din satul Apșa de Sus, privind darea pământului ca garanție pentru suma de 11 florini și 56 denari, cu drept de folosință până când suma va fi restituită.

16 листопада 1740 року, Верхня Апша. Акт священника села Верхня Апша Івана Пopp про отримання займу під заставу землі за 11 флоринів та 56 динарів, маючи право на використання, поки сума не буде повернута.

En Tekintetes N<eme>s Máramoros Vár<me>gyében Szigeth Járásában / Felső Apsan residealó alább subscribalt adom tudtára min/denekk

⁹⁰ Episcopul a confundat numele districtului protopopesc cu numele protopopului anterior Lupul. De fapt este vorba de districtul Codrului care cuprindea printre localitățile aparținătoare și localitatea Moara Borșii, astăzi o stradă în localitatea Poiana Codrului.

kikk illik, ezen recognationalis Levelemet rendébe, / hogy az előtt *circiter* 22 esztendekkel, az melly teleket Zallag / kitarrtam volt ezen Tek<inte>tes N<eme>s Vár<me>gyébe és Járásban Kabola / Patakán Kabolapatok vagyis I<nclyto> Pap Filip Urtol p<ro> Hun<garicalibus> fl<orenis> 11, den<ariis> 56, i<d> e<st> tizen edgy Magyar forintokkal és ötven / hat péngekkel ezen Teleket in eadem specificata / transponaltam. Irhogy residealo Tiszt<eletes> Esperest Pap Já/nos Ur<a>t ista conditione, higy a meddig eő Kegyelet a meg írt / summat nevezett Pap Filip Ur vagy gyermekei létre teszik / mind addig szabadosan birhasza és usualhasza, melly dologh / nagyobb bizonyságám és jövendő erősegért adam ezen recogna/tionalis levelemet futuro p<ro> testimonio mediante.

Dat<um> in possessione Felső Apsa die <decima sexta> <Novem>br<is. 1740 // Felső Apsai Parochus / Popa Iuon // Пона Иван.

[Inferius, sigillum minus tundum Parochi in rubra cera impressum] //

Coram nobis / Andrea Papavics ord<inario> / Iud<ice> I<nclyti> Co<mi>t<a>tus Mara<mosie>n<s>is.

[In dorso, superius, ab alia manu tardius scriptum:]

<Decima no>na <Novem>bris 1740. / Felső-Apsensis / Parochus Popa / Ioannes Philippo / Popa in Kabalapa/tak certum Tex/ragium oppignorat // 6 Mart<ii>.

Архива де Стат а региunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 680, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 680, арк. 1. Оригінал.

39

1740 <?>, Kiev. Certificatul eliberat de Timotei, arhimandrit al Lavrei Pecersca din Kiev, persoanelor care vizitau mănăstirea.

<?>, 1740 року, Київ. Свідоцтво архимандрита Київо – Печерської Лаври Тимофея про відвідування Печерського монастиря невідомою особою.

Божиею Милостию

Святыя Великия Чудотворныя Лавры Печерския Киевския

Архимандрит Тимофей.

Авраамское тшщайший постигнути от Бога благословение, Авраамскому благопокорным усердием, оказатель писания сего, ...последова нраву, Иже изшед из дому своего, гласу благодати Вышняго внутрь зовущу его, прииде в Богом показанную Преподобных Отец Печерских землю, Иерусалим Российский, Гору юже возлюбил Бог, наследию Богоматернее: и видев благодать Божию, Нетленные Преподобных Мощи, Главы мироточивыя Святых, красная Преподобных селения, и походив по пещерам, руками Святых ископаным, и ногами утренным, подобающую коемуждо тамо положенных Святых, с верою и любовию воздаде честь: себе же за труды неотемлемое Преподобных Отец благословение, и молитвы от дому Господня прием, с радостию духовною возвратися восвоися, слава дивнаго во Святых своих Бога, вся по желанию

сердца его добре устроившаго: и имеет от нас просимое о богоугодном своем деле листовное свидетелство. Еже всяк чтущий же и слышаший, яко свободнаго оказателеви онаго путешествия да не възбраняет, тако и страннолюбнаго, яко странному, у себе имети, молим, да не отрицает угощения: ведый яко приемый странника, мзду и сам странническую примет, и тогожде с ним сподобится от Бога благословения, якое получитьи всякому хотящему, молитвенне усердствуем.

Дан во Святой Великой Чудотворной Лавре Киевопечерской в лето от создания Мира 72[48], от воплощения же Господа Бога и Спаса нашего Иисуса Христа 1740, Месяца..., Дня....

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dosar 233, f.1, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.64, оп.1, спр.233, арк.1. Оригінал.

40

1740 <?>, Ierusalim. *Adeverința dată credincioșilor cu numele Sigismund pentru iertarea păcatelor de către Patriarhul Partenie de Palestina și Ierusalim. <?>, 1740 року, Ієрусалим. Свідоцтво Палестинського та Ієрусалимського Патріарха Парфенія про відпущення гріхів віруючому за ім'ям Жигмонд.*

Парфение Милостию Божию Патриарх Святаго и Божественаго града Иерусалимскаго и всея Палестины.

Умерение наше, от Благодати власти все святаго и животворящаго Духа, данной от Спаса нашего Иисуса Христа, Божественным его Учеником и Апостолом, вязати и разрешати человеком сгрешения. Рекшаго им, Приимете Духа Святаго имже отпустите грехи отпущени будут, И имже держите удержатся, и елика аще свяжете и разрешите на земли, будут связана и разрешена и на Небеси. От очех убо и на нас Другоприймительне пришедшей той же Благодати Божественной имат прощено и сие по Духу свое Чадо Жигмонд елика же и оно яко человек суц сгреши, и к Богу прегреши, словом, делом, помышлением волею или не волею, и всеми своими чувствами: Аще под клятву отчу или Матерню, аще под отлучением Архирейским или Иерейским бысть, или своему проклятию подпаде, или клятвою заклася, и сию преступи, или инеми некими согрешенми привязася. Сия вся Духовным отцем исповеда, и еже от них правило от сердца прият, исполнити усердствова. Сих убо вин же и союз разрешаемо и свободно имамы, Всесилноу властною и благодатию все святаго и живоначалаго Духа: елика же забвения ради не исповедана остави, она вся да простит ему Премилостивый Бог. Молитвами Пречистыя Богородицы и присно Девы Марии, и Святаго славнаго и все хвалнаго Апостола Якова Брата Божия, и Перваго Архиепископа Иерусалимскаго, и всех Святых Амин. 1740.

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*] «1740 Formula absolutionis a peccatis Parthenii patriarchae Ierosolimitani».

[*In folio 2v:*] «Această carte au fost a răposatului rob Jigmond dezlegare păcatelor folos».

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 660, f.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.660, арк.1-2 зв. Оригінал.

41

1741 septembrie 17, Roma. Înștiințarea cancelariei papale de la Roma despre acordarea permisiunii pentru Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, de a sfinți ca proeți patru candidați.

17 вересня 1741 року, Рим. Повідомлення канцелярії Папи Римського про видачу дозволу єпископу Блажовському на посвяту в священники чотирьох кандидатів.

E<minentissimi>mi e R<everendissimi>mi Sig<no>ri // Georgeus Blasousky Episcopus Agriensis in Hungaria ri/tus Rutheni humillimus E<minentiarum> V<estrarum> orator pusillo gregi suo in / clientela tamen et tutela oecumenici pastoris constituto pro/spicere eumque a lupis rapacibus nempe a schismaticis prae/servare cupiens inter alia illud in sua dioecesi patitur incommodum, quod nec Praesbyteroru<m> habeat sufficientiam, nec facile / inveniantur, qui ad id muneris sint idonei; cum vero novissime / reperti fuerint quatuor candidati ad praesbyteratu<m> aspirantes / exacta habilitate praediti, sed defectu nataliu<m> laborantes, hinc est, quod orator enixe supplicat pro impertienda sibi / facultate in ordine ad dispensandum cum illis super defectu / nataliu<m>, ne plebs orbata suis sacerdotibus et sacramentoru<m> / ministerio desciscat ad schismaticos, quod ex grat<iis>, quod Deus etc. //

Feria <quart>a die 17. Septembris 1741. /

S<antissimi>mus D<omi>nus N<ost>er D<omi>nus Benedictus div<in>a providentia / Papa XIV., cui in solita audientia p<er> R<everendissimum> P<atrem> D<ominum> Assessorum S<ancti> Officii relata fuerunt vota E<minentissimi>mor<um> et R<everendissimi>mor<um> / D<ominorum> S<anctae> R<omanae> E<cclesiae> Cardinalium G<e>ntiu<m> Inquisitorum facultate<m> / in sacerdotia comm<er>cia sup<rascrip>to R<everendissimo> P<atri> D<omino> Ep<isco>po Agriensi dispensandi / pro eius arbitrio sup<er> defectu natalium cum quatuor / iuvenibus iuxta petita benigne concessit. // Paulus Anth<onius> Cappellanus S<anctae> Rom<anae> / et Univ<ers>alis Inquis<itio>nis Not<arius> //

[In calce paginae in angulo dextro sigillum tundum timbratum in papyro protectum Curiae Pontificiae]

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

27 <Septem>br<is> 1741. / Blasovszky Georgio datur / facultas a R<oma>no Pontifi<ce> 4 candidatos non / obstante defectu natali/um ad sacros ordines / promovendi.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Romana – 30.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 731, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 731, арк. 1-2. Оригінал.

42

1741 septembrie 26, Bratislava. Scrisoarea lui Caspar Radovics, membru al Consiliului Regal Locumtenențial despre hotărârea ca nobilii să plătească impozite episcopului.

26 вересня 1741 року, Братислава. Лист члена королівської ради Каспара Радовича про рішення щодо сплати дворянами податків єпископу.

Illustrissime ac R<evere>nd<issi>me Domine / Domine Patrone grat<iosissi>me!

Dissenteriae morbo misere *adhuc*⁹¹ laborans breviter – in demisse ad gratiosas Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae literas / hisce repono, a quo Ill<ustri>tas Vestra Posonio / discessit vix unum aliudve consilium cele/brabat<ur>, ast laborabatur privatim in / postulatis diaetalibus usq<ue> in hodiernum; / e quo D<omi>nus Referend<us> de Koller podagra / affectus laborare nonnisi intercala/riter potuerit, adeoq<ue> negotia n<ost>ra necd<um> / sunt assumpta et nec spes est eatenus / ulla propter modernas multum peri/culosas circumstantias, ubi plurimum / de salvandis rebus et personis n<ost>ris / laboramus. Bavarus enim Urbi Vi/ennensi approximare pro certo fertur / et, cum Coronam quoq<ue> Hungariae p<rae>tendere / dicat<ur>, Hungariae quoq<ue> p<rae>sentaneum im<m>ineat periculum // ac p<ro>inde sepositis aliis omnibus de / modo et modalitate personalis inter/ventionis consultat<ur>; quod quidem iam / etiam applacdatum est tam ab Aula / quam a Statibus, ut nobiles personaliter / insurgant, ac insuper possessionati / a singula porta Palatinali, id est / post singulos 450 f<lore>nor<um> bonor<um> suorum / proventus unum militem conducere / teneant<ur> Episcopi etiam banderia sua / erigere debebunt peditum 30 m<ilia> e fundo / contributionalis pecuniae conducentur, / ast vix est possibile, ut id hoc adhuc / anno, prout p<rae>sentanea necessitas exigit, / fieri possit, pessima revera sunt haec / nova, ast dabit Deus etiam citra n<ost>ra / merita meliora // non enim nisi persuadere possum, / ut Viennam omnibus necessariis / optime provisam tam facile, uti / hostis putat, expugnare possit, nisi / sponte semet subdiderit, sed nec hoc / credo fore cum tali in casu Hunga/or<um> ope, quoad victualia privaretur / et inde concludo, quod, si Vienna / n<on> occupabit<ur>, Hungaria nullo exponet<ur> / periculo, quousq<ue> insurexerit, exposit / autem tanto minus metuendum erit, / D<omi>nus DEUS confundet superbiam et / conatus inimicoru<m> Augustissima / n<ost>ra his diebus Budam parat adeoq<ue> / cum Cancellaria et ipsa descendere, debebo res et mobilia mea domestica // quae ultra mille f<lore>nos me constiterant, / Viennae relinquere debui, nec hic /

⁹¹ Supra interiectum: *adhuc*.

Posonii securitatem nisi p<ro>mittens, / sit nomen Domini benedictum. / In reliquo me expressis gratiis com<m>endans / persevero // Ill<ustrissi>mae ac R<everend>iss<iss>mae D<ominatio>nis V<est>rae / Humillimus Servus / Caspar Radovics / m<anu> p<ropria> // Posonii 22 <Septem>bris 1741.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 721, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 721, арк. 1-2. Оригінал.

43

1741 octombrie 6, Roma. Dispensa acordată de cancelaria papală de la Roma pentru preoții din Maramureș care au încălcat canoanele bisericești.

6 жовтня 1741 року, Рим. Повідомлення канцелярії Папи Римського про надання амністії священникам Марамороцини - порушникам церковної дисципліни.

Eminentissimi et R<everendissimi> Domini /

Georgius Blasousky Episcopus Agnensis et Munkacinsensis / in Hungaria ritus Rutheni humillimus E<minentiarum> V<estrarum> o<rat>or exponit, / qualiter anno 1722 Gennadius Bizanzi ante/cessor oratoris in contigua Hungariae Provincia Marma/tien<si> incolas schismaticos felici conatu ad Unionem cum S<ancta> / Rom<ana> Ecclesia redegit Pseudo-Episcopum nomine Dosothei / schismaticu<m> pepulit et mediante Caesareo diplomate illam / Provinciam suae iurisdictioni effecit ibiq<ue> suu<m> vicarium conti/nue manutenuit. /

Accedit postea, quod Episcopus Fogar<as>ien<sis> ex Transylvania / pariter Ritus Rutheni, illam Provinciam suae iurisdictioni / subiiciendam contendebat. Cum interea mox dictus Ep<isco>/pus cum antecessore oratorio litigarent interveniens / Pseudo-Episcopus Dositheus clandestine ad illam Provincia<m> / se denuo intruserat, quo tempore inter aliaque patrata / mala illicita et invalida matrimonia benedixit bi/gamis, trigamis aliisq<ue> impedimentis laborantibus sacros / ordines contulit, imo etiam nolentibus ordines sacros / suscipiendos suasit et in virtute solius parentum consen/sus eos contulit. /

Sapit demum rite redeunte sub iurisdictionem / oratoris provincia illam novissimo anno per suum vi // carium Generalem visitavit, ubi praefatas inconvenientias reperit, / valebat itaq<ue> Vicarius Generalis secundum praescripta sac<rorum> canonu<m> illis in / convenientiis prospicere, sed id praestare non potuit citra suae vitae pericu/lum, quandoquidem tum populus ille, tum praesbiteri nondum ferociam / deposuerunt, imo Vicario Generali mortem minari praesumpserunt, / si illos a sacris suspendere conaretur. /

Sic stantibus rebus Orator humillime petit, ut E<minentiae> V<estrae> dignentur / benigne impertiri facultates opportunas ad prospiciendum dictis malis / et praesertim, ut cum nonnullis presbyteris in

90

praefatis irregularitatibus / dispensari possit, impossibile enim videtur, ut omnes suspendant<ur>. / Tam quia Vicarius Generalis ibi existens exponeretur vitae periculo, / tum quia timendum venit, ne iterum ad schisma descissent illi / presbyteri populum quoq<ue> facile seducturi. /

Quoniam vero non paucus est numerus eorum, cum quibus dispen/sandum fore existimat orator, proinde benignitatem E<minentiarum> V<est>rarum supplicat, ut gratiam liberalem obtinere possit / utique pro sola Marmatiae Provincia. Quod ex gratia etc. / quam DEUS etc. etc.⁹². /

Sacra Poenitentiaria communicat facultatem / Venerabili in Ch<ris>to Patri Episcopo Agnen/si et Munkacinensi / Ritus Rutheni in Hungaria hisce eius vicario in spiritualibus / Generali omnes illos sacerdotes Provinciae Marmatiensis sic, ut praebuerint, vel quos idem Ordinarius no/verit absolute et dispensatione indigere, a quibusvis sententiis, censuris et poenis Eccle/siasticis, quibus propter p<rae>missa quomodolibet innodati existant auth<orita>te Ap<osto>lica speciali et / expressa annuente S<antissimo> D<omi>no Benedicto Papa Decimo quarto absolventi; iniuncta eis poeniten/tia salutari et aliis de iure iniungendis et cum iisdem super irregularitate tam ex prae // missis proveniente, quam ex violatione dictarum censurarum per eos quomodolibet con/tracta, dummodo eis aliud Canonicum non obstat, eadem auth<orita>te Ap<osto>lica in utroque foro, / sic pariter annuente eodem Sanctissimo D<omi>no Papa misericorditer dispensandi non / obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus Apostolicis caeterisque / contrariis quibuscunque. Quovero ad matrimonia, ut praefertur, illicite et invalide / contracta eadem Sacra Poenitentiaria respondet, quod, si coniuges in bona fide existunt, / in eadem bona fide praememoratus Ordinarius eos relinquet; si vero aliquis eorum / sit in mala fide, iterum supplicetur significando distincte et specificè impedimen/tum cum omnibus suis circumstantiis, sicut etiam si impedimentum fuerit publicum / exprimantur nomina, cognomina et Dioecesis coniugum, ut opportune provideri possit. /

Datum Romae in Sacra Poenitentiaria die 6. Octobris 1741. //

M<aximus> Millinus S<acrae> P<oenitentiariae> Pres<bite>ris⁹³.

[*Inferius, in margine sinistro, sigillum tundum timbratum in papyro protectum Sedis Apostolicae exstat*] //

[*In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:*]

Gratis.

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

Fran<cis>cus Petrocciolus S<acrae> Poen<itenti>ariae Sec<reta>rius.

[*In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

<Quar>ta Martii 1742. / Romana Dispensatio / super nonnullor<um> Mar/maticor<um> Presbyterorum / irregularitatibus //

[*Inferius, in eodem margine transverse ab alia manu scriptum:*]

Facultates Ro/manae p<ro> Mar/matia perceptae / <quar>ta Martii / a<nn>o 1742. //

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

⁹² Sequitur una linea ab alia manu scripta: non liquet.

⁹³ Ab eadem manu, ut supra.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 738, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 738, арк. 1-2. Оригінал.

44

1741 noiembrie - decembrie < ? >, < ? >. Lista preoților care și-au plătit taxele bisericești din districtele Ugocea, Turț, Oaș, Medieșu Aurit, Crasna, Carei, Borlești, Baia Mare.

Листопада - грудня 1741 року < ? >, < ? >. Відомість обліку стягнення церковних податків зі священників Угочанського та Турчанського округів і Сатумарського комітату.

Anno D<omi>ni 1741. Diebus 8. et 9. Novembris tempore Congregationum / in Inclyto Co<mi>t<a>tu Ugocsiensi Beresava Ugocsiensis et Turczensis / celebratarum in sortem Catherdratici pro anno 1741. currenti et / Subsidualis D<omini> Reverendi Parochi administrarunt sequenti ordine:

	Cathedr <aticum>		Subsid <ionale >		Liquor <es> <Sacri>	Cantores	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X		F. Rh.	X
Adm<o>d<um> R<evere>ndus	3	56					
Arhidiaconus Kopaniensis /							
Ioannes Rakosziensis	2	16	-	-	-	-	-
Alter Gabriel	-	-	-	-	-	-	-
Ioannes Rakoviensis	2	-	-	-	-	-	-
Alter Ioannes ibid	2	-	2	-	-	-	-
Ioannes Imszticiensis	2	-	2	-	-	-	-
Basilius Lukoviensis	1	8	-	-	-	-	-
Ioannes Bilkensis	2	16	-	-	-	-	-
Alter Theodorus	2	-	-	-	-	-	-
Theodorus Oszojensis	-	-	2	-	-	-	-
Ilonczensis Petrus	2	-	-	-	-	-	-
Alter Georgius	2	-	2	-	-	-	-
Brodensis Jacobus	2	-	2	-	-	-	-
Ujfaluensis Petrus	2	-	1	53	-	1	-
Zariciensis Georgius Taxalista			2	-	-	-	-
D<omini> P<arochi> Patay							
f<lorenos> v<onas> 9.....	2	-					
Lozensis Iacobus	2	-	2	-	-	-	-
Cingaviensis Michaël	2	-	-	-	-	-	17
Umkiensis Andreas	2	-	2	-	-	-	34
Matyfalvensis Demetrius	-	-	-	33	-	-	-
Koracsfalvensis Simeon	-	-	-	-	-	-	34

Fanosikaiensis Basilius	1	8	-	-	-	-	50
Sasfariensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	51
Szölösiensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	-
Kiss Kopanjensis	-	-	-	-	-	-	-
Ardojensis Mathais	-	-	-	-	-	-	-
Dubranokiensis Basilius	-	-	-	-	-	-	-
Roszszos vacat	2	-	-	-	-	-	-
Sardajensis	2	-	2	-	-	-	-

Congregatio Turcsensis anno et die, ut supra, administravit:

	Cathedr <aticum>		Subsis <ionale >		Liquor <es> <sacri>	Cantores	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X		F. Rh.	X
Turczensis Nikita	-	-	-	-	-	-	1
Nagy Gerczensis Theodorus	2	-	2	-	-	-	39
Kiss Gerczensis Iacobus	2	-	2	-	-	-	-
Tur Terebesiensis Michaël	2	-	2	-	-	1	-
Kökönyesliensis Alexius	2	-	2	-	-	1	-
Bökönyensis Gregorius	2	-	-	-	-	1	-
Csepensis Ioannes	-	-	-	-	-	-	51
Fekete Ardajensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	57
Szaszfalujensis Ioannes	2	-	-	-	-	-	51
Teke Haziensis Andreas	2	-	-	-	-	-	-
Kiraly Hazensis Theodorus	2	-	2	-	-	1	-
Verecsensis Basilius	2	-	2	-	-	1	-
Csernatiensis Demetrius	2	-	2	-	-	1	-
Kervajensis Michaël	2	-	2	-	-	-	-
Ujlalfalvensis Alexius et Andreas	2	-	2	-	-	-	-
Veletiensis Georgius	2	-	2	-	-	-	55
Kiss Tarnensis Stephanus	2	-	1	42	-	-	-
Nagy Tarnensis Daniel	2	-	2	-	-	-	-
Komlosiensis Petrus miser	2	-	-	-	-	-	-
Batarcs vacat	-	-	-	-	-	2	-
Bathariensis Demetrius miser	-	-	-	-	-	-	51
Bocskoviensis	-	-	-	-	-	-	51
Hetensis Neo-Errecta	-	-	-	-	-	1	-
Gödöhaziensis	-	-	-	-	-	-	51

Congregationis Avasiensis anno eod** die 15. Novembris in Bighsat / celebratae sub directione adm*<o>d<um>* R<evere>ndi D<omini> Michaëlis Tatar eiusd** / Districtus Archipresbyter in sortem Cathedralitici et Subsidualis / pro anno 1741. administrarunt D<omini> Presbyteri ordine sequenti:

	Cathedr <aticum>		Subsid <ionale >		Liquor <es> <sacri>	Cantores	
	F.	X	F.	X		F.	X

	Rh.		Rh.			Rh.	
Bighzasiensis Michaël Tatar							
Archipresbyter	-	-	-	-	17	-	-
Tarszolczensis Alexius	2	-	2	-	17	-	58
Cserteziensis Stephanus Duae							
Ecclesiae necd <um> bened <ictae>	2	-	2	-	16 ½	-	-
Bojan Haziensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	-
Terepiensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	-
Raksensis Ioannes	2	-	2	-	-	-	-
Komorzanensis	5	6	-	-	-	-	-
AlexiusTurvikoniensis Simeon	2	-	2	-	17	-	-
Parlaghiensis Basilius miser et							
hosp <es>	2	47	-	-	-	-	-
Kanya Haziensis	2	-	2	-	17	1	-
Negresiensis Thomas	2	-	2	-	17	-	-

Congregationis Aranyos Megyesiensis in Inclyto Co <mi>t <a>tu Szatthmariensi / 22. Novemb <ris> in Regia L <iberaque> Civitate celebratae sub directione D <omi>ni / adm <o>d <um> R <everendi> Stephani Kontros eiusd Districtus Archipresbyteri in sor/tem Cathedratici et Subsidualis pro hoc a <nno> currenti 1741. D <omini> Paro/chi et Actuales Cantores administrarunt ordine sequenti:

	F.	X	F.	X		F.	X
	Rh.		.Rh.			Rh.	
Sarköz Ujlakiensis Stephanus							
Kontros Archipresbyter	-	-	-	-	-	-	-
Bothisiensis Demetrius	2	55	-	-	-	1	-
Peleszcziensis Ignatius	2	-	2	-	-	-	57
Vetesiensis Elias	2	-	-	-	-	1	-
Zadaniensis Ioannes	2	-	-	-	-	-	-
Udvaribiensis Ioannes	2	-	1	54	-	-	51
Berencsis Thimothaeus	2	-	2	-	-	1	-
Potohaziensis Georgius	2	-	1	41	-	1	-
Aranyos Megyesiensis Pagus 1.	2	-	1	50 ½	-	-	51
Szomos Telekiensis Cosmas	2	-	-	-	-	1	-
Omoczensis Simeon	2	-	2	-	-	-	-
Németh Szatthmariensis Ioannes	-	-	-	-	-	-	-
Iosibiensis vacat. Hozdik cum	-	-	-	-	-	-	57
Scropha profug <us>							
vacat. Diaconus administrat	-	-	-	-	-	-	51
Sziny Varalyensis Basilius	2	-	-	-	-	-	-

Congregationis Krasznensis anno 1741. Die 28 <Novem>bris in Tökő Terebes / Inclyto Co <mi>t <a>tui Szatthm <ariensi> adjacent <e> celebratae sub directione D <omini> adm <o>d <um> R <ever>ndi / Theodori Beltykan eiusd Districtus Archipresbyteri in sortem Cathedratici / et Subsidualis pro hoc anno currenti 1741. D <omini> R <ever>ndi Presbyteri ad/ministrarunt sequentes:

	Cathedrat <icum>		Subsid <ionale >		Liquor <es> <sacri >	Pagi		Cantores	
	F. Rh.	X	F. R h.	X		F. Rh.	X	F. Rh.	X
Magyar Szakostiensis Theodorus									
Belyukan Archipresbyter Tractus Krasznensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Theodorus Kedyensis	2	2	2	34	-	-	-	-	34
Felsi Szuporiensis	2	5	2	-	-	-	-	-	-
Nantojensis Nestorius	-	-	-	-	-	-	51	-	-
Sandorfalvensis vacat	-	-	-	-	-	-	51	-	-
Gyurisiensis Demetrius	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Palczafalvensis Georgius	2	-	2	-	-	-	51	-	30
Also Homorodiensis Alexius	2	-	2	-	-	-	51	-	-
Nekopojensis Ioannes	2	-	-	-	-	-	51	-	30
Tatarestiensis Ioannes	2	-	-	-	-	-	-	-	26
Ruszfalvensis Lupus	-	-	-	-	-	-	-	-	A
Madasziensis Simeon		-					34		u dit
	2								T
Tökő Terebesiensis Basilius	2	-	2	-	-	-	-	-	h.
Gyuleacsensis Nestorius	2	-	1	59	-	-	-	-	⁹⁴
Piskarsiensis Andreas	2	-	-	-	-	-	51	-	30
Gyöndyönsis Ioannes		-					-		30
							-		30

Pagi sequentes pro tunc inspecificati: / Szokond, / Felső Homorod, / Rente Homorod, / Szoldobagy, / Olach Hodos, / Lophay. // Pro anno 1740 Szin Varalyo restantia / deposuit f<lorenos> Von<as> <Cathedratici> 5, <crucigeros> 34. //

Congregationis N<agy> Karolyensis sub directione D<omi>ni Stephani Archipresbiteri Vezendiensis tempore congrega/tionis in Tökő/Terebes celebratae in sortem Cathedratici et / Subsidualis D<omini> Parochi administrarunt ordine seq<ue>nti:

	Cathedra t <icum>		Subsid <ional e>		Liquor <es> <sacri >	Pagi		Canto- res	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X	X	F. Rh.	X	F. Rh.	X
Stephanus Vezendensis Archipresbyter	-	-	-	-	-	-	-	-	-

⁹⁴ I.e. *Audit Theologiam*.

Isztrojensis Constantinus	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Szent Miklosiensis									
Ioannes	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Gencsiensis Basilius	2	-	-	-	17	1	-	-	30
Teremiensis Georgius	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Portelekiensis Ioannes	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Dengeliensis Alexius	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Enderiensis Gabriel	2	-	2	-	17	1	-	-	30
Reszegiensis Chariton	2	-	-	-	17	-	-	-	30
Szaniszlajensis Lucas	-	-	-	-	17	1	-	-	30
Nagy Karolyensis Simon	2	-	2	-	17	-	-	-	30
Alter Karolyensis	2	-	-	-	14	-	-	-	-
Kaplaniensis Andreas	-	-	2	-	17	1	-	-	15
Domahidiensis Elias	2	-	-	-	17	-	-	-	30
Kis Majtiniensis Ioannes	2	-	-	-	17	1	-	-	30
Kürtölösiensis Theodorus	2	-	-	-	17	1	-	-	30

Pro benedictione Ecclesiae Szaniszlaiensis floreni vonas 6.

Congregationis Borlestiensis sub directione Reverendi Domini Simeonis / Pap Archipresbyteri tempore Congregationis in Borlest celebratae / eiusdem Districtus presbyteri in sortem Cathedralitici et Subsidiarialis / administraverunt sequentes:

	Cathedralitici		Subsidiarialis		Liquores sacri	Pagi		Cantores	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X	X	F. Rh.	X	F. Rh.	X
Simeon Borlestiensis Archipresbiter	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aszoniensis Constantinus Farkas	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Tot Ujfaluensis Petrus Csonka	2	-	2	-	17	-	-	-	-
Tamanjensis Basilius	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Arduszadiensis Georgius	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Szkalos Bikajensis Ursus	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Remete Meziensis Ioannes Veres Martiensis	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Theodorus infirmus	2	-	-	-	17	-	51	-	51
Borvidiensis Gregorius ...	2	-	1	24	17	-	51	-	51
Alsó Lipojensis Ioannes	2	-	1	4	-	-	51	-	51
Szivaloensis Constantinus	2	-	2	-	17	-	51	-	51
Muguroensis Gabriel	2	-	2	24	17	-	51	-	51
Ujfalu vacat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balatafalu vacat	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bikaiensis Florianus ob sedulitatem eiusdem Districtus presbyteri in sortem Cathedralitici / condonat Marianus 3.

Sub litera A ordinatus Aradini ex tempore veris / anno 1741 venit.

Congregatio Superioris Tractus N<agy> Banyensis sub directione R<evere>ndi D<omi>ni Danielis Kupsa Archipresbyteri Dumbroviczensis in sortem / Cathedratici et Subsidualis administrarunt pro anno 1741 die 5. <Decem>bris / in Borlest celebrata sequenti ordine:

	Cathed <raticu m>		Sub sid <ionale >		Liquor <es> <sacri>	Pagi		Cantores	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X		F. Rh.	X	F. Rh.	X
Dumbroviczensis<is> Archipresbyt<er> Daniel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandorfalusiensis Constantinus	2	-	1	42	-	-	-	-	-
Orosz Falu Theodorus	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Magyarkokosiensis	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Lacz Falusiensis Ioannes et Theodorus.....	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Puszta Telekiensis Ioannes	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Gyertyan Falu Iacobus	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Sondafalvensis Basilius	2	-	1	42	-	-	-	-	51
Bajfalvensis Zacharias	2	-	1	42	-	-	-	-	34
Negreiensis Gregorius	-	-	1	42	-	-	-	-	34
Rosz Banyensis Stephanus	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Biczaltotfalvensis Ioannes	2	-	1	42	-	-	-	-	34

Haec Congregatio Liquores Sacros non accepit.

Congregatio Inferioris Tractus Nagy Banyensis sub directione / D<omi>ni R<evere>ndi Petri Pintye Archipresbyteri Tökösiensis in sortem Cathe/dratici et subsidionalis pro anno 1741 ead die 5. <Decem>bris in Borlest / celebrate ordine sequenti:

	Ca thed <raticu m>		Sub sid <io nale>		Liquor <es> <sacri >	Pagi		Cantores	
	F. Rh.	X	F. Rh.	X		X	F. Rh.	X	F. Rh.
Petrus Pintye Archipresbyter Tökösiensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Felső Ujfalusiensis Andreas Olah Kekesiensis Georgius et alter	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Feketefalusiensis Demetrius	2	-	1	42	-	-	34	-	51
AlsóUjfalvensis Constantinus	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Hidekutiensis Gabriel	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Lenarfalvensis Petrus	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Lapos Banyensis Cirilus	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Busakiensis Ladislaus	2	-	1	42	-	-	34	-	51

Monostoriensis Paulus	-	-	1	42	-	-	34	-	-
Nagy Cikarlensis Ioannes	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Ilobajensis Samson	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Alsó Ferneziensis vacat	2	-	1	42	-	-	34	-	51
Felső Ferneziensis Theodorus desertus	-	-	1	42	-	-	34	-	51
Aranysiensis vacat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
semideserta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiskalensis vacat semideserta	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Haec Congregatio sine liquoribus manet / suae negligentiae Ill<ustrissi>mo D<omi>no Praelato gratiosissi<mo> / rationem dabunt.

[In dorso, superius in margine dextro ab alia manu scriptum:]

1741. / Cathedraticum / Districtuum Ugocsien/sis, Turczensis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 718, f. 1-6, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 718, арк. 1-6. Оригінал.

45

1741 <?> <?>, <?> . Lista donațiilor în bani pentru ajutorarea armatei precum și lista documentelor privitoare la clerul greco-catolic sătmărean.

<?>, <?> , <?>. 1741 року. Відомість обліку пожертвувань для військових потреб та перелік документів, пов'язаних із сатумарським греко-католицьким духовенством.

Extractus Instrumentorum Literalium ex Co<mi>t<a>tu / Szatthmariensi submissorum.

Sub Litera A. Specificatio ex Districtu A<ureo> Me/gyensi submissa, quantum Presbyteri unacum / Cantoribus Commisariis Comitatusibus / dederunt. /

Sub Litera B. Baetae quietantionales / de exacta summa Praesbyteris datae per Commis/sarios eiusdem Co<mi>t<a>tus Stephanum Sepsi et / item Stephanum Szilagyi, uti et Cantoribus. /

Sub Litera⁹⁵ C. Humillima Instantia Stephani / Kontros, in qua humillime implorat Ill<ustrissi>mi D<omi>ni / Praelati priorem gratiam agnoscendo suum / errorem. Item in Possessione Apa quidam / Csora Illyas, quem enim abiens uxor cum Germanis / duxit aliam, quem copilavit Basilius Parlagiensis, super quo p<ro>ducit testi/moniales sub Litera X. /

Item supplicat pro conditione cantorali / sui filii, ex quo haberentur tres vacan/tiae. /

Item conqueritur de inobedientia Presby/ter<um> quid facto opus.

//

⁹⁵ Sequitur D deletum.

Sub Litera D.

Simeon Miklossy scribit in suis, quod quasi / presbyteri habuissent renitentiam in reci/piendis s<acris> liquoribus cum dicto iam / sumus saturi intelligendo Reszegienses, / at tamen acceperunt. <Secun>do. Instan/tiam Suae Ma<ies>t<a>tis submittendam submittit / altissimo Suae D<omi>nationis Ill<ustrissi>mae iudicio. /

Item D<omi>num Vajdam p<ro> recipiendis / aureis n<ume>ro 8. binis vicibus requisivit, / sed nec dum recepit. /

Sub Litera E.

Indorsatio ad instantiam querulosam super / excessibus exactorum co<mi>t<a>tensium in exigendo / succursu moderno favorabilis die / <decima no>na Februarii extradata Erdöd / 1742. /

Sub Litera F.

Presbyter⁹⁶ Florian Pap-Bikojensis petit iurisdictionem p<ro> excipiendis / s<acris> confessionibus. /

Sub Litera G.

Magistratus Felső Banyiensis instat p<ro> / amissione Stephani Pap Parochi Köz / Banyiensis furti tamquam complicitis // insinuati, imo simul convicti, ac propterea / incarcerati erga fideiussionem Archi-Presbyteri Danielis in florenis 500. exmissi, / in cuius locum petunt illocandum / Presbyterum Surgefalutiensis Basi/lium. Et vel ob id, quod Stephanus Pap / excessivus esset et tanquam ineptus / ad munia presbyteralia subeunda per / Archipresbyterum indiceretur. Item / alia instantia de eadem materia / sub eadem litera. /

Sub Litera H.

Instantia hominis Töke-Terebessiensis / Stephani Bulina super divortio / a sua uxore⁹⁷ propter⁹⁸ / adulterium per eandem commissu<m>. // Baletae

Insertae modo sequenti:

Die 23 Ianuarii 1742 Udvari Orosz / Pap az Repatíalt summá/ban adminisztrált.

	F<loreni> Rh <enenses>	X <dena rii>
Hat forintokat id est hat	6	
Cantor Udvariensis	2	
Cantor Berencsiensis	3	
Samos Telekiensis Sacerdos	5	
Varallyiensis Presbyter	6	
Varallyiensis Cantor	3	
Szamos Telekiensis Cantor	2	
Potohaziensis Presbyter Explanatum / Evangelium unacum Casula in / partem eiusdem succursus		
Potohaziensis Cantor	2	

⁹⁶ Prius Sacerdos scriptum et deletum. Presbyter superscriptum fuit.

⁹⁷ Sequitur ob id deletum.

⁹⁸ Sequitur alt deletum.

Berencsiensis Presbyter	5	
Ukocziensis Cantor	3	
Ombokiensis Cantor	2	
Omokiensis Presbyter	4	
Sarajensis Cantor	1	
Dobensis Presbyter	4	
Dobensis Cantor	2	
Peleskiensis Presbyter	4	
Vetisiensis Presbyter	2	
Peleskiensis Cantor	2	
Peleskiensis Aedituus	2	
	4	
Petensis Diaconus	2	
Sarensis Diaconus	12	
Botiziensis Presbyter	5	
Cantor Botiziensis	5	
Sárkoz Ujlakiensis Kontros	2	
Sárkoz Ujlakiensis Cantor	3	
A<ranyos> Megyensiensis Presby<ter>	1	
A<ranyos> Megyi<ensiensis> Cantor		
Iosiphaziensis Presby<ter>		
Iosiphaziensis Cantor		
Summa utriusq<ue> lateris	103	
Patko pinz vulgo vocatum	F<loreni> Rh <enenses>	X <dena rii>
Per Executores a Parochis et Cantoribus Distri/cuts Felső Banyiensis extorsum, sequitur hoc / modo:		
Archipresbyter Dumbrevicsiensis dedit	-	17
Sandorfalusiensis	-	10
Oroszfalusiensis	-	7
Laczfalusiensis	-	10 ½
Bonteniensis	-	34
Cseteczeliensis	-	17
Surgyefalusiensis	-	34
Gyorkafalusiensis	-	17
Nigrefalusiensis	-	10
Summa	2	36

Demonstratio

Qualiternam Graeci ritus Parochi et eorundem Magistri secundum / p<rae>vie repartitam per I<nclytum> Co<mi>t<a>tum Szatthmariensem summam mediante / executione in Tractu Nagy Karolyiensi administrarunt / sequitur hoc modo:

Nomina Locorum et D<ominorum> Parochorum	repartita et administrata s<um>ma		per executo/res desumpti	
	F<loreni> Rh <enenses>	X <dena rii>	F<loreni> Rh <enenses>	X <dena rii>

Vezendiensis Parochus administravit	10	-	3	24
Eiusdem Magister Portelekiensis	12	-	1	59
Eiusdem Magister Dengelesiensis	12	-	-	39
Eiusd Magister Endridiensis	10	-	-	-
Eiusd Magister Reszegiensis	12	-	2	-
Eiusd Magister Szaniszlaiensis	4	-	2	-
P<rae>terea Executio confregit Patres 12	4	-	1	-
Eiusd Magister Nagy	4	-	-	1 < ?>
Karolyiensis.....	6	-	-	1 < ?>
Eiusdem Magister Item Ruthenor<um> Magister	4	-	1	3 < ?>
Kaplyanensis	2	-	-	4 < ?>
Domakidiensis	8	-	-	-
Eiusdem Magister	4	-	-	-
Estraiensis	8	-	-	-
Eiusd Magister	10	-	-	-
Szent Miklosiensis	4	-	-	-
Eiusd Magister	10	-	-	-
Gencziensis	6	-	-	-
Eiusd Magister	6	-	-	-
Teremensis Magister	3	-	-	-
	10	-	-	-
Latus	187			

Nomina Locorum et Parochorum	repartita et administrata summa		per executores desumpti	
	F<loreni> Rh <enenses>	X <Denarii>	F<loreni> Rh <enenses>	X <Denarii>

Latus Translatum	187	-	11	5
Szakasziensis Parochus	12	-	-	-
Gyöngyiensis	8	-	-	-
Piskarkosiensis	6	-	-	-
Gilvacsiensis	6	-	-	-
Terebesiensis	8	-	1	12
Madarasziensis	8	-	-	-
Oroszfalusiensis	4	-	-	-
Ivacskoiensis	7	-	-	-
Homorodiensis	7	-	-	-
Közép Homorodiensis	7	-	-	-
Paczafalusiensis	4	-	-	31
O<lah> Megyessiensis	3	-	-	-
Győrösiensis	6	-	-	-
Summa	273	-	14	32

[*In dorso superius, in margine dextro ab alia manu scriptum:*]

Anno 1741/2 / Subsidium Belli / a Parochis et Cantori/bus Co<mi>t<a>tus Szatmari/ensis praestitum.

[*Inferius, in media pagina scriptum:*]

Instrumenta Litalia / Cleri Szatthmariensis

[*Inferius, ab alia manu scriptum:*]

Notabile ag<n>itium ex parte / Co<mi>t<a>tus illatu<m> denotantia A<nno> 1741 / et 42 initiative.

[*In calce paginae, in margine sinistra scriptum:*]

Militaria in g<ene>re. / 9.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 709, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 709, арк. 1-6. Оригінал.

46

1741< ? > < ? >, Mukacevo. Memoriul lui Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, adresat Mariei Therezia, împărăteasa Austriei, pentru alocarea de subvenții pentru nevoile episcopiei.

< ? >, < ? >, 1741 року, Мукачево. Звернення Мукачівського єпископа Георгія Блажовського до австрійської імператриці Марії Терезії про виділення коштів для потреб єпархії.

Sacratissima Regia Maiestas / Domine Domine naturaliter clementissime!

Quem Sacratissima Caesareo-Regia Maiestas gloriae reminiscantiae Romanorum / Imperator et Rex Apostolicus Carolus VI Sacratissimae Regiae Maiestati Ve/strae Antecessor et Genitor desideratissimus ante triennium in Episcopum Graeci ritus / Uitorum Munkacsiensem clementer denominasse

dignatus est; adsum subditorum fi/delium et capellanorum infimus Maiestatis Vestrae Regiae Throno advolutus, / ut me de meis et Cleri curae meae crediti necessitatibus demississime insinuando homa/gialia mea Sacratissimae Regiae Maiestati Vestrae pronus deonerem servitia. /

Et quia summa illa pecuniaria pro mensa mea florenorum Rhenensium 1000. pro Parochis autem / meis misere subsistentibus 2000 mihi alias tamdiu et Clero ex Cassa Parochorum / Generali pendenda, donec de alio stabili fundo Regia Clementia mihi et meis legitimis suc/cessoribus Episcopis fuerit provisum, clementer in anno 1738. <quar>ta mensis Augusti per / gloriosae reminiscentiae Carolum VI resolut in secundum iam annum apud Locumte/mentiale Sacratissimae Maiestatis Vestrae Consilium Regium in suspenso haberetur, ex eo / ac si Sua Maiestas Sacratissima Caesareo-Regia pro illa tantum vice loquendo signanter / de florenis 2000 resoluisset non autem annue pendendos. /

Hinc ne in vilipendium Episcopalis Nominis precario vivere plane cum meis cogar omni ferme / fundo congruae subsistentiae destitutus Sacratissimae Maiestatis Vestrae de genu supplico digna/retur eatenus clementissimam hanc gloriosissimae memoriae Genitoris sui resolutionem / suo quoque benigno confirmatorio mandato ad Locumtenentiale Suum Regium Con/silium, ubi illud sine eiusmodi benigno novo confirmatorio mandato praefatam sum/mam dare renuerat dando clementer mihi enumerandam applacitare. /

Ex quo autem Regalibus haud essem provisus, quibus mediantibus meam possim habere sessione<m>, / ut Tabula Regni pro iisdem quoq<ue> Sacratissimae Maiestati Vestrae flexo poplite insto / clementissime resolvendis. /

Cedent ista omnia nulli esto dubium pro maiore DEI gloria cum Sacrae Unionis in/cremento promovenda, cedent utriq<ue> bono publico et Sanctae Matris Ecclesiae ortho/doxae emolumento et totius nationis Rutheno-Valachicae cum Sancta Matre Ecclesia // Romano-Catholica unitae ingenti pro solatio et motivo Schismaticorum ad gremium / Sanctae Matris Ecclesiae Romanae redeundi, viso eo, quibus gratiis Episcopus unitus et / curae illius crediti cumulentur et donentur regiis ex respectu Unionis Sacrae. /

Et propter hoc ipsum benedicet DEUS glorioso regimini Maiestatis Vestrae eiusdemq<ue> succes/soribus omnigenarum suarum benedictionum affluentia, ac protegeret Maiestatem Vestram / Regiam adversus omnes hostes efficietq<ue> gloriosissimam. Quod ipsum ego cum meis a / Divina Maiestate, ut veniat assiduus precibus sacris exorare, ac demereri nunquam / sum intermissurus. /

Sacratissimae Regiae Maiestatis / Vestrae // Infimus perpetuoq<ue> fidelis subditus / et Sacellanus / Georgius Gabriel Blasovszky / Ep<isco>pus Agrien<sis> et Munk<acsiensis> Vicar<ius> Ap<osto>licus / m<anu> p<ropr>ia. /

[In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu scriptum:]

1741. / Blasovszky Georgii Gabrielis⁹⁹ / Ep<isco>po Munkacs<iensis>
in/stantia ad Suam Ma<ies>t<a>tem / intuitu 2000 fl<ore>nor<um> annue
/ sibi pendendor<um>.

[*Inferius, ab eadem manu ut in textu scriptum:*]

2°. Pro Regalibus quo sessionem posit / habere ad Tabulam Regni instat.

[*In dorso, inferius, in margine sinistro supine scriptum:*]

Ad Suam Sacratissimam Regiam Maiestatem / Supplex Libellus / Intro-scripti.

[*In calce paginae, in margine dextro supine scriptum:*]

Fundationalia / 14.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 711, f. 1-2,
copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 711, арк. 1-2. Копія.

47

*1742 ianuarie 25, Băbășești. Lista preoților din comitatul Satu Mare, care au
fost siliți de către comisarul comitatului Sătmarului și executori comitatensi să
contribuie cu bani pentru necesitățile războiului.*

*25 січня 1742 року, Бабашешті. Список священиків Сатумарського
комітату, які були примушені комісаром та виконавцями Сатумарського
комітату виділити кошти для військових потреб.*

Ро[к] 1742, Януарий 25.

З розказу Ясне Велиможного пана и пастыря Епископа Мукачевскаго Георгия
Гавриила.

У веси Беренци зышли есме ся Соборне для Кумпутации узятых безувных гроши
насилу от столице Честной Сатмарской из чиего Розказу незнаемо. Ускарженя...
Клирови понеже на ведомост ест ясне велиможному пану и пастыру Епископу
вышше описанному, для чого един Кождый Священик и Диак повинен под своим
сумлением по правде ни болше ни менше толко што узято насилством от
комесара и при нем екжикутолов сущих.

Вопервих у Меддяский протопии узялося у честнавелебнаго отца
Василиа Варолского

шума.....6: немецких

У Дяка Симеона Варолского.....3: немецк[х]

Опроч дулувшины то ест на паленку албо на вно што могли сиелтовати.

У Отца Сомыштецкаго Козмы.....5: немецких

У Дяка Сомыштецкаго.....2: нем[ецких]

У Отца Георгия Потовгзаккаго Евангелие Учителное и Фелоны.

У Дяка Потовгзаккаго.....2: нем[ецких]

У Отца Тимофея Беренчанскаго.....5: нем[ецких]

У Дяка Беренчанскаго.....3: нем[ецких]

У Отца Иоана Одворибскаго.....6: нем[ецких]

У Дяка Одворибскаго.....2: нем[ецких]

Вакасия Укоцкаго Дяка.....3: нем[ецких]

⁹⁹ Suprascriptum post *Ge/nadii* deletum est.

Вакация Омбоцкий Дяк.....	2: нем[ецких]
У Омоцкого Отца Симеона.....	4: нем[ецких]
У Жиданского Дяка.....	1: нем[ецкий]
У Отца Петры Добского.....	4: нем[ецких]
У Дяка Добского.....	2: нем[ецких]
У Отца Сетиского.....	6: нем[ецких]
У Отца Игнатия Пелешанского.....	4: нем[ецких]
У Дяка Пелешанского.....	2: нем[ецких]
У Церковника Пелешан[скаго].....	2: нем[ецких]
На вакансии суцгаго Дякона у Печи.....	3: нем[ецких]
Вакация У Шарах у Дякуна.....	2: немецки
У Отца Димитрия Ботизкаго.....	4: немец[ки]
У Дяка Ботизкаго.....	2: немец[ки]
У Отца Стефана, Намесника Уилоцкого.....	12: немец[ки]
У Дяка Уилоцкого.....	5: немец[ки]
У Отца Василия Меддяскаго.....	5: немец[ки]
У Дяка Меддяскаго.....	2: немец[ки]
У Отца Луку Евжибеаскаго.....	3: немец[ки]
У Дяка Евжибскаго.....	1: немец[ки]

Шума всех пенязей из Фелоном, Евангелием, што ест у комесара у залозе ушешпия чинится [тоє] 100 немецких и 6 опроч келтоване иншеи.

Eu popa Vasilii dinu Siiu Varole
Eu popa Cozma din Somoștealeg
 Я отць Георгій Потогаский
Eu preut Timoteiu de Berențe
 Я отць Иоан Одворичаский
Eu Pop Simion din Amațu
Eu Popa Petre dinu Dobu
 Я отць Йонаші Пелешанський
 Я отць Димитрий Ботизський
 Я отць Лука Йовжичисський
 Я отць Василій Мерчитиляга

[*In dorso, ab alia manu tardius scriptum:*]

«Querelae Parochorum Comitatus Sathmariensis intuitu 103 Renani florenorum partim a parochis, partim vero a cantoribus per commissarios et executores Comitatus extractorum pro Belli necessitatibus».

[*In dorso scriptum:*]

«Querelae maioris considerationis cleri Sathmariensis die 22 Martii ano 1742 presentatae».

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 883, f.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.883, арк.1-2 зв. Оригінал.

1742 martie 12, Baia Sprie. Înștiințare a Tribunalului orașului Baia Sprie despre impunerea amenzii de 500 de forinți lui Ștefan, preotul greco-catolic, deoarece a încălcat disciplina bisericească.

12 березня 1742 року, Бая Спріє. Повідомлення суду міста Бая Спріє про накладення штрафу в розмірі 500 форинтів на греко-католицького священника Степана за порушення церковної дисципліни.

Illustrissime ac Reverendissime Domine Praesul, / Domine et Patrone nobis gratiosissime colendissime.

Paucis retro abhinc diebus Colono quidam nostro Kűzbanyense ob patratum¹⁰⁰ / furti scelus in Civitate Nagy Banyensi in vincula coniecto / eoque ab Amplissimo dictae Civitatis Magistratu admissi criminis exa/minato Popam quoque praefatae possessionis nostrae Stephanum nomine patrati / istius criminis socium prodidit; peracta proinde a p<rae>libato magistratu su/perinde inquisitione attactus Popa dicti criminis reus perhibitus extitit. / Innotescente igitur negotio isthoc R<everen>do Districtus huius Archidiacono prae/nominatum Popam Stephanum in Oppido nostro aresto immancipandum / ac adusque superinde fiendum Illustrissimi Domini ac Reverendissimi Ep<isco>pi / gratiosam determinationem vinculis detinendum sub poena 500 f<lore>nor<um> curavit. / Hinc expetitur Popam Stephanum velut abominando furti scommati se im/miscentem p<rae>fatae possessionis nostrae Kűzbanyensis incolae adamplius a / sacris esse abnuentes, nos enixe rogarunt, ut nominibus, ac in personis / eorundem Ill<ustrissi>mo ac R<evere>ndissimo D<omi>no Episcopo demisse supplicaremus, quate/nus eosdem exercitio sacrorum p<rae>vio modo orbatos solari fineque eo Popam / Ladislaum de facto in possessione Surgyofalu degentem pro sacra functione / apud eos obeunda designare gratiose dignaretur. Quorum petito de aequo / assentientes p<rae>sentibus Illustrissimam, ac Reverendissimam Dominationem Vestram // humillime rogamus, quatenus attentos colonos nostros paterna / hac in parte gratia sua consolari gratiose dignetur. Quibus dum / nosmet, ac misellos colonos gratiis Illustrissimi, ac R<evere>ndissimi / Domini Episcopi humillime commendaremus perseveramus. // Eiusdem Illustrissimae ac R<evere>ndissimae / Dominationis Vestrae / humillimi servi / Iudex Primarius et Senatus / Liberi ac Privilegiati Regio-Mon/tani Oppidi Felső Banyensis / m<anibus> p<ropriis> // Felső Banyae die 12. Martii / a<nn>o 1742. //

[In dorso, in media pagina transverse scriptum:]

Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino / Georgio Blásovszky Dei et Apostolicae Sedis gratia / Graeci Rhitus <sic!> unitorum Episcopo Munkacsiensi etc. Domino Domino et Patrono nobis gratiosissimo / colendissimo // Munkács. //

[Inferius, ab alia manu scriptum:]

Felső Banyensis. //

¹⁰⁰ Sequitur idem syntagma redundanter scriptum.

[*Inferius, supine ab alia manu scriptum:*]

P. Responsum est <vigesima quar>ta Martii 1742, //

[*Inferius, vestigia sigilli in rubra cera impressi magistratus oppidi Felső Banyensis litteras claudentis*] //

[*In media pagina, superius, supine scriptum:*]

N<ume>ro <sext>o. //

[*In calce paginae, supine ab alia manu tardius scriptum:*]

D<e> d<at>o <decimae secund>ae Martii 1742. Sena/tus Regio-Montani Oppidi Nagy / Banyensis in locum Stephani Pa/rochi Kis Banyiensis introser/tum crimen per Archi-Diaconum / Districtus in arestati Ladislau<m> / actuaalem Curionem Surgyafal/vensem ad Kis Banyam petit / disponi.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 740, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 740, арк. 1-2. Оригінал.

49

1742 mai 12, Ujfehértó. Testamentul lui Méhés János datând din 12 mai 1742, prin care lasă o parte din averea sa bisericii greco-catolice din localitatea Ujfehértó, Ungaria.

12 травня 1742 року, Уйфезертó (Ujfehértó). Заповіт Меґеш Яноша від 12 травня 1742 року, який залишає частину свого майна греко-католицькій церкві села Ujfehértó, Угорщина.

Én Méhész János, Isten Szent kegyelmességéből itten Nemes Szabolcs Vármegyében lévőben Uj Fehértón laktam tellyes tehetségem szerint Istennek tetzése szerint mint egy 10 vagy 11 esztendeig ime mostan 1742 esztendőnek Májusnak mint egy tizenkettődik napján Isten eő Szent Felsége kegyelmét töllem meg vonván gyilkosságban estem nem tudván dolgomnak kimenetelét ne talán tán életemnek végét szakasztván azért én is keserves kevés keresményemnek némely részét úgy mint Miskei Pramon lévő 26 vonás forintokban álló fél telkemet hagyom a Szent Rácz Eclésiára az rulla lévő contractuális levél szerént oly conditio szerént, hogy az felül nevezett fél teleket semi rendben kárban lévő uraimék semi képen az vizeken kívül a Szent Eclésiától ki ne válthassa Uj Fehértó die 12 maji 1742.

Méhész János kereszt keze vonása és pecsétje x l<ocum> s<igilli>

Coram me Pastoris Paulus Sinkavics XL<ocum> s<igilli>

Coram me Rector Ioannes Szabolcsi XL<ocum> s<igilli>

Coram me ----- Franciscus Posta XL<ocum> s<igilli>

Coram me ----- Ioannes Gulyas XL<ocum> s<igilli>

Coram me ----- Michael Szabo XL<ocum> s<igilli>

Ugyan Tott János Bátyámnak hagyom Miskén lévő 8. Kas méhemet, és ha teczik neki had lakjék ott velle vagyon 5. vagy 6. véka búza vetésem azt is neki hagyom. Gujás Jánosnak hagyok 2 kas méhet. Az öcsémnek Barna Fedornak ugyan 5 kas méhet hagyok.

Presentem copiam cum suo vero ac genuine originali collatam et conformem esse testor. Balkány die 25 mensis Februarii 1772.

Inclyti comitatus de Szabolcs Iura<atus asse>ssor et ordinarius notarius Ioannes Pálffy Tusnad<iensis> m<anu>p<ropria>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 748, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 748, арк. 1-2. Копія.

50

1742 mai 14, Ardu. Rugămintea contelui Alexandru Károlyi¹⁰¹ adresată episcopului de Mukacevo, în legătură cu numirea lui Gheorghe Stancz ca preot în satul Solduba.

14 травня 1742 року, Арду. Прохання жупана Олександра Каролі про призначення Георгія Стан священиком в село Солдуба.

Illustrissime Domine Episcopo! / Fili Charissime D<omi>ne mihi Colendissime

Hic in bonis meis Erdödiensibus signanter possessione / Szoldobágy degens quidam Graeci Ritus Prae/sbiter Georgius Stancz vocatus, licet quidem / semet in Moldavia per legitimum Episcopum / p<ro> sacerdote consecratum asserat, cum ni/hilominus legitimo etiam sacerdote ex una / Dioecesi ad aliam venienti ab Episcopo Diae/cesis illius, quo venit facultatem pro muneris sui / sacerdotalis exercitio petere debent pluresq<ue> / iam similes ab Ill<ust>r<issi>ma D<omi>natione V<est>ra in sua Diaecesi susceptos et confirmatos informat. / Hinc p<rae>nominatus quoq<ue> Georgius Stancz medio / mei ad Ill<ust>r<issi>mam D<omi>nationem V<est>ram humillime / recurrit, atq<ue> supplicat, quotannis si pro exer/citio muneris sacerdotalis dignus adinventus / fuerit, dignetur eundem Ill<ust>r<issi>ma D<omi>natio V<est>ra, / qua talem gratiose acceptare parochiamq<ue> / eidem assignare. Pro quo et ipse Ill<ust>r<issi>mae / D<omi>nationi V<est>rae officiosissime intercedo et cum // pari in favores eiusdem mei recommenda/tione iugiter persisto // Ill<ust>r<issi>mae D<omi>nationis V<est>rae / Servus et Parens obligatissimus / Alexander Karolyi / m<anu>p<ropria> // Erdöd 14. Maii / 1742. //

[In calce paginae, in margine sinistro scriptum:]

Ill<ustrissimo> D<omi>no Ep<isco>po Munkacsiensi //

[In dorso, inferius, in media paginae scriptum:]

Illustrissimo Domino Georgio / Blasovszky Episcopo Munka/csiensi et Agnensis per I<nclytum> Regnu<m> / Hung<ariae> Vicario Apos<tolico> et / S<acratissi>mae R<egi>ae Ma<ies>t<a>tis Consiliario, Do/mino et

¹⁰¹ Alexandru Károlyi (1669-1743), conte , comite suprem al Comitatului Satu Mare. Cunoscute prin încheierea păcii de la Satu Mare (1711) și prin colonizarea șvabilor în județul Satu (începând cu anul 1712) dar mai ales printr-o atitudine tolerantă față de religiile romano-catolică și greco-catolică pe care le-a sprijinit din toate puterile.

Filio mihi Colendissimo / Munkacsiensi // [Inferius et superius titulationis vestigia in rubra cera impressi sigilli Alexandri Karolyi literas claudentis] [In dorso, superius, transverse ab alia manu tardius scriptum:] <Decima quar>ta Maii 1742. / Karolyi Alexander / Georgium Stancz in / Moldavia consecrat<um> / ad Szoldobagy pro / parcho investiend<um> / petit.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 728, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 728, арк. 1-2. Оригінал.

51

1742 mai 16, Ardud. Scrisoare a contelui Alexandru Károlyi adresată episcopului de Mukacevo, în care îi cere acestuia să intervină cu autoritatea sa în disputele existente între preotul român și cel rutean din orașul Carei.

16 травня 1742 року, Ардуд. Повідомлення члена королівської ради Олександра Каролі направлене Мукачівському єпископу про суперечки, які виникли між руським та волоським священиками міста Карей.

Illustrissime ac Reverendissime D<omi>ne Episcopo / Domine et Fili mihi colendissime!

Bene semet reflectere dignabitur Illustrissima D<ominatio> V<est>ra, / quod annis superioribus, quoad compescendos in / Oppido Nagy Karoly existentes Valachicum et / Ruthenicum excesivos et immorigeros parochos / eam mihi detulerit auctoritatem, ut eosdem / fine futurae ipsorum emendationis ad vincu/la coniiici faciam; quod ipsum in effectum quoq<ue> / deduxi, ac posteaquam aliquot mensium arestum / passi fuissent, tandem superveniente Ill<ust>r<issi>mae / D<ominationis> V<est>rae ordinatione et salutari erga eosdem adhoc / ratione dimissi sunt; verum tantum abest, ut / a prioribus suis insolentiis et excessibus destitis/sent, quin potius ad maiora scelera cum ma/ximo scandalo prolapsi sunt; velut ex hicce / in ipso orriginali <sic!> annexa inquisitione appri/me informari dignabitur Ill<ust>r<issi>ma D<ominatio> V<est>ra. Cum / autem similia vetita acta certis et p<rae>sertim perso/nis Ecclesiasticis patrare fas haud esset, ac ubi / perpetrata sunt, ut exemplari punitione di/luuntur summe necessum est; et similibus / factis velut facile scissionem et aversionem / quampiam inter plebem procurare valentibus / mihi, qua ius patronatus habenti agendum / veniret; ita e converso / in experta Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae // aequanimitate et zelo plenam ponerem fiduciam, / eandem Ill<ust>r<issimam> D<ominationem> V<est>ram id facturam. Sed, quo / dissensiones istae sopiantur et immorigeri / p<rae>fati parochi et signanter Ruthenicus / propter in annexa inquisitione contentam / enormem blasphemiam exemplariter pu/niantur negotiumq<ue> hocce pro iusto et aequo / terminatur. Ad ultiores Ill<ust>r<issi>mae D<ominationis> V<est>rae / dispositiones interimaliter ego eas feci modo / dispositiones, ut

ambo hi parochi in sen/su, quo permaneant et sua munia obire / possint. In reliquo constnater persevero // Illustrissimae ac Reverendissimae / Dominationis Vestrae / Servus et Parens Oblig<atissi>mus / Alexander Karolyi / m<anu> p<ropria> // Erdöd <decima sex>ta Mai<i> <1>742. // [In calce paginae, in margine sinistro scriptum:] Ill<ustrissimo> D<omi>no Ep<isco>po Munkacsien<si>. // [In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:] <Decima sex>ta maii 1742 / Karolyi Alexander / ratione M<agni> Karoliensiu<m> / Ruthenici et Valach/ci Parochor<um> excessi/vorum per se puni/tor<um> // Iurid<ica> // 1 d<a>r<a>b. // [In calce paginae, in margine dextro scriptum:] Iuridica – 87.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 725, f. 1-2, original.
Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 725, арк. 1-2. Оригінал.

52

<1742 iunie 22, Mukacevo>. Registrul veniturilor și cheltuielilor (intrări și ieșiri) episcopului Blajovszky de la Mukacevo pe anii 1738 - 1741.
7 лютого 1741 року, Мукачево. Журнал прибутків та витрат (вхідні та вихідні) Мукачівського єпископа з 1738 по 1741 рік.

EXTRACTUS

Kalendariorum ab anno 1738vo inchoan/do factus die <septi>ma mensis <Decem>bris / anno 1741. //

EXTRACTUS

Kalendariorum meorum Ep<isco>palium ab anno <millesimo septingentesimo trigesimo octa>vo, in quo / p<ro>videntia Dei in ep<isco>pum Munkacsiensem die <vigesima sex>ta men/sis Aprilis denominatus sum, et quidem in Calendario / Anni 1738.

Scitu necessaria continentur sequentia, quae hic non sunt ap/posita tanquam minus in ordine ad propositum n<ost>rum / necessaria videri tamen poterunt in p<rae>tacti anni Kal/endario tanquam scitu utilia. / Anni autem <17>39.

<Pri>mo. Gregorius Aurifaber p<ro>fessionis Calvinianae anno / eodem die <septi>ma Maii mutuo levavit Flo<renos> V<onas> 4. i p<re>sens / nondum exolutos, uti p<ro>pria ipsius edoceret subscriptio / in Kalendario eiusdem anni facta, et ideo nacta occasio/ne, ubi aliquid laboraverit, debitum illud imputandum / veniet.

<Secun>do. Stephanus Ungai p<ro> cultivatione suae vineae in p<ro>mon/torio Csernek habitae <vigesima terti>a Maii levavit mutuo Flor<enos> Rh<enenses> / duos et nondum restituit. / Anni <17>40.

Die <no>na Iulii solvi p<ro> Helciis cum flavis laminis expositis / p<ro> sex equis R<evere>nd<issi>mo D<omi>no Abbati et Plebano Cassoviensi F<lore>nos Rhe<enses> n<ume>ro 60., quae alias merebantur ducentos / Imperiales. /

Georgius Napuda subditus Laukiensis tenetur Marianis / 12. ad Cassam Ecclesiae Pocsiensis refundendis. /

NB. Ex Monasterio Krasznobrodiensi allati sunt anno / 1740 ex piis elemosynis Flor<eni> Hung<aricales> n<ume>ro 169 d<enarii> 20. / P<atri> Benedicto pro necessitate monasteriali dati Flo<reni> Ung<aricales> 30. //

Item unus bos emptus p<ro> eodem Monasterio Krasznobrodiensi in flor<enis> Ung<aricalibus> 17. Reliqua summa consignata / P<atri> Gedeoni Pazin p<ro> eodem Monasterio applicanda / die <octa>va mensis Iulii Kis-Bereznæ.

NB. Dati igitur insimul sunt p<ro> Monasterio Krasznobrodiensi flor<eni> Ung<aricales> 47. Manserunt in Cassa flor<eni> Ung<aricales> / 122. d<enarii>20.

NB. Ex eadem pecunia Krasznobrodiensis Monasterii die / <decima quin>ta Ianuarii Iudæo Laukensi p<ro> Libri Evangelioru<m> / compactione Patrum meor<um> Kis-Beresnensium solvi / flo<renos> v<onas> 3 id est tres.

NB. Die <vigesima quin>ta Ianuarii anno 1741. Pater Gedeon misit / medio P<atris> Thadaei in exolutionem Libri Evangeliorum / p<rae>attactos flo<renos> v<onas> 3 adeoq<ue> restituit illos. /

Item p<ro> Vasis vini n<ume>ro 6. sing<ulum> vas computando a flo<renis> v<onas> 8., p<ro> quibus universum obvenissent flo<reni> v<onas> 48. / Eadem modalitate idem Pater Gedeon misit flo<renos> v<onas> n<ume>ro 42. tantum. Hinc restat eidem restituendi ad / Cassam Parochor<um> Krasznobrodiensiu<m> refundendi / flo<renos> v<onas> n<ume>ro 6., quo facto totum debitum extinguet<ur>. / Illi autem flo<reni> sunt p<ro> exolutione vinor<um> empti / ex huiate Cassa Krasznobrodiensiu<m> ideo refundendi / veniunt per P<atrem> Gedeonem ad Cassam existentem p<rae> manibus illius. /

Item die 14. Aprilis a<nn>o 1741 dati sunt mutuo R<everendissimo> P<atri> / Gedeoni ex Cassa eadem Monasterii Krasznobrodiensi p<ro> comparandis vinis flo<reni> v<onas> 12. et d<enarii> 34. /

Item die eadem ex Cassa Krasznobrodiensiu<m> excepimus // flor<enos> Ung<aricales> n<ume>ro 56. p<ro> comparando calice Deo / dante Posenii p<ro> Monasterio.

NB. Praeattactam summam R<everendissimus> P<ater> Gedeon iam habet / p<rae> manibus et ideo reponenda veniet loco exceptor<um> / 56. /

Nos infrascripti subditi V<enerabilis> Conventus S<ancti> Nicolai de / Monte Csernek Poss<essi>onis Bobulyiska tenore / harum recognoscimus in magna n<ost>ra necessitate / Nos ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Georgio Gabrieli Bla<sovszky> Dei et Ap<osto>l<i>caae S<anctae> Sedis gratia Ep<isco>po Agnensi, / Munkacsiensi <Tituli etc.> mutuo levasse

Flo<renos> Rhen<enses> / n<ume>ro 40. id est quadraginta usq<ue> ad Festum S<ancti> / Michaëlis Archangeli secundum stylum Callen/darii novi anni currentis 1740., quam attactam / summam manemus obligati deponere cum faenore / unius vasis vini p<ro> eodem Festo S<ancti> Michaëlis. /

In cuius rei maiorem fidem crucibus nomina n<ost>ra / signando hasci obligatoriales dedimus die 29. / Iunii a<nn>o 1740. /

Theodorus Haragovics X Michaël Haragovics X Gregorius Bicsak X Ioannes Holoviczko X Lazarus Turenicza X	Coram me Sabba / Gerálszky Ord<inis> D<ivi> / Basilii Magni Re/ligioso Professo / m<anu> p<ropria>.
---	--

NB! Hi 40 flo<reni> Rhen<enses> sunt mutuo dati ex Cassa / Monasterii Krasznobrodiensis, ideo ad eandem / refundendi. //

NB! / Meo Vicario Maramorossiensi Gregorio / Bulko circa finem mensis Augusti anni / modo currentis intranti ad Maramoross p<ro> illius / commodiori subsistentia in paratis dedi flo<renos> v<onas> / n<ume>ro 40. /

Item p<ro> accipiendis ex cathedratico eiusdem anni / 1740. dedi commissionem super flo<renos> v<onas> 30. / Summa combinata f<acit> 70 f<lorenos> v<onas>.

NB! A<nn>o 1741. die <decima no>na mensis Februarii meus / Vicarius Maramorossiensis Gregorius Bulko / primarie ex p<ro>ventibus meis mihiq<ue> debitis a V<enerabili> / Clero Marmatico annuis, nempe anni 1740. adeoq<ue> / p<ro> anno attacto modo restantibus transmisit / medio Aurigae Andreae Csuday flor<enos> Ung<aricales> 60. id est sexaginta Ung<aricales> . De coeteris restat / eidem vi depositi iuramenti racionandi, in / quibus restent persolvendi. /

Die eadem in suis literis scribit mihi semet / mutuo dedisse ex cathedratico attacti anni / ad breve tempus Ill<ustrissi>mo D<omino> Comiti Iosepho / Bethlen Supremo Comiti Maramorossiensi<u> / flo<renos> Hung<aricales> 40. id est quadraginta. /

NB! A<nn>o 1740. Die <quin>ta <Septem>bris dedi mutuo meo hospiti / Komlosiensi flor<enos> Ung<aricales> 10. id est decem Stephano / Vovk, quam summam obligabitur quantocius / mihi restituere, ubi autem restituere non posset, / cum habeat boves, eo in casu boves aestimabuntur / et, quot super addendum erit ad f<lorenos>10., super// addetur, boves vero p<ro> parte Dominali accipientur. /

Idem hospes Komlosiensis translocavit se ad / Possessionem Bégany¹⁰².

¹⁰² Sequitur textum deletum: Anno hoc 1740. <vigesima octa>va mensis Augusti accepi / a Georgio Olach Mercatori Munkacsiensi / nigrae Marcziae cum floribus vulgo Damaska / ulnas magnas n<ume>ro 11. id est undecim sing<ula> / a Marianis 9. seu flo<renis> v<onas> tribus. // Summa facit f<lorenos> v<onas> 33. solvendos. // Item <vigesima secund>a <Septem>bris a<nn>o eodem ex Materia / rubra medio sericea ulnas magnas n<ume>ro 9. / a Marianis tribus sing<ulam> solvendam.

[Sub deleto textu ab alia manu scriptum:]

NB! Olach Gyury ex toto / excontentatus quoad / cruce signata.

Anni <millesimi septingentesimi quadragesimi pri>mi

NB! Ex relatis Simeonis Kovács ex Dei gratia / C<ustodis> O<rdinis>

M<inorum>

Inseminatum in M<aria> Pócs sub hyemem / silliginis cubuli.	37
Tritici cubuli	22 et
De siligine anni illius p<ro>create sunt cub<uli>	½
Tritici autem cubuli	188
Milii cubuli	42
Lentium cubuli	6
Tritici adhuc unus acervus tritulendus remansit	11
Hordeum, item avena nondum sunt tritulata	
Item dixit adhuc unam fossam antiqui tritici / esse circiter 24. cubulor<um>	

Haec sunt realata per Simeonem 10 <Novem>bris hic existent . /

Ex quo sit Nomen D<omi>ni in aeternum et ultra benedictu<m> . //

Anno hoc currenti 1741 die <secun>da Martii R<everendissimus> D<ominus> Michaël Tatar Districtus Ovosiensis Archi-/Presbyter attulit in sortem restantiarum cathedrati/ci p<ro> annis 1738., <17>39. et <17>40. a pagis n<ume>ro / 11. id est undecim a singul<is> pagis computando Mar<ianos> 4. flor<enos> v<onas> 22. id est viginti duos. /

Item p<ro> sacris liquoribus anni <17>38 administra/vit flo<renos> v<onas> 3. /

Restat adhuc flo<renis> v<onas> 7. administrandis. /

NB! Furtive ordinati in Moldavia quippe Theo/dorus Krajnik et Petrus Csonka ex I<nclyto> Co<mi>t<a>tu / Szattmariensi ex ferro dimissi sunt 20. Aprilis / 1741. ad magnas interpositiones Ill<ustrissi>mor<um> D<omi>nor<um> V<ice>-/Colloneli Knor et reliquor<um> D<omi>norum Officialium / I<nclyti> Praesidii Munkacsiensis Supremi Inspectoris / de Breiyer et aliorum Cel<ssissi>mi ac R<evere>nd<issi>mi S<acri> R<omani> I<mperii> Principis de Schemborn Damarumq<ue> die illa / apud me in prandio existentium; totius item / sex Districtus V<enerabilis> Cleri, Protopopor<um> et Congre/gationis humillimas preces. Restant de / Birsagio partim p<ro> Cassa Ep<isco>pali et partim / S<ancta> Thaumaturga Aede Pociensi. Sing<ulis> illor<um> / aureis quisq<ue> insimul 10. sunt in / Districtu Protopopae Simeonis Miklossy / Bikallyensis. //

A<nn>o 1741. die <vigesima quin>ta Apr<ilis> abiturienti mihi ad / indicta Comitia Regni Posonium mei Patres ex / pecuniis cum indultu meo praelatali p<rae> suis re/servatis manibus resignarunt, et quidem /

Pater Sabba Geralszky in specie Aur<erorum> Crem<liciensium> n<ume>ro 12. id est duodecim.

Pater autem Procopius Korejcsák in Argento / flor<enos> Rhen<enses> 16. <crucige>r<os> 5. /

Item Neo-ordinatus P<ater> Isaija f<lourenos> Rh<enenses> 6.
<crucige>r<os> 48. /

Praespificatam summam obtuserunt p<ro> nova mon/strantia
formanda ex antiqua n<ost>ra hiulcae / formae. /

Pater Sabba instat p<ro> cruce honesta pectorali / cum sua forti ex
p<rae>attactis aur<eis> 12. pro/curanda. /

NB! Crux p<ro>curata gratuito ex Cassa Ep<isco>pali. /

NB!

A meo Posonio reditu, quo adhuc mense Apr<ilis> / anno hoc
currenti p<ro> Diaeta abiveram, cum / die <decima septi>ma <Octo>bris
meus P<ater> Auditor Ioannes / Blasovszky, tam in sortem cathedratici
alia/rumq<ue> annuar<um> obventionum p<ro> a<nn>o 1741., p<ro> /
succursu item secundario diaetali in sing<ulis> Parochis flor<enos>
Rhen<enenses> 2. computando insimul / ex Congregationibus, p<ro>
quibus celebrandis / exmissus fuerat, et quidem

	Fl <ore nos> Rh <enenses>	<Cruci ge> r <os>
ex Congregationib<us> // Districtuum Kis-Bereznensis et Zauaszariensis / incassatos p<ro> Cassa Ep<isco>pali submitit medio R<everendissimi> P<atris> / Decani Petri Bereznay Decani Kis-Bereznensis	140	40 5
Secundum computum P<atris> Auditoris deessent Item ex Districtu Homonnensi u<nive>rsim al<l>ati / medio eiusdem P<atris> Decani	85	
Praespificata summa administrata die 23. / <Octo>bris cum eadem permixta etiam summa al<l>ata / ex Districtibus Cserhatiensi, Ujhellyiensi et / Unghvariensi, quantum remanserat ab itinerariis expensis, ex qua p<ro> frumento comparando / tali sunt P<atres> Districtus Ujhellyensis, / Terebessiensis, / Ruszkocziensi, / Cseliensis et / Hardicsiensis insimul flor<enos> Rhen<enses> 58. / Quod clarius ex eor<um> recognitionalibus / patebit. /		
Item Archipresbyter Districtus Rokitaiensis / solus in persona administravit <pri>ma <Novem>bris Et quietatus est super illis. /	92	47
Item a Pagis restat ex integro et ab aliquott / Parochis. / Item die <decima quar>ta <Novem>bris ex Districtibus Mako/vicsiensi seu Gervinensi, Zamagyriensi in/simul D<omi>nus Archipresbyter Andreas / Hurczinszky medio P<atris> Ioannis Blasovszky / eorundem Districtuu<m> V<enerabilis> Decani Cathedratici / simul cum subsidio Diaetali p<ro> anno 1741. / administravit erga perceptam eatenus quietantia<m>	370	21 //
Item p<ro> s<acris> liquoribus attulit Marian<os> 43. / Die eadem.		

<p>Pari modo R<everendissimus> D<ominus> Demetrius Szttaurovszky / curates Lomnensis ex Districtibus Sztrop/koviensi et Varannoniensi erga quietantiam Et die eademq<ue> constitutes est Archi-/Presbyt<er> in p<rae>attactis Districtibus. / Idem in Pagis nonnullis restat. / Item R<everendissimus> D<ominus> Nikita Jacobovics Districtus / Turczensis Archipresbyter die <decima sex>ta <Novem>bris / ex suo Districtu insimul et Bercsavo- /Ugocsiensi adeoq<ue> ex parte Archi-Dia/coni Kaponiensis et quidem extra Sigillum / D<omi>ni Vicarii n<ost>ri Olsavszy flo<renos> Rhen<enses> n<ume>ro 11. / <crucige>r<os> 38. nempe post discessum ex Turcz D<omi>ni / Vicarii vel inter illius discessum perceptos, / sub sigillo autem Vicariali f<lorenos> Rh<enenses> 132. et <crucige>r<os> 35. / Adeoq<ue> insimul administravit su<m>mae totalis</p>	<p>213</p>	<p>39</p>
	<p>144</p>	<p>13.</p>

Die <vigesima pri>ma <Novem>bris

Hic existenti Dominae Rosaliae Klery / contorali Domini Gabrielis
Eröss mutuo / dedi flor<enos> v<onas> n<ume>ro 6. id est sex, ad quos /
restituendos indilate semet obligavit. /

Anno 1741. die 12. Maii Ponium versus ad / Diaetam cum meis
hominibus Vicario G<ene>rali / D<omi>no Michaële Olsavszy et a latere
Capel/lano P<atre> Procopio Korcjcsak p<ro>ficiscenti // obvius factus
nobis Hattvanino egredientibus / religiosus Or<dinis> D<ivi> Basilii Magni
ex Polonia p<ro>/fugus et a pluribus iam retro-annis per I<nclytum>
R<egnum> Hungariae / fictis cum testimonialibus sub nomine meo et mei /
Vicarii Maramorosiensis Gregorii Bulko oberrans / perniciose nomine
Athanasius Vilikowszky, quem, / ubi ad serium accessis ab eodem
u<nive>rsis fictis testimonialibus literis traxissemus examen, videndo nullo
/ modo se amplius posse dolum obtegere, delicta sua / palam coram nobis
fessus penes eundem vagatorem / a 10. ferme annis examinatis illius vestibus
re/periremus insutos Aur<eos> Crem<nicenses> n<ume>ro 12., item
Transylvanicos n<ume>ro 7., item Holandicos n<ume>ro 13./

Quos, quia cum fictis, uti p<rae>missum, literis mendicaverat / in
honorem B<eatissimae> V<irginis> ipso facto ea p<ro>pter, cum hic in /
Regno Hungariae sint collectati eosdem aur<eos> ap<plicari> p<ro>
Thaumaturga B<eatissimae> V<irginis> Mariae Pocsieni / p<rae> meis
manibus eosdem reservando. /

Religiosum autem illum 10 Maii ex P<osse>ssione Thura, /
posteaquam s<acram> confessionem apud S<acrum> Capellanum meum /
p<ro> illius conscientiae tutamine iussu meo peregisset, / misi ad
Monasterium n<ost>rum Myszticziense. /

NB! / Audientiam personalem cum felici successu apud / Suam
Ma<ies>t<a>tem Sac<atissi>mam Regiam Mariam Theresiam / habui
<decima quar>ta Iunij hora pom<eridiana> media <septi>ma anno hoc
cur/renti 1741. Viennae. /

NB! S<anctus> Leopoldus Marchio fundavit Collegium / Claustro-
Burgense a<nn>o 1114. /

Consecratur Collegium a<nn>o 1134. Incepit regnare // S<anctus> Leopoldus 1096. Regnavit annis 40. / Pie in Doino obiit a<nn>o 1136. die <decima qui>ta <Novem>bris. / Canonisatus ab Innocentio octavo a<nn>o 1184. / Sacrae illius reliquiae e Mausoleo ad Aram censi / Sacelli eiusdem templi translatae a<nn>o 1506. /

NB! Visitavi attactum Collegium maximis et illis antiquis / Thesauris signanter spiritualibus, uti etiam divitiis / temporalibus abundans die <decima quin>ta Iunii a<nn>o 1741. /

Conducto Aurigae Viennensi Troncz a die 29. Iunii / p<ro> diebus 20 p<ro> sing<ulis> computando Mar<ianos> 7., item / p<ro> uno curru extra ordinem dato, uti etiam p<ro> de/vectione mei currus ad Collegium Pazmanianum / solvi flor<enos> Rh<enenses> n<ume>ro 42 et <crucige>r<os> 57.

Item conducendo eundem p<ro> Posonio anticipato eidem / solvi flo<renos> Rh<enenses> 4., <crucigeros> 6., dando Or<dinarios> Aur<eos> erga illius / recognitionales computabitur illius conventia seu / solutio a <vigesi>ma Iunii inclusive p<ro> diebus sing<ulis> / f<lorenos> Rh<enenses> 2. et <crucige>r<os> 30. /

Item P<atri> Regenti Collegii Pazmaniani p<ro> interventione / verbo pro omnibus spatio dierum 20. solvi f<lorenos> Rh<enenses> / 25. p<rae>ter discretiones familiae die 17. Iunii. / Die <vigesima terti>a Iunii.

Solvi Iudaeo David Maduel Posonii p<ro> materia nigra / vulgo credita ulnar<um> 22 et quadrant<is> medii tertii / p<ro> Pallio Ep<isco>pali accepta sing<ulas> ulnas computando / a Flor<enis> Rhen<ensibus> 2 et <crucigeris> 30. // Summa flor<enorum> 56., <crucigerorum> 34. //

Item p<ro> duabus ulnis Taffotae rubrae et quadr<antis> / unius ulnas sing<ulas> computando a flor<eno> 1 et <crucigeris> 48. // Summa f<orenorum> 4., <crucigerorum> 3. /

Item Sartori a Pallii labore soluti. /

Item eidem Iudaeo solvi eadem die p<ro> tribus fasci/culis nodorum pilleacior<um> continentibus singulis / unam duodenam nodorum, sing<ulos> fasciculos a f<lorenis> 2. / insimul flo<reni> Rhen<enses> n<ume>ro 6. /

NB! Iudaeo David p<ro> ulnis n<ume>ro 12. Materiae Par/kany sing<ulas> ulnas computando a <Crucige>ris 39. soluti / flo<reni> Rhen<enses> 7. <crucigeri> 48. /

Item p<ro> subductura Reverendae ex tela sing<ula> computando a <crucigeris> 18. ulnas n<ume>ro 9. f<loreni> Rh<enenses> 2., <crucigeri> 42. // Summa f<lorenorum> Rh<enensium> 10. <crucigerorum> 30. /

NB. <Vigesi>ma Iulii Laminario p<ro> n<ume>ro 10. cooperculis / laminaceis p<ro> tegendis Patenis solvi f<lorenos> Rh<enenses> n<ume>ro 11. / Die eadem.

D<omi>no Vicario meo Olsavszky Tyrnaviam obeunti dedi /
Aur<eos> Crem<nicenses> 4. erga dandas rationes. /

NB! A D<omi>na Relicta Vidua Maria Clara Barbara / Pehemin
Posonii die <decima quarta> Iulii p<ro> circulis staneis / Patinarum
n<ume>ro 6. /

Item p<ro> duobus Orbiculis p<ro> calida aqua conser/vanda et
transfusione unius orbiculi n<ost>ri / vel potius facti novi ex illius
p<ro>prio stanno // loco n<ost>ri reservato antiquo solvi insimul
f<lornos> Rh<enenses> 3. /

NB!

Vicarius meus D<ominus> Michaël Olsavszky dimissus Po/sonio
<vigesima octa>va Iulii a<nn>o 1741 currenti cum clerico / Petkovszky et
D<omi>no SupremoInspectore Brayer, / demum Haidone Ioanne Popoviccio
Matiszo/viensi beneficio Danubii, medio cuius p<rae>ter / cistas et
complures alias res, nisi etiam unum / vaculum Olei Olyvarum unius
centenarii sing<ulo> / pondo a <crucigeris> 15, in et p<ro> f<lornis>
Rh<enensibus>. /

Die <decima septi>ma Iulii.

Posonii p<ro> Monstrantia aerea stanno permixta lapide / adornata et
inaurata medio R<everendissimi> P<atris> Francisci Horreri / e Societate
Iesu p<ro>curata solvi Aur<eos> Holandi<cos> 3., item Crem<nicenses>
3., insimul Aur<eos> 6. Item Aur<eam> Crem<nicensem> p<ro>
refactione eiusdem Monstr<antiae> unum. // Insimul 7. id est septem. /

Item die eadem consignavi ad manus eiusdem R<everendissimi>
P<atris> Har<r>er / argenti frustum pro calice ad Ecclesiam Thaumaturgam
Pocsiensem ex Libro seu pondo uno et tribus Lotth<onibus> absq<ue>
uncia una constans p<ro>bae 14., a cuius labore / p<ro> singulis
Lotth<onibus> solvendi venient Aurifabro <crucigeri> 24. // p<ro>bae 14. /

Item eidem R<everendissimo> P<atri> die eadem p<ro>
monstrantia ad n<ost>ram / Ecclesiam Cathedralis S<ancti> Nicolai
Ep<isco>pi et Confessoris / Munkacs<iensem> aeq<ue> unum fustum
Argenti ex antiqua / Monstrantia probae quasi <duodeci>mae constans ex
Libra / una et Lotth<onibus> 27 et uncia una resignavi, cui quan/tum
addetur, ut honesta p<ro>deat Monstrantia, / patebit a labore singularum
unciar<um> solvendi / erunt <cruciger>r<i> 24. /

NB!

Prae/attactum Argentum Librae seu pondi / unius et trium
Lotth<onum> sumpta una uncia, alias / oblatum p<ro> Monstrantia
Ecclesiae n<ost>rae / Cathedralis Munkacsiensis, ideo Thaumaturgae Aedi
Pocsiensi tantundem parati aeris re/fundendum erit, quantum Argentum
secundum aequam aestimationem valebat. /

NB!

Calices duos emi paratos in summa, uti in Libro / Diario apparebit. /

Anno hoc 1741. Domino Vicario n<ost>ro G<ene>r<a>li Michaëli /
Olsavszky disposito p<ro> celebrandis congregatio/nibus in Ugocsa et
Co<mi>t<a>tu Szathmariensi, adeoq<ue> / eorsum abituriensi dati sunt
ad rationem // illius ex paterna n<ost>ra dispositione obtingentis / annui

p<ro> hoc anno a prima die Constitutionis / illius in Vicar<ium> f<loreni>
Rh<enenses> 12. p<ro> comparandis / necessariis rebus pro via, et quidem
die / <quar>ta <Novem>bris s<tyli> n<ovi>. /

NB!

Anno hoc 1741. <quar>ta Augusti concessi mutuo Ill<ustrissi>mo /
D<omi>no L<iber>o B<aroni> Consiliario Iosepho Fischer in / specie
aureos Crem<nicenses> n<ume>ro 15., id est quinde/cim constituentes cum
Saguyo f<lorenorum> Rh<enensium> 63. /

Et, quia <deci>ma eiusdem simul feceramus ex/cursionem per
Tyrnaviam ad Szokolocz benefi/cio Postae huic ad defalcationem eiusdem
summae / Titulatus D<ominus> B<aro> in locum mei etiam Postae,
una/cum Korbács pincz Postilioni obveniens, adeoq<ue> / in toto solvit
f<lorenos> Rh<enenses> 17. et <crucigeros> 50., qua summa so/luta
biffariam divisa solvit p<ro> me f<lorenos> 8. <crucigeros> 55. /

Item ad defalcationem attactae summae in lusu / partim pyramidum in
Szokolocz, partim in cartifoliis in Vassardicz insimul a me lucratus / est
f<lorenos> Rh<enenses> 5.; defalcati igitur sunt f<loreni> 14 et
<crucigeri> 45. / coeterum manet mihi exsolvend<os>. /

NB. Restat adhuc idem D<omi>nus Baro debitus mi/hi <secun>dum
favorabilissimum p<ro> parte illius / factum computum f<lorenorum>
Rh<enensium> n<ume>ro 48. et <crucigerorum> 15. / Quibus additis ex
parte mea defalcatis / f<loreni> Rh<enensibus> 14. et <crucigeris> 45. //
Constituitur summa totalis mutuo levata per / Dominum Baronem
f<lorenorum> Rh<enensium> n<ume>ro 63. /

Anno hoc 1741. die <no>na Augusti occasione Nundinar<um> /
Posonii comparavi primo cultrorum metallicorum / vulgo Konterfal paria
n<ume>ro 12. sing<ulum> par / a <crucigeris> 24. facit / f<lorenos>
Rh<enenses> 4. <crucigeros> 24. /

NB!

Meus Lekucio Troncz p<ro> toto Iulio mense / iam est effective
exolutus, uti in contractu ap/parebit. Et, quia <deci>ma eiusdem ves/peri,
medio cuius temporis ille alteri suam operam / elocaverat, huic exsolvendus
tantum veniet a <vigesi>ma / Iunii inclusive ad finem illius mensis et ad 10. /
mensis Augusti inclusive, cum 22. eiusdem / mensis, quo rursus mihi
servivit usq<ue> ad¹⁰³ //

NB! A Iudaeo David <pri>ma <Septem>bris ex Taffota / accepta
ulna una rubra p<ro> subductura / cappae a 1 f<loreno>, <crucigeris> 48.
solvenda. /

NB!

R<everendissimo> P<atri> Francisco Harrer in exolutionem
Monstrantiae <secun>da <Sepem>bris dedi aur<eos> Crem<nicenses> 22.
/; item in alba f<lorenos> Rh<enenses> 18., simul etiam in exolutionem
Materiae nigrae residuum p<ro> qua Pan/nifico dati p<rae>vie aur<ei>

¹⁰³ Sequitur textus deletus: NB! // Die <terti>a <Novem>bris post adventum Posonio dedimus /
mutuo Michaëli Kurucz Sartori Oppidi / Munkacs<iensis> f<lorenos> Vonas 10., qui occasione
exo/lutionis illius p<ro> sutione vestium familiae in reflexionem sumendi venient per / clavigerum
Marczissák persolvit labore.

Crem<nicenses> 4. Materia / constabit circiter ex ulnis n<ume>ro 50. sing<ulae> / ulnae venient a 12. gross<is>. Haec omnia / clariora reddentur ex submittenda lista speci/fica per eundem R<everendissimum> P<atrem>. //

[Inferius, ab alia manu scriptum:]

A<nn>o 1741. die 11. <Decem>bris meo clavigero / Marcsissak misso ad Scepusium / dati sunt f<loreni> Rh<enenses> 14. erga dandas / de illis cum reditu rationes // Item eidem annullos aureos cum / lapide amniste in aur<eos> 100. / Demum Horologium p<ro> refactione / Leuchoviae consignata sunt. //

A<nn>o hoc decur<r>enti <1>741. 22 <Octo>bris dedimus / D<omi>no Annae Neo-phitae seu Neo-Conver/sae ex Iudaismo elocatae Coturnario / Adamo in domo nostra residenti *mantenendo*¹⁰⁴ f<lorenos> vonas 10. / id est decem, in quorum defalcationem / maritus illius obligabitur pro meoru<m> / hominum necessitate p<rae>stare pre/tio currente. /

Item die <vigesima terti>a <Decem>bris a<nn>o hoc <1>741. solvi admodum R<everendo> / D<omi>no Ioanni Strabo Plebano Munkacsiensi Latini / ritus pro vasis vini antiqui trium annor<um> numero¹⁰⁵ / *quatuor*¹⁰⁶ singulum vas computando ab aur<eis> ord<inariis> Hol<landicis> / sex, id est 6. seu f<lorenis> Rh<enensibus> 24. <crucigeris> 45. / Insimul f<loreni> Rhen<enses> 99., id est no/naginta novem. /

Item die <terti>a Ianuarii stylo novo a<nn>o 1742¹⁰⁷ dedi¹⁰⁸ / tres equos ex senioribus subditis nostris / et quidem inframonasterialibus: /

1. Ioanni Thowatin pro p<rae>standis affuturo / dante anni huius 1742. autumnno / vini cubulis n<ume>ro 18. /

2. Item Matthiae Kalman pro / cubulis aequae vini n<ume>ro 18. /

<Tert>iu<m>. Item Ioanni Zajucz subdito / Bobaliszkiensi p<ro> cub<ulis> vini 12. // Summa cubulor<um> 48. // A<nn>o hoc 1742. die <no>na Ianuarii mutuo dedi¹⁰⁹ Lucae Coturnario inframonasteriali f<lorenos> vonas / 10., id est decem p<ro> frumento p<ro>xime restituendos. //

Extractus annotator<um> Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>ndissimi / condam D<omini> Georgii Gabrielis Blasovszky / Ep<isco>pi Agnensis etc. Tituli etc. debitorum / activorum in Calendario anni 1742. / ordine sequenti, et quidem: /

	F <loreni> Hung <aricales>	D <enarii>
<Pri>mo. Die <decima sex>ta Februarii dati sunt mutuo / Ioanni nempe Ialcs, Ioanni Tott et / Sveda		

¹⁰⁴ Suprascriptum.

¹⁰⁵ Sequitur sex deletum.

¹⁰⁶ Suprascriptum.

¹⁰⁷ Suprascriptum.

¹⁰⁸ Correctum a *dedimus*.

¹⁰⁹ Correctum a *dedimus*.

Stephano singulis per f<lorenos> vonas 10 insimul f<loreni> vonas / constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 25. / <Secun>do. Die 12. Martii dati sunt sub/ditis submonasterialibus Matthiae Chorvat, Ioanni Ko/pycsak et Alexio Szemencin /mutuo f<lorenos> Hung<aricales> / Constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 25. / <Ter>tio. Die 26. Maii D<omi>no Provisori / Ioanni Gyöngyössy abeunti / p<ro> parte V<enerabilis> Monasterii / emendis bobus dati sunt / f<loreni> Hung<aricales> / constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 37. <cruci>f<eros> 20. /	30	60
Item die eadem eidem D<omi>no Provisori erga Congregationem f<lorenos> / Constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 34. <cruci>f<eros> 40. /	30	60
Item pro parte eiusd V<enerabilis> Mo/nasterii adductus est sal // Haidonem Ioanne<m> in f<loreni> Hung<aricalibus> / Constituentes f<lorenos> Rh<enenses>10. /	44	88
NB. Ex quo vero boves empti essent / per eund Provisorem solvimus / f<lorenos> Von<as> 38. et residui sex re/stituti haberent<ur>. Idcirco pro / parte eiusd V<enerabilis> Monasterii / ex Cassa Ep<isco>pali dati sunt f<loreni> H<ungaricales> / 90, d<enarii> ¹¹⁰ 80. / Qui insimul constituunt f<lorenos> Rh<enenses> 75., <cruci>f<eros> 40. /	40	14
<Quar>to. Die 21. Iunii data sunt in M<aria> Pocs / duo vasa Calcis D<omi>nae Comit/sae Pallocsianae Excel<lenti>ae eid re/stituenda. /	12	12
<Quin>to. Die 22. Iunii R<everendi>ssimus D<ominus> Vicarius / protunc ex tribus districtibus / Verckoviensi, Turensi et Sztroj/nensi sub tempus celebratae / Congregationis die ead perce/pit f<lorenos> Hung<aricales> / constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 49.	58	80
Summa debitor<um> activor<um> anni eiusd / 1742 extendit se ad f<lorenos> Rh<enenses>	174	<cruci>f<eros> 40

NB! In Theca Kalendarii anni / eiusdem <deci>ma Maii reperiunt<ur> dati fuisse p<ro> bobus / emendis p<ro> parte V<enerabilis> Monasterii

¹¹⁰ Sequitur 90 deletum.

D<omi>no / Provisori p<rae>ter supra appositos et da/tos 26. Maii f<lorenos> Von<as> 44. //

Extractus passivor<um> debitor<um> per eundem / Ill<ustrissi>mu<m>, ac R<evere>ndissimu<m> condam D<omi>num Ep<isco>pum / contractor<um> et in Kalendario anni 1742 / annotatorum.

	F <loreni> Rh <enenses >	Xf <cruci> f<eri>
<Pri>mo. <Septi>ma Maii accepta Tela pro indusiis / a D<omi>no Olach Georgio, cuius adinven/tae Ulnae 31. et quadrantes 3. Ite<m> / per prius acceptae sunt ulnae 6. / Haec, an p<rae>soluta sint, n<on> ap<p>aretur.	100	
<Secun>do. Die <undeci>ma Lunii accepta sunt tria vasa vini antiqui a P<atribus> Monaste/rialibus et Antalko unus in f<lorenis> H<ungaricalibus> ¹¹¹ 120 / constituentes f<lorenos> Rh<enenses> 100	150	
<Ter>tio. Die <pri>ma Augusti ex Cassa Ecclesiae / Pocsiensis mutuo accepti f<loreni> Rh<enenses> id est ¹¹² f<loreni> Rh<enenses> ¹¹³ 150.....	50	
<Quar>to. Ex ead Cassa 2. <Septem>bris accepti f<loreni> Rh<enenses>	60	
Item ex ead die 6. <Septem>bris f<lorenis> Rh<enenses>	150	
Item ex ead Cassa in Rakomosz / 13. <Septem>bris accepti .		
<Quin>to. Die <undeci>ma <Septem>bris mutuo levati / a Cantore Pocsienfi f<loreni> Hung<aricales> 200 / facientes Rh<enenses> f<lorenos>		
Item <decimo octa>va <Septem>bris a Parocho Nyi/reshaziensi mutuo accepti / f<loreni> von<as> 100 / Rh<enenses>	169	40
Ite<m> die eadem a Parocho Daro/ghiensi Andrea Daroghi f<loreni> V<onas> 50 / facientes Rh<enenses>	85	
	42	30
Summa Totalis	807	10

Extractus debitor<um> passivor<um> et¹¹⁴ eiusdem / Ill<ustrissi>mi condam D<omi>ni Ep<isco>pi et Legator<um> in Testamento / appositorum.

¹¹¹ Sequitur 120 deletum.

¹¹² Sequitur *constit* deletum.

¹¹³ Sequitur 100 deletum.

¹¹⁴ Sequitur *Activor<um>* deletum.

	F <loreni> Rh <enenses>	Xf <cruci> f<eri>
<Pri>mo. Ill<ustrissi>mo et R<evere>ndissimo D<omi>no Kiss debuit f<lorenos> Rh<enenses>	200	
<Secun>do. Adm<odum> R<evere>ndo D<omi>no Ioanni Szabo f<lorenos> Rh<enenses>	397	
<Terti>o. Patribus Conventualibus f<lorenos> Rh<enenses>	83	20
Item iisdem Patribus Conventualibus pro / 6. vasis vini, singulum computando / a f<lorenis> H<ungaricalibus>		
10. constit<uentes> f<lorenos>. Rh<enenses>	58	30
<Quar>to. Debitoribus Transtybiscanis, uti Cantori / Pocsiensi, Parocho Nyreshaziensi et Dorogh<ensi> / f<lorenos> Hung<aricales> 350. Constituentibus f<lorenos> Rh<enenses>	294	50
Summa	1033	40
Legata Sequentia		
<Pri>mo. V<enerabili> Monasterio Kiss-Bereznensi Legati Notandum tamen, quod fornix, ubi iacet / corpus defuncti ex ambiguo tenore testa/mentali ex iisd 200 curari debuisset, qui / tamen ex alio fundo curatus est.	200	
<Secun>do. V<enerabili> Monasterio Kraszno-Brodiensi	20	
<Quar>to. Monasterio Zancsiensi	8	
<Quin>to. Monasterio Imsticsiensi	12	
<Sex>to. Ill<ustrissi>mo et R<everendi>ss<i>mo D<omi>no Electo Ep<isco>po Successori	200	
<Septi>mo. P<atri> Bulko	200	
<Octa>vo. P<atri> Ioanni Blasovszky Auditori	200	
<No>no. R<everendissimis> P<atribus> Olsay, Bacsinszky et Petkovszky sing<ulo> p<ro> f<lorenis> 20 insimul	60	
<Deci>mo. Ionae Secretario	40	
<Undeci>mo. Clavigero Kasper	30	
<Duodeci>mo. Theodoro Kovyisak	20	
Summa Legatorum	990	00

Religiosa legata sunt in Natura.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 712, f. 1-13, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 712, арк. 1-13. Оригінал.

1742 iulie 3, Mukacevo. Lista preoților din districtele protopopești Verhovina, Turia și Stropkov care și-au achitat impozitul (Cathedraticum) către episcopie.

3 липня 1742 року, Мукачево. Відомість обліку сплати церковних податків священниками Турчанського, Верховинського та Строківського округів Мукачівської греко-католицької єпархії.

Anno D<omi>ni 1742 die 3 Iulii ex gratioſa Ill<ustrissi>mi, ac R<evere>ndissimi D<omi>ni D<omini> Ep<isco>pi Agnensis, Munkaciensis Georgii Gabrielis Blazovszky etc. (t<i>t<ulus>) com<m>issione celebrata est congregatio V<enerabilis> Cleri Trium Districtuum Verchovinensis nimirum, Sztrouinensis et Turensis in Cathedra Ep<isco>pi ad Munkacs, tempore cuius in sortem cathedratici pro hoc anno currente administrarunt sequentes:

Verchovinensis Congregatio	Cathedratici	Liquoribus
Alsó Vereczkiensis Ioannes Suszta Archi presbyter	-	-
Huklivenses Michaël Huivan Basilius Bremik Ioannes Csilyi	6 mar<ianos>	-
Zavadkiensis Ioannes Kikevics Andreas [Pleni]	2	-
Talamasiensis Basilius	5 cr<ucigeros> 34	
Szkotariensis Iacobus	2	-
Voloczensis Ioannes	2	-
Petruszoviensis Basilius	2	-
Verbyasiensis Gregorius	2	-
Verbyasiensis Basilius	1 cr<ucigeros> 8	-
Rosztokiensis Elias	2	-
Laturkiensis Nicolaus	2	-
Kisztrensis Ioannes	-	-
Abrakankensis Ioannes	-	-
<...>dylkensis ¹¹⁵ Theodorus	1	-
Pudpolosziensis Elias	2	-
Perehresznensis Theodorus	-	-
Bukoczensis Theodorus	-	-
<...>ajensis ¹¹⁶ Ioannes	-	-
Magno Rosztokiensis Andreas	-	-
<...>engoviensis ¹¹⁷ Ioannes	-	-
<...>ziensis ¹¹⁸ Ioannes	-	-
Administravit proinde sub ipsa congregatione f1. von. 24		

Congregatio Turensis	Cathedratico	Liquoribus
Basilius Ferkovics Archipresbyter	-	-
Vorocziensis Basilius	-	-

¹¹⁵ Non liquet.

¹¹⁶ Non liquet.

¹¹⁷ Non liquet.

¹¹⁸ Non liquet.

Szimirkensis Andreas	2	-
Szemeracsansis Ioannes	2	-
Volsensis Ioannes	2	-
Mesö Turiczensis Ioannes	2	-
Thuriczensis Michaël	2	-
Paszikiensis Gregorius	1 cr<ucigeros> 42	-
Poroskozensis Alexius	2	-
Polyaniensis Gregorius	2	-
Bisztrensis Basilius	2	-

Congregatio Sztroinensis	Cathedratico	Liquoribus
Sztroinensis Georgius Fizir Archipresbyter	-	-
Bisztrensis Basilius Kurak	-	-
Szolvensis Theodorus Czvyankovics	2	-
Roszkiensis Theodorus Czvyankovics	2	-
Roszkiensis Ioannes Sas	2	-
Paszikiensis Daniel Popadnecz	2	-
Martinszkiensis Simeon Hrabar	2	-
Rozsosanensis Gregorius Meles	2	-
Nilipinensis Ioannes Fizir	-	-
Holubinensis Gregorius Zareva	cr<ucigeros> 34	-
Paulus Zareva	c<rucigeros> 31	-
Szuskoviensis Simeon Chomiczky	-	-
Hankoviczensis Georgius Falisz	-	-
Duszinensis Gregoriuslanovics	-	-
Summa	Fl<oreni> R<henenses> 15 Cr<ucigeri> 68	-

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 766, f.1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 766, арк. 1-2. Оригінал.

54

1742 iulie 22, Máriapócs. Document semnat de Gheorghe Blajovszky, episcopul de Mukacevo, pentru Nikodemus Liczki, maestrul constructor, în legătură cu lucrările de construcție efectuate la mănăstirea din Máriapócs.

22 липня 1742 року, Марія-Повч. Угода між Мукачівським єпископом Георгієм Блажовським та кошицьким майстром Никодимом Ліцкі про проведення будівельних робіт в Маріє-Повчанському монастирі.

Praesentibus recognosco me universalem / ab anno 1731mo 27ma mensis Augu/sti intuitu praestiti laboris circa Aedem / Thaumaturga B<eatissimae> V<irginis> Mariae Pocsensis / ad annum 1742^{dum} diem 21^{am} mensis / Iulii inclusive cum D<omi>no Nicodemo Licz/ki murarior<um> Magistro Cassoviensis inivisse, / ita ut nec ille mihi, nec ego illi quidquam ab

/invicem, seu active, seu passive manserimus / debiti exceptis flor<enis> Rh<ensibus> 300, i<d> e<st> trecentis, / uti clarius ex illius recognitionibus prae / manibus meis existentibus liquebit (fine in/crustandae et inalbandae suo tempore Ecclesiae / eiusdem, siquidem incrustatio cum inalba/tione vi initi cotractus cum meo beatae recordationis / antecessore Ill<ustrissi>mo, ac R<everen>d<issi>mo quondam D<omi>no Episcopo Bi/zancy ad laborem intrinsecum pertinuisset) reser/vatis in suspeno illi solvendis, qui opus remansum / praescitae incrustationis et inalbationis facto pere/gerit. In cuius rei maiorem fidem hasce meas te/stimonialio-recognitionales eidem praelibato mura/rior<um> Magistro extradedi. Maria Pócs 22da Iulii / a<nn>o 1742. // Georgius Gabriel Blasovszky / Episcopus Agnensis, Munk<acsiensis> / Mara<morosiensis> per I<nclytum> R<egnum> H<ungariae> V<icarius> Ap<ostoli>cus / m<anu> p<ropria> //

[*Inferius, sigillum tundum Episcopi in rubra cera impressum*].

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 743, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 743, арк. 1. Оригінал.

55

1742 iulie 22, Máriapócs. Arătarea plăților făcute către Nicodim Liczky, maestrul zidar, pentru construcția bisericii mănăstirii închinată Fecioarei Maria din Máriapócs.

22 липня 1742 року, Марія-Повч. Кошторис робіт на будівництво Маріє-Повчанської церкви.

Secundum Conventionem cum Ill<ustrissi>mo ac R <everendissi>mo condam D<omi>no Ep<isco>po Bizancy meo antecessore in a<nn>o 1731 die 27ma mensis Augusti a singulis orgiis computanda floren<os> Rhen<enses> 3 et cruc<ig>eros 30 pro labore Thaumaturgae Aedis B<eatae> V<irginis> Mariae Pocsensis, D<omi>nus Nicodemus Liczky Murari<or>um Magister in paratis pecuniis perceptit modo sequenti:

Anno Mense Die	Floreni Rhenenses	Crucigeri
Die 10 ^{ma} Septembris a<nn>o eodem	100	-
Item 11 ^{ma} Novembris	78	30
Item a<nn>o 1732 3 ^a Maii	50	-
Item 4 ^{ta} Iunii	50	-
Item 18 ^{va} Iulii	200	-
Item 9 ^{na} Septembris	100	-
Item 23 ^a Novembris	201	-
Item a<nn>o 1733 26 ^{ta} Ianuarii	100	-
Item 14 ^{ta} Maii	100	-
Item 5 ^{ta} Iunii	100	-
Item alia occasione anno eodem	50	-
Item 9 ^{na} Septembris	100	-

Item a<nn>o 1738 2 ^{da} Octobris	30	-
Item 19 ^{ma} Decembris	83	20
Summa n<ume>r<a>lis perceptionis	1342	50

NB! Initus hic computus 22^a Iulii 1742 in Maria Pocs

[In dorso ab alia manu scriptum:]

Specificatio perceptionis M<agistri> Murariorum Eccl<es>iae Pocsensi

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 745, f.1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 745, арк. 1-2.

Оригінал.

56

1742 <iulie><?>. Lista preoților din districtele protopopești Velika Kopania și Turț care și-au achitat impozitul (cathedraticum) către episcopie.

< ? > < ? > 1742 року. Відомість обліку сплати церковних податків священиками Великокопанського та Турчанського округів Мукачівській греко-католицькій єпархії.

Districtus Veres-Marttensis	Cathedr<atici>	Rest<antiae>	Sub<sidii>
Veres Marth<ensis> Petrus Kopánszky diaconus	-	-	-
Rakaz Gabriel Sülímika	2	-	-
Rákocz Ioannes Barány et Iurkanics	Mar<ianos> 13	-	-
Imtszticso vacat monasterium administrat	-	-	-
Lukov vacat Monasterium adm<inistrat>	-	-	-
Bilke Alexius et Theodor Iurkánics	4	-	mar<ianos> 4
Illicze Georgius Sztároszta absens	-	-	-
Zoj vacat Bilkensis administrat	-	-	-
Brud Petrus Gazdik	2	-	-
Irsava absens	-	-	-
Dubrovka Basilius Dubrovsky absens	-	-	-
Loza Ioannes Lininczky	2	-	-
Rosztoka Basilius Lukoveczky absens	2	-	-
Szilcze vacat Monaszterium Zaricso adm<inistrat>	-	-	-
Kövesd vacat	-	-	-

Bogoronicziensis adm<inistrat>			
Bogorovicza Basilius Fottin absens	-	-	-
Salank Michael Vaskeba	-	-	-
Komjatt Jacobus Komjatthi	2	-	-
Onok vacat Admin<istrata> Csingavasienis	-	-	-
Csingava Michaël Liniczky	2	-	-
Olvös vacat Also-Saradiensis adm<inistrat>			
A<lso> Sarad Mattheus Silimika	2	-	-
F<első> Sarad vacat administrat Kis <Ko>paniensis			
Kis-Kopány Iacobus Salamika	-	-	mar<ianos> 3
N<agy> Szöllös Basilius Koszták	2	-	3
Fancsika Ioannes Zelenko Advenae	mar<ianos> 2	-	-
Sasvár Nicolaus Bánik	2	-	-
Mattyfalva vacat Ardoviensis admin<istrat>	-	-	-
Karacsfalva Michaël Nisalovszky	-	-	-
Egres Iacobus Oszovszky	2	-	2
Szölös V<egh> Ardo Joannes Zekan translocavit se.	-	-	-

Mortui in peste

Archi-Diaconus Gregorius Kopánszky

Ioannes Kisaheczy Rakacsiensis

Ioannes Desko Szöllössiensis

Basilius Mondics –Fancsikoviensis

Ignatius Mihecs Szöllö V<egh> Ardoviensis

Simeon Pirda Karacsfalvensis

Petrus Sztarosza Ilonczienis

Pia legata

D<omi>ni Ter<r>estres potentia mediante a potiori recuper<ar>unt ab
Ecclesiis

Districtus Turczensis	Cathedr<atici>	Rest<antiae>	Sub<sidii>
Turcz Nicetas Papp Archi- Presbyto	-	-	4

N<agy> Gercze vacat per Turczensem administrator	-	-	-
Kis-Gercze Iacobus Illyisovics	-	-	-
Tur Terebes Michaël Mondics absens	-	-	-
Kökényesd Andreas Bilovar trans<locavit >absens	-	-	-
Bottar vacat Per Kökényesdiensem	-	-	-
Bökény Georgins Kerehiczky	2	-	mar<ianos> 3
Csepa vacat Heteniensis administr<ator>	-	-	-
Heteni Andreas Szokerniczky absens	2	-	-
Ioannes Luczák	2	-	-
Szasfalu Ioannes Iszakovics	2	-	-
Tekéhaza Advena ex Marmatia absens	-	-	-
Királyhaza vacat Csernatinienensis administr<at>	-	-	-
Verecze Ioannes Maximocs absens	2	-	-
Csernatov Demetrius absens	-	-	-
Kirva vacat Ujfalusiensis administr<at>	-	-	-
Ujfalu Theodorus Szvitlich absens	-	-	-
Velejte George Krajnikovszky absens	-	-	-
Kis-Tarna vacat N<agy> Tarnensis admini<istrat>	-	-	-
Nagy Tarna Daniel et Stephanus Papp absens	4	-	-
Godinhaza vacat	-	-	-
Bocsko vacat	-	-	-
Szarasz Patak vacat	-	-	-
Komlos vacat	-	-	-
Batarcs vacat administrat N<agy> Tarnensis	-	-	-

Mortui in peste

Philippus Ioannovics Turczensis
 Alexius Kondor Kökenyesdiensis
 Michaël <Halko> Kirvaensis
 Alexius et Andreas Ujfalvensis

Elias <Ursul > Szarazpatakiensis

Petrus <Papp> Komlosiensis

Elias et Ignatius Batarcienses

Neo-ordinati in Moldavia

Subdit<ivus> Basilius Fitte N<agy> Gerezensis

Libert<ini> Andreas et Basilius Velejttenses unus bigamus

Deaconus bigamus Ioannes <Gorzó> Csernatiensis

Bigamus Matthias Gódihaziensis

Nob<ilis> bigamus Michaël Pap Batarciensis

Popo<vicius> Antonius Pap N<agy> Tarnensis

[f<olio> 3 verso:]

Incassati universim flor<eni> Vonas	57	
n<ume>ro		
Idem	2	cr<ucigeri> 34
Idem	7	
	63	34

[f<olio> 4 verso:]

Districtus Veresmarthensis et Turczensis Catalogus. Districtus Vörös-Martensis et Turczensis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 765, f. 1 - 4, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 765, арк. 1-4. Оригінал.

57

1742 septembrie 3, Kosice. Nicodemus Liczky, antreprenor, trimite contractul ofertă episcopului de Mukacevo spre aprobare și semnare, pentru construirea bisericii mănăstirii din Máriaapócs.

3 вересня 1742 року, Кошиці. Майстер Никодим Ліцкі відправляє контракт-пропозицію Мукачівському єпископу для затвердження та підписання угоди на будівництво церкви в селі Марія-Повч.

Ime kivánságom szerint Méltóságos Püspök Uramnak Nacságodnak az contractust feltettem *pro approbatione vel modificatione*, de az 2800 forintoktul nem recediálhatok mint hogy az 300 forintokrul adot *obligatio* cassáltatik, és az fent nevezett 2800 forintokhoz inseráltatik.

Mint hogy pedig két rendbeli mutatis mutandis contractusnak kelletteti lenni, az edgyike Méltóságodnál az másika pedig nálam marad azért ha teczeni kelleni fogh méltóztassék Méltóságos Püspök Uramnak mindaz kettőt le iratnia *et pro subscriptione* kezemhez szolgáltatni. *His me contestatis gratiis in cineres usque devovens perseverere // Illustrissimae, Reverendissimae*

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 741, f. 1, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 741, арк. 1. Оригінал.

1742 septembrie 4, Máriapócs. Însemnări făcute de către călugării de la mănăstirea bazilitană în timpul lucrărilor de construcție a bisericii.

4 вересня 1742 року. Марія-Повч Примітки, зроблені ченцями Маріє-Повчанського монастиря під час будівництва церкви.

Памятное для Нашого Двору Марии – Повчанского Епископского.

В первых. Грошы для выплачния Ремеселников Палера и Ялча, якоже и Прочех Потребы Дворовчи, суть Даны до рук Отца Олшаи.

Повторе. Тыхже Ремеселников надобно осторожно выплачати дабы перше грошы не выбрали, докаль роботу не докончат, и нас не ошукали.

Потреге. Когда не застигнет Наш Матяш шынгле, цеглу вапно, такоже и береше наши потребныи Дубы, ис хащи привозити, должны их будут ратовати в том отец Олшаи, и Дяк Повчанский Иоан Мелникович, дабы Ремеселници из гневом не мулатловали, понеже тое штося там будует, и им ползовати будет. Прото и Латы потребныи и на кухню, и на хыжу, якоже и дощкы потребныи, для покрытя повалины хыжней, скоро нехай будут приобренны и при Диспозиции Отца Архидиакона, цили през Дяков, цили през иных до Мария Повчи привезенны, дабы про малое дело не мали естесмо болшу шкоду в будинках.

Четверте. За шесть кобликов¹¹⁹ пшеници, для сияня, Пану Тиса Болдиови юже данны сут золоты осем вонашы наперед прочии паки для выплачния тойже пшеници Грошы сут при руках Нашого Дворового Повчанского Иоана Лазаревич.

Пяте. При сем Отец Олшаи ведлух докончиня зде перед Нами должен будет дати вместо дванадесят золотых вонашков зо своей чистой Пшеници чотыри коблы. Той же такожде Олшаи по Нашей диспозиции должен будет дати из другой своей пшеници чстейшей от Нашей коблов шесть, се же зараз по возвращению своем до Повчи, дабы пшеница тая вся тоест коблов Шестнадцет в свое Належитое время при Божией помощи посянна была. Вместо тых шест коблов должен будет ему Иван наш дворовый навернути Тюлко.

Шесте. Жыта при помощи Божией для Нашей части Панскей, нехайся Наши люде змагают, принаме посеяти зо шестдесят коблов. Нивы на то валушныи потребно просити, от Дворового Пана барона Жениеи, которому назначенна Гачурка да будет отдана в подарунку.

¹¹⁹ Căbla - unitate de măsură (100 kg. de cereale), / Коблик – единица виміру сипучих тіл (100 кг зерна).

Семе. Иоан Лазаревич, и паки напминается, дабы знал число коблюв як пшеници, тако жыта, ярцу, овса, ленче, проса, и прочих когда будет вымолочено, кюлкося посеет, кюлкося до руп всыпет, и кюлко на верху для потребы зостанет. О сих убо всех, якоже и о прочих себе врученных вещей должен будет нам в свое время рахунок дати. Тое паки приказуемо, дабы без порады Отца Архидиякона ничего не чинил.

Осме. Як наиспешей возможно будет про иншы працы дворовы должен будет Отец Олшаи из Иваном до Гелшы, где для части Нашей находится, по покойнику отцу Гелшанскому жыта крестюв около трицеть и два, якоже и до Пекнегазу, где жыта находится по покойнику Отцу Николаю Солонцеки крестюв Девядесят, присем една корова, едно теля, една кляча, два возы, и един плуг. Тое все зерно яко найлепшим способом потребно буде дати вымолотити, и записавый число коблюв, до Повчи привести, и до особитых руп всыпати. Такожде и Маргу всю предреченную до нашего Двору пригнати, до нашего рассуждения, и нам описати, цили яку Сыроты предреченнаго, Отца Солонцеки окрем Дяка Гадаскаго его сына, которым, а не Найменшу кривду нехощемо учинити сут позостали.

Девяте. Як нагло сияня докончится, Отец Олшаи из Иваном на ехзекуцию для выбраня рештанции выйти да не замедлят.

Десяте. Прочих што им подобает творити благо, наставит благодать Святаго Духа. Сия в исполнение вручивше.

Дан у Ракомозе, Дня 4. Септеврия 1742.

Еденадцете. Семсот гвоздов Латных посылается которыма добре шафовати потребно. Такожде и две Линве, которы у сухом мисце на поде треба тримати.

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:> 4 septembris 1742. Observanda tempore aedificationis Monasterii M<aria>Pocsensis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 744, fila.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.744, арк.1-2 зв. Оригінал.

59

1742 septembrie 15, Máriapócs. Jurnalul încasării impozitului către episcopie (cathedraticum) de la preoții din comitatul Szabolcs.

15 вересня 1742 року, Марія-Повч. Відомість обліку сплати податків священниками комітату Саболч.

Rationes adm<odum> R<everendi> D<omi>ni Michaëlis / Olsaj Districtus Szabolcsensis / Archidiaconi super percepto et erro/gato ex V<enerabili> Clero Districtus eiusdem / obvenient Cathedratico ab anno / 1738 ad an<n>um 1742^{dum} inclusive //

Cum in Districtu hocce Szabolcsensi Parochi / actuales adinvenirentur n<ume>ro 38 excepto / anno 1738, quo nonnisi 36 numerabant<ur>; / pagi vero haberentur cum suis ecclesiis 43: / obvenirent eapropter p<ro> singulis annis Cathe/dratici a Presbyteris f<loreni> 76, a pagis autem / f<loreni> 43.

Pro tribus proinde p<rae>specificatis an<n>is / a solis presbyteris obvenire deberent¹²⁰ / insimul computando f<lorenos> 228; a pagis item / f<lorenos> 129. Verum, quia a<nn>o 1738 in Maria Pócs / celebrate fuisset congregation <undeci>ma <Septem>bris s<tylo> n<ovo>, / sub cuius tempus p<rae>cepti et administrati sunt / Cathedratici f<loreni> Von<as> 49 d<enarii> 68 restabantq<ue> / tunc administrandi 24., qui adhucmodum in / resta<nntiis> manent et p<rae>terea pro a<nn>o eodem ab / Ecclesiis f<loreni> 43. /

Subsequis vero annis, ex quo ad Co<mi>t<a>tum hunc / pestis ir<r>epsisset, nec Congregationes cele/brari potuissent, totum ferme Cathedratici / cum in restantiis mansit, idcirco p<rae>ceptio/nem nullam p<ro> a<nn>o 1739 et 40, seu ex pa/rochis, seu ex pagis, uti ex restantiis etiam / a<nn>i 1738 remansis remonstrat. //

Specificatio / restantiarum in parochis ab anno 1738vo / ad 40^{mu<m>} inclusive remansarum:

	F<loreni> Rh<enenses>
Pocs-Petrensis Nicolaus Vorchola p<ro> annis / 4 et subsidio	
Pekni-Haziensis Nicolaus Szoloneczky / p<ro> annis 4 et subsidio	12
Madensis Michaël Cherubin p<ro> 3 a<nn>is	12
Pataszniensis Michaël Nizalovszky p<ro> 4 / annis et subsidio	6
Dobosiensis Basilius Petecsco p<ro> 3 annis / et subsidio	12
Pelsensis Georgius Kisfalusy p<ro> 4 annis	10
<ro> 6 annis	8
Encsensis Nicolaus Vöres defunctus / in Acsad p<ro> 3 annis	12
<ro> 2 annis	6
<ro> 2 annis	4
Summa	82
Restantiae in pagis remansae	F<loreni> Rh<enenses>
Pocs-Petri pro 4 annis	4
Napkor	4
Szabalcs	4
Pekni-haz	4
Thoss <falu> p<ro> annis 2	2
Ajak p<ro> 4 annis	4
Mada	4
Palcza p<ro> 2 annis	2
Dobos p<ro> 2 <annis>	2
Hadasz	4
Ianossi	4
Piris p<ro> 2 <annis>	2
Encencs	4
Erkenisz	2
Summa	46

¹²⁰ Sequitur deletum: f<loreni>.

Insimul computatae restantiae nimirum / tum Parocor<um>, tum Pagor<um> c<on>stituerent 128.

	F <lore ni> Rh <ene nses>	D <ena rii>
In quarum restantiarum complanationem a<nn>o / 1741 ^{mo} 17. Augusti erga quietantiam Simo/nis Kovács n<ume>ro 2. Signatam dati sunt floreni	24	
Item 22. Februarii erga recognitionales hospitis / Pocsensis Ioannis Cseszny n<ume>ro 3 notat<as>	12	24
Item anno 1742 8 aprilis erga quietantiam Simonis Kovács N <umer>o 4. Signat<am> dati	44	
Item 5 ta Maii arculario pro armario erga recoguitionales		
Item 12. Augusti erga gratiosam Ill<ustrissi>mi ac R<evere>ndissimi D<omi>ni Praelati gratiosissimi commissionem et / recognitionem P<atris> Auditoris n<umero> 6 signat<am>	12	24
	20	40
Summa	112	88
	F<lore ni> Hun<g aricales >	D<enar ii
In earundem restantiarum complanatione<m> / supererrogati supra p<rae>ceptis ab Ill<ustrissi>mo et / R<evere>ndissimo a<nn>o 1742 <vigesi>ma Februarii Cuius summae est sequens / errogatio:	63	48
Anno 1742, 30. Martii Simoni Kovács p<ro> aeconomia allodiali dati	15	60
Item <quin>ta Maii eidem Simoni	15	30
Item p<ro> hordeo in Dorogh comparato	48	96
Item in Nyderethaz p<ro> hordeo	25	50
Item Simoni Kovács ad Keresztur	2	38
Item D<omi>no Levaj Kisvadan	3	70
Item 2. Iulii p<ro> candelis	1	
Summa	112	44
Supererrogasset igit<ur> supra p<rae>ceptos f<lorenos> H<ungaricales> / n<ume>ro 63 d<enarios> 48	49	4
Quae supererrogatio, si insimul computet<ur> / cum summa in complanationem restan/tiarum p<rae>specificatarum nimirum cum f<lorenis> /	112	88
constituet	161	92
Accedit taurus in complanationem ean/dem cessus in f<lorenis> Hung<aricalibus> 26 et d<enariis> 52 /		

existimatus	exsurgent	188	44
.....			
Ex quo vero secundum factam supra calculationem / p<ro> annis tribus ex suo Districtu administra/re deberet f<lorenos. 357., verum quia 1738 p<rae>cepti ha/berent<ur> f<loreni> 49 d<enarii> 68, ideo administrandi eidem venissent computatis ..		307	32
Ex quibus, si substrahatur summa in comp/planationem p<rae>specificata fl<orenorum> nempe / 188 d<enariorum> 44 / ratiocinandum eidem restabit de f<lorenis>		129	12
Quae summa, si conferat<ur> cum remansis in Paro/chis et Pagis restantiis f<lorenorum> 128 et / ab eadem f<lorenum> 1 et d<enarios> 12.			
Item ratiocinandum eidem ait de f<lorenis> 12 / a Papadia Mirkensi acceptis //			

Specificatio / rerum occupatorum in complanationem restantiarum infra specificatorum / Parochorum p<ro> parte Ill<ustrissi>mi ac Reverendissimi / D<omi>ni et Praelati Gratosissimi:

Pro restantiis Nicolai Vorchola occupata/tum in Petri frumentum et ex Gyulai pa/rati frumenti cubuli 2.

Pro Theodori deficientis vac<c>a una in / f<lorenis> 12 existimata. /

Pro Michaëlis Roszolansky liber / vulgo *Трыба* dictus. /

Pro Basillii Peteczko Dobosiensis / pratium in Dobos:

<Decim>as	Silig<inis>	Trit<ici>
Pro Gelsensis Georgii Kisfalusi / frumentum in Gelsa videlicet	72	32
.....		
Pro Paraszensis Nicolai Szolonczy / occupatum frumentum in Peknihaz	90	
.....		
Eiusdem habetur in Parasznya Turcici / inseminati ager unus. Ex pe/coribus, boves 2., vacca 1., / vitulus 1., equa idem 1., currus 2., aratrum 1. / etc.		

Anno 1740 10. <Octo>bris in sortem Cathedratici / in Cathedra administravit f<lorenos> 46. Hung<aricales> d<enarios> 92. /

Item anno 1741 19 <Decem>bris medio a<dmodum> R<everendi> P<atris> Sabbae / administravit f<lorenos> 155. /

A<nn>o 1742 die <decima quin>ta <Septem>bris in Poss<ess>ione Rako/mosz Patri Olsaj meo Archidiacono Distric/tus Szabolcsensis ex Cassa mea Ep<isco>pali / consignati sunt erga ipsius¹²¹ / recognitionales¹²² in exsolutionem laboratorum / Ep<isco>pali in M<aria> Pócs et quidem: pro par/te Pallirii Francisci Dinczer secundum /

¹²¹ Sequitur deletum: *obligato/riales*.

¹²² Supra adiectum: *recognitionales*.

factam cum illo conventione<m> a labore / culinae f<loreni> Rh<enenses> 50., id est quinquaginta. /

Item in exsolutionem fabri lignarii labo/re eiusdem culinae Michaëlis Wilhem se/cundum aequae factam conventione<m> / f<lore>ni Rh<enenses> 35., id est triginta quinque. /

Item p<ro> parte eiusdem fabri lignarii / a labore extruendae domus ad mentem / conventionis cum illo initae secundum / delineationem Pallirii p<ro> familia Ep<isco>pali / videlicet ex duobus cubiculis magnis, / atrio cum culina et camera constantis / f<loreni> Rh<enenses> 50., id est quinquaginta. /

Item in exolutionem Pauli Pastoris equatii / f<loreni> Rh<enenses> 5., id est quinque. /

Ite<m> in exsolutionem / *stiblyarum*¹²³ f<loreni> Rh<enenses> 5. /

Item p<ro> vestiendo subulco et caeteris necesssit<a>ti/bus allodialibus f<loreni> Rh<enenses> 5.¹²⁴, id est quinque¹²⁵. // Summa facit f<lorenos> Rh<enenses> 150., id / est centum quinquaginta. //

[*In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

<1>742. / Ex Districtu Sza/bolcensi prae/stitum ab anno / 1738vo usq<ue> <1>742^{du<m>} / cathedraticu<m> // [*In calce paginate, in angulo dextro scriptum:*] Cathedr<atici> Symbolae.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 734, f. 1-5, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 734, арк. 1-5. Оригінал.

60

1742 noiembrie 16, Mukacevo. Testamentul locuitorului din Mukacevo, Janka Tovtin întocmit în favoarea Mănăstirii Sfântul Nicolae din localitate.

16 листопада 1742 року. Заповіт мешканця м. Мукачеве Янка Товтина, складений на користь Мукачівського монастиря.

Року Божого 1742, Месяца Ноеврия Дня 16.

Я ниже подписанный Господним допущением во сей Ране моровой, в которую рану моровую и я впал, прото во моем недуже, але при доброй моей Памяти, чиню дишпозицию, албо порядок з моей малой худобы сим последующим способом.

1. Маю Лаз который Лаз ест купил от Ярофея за 20 и 4 золотый, але еще Урочный лист ми не дал,
2. Знову маю лаз един у заставе от Бурян Янка у пят золотых вонашов. Дня 14 Априля носсе fanile redenuit Tasnadiy Fer.

¹²³ Non liquet, quia vocabulum adiectum fuit sub linea.

¹²⁴ Sequitur deletum: 10.

¹²⁵ Correctum ab *decem*.

3. Маю три нивы оручи у заставе у пят золотых, две ту у орозвиговском поли у три зол[отых]: а одна на варыском поли у 6 мареяше¹²⁶. Из еднаго боку суседа Кадош Иштонка а из вышше конце идут Монастырскыи земле.
4. Кайла Алексей должен ми ест 4 Мареяше.
5. Сольган Яцко должен ми ест 4 Мареяше. Отдал дня 30 Месяца Октября. 1757-го.
6. Гайдук Василий должен 4 Мареяше.
7. Мотринцов сын Иван должен 2 Мареяше.
8. Семенчин Алекса должен 1 Мареяш.
9. Уявеш Пал должен ест 12 Мареяшов.
10. Взяли есмо от Кадош мешкы три нивы из Яцком Сольг[аном] у дванатцят Мареяшов. 6 моих Мареяш[ов] ест в тых нивах, а 6 Яцковых.
11. От Марии Варейчиной девкы маю одну ниву у полпята Мареяша.
12. Я Пану должен десят золотых, из худобы ся заплатит.
13. Готовых Гроши ест, 30 и 4 зол[отых] вонаши.
14. Маю два волы, корова една, две яловкы юж телни,
15. Помершой моей жоны теразнейшой ест една корова, и бык и яловка, Копичак Алексей должен ест 16... Чех:

Сия вся отказую до рук Отцом Святым, обители Мукачовской, же бы Гатку мали на дети, ежели не помрут, абы дети не потратили, але а ежели дети помрут, вшитко до Монастыре нехай возмут.

Знову маю три вепре, а крем тых еще ест 6 Свины, также Сеяня маю 12 дарабчиков,

Знову дал ем пят Мареяшов на колеса шовгорови Юсканичови Стефанови и колеса тамы и 5 Мареяшов моих.

Товтин Янко.

Що для лепшаго уверения даю сию дишпозицию албо тештамент при Честных Людах.

При Стефане Шведа,

При Гайдуку Монастырским Василием

При Феодору П. [Карачфялош] Дияку варыскому.

<In folio 4 verso:> Товтинов Янков Тештамент о Землях и винници.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dosar 260, fila.3-4, original.

Державний архів Закарпатської області. – Ф.64.- оп.1.- спр.260.- арк.3-4. Оригінал.

1742 <?>, <?>. *Memoriu al clerului greco-catolic al diecezei de Mukacevo, în legătură cu faptul că nu le erau respectate imunitățile ecleziastice și nu le erau acordate drepturile care li se cuveneau conform diplomelor imperiale.*

< ? > < ? > 1742 року, Мукачево. *Скарги греко-католицьких священників Мукачівської єпархії про порушення церковних привілеїв поміщиками.*

¹²⁶ Mariaș- monedă de argint (17 krețari) / Маріяш – стародавня срібна монета (17 крейцерів).

Cum demississima subiectione Episcopus afflictissimiq<ue> Graeci Ri/tus Praesbiteri gremio S<anctae> Matris Ecclesiae Romanae hoc evo/luto proxime anno adnumerati Ma<ies>t<a>ti V<est>rae Sac<ratissi>mae reprae/sentant, qualiter nam in *peio*rem¹²⁷ sortem et conditionem / quam fuissent, antequam Sanctae Romanae Eccle<si>ae uniren/tur, inciderint. Dum etenim hactenus in suis afflictio/nibus a Dominis Terrestribus protegebantur, ad Inclytos / Co<mi>t<a>tus refugientes exaudiebantur et consolationem / talem, qualem reportabant a suis parochianis, ut / Pastores eorundem tractabantur. De praesenti vero D<omi>ni / Terrestres, in quoru<m> tenetis et possessionibus manent / et divina sacramenta ipsorum subditis nulla sibi ab / iisdem annua p<rae>stita vel assignata solutione administra<n>t / in pluribus locis et taxam annuam a fundis, quos / colunt, accipiunt et ad coloniales labores p<rae>standos / ab iisdem fundis compellunt. Quod maxime Proviso/res Domini Husztensis inducere volunt, pagenses ve/ro (quamvis de praxi et lege Ecclesiarum ad mentem / etiam Caesareo-Regiorum Diplomatum in favorem Cleri / Graeci Ritus emanator<um> parochus et cantor seu scholae ma/gister ab omnibus publicis oneribus im<m>unes et exempti esse de/berunt) in pluribus locis, ne unu<m> quidem ex iisdem dicta im/munitate et libertate gaudere permittunt. Verum executio/nibus militaribus atrocius quam se ipsos illudentes (iuret / vos inquit vestra unio) affligere non verentur. Prout / in possessione Dulfalva ad Dominiu<m> Arcis Huszt pertinente / his diebus ex instinctu aut permissione pagensiu<m> quidam / Simon Lotor nomine ex Oppido Visk colonista penes ex/ecutores milites commissarius constitutus duos ibidem ap/probatos sacerdotes inaudito modo executus est, videli/cet n<on> habentibus unde portionale quantu<m> exolvant, unu<m> / crinib<us> capitis clavo ligneo ad foramen sedis affixis // crudelit<er> incarceratum afflixit, alteru<m> autem incatenare n<on>/dum is super eo protestando se ad immunitate<m> Ecclesias, / suu<m> Episcopum et Diplomata Caesareo-Regia provocasset / et appellasset turpissimis schomatibus et calumniis contra / Diplomata, Ep<isco>pum, Unionem et Clerum effutitis charta et / calamo indignis honestasq<ue> aures offendentibus maxime / audientiu<m> scandalo usus est. Quare, ne et Aatholicoru<m> / risui et ludibrio et circum vicinis ad Unione<m> S<anctae> Romanae Ec/clesiae fors redire intentionatis horrori et scandalo sint, Ma/iestati V<est>rae S<acratissi>mae de genu humillime supplicant: /

Primo. Ut Diploma V<est>rae Ma<ies>t<a>tis S<acratissi>mae in favorem Graeci Ritus / Unitor<um> emanatu<m>, vigore cuius in immunitatibus et libertatibus / Clero debitis ad instar Cleri Regni Hungariae etiam / Graeci Ritus Clerus unitus dignoscit<ur>, inseratur inter Consti/tutiones modernae Diaetae. /

Secundo. Siquid supradicti Diplomatis tenor esset, ut per Terrestres ius patronatus sibi vendicantes, in quorum posses/sionibus Graeci Ritus Uniti Parochi actualiter curam ani/maru<m> fundi parochiales

¹²⁷ Correctum ab *peio*rem.

exciderentur, quod / pauci hactenus effectuare comperti sunt, ideo humillime / petunt, ut tandem aliquando haec in effectum deducantur, / fundi necessarii excindantur, ac ulterius etiam cogantur / semi sorte rusticorum a terris et fundis quotidie in spiritua/libus deserviant) solvere et per consequens rusticari. /

Tertio. Ne pia legata, quae pro refrigerio animaru<m> suaru<m> fide/les Christi subditi quondam Dominor<um> in vivis aut prid / in articulo mortis ex rebus dispositioni eorundem subiectis / faciunt et pro Ecclesiis aut aliis piis causis post decessum / suum applicanda desiderant nonnulli Dominorum Terrestrium / sibi appropriant cum iniuria tam legatis quam et Eccle/siar<um> DEI. /

Quarto. Ne stolam ab antiquo et immemorabili dari solitam / quominus eandem a parochianis suis consequi valeant // Dominos Terrestres impediatur, siquidem ex coniventia eorun/dem D<omi>noru<m> rustici denegant eandem parochis, uti etiam ob/ventiones Episcopales Episcopo. /

Quinto. Ne Domini Terrestres, in quoru<m> tenutis et possessio/nibus sacerdotes Graeci Ritus uniti in cura animar<um> persi/stunt, eosdem ad instar reliquoru<m> colonor<um> posthabito omni / respectu immunitatis Ecclesiasticae tractent. /

Sexto. In Comitatu Maramaros in Dominio Arcis Huszth / Provisor Comitatus Stephani Bethlen cognomine Segolmi in / possessione Talabor adegit parochum, ut copulet suu<m> subdi/tum cum muliere priorem virum suum vivu<m> habente; / pariter in possessione Bucsaháza id Provisor Segalmi ade/git sacerdotem, ut per vim raptam mulierem copulet cum / suo subdito, prout et in aliis Provisores dicti Domini sa/cerdotem unitos et parochos actuales velut mancipia sua / mirum in modum aggravant et divexant. //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum]:

Gravamina Cleri G<raeco>-Ca/tholici Dioecesis Munc/hacsiensis in immu/nitate Ecclesiastica per D<omi>nos Terrestres per/turbari soliti, fundis / parochialibus non pro/visi et a stolari censu / annuo proventibus / a suis excipiendi im/pediti, partim Suae / Ma<ies>t<a>ti Regiae, partim / Statibus et Ordinibus / diaetaliter congregatis / porrecta.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 724, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 724, арк. 1-2. Копія.

1742 <?>, <?>. *Andrei Popovici, jude al comitatului Maramureș, solicită episcopului de Mukacevo ca Ilie Pop, preotul greco-catolic din Săpânța, să fie lăsat în funcție deoarece este hărțuit prin reclamații neîntemeiate, formulate de doi preoți greco-catolici bigami.*

< ? > < ? > 1742 року. Звернення марамороського судді Андрія Поповича до Мукачівського єпископа про залишення священика Іллеша Поп з села Сапанца на посаді, який переслідується двома греко-католицькими священиками необгрунтованими звинуваченнями у двосюжності.

MÉLTÓSÁGOS PÜSPÖK

Nagyságodnak alázatos szolgálatomat ajánlom

Méltóságos Püspök Nagyságodat kéntelenitettem ez csekély instantiával tугyon ezen instantiam meg adó vagy prezentáló Szaploncán lakó Pap Illyés mellet instálni, vagyis búsitani. Kinek is ilyen baja vagyон megh nevezett Pap Illyés ifjuságába egy kevés írást kapott, vagyis tanult vala, azután megházasodván, feleségét elhagyván Moldovába ment s ott lakott mint másfél esztendeigh, mivel hogy itt köztünk a Pestis Nagyон graszált másként tanult is Nyámez nevü klastromba az holott vagyон csudálatos vagyis, minden esztendőbe csoda tevő szent képet, az Boldogságos szűznek s anyira itélvén annak a Klastromnak szerzetesei hogy megérdemli a papságot. Recomandatiot tettek mellette a Radauczi Püspök előtt ki is felszentelvén magát haza jött, mikor haza érkezett az jószágoкhoz nem tanult többet egy tehénnél mert az Pestissel együtt a drágaságh is uralkodott köztünk, Szaploncзajokк penigh az pestisben megh halt vala a papjuk s nagy szükségük lévén papra s akkor a Munkácsi Katedra is Püspök nélkül vala, nekünk sem volt Vikarius más tisztye papok Jancsu csak, az irhoczi Pap Jonas *Archidiaconus*. Hozzámenvén az megh nevezett helységnek lakosa, az Archidiaconushoz s eö Kegyelme hirtelen más Papot nem adhatott, hanem Pap Illyésen magának egy aranyat vett serio megh hadván hogy minden órában a Püspök számára is két arany készen légyen, és így Pap illyes kezdett az hivatalához Szaploncзán. Azután időjártában Munkácsbúl vármegyénкben Blásovszky vicáriusnak küldetett, kiis Szaploncзára be jött, akkor Pap Illyés *Принял усиновление албо Святое Соединение*. Mivel hogy idegen országba felszentelte vala magát, s a két aranyat is megh vette rajta, az vicarius ennek holta után Bacsynszky Atyám Uram jött vicariusnak vármegyénкbe vagyон ugyan ott Szaploncзán két pap kik is bigámusak az az második feleséggel mind az kettő, azoknak az egyike bevádolt irigységbúl Pap Illyest kire is küldött vicarius Bacsynsky Atyam Uram czitatiot de akitúl küldötte az is rossz akarója volt Pap Illyésnek, az czitatiát megh nem mutatta hanem csak ore remus megh mondott hogy a vicarius hivattya Pap Illyés, nem gondolván olly *serio* Parancsolatnak lenni, csak elhalgatott, s el nem ment. Ugyan másodsor vármegye hajduit küldött érette, Pap Illyés ugyan el menvén magával a hajdukat akkor másfelől fogta magát ez helység bírájával be ment Szigetre Bacsynszky élében kiis szegényt mindgyár megh arestálta arestomban tartott egész öt Nap, az idő alatt Pap Illyésné az teheneket el adta, s tizenkét *id est numero* 12 Rhenus forintot fizetett úgy szabadult az árestomból. Ugyan az második bigamus Pap bevádoló Pap Illyést Bacsynszky előtt, mely vádlás után be hivatott Pap Illyes egy nyestet vévén a kezében melyet elvivén Bacsynszky, mely hadta hogy az bevádló fél is menjen élében és bizonyítsa, melyet meghalván megh irt Bigámiás pap megelőzte ajándékkal és semmit sem

bizonyíthatván az ajándékra nézve mind a két papot meg büntetett hat hat forinttal. Az után mikor az M<éltóság>gos Egri Püspök Ur és Nagysága be jött vármegyénkben, hogy az szegény Pap Illyés maga személyébe nem ment processioval csak az két bigamus papok, azért Bacsynszky Vikarius Atyám uram meg tiltotta az templombeli szent szolgálatot mely dologért felzendülvén az Helység, s akkor is tizenkét Német forintot fizetett az Pap Illyés édes anyja, mostan újobban bevádolta az két bigamus pap, hogy mikor liturgiát szolgált, hát azon felonokat kikben öltöznek az két bigamus pap mikor Püspök elébe processioval mentek, mely bevádolás ha igaz is maga Pap Illyés sem tagadja, de nem azért hogy processiora voltak azon felokkat hanem azért *Кропив фелони священной водою* mert azon két bigamus pap házakban az rudon tartotta közönséges asszony 1 férfi szennyes ruhák között. Ezen megharagudván Bacsynszky Vicarius Atyám uram eö Kegyelme mikor Dominus V: gyökere vala vicze ispántól hajdukát kért. Mely dolognak mi három szolgabirák kik görög hitben vagytak contradictáltunk és Atyaságának, hanem el oszolván a gyökér alattomban maga eö Kegyelme kikért az Vice ispántúl két hajdut s úgy küldött hogy ha liturgián is lessz Pap Illyés csak vigyék be, az Helységbeliek penig az szegény Pap illyésér kezesek lettek s elmentek az vicáriushoz instálván hogy a N<agyság>god jöveleig a szegény Papnak hagyjon békét, melyre azt felele Bacsynszky Atyám Uram, hogy eö kegyelme mind Püspök mind vicarius senki sem parancsol eö kegyelmének abban az szegény Pap Illyésnek semmie nem lévén, megengedvén elkéntelenítették el menni. Kire való nézve mély alázatossággal a sok írásomtul követem, másként instálom hogy ne engedje Bacsynszky Vicarius uramnak az szegény papokat rongálni az calvinisták is nevetve csufolyak benünket, mert Bacsynszky oly ember hogy mig az szegény papok discriálhatnak és vagyon mit vonni rajta, hogy s van, s ha penig ki rugatya, az bújdosová teszi már ez második pap menjen el előtte, Ha N<agyság>godnak tetszik bizonyos emberit küldvén ki tetzik inquisitiobul caetere mindön Magamat recomandáлом Nagyságos szolgálatyába Méltóságos Püspök Uramnak.

Nemzetes Máramaros Vármegyének edgyik ordinaries szolgabírója

A hozott írásról s stílusrul alázatosan követem Nagyságodat mert Dicső dolog vala mert a pap rabság előtt szökött el.

Popovics Andreas Comitatus Maramarosiensis Ordinarii

Iud<ex Nobis>lium intuitu Szaplóczensis Parochi Illyes bigami, sed vel

Martirie Andreae Bacsynszky Vicarii Marmatiae Clerum

Exactionibus progravantis intuitu

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 739, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 739, арк. 1-2. Оригінал.

1743 februarie 27, Bixad. Copie după actul de donație a unui teren de către Tuplya Tămas pentru mănăstirea din Bixad.
27 березня 1743 року, Біксад. Копія акту дарування землі жителем Ціпля Томашем Біксадському монастирю.

Copia // Ime én Tuplya Tamás attam záróban egy darab helyt Szfrintura nevü helyyen hat forintban á domb alatt á patakig alól forraség vagyis patakig Kirbuzani nevü helyéig azt attam klastrom Bikszádon Isakias nevü Humennek.

Es teszünk bizonságokat Hadnagy

Doda Illyés

és Papp Togyer

Finta Irimie

Vorota Alexa

Taska Flora

Anno 1743 men<sis> Febr<uari> die 27 id est 6 v<onas> flor<ini>

Praesentem copiam cum suo originali in omnibus punctis et clausulis convenire testor.

Sig<natum> in S<ancto> Monostorio ad Bikszád, die <prim>a Iuni1 <1>783.

Basilius Kozák G<raeci> R<itus> C<hatolici> Par<ochus> et V<ice>Archidiaconi Szathmar Németiensi

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 797, f. 1, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 797, арк. 1. Копія.

1743 aprilie 10, Ujgorod. Scrisoare a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo, adresată lui Andreas, fratele său, în legătură cu problemele diecezei.

10 квітня 1743 року, Ужгород. Лист єпископа Михайла Ольшавського, адресований його брату Андрію, про проблеми єпархії.

Generose D<omi>ne Andrea!

Homines ex praecepta opinione prava pluris aliena / suis aestimant. Finis epistolae tuae initium meae est : / hac opinione etia<m> D<ominus> Sötér laborat, quis est Ep<isco>pus Munkacsiensis scio? An D<ominus> R<everendi>ss<imus> Stojka, nescio, cum / quo Agriae prolixè discurs<r>ebam, qui tunc scivit futuru<m> / et actu scit Ep<isco>pum ante mente<m> est per Suam Regia<m> / Ma<ies>t<a>tem est electus, actu sanus, vegetus, recens vivit. / D<omi>nae Karacsfalvae sint optimae spei, quae necdum inter/cidit, quas salut<a>tas volo habere. Plena fora scyophantaru<m>. Vestrum omnium amicorum memor vivo in privato /

nominetenus, quamvis allocuturus D<omi>nae iuveni vigo/rem pristinum <m> aveo, augmentum <m> orphanorum precor. / Miror D<omi>ni Harsany rudis hominis praecipitancia, cuius / eundem gratiarum actoris / salutabo. Ipsi suadeo transferat semet ex parochia, / ocludet ora oblocutionum Ep<isco>pi, si locum ibidem non habebunt, translocentur <ur> vel ad Claustrum <m>, vel in D<omi>num <m> Duchekianum <m> ex indultu Plebani secundum <um> eiusdem benignum / indultum et utinam fuisset factum. /

Rebus oeconomicis, ut provideatur <ur> sequenti hebdomada scribo D<ominis> / earum partium Archipresbyteris, ut Cathedraticum <m> / pro hoc anno current incassent et ad manus Vestrae <ae> / D<omi>natis consignent, inde promovenda veniet oeconomia adusque hoc fiat, Vestra Dominatione, si quos habet sumptus // proprios iminenti necessitati succurrat erga refusione <m> / mihi gratum accidit multis servire non valet plurimis obrutus universim commendo, quidquid in D<omi>no / iudicat, faciat apud me ratum <m> futurum in reliquo / per suadeat sibi, quod sim // Sui. // Amnas / Michaël Olsavszky / manus propria. // Unghvarini / 10. Aprilis / anno 1743. //

[In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:]

Andreae Olsavszky.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 772, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 772, арк. 1. Оригінал.

65

1743 august 3, Biserica Albă. Cercetarea efectuată în comitatul Maramureș în legătură cu averea rămasă în urma vicarului Grigore Bulko.

3 серпня 1743 року, Мараморош-Сісет. Дослідження, проведені в Марамороському комітаті у зв'язку з майном, що залишилося після вікарія Григорія Булка.

Anno <1>743. Die 3 Augusti. Per nos infra/scriptos in possessione Fejeregyház peracta est / inquisitio intuitu remansarum rerum admortuum / Reverendi ac Religiosi in Christo Patris Gregorii / Bulko Illustrissimi ac Reverendissimi Domini condami Episcopi Agnensis, Munkacsien(sis) (etc. tituli) in spiritualibus / per Inclitum Comitem <a> Maramorosiensem Vicarii post pium in / Dominum eiusdem e visis decessum adinventarum / secundum deuti puncta infraspecificata: / De eo utrum? /

1mo. Fateatur <ur> testis an audiverit, quid idem admortuum / Reverendus / in Christo Pater testamentum quodpiam condiderit, quid / in vivis et cui quidpiam legaverit. /

2do. Quot post mortem defuncti manserint pecora, / boves, videlicet vaccae, oves, equi et qualiter sint acquisita. /

3^{uo}. Fateat<ur>, quid viderit sub tempus apertionista cista/rum in Monasterio Fejeregyház<iensi> habitas non/dum nempe vestes pro induendo defuncto ex/ciperent<ur>, ac utrum aliqua pecunia ibidem non sit / adinventa quoque conversa. /

4^{lo}. Fateat<ur> testis, an sciat vel audiverit, qualis pe/cunia legata sit pro futura Ecclesia Szigethiensi, / quo devenerit et an pro ea aliquid procuratum / sit, quid isthoc? /

5^{lo}. Fateat<ur>, qualia prata per defunctum compara<ta> / sint, ubi et quali pretio?

/ 6^{lo}. Fateat<ur> non sciat, an audiverit testis, quod pie de/functus pecuniam quampiam alieni mutuo dede/rit, cui et quantum. //

7mo. Fateat<ur>, quod devenerint currus et alia oeconomi/ca supellex eiusdem pie defuncti, quot fuerint / et quis iisdem usus hactenus.

8vo. Fateat<ur>, quot vestimenta post mortem defuncti / eiusdem propria manserint, apud quem sint? Quodve rerum aliarum? /

Primus testis Andreas Mois Nob<ilis> annor<um> cir<citer> 60. / Ad iur<atus> examinatus fas<s>us: ad 1^{u<m>}, 2^{dum} nihil. Ad 3^{iu<m>} fatetur, quod in praesentia ipsius Re<vere>/nd<issi>mus D<omi>nus Varochta Andreas vestes pro induendo defuncto exceperit, capam videlicet, pal/lium religiosum vulgo *mantia*, tibialia, reve/rendam. Pecuniam vero nullam in cistis vide/rit. Ad 4.5^{u<m>} nihil. Ad 6um fatetur, / quod unus defuncti apud ipsum fecit et ab / illo a Monasterio Fejeregyház<i> acceptus / sit veluti pro eodem monasterio legatus / in vivis per pie defunctum. Ad 7. Et 8^{u<m>} nihil. /

Secundus testis Georgius Popsa Nob<ilis> annor<um> cir<citer> 70 adiur<atus> / examinatus fassus: ad 1um et 2^{dum} nihil. Ad 3^{iu<m>} / uti prior ordine testis. Ad 4^{u<m>}, 5^{u<m>}, 6^{u<m>} nihil. Ad / 7^{u<m>} audiverit, quod defunctus in D<omi>no duos currus habuerit / et ex illis unum pro Monasterio Fejeregyház<i> legaverit. Ad 8^{u<m>} nihil. /

Tertius testis Basilius Botta Nob<ilis> annor<um> cir<citer> 40. dd/iuratus examinatus fassus: ad 1^{u<m>} nihil. Ad 2^{dum} / vidit quatuor boves et 4 vaccas, quo devenerint ignorant. / De ovib<us> se nihil scire refert. Ad 3^{iu<m>} uti oriores / ordine testes. Ad 4^{u<m>}, 5^{u<m>}, 6^{u<m>} nihil. Ad 7^{u<m>}, / quod viderit currus duos et quidem equinum //, bovilem alterum, quod posteriorem legaverit / pro Monasterio fatet<ur>. Ad 8^{u<m>} nihil. /

Quartus testis Mathias Teskás annor<um> cir<citer> 50. / Pastor pecorum pie defuncti adoperatus fas<s>us, quod fuerint vaccae 4., <quin>tam ex post pie de/functus emerit ex poss<ess>ione Apsa, 4 vituli, / boves itidem 4., quae pecora omnia defunctus / pelli curavit ad poss<ess>ionem Bocsko, quo de/venerint se ignorare fas<s>us. Ad puncta alia / nihil. /

Quintus testis Constantinus Parochus Also Ro/nensis defuncti confessorius annor<um> cir<citer> 50. / fas<s>us ad 1^{mu<m>}, quod testamentum se ipso, / quamvis inceperit, sed dolorib<us> praepeditus / morbi, nec finiverit, nec scribe permiserit, condi/derit nullum, in agonia tamen constitutus / oretenus legaverit eidem testi Clamydem co/loris caerulei, libru<m> Novum Testamentum / dictum et baculum. Servo suo Ioanni /

Breviarium vulgo *Polusztocarcer*¹²⁸, coturnos / proprios et unum centonem. Servo item alte/ri Gregorio legaverit vaccam unam eligen/dam ex duab<us>. Post suum e vivis decessum / mandaverit, ut eundem domestica induant / et pallio ac aliis religiosum concernentib<us> / vestib<us> indutum Tumbae imponant. Item / fatetur, quod vice quadam cum eodem pie defuncto / pergendo ad poss<ess>ionem Bocsko ex eo audivit, / quod mutuo ex Monasterio Lonkaiensi / acceperit f<lore>nos H<un>garicales 22., quos con//sumpsit pro labore foenili. Item levaverit mu/tuo a Stephano Vorochta filio Andreae / Parochi Bocskoieni flor<enos> cir<citer> 13. Ad 2^{du}m / fatetur, quod boves habuerit 4., iuvenco / 2., quos iuvenco acceperit in sortem debiti / supra specificati Stephanus Vorochta. / Oves 36., equos 5., vaccas 2. Addit item, / quod quospiam annuos equellos habuerit, / quo devenerint se ignorare fatet<ur>. Ad / 3^{tu}<m> nihil. Cum praesens in Monasterio eadem / infirmitate praepeditus non fuerit, nec post / traditionem sibi clavium defunct a cistis, / antequam easdem tradidisset D<omi>no Provisori, / cistas aperuerit. De pecunia remansa se / prorsus nihil scire refert. Ad 4^{tu}m / fatet<ur>, quod Stephanus Creczul incola But/falvensis pro future Ecclesia Szigethien<si> / legaverit f<lorenos> H<ungari>cales 36., qui defuncto / traditi sunt. Item idem legaverit scandu/larum pro eadem Ecclesia 1007. De aliis / legatis se nihil scire refert. Ad 5^{tu}m / scit, quod in poss<ess>ione Kabalapatak de/functus emerit pratu<m>, alibi, ut quidpiam / emisset ignorat. Ad 6^{tu}m nihil. Ad / 7^u<m> fatet<ur>, quod defunctus habuerit currus / 3., unum emptum f<lore>nis 19., equidem alte/rum a Prothopopa Ionas, qui hacte/nus etiam serendus restat, qui legatus // in vivis pro monasterio Fejeregyhazien<si>; <ter>tius / Munkacsino secum allatus. Item redeun<do> / inde advecta una. Ad 8^u<m> fatet<ur>, quod / Clamydes defunctus habuerit 3., unam dedit / in vivis uxori defunct Kupescenko, alteram / sibi legaverit, <ter>tiam, ubi sit, ignorant. Re/verandas, quod habuerit duas, novam unam, / antiquam aliam. Res reliquae reperirent<ur> / in cistis ex conscriptione facta per D<omi>nu<m> / Provisorem. /

Sextus testis Andrea Vorochta Parochus Bocs/koien<sis>, in cuius deutralis ad<mod>um Re<vere>ndus in / Ch<ris>to Pater domo demortuus annor<um> cir<citer> 50. / adiuratus fassus: ad 1^{mu}<m> fatet<ur>, quod, licet / pie defunctum saepius admonuerit, imo rogave/rit, ut testamentum condat, is tamen his pro/positis renuerit, imo, dum moneret<ur>, iratus / fuerit. In vivis nihilominus oretenus legave/rit: Presbytero Constantio clamydem et sibi an/tiquus calligas et cingulum, serius uti priores te<st>es / fatent<ur>. Ad 2^{du}<m>, quoad boves, uti priores in / ordine testes; oves, quod manserint 26 et ven/ditae sint Patri Eusthatio Parocho Bocs/koien<si>. Ad 3^{iu}<m> uti priores testes. Ad 4 nihil. Ad / 5^{tu}<m> uti priores. Ad 6um fatet<ur>, quod defunctus / Presbytero Demetrio Parocho itidem Bocskoien<si> / defuncto dederit pro butyro Marianos 10 et / metretas 2as hordei. Ad 7., uti priores testes. / Ad 8^{vu}<m> fatet<ur>, quod Clamydas habuerit 3: novam una<m>, / quo devenerit ignorat; una<m> legaverit in vi/vis Patri Constantio; de tertia non scit; re//verendae duae et pallium unum. Super ad/dit, quod vaccae fuerint 7, ex quib<us> una data servo Gregorio, una

¹²⁸ Non liquet.

occisa sub tempus fune/ris; equi 5 et 2 annui equelli, de quib<us> / se audivisse, quod sint in Ruszko. Fatetur / praeterea, quod pro funere defuncti proprium / sabellinum in f<lore>nis Rh<ensibus> 10 cesserit, / qui nondum restituti sunt. Item Marianos / 5 nautis datos per se pro reductione naviculae / seu saicae, in qua corpus defuncti ad Monasteriu<m> / Fejeregyhazien<sem> deductum est ad poss<ess>ionem Bocs/ko. /

Septimus testis Ioannes Vorocsta annor<um> circ<iter> 24 adiura/tus examinatus fas<s>us: ad 1<u<m>, uti <quin>tus ordine / testis. Ad 2<du<m> fatet<ur>, quod boves 4. fuerint et / iuveni 2., qui dati sunt fratri eiusdem in sor/tem debiti supraspecificati; duo item boves / furto sublatis sint. De vaccis et ovib<us> fatet<ur> / uti priores testes. Ad 3., 4., 5<tu<m> nihil, utpote cum p<rae>sens domui. Ad 7<u<m>, / uti <quin>tus n<ume>ro testis. Ad 8<vu<m>, quod omnia / fatet<ur>, uti idem <quin>tus testis. /

Octavus testis Eusthatus Hickalovics Pa/rochus Bocskoien<sis> annor<um> cir<iter> 50 adiura/tus examinatus fassus: ad 1<u<m>, veluti non / praesens, nihil. Ad 2<du<m> fatet<ur>, quod boves / octo fuerint, ex quib<us> 2 furto sublatis sint; / 2 in sortem debiti filio R<evere>ndi Vorachta / Stephano iuveni dati, reliqui manseint; / quoad vaccas, uti priores testes fatet<ur>. // Oves fuisse 27, ex quib<us> Re<vere>ndus Eustaphius <sic!> / occidi curavit 8. Vitulos fuisse 5, de quib<us> an ma/neant actu se ignorare dicit. Equos fuisse 5., / ex quib<us> unum accepit Re<vere>ndus D<omi>nus Michaël / Tartarin Districtus Aradien<sis> Archi-Praes/byter, veluti remansu<m> post fata defuncti / sui fratris Mathaei cantoris Kőzépső Ap/siensis, quem equum defunctus sibi appropriaverat. Ad 3., 4. et 5<tu<m> nihil. Ad 6<u<m> re/cognoscit, quod defunctus Demetrius Parochus / Bocskoien<sis> a pie defuncto acceperit pro buty/ro Marianos 10 et duas metretas tritici, quae / nondum restituta sunt. Metreta pro tunc fuit / Marianis 7. Item fatet<ur>, quod pro ratib<us> unum par / boum in f<lore>nis Rh<ensibus> 20 ad poss<essio>nem Ruszko / datum sit, aliud vero par in f<lore>nis Rh<ensibus> 18. Ad / 7<u<m> De currib<us> recognoscit sescivisse duob<us>, / de aliis reb<us> nihil. Ad 8<vu<m>, uti priores. /

Nonus testis Andreas Lupsak Parochus Bocskoien<sis> annor<um> circ<iter> 50 adiur<atus> exam<inatus> fassus: ad / 1<u<m> nihil. Ad 2: audivit, quod vaccae fuerint 8., ex quib<us> unam ille ipsemet non pie defunct pro/prie, sed Monasterio Lonkaien<si> dederit. Eam tamen / sibi defunctus adscripsit. De aliis pecorib<us> / nihil se scire refert. Quoad alia puncta nihil. /

Decimus testis Theodorus Popse Praesbyter incola Mo/nasterii Fejeregyhaz<iensis> .fatet<ur>, quod / 5 vaccae post fata defunct manserint; vituli 3; equi 5. De ovib<us> et aliis se nihil scire retulit. // Ad 3<u<m> fatet<ur> se vidisse, quod e cistis excepta sit / pro defuncto induendo domestica, pallium reli/giosu<m>, cappa et tibialia. De pecunia, de / aliis nihil se scire, nec vidisse, quod / aliquis quidpiam acceperit. Ad 4., 5. et 6<tu<m> nihil. Ad 7 fatet<ur>, quod currus duo in Mo/nasterio per defunctu<m> relictis sint, ex / quib<us> unus legatus Monasterio; catenae / item duae et sikota¹²⁹ vulgo 2. Ad 8<vu<m>, uti caeteri testes. /

¹²⁹ Non liquet.

Testis undecimus Andreas Lupsák annor<um> circ<iter> 48 ad/iuratus exam<inatus> fassus: ad 1^{u<cm>} nihil. Ad 2^{du<m>} / sicut <sex>tus ordine testis. Ad 3., 4., 5., 6^{u<cm>} nihil. / Ad 7., uti prior ordine testis, addit, quod defun<ctus> ex Monasterio Lonkaiensi acceperit / f<lore>nos Rh<enenses> 22os mutuo, qui Monaste/rio refundant<ur> ante mortem mandaverat. Ad / reliqua nihil. /

Duodecimus testis Stephanus Vorochta Popa/vicius annor<um> circ<iter> 26 adiur<atus> examinat<us> fassus: / ad 1^{u<cm>}, uti <quin>tus in ordine testis addit, quod fra/tri suo Ioanni par unum pistolar<um> legaverit / defunctus. De testamento non condito, uti alii. Ad 2^{du<m>} fatet<ur>, quod boves semet manserint 4 / et iuveni 2, quos in sortem sui debiti activi et / exsolu<ti>onem ipsi, ut idem testis accepit duo, / vero pro parte Ep<isco>pali a neo-ordinato Tribussa/nensi Popavicsio per defunctu<m> accepti fur/to sublatis fuerint, qui actu etiam in Dominio / Delatiaensi in Partib<us> Polonicis habito / D<omi>ni nempe Szapiska detinent<ur>, pro quor<um> exemptione // in sortem pro facto fatigii ab Hajdonib<us> eiusd / dominii praetendunt<ur> Imperiales 2. Quoad vac/cas fatet<ur>, uti priores testes. Oves item man/sisse n<ume>ro 27 et agnum unum, quem D<omi>nus / Provisor Balka in sortem decimae annuatim / obveniente I<nclyo> Dominio (forte per errorem) et / hospite Monasterii Lonkaien<sis> accepit, / quem etiam hospes exolvere obligates ma/nebit. Equos fuisse 6, ex quib<us> unus datus, ut / supra fassi sunt testes, R<evere>ndo D,omi>no Michaëli / Tartarin. Ad 3^{u<cm>}, uti testes priores. Ad 4 nihil. / Ad 5^{lu<m>}, uti priores. Ad 6^{lu<m>} nihil. Ad 7., uti <quin>tus / in ordine testis. Ad 8^{u<cm>}, uti priores. Addit, / quod centones accepti 4 sint post mortem defunc<ti> / eor<um> ex praedio Szigethien<si>, unus per servum Gregorium, alter per Patrem Constantium, <ter>tius per / servum Ioanne<m>, <quar>tum per scribam D<omi>ni Pr<ovisor>is / Bolka. /

Decimus tertius testis Gregorius servus pie de/functi annor<um> circ<iter> 18 adiur<atus> exam<inatus> fassus: ad / 1^{u<cm>} et 2^{du<m>}, uti praecedens in ordine testis, / istud addit, quod non boves pro parte Ep<isco>pali / a Popavicsio Trebussanensi furto sublatis sunt, / sed defuncti proprii, qui etiam dati sunt presby/teris Stephano et Lucae Bocsko Ruskoviensi<bus> / in f<lore>nis Rh<enensibus> 20 pro summa tenent<ur> rates / dare et usque ad Bocsko reducere. Quoad / vaccas fatet<ur>, uti priores testes; id attamen / addit, quod, cum una debilis fuerit, illa data / sit in f<lore>nis Rh<enensibus> 5 Basilio Lopajesuk in//colae Ruskoien<sis> pro rati per eundem dan/da. Vituli autem manserint solum modo 3; re/liqui crepuerint. De reliquis rebus / fatet<ur>, uti priores testes, uti etiam ad 3 et / 4. Ad 5 et 6^{lu<m>}, uti prior in ordine testis, / ad reliqua, uti alii. /

Super qua inquisitione taliter peracta / et testium fassionib<us> exceptis nos ma/nu propria subscribimus eandem/que secundum datam nobis per Ill<ustriss>imu<m> / ac Re<vere>ndissimu<m> D<omi>nium Michaellem Ma/nuelem Olsavszky nominand<um> / Episcopum Munkacs<iensem> (etc. Tit<uli>) gene<ro>sam / commissionem extradamus. // Szigethini / die <vigesima terti>a Aug<usti> <1>743. //

Ioannes Blasovszky / Vicar<ius> Maramoros<iensis> / m<anu> p<ropria>
//

[*Infra subscriptionem sigillum tundum in rubra cera impressum eiusdem Vicarii.*]

[*Inferius, subscriptio Slavice scripta et sigillum in rubra cera impressum Prothopopae Sztoika.*]

[*In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

<Terti>a Augusti 1743. / Inquisitio intuitu reman/sarum rerum Gregorii Bulko / vicarii Marmatici anno ut / supra peracta.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 785, f. 1-6, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 785, арк. 1-6. Оригінал.

1743 decembrie 8, Máriapócs. Obligația preotului din parohia Baia Mare să plătească episcopului greco-catolic de Mukacevo Mihail Olsavszky două vase de vin pentru insulta adusă persoanei sale.

8 грудня, 1743 року, Марія-Повч. Зобов'язання парафіяльного священика м. Надь - Баня Матвія Козубського сплатити матеріальну компенсацію єпископу Мукачівської греко-католицької єпархії Михаїлу Мануїлу Ольшавському¹³⁰ за образу, нанесену йому.

Аз ниже подписаний, даю на ведомост одному каждому, кому о том ведати належит, иж я з моеи неуваги, а болше з лягомислности впал в прегрешение, против моего, Прелата Ясне Велкоможного Господина Епископа Михаила Мануила Олшавски, зневаживши, и ударивши его велкомож[ности] юношу в моем дому, що противно гонору, и власти ест Епископской; про которую, мал ем кару канонну отримати, пяддесят злат угор[ских] положить; единаковож их Велможност на мне свою ласку показали, же мне на два гордови¹³¹ вина опустили, которыи маю отдати, един сего року, а другий, на пришлу осень, тоест: на рок 1744. А ежели паки бым по сему противно власти Епископской таковая, или иная учинил, в тим самим предописанна кара да возвратится на мя. А прочее по воли, и суду Епископскому да станется. Сие же для лепшого уверения при своем добром розуме, и рукою власною подписанием, сей на себе даю облигатор. В Повчи, Декаврия [8], Року 1743.

Матфеи Козубскеи Парох Баняцкей.

При мне Иеромонасе Геден Пазин Ч[ина] С[вятого] В[асилия] В[еликого] Проф[ес].

При мне Иеромонаху, Прокопий Ковейчак.

¹³⁰ Mihail Manuel Olsavszky (1700-1767) episcop al diecezei de Mukacevo între anii 1743-1767 / Ольшавський Михайло Мануїл (1700–1767), греко-католицький священик, церковний діяч, єпископ Мукачівської греко-католицької єпархії з 1743 по 1767 рік.

¹³¹ Cuvântul maghiar *hordó* / Тут: бочка, від угорськ. "hordo".

<In dorso, ab alia manu tardius scriptum:> 8 decembris 1743 Kuzsinszky Mathaeus Par<ochus > Banyacsensis obligat se duo vasa vini Ep<isco>po Munkaciensi ob incursum percussionis culpam daturum.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 791, fila.1-1v, original

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.791, арк.1-1 зв. Оригінал.

67

1743 decembrie 9, Máriapócs. Decretul dat de către Ioan Innocentie Klein, episcopul de Făgăraș, privind hirotonisirea și sfințirea lui Mihail Manuel Olsavszky ca episcop al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.

9 грудня 1743 року, Марія-Повч. Декрет Фогараського єпископа Іоана Інокентія Клайна про рукоположення та висвячення єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Михайла Мануїла Ольшавського.

Мы Иоан Иннокентий Клаин Либер Баро де Сид Милостию Божиею и Святаго Трона Апостолскаго в Эрдели и Пределах еи над людми восточнаго набоженства Соединеными Волохами, Грегами, Росианами и Рацами Епископ Фогараский и воинства Константинопольскаго Святаго Георгия во Дации найвыший Строител, и Еи Пресветлаго Цесарскаго Величества Угорской Совитник и проч[ая].

Освященному и возлюбленному брату Михаилу Мануилу Олшавский Епископови Россенскому и Мукачевскому радоватися о Господе, изволением и советом Божиим, и Святейшаго Господина нашего Божиим Смотрением Венедикта XIV Папи и Святаго Престола Апостолскаго волею и Благодатию тебе возлюбленнаго Брата нашего в Чину Святаго Василия Великаго до ныне пребывшаго, и достоверно труждающагося в Епископа церкви Россенской в странах неверных будущей, нареченна, избрана, и оглашенна; Ему же Пресветлейшия, и Великодержавнейшия Царица Угорская и Прочая; Мариа Терезиа Дипломуо своею чест и достоинство Епископа Мукачевскаго воздаде: Понеже пред всевидящим Оком Божиим и Нашим смирением Исповидание вери Православно-Кафолическия сотворил еси и обет должнаго Повиновения и Послушания Святому Престолу Апостолскому и Святейшому Папе Римскому воздал еси: призыванием Святаго животворящаго и всесовершающаго Духа, Дня 9 Месяца Декемврия, в Празник Зачатия Пресвятыя Девы Богородици Мариа в церкви Почанской по Чину Святыя Восточныя Церкви со служителями на сие время, за Благословением Святаго Патриарха делеговаными велебным Михаилом Олшай викарием за Тискым, и Честным Василием Блехнарским Архидиаконом Токайским, произведохом, рукоположихом, и освятихом тя в предреченнаго Епископа Россенскаго, Мукачевскаго и Прочиих Богоспасаемих Градов в Царстве Угорском обритающихся. Егда убо нашедшей на Святителство твое Рукоположением смирения Нашего Божественной Благодати, призван еси к деланию в винограде Господнем и приял еси Иго Христово на Рамо свое. Сего ради потщися возлюбленный Брате верно творити служение, и попечение о душах кровию Единороднаго Сына Божия Господа Нашего Иисусе Христа

искупленных усердно имети, и тако Ниву Христову исправляти, яко да примеши по многолетствию своем Динар вечния жизни, и покой Блаженный. Дом твой да будет Зерцало, начертание, и образ всем, яко да радуется о тебе Церков твоя и Святительство твое о Церкви своей пред Богом Ангели, и Человеки. Сего ради всем обще и коемуждо различне наипачеже Пречестным, и Честным Отцем Пропрезвитером или Архипрезвитером, Презвитером, Иноком и всему Притчу Церковному, такоже и Мирским людем в Дицезии твоей Мукачевской и Прочиих обритающимся, пастве, и попечению твоему от Пастирей, Началника, и Наместника Христова вышреченнаго Святейшаго, Венедикта XIV Папи врученным, до власти твоей належашим известно творим, да тебе отселе в Епископа посвященна знают, и тебе аки удеса Главе, чада Духовная отцеви словесная овца Пастиреви, в всем повинуются, и послушают. Мир тебе возлюбленный Брате, Благодатию Господа Нашего Иис[уса] Христа. Писан в Мария-Почи, Дня и Месяца виш реченных, Року Божию 1743.

Владыка Иннокентий. *Protopop Nicolae de la Balomir de aciastă dată notaris.*

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 778, fila.1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 778, арк.1-1 зв. Оригінал.

68

1744 martie 11, Sighetu Marmăției. Adresă a lui Ioseph, părintele paroh și superior al ordinului piariștilor din Sighetu Marmăției, trimisă episcopului de Mukacevo, despre căsătoriile ilegale încheiate de către preoții greco-catolici din comitatul Maramureșului.

11 березня 1744 року, Мараморош-Сізем. Сповідання ігумена сігетського монастиря ордену піаристів про незаконне укладання шлюбів священиками Марамороської жупи.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine D<omi>ne Praesul / D<omi>ne, ac Patrone colendissime. /

Praemissis religiosis obsequiis.

Etsi sub dato 20 elapsi die, videlicet obitus / pie defuncti Domini Vicarii insinuaveram Ill<ustrissi>mae Dominationi Vestrae eius/dem sepulturam futuram in Fehéregyház, quia nihilominus Sacerdotes iurisdictionis I<llustrissi>mae / D<omi>nat<ion>is Vestrae intra se contulissent tamdiu differendam, donec expressum ab Ill<ustrissi>ma, ac R<evere>nd<i>ss<i>ma D<omi>nat<ion>e Vestra acciperent nuncium et dispositionem, ideo neque ad adventum D<omi>ni Secretarii dilata fuerat sepultura.

Quo adveniente, siquidem Fehéregyház propter exundationem aquar<um> et in peste / ibidem in monasterio sepultor<um> periculosum fuisset defunctum inibi sepelire, idcirco in Ecclesiae / nostrae sanctuario cum omni ecclesiastica caeremonia et solemnitate funebrali in concursu sacer<dotum> et complurium cum D<omi>no Vice-Comite Nobilium ac

Accatholicor<um> Praedicatorum, qui omnes / et concioni Hungarice et caeremoniis requiem interfuere usque ad finem, eundem sepeliri. / In cuius sepulturam et aliis occasione obitus asservationis corporis, ac in funere requietis, quae/nam factae sint expensae ex specificatione Domini Secretarii intelliget Ill<ustriss>ma D<omi>na<ti>o Vestra; / curam Venerabilis Cleri sui, quam mihi gratiose com<m>ittere dignetur, ad ulteriorem suam dispositio/nem, quamquam plurimis curis, sollicitudinibus et laboribus obrutus essem, accepto tamen, utpote / Deo opus acceptissimum, unice amore populi, ac cleri huius, atque ob peculiarem erga Ill<ustriss>mam D<omi>na<tion>em / Vestram respectum et observantiam. Quam, ut maiori cum fructu animarum et honoris DEI augmen/to exercere possim, oro Ill<ustriss>mam D<omi>na<ti>o<n>em V<est>ram dignet<ur> id toti suo Clero Maramorosien*si* in/tricare.

Et quia graviore*s* intervenissnt casus, et primus quidem cum iudice Krucsfal/vensi, qui repudiata sua prima adhuc vivente uxore cum alia copulatus est et actu siul cohabitant, / cum quibus dispensasse dicit<ur> D<omi>nus Archi-Diaconus Rhednik, cuius actiones et alia describere longum / et inutile foret, cum aliunde melius constet de<ni>q<ue> Ill<ustriss>mae, ac R<evere>ndissimae D<omi>na<ti>o<n>i Vestrae. /

Secundus casus est cum uno altero sacerdote (qui non bigami tantum, sed pleni trigami esse ferunt<ur>), / de quo spargit<ur>, quod defunctae uxoris suae uterini fratris aequae defuncti uxorem duxisset / et, licet a pie defuncto D<omi>no Vicario ob hoc factum suspensus fuisset ab exercitio ordinum, uxo/rem tamen in praesens non dimisit.

Tertius casus est, quod, uti com<m>unis refert rumor, / plusquam centum iuvenes in Moldaviam direxerint pro ordinibus suscipiendis, et quidem prout sup/pono et mihi persuadeo, absque insinuatione et facultate Ill<ustriss>mae Dominationis Vestrae // vile rudes et ignari non aedificationi, sed scandalo futuri, si ordines cosecuti fuerint et exinde accidit, quod / Inclytus hic Comitatus Maramorosien*sis* Diploma Regium quamquam promulgatum ad meam aduccionem / et importunam instantiam, difficultet in effectum deducere, videlicet propter magnam copiam et non / necessariam Cleri huius multitudinem accessit tamen ad id, ut praesentati fuissent per d<e>f<unc>tum D<ominum> / Vicarium ap<p>robati per ipsum sacerdotes, sed ex illis duo in maiori, unus in minori pago constitue/rentur et im<m>unitarentur, tanqu<a>m per venera<ti>onem aprobati et legitimati, sed haec praesentatio us/que ad hodiernam diem intermissa. De reliquis vero superfluis, innanibus, ac inaep*tis* statuit In/clytus Comitatus, ut cum illi pares essent caeteris rusticis et omnes rusticos labores, quaestus, functiones, re/frigerationes, ac alia similia exercerent absque omni cura animar<um> atque unice im<m>unitatis et exem/ptionis causa ordinari curaverat, illi, uti alii ipsis pares contribuerent, ne onus ipsor<um> alii ferre cogant<ur>, / cum maximo aggravio et detrimento publici.

Quartus casus est reperiri hic ali/quas de populo com<m>uni, qui absque omni insinuatione et dispensatione consanguineas in uxo/res duxerunt.

Omitto alias, sed tantum in genere insinuo, quod propter multitudinem sacerdotum saepe et furta salis committantur per ipsos sacerdotes, ob quae cum maximo scandalo / accatholicorum et desolatione fidelium saepe comprehenduntur, incarcerantur et verberibus afficiuntur ad patibulationem latius Ecclesiae, quod mihi palam in congregatione obiectum est, cum / dicto: ne pro tam nequam et perversis hominibus me interponerem, utpote indignis commiseratione.

Praeter facta, ex quo sacerdotes cum Populo in Pagis commotarent seque ingurgitarent, frequentissimae inter ipsos rixae ad invicem, percussiones et scandalosae contentiones / intercedunt, atque ideo in tantum de his despiciuntur et condemnantur, ut non illa / pridem mihi ad oculos rustici in certo pagi dixerint se debere omni mense concutere / suum sacerdotem, alias, nisi hoc facerent, pacem non haberent; haec autem omnia non aliunde proveniunt quam ex superflua multitudine sacerdotum non habentium / propter multitudinem unde subsistant pro suo statu, sed cogantur unus alteri panem / praeripere et modis illicitis sibi de necessariis providere.

Contuli haec omnia cum pie defuncto / Vicario, cum autem nulla subsequenda vel emendatio necessarium duxi Illustrissimae Dominationi perscribere, in eum finem, ut Illustrissimae Vestrae mihi perscribere dignetur, quid cum his // agendum et quibus viis, ac modis excessus hi corrigendi, mentem et voluntatem suam declarare.

Si / fors non innotuisset, significo Parochum in Tribuscan nomine Ignatium et huius decessisse, / a quo pago siquidem Fehérpatak nunc procul distaret, usque dum Illustrissimae Vestrae de / Parocho provideat Tribuscanensibus, comisi interea curam ovium loci illius Parocho Fehérpatakiensi nomine Philippo.

Mortuus est et Archidiaconus admirandus Reverendus Dominus / Sztojka, de cuius obitu credo iam constabit, in locum illius recomendo se Dominus Ioannes Theodorovics Archipresbyter Districtus Szigethiensis, vir hic, in quantum inter hoc breve / tempus experiri potui, videtur mihi esse aptus pro hoc munere, utpote vir sobrius et observans status et minorum horum sacerdotalium, si et Illustrissimae Dominationi Vestrae / idoneus videbitur, quem, ut magis experiri possit, ipsemet se praesentabit.

In reliquo / constantem incolumitatem precando me et totam residentiam in ultroneos favores / et gratias recomendo incessanterque perverso // Illustrissimae, ac Reverendissimae Dominationi Vestrae // Humillimus in Christo servus et Capellanus / Pater Ioseph a Szent Elisabeth e Scholis Piis / Superior, Parochus et Vice-Archidiaconus / manus propria // Szigethiensis Martii / 1744. // Postscriptum Praepositus Provincialis noster actu hic existens / Capellanalia sua obsequia defert. //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu recentius scriptum:]

<Undeci>ma Martii 1744. / Szigethiensis Piarista/rum Superior excessus / Parochor<um> Graeco-Catholicor<um> / Maramorossiensium / Populique in matrimo/niis contrahendis, prae/varicationes, ac alia / defert.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 814, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 814, арк. 1-2. Оригінал.

69

1744 martie 18, Kosice. Nicodemus Liczky, antreprenorul constructor, trimite episcopului greco-catolic din Mukacevo contractul pentru construirea bisericii mănăstirii din Máriarócs, Ungaria.

18 березня 1744 року, Кошиці. Майстер-будівельник Никодим Лицькі відправляє греко-католицькому єпископу контракт про будівництво церкви монастиря села Марія-Повч, Угорщина.

Én alább megirt N. Szabad Kassa Királyi városban lakozó kőműves építész mester úgy mint Nicodemus Liczky, léptem Méltóságos Püspök György Gábor Blasovszky urammal eö Nacságával az Pócsi Templomnak föl építése véget ily contractusra, *et quidem*:

1. Kötelezem magamat fönt említett Mária Pócsi Templomot, úgy az két tornyot az frontispiciummal edgyütt szépen és csinosan az mint az Delineatiobul ki tetszik, alkészíteni és bo(l)thajtás alá venni.
2. Az falakat és az gerenda melljek eső által el romlottak, azokat az mennyire az szükség fogja magával hozni le tetőzteni és helyeteket újakat csináltatni.
3. Az Templomot úgy az két tornyot is tatarozni fogok kívül és belül csinosan ki fehériteni.
4. Az egész templomot belül kiteglázni.
5. Felül nevezett munkámért lészen az Méltóságos Püspök uramtól eö Nacságától 2800 Rhn.forintom, mely summából tartozni fogok az Pallért kőműves legényeket és napszámosokat ki fizetni.

MÉLTÓSÁGOS PÜSPÖK URAM

Felettébb való kegyelmes uram

Ez elmúlt Februárius Havának 24.-dik napján, én hozzám költ tisztességes levelét, illendő becsülettel vévén, ugyan annak contextusából Méltóságodnak ájtatos szándékát bőven meg is értettem. Az mi illeti azon Boldogságos Szűznek dicsőségére kezdet Pócsi Épületét megh válom annak continuátiójára önnön magától is annyira ösztönöztetésem hogy kész vagyok minden erőmet, képességemet megh nevezett Épület körül való munkálkodásomat feláldozni, és minden képességgemmel hozzájárulni, az mint is e jövő nyárban Isten eö Szentsége segítségébül, csak az hozzá szükséges materiálékban fogyatkozat ne légyen, teljes reménységgel vagyok hogy alkalmazni rajta által esünk.

Az contractusom iránt penigh olyan képen Méltóságodat informálhatom, hogy tudni illik én köztem és Méltóságos boldog emlékezetű Antecesora között, más egyéb contractus nem interveniált, hanem az levél által melynek valóságos mását itten anexálom, azon Pócsi Épület iránt alkuban bocsátkoztunk vala, s így legh először is én egész kőmives munkáért kétezer nyolczszáz Rhenis forintokat, üdvözült előbeni Püspök Uramtól eő Nacsagától kívántam, de eő Nadságának Terhes laczatott lenni az én kívánságom, azért gondolta eő Nadsága hogy Két Ezer Négy Száz Rhenis forintokból contentaltatni fogom, az mint is azon levelében említett 2400 forintokat első szavával nem csak meg ígérte, de megh in casu is illo, hogy ha tudni illik azon summával nem contentálhatnám, végső declaratiomat magának megh iratattni kívánta, és többre is magát ajánlotta, az alatt penigh meghalálózván semmi bizonyos contractusra velem nem lépett. Mindazonáltal jól tudva lészen Méltóságodnak, hogy fent nevezett Épületben, azotátul fogvást, ahogy hozzája fogtunk, az egy háborúk által alkalmas károk érték volna, melyeknek raparatioja nem kevés időt kíván, annak okáért noha ugyan első kérésem 2800 forintokból állott légyen, mindazonáltal említett Boldogságos Szüznek tisztességére nézván s mind penigh Méltóságos úrnak méltó tekintentéért, azon előbeni kívánságomtól is recidálok, és végső szónál Két Ezer Hat Száz Rhenis forintokra olyanképen szólok, hogy tudni illik, azon Háromszáz Rhenis forint is, az mely edigh telt Épületnek megh vakoltatásáért én nékem mégh ki nem fizettetett azon summában számoltassék, kire való nézve teljes reménységgel vagyok hogy Méltóságod is káromat kívánni nem fogja, mert bizonyonnyal mondom másképen nem subzistálhatnék, és így ha Méltóságos Urunk arra reá állani fog teczeni, én az contractust is megh csináltatnám és *pro subscriptione* Méltóságodnak alázatosan elküldeném, Melyek iránt Kegyes válaszáat mentül hamarabb várván, az Szükséges Matériáléknak specificatioját is Méltóságoddal közleni kívánom itten anectálom. Magamat penigh gratiajában tovább is alázatosan ajánlom maradok Méltóságghos Püspök urunk.

Kassán 18 Marty 1744

Mindenkor alázatos szolgája

Nicodemus Liczky

Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Emanueli Olsavszky Ecclesiae Greci Ritus unitorum Episcopo Agnensi, Munkacsiensi et Maramarossiensi, necnon in Spiritualibus Vicario Apostolico <Titulus> Domino Domine Patrono mihi Gratosissimo.

Munkacsini.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 749, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр.749, арк. 1-2. Оригінал.

1744 mai 9, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului expune episcopului de Mukacevo cazul lui Ioan Pap, paroh greco-catolic al Șugatagului, bănuț de crimă publică.

9 травня 1744 року, Сігету Мармації. Скарга сігетського архідиякона на священика села Шугатаг Іоанна Папа за участь у пограбуванні церкви.

Illustrissime, ac Reverendissime / Domine Praesul / Domine mihi singulariter colendissime! /

Qualis nam casus cum Graeci-Ritus Parocho pos/sessionis Sugatag contingerit, eiusdem pro maio/ri notitia totam speciem facti hicce Illustris/simae Dominationi V<est>rae submittere volui, hoc / etiam demisse insinuando, quod maximam su/spicionem habendo supra eundem et iam sae/pius de variis casibus accusatum, Szigetthi/num adduci curaverim hic eundem usque / ad gratiosam ordinationem Illustrissimae Do/minationis V<est>rae in Curia Fiscali (quoniam / in pago, ne quo casu elabatur, sit verendum) / detinendo humillime rogando Illustrissi/mam Dominationem n<ost>ram, quatenus de ea/dem gratiosas dispositiones facere dignare/tur, ut et damnificatis pecunia restitui possit et ille aliis pro exemplo punietur. /

Quibus in reliquo me gratiae commendans / maneo // Illustrissimae, ac Reverendissimae / Dominationis V<est>rae // Humillimus servus / Ladislaus Balka / m<anu> p<rop>ria // Szigheth die <no>na Maii / 1744 //

Species facti

Die <vigesima octa>va mensis Aprilis Quaestores e Comitatu Be/reghiensi pro coëmptione ovium ad posses/sionem Sugatagh appulerunt, ubi postea/quam a Iudice pagi hospitium sibi dari / postula<vi>ssent, eotum apud Iudicem loci Grae/ci-Ritus Parochus fuerat, qui callendo idi/oma Ruthenicum quaestores alloquitur non / debere sollicitos esse, de hospitio habituros / eosdem in sua domo bonum hospitium, cum / etiam oves ad vendendum habeat, quare ga/visi quaestores reperisse hominem cum quo/damque una nocte pernoctando sequenti die / a dicto Parocho oves emunt et, dum pecu/niam in cubiculo pro ovibus numerant, eotum / ex mandato Parochi famulus venditae oves / tondere inchoat, quod advertendo quaestores / exacerbati pecuniam suam a Parocho recipi/unt ovesq<ue> restituunt, unde Parochus pa/riter iratus iubet eosdem e domo sua ex/cedere demonstrando iisdem pro nocte in / vicinitate suae unam domum desertam / noctu obdormissent, a tribus obruti gravi/ter sauciati summam pecuniae 500 f<lorenorum> con/stituentem iisdem dare debuerant, quo tem/pore sub ipsa spoliatione unus quaestor / e manibus citius eliberatus ad domum Pa/rochi currit Parochumque exterius ad / cornu domus suae vigilantem reperit, quo / casu sequenti mane mihi notificato, donec / ego pro inquisitione exmissem, ad id tem/pus iam gener Parochi profugit aliique / subditi fiscales ferme omnes Parochum / reum esse fatentur. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 812, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 812, арк. 1. Оригінал.

71

1744 iunie 9, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului, cere episcopului de Mukacevo să decidă pedepsirea sau eliberarea lui Ioan Pap, parohul greco-catolic al Șugatagului.

9 червня 1744 року, Мараморош-Сігет. Скарга сігетського архідиякона на священика села Шугатаг Іоанна Папа за участь у пограбуванні церкви.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Praesul, / Domine Domine mihi singulariter colendissime! /

Sugataghiensem Graeci Ritus Praesbiterum secun/dum tenores gratiosissimarum Illustrissimae / Dominationis V<est>rae literarum volebam statim e / custodia ad fideiussionem exmittere, sed, / quoniam nec ad hoc tempus tales, qui legalem / obligationem in se assumpsisse potuissent, ad/invenire potuit fideiussores, ex eo iteratis / vicibus Illustrissimae Dominationi V<est>rae repraesentandum esse duxi rogans in eo humillime, / quatenus de eodem gratiosas ordines facere / dignarentur, ut aut (si nocens reperietur) condignas facti poenas luat, aut vero absol/vatur. /

Quibus in reliquo me gratiae humillime / commendans maneo // Illustrissimae Dominationis V<est>rae // Humillimus servus / Ladislaus Balka / m<anu> p<rop>ria // Szigeth die <pri>ma Iunii / 1744 //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

<Pri>ma Iunii 1744. / De Parocho in Sugatagh tamquam facti / conscio et particeps / delato.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 812, f. 3, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 812, арк. 1. Оригінал.

72

1744 iunie 27, Máriapócs. Scrisoare a lui Mihail Manuel Olsavszky, episcop de Mukacevo, adresată lui Andreas, fratele său, în legătură cu problemele diecezei.

27 червня 1744 року, Марія-Повч. Лист єпископа Михаїла Ольшавського, адресований його брату Андрію, про проблеми єпархії.

Charissime D<omi>ne Andreas! / Literas unacum adusto allato medio D<omi>nae Viduae re/presentatas V<est>rae D<omi>na<ti>onis amice accepi, industriam utriusq<ue> / laudatam studeo demereri et remereri, D<omi>num pro facult<a>te / excepi, imo per confabulationem cum ead a laboribus respirari, / quam Deus conservet D<omi>num Hodermarszky mirari non suf<f>icio / saepius enim vidit, imo expertus est, qualiter in celebrandis / congregationibus procedendum adhortentur de sua obligatione / et Cathedratu<m> excipiat finis, potest et

155

V<estra> D<omi>na<ti>o praesens e<ss.e / Funeri Karoliano, praesens adfui, quod priscae et venustae gentis / Hungarorum more praesente prodigiosa multitudine hominum / elatum est spaciū<m> Karolinū<m> et Kapolna<m> inter oc<c>upatum san/dapilam 6 pulatis equis vectū<m>, praesente vexillo per virum / reti militari indutum deferente, ultra 50 carpenta duplici ordine sequebantur, digna<m> rem visu pluribus describere n<on> vacat. / D<omi>num Excell<entissi>um Agriensem pluries accessera<m>, qui an ironice / dicebat nescio, non tamen putarem. De <Vestra> D<omi>na<ti>one multa / praeclara audio, rogo conservet et custodiat se, non ubivis et a quovis // edat et bibat, habeat semper inquit penes se esca<m> et potum / et sic de suo edat et bibat. Pro tanta mei cura¹³² Suae Excell<enti>ae gra<ti>as / egi. Ego, quamvis hanc laudem parvi vendo, cura, ut Dei honor / promoveatur. Reliqua Divinae Providentiae comitto. Circa redu<ctionem Comit<a>tus Kővariensis et Cleri circa Varadinum ad iurisdictionem meam, ceptum est agi, fortassis Deus secundabit, ut / Clerus Varadinensis redeat ad Ep<isco>patū<m> Munkaciensem, cum / D<omi>no Ill<ustrissi>mo Vicario Fabri Varadinensi de hoc pluribus contuli, / qui, ut videatur, multum gavisus est, si Deo placuerit non / recuso laborem. Rogo habeat curam circa aedificium scholare. / Hic existenti Archipresbytero Saaroliensi comisi, ut clavos quantocius / procuratos exmittat, ut de tempore possit tegi et ordini plasmatio / Deus bonis conatibus non deerit. Ratione scandalorum require<ndus> veniet D<omi>nus spectabilis inspector verbo: quidq<ui>d in D<omi>no iudica<verit>, faciat mercedem a Deo mercedem recepturus. Charissima<m> D<omi>na<m> mea<m> / Poradiam revereatur. D<omi>no Perceptorī D<omi>no Hodermarszky et D<omi>nae / dicat salutem, meminerit mei. / Concedente misericordissimo / Deo ego valeo pes statui suo redditus cur<r>it in opere Dei. Credo, ut accessus sit maior prospectus, factū<m> gratu<m> accidit // cum D<omi>no Demetrio Racz conferre non vacabat, qui, dum, / ut promisit, ad me veniet, loquar pluribus. In reliquo penes / impertita<m> benedictione<m> maneo. / D<omi>na<ti>onis V<est>rae // addictus / Manuel Olsavszky / Ep<isco>pus Rossen<sis>, M<unkaciensis>, M<aramorosiensis>, V<icarius> Ap<osto>licus / m<anu> p<ropria>. // M<aria> Pócs / 27 Iunii 1744. //

[In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:]

Ordinandus pro Marmatia / pedunculus homo visu<m> mihi / novit cum D<omi>na Olah reperiamq<ue> // Sacros liquores ille adferret, per quem intermittet<ur> etiam si erga / solutione<m>, quod peto adurgeat. D<omi>no adm<odum> R<everendo> Plebano / salutem dicat.

[Inferius, in media pagina verticaliter scriptum] 1744. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 823, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 823, арк. 1-2. Оригінал.

1744 iulie 4, Satu Mare. Scrisoarea credincioșilor greco-catolici din orașul Satu Mare către Episcopul greco-catolic din Mukacevo, prin care solicitau, prin comitele Sătmarului, sprijin pentru reducerea impozitului datorat orașului.

¹³² Supra insertum.

4 липня 1744 року, Сату Маре. Скарга греко-католицьких жителів Сату Маре до єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії на високі церковні податки та прохання про підтримку для сплати податків.

Méltóságos Püspök Ur! / Kegyes Lelki Pasztorunk. /

Valamint Isten eő Sz<ent> Főlsége a lelki dolgokban az igaz Unitas / Religionak Vezerévé rendelte N<agy>s<á>godot, ugy más / különös tethek, és szorongatosok alatt lévőketül, tud/gyuk, meg nen vonnya N<agy>s<á>god, szokott kegyesté/git, ugyan azértis bátorkodunk kegyes szive elejben / Instantiankot, és dolgungkát terpesztenünk nagy / alázatossággal. /

Mi mind hárman sok rendbéli igágnak számosült terheivel lát/tyuk vala magunkat terhesültek<ne>k lenni kívált eő Föl/sége Adójának fizetességében, eppen csekéségünk<na>k, és facultasink<na>k felette éreszük az terhet, mert / nem a szokott Conscriptioinak seriesrébül ki sült jorzá/gúnk szerint proportionaré veődik fel az portioik / hanem csak gondolomra Conscriptio nélkül, hollott / ha facultasunkra verődnek fel az Adó, egy néhány esz/tendöktül fogvást illy improportionaré értékünk / felett nem kelhetett volna fizetünk. Ez iránt a / mint párban N<agy>s<á>god keziben adtuk alázatassan, / Iusráltunk vola az Felséges *Consilium* előtt, és vet/tükis eszre, hogy lett resolutionlo, de az Nemes Város / velünk az Főlséges *Consilium*<na>k Kegyes Baratusokat/tyát nemis közlöttve, nem hogy iniuriankat / nyujtottuk mostan az Főlséges Királyi *Consilium* / elejben, meg jelentvén, hogy iniuriank<na>k az vá//rostúl orvoslássát nem nyerhet/tük. Azért / N<agy>s<á>god kegyes szive előttis nagy alázatossággal in/stálunk, ugyan az Főlséges *Consilium* bocsatott / alázatos instantiankat hathatos patrociniuma által / elő kivadítani, ugy különös Urak<na>kis, kívált nagy / Meltóságú *Grof*¹³³ Egri Püspök Ur eő Excell<ent>jának / recommendálni valóban könnyebitesünk<na>k azis / nagy oka lehet, hogy az Szatthmári Obsidióban / mind fegyverünkkel, mind pénzünkkel / igaz hűségben szolgáltuk eő Főlséget /

Igy lévén dolgunk, ha továbbis ennyre fogunk terheltetusi / bizonynara, itt meg nem álhattyuk az szenvedest, / ha pedig mi kiüzelenitetünk ki menni, mind eő Főlsége fundussa csonkólni, mind pedig szent / Religionk (az mi nekünkis síralmos) nagy ha/nyatlást és rövidséget fog szenvedni. Ezzel / mindyájan magunkat böven tapasztalt ke/gyességéb<en>, és sz<ent> imadsagib<en> ajánlván maradunk // Nagysagod<na>k // Alázatos Szolgai, es a / N<agy>s<á>god<na>k engedelmes fiai / Apostol Mihály / Somlyai János / Somlyai Mihály [*continuative in eadem linea ab alia manu latine scriptum:*] per / Comitem Szatthmár<iensem> in con/tributione praegravari con/queruntur. // Nemethi 4ta Iulii / 1744. //

[*In calce paginae, in angulo dextro ab alia manu scriptum:*]

Contribution<alia> 8. //

¹³³ Non liquet.

1744 august 16, Trnava. Iohannes Kazy, uezuit, scrie episcopului de Mukacevo în privința dreptului de a primi, la Colegiul din Trnava, elevi de confesiune greco-catolică susținuți de Fundația Ianiană, prin episcopul de Pecs.

16 септия 1744 року, Трнава. Сповідання трнавського капелана Іоанна Казі про прийняття греко-католиків на навчання до духовної семінарії.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine, D<omi>ne, / Patrone Gratosissime. /

Veneratus sum gratiosam, quam Ill<ustrissi>ma, ac R<everen>d<issi>ma D<omi>na<ti>o V<estr>a / ad me dare dignata est, epistolam. Gratulor Ecclesiae Munkacsi/ensi de tam gratioso capite, a cuius sapientia et zelo maxima / sibi incrementa iure pollicetur. Ego veteranus et minimus servus, quod ad messem Apostolicam subministrando operarios conferre potero, / liberissime faciam, nec alium pro ternis alumnatibus e Fundatione / Ianiana, quorum receptio meo muneri concredita est, suscipiam, quam / servituros animabus Ritu Graeco anno hoc recepi unum, alteram vacantia<m> // ita postulante R<everendissimo> D<omino> Rosi, qui iam ante hic in eadem fundatione fuerat, / nunc Cassoviae studia prosequitur, pro eodem reservavi; quod si is etiam ul<teriora> studia Cassoviae terminare vellet, quaeram alium idoneum, aut si for<tasse> Ill<ustrissi>mae et R<everen>d<issi>mae D<omi>na<tion>i aliquis commendatus esset spei bonae iu<venis>, perlibenter eidem in casu nolentis venire R<everendissimo> D<omino> Rosi eandem vacan<tiam> addicam, modo, cuius periculum Vienna insinuat, in praesentibus / necessitatibus non suspendatur cursus censuum in Bancone, ubi fundatio / Ianiana investita est. /

Hac occasione demisse informo Ill<ustrissi>mam ac R<everen>d<issi>mam D<omi>na<tion>em V<estr>am de sta<tutis> circa Fundationem Ianianam. Cum enim ius praesentandi ad dictam / fundationem ad Archi<ep>iscopum Viennensem, ac ab hoc ad Ep<isco>pum Quinque Eccle<esi>ensem devolutum fuisset, ne hoc ius praesentandi eiusdem officeret menti fun<dationalium> Consilium Regium nomine Suae Maiestatis ad me in priore / Rectoratu misit intimum de dato 15 Iulii 1738, vi cuius mandat, ut pro Funda<tione> Ianiana tales suscipiantur alumni, qui in Ritu Graeco cum Eccl<esi>a Orthodoxa / uniti animabus servire velint et possint in quibusvis Regni partibus et q<ua>cunq<ue> // Dioecesi subinde servituri. In hunc finem additur, ut tam Ep<isco>pus Quinq<ue> Ecclesiensis / quam P<ater> Rector Collegii Tyrnaviensis, sim ipsi non habeant pro Ritu Graeco aptos, / tales ab Ep<isco>po Munkacsiensi Graeci Ritus sibi praesentandos, prae reliquis omnibus / et nonnisi in talium defectu Latinum Riturum sequentes ad dictam fundationem / praesentare, Regens autem Seminarii recipere debeat. /

Hoc intimatum, cum sub finem Rectoratus mei accepissem, commendavi / successori meo P<atri> Gabrieli Graff, ut tam Exc<ellentissimum> D<ominum> Ep<isco>pum <Quinque> Ecclesiensem quam Ill<ustrissi>mu<m> / D<omi>num piae memoriae antecessorem Ill<ustrissi>mae et R<everen>d<issi>mae D<ominationis> V<estr>ae de hoc informaret. / Quod et praestitit; et reperio ad eundem datas Ill<ustrissi>mi ac R<everen>d<issi>mi D<omi>ni antecessoris / literas, quibus significat se consentire in eam partitionem, ut ipse praesentet tres, / Excell<entissimus> vero D<omi>n<us> Ep<isco>pus <Quinque> Ecclesiensis 4. pro dicta fundatione, reliquis tribus / remanentibus ad ius praesentandi P<atris> Rectoris Tyrnaviensis. /

Illud iam his stantibus observo, quod Rector quidem Collegii mandatum Consi/lii Regii impleat, non alios quam Graeci Ritus praesentando et suscipiendo, at / vero alumni <Quinque> Ecclesiis praesentati et missi hactenus sint pro Ritu Latino. //

Cum mandatum Consilii dicat Latini ritus solum in defectu ritus Graeci / Ritus praesentandos esse, et si desint petendos esse ab Ill<ustrissi>ma et R<everen>d<issi>ma / D<omi>na<tio>ne V<estr>a, an autem conventio inter Ill<ustrissimum> et R<everen>d<issi>mu<m> D<ominum> piae memoriae antecessorem Ill<ustrissi>mae ac R<everen>d<issi>mae D<ominationis> V<estr>ae et Exc<ellentissimum> ac R<everen>d<issi>mu<m> D<ominum> Quinq<ue> Ecclesiensem / ita facta sit, ut iste quaternos etiam pro Ritu Latino praesentare possit, mi/hi non constat.

His me gratiis et favoribus Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>d<issi>mae / D<omi>na<tio>nis V<estr>ae humillime com<m>endo // Servus humillimus / Ioannes Kazy S<ocietatis> I<esu> / m<anu> p<ropria> // Tyrnaviae 16. Augusti 1744. //

[*Superius, in margine dextro ab aliis duabus manibus tardius scriptum:*] De Alumnis Tyrnaviens<ibus> / ex Ianiana Fund<atione>. //

[*In calce paginae, in angulo dextro ab alia manu scriptum:*] Fundationalia / 13.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 825, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 825, арк. 1-2. Оригінал.

1744 septembrie 22, Carei. Scrisoarea preotului reformat din Ghenci, județul Satu Mare, ca răspuns la adresa episcopului greco-catolic, prin care acesta solicita decima pe seama greco-catolicilor, fapt cu care preotul reformat nu era de acord.

22 вересня 1744 року, Карей. Лист реформатського священника села Генч, повіт Сату Марє, до греко-католицького єпископа, в якому єпископ просив десятину від греко-католиків, з якими священник не був згідний.

MÉLTÓSÁGOS PÜSPÖK ÚR

A Gencsi Dézma íránt 27 Augusti Anni Currentis Mária Pócsrul datált Nagyságod levele di 6 septembris, érkezővén a Gencsi *Reformata Ecclesia* Tinsztelendő Parochusának kezében: azon levelét v. Diocsesiünkkel eő Kegyelme communicálván minek utána meg olvastuk, úgy tapasztaljuk hogy Nagyságod simistre informáltatott, Iurisdictionja alatt lévő Gencsi Parochiánusoktól, vagy nem tudván, vagy *studio* eltitkolván Nagyságodtól a Gencsi Dézma fundamentumát s dolgát, mert a Gencsi Református Parochus, minden részen valo lakossoktól *de iure* kíván, *de facto* is exigálván uzualis dézmát, mellyet a Predecessorok is *non solum a memoria recenti hominum, sed et ultra seculum* mindekítől exigáltanak, *indifferenter* exigáltanak, *absque renitentia* a lakkosok is prestáltanak, amint az includált Recongnitiobul és Attestatiobul meg értheti Nagyságod, de az instánsok közzülis némelyek a fellyebb való esztendőkbén prestáltanak, nem Ország Törvénye, és A Gencsi Possessiotul bevött, és még eddig meg is tartott szokás ellen tselekedet tehát a Gencsi Tisztelendő Református Parochus ha uzuális dézmát kívánt, sőt bonarum legum et aprobatti uzus vigore Tekintetes Nagyságos Vármegye erejével meg is veszi, nem prejudicálunk az említett Ecclesia Parochusának szokott eclesiai jövedelmének élyen mint pásztor maga nyájja tejével és jövedelmével, de a Gencsi uzualis dézma Iurisdictionja concernállya a Református Parochust, melyet Nagyságodnak ezen levelünkben ekképpen detegálván.

Maradunk Nagyságodnak a keretyáni szeretetben igaz jóakarói: a Venerabilis Közép Szolnoki *Dioecesis*ta *Ordinarius* seniora.

Bathori Gere János *m<anu> p<ropria>*
et Iuratus Frater Notarius m<anu> p<ropria>
Signat<um> N. Károly die 22 Septembris 1744.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 826, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 826, арк. 1-2. Оригінал.

1744 decembrie 8, Sighetu Marmăției. Ladislau Balka, provizorul Sighetului expune episcopului de Mukacevo cele 6 puncte ale rechizitorului prin care Ioan Pap, parohul greco-catolic al Șugatagului, este dovedit vinovat și cere pedepsirea acestuia de către episcop.

8 грудня 1744 року, Мараморощ-Сізем. Сіземський провізор Владислав Балка представляє Мукачівському єпископу 6 пунктів обвинувачення на священника

села Шугатаг Іоанна Папп, визнає його винним і вимагає від єпископа покарання.

Illustrissimae, ac Reverendissimae Domine Praesul, / Domine, Patrone mihi gratiosissime! /

Humillimam servitorum meorum commendatione praemissa. /

Tenore praesentium humillime representandum / duxi, qualiter R<evere>ndus Ioannes Pap camera/lis possessionis Sugatagh Parochus et Praesbiter / Graeci-Ritus cuiusdam publici criminis anno / 1774^{lo} die 29na Aprilis in praefata possessio/ne Sugatagh patrati complurium fassionibus, / ut ex inquisitione authentica Illustrissimae, / ac Reverendissimae Dominationi V<est>rae in pari/bus inclusive transmissa clarius uberiusve / pateret, accusaretur et probae in argutio/nem praenominati Parochi non exiguae pu/gnarent sequentibus punctis compraehe/sae:

1mo. Quod praedictus Parochus de/stinato studio, ac animo deliberato merca/tores publico maleficio per patrones / spoliatos in domum quandam desertam et / vacuam suaeque vicinam deduxerit.

2^{ndo}. / Quod tempore patrati latrocinii per con/socium quaestorum a tragoedia et execran/do crimine semet subducentem sub legibus // horti stare visus sit.

3^{tio}. Quod magnitudine sce/leris flagrantis deterritus in praeseptum semet / reconderit.

4^{lo}. Quod mercatores hospitio ex/cipere retractaverit.

5^{lo}. Quod persecuturis / iudici et incolis signumque campanae ad lar/mam excitandam et latrones in actu exercendi / sceleris comprehendos dare volentibus claves / Templi assignare recusaverit, imo a persecutio/ne latronum eosdem avocaverit.

6^{lo}. Semet maio/rem furem et latronem non esse Ioanne Timko / rogaverit. Esset autem dari iuris et indubita/ti, ut pote: T<i>t<u>li 44, par<ti>s 2^{dae}. Ecclesiasticum eti/am in casu latrocinii potestati saeculari subie/ctum esse, nihilominus tamen poenam autori/tate saeculari non esse infligendum, nisi praemis/sa per iurisdictionatum ad id suum supe/riorem degradatione sacerdotalem chara/cterem delendo et extinguendo. Proinde ut / secundum iustitiam distributivam t<i>t<u>lo 5^{lo}. / prol<ifice> innuente ius suum cuique tribuatur, hinc / et Illustrissimae, ac R<evere>ndissimae Dominationi V<est>rae / iurisdictione et potestas factis sanguinis habentiae viae maleficia puniendi quo/quo modo non impediatur salvo ar<ticu>lo 15. 1659. / et t<i>t<u>lo 32. par<te> 3^{ia}. Ill<ustriss>mae, ac R<evere>ndissimae // Dominationi V<est>rae negotium praesentibus vi officii / mei annuncio, assignaturus Ill<ustriss>mae, ac R<evere>ndis/simae Dominationi V<est>rae suo tempore, cum / id placuerit, praedictum Praesbiterum ad de/gradandum. /

In reliquo me gratis et favoribus humilli/me recommendans persevero // Illustrissimae, ac Reverendissimae / Dominationis Vestrae // humillimus servus / Ladislaus Balka / m<anu> p<ropria> // Szigeth die <octa>va <Decem>bris / 1744^{lo}. //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu recentius scriptum:]
D<e> d<ato> <octav>o <Decem>br<is> 1744. / Pap Ioannis Paroc<h>i /
Sugataghien<sis> intuitu / publici criminis rei.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 812, f. 5-6,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 812, арк. 1. Оригінал

77

<1744> <?>, Satu Mare. Mihail Apostol, consilier al oraşului Satu Mare,
solicită Consiliului Locumtenenţial Regal respectarea prerogativei nobiliare
privind regimul taxelor datorate oraşului de nobili.

<?>1744 року, Сату Марє. Скарга жителя Сату Марє Михайла Апостола
на високі церковні податки та прохання про підтримку у сплаті податків.

Excelsum Locumtenentiale Regiu<m> Consilium / Domini Domini
Patroni benignissimi / gratiosissimi colend<issimi> /

Ea, quae par est cum submissione sequentia, / humillime insinuanda
et submit/tenda habeo, pauci nobiles fixam se/dem et domiciliu<m> in Libera
Regia Ci/vitate Szatthmar Nemethi<ensi> habentes / querulose
rep<rae>sentare necessitant, quor<um> / numero unus N<icolaus>
Somlyai p<rae>terquam / quod domiciliu<m> et pasculationis, nec/non
quarundam secundae classis / mercium in officina mea habitar<um> /
distractio[n]is beneficiu<m> habeat (quae / velut conscriptioni et taxationi
Civi/tatensi substrata sincere revelata / sunt) de caetero penitus nullum ali/ud
beneficiu<m> Civit<atis> sive in agris, si/ve ex promontoriis usurpat,
ma/gistratus tamen p<rae>fatae Civitatis (li/cet alior<um> beneficia ex
fundis civi/libus promanantia iuxta conscriptio/nem taxet) memoratu<m>
Somlyai / et me infrascriptu<m> collimative so/lum et iuxta puta<ve>ram
contra / p<rae>rogativam nobilitarem gra/vissime onerat, ab iis etiam
subdi/tis vineis et desertis fundis, quos / in I<nclytis> Bereghiensi,
Ugocsiensi et Szatth/mariensi Comitatus possideo, / cogit contribuere, quae
beneficia / et facultates siquidem non ex fun//do Civit<a>tis promanarent
nulla ratione / subsunt iurisdictionis Civit<a>tis, nec a Ma/gistratu Civico
taxari possunt, vel ego pro / illis, nam:

1mo. Subditi mei pro capitibus / suis et beneficiis in p<rae>attactis
I<nclytis> Co<mi>t<a>tibus / contribuunt;

2do. Inguente communi / Regni necessit<a>te et postulante
Sac<ratissi>ma / Sua Regia Ma<ies>t<a>te, licet in Civit<a>te ha/bitem,
personalem et portalem milite<m> / statui, nisi fors (quod ex
nonnullor<um> / antecedaneis dictis mihi facile persua/deo) ob fidem
Orthodoxam, quam / iuxta Graecu<m> Ritu<m> velut unitus cum / paucis
hic in parte Nemethiensi pro/fiteor, persecutionem hanc pati debe/am.

Ac proinde sapientissimo Excelsi / Consilii iudicio submitto, ac una
demis/sissime rogo, quatenus pro paterna / sua, qua in conservationem
fidelium / Suae Ma<ies>t<a>tis Sac<ratissi>mae subditor<um> fert<ur> ,

propensione et sollicitudine, laesam / p<rae>rogativam nobilitarem gratiose / vindicare non dedignet<ur>.

Quod, dum / humillime efflagito, me, ac alios hu/iusmodi iniuriam patientes Excelsi / Consilii benignitate et gratiis devo/veo // Eiusdem Excelsi Regii / Locumt<enentia>lis Consilii // Humillimus et devinctissimus servus / Michaël Apostol Liberae Civi/tatis Szatthmar Nemethiensis Senator / m<anu> p<ropria> //

[In margine sinistro ab eodem senatore adiectum:]

Accidit praeterea¹³⁴ / et id / etiam proventus exigu/us, tum ex iussu / iuridico litigantiu<m> / pariat, tum ex aliis / intervenientiis obve/nire solitus inter senatores¹³⁵ / quandoq<ue> sub/dividatur, ex cuius /rata portione, quam/vis sim et ego senator, / tamen iam una, ia<m> / alia vice p<rae>iudici/ose excludit. / Quia vero in hacce / parte Nemethiensi / tribus ia<m> abhinc / annis percepturu<m> / cassae etia<m> utriusq<ue> / gessi rationesq<ue> / desuper dandae, / ut revideant<ur> saepi/us ia<m> urgebant<ur>, sed effectiva<m> fine<m> / a dicta parte / etia<m> tu<nc> obti/nere nequeo.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 827, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 827, арк. 1-2. Оригінал.

78

1744-1745, Mukacevo. *Lista protopopiatelor din dieceza Mukacevo care și-au achitat impozitul (cathedraticum) către episcopie.*

1774-1745, Мукачево. *Список протопопиаіе Мукачівської єпархії, які сплатили податки єпископу.*

Conota<ti>o administrationis cathedratici pro a<nno> 1744 / obvenientis per Archiprebyteros q<ua>n<tu>m ex quavis congregation<n>e obveniet:

	Cath <edraticum>		Liq <uo res> <Sa cri>	Can <to res>	Pagi
27 Maii D<ominus> a<dmodum> R<everendus> D<ominus> Petrus Bereznay	Rh<en- enses>	Cr <uci- feri>			

¹³⁴ Sequitur deletum: *quandoq<ue>*.

¹³⁵ Sequitur deletum: *pro rati/one*.

ex Congregatione / Bereznensi Administravit pro 1744 pro liquoribus	15 6	18 2			
Ead die D<ominus> R<everendus> Ioannes Rakovics ex Congregatione Kolbaszoviensi administravit pro sacris liquoribus	22 3	6 41			
Ead D<ominus> R<everendus> Ioannes Soltis Unghvarrien<sis> pro sacris liq<uoribus>	5	52			
3 Iunii D<ominus> R<everendus> Nikita Turczensis cathedr<atici> et una pro liquoribus ex Ugocsiensi et Turczensi Congregatione	52				
25 Iunii Archipresbyteri Szatmarien<sis>, Szakastiensis et Vezendensis administrarunt insimul	38	4			
In Iulio Archipresbiter Bereznensis P<ater> Gedeoni in Cathedra Cathedratici	16	40			
19 <Septem>bris D<ominus> Archipresbyter Ugocsensis restantiae pro eod anno administravit	26	40			
Summa	186	23			
					Summa
					542 29
Die 24 Iulii <1>744 ex Congregatione Szathmariensi D<omi>nus Ionas ¹³⁶ attulit cathedratici pro anno hoc Obvenientis	137	5			
Die 3 Augusti 1744 D<omi>nus R<evere>ndus Andreas Bacsinszki ex Congregatione Maramorosiensis cleri in sortem cathedratici obvenientis huc Pocinu<m> attulit ..	158	20			

¹³⁶ Supra adiectum.

Die 2 Augusti D<ominus> Archipresbyter Belsyga ex sua Congregatione in sorte<m> cathedratici	36	17			
25 Augusti D<ominus> a<dmodum> R<everendus> Basilius Blenvarszki ex Congregatione Cserhatiensi cathedratici administravit	59	6			
26 Augusti ex Congregatione Szabolcsensi cathedratici administratum est ...	23	52			
Idem D<ominus> Bacsinszki pro vinea Ujheliensi D<omino> Kozma dedit	6	40			
7 <Septem>bris Congregatio Ujheliensis administravit Honorarii	48 17				
14 <Septem>bris Congregatio Ungvariensis	18	42			
8 <Novem>bris D<omi>nus Archipresbyter Sandalien<sis> ex Congregationibus Varanoviensi et Stropkoviensi cathedratici administravit	129	10			
9 <Novem>bris D<ominus> Archipresbyter Rokitoviensis ex Congregationi Rokitoviensi et Homonnensi cathedratici administravit	88	20			
28 decembris rest<anti>ae administravit D<ominus> a<dmodum> R<everendus> V<ice>Archid<iaconus>	60	30			
Sum<m>a	970 ¹³⁷	7 ¹³⁸			
19 novembris 1744 ¹³⁹ Archipresbyter Turczensis rest<anti>ae administravit ex Ugocsa et Turcz simul, quos tulit notarius	26	40			
26 <Novem>bris Congregatio Czerninensis et					

¹³⁷ Supra deletum: 714.

¹³⁸ Supra deletum: 48.

¹³⁹ Supra adiectum.

Zamagriensis p<er> Alexium Czertyanszki et Roikovics deputatos administravit	208	20			
restat f1<orenos> R<henenses> 30 administrandos restantiae est p<er> D<ominum> Bacsinszky administrate<m> in Febr<uarii> <1>745	24	31			
29 <Novem>bris Archipresbyter Saarosiensis ex obventione Cathedrali pro Eccl<e>sia Pocsensi solvit clavos duplicis ordinis, ut docent eiusd literae	79	25			
Summa	314	25			
7 Maii a<nn>o <1>745 D<omi>nus Archipresbyter Rokitoviensis pro a<nn>o <1>744 restantiae administravit	70				
D<ominus> R<everendus> Bacsinszky rest<anti>ae administravit pro 1744 in Febr<uarii> anni 1745	8	20			
pro Ecclesia Pocsensi Komarnikies<is> de<dit> birsagium	4				
17 Maii <1>745 rest<anti>ae D<ominus> R <everendus> Archipresb<yter> Tatar tulit	23	48			
19 Maii 1745 rest<anti>ae R<everendus> D<ominus> Szemak Szathmariensis Archipresbyter pro anno 1744 tulit / una cum aliis accidentiis sacerdot<ali>b<us>	33	43			
Obventionis summa					
Anno 1745 28 Aprilis Congregationes Krainensis, Rovnnensis, Sz<ent> Miklosiensis et Szerednensis insimul tempore Congregationis celebratae administrarunt obventionis cathedralis cum accessis	90	40 ½			

12 Maii ex Congregatione Ugocsiensi per deputatos R<everendum> D<omninum> Hodermarszki et D<omninum> Secretarium Ionas debiti cathedralis a cleri administrarunt ...	63	30			
22 Maii D <ominus> Archipresbyter Bereznensis pro sacris liquorib<us> administravit	5	40			
28 Iunii D <ominus> A<dmodum> R<everendus> Andreas Bacsinszki ex Marmatia administravit cathedratici	144	30			
24 Iunii Congregationes Szatthmarienses administrarunt	164	3			
4 Augusti ex Congregatione Ujheliensi medio D<omni> R <everendi> Bacsinsz<ky>	65	24			
21 Septem<bris> Congregatio Saarosiensis in Ep<isco>pali celebrata admin<istravit>	101	50			
8 Iunii Vezendensis Archipres<byter> Pocsini birsagii administravit	55	32			
Item Szatthmariensis adminis<travit>	4	15			
30 septembris tempore Congregationis Zamaguriensis et Czerninensis celebrataru<m> cathedratici administratu<m> est	170	31			
7.<Octo>bris Stropkoviensis et Varanoviensis administravit	170	31			
14<Octo>b<ris> Unghvariensis administravit Joannes Soltis ex suo districtu	30				
17<Novem>bris Archidiaconus Turczensis Nikita restantiae admin<istravit>	34	50			

[In dorso, superius ab alia manu scriptum:]

Tacerem, nisi veritus suo candore ubiq<ue> nostrum / patrociniū expeteret et innoxiam dicendi libertatem.

[Inferius, ab alia manu scriptum:]

174 4/5.

[Inferius, ab eadem manu scriptum:]

Cathedrat<icum>

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Cathedrat<icum>, Symb<olae> etc. 1.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 828, f. 1-3, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 828, арк. 1-3. Оригінал.

79

1745 ianuarie 25, Kosice. Ioan Cserney scie de la Kosice lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în privința posibilității de răscumpărare a unei porțiuni de moșie de la Pócs cedată de contele de Aspermont predecesorului său Bizanczy și trecută de atunci prin mâinile a mai mulți proprietari; îi mai scie și în legătură cu înmânarea, prin intermediul lui Ladislau Balka, provizorul fiscal regal din Sighet, a parohului din Șugatag spre a fi supus judecării episcopale.

25 січня 1745 року, Кошиці. Іван Черней з Кошиць пише Мукачівському єпископу Михайлу Ольшавському про можливість викупу частини землі в Повч, що була передана графом Аспермонтом своєму попереднику Бізанці і з тих пір побувала в руках кількох власників. А також пише і про те, що через Сігетського королівського податківця Владислава Балка, священик з села Шугатаг був відправлений до єпископського суду.

Illustrissime, ac Reverend<issi>me D<omi>ne E/piscope, D<omi>ne mihi singulariter colendissime. /

Sub <decima terti>a cur<r>entis honorificentissimas Ill<ustrissi>mae, ac R<evere>nd<issi>mae / D<omi>na<ti>onis V<est>rae literas percipiens ex acclulis Ill<ustrissi>mi D<omi>ni Co/mitis ab Aspermont cessionalium / literarum paribus / abunde intellexi portionem suam Pócsiensi praedecessori / adhuc piae memoriae D<omi>no Ep<isco>po Bizanti cessam fuisse / supra quam Donatio Regia eo facilius impetrari pote/rit et per hanc Regiam Cameralem administrationem / recommandabitur; vix tamen erit portio illa per D<omi>nu<m> / Baronem Sennyei, sed potius per Postarum M<a>g<ist>rum / Kállaviensem et prius

Bellicum Commissarium Zisz / in parva summa possessa, quae deponi et bonum in / possessorium summi deberet. /

Quantum Presbyterum Sugathagiensem, utinam nunquam capi necessitatum concernit, dedi in com<m>issis D<omi>no / Regio Fiscali Provisori Szigethiensi Ladislao Balka, / quatenus eundem Munkacsinum deduci et manibus / Ill<ustrissi>mae, ac R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<tion>is V<est>rae erga reversales resigna/ri curet firma spe fretus Ill<ustrissi>mam, ac R<evere>nd<issi>ma<m> D<omi>na<ti>o<n>em / V<est>ram id facturam, quod sacri canones et leges Patriae / dictant; securitas item publica et commercium humanum / suadet Marcelli <secun>di Rommani <sic!> Pontificis 223^{ui} exem/plum secutura, qui creatus Papa, cum ab oratore / Hispano rogaret<ur>, ut iuveni nobilissimo com<m>issi / homicidii reo veniam daret respondit: indignum / prorsus esse Pontifice Pontificatum ab homicidii / absoluteione auspicari bene sciens, quod, qui par/cit malis, noceat bonis et qui pastor suis ovibus / n<on> praeit exemplo bono, iustum est, ut in illo statuatur / exemplum eas a malo abstrahens et terrens.

In/terea tamen submitto negotium hocce tenerae Ill<ustrissi>mae, ac R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>o<n>is V<est>rae conscientiae et me ulteriori / gratiae et favori enixe commendans perseverare cupio // Eiusdem Ill<ustrissi>mae, ac R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>o<n>is V<est>rae // Obsequentissimus servus / Ioannes Csernyey / m<anu> p<ropria> // Cassoviae die 25 Ian<uarii> / 1745. //

[*In dorso, inferius, in media pagina scriptum:*]

Illustrissimo, ac Reveren/dissimo Domino Michaëli / Manuelli Olsavsky DEI et / Apostolicae Sedis gratia Epi/scopo Rosensi, Vicario Aposto/lico, Sacrae Regiae Ma<ies>t<a>tis / Consiliario, Domino mihi / singulariter colendissimo // Munkaczini. //

[*In dorso, supine scriptum:*]

Exhibitae 29 Ianuarii 1745 / C<a>stri Munkacsini perceptae 22 / Februarii / Cassovia 1745.

[*Inferius, vestigia in cera rubra impressi sigilli Ioannis Csernyey // Sequitur scriptum:* R<espon>sum <decima quar>ta Apr<ilis> / <1>745. //

[*Inferius, ab alia manu sriptum:*]

1°. De Portione Pócsiensi E<pisco>por<um> Munkacs<iensium>. 2°. [*deletum:*] De Parocho Sugatag<hiensi> erga reversales / Ep<isco>po tradendo. //

[*Inferius, ab alia manu scriptum:*]

Iurid<ica> // C<omitatus> Szab<olcs>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 861, f. 1-2, original.

<1745 februarie - 1746 septembrie, Viena>. Extras sumar al unor rapoarte și memorii trimise la Roma în privința cauzei Bisericii Greco-Catolice și a Episcopului unit de Făgăraș.

<Лютий 1745 -вересень 1746, Відень>. Зведений витяг звітів та меморандумів про справу греко-католицької церкви та Фогараського єпископа, відправлених до Риму.

Sum<m>arius ex copiosissimis populi lamentis calamit<a>tibus / et alias Romam ad Ep<isco>pum Fogarasien<sem> dator<um> relationu<m> extractus.

Viennae sub 13 Febr<uarii> 1745. Romam datae literae sic habent: «Ego cum Ioanna contuli etc.»; scribi curat aliunde: «Ill<ustri>tas V<est>ra scit / quaedam concessere Sedem Apost<o>licam solam, ut circa p<ro>pria<m. persona<m> / et haec in eo loco curanda. Puncta hic non dederunt, nec dabunt. / Romam se missuros di/cunt. Alia autem sunt, quae etiam tand / concernant sedem, / sed quasi mixtim et haec aliunde scit, quae / sunt circa ritum, circa fundationales etc. et haec ibid poterit vere / curare etc. Alia demum, quae circa oeconomiam et quae proveniunt / ex benignis promissionibus Cae<sare>o-Regiis et pro his ibid patrociniu<m> / recom<m>endationem, assistentiam sup<p>plicare etc.» Notandum / Iuana fuit consiliarius Cameralis et in causa Ep<isco>pi et Eccl<e>siae / referendarius adeoq<ue> haec ex officio scribi curavit.

Vienna sub <prim>a Maii 1745. Romam missa relatio haec continet: «Communicanda etc, suspensa sunt, donec negotium Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae Eccl<e>siae et ovibus sine suo errantibus Pastore.»

Erga mandatum Regium per inquisitores contra Ep<isco>pum publicos no<tarios editum testimonium sic sonat: «Nos infrascripti vigore praesentium notum facimus omnibus et singulis, / quibus notum interest, quod a<nn>o hoc praesenti 1745, diebus vero mensis / Octobris in Sede Saxonicali Szasz Varos continuative per pagos univer/sos ibid existentes de et super concitatis Valachis in materia receptae / Unionis, item et de eorum fautoribus inquisitionem perageremus in / omnibus a potiori pagis incolae referunt tumultus hic adventus desideratissimi Ill<ustrissi>mi D<omini> Ep<isco>pi L<iberi> B<aronis> a Klein et nec medio alio sedari posse. / Causant et ipsum Ill<ustrissi>mi D<ominum> Ep<isco>pum discessu eius ex hoc Principatu / ex ea potissimum ratione Ill<ustrissi>mi D<ominus> Ep<isco>pus legem seu Unionem labe/factam agnoscens, ideo discessit. Vult itaq<ue> plebs, prout ardentem desiderat Ill<ustrissi>mi D<ominum> Ep<isco>pum tanquam caput suum promittiturq<ue> se mandato / ad votum Ill<ustrissi>mi D<omini> Ep<isco>pi in omnibus annuere et parere. Super quibus / literas has n<ost>ras testimoniales sub sigillis subscriptionibusq<ue> n<ost>ris usua/libus fide n<ost>ra mediante futuro pro testimonio extradeditimus. Datu<m> / Szasz Varos die 22

<octo>bris> anni p<rae>fati. // Ioannes Nagy m<anu> p<ropria> [L<ocum> S<igilli>] et Francis<cus> Bradi m<anu> p<ropria> [L<ocum> S<igilli>] // Tabulae Suae C<aesare>ae Regiae M<aies>t<a>tis in Trans<ylva>nia Scribae et Iurati Notarii».

Ex Trans<ylva>nia sub die 18 Febr<uarii> 1746 datae literae referunt: «Ep<isco>pus Mun/kacsiensis iam a longo tempore Visitationem in hoc Ep<isco>patum iussu Suae / M<aies>t<a>tis instituit, cui etiam ego ab uno mense et amplius adiunctus / sum. Fatigamur satis, praecipue in reductione perturbati populi, sed effectus exiguus ap<p>aret, miseriae et affectiones in dies crescunt, per/secutiones et percussiones nostratum sacerdotum et archidiaconoru<m> / augentur etc.».

Ex Trans<ylva>nia sub die 23 Febr<uarii> 1746 facta relatio perhibet: «Iam multi a Schismate recesserunt et se declarunt ventura Ill<ustri>t<a>te V<est>ra se subdent etc.».

Ex Trans<ylva>nia 16 Iulii 1746. Romam datae ex Hungarico idiomate in Lat/inum transversae literae ita sonant: «Rogo V<estram> D<omi>na<ti>o<nem> non gravetur me / quo citius informare, utrum non odiatur, quod Ill<ustrissi>mus D<omi>nus Ep<isco>pus in / Trans<ylva>niam cito sit rediturus, quia novit Summus Deus, si Ill<ustrissi>mus / D<omi>nus adhuc diu Roma morata traxerit, quod hic in Trans<ylva>nia commo/rantes Valachi ex integro perituri sint, quia nec neonatos infantes bapti/zari faciunt, verum praecise sicut irrationales creaturae et sicut / iumenta vitam vivunt, quap<rop>ter rogo de Ill<ustrissi>mi D<omini> adventu omni certi/tudine reformari etc.».

Vienna sub die 27 Iulii 1746. Significatur: «Reverendus P<ater> Regens etc. re/posuit Ill<ustrissi>ma<m> D<ominationem> V<estram> non unquam solutam bona enim, ut dicebat, / sunt accepta Ill<ustrissi>mae D<ominationis> V<est>rae etc. Regens Modernus regit in secundum / mensem estq<ue> Ioannes Szegedi, qui erat Rector Claudiopolitanus.»

Notandum: Hoc rectore Iesuita Claudiopoli in Trans<ylva>nia existente con/spiratum est, ut Ep<isco>pus Fogarasiensis Vienna<m> ab Ep<isco>patu avocatur.

Qui im<m>ediate praecedentes literas scripsit idem Vienna sub <terti>a <Septem>bris / 1746 inter alia despotica insinuat: «Imo super audiverim hic / ab uno Patre e Societate Iesu (quibus si fidem non darem impru/denter agerem, hi enim, uti credo, optime noscunt negotium / Ill<ustrissi>mae D<ominationis> V<est>rae) alteri Eccl<esias>tico parari plane centum puncta esse / contra Ill<ustrissi>ma<m> D<ominationem> V<est>ram etc. bonaq<ue> iam esse sequestrata etc.».

Extractus sum<m>arius in causa Eccl<e>siae et Ep<isco>pi Fogarasiensis / Graeci Ritus Unitorum in Trans<ylvania> Romam submissarum / relationum.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 900, f. 16v.-17, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 900, арк. 16зв.-17. Копія.

1745 mai 13, Baia Mare. Rugămintea lui Samuel Tarpa pentru numirea ca preot în Baia Sprie a lui Ladislau Pop, preot în Negrești-Oaş.

13 травня 1745 року, Бая Марє. Прохання Самуєла Тарпа про призначення Ладіслава Пона з села Нєгрєшти Оаш на посаду священика в село Бая Спріє.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Epis/cope, Domine et Pater in Ch<ris>to mihi gratiosissime. /

Ad Inclytam hancce Ci<vi>t<a>tem spectans pagus Felső Ujfalu / vocitatus, quod in exercitio spirituali notabilem defectum / paritur, <ter>tius efflueret annus; propter ibidem ad secunda / vota transeuntem et habitantem antea loci praesbiterum / Andream quipped Popam, qui nec ad serias Ill<ustrissi>mae Domina/tionis V<est>rae exhortations concubinam suam ex se expedit, sed / nec alter quispiam Dominorum Praesbiterorum circumvicinoru<m> / propter eundem ibidem factam habitationem ad facienda spiritualia comparere est ausus. Unde Nirdius etiam <ter>tius / contingit mori quandam mulyerem absq<ue> confessione et extre/ma unctione ad avertendum igitur eiusmodi ultroneum ma/lum ex consensu igitur amplissimi magistratus et totius / etiam dictarum possessionum incolarum voto, Kis Banyensis Presbyter Dominus Ladislaus Popa ad saepius fatum Felső / Ujfalu pagum, iam vocationem quidem expertus est, nec se alie/num ostenderet. Sed antequam accederet gratiosus Ill<ustrissi>mae / D<ominati>onis V<est>rae consensus, nec se inde movere praesummeret. Capite / ex eo, ego in capite D<omini> Magistratus et tota possessio Ujfalu / per suos ablegatos gratiam eundem D<ominum> Ladislaum Popam / illic ordinandi et libertatem transmigrandi humillime insta/mus atque enixe rogamus; qua etiam spe firmiter fretus / altarum Ill<ustrissi>mae Dominationis V<est>rae gratiarum patrociniq<ue> me / humillime commendans emorior // Eiusdem Ill<ustrissi>mae, ac Reverendissimae D<ominationis Vest>rae // Humillimus Servus et Cliens¹⁴⁰ / Samuel Tarpay / m<anu> p<ropria> // Nagy Banyae 13 Maii / anno 1745 //

[In dorso, inferius, in media pagina scriptum:]

D<e> d<at>o a 13 Maii N<agy> Banyae / a D<omi>no Provisore Tarpay / praesentatae 1745 / R<espon>sum <vigesi>ma / Maii 1745 //

[Iuxta textum, sigillum in rubra cera impressum eiusdem provisoris]

[Superius, aliis duabus manibus scriptae ratiocinations aliquae:]

1. Rh<enenses> 137/23/33//194; <Crucigeri> 5/48/49//38; 28/33; 48/45. 2. Transverse scriptum: 122/23/33//178/60//238/60//298; 60/122/23/33/24//262. //

[In dorso, in media pagina supine sscriptum:] Illustrissimo ac Reverendissimo / Domino D<omi>no Michaeli Man<ueli> Olsa/vszky Munkacs<iensi>, Maramar<osiensi>, Ros<ensi> / Episcopo Ordinario per Inclytum /

¹⁴⁰ Sequitur vocabulum abbreviatum in angulo paginae, quod non liquet, fors epitetum cum littera I- inchoans, verosimiliter indignus.

Hungariae Regnum Vicario Apo/stolico (Tit<uli> Tit<uli>) Domino et /
 Patrono in Christo mihi / gratiosissimo / Munkács //
 [In dorso, ab alia manu recentiori transverse scriptum:]
 1745. / a Samuele Tarpay Praesentatae / Ladislai Popa ad possessionem / Felső
 Ujfalu // N<ume>ro 3°.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 859, f.1-2,
 original.
 Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 854, арк. 1-2.
 Оригінал.

82

1745 decembrie 11, Máriapócs. Registrul contabil compilat de Ioan Jamborszky
 începând cu 11 decembrie 1745, la Máriapócs, în care sunt înregistrate
 cheltuielile și primirile efectuate în timpul vizitației canonice a lui Mihail
 Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial, în
 Transilvania.

11 грудня 1745 року. Гросбух, складений Іоаном Жамборським 11 грудня
 1745 року у Марія Повч, де зареєстровані витрати та надходження, зроблені
 в ході канонічної візитації Трансильванії Мукачівським єпископом та
 імперським комісаром Михайлом Мануїлом Ольшавським.

Rationes perceptionis et er<r>ogationis in Transylva/nia per
 D<omi>num Ioannem / Jamborszky a die / 11 mensis Decembris / a<nn>o
 1745 //

[In margine sinistro scriptum:]

Coco dati q<ua> Rh<enenses> Claudiopoli ... 8; / ex mea dedi
 q<ua> f<lorenos> -, cr<ucigeros> 38; / ite<m> coco dedi marianos 3 Nagy
 Banya; / ibid marian<um> 1 coco; / Szatthmar<ini> coco dedi
 marian<os> 3; / item Pocsini coco mar<ianos> ... 20; / Munkacsini pro via
 Patakien<si> mar<ianos> 9. / In toto extradati sunt coco par / partes ...
 q<ua> Rh<enenses> 12, cr<ucigeros> 11.

[In margine dextro scriptum:]

Anno D<omi>ni 1745 die <undeci>ma mensis <Decem>bris /
 percepi Pocsini ab Ill<ustrissimo> D<omino> / Ep<isco>po:

	Rh <enenses>	Cr <ucigeri>
Primo Priusquam vero hanc percepis/sem pro aromatibus expendi Pocsini, ut videre ab initio erogati/onum	9	26
Anno 1746 die <decima septi>ma / mensis Ianuarii Claudiopoli percepi	9	26
Die <decima octa>va Ian<uarii> / Claudiopoli percepi	7	39
Die <decima no>na / Claud<iopoli> percepi	8	37

Item Claud<iopoli>.	27	26
Die <vigesima octa>va Ian<uarii> / Tordae percepi	23	-
Item	2	-
Die <secun>da Februarii / Balasfalvae percepi	9	26
Die quar<ta> Februarii / Cibinii percepi	12	52
Die <no>na Februarii	10	30
NB! Die <decima quar>ta percepi	4	-
Die <vigesima quar>ta Februarii	18	41
Die <vigesima septi>ma	4	12
Item	9	26
Die <octa>va Marti<i> Fogarasini / percepi	9	36
Die <decima octa>va Medgyesini	9	22
Die <vigesima quar>ta Kökülövarini / percepi	9	22
Die <quar>ta Ballasfalvae / percepi	24	-
Item Carolinae ¹⁴¹	9	22
Ex coci pecunia accepi	1	-
Die <vigesima quar>ta Szathmarini ex coci	2	-
<Pri>ma Mai<i> Hunyadini ex coci	2	-
Latus	230	3<...> ¹⁴²
Die <sex>ta		
Ex coci item	3	46
Claudiopoli in Monostor 1 aviu<m> par	4	9
Item Nagy Banya unu<m> aviu<m> par	4	9
NB! Szattma<rini> cr<ucigeri> 14 ¹⁴³		
Summa	249	5
Denuo <quar>ta Iunii percepi	6	-
Die <no>na percepi.	6	-
Die <decima tert>ia ¹⁴⁴	8	-
Errogationes an<n>i / 1745ti captae	Rh	Cr
	<enenses>	<ucigeri>
Pocsini / mense <Decem>bri		
Pro duobus Loth<onibus> croci	1	15
Pro medio Loth<one> flor<is>	-	7
Pro 4 pannis citrinis.	-	30
Pro 4 nucibus Muscati	-	30
In itinere Tran<sylva>nico / suscepto mense <Decemb>ri <1>745		
Reliqui Provisori Pocsensi / pro Posta	-	17
In stalione primo Ossvariensi / viae ductori ex Ossvar	-	17
Die <vigesima secun>da <Decem>bris / Karolini pro piscibus	-	20
Die <vigesima quar>ta / Tabellario Mindszentiensi Cur<r>enta/liu<m> ad Badacsén	-	17

¹⁴¹ Sequitur deletum: 2 / 30.

¹⁴² Numerus crucigerorum non liquet, quia scriptum in margine dextro.

¹⁴³ Sequitur deletum: 15 / 38.

¹⁴⁴ In calce paginate scriptum: *Sunt a<ute e>m xcepti <prim>o fabro ser<r>ario Rh<enenses> 12, administ<ratione> / sacror<um> ite<m> 12, Parocho Jokaieni<si> 17; / item 12 Iunii pro servis 7 Hung<aricales> et cr<ucigeri> 34.*

Pro Posta in Somlyo	-	16
In Somlyo postillionib<us> inflan/tibus D<omi>no Ill<ustrissi>mo	-	51
Obequitorib<us> paculantibb<us> in Novo / Anno	-	21
Die <secun>da Ianuarii		
Pro plicatione cothurnoru<m> Petri / aurigae erga conventionem<m> in Som<lyo>	-	20
Familiae pro cremato	-	9
Pro uno libro chartae	-	59
Coco pro cerevisia	-	6
Die <octa>va Ianuar<ii>		
Pro rosoli in Somlyo	-	36
Cum praeiunctura venientibus / aurigis ex Somlyo	-	17
In Döscen Minoritae in sti/pendiu<m>	-	34
Ibid mendico seniculo	-	4
Die <octa>va Ianuar<ii>		
In Udvarhely servili	-	3
R<everendo> Patri Constantino	-	3
Die <duodeci>ma		
In Doboka coco pro cerevisia	-	6
Die <decima quar>ta		
In Suk pro obsoleatione equor<um>	1	26
Muskretario ex mandato D<omi>ni Ill<ustrissimi>	1	29
Die <decima septi>ma		
Claudiopolis pro tibialis D<omi>ni	1	48
Pro tribus strophis sericeis	6	-
Die <decima octa>va		
R<everendo> Patri In<n>ocentio pro pan<n>o / pro chlamyde	9	21
Pro eiusd chlamydis subductura / et pileo	9	21
Pro nodoru<m> 12 parib<us>	-	45
Pro ligaturis alias mentekötü	-	12
Pro zonar<um> 18 ulnis	-	18
Pro 9 ulnis telae	-	36
Pro serico	-	24
Pro labore sartori	1	25
Die <decima no>na		
Mendico xenodochiali ex mand<ato>	-	21
Pro herbat<h>e	1	8
Pro lignetis ad abstruendas lagenas	-	18
Pro rosolii	-	31
<Pro> duo<bus> parib<us> cothurnor<um> pro auriga / et sub auriga carpentalib<us>	3	40
Pro candela caerea	-	25
Pro refectioe lbrik	-	10
Pro instrumento attramentali	-	17
Pro obsoleatione equor<um>	1	40
Pro uno pan<n>o albar<um> vestiu<m> pro / Gabriele auriga	-	50

Pro refectione Rhedae	-	46
In discessu Claudiopoli in domo / Hadfaludiana vigiliis ...	-	30
Aurigis Jesuitar<um>	-	34
Aurigis Hadfaludianis	-	34
Musicis Jesuitar<um>	4	20
Pro at<t>ramento	-	9
Claudiopoli studiosis canentib<us>	-	24
Item studiosis	-	7
A<dmodum> R<everendo> Patri Petkovszky	3	20
Die <vigesima sex>ta Ianuarii		
Tordae pro poculo argenteo	25	
Filius certi unius Magistratus	-	17
Die <tricesi>ma		
Balasalvae Ill<ustrissi>mo D<omi>no cele/brante, pueris ministrantib<us>	-	26
Zingaris ludentibus	1	30
Fabro ser<r>ario pro refectione / cistae, imo ser<r>ae rhedalis	-	17
Balasalvae mendicis	1	-
Die <tert>ia Februarii		
Cibinii aurifabro pro refectione / horologii	-	30
Horologiario pro novo calamo / ad horologiu<m>	4	-
Die <quin>ta Febr<uarii>		
R<everendo> Patri Constantino pro pileo	7	56
Coco pro cingulo	2	57
Pro tela coco pro indusiis 2	1	32
Aurigae Ep<isco>pi Klobusiczky	-	51
Die <septi>ma		
Pro charta et caera Hispanica	-	34
Die <octa>va		
Pro pan<n>o et subductura pro gali/gis D<omini> Ill<ustrissimi>	3	17
Pro cothurni haidoni.	2	6
Pro cothurnis aurigae Gabrielis	2	6
Pro capistris duob<us>	-	51
Pro lotione vestiu<m> dominaliu<m>	-	20
Pro caera Hispanica	-	17
Pro lotione vestiu<m> familiae	-	25
Pro plicatione cothurnoru<m> Francisci / Ephebi	-	4
Pro obsoleatione cothurnoru<m> Gabrielis	-	9
Die <undeci>ma		
Ro rosoli	-	36
Pro funibus ad capestra	-	9
Pro strigili sebaceo	-	58
Aurigae D<omini> Nagy Janos	1	8
Die <duodeci>ma		
Fabro purganti labia et / oculos equor<um>	1	60
Pro lotione vestium familiae.	-	20
Pro posta	-	26

Pro orificio instrumenti in / quo oleu<m> olivar<um> portat<ur>	-	6
Die <decima tert>ia		
Studiosis canentib<us>	-	7
Pro posta	-	8
Erlavasiensi Popae [<i>nomen Slavice scriptum</i>]	-	12
Die <vigesima quar>ta		
Aurigis pro haustu vini die Bacchi / ultima	-	12
R<everendo> P<atri> Constantino eotu<m>	-	9
Pro refectione anuli d<omi>nali	4	24
Pro saccelis ad novas galigas / D<omi>nales factis	-	6
Die <decima sex>ta		
Pro posta	-	20
Die <decima no>na		
Pro posta	-	24
Die <vigesima pri>ma		
Pro medicinis, quibus ego utebar	-	38
Pro mendicis usq<ue> <vigesimam secund<am> diem / Cibinii dedi	1	21
Pro charta	1	-
Pro ligula ad baculu<m> D<omi>ni	-	80
Pro suitione vestiu<m> albar<um> coci	-	21
Pro refectione carpenti et Rhedae	2	42
Studiosis canentib<us>	-	7
Francisco Ephebo.	-	19
Pro posta	-	28
Pro lotione vestiu<m> D<omi>naliu<m>	-	42
Pro petasso D<omi>ni Ill<ustrissi>mi	5	-
Pro ligula seu <i>Krapen</i> ad pe/tassu<m> D<omi>ni Ill<ustrissi>mi	-	31
Die <vigesima sex>ta Febr<uarii>		
Pro posta	-	36
Pro lotione vestiu<m> familiae	-	20
Studiosis canentibus	-	17
Pel<l>ioni pro refectione chlamydis / D<omi>ni Ill<ustrissi>mi	-	51
R<everendo> Patri Constantino pro libro	4	15
Petro aurigae pro galigis	2	41
Pro rosoli.	-	6
Aurifabro pro nodo in baculo D<omi>ni	-	21
Saxonib<us> Cibinien<sibus> cu<m> <i>forspont</i> venien<tibus>	-	17
Pro fidibus	-	34
Die <vigesima septi>ma		
R<everendo> Patri Constantino mutuatu<m> ¹⁴⁵ a D<omino> Ill<ustrissi>mo marianu<m> restitui id e<st> ..	-	17
Pro medicina, qua ego usus sum	-	42
Provisoris Porumbakien<sis> filiae	-	17

¹⁴⁵ Sequitur deletum: *Rh<enenses>*.

Francisco Ephebo pro plicatione / tunicae	-	7
Pro circulo ad carpentu <m>	-	3
Die <quar>ta Martii		
Capellano Porumbakiensi pro stipendio	-	51
Ibid vigilantibus Valachis	-	34
Die <septi>ma Fogarasini		
Materia pro cingulo D<omi>ni Ill<ustrissi>mi	-	9
Pro subductura cinguli	-	24
R<everendi> P<atris> Theologi aurigae pro discretionem ...	-	34
Die <octa>va Fogarasinium		
R<everendo> Patri Franciscano pro ele/mosina	-	31
Foraiterio pro galigis	1	48
Eid pro collipendio	-	12
Coco pro duobus antipendiis	-	39
Sartori pro labore cinguli D<omi>ni	-	30
Pro tabako	-	18
Hirulgo <sic!> Fogarasiensi	1	26
Graeco sacerdoti pro uxoris elibera/tione a Tartaris mendicanti	-	51
Calefactori	-	9
Haidoni pro plicatione cothurnior<um>	-	6
Die <undeci>ma		
Pro posta Fogar<asini>	-	24
Die <decima quin>ta		
In Börkes Valachae calefactoriae.	-	17
Die <decima sex>ta		
In Magare Saxonib<us> mu/sicam facientibus	1	25
Die <decima octa>va Medgyesini		
Pro pan<n>o et accessoriis Fran/cisco Ephebo tunice	6	98
Pro tella Petro aurigae pro / uno pari albar<um> vestium ...	1	9
Die <decima no>na Medgyesini		
Pro obsoleatione equoru<m>	-	42
Pro ligula D<omino> Secretario pro baculo	-	12
Pro suitione unius paris albaru<m> / vestiu<m> Petri aurigae	-	14
Die 20		
Medico pro sectione venaru<m> / equorum carpentalium ...	-	47
Pro suitione Francisci tunicae	-	8
Die <vigesima tert>ia		
In Also Bajon Saxonibus / musicam facientib<us>	-	54
Die <vigesima sex>ta Kökölövarini		
Pro lotionem vestium partim it / discretionis ancillis D<omini> Provisoris	-	34
Ibid R<everendo> Patri Franciscano in / stipendium	-	51
Francisco Ephebo pro col<l>ipendio	-	17

Die <vigesima septi>ma		
Pro posta	-	48
Pro speciebus olei consecrandi	17	46
Pro instrumento, in quo s<acrum> oleu<m> con/servabit<ur>	-	54
Pro posta	-	48
Pro ephipio Foraiterii	-	12
Die <secun>da Aprilis		
R<everendo> P<atri> Constantino mutuatu<m> D<omi>no / Ill<ustrissi>mo mar<ianum> restitui, id e<st>	-	17
Ambulando Carolina<m> consumpsi	-	18
Mendicis a <vigesima secun>da Febr<uarii> usq<ue> <vigesimam tert>ia<m> / Apr<ilis> distribui	3	49
Die <sex>ta		
Pro sectione venae equor<um> et u<nius> obsoleatione	-	33
Die <no>na		
Pro obsoleatione equor<um> haidoni / mutuatos per D<ominum> Ill<ustrissi>mu<m> in itinere Töviensi restitui d<enarios> 6	-	39
Die <undeci>ma		
Zingaris ludentib<us> Ballasfalvae	-	51
Die <decima tert>ia		
Ad Marusiu<m> nautis	1	8
Die <decima quin>ta		
Carolinae pro atramento	-	7
Pro cera Hispanica	-	17
Pro Damaska unius quadrantis pro reverenda D<omini> Ill<ustrissi>mi	-	51
Pro bysso nigro ad col<l>are	-	27
Aurigae Gabrieli pro plicatione cothurnor<um>	-	13
Aurigae Gabrieli pro pan<n>o / et loriis pro galigis	2	17
Die <decima sex>ta		
Carolinae pro refectione antiquae / reverendae D<omini> Ill<ustrissi>mi	-	15
In expeditione ad Ep<isco>pum Felvincz / nautis dedi	1	14
Inspectori in domo Generalatus / Carolinae	-	17
Die <decima sex>ta		
Italis comoediam producentib<us>	2	35
Pro vitro ad Carpentum	1	-
Pro eiusdem in positione et / refectione raniae	1	25
Postali Ausscigl exolvi in	1	36
Nautis ad postu<m> Carolinen<sem>	-	34
Carolinae in porto Musketariis	-	51
Sabesini pro porta	-	32
Die <vigesima quar>ta		
Pro suitione galigar<um> aurigae Gabrielis	-	20
Pro refectione chlamydis D<omini>	-	18

Ill<ustrissi>mi Petri ...		
Hauskreditori in Civica Domo / Szaszvarosiensi	-	17
Die <vigesima quin>ta		
Pro serico reverendae D<omini> Ill<ustrissi>mi / insuendo Haczegi	-	8
Die <vigesima no>na		
Pro clavis ad soleas incutien<dis>	-	9
Die <pri>ma Maii		
Arbores ap<p>onentibus ante / hospitium Ep<isco>pale ...	1	8
Infantibus ex doctrina <Christi>ana ex/aminatis et v<en>er<abi>lis discretionis / prolibus Archiprebyteror<um>	-	19
Mendicis a <trigin>ta Apr<ilis> usq<ue> <secun>da<m> / Maii	2	16
Die <tert>ia		
Muscatariis in Arce Devensi	-	33
Homini Nalacziano, qui vinu<m> / et caseu<m> tulit Devam	-	17
Pro posta	-	8
Zingaro pro cusione 18 solear<um>	-	30
Fabro pro obsoleatione omnium / noviter equor<um>	2	-
Die <septi>ma		
Servo D<omi>ni Praefecti Szentivani.	-	10
Pro posta	-	20
Murariis in domo D<omi>ni Gubernatoris	-	17
Nautis ad Marusium	-	51
Die <octa>va		
In Gyogy pro certo circulo ad axim / ap<p>licando	-	9
Nautis ad naulum Gyogyense	-	9
Carolinae pro posta	-	8
Die <duodeci>ma		
In Bika Banya filiae Provisoris / et eiusdem servili	2	17
Zingaro pro clavis	-	3
Die <decima tert>ia in Töves		
Haidoni mutuatos D<omino> Ill<ustrissi>mo mar<ianos> 3 restitui i<d> e<st> cr<uciferos>	-	51
Item Francisco Ephebo restit<ui>	-	17
Die <decima quar>ta		
Pro obsoleatione equor<um>	-	11
Pro posta.	-	16
Claudiopoli pro lotione vestiu<m>	-	30
Agazoni Provisoris Bika-/Banyensis, a quo equu<m> emptu<m>	-	34
Aurigae Petro pro plicatione cothurnorum	-	17
Haidoni pro plicatione tu/nicae	-	15
Die <decima sex>ta		
Claudiopoli pro Herbatee	-	24

Pro 4 exemplaribus Stylographi ¹⁴⁶	2	-
Pro posta	-	4
Die <decima octa>va		
Udvarhelyni Provisoris Szekely / prolibus	-	38
In Samusio nautis	-	51
In Lapos nautis	-	34
In Drak Galantoni	-	17
Die <vigesi>ma		
Nagy Banyae pro carne bubula	-	20
Pro agnina	-	17
Aurigis pro caena	-	17
A<dmodum> R<everendi> P<atris> Theologi aurigae	-	34
Eiusd Ephebo	-	51
Petro aurigae pro cothurnis	1	34
Pro obsoleatione equor<um>	-	21
Die <vigesima secun>da Szathmar<ini>		
Pro vino ad mensa<m>	-	36
Pro bubula	-	20
Pro carne agnina	-	17
Pro avena	-	36
Pro pan<n>o et nodis aurigae Gabrieli	2	26
Die <vigesima tert>ia		
Pro croco.	-	9
Pro lacte	-	9
Pro vino	-	24
Aurigis pro cerevisia	-	6
Pro obsoleatione equor<um>	-	37
Pro butyro	-	9
Pro adipe	-	20
Pro carne agnina	-	10
Pro bubula	-	16
Pro vino ad pontem Szatth<mariensem>	-	46
Pro pane Szattm<arini>	-	9
Die <vigesima quar>ta		
Karolini pro oleo olivar<um> /	-	51
Pro libonibus	-	20
Pro carne bubula e agnina ¹⁴⁷ Bathor	-	20
Potsini		
A<dmodum> R<everendo> Patri Petrovskio restitui Ill<ustrissi>mo D<omino. Mutuatum	1	-
Palirianae pro una metreta / tritici	1	8
Zingaro pro refectioe secretalis fer<r>i	-	6
Palirianae pro smigmatē	-	2
Ad postam Bathorien<sem>	-	4
Die <vigesima sex>ta ¹⁴⁸		
Pro ovis in Pocs	-	6

¹⁴⁶ Lectio probabilior.

¹⁴⁷ Sequitur *Kal* deletum.

¹⁴⁸ Sequitur deletum: *Bathorini*.

Pocsini aurigae Gabrieli pro / conventione	1	42
Foraiterio pro convent<ione>	-	7
Die <vigesima no>na		
Pro agninae carnis et bubulae / 7 libris	1	16
Pro ovis	-	17
A<secun>da Maii usq<ue> <quin>ta Iunii / mendicis et infantibus, quib<us> / tum D<ominus> cum ego distribui ..	2	-
Die <secun>da Iunii		
Petro aurigae petenti Munkacsin<num>	-	7
Die <quin>ta		
Minoritae Bathorien<si> pro / certo solari horolog<io> ...	1	4
Pro carne bubula	-	43
Die <sex>ta		
Pro posta	-	28
Minoritae Andrassi in stipendiu<m>	-	80
Foresterio pro conventione	-	7
Die <septi>ma		
Pro duobus Lotth croci	1	23
Pro medio Loth flor<um>	-	12
Die <no>na		
Pro perceptis ex posta li<teri>s	-	24
Pro transmissis ad post<am> Bathorien<sem>	-	40
Pro charta	-	15
Pro fragis	-	3
Ead <no>na die		
Anticipato pro gramine Provisori / Paulo Orosz dedi	2	33
Die <deci>ma		
Pro cerevisia	-	7
Ancillae ¹⁴⁹ emi 4 ulnas / telae pro mamulari	-	25 ½
Die <undeci>ma		
Birosonib<us> <sic!> Munkacsien<sibus>	-	17
Mendicanti pro Ecclesia ex Tör	-	3
Pro cremato abiturientib<us> Biroso/nibus Munkacsien<sibus>	-	6
Die <duodeci>ma		
P<ro> piscibus et cancris	-	49
Die <decima tert>ia		
Pro oleo olivar<um>	-	45
Herbate	-	51
Aromatibus	-	49
Ill<ustrissi>mus D<ominus> Antonio murario pro vino / dat	-	6
Andreae sartori pro cothurnis	2	-
P<ro> charta	-	27
Cera Hispanica	-	7
P<ro> Tobaka.	-	7

¹⁴⁹ Ante erat Pro deletum.

Die <decima sex>ta		
P<ro> oleo olivar<um>	1	25
Cantoris filio ad Berekszasz ementi / pro nauulo solvendo ...	-	7
Haidoni pro plicatione cothornor<um>	-	6
Trinitario Falatrien<si> Eleemozina<m>	-	34
Die <decima septi>ma		
Pro oriza	-	16
Fimbriis ancillae pro antipendio	-	9
Posta	-	8
Pro bonis fibulis Gabrieli aurigae / Petro pro tunica et filio	-	56
P<ro> obsoleatione cothurnor<um> Foraicterii / et Zingaro pro labore certo in currib<us>	-	15
Franciscano Nagy Szulesiensi	-	34
Gabrieli pro obsoleatione cothurnor<um>	-	6
Eid Gabrieli pro 4 ulnis telae	-	27
Exsolvi opilionem p<ro> an<n>o <1>743 propileo, / cingulo et salbaris ¹⁵⁰	2	16
Die <vigesi>ma		
P<ro> oleo olivar<um>	-	48
Paliriana p<ro> candelis	-	42
Kis-Vardae empti cothorni / pro Gabriele et Foraiterio per R<evere>ndis/simu<m> D<ominum> Vicarium; item Gabrieli / nodi pro tunica	-	14
Supererogavit vero ex sua tunc / pecunia D<ominus> Vicarius, quos ipsi / Tokainu<m> abiturienti restitui	-	31

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 875, f.1-8, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 875, арк. 1-8. Оригінал.

83

1745 <?><?>. *Fragment din protocolul vizitației canonice a episcopului de Mukacevo în comitatul Maramureș*¹⁵¹.

< ? > < ? > 1745 року, < ? >. *Частина протоколів перевірки парафій Марамороської жупи Мукачівським єпископом.*

In Inclyto Co<mi>t<a>tu Maramorosiensi

Possessio Barbest

Bigami duo *ordinati a Stoika*¹⁵², unus in presbyteratu duxit uxorem Basilius Korda, / qui unu<m> / aureum dedit actu, ut non repel<l>atur a

¹⁵⁰ Non liquet.

¹⁵¹ Deși arhivarea episcopiei a notat la sfârșit anul 1745, noi credem că este vorba de un fragment din vizitația episcopului Olsavszky în Maramureș din anul 1751.

muliere et uno tenetur et propterea illi est / licitum baptizare et reliqua exercere; propter missam et confessionem hic bigamus / interea per plures vices computando birsagia d<edit>, una vice decem, alia vice 6, tertia / vice 4 florenos dedit; alter, qui ante sacros ordines duxit uxorem s<ecun>dam Nicolaus / Poppenyi pariter exercet omnia praeter missam; iste dedit 4 florenos, quod tarde / apparuerit ad congregationem; tertius Theodorus Korde Parochi titulu<m> ha/bens viduus ordinatus a Varlamo, ap<p>robatus a pie defuncto Blasovsky pro hoc loco; / hic propter tardiores comparitionem congregationis dedit florenos 4; fundus / Parochialis nullus, nisi in suis nobilitaribus resident bigami; confessionis / capaces 200, omnes confessi; hospites 80 nihil solvebant praeter unius diei laborem, / vel 4 polturas, dum ex lora advenerunt feminae absque maritis, quarum una / manet sine marito, altera iam nupsit alteri; metrica non est, nec fons baptiz/malis, nec obsterix iurata; cantor; aeditu<u>s est infantesque / baptizat, recenter com<m>unicat.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, nisi sartor<um> tector<um> reparatione / in parte indigeret; imaginibus nimiu<m> exiguis provisa et in uno disordio quasi horreu<m> constituta; benedicta per Ep<isco>pu<m> D<osso>ffteu<m>; antimissiu<m> - fuit Ep<isco>pi Stoika, propter quod acceptum / per Vicariu<m> divina intermit<t>untur - asservatur in calice quasi staneo / et aureato; calix staneus cum patena defectuosus, cochlear est staneum; velum et palae sericeae; / corporale purificatorium nullum, casulae tres, una nova sericea, flava cum ap<p>artinentiis, / alia etiam nova ex materia lanea, alba munda, mappae im<m>undae, candelabra duo, unu<m> aeneu<m>, / alterum ligneu<m>; libri ceremoniales omnes cum Evangelio explicato; dicata N<ativita>ti B<eatae> M<ariae>; / proventus nullos; clausura lignee; campanae duae; nescitur a quo benedictae; cimiterium / palis cinctum.

Possessio Dsulest. Dyulafalva.

Hic Presbyteri tres: unus senex deficiens Basilius Rednig ordinatus a Stoika Ep<isco>po; / alter Andreas Rednig ordinatus a D<osso>ff<t>eo, ap<p>robatus et investitus pro hac parochial / per S<imionem> Olsavsky; <ter>tius Theodorus Papp ordinates ab Ep<isco>po Blasovski, investitus ab eodem / pro hac parochia; fundus nullus parochialis, parochi propriis resident; confessionis capaces / 240, omnes confessi; hospites 80 nihil solvunt praeter unius diei laborem manifestati sunt; metrica / non est directe ad formam positam, nec obstetrix iurata est, nec fons baptizmalis; Evangeliu<m> / explicatum est; cantor est simul aeditu<u>s sine solutione.

Ecclesia

Ecclesia lapidea cum scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono, ampla, imaginibus antiquis / mediocriter instructa, nescit<ur> a quo benedicta; antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile asservatur / in instrumento ligneo, calices duo stanei cum ap<p>ertinentiis; velum et palae sericeae; corporale / purificatoriu<m> nullu<m>, mappae, albae et mensa propositionis immundae asservantur; casulae tres / antiquae ex charta;

¹⁵² Suprascriptum.

clausura fer<r>ea; dicata Assumptioni B<eatae> M<ariae> V<irginis>; campanae tres, nescitur / a quo benedictae; proventus nullos habet.

Possessio Hoten Filialis

Filialis Dsulestiensis fundum parochialem nullum habens; 169 omnes confessi; hospites / 30 nisi unius diei laborem praestant; metrica non est, nec obstetrix iurata; cantor / et aedituus sunt absque solutione; Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i; imagi/nibus com<m>ode instructa, benedicta per Dossoffteu<m>; antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile / asservatur in pixide lignea-stanea; calix ligneus cum patena; cochlear cum / stela stanea; velum et palae ex materia chartacea; mappa et mensa propositionis, albae utcunque mundae; corporale purificatoriu<m> nullum est; / casula una; ceremoniales libri omnes sunt praeter Tripholon; campana una, nescitur a quo benedicta; d<icata> S<ancto> Michaëli; / cimiterium sepibus cinctum. //

Possessio Wad

Parochus unus Theodorus Moldovayi ordinatus a Dossoffteu, ap<p>robatus / a Bizantio pro illa Ecclesia; fundus Parochialis nullus est. Nisi exiguu<m> locu<m> dedit / communitas pro aedificio; confessionis capaces 40 omnes confessi; hospites / 10 nihil solvunt praeter unius diei laborem; obstetrix iurata non est, nec metrica; / cantor est absque alevamine; aeditu<u>s pariter sic est.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula in statu bono; imaginibus / instructa; benedicta per Ep<isco>pu<m> Dossoffteu<m>; antimissiu<m> Bizantianu<m> venerabile / in ligneo instrumento cor<r>uptum et summe deasservari repertum est; calix / staneus cum patena ex parte destructus et inemptus; velum et palae ex lanea / materia immunda; corporale purificatoriu<m> nullum est; mappae mensa / propositionis et alba utcunque asservantur; candelabra duo, / casula una ex charta; libri ceremoniales omnes praeter Triodium; / dicata Sancto M<ichaëli> A<rchangelo>; campana una, nescitur a quo benedicta; clausura lignea; coemeterium s<epi>bus cinctu<m>.

Possessio Sugatag

Presbiteri duo, Ioannes Gáts, ordinatus ab Ep<isco>po Stoika, investitus pro / hac parochia per modernu<m> Illustrissimu<m> D<ominu>m D<ominu>m Ep<isco>pum Olsavsky; pa<rochia>/lis fundus liber est e post ipsum habet agros 6 pro 6 cubulis et pro / 5 circiter curruum foeni; confessionis capaces sunt 100, omnes confessi; hos<pites> / 34 nihil sces sunt 100, omnes confessi; hos<pites> / 34 nihil solvunt praeter fundum ipsi datum; Evangelium explicatum est; / metrica non est, neque fons baptizmalis, nec obstetrix iurata; cantor / esolvunt praeter fundum ipsi datum; Evangelium explicatum est; / metrica non est, neque fons baptizmalis, nec obstetrix iurata; cantor / est etiam sine ullo at etiam sine ullo alevamine.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono ornata, / benedicta per Ep<isco>pum Stoika; antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile asservatur / in scatula lignea immunde et indecenter; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; corporale / purificatorium nullum est; vella et palae

sericea; mappa, alba, mensa / propositionis satis luride asservatur; alba est minus erasa, inde / mappa pariter ex crassa tella et immunda; casulae duae ex charta libraria; / clausura lignea; campanae duae, nescitur a quo benedictae; cimiterium s<epi>bus cinctum.

NB! Hic Presbyter Moldavicus Georgius Bleda pro facultate / baptizandi, matutina et vespere peragendi 141 marian<orum> birssagia / dedit Vicario et propter copulationem illegalem librum circiter 32 / florenor<um> Vicarius ab ipso accepit, quare is facultatem ab Archipresbitero / habuisset.

Possessio Harnitsa

Parochus unus Lupus Istinia, surdus aliquantu<m> ordinatus a Varlamo¹⁵³, facultatem / pro aliis exercendis propter confessionem et missam a D<omi>no Vicario pro 9 maria<nis>, dein propter copulationem vocans ab eodem punitus in 6 florenis accipit; fun<dus> parochialis nullus est, residet in proprio; confessionis capaces 80, omnes confessi; 3<?>¹⁵⁴ / hospites nihil praestant parochi; Evang<elium> explicatu<m>; metrica non est, nec fons baptizmalis / est; cantor est sine solutione et aeditu<u>s est absque alevamine.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula in statu bono; imag<ini>bus com<m>odius instructa; bene<dicta> a Stoika Ep<isco>po; antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile in ligneo instrumento diu non in usu / ad cor<r>uptionem vergens repertum est; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae / ex tella cerulea; corporale purificatorium nullumppa; casulae duae ex charta, alba / munda, mappa et mensa propositionis immundae repertae et lacerae; dicata N<ativita>ti Beatae M<ariae> V<irginis>; libri ceremoniales sunt omnes praeter Triodium partim impressum / per Dossoffteu<m>; cimiterium s<epi>bus cinctum. //

Possessio Dessest

Presbyteri duo Ioannes Dragos bigamus iam in Presbyteratu aliam duxit. / Hic nulla munia parochialia peragit, semel nihilominus plusculum cremati bibendo / domi sua per Vicariu<m> repertus est, in 24 florenis punitus propterea; alter / Samson Camerman ordinatus in Moldavia ab Antonio Ep<isco>po¹⁵⁵, ap<p>robatus et inves<titus> per Simeonem pie defunctum Olsavsky Ep<isco>po Munkacsiensi <sic!>, viduus a quinque / annis; fundus parochialis nullus est, residet in proprio; 150 omnes confessi; hospites / 53 nihil paenitus solvunt; una persona absque marito, qui propter furta salvationem / vitandam, nec hucusque ad ipsam rediit; contra parochum nihil conquesta est / communitas; Evangeliu<m> explicatu<m> est; metrica non est; obstetrices iuratae sunt duae; / cantor non est; aeditu<u>s est absque alevamine.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula; imaginibus com<m>ode instructa in statu / bono; benedicta per Stoika

¹⁵³ Episcop de Huși (1734), episcop de Rădăuți (1735-1745).

¹⁵⁴ In margine scriptum, non liquet.

¹⁵⁵ Episcop al Rădăuțiului între anii 1728-1729, iar din anul 1729 mitropolit al Moldovei până în 1739. Ajunge mitropolit în Cernigov și apoi la Bielgorod, unde moare prin anii 1748-1749.

Ep<isco>pu<m>; antimissium Bizantianu<m> venerabile asservatur / in scatula lignea, non adeo munde repertum; calix staneus cum ap<p>ertinentiis, / velum et palae sericea; corporale purificatoriu<m> nullum; mappae, alba, mensa / propositionis utcunque munda; casulae 4 ex charta cum totidem stolis; / candelabra duo lignea; libri ceremoniales omnes; dicata S<anctae> Paraschovia; campanae duae a Stoika Ep<isco>po benedictae; clausura lignea; cimiterium sepibus cinctum.

Possessio Karatsfalva

Parochus unus Michaël Moldován ordinatus ab Ep<isco>po Dossoffteo, ap<p>robationem / non remonstrat ab Ep<isco>pis M<o>l<da>v<i>en<sibus>, dicit se ea datur per Archipresbyteru<m>¹⁵⁶ Varadinensem / f<ac>ta; fundus parochialis liber est cum ap<p>ertinentiis agror<um> et prator<um> circiter 4 cubulor<um> / avenae et 6 cur<r>uu<m> foeni; domus remansit a defuncto presbytero; confessionis capaces 100, / omnes confessi; hospites 30, una est, quae habito marito nupsit alteri et vicissim / maritus eius duxit aliam et manet Populofalu; unus est, qui uxorem legitimam a se repulit Luous Fogorus et ex Hetény unus pariter uxorem a se pulsam / ibidem habet; sunt praeterea alii, quod uxores profugerunt; contra parochum nihil / conquesta est communitas; metrica non est, nec obstetrix iurata; cantor est absque / fundo et residet cum parochio; aeditu<u>s est absque alevamine.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>ricula; imaginibus com<m>ode instructa et picturis / et aliter nescitur a quo benedicta; antimissiu<m> Bizantium venerabile asservatur in scatula lignea minus decenter; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum / et palae ex charta; corporale purificatoriu<m> nullum; mappae, mensa propositionis / immunde asservantur; alba ex tell acras<s>iore; casulae duae, ex tella cerulea una, alia / ex charta; candelabra¹⁵⁷ duo lignea; libri ceremoniales omnes; dicata / S<ancto> Mich<aëli>; clausura lignea; campanae duae, nescitur a quo benedictae; cimiterium s<epi>bus cinctum; / proventus nullos.

Possessio Hotpatak. Breb.

Presbyteri duo. Theodorus Petrik ordinatus a D<osso>ff<t>eo Ep<isco>po; ap<p>robationem non habet / aliam quam usum continuu<m> in administratione parochiali; alter Theodorus Pintye / pariter a Dossoff<t>eo ordinatus; in presbyteratu mortua uxore duxit aliam, manet / sine omni administratione; fundus parochialis nullus est; residet in propriis; confessionis capaces 230¹⁵⁸, omnes confessi, praeter duos pastores; hospites 80 praestant unius / diei laborem v<e>l quatuor polturas; metrica est, obstetrix non est; Evangelium explicatum; / cantor non est, nisi bigamus titulum cantoris conservat; aedituus est sine ullo alevamine.

Ecclesia

¹⁵⁶ Sequitur *Mar* deletum.

¹⁵⁷ Sequitur *unum lignum* deletum.

¹⁵⁸ Suprascriptum, correctum ex 2030.

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula in statu bono; imaginibus per totam / picta orna<ta> est; nescitur a quo benedicta; antimissiu<m> Biz<antianum> lacerabile immunde / repertum est in scatula liquida; calix staneus cum patena maiore qua opus est; // cochlear cupreum, stela stanea; velum ex tella depictum; palae, una sericea, alia ex / tella coralea, corporale purificatoriu<m> nullum; mappae, mensa propositionis, albae / immunde asservantur; casulae duae cum stolis ex charta; candelabra cuprea duo; libri / ceremoniales omnes; d<icata> S<ancto> Mich<aëli>; clausura lignea; campanae duae; quidam ante pestem, sub / quo die dominalia reliquit, testamentaliter 60 R<henenses> f<loren>os toto pago iste mutuo donavit, / de quibus prosciendo d<omi>nalia 20 pro Ecclesia cessit, excipiendos ab aliis vero 40 / R<henensibus> f<lorenis> unum a singulo floreno in messorum in sorte interres<s>e legalis percepit; / cimiterium s<epi>bus cinctu<m>; ante duos an<n>os consuetudinem habebant: iuvenes in festivor<um> pas/caliu<m> die altera vesperi ignem extruere, penes quem ignem sibi exigebant / iudices et seniores, qui dein ceterorum excessus per quadragesimam observatos / ioculariter ibidem puniebant, ubi demum a iudice pagi et a toto pago prohibiti / fuissent ista facere et non admitterentur ad ceme<terium>, unus fer<r>eum fregit / ita pulsare pro trinalco cepit, pulsare prout aliis an<n>is consuetudine<m> habebant, / tota nocte.

Possessio Butfalva. Budesti.

Presbyteri tres: Lupus Marinka ordinatus et investitus ab Ep<isco>po Blasovsky / pro hac parochia; viduus; alter Jonas Marinka ordinatus ab Ioan<n>icio Ep<isco>po / Aradiensis et hic locatus per Archiprebyteru<m> Rednik; <ter>tius Jonas Papp / bigamus ordinatus a Dossoffteo; fundus parochialis nullus est; resident / in propriis nobilitaribus; confessionis capaces sunt 425, omnes confessi; / hospites 80 nihil penitus praestabant parochio; metrica non est, nec obstetrix / iurata; Evangelium est explicatum, neque fons baptismalis est; cantor non est; / aedituus est sine ullo alevamine; hic bigamus dicit se non equid nigrum panem / Ecclesiae dono dedisse.

Ecclesia

Ecclesiae duae, una nova, ampla, magnifica cum tur<r>i in statu bono; imaginibus com<m>ode ornata; / benedicta dicitur per aliq<ue>m Ep<isco>pu<m> Moldavu<m>; / antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile asservatur in scatula lignea; calix staneus cum patena; cochlear / et stela cuprea; velum sericeu<m>; palae ex gospitalio, sed iam laceratae; corpora<le> per animu<m> cum¹⁵⁹ alba munda purificatorium nullum; mappae exiguae hor<...>¹⁶⁰ / lacerantur; candelabra duo cuprea; libri ceremoniales omnes; dicata / S<anc>to Nicolao; fer<r>ea clausura; campanae duae; ceme<teriu<m> s<epi>b<us> cinctu<m>.

Altera Ecclesia exigua iam ruinae proxima, nec necessaria; imaginibus / exiguis antiquis non ornantibus, sed deturpantibus; nescitur a quo benedicta; antimissiu<m> Tarasovitsianu<m> venerabile asservatur in scatula / pridem iam non mutatu<m> et iam ad cor<r>uptionem vergens; calix staneus / cum patena; cochlear et stela; corporale et alba munda

¹⁵⁹ Lectio probabilior.

¹⁶⁰ In margine scriptum, non liquet.

purificato/riumula nullum, mappae exiguae, lacerae seu umidae; casula una cum stola / ex charta; candelabra duo lignea; velum sericeum et¹⁶¹ palae¹⁶²; libri / ceremoniales omnes; d<icata> S<ancto> Nicolao; clausura lignea; campanae duae, nescitur a quo benedictae; cimiterium s<epi>bus cinctu<m>.

Possessio Nicula Patak Vallenii

Presbyteri duo et tertius Diaconus Simeon Veres ordinatus et investitus / pro hac parochia per pie defunctu<m> Blasosky; <pri>mus¹⁶³ Simeon Ilohod ordinatus / in Moldavia a Varlamo Ep<isco>po; vidua in uxorem ductam investituram non habet, / nec sacra celebrat, alia autem parochialia exercet¹⁶⁴; <secun>dus Ananias <...>¹⁶⁵/ka bigamus, post ordines duxit, copulatus per Barszenense<m> Georgiu<m> Papp; / parochialis fundus nullus est; resident in fundis nobilitaribus propriis admin<...>¹⁶⁶ / Calinestiniensis ad hanc parochiam; confessionis capaces 162 omnes confessi; / hospites 40 nihil solvunt; Evangeliu<m> explicatu<m> est; metrica non est, nec ob/stetrix iurata, nec fons baptezimalis est; cantor non est; aeditu<u>s est sine ullo alevamine //

Ecclesia

Ecclesia lignea cuncta scandulis tecta; imaginibus com<m>ode instructa omnibus; / non scitur a quo benedicta; antimissium Bisz<antianum> venerabile asservatur in scatula lignea utcunque munde; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum sericeum; / pala una sericea, alia ex charton; corporale purificatorium nullum; alba, mappae, mensa propositionis eiusde<m> immunda; casulae duae ex charton cum stolis; / tertia ex tella cerulea; candelabrum unum cupreum; dicata S<an>cto Michaëli; / clausura lignea; proventus nullos habet; campanae duae, nescitur a quo benedictae.

Possessio Kalinest

Presbyteri 4: Philippus Zag ordinatus ab Antonio Ep<isco>po in Moldavia; ap<p>robatus per / Ep<isco>pum Blasoschi hac facultate sacramentu<m> poenitentiae administrandi <con>tractusque exer/cuit; <secu>dus Daniel Hodor *punitus in 4 flor<enis>*¹⁶⁷ ordinatus a Dossoffteo Ep<isco>po; investitus et ap<p>robatus / pro hac parochia per Ep<isco>pu<m> pie defunctum Blasoschi; <ter>tius Alexius Papp ordinatus / in Moldavia a Varlamo Ep<isco>po nulla munia parochialia exercet, nec habet fa/cultatem, nec est necessitas; <quar>tus Joachinus Rad ordinatus ab Ep<isco>po Varlamo; / post ordines presbyteratus duxit uxorem bigamus, pariter nullas functiones exercet; / parochialis fundus nullus est; omnes resident in propriis nobilitaribus fundis; confes/sionis capaces sunt 220; hospites 71 nihil solvunt penitus, in aliis publicis peccatis / non observantur quam in magna negligentia frequentationis Ecclesiae diebus /

¹⁶¹ Supra adiectum.

¹⁶² Sequitur *seric* deletum.

¹⁶³ Subscriptum, correctum ex *2ndum*.

¹⁶⁴ Sequitur *3tius* deletum.

¹⁶⁵ In margine scriptum, non liquet.

¹⁶⁶ In margine scriptum, non liquet.

¹⁶⁷ Supra scriptum.

festivis, tunc potare, saltare, solemne dum sacrificium est et parochis inobedientes / sunt, nec cor<r>igi volunt; est Evangelium explicatum Ecclesiae; metricam habent / saltem pro baptizatore; cantor nullus est; aeditu<u>s est, sed non est liber.

Ecclesia

Ecclesiae duae scandulis tectae cum tur<r>iculis; imaginibus utrunque instructae; nescitur / a quo benedictae; antimissium in una nullum est, quod fuit v<enerabile> accepit; in altera / est Bizantium venerabile, in utraque asservatur / in scatula lignea / non indebita munditie; calices stanei cum ap<p>ertinetiis; praeter in una ligneum, / cochlear; velum et palae in una ex tella cerulea, in alia ex charton; mappae, / albae, mensa propositionis munda repertae; corporale est¹⁶⁸ purificatorium nullum; / casulae ex charton; candelabra in una, tria, cuprea duo, unum staneum; in alia / etiam duo aureo-cuprea; libri ceremoniales sunt omnes praeter duo Triodion / in utraque, in altera unum Vernale; dicatae sunt Nativitati B<eatae> M<ariae>; in una / clausura fer<r>ea, in alia lignea.

Possessio Serbfalu

Presbyteri duo: Jakobus Vikol ordinatus in Transylvania per Ep<isco>pu<m> Clajn; ap<p>robatus per Officiales; bigamus tres proles cum alia uxore habendo, nunc ab ea / separatus vivit; hic propter copulationem est punitus in 11 florenis, quod, / quamvis coram Co<mi>t<at>u quasi iuramento testimonia de morte prioris mariti / perhibita fuissent; <secu>dus Georgius Bud ordinatus per Ep<isco>pu<m>. Stoika; ap<p>roba/tionem et investituram a M<un>k<acsi>ens<ibus> Ep<isco>pis non habet; bigamus post ordines / aliam duxit a 12 annis cum uxore quidem vivit in una domo, sed separatus toro; / functiones parochiales non exercet, iste quod ad congregationem non venerit, / 10 florenos dedit et duos cor<os> tritici; fundus parochialis nullus, resident / in propriis nobilitaribus; confessionis capaces 120 omnes confessi; hospites 25¹⁶⁹/ nihil penitus solvunt; Evangelium explicatum est; in utraque Ecclesia metrica non est; / obsterix iurata non est, neque fons baptizmalis; cantor est simul et aeditu<u>s.

Ecclesia

Ecclesiae duae scandulis tectae cum tur<r>iculis; imaginibus com<m>ode instructae; / benedictae per Ep<isco>pum Stoika; antimissia Biz<antiana> venerabilia asservantur in ligneis / scatulis maiore munditie et frequentiori com<m>utatione opus esset; calices stanei / cum ap<p>ertinentiis; vela et palae ex charta; corporalia, albae, mappae, mensae / propositionis munda asservari reperta fuissent; casulae cum stolis duplices / in utraque ex tella cerulea et ex charton; candelabra duo lignea in utraque; libri / ceremoniales sunt omnes praeter in una Triodion; dicatae S<anctae> Parascoviae; campanae, in una, una, in alia, duae, nescitur a quo benedictae; clausurae lignae; cemeteria / sunt cincta s<epi>bus; //

Possessio Kornest. Szamosfalu.

¹⁶⁸ Supra adiectum.

¹⁶⁹ Correctum ex 23.

Presbyter unus Nicolaus Dunka ordinatus per Ioan<n>iciu
Ep<isco>pum Aradiensem; / investituram et ap<p>robationem ab
Ep<isco>pis Munkatsiensibus nullam habet; / *propter calicem male purgatum
et asservitum / poenalitas absit unus bos / desumptus*¹⁷⁰; *dein flor<enos>
<undec>im et mardurinam pensit, / propterea q<uo>d citatus n<on>
venerit*¹⁷¹; / fundus parochialis nullus est, residet in fundo sui generi libertini;
confes/sionis capaces sunt 62 omnes confessi; hospites 13 nihil solvunt;
metrica n<on> est, / nec obsterix iurata, neque fons baptizmalis; cantor
nullum fundum habet, / neque solutionem; aedituus est, sed non est liber.

Ecclesia

Ecclesia est lignea; *sartis tectis indiget*¹⁷² scandulis tecta cum
tur<r>icula; imaginibus utcunque instructa; / benedicta per Ep<isco>pum
Stojka; antimissium nullum est acceptum per Vicarium / venerabile in scatula
lignea immunde asservatur; calix est cum ap<p>erti/nentiis, sed nondum
benedicta; velum et palae ex materia ita cerulea, mappae, / albae, mensa
propositionis non adeo munde reperta sunt; purificatorium nullum corporale;
casulae duae ex tella; candelabrum unum ligneum; libri / ceremoniales sunt
praeter Triodion; d<icata> S<anc>to Nicolao; campana una, nescitur / a quo
benedicta; cimiterium non est cinctum.

Possessio Ferest. Feir Falva.

Presbyter unus Constantinus Bud ordinatus in Moldavia ab Antonio
Ep<isco>po; / bigamus ap<p>robatus fuit per Ep<isco>pum Blasoski, sed
duxit in presbyteratu uxorem / adeoque¹⁷³ suspensus administrat
Kornestensis; ab hoc 12 marianos / propter illegalem copulationem;
parochialis fundus nullus est, residet / in proprio; confessionis capaces 92
omnes confessi; hospites 28 nihil penitus / solvunt; metricam n<on> habet,
nec concionatore<m>, nec casus, nec obsterix, nec fons baptizmalis; /
cantorem unus puerculus agit: fundus pro eo nullus, nec alia solutio est;
aedituus e<st> sine / libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum tur<r>icula scandulis tecta; imaginibus exiguis
antiquis instructa; / nescitur a quo benedicta; antimissium accepit Vicarius
v<ene>r<a>bile asservatur in pixide la/minea; calix staneus; patena magna
improportionata; cochlear et stella stanea; / velum et palae ex chartun;
corporale purificatorium nullum, alba, mensa / propositionis, mappae munde
asservant<ur>; casulae duae ex charton, una lacera; / candelabru<m> in ara
unum ligneu<m>; libri ceremoniales partim Ruthenice scripti, partim /
Valachice sunt o<mn>es; dicata S<ancto> Nicolao; clausura lignea;
proventus nullus; campanae / duae, nescit<ur> a quo benedictae;
cimiterium cinctura meliori indiget.

Possessio Vantsfalva. Ontsest.

Presbyteri duo, Illias Godsa ordinatus a Dossoffteo in presbyteratu
duxit / aliam uxorem adeoque bigamus nulla munia parochialia exercet; alter /

¹⁷⁰ Supra textum adiectum.

¹⁷¹ Sub textum adiectum.

¹⁷² Supra textum adiectum.

¹⁷³ Sequitur *bigamus* deletum.

iuvenis¹⁷⁴ Gregorius Vantsa ordinatus per modernum Illustrissimu<m> Ep<isco>pum Munkats<iensem> Olsavs/ky; investitus pro hac parochia; fundus parochialis nullus est; 268 omnes / confessi; hospites 70 nihil praestant parocho; metricam habet et conciona/torem unum; Ecclesiae obsterices duae iuratae sunt; cantor est liber sine fun/do Ecclesiae, in proprio residet; aeditu<u>s est.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula; imaginibus pulchre instructa / et tota depicta; recenter benedicta per Ep<isco>pum Stojka; antimissium Biz<antianum> / venerabile munde asservatur in scatula lignea; calix staneus cum ap<p>ertinen/tiis, alba munda et in Ecclesia rectus ordo servatur; casulae / duae; candelabra duo lignea; ceremoniales libri omnes, dicata S<ancto> Mich<aëli>; / campanae duae benedictae ab eo, a quo Ecclesia; clausura fer<r>ea; proventus / nullus; cimiterium s,epi>bus cinctum // *NB! Barszana et Natafalva et Diszent / hic scribi debent*¹⁷⁵. //

Districtus pestis Borsensis

Possessio Surduk

Parochus unus Ioannes Busta ordinatus a Dossoffteo Ep<isco>po; investitus / per eundem pro hac parochia; fundus parochialis nullus est, residet in / proprio; confessionis capaces 200 omnes confessi; hospites 70 nihil solvunt; / contra parochum nihil habet communitas, nec publici peccatores; Ecclesia / concionatorem habet; metrica non est, nec obstetrix iurata, nec fons bap/tizmalis; cantor est, residet in proprio fundo; aedituus est absque solutione.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta, in statu bono; imaginibus com<m>ode / instructa; nescitur a quo benedicta; antimissium Bizantianu<m> venerabile / asservatur munde in scatula lignea; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum / et palae ex tella colorata antiqua lurida; corporale purificatorium nullum; mappae, alba, mensa propositionis utcunque asservantur; casulae tres ex / charton cum stola; candelabrum unum; libri ceremoniales omnes; dicata / S<anc>to Michaëli; Ecclesia nullum proventum habet, praeter unum agrum aut trium coritor<um>; campanae duae, nescitur a quo benedictae; clausura fer<r>ea; cemet/rium s<epi>bus cinctum.

Possessio Sajo

Presbyteri tres: Nicolaus Vlad ordinatus per Ep<isco>pu<m> Dossoffteu<m> et investitus / pro hac parochia ab eodem; <secun>dus Georgius Man ordinatus per eundem et investi/tus; Ioannes Dunka bigamous in presbyteratu duxit aliam; nulla munia exercet / Ecclesiae; fundus parochialis fuit a pago as<s>ignatus, ex quo nunc medietatem pagus / receipt ex consensus dominor<um> ter<r>estriu<m>, qui sunt supra 20 cubulor<um> et / prata 3 cur<r>uum; confessionis capaces sunt 178 omnes confessi; hospites 48 / nihil solvunt; metrica non est; nec obstetrix iurata; concionatorem habet / Ecclesia; cantoris locum agunt presbyteri; fons

¹⁷⁴ Sequitur *Ioannes* deletum.

¹⁷⁵ In calce paginae adiectum.

baptizmalis cacabus aeneus / est; aeditu<u>s est sine solutione; unus illor<um> recens infantes baptizatos / com<m>unicat.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus ut/cunque instructa et tota interpicta; benedicta per Archipresbyterum / Rednig; antimissium Bizantium venerabile asservatur in scatula lignea / utcunque mundum; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae ex lanea / materia; corporale purificatoriu<m> nullum; alba nulla; mensa purificationis / et mappae exiguae et hae bene mundae; casulae duae ex charton cum stolis; / candelabru<m> unu<m> ligneu<m>; libri ceremoniales omnes; dicata Nativitati / B<eatae> M<ariae>; clausura lignea; campanae duae, nescitur a quo benedictae; Ecclesia¹⁷⁶ nullum / proventum habet; coemeterium s<epi>bus cinctum.

Possessio Jod

Presbyteri 4: primus Archi<pres>b<y>ter Lupus Balc ordinatus Aradini ab Ioan<n>i/cio Metropolitano; investituram non habet; <secun>dus Alexius Balc ordinatus / in Moldavia a Varlamo; Vicarius facultavit pro celebrando sacro, dum Archi/presbyter non est domi; <ter>tius Theodorus Flore ordinatus pariter ab eodem Ep<isco>po; / facultatus ab eodem Vicario; <quar>tus Demjanus Ionas ordinatus per Dossoffteu<m> Ep<isco>pu<m>; / abe eodem etiam facultatus Vicario. Viduus et surdus deficiens; fundus / parochialis nullus est; confessionum capaces 500 omnes confessi; hospites 80 / nihil solvebant parochis; obsterix iurata¹⁷⁷ est; metricam habet; Evangelium / est explicatum; fons baptizmalis non est; cantor nullus est stabilis constitu/tus; quia nec fundus pro eo est, nec proventus ullus dabatur; aeditui sunt duo / n<on> im<m>unes. //

Ecclesia

Ecclesiae duae scandulis cum tur<r>ibus tectae et in statu bono; imaginibus antiquis / et una, et alia debiliter instructae; antimissia Bizantina venerabilia asservantur / in scatulis ligneis munde; calices stanei cum ap<p>ertinetiis; palae et velum in una / ex karthon sericeida antiqua, in altera velum sericeum; palae ex tella simplicibus; / corporale purificatoriu<m> nullum, mappae in una mundiiores, in altera mi/nus mundae; mensa propositionis pariter, alba in una bona, in altera la/cera et inepta; Ecclesiae nescitur a quo benedictae; casulae in u<n>a duae sericeae bonae, / in altera una sericea antiqua, alia ex materia lanea, tres bonae; candelabra / sunt lignea duo in una, in altera unum cupreum, aliud ligneum; libri ceremo/niales omnes in utraque sunt; dicata Na<ti>vitati B<eatae> M<ariae> V<irginis> utraque; campanae / per duas in utraque, nescitur a quo benedictae; <coemeteria>¹⁷⁸, unum bene cinctum s<epi>bus, aliud / non adeoque bene; clausurae fer<r>eae.

Possessio Szlatinka.

Parochus unus Jacobus Piste ordinatus per Ep<isco>pu<m> Dossoffteu<m> et investitus est; solus, viduus; *dedit birsagiu<m>*

¹⁷⁶ Sequitur *lign* deletum.

¹⁷⁷ Sequitur *non* deletum.

¹⁷⁸ Abest in textu.

flor<enos> <duodec>im propter infantem n<on> baptizatu<m> mortuu<m>, ad quem baptizandu<m> n<on> fuit vocatus¹⁷⁹; / parochialis fundus nullus est, residet in empto fundo; confessio/nis capaces 100 omnes confessi; hospites 16 nihil penitus solvebant; obstetrix iurata est; metrica n<on>¹⁸⁰ est; concionator liber n<on>est; fons baptizmalis n<on> est; cantor est / sine fundo; aeditu<u>s est sine libertate ulla.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono; imaginibus exiguis antiquis / instructa, benedicta a Stojka Ep<isco>po; antimissium Bizantianu<m> venerabile mundum / repertum est asservari in scatula lignea ad formam cibarii facta; calix staneus / cum ap<p>ertinentiis; velum et palae ex karthon; mappae et mensa propositionis ex tella crassa, albae etiam ex cras<s>a duae; corporale purificatoriu<m> nullum; casulae duae ex karthon; candelabrum unum ligneum; dicata S<anctae> Paras<cevae>; libri cere/moniales omnes; clausura lignea; campanae duae per Sztoika<m> benedictae; / cimiterium s<epi>bus cinctum.

Possessio Sajo Poljana

Presbyter unus Basilius Dsurds ordinatus a Varlamo Ep<isco>po / in Moldavia in hac parochia residet sine ap<p>robatione et functione; / hic, quod alibi ordinatus sit¹⁸¹, per Vicariu<m> ad carceres co<m>it<at>enses datus fere 59 dies sedit, dein datis Vicario¹⁸² 20 florenis¹⁸³ / facultatus est pro aliis functionibus praeter celebrationem missae; fundus parochialis nullus est, residet in proprio; confessionum capaces 200, ex qui/bus tantum 70 sunt confessi; hospites 50 nihil solvent parochi; Evangheliu<m> / explicatum est; obstetrix iurata n<on>¹⁸⁴ est; metrica non est, nec fons baptizma/lis; cantor est, sed non est liber, deditus est sine ullo alevamine.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula; imaginibus antiquis instruc/ta in statu com<m>odo; benedicta a Procopio¹⁸⁵; antimissium Bizantianu<m> venerabile asservatur in scatula lignea munde; calix cum paterula stanea inaurata; / cochlear et stela ex lamina; velum et pala ex karthon; mappae / ex tella crassa transibilibiter munda; mensa propositionis, alba ex tella crassa; / casula una antiqua cum stola ex karthon; purificatorium corporale / nullum; candelabra duo lignea; ceremoniales libri omnes; campanae duae, / nescitur a quo benedictae; clausura lignea; cimiterium s<epi>bus cinctum. //

Possessio Rozavlian. Rosa.

Parochus¹⁸⁶ Timothaeus Roska bigamus¹⁸⁷ in¹⁸⁸ presbyteratu alia<m>¹⁸⁹ duxit, tunc separates ab ea et facultatus pro exercendis omnibus

¹⁷⁹ Supra textum adiectu.

¹⁸⁰ Supra scriptum.

¹⁸¹ Sequitur ut in parochia hac sedeat dedit cancellatum.

¹⁸² In textu scriptum.

¹⁸³ Supra scriptum > per Vicariu<m> ad carceres co<m>it<at>enses datus fere 59 dies sedit, dei datis 20 florenis. Vicario 20 florenis in textu repetitum.

¹⁸⁴ Supra scriptum.

¹⁸⁵ Probabil este vorba de vicarul Procopius Hodermarszky

¹⁸⁶ Sequitur unus cancellatum.

muniis / hic sedit 4 mensibus propter ductam uxorem in carcere comitatensi, dein dedit unum equm Moldavicum pesi et 20 florenos¹⁹⁰ ordinatus / a Varlamo Ep<isco>po; fundus parochialis est sine ap<p>ertinentiis agror<um>; confessionis / capaces 200 omnes confessi; hospites 60 in sortem solutionis unius diei la/borem p<rae>stabant; Evangelium explicatum est; Petrovai Georgius repudiata / a se uxore manet in hac possessione; alter Stephanus Lemszlák pariter ita / fecit cum uxore sua; obstetrix iurata n<on>¹⁹¹ est; metricam habet, sed non e<st> ad for/mam bonam; cantor est sine fundo et solutione ulla; aeditu<u>s est sine¹⁹² liberatione.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>icula in statu bono; imaginibus exi/guis antiquis instructa; benedicta post renovationem per Vicarium Blasosky; / antimissium Bizantium venerabile utcunque munde asservatur in scatula / lignea; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum sericeum; palae ex tella crassa seri/cidae; corporale purificatorium nullum; alba, mappae, mensa propositionis lacera / tegumenta et immunda sunt; casulae tres ex karthon, una bona, reliquae nihil¹⁹³ valent; candelabrum unum ligneum; libri ceremoniales omnes; dicata / S<anc>to Mich<aëli>; campanae duae, nescitur a quo benedicta; clausura lignea; cimiterium / s<epi>bus cinctum.

Possessio Bottyiza

Parochus unus Ioannes Rad ordinatus per Dossoffteu<m> Ep<isco>pu<m>; investitus ab eo; / fundus parochialis nullus est, residet in taxali seu arendatice; confessionis / capaces 150 omnes confessi; hospites 36 nihil praestabant, promiserant / quidem per 4 polturas pro hoc anno; Evangelium explicatum est; obstetrix iura<ta> n<on> <est>; / metricam habet; cantor est sine fundo et solutione; aeditu<u>s n<on> <est>.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus antiquis / exiguis instructa; antimissium Sztoikajanu<m> venerabile asservatur in sca/tula lignea; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae ex materia kar/thon; mappae, alba ex tella crassa; casulae duae ex materia; candelabru<m> unu<m> / ligneum; libri omnes; d<icata> S<anctae> Par<a>s<cevae>; campanae duae, nescitur a quo benedictae; / cimiterium s<epi>bus cinctum; recens baptizatos communicat.

Possessio Glod

Parochus unus Lupus Strecz ordinatus a Dossoffteu Ep<isco>po; in presbyteratu / duxit aliam uxorem bigamus alias functiones praeter missam exercet; fundus / parochialis nullus est, residet in empto; confessionis capaces 65 omnes confessi; / hospites 25 nihil praestant praeter 4 polturas per

¹⁸⁷ Sequitur *post* cancellatum.

¹⁸⁸ Supra scriptum.

¹⁸⁹ Sequitur *acceptum* cancellatum.

¹⁹⁰ Sequitur *fun* cancellatum.

¹⁹¹ Supra scriptum.

¹⁹² Supra scriptum.

¹⁹³ Sequitur *solvent* cancellatum.

an<n>u<m>; Evangelium explicatum / est; obstetrix iurata n<on> <est>, nec metrica; cantor est sine¹⁹⁴ fundo et alevamine / ullo aeditu<u>s est.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginib<us> utcunque / instructa, nescitur a quo benedicta; antimissium Tarasovicianu<m> venerabile asservatur in scatula lignea munde; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae / antiquae ex karthon; corporale purificatoriu<m> nullum; map<p>ae, albae, mensa propositio<n>is utcunque munda; casulae semisericae; candelabru<m> ligneum; libri ceremoniales omnes; d<icata> S<anc>to Nicolao; clausura lignea; campanae duae, nescitur a quo benedictae; / cemeteriu<m> s<epi>bus cinctum; recens infantes baptizatos communicat. //

Possessio Kusnycza

Presbyteri tres: primus Ioannes Marios ordinatus per Ep<isco>pu<m> Bisantiu<m>; / investitus est etiam ab eodem pro hac parochia; <secun>dus Ionas Deak / ordinatus per Ep<isco>pum Sztoika¹⁹⁵; investitus¹⁹⁶ ab eodem; <ter>tius Demetrius / Papp ordinatus a Metropolitano in Moldavia; fundus parochialis / est, resident nihilominus in propriis nobilitaribus fundis; / confessionum capaces 300; hospites 40 nihil penitus praestant parochio; / Evangelium explicatum est; unus non convivit uxore, rationem dicit se se<m>otu<m>¹⁹⁷ / parens cum uxore, quam et Archipresbyter et Vicarius scit; obstetrix / iurata est; metrica non est; cantor est sine fundo Ecclesiae et solutione / deditus est; sive possessionatus nobilis aliunde non solvit portionem / et facultatus a R<everen>dissimo Vicario pro functionibus Diaconatus; facultatus / est respectu P<er>ill<ustr>is D<omi>ni Szaplankani.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus antiquis / instructa; benedicta per Ep<isco>pu<m> Bizantiu<m>; antimissiu<m> Bizantianu<m> venerabile / asservatur in scatula lignea et modo munde repertum est, sed charta / antiqua cum blatis; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae sericea antiqua; corporale purificatorium n<on>¹⁹⁸ est; mappae luridissimae; albae et / mensa propositionis etiam aequaliter luridae; casulae 4, duae sericeae, sed / humidae asservantur, et duae ex karthon; candelabra duo lignea; campanae / duae benedictae per Vicariu<m>; clausura lignea; coemeterium maiori ex parte / iam aqua abluat et ossa mortuo<um> suffert et¹⁹⁹ in eo in loco alio Ecclesia aedificatur; infantes recens baptizatos communicat.

Possessio Kis Bisko

Presbyteri 4: Basilius Gogott ordinatus per Ep<isco>pum Sztoika; ap<p>robatus per / Ep<isco>pu<m> Visantiu<m>; <secun>dus Simeon Gott ordinatus a Varlamo Ep<isco>po; ap<p>robatus / per Vicariu<m>

¹⁹⁴ Supra scriptum.

¹⁹⁵ Sequitur *ordinatus* cancellatum.

¹⁹⁶ Supra scriptum.

¹⁹⁷ In margine dextro scriptum, non liquet.

¹⁹⁸ Supra scriptum.

¹⁹⁹ Supra scriptum.

Bulko; <ter>tius Lupus Gogott ordinatus a Varlamo Ep<isco>po in Moldavia; sine ap<p>robatione; <quar>tus Basilius Dimitrian ordinatus a Varlamo; 12 / annis fuit in Moldavia non pridem huc venit; fundus nullus Ecclesiae, / sed resident in propriis emptis; confessionis capaces 60; hospites 18 / nihil penitus solvunt; Evangelium explicatum est; obstetrix iurata n<on>²⁰⁰ est; / metricam habet; cantor est sine fundo etiam et sine ulla liberatio/ne; aeditu<u>s est sine liberatione.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum ter<r>i; imaginibus com<m>ode instructa / in statu bono; benedicta per Stoika Ep<isco>pu<m>; antimissiu<m> Bizantianu<m> venerabile asservatur in scatula lignea munde; calix cupreus cum ap<p>ertinentiis; / velum et palae ex materia variata; corporale purificatoriu<m> est; mappae, / alba una munda asservantur; casulae tres ex karthon; candelabra / tria lignea; libri ceremoniales omnes; d<icata> S<anctae> Paraescoviae; clausura lignea; / campanae duae, nescitur a quo benedictae; proventus nullus; cimiteriu<m> s<epi>bus / cinctum.

Possessio Dragumirest

Presbyteri tres Djamianus Boljan ordinatus in Moldavia a Iacobo²⁰¹/ Ep<isco>po et pro celebratione facultatus a Vicario pro uno aureo; hic, / quod in Moldavia fuit ordinatus²⁰², <sedet> duabus septimanis in carcere / et dedit 24 florenos birsag<iu>; <secun>dus Samuel Turkus ordinatus per Ep<isco>pum Dossoffteu<m>; <ter>tius Nicephorus Zubas ordinatus per Ep<isco>pu<m> Theo/philum²⁰³ in Moldavia; hic²⁰⁴ 5 septimanis in carcere sedit, quod / in Moldavia fuit pro ordinibus, dein dedit 16 florenos in birsag<iu> //; fundus parochialis est liber cum ap<p>ertinentiis agror<um> ad duas calcoturg / singula 5 cubulor<um> capacem et pratorum 4 curru<m> capacem; confessionum capaces / 200; hospites 40 nihil praestabant hoc tempus parochis; Evangelium explicatum / est; obstetrix iurata non est, nec metricam habet; cantor est sine / fundo et solutione; aeditu<u>s est sine liberatione; Presbyteri hi tres certant / inter se et se cruentant plane Zubás est princeps illor<um> et alios homi/nes etiam percutiunt, dein Zubás est excessivus ad verbera proclivis / et homines cruentavit et blasphemias turpissimas increpat homines.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus com<m>ode / instructa; benedicta nescitur a quo; antimissium Bizantium venerabile / in scatula lignea asservatur munde; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; mappae infectae; mensa / propositionis, alba una misera est cum stola; libri ceremoniales omnes; candelabra duo lig/nea; dicata Ass<ump>tae B<eatae> M<ariae> V<irginis>; campanae duae, nescitur a

²⁰⁰ Supra scriptum.

²⁰¹ Episcopus de Rădăuți din 11 august 1745, mitropolit al Moldovei între anii 1750-1760.

²⁰² Sequitur *fuit* cancellatum, sed *sedit* scribi debuisset.

²⁰³ Episcopus de Huși (1735-1743), episcopus de Roman (1743-1747)

²⁰⁴ Sequitur *quod* cancellatum.

quo benedictae; clausura²⁰⁵ / fer<r>ea; caemeterium s<epi>bus cinctum; proventus nullus infantes / recens baptizatos communicant.

Possessio Szellistie

Presbyteri tres Jonas Vlad ordinatus per Ep<isco>pum Dossoffteu<m> facultatus / per modernum vicarium, bigamus, hic dedit Vicario 26 florenos: pro illis / omnia exercet Ecclesiae munia prater missam; *ut sit op<p>ortunitur facultatus dedit equum 30 florenorum*²⁰⁶; / <secu>dam uxorem duxit antequam fuisset ordinatus²⁰⁷; Illias Vlad ordinatus a Ep<isco>po / Varlamo in Moldavia; pariter facultatus a Vicario pro 12 florenis; <ter>tius / Petrus Vlad ordinatus in Moldavia a Varlamo; hic pariter dedit 12 florenos / Vicario, quod ipsu<m> facultaverit pro celebrandis functionibus; fundus parochialis fuit, sed propter nobiles parochos proprios fundos habentes per / communitatem est sup<p>ressus, dum fundum obligat se totaliter restituere / Ecclesiae / cum agris et pratis, dummodo curatorem animarum suarum / habeant; confessionis capaces 250; hospites 60 nihil solvunt parcho; Evange/lium explicatum est; obsterix iurata n<on>²⁰⁸ est; metricam non habent; cantores / sunt duo sine fundis et solutionibus; aeditu<u>s est sine liberatione.

Ecclesia

Ecclesiae *duae*²⁰⁹ lignee scandulis tectae cum tur<r>ibus in statu bono; imaginibus com<m>ode ins/tructae; una benedicta per Ep<isco>pu<m> Sztojka, <secun>da ab aliquo Archipresbytero Ioresta; / antimissia Bizantina venerabilia munde asservantur in scatulis ligneis; calices / stanei cum ap<p>ertinentiis; cochlear in una ligneum; corporale purificatorium / nullum est; velum et palae in utraque sericea; candelabrum per unum in utraque / ligneu<m>; albae in una duae, in alia etiam duae; mappae et mensa propositionis immunde asservantur; casulae in una 3, duae sericeae, alia ex materia lanea, in alia / duae casulae ex materia lanea; libri ceremoniales omnes; dicatae S<anc>to Nicolao; clau/surae fer<r>eae; campanae binae in utraque, nescitur a quo benedictae; coemeteria / sepibus cincta; infantes recens baptizatos communicat.

NB! Huius possessionis senex presbyter Lupus Vlad – *actu in Monasterio Selestensi residens*²¹⁰ - dedit unum equu<m> propter percussum / Judaeu<m> D<omino> Vicario; alium equu<m> dedit n<on> potens debitum actionu<m> 60 flor<enorum> excipere, ut ipsi illud / exciperet, qui dein et pro debito sexaginta agnos sibi accepit et equu<m> retinuit. //

Possessio Szetsely

Presbyteri 4: Joannes Buruak ordinatus Aradini a Joan<n>icio Ep<isco>po; ap<p>ro/batus per Ep<isco>pum Biz<antium>; viduus, senex deficiens; <secu>dus Joannes Peter ordina/tus in Moldavia a Varlamo; ap<p>robatus a Vicario Bulka; viduus; <ter>tius Basilius Bornak ordinatus a Varlamo Ep<isco>po; ap<p>robatus pariter / per eund; <quar>tus

²⁰⁵ Sequitur *lignea* deletum.

²⁰⁶ Supra scriptum; non liquet: *ut sit op<p>ortunitur facultatus*.

²⁰⁷ Supra scriptum.

²⁰⁸ Supra scriptum.

²⁰⁹ Supra scriptum.

²¹⁰ Supra scriptum.

Jonas Magda ordinatus a Dossoftheo Ep<isco>po; fundus parochialis / nullus est; confessionis capaces sunt 200, n<on> omnes confessi; hospites 63 nihil / solvunt parcho; publici peccatores n<on> sunt; Evangelium explicatum est; obste/trix iurata n<on>est; metricam n<on> habet, nec fontem baptizmalem; cantor / nullus est constitutus, nec aeditu<u>s est.

Ecclesia

Ecclesiae duae cum tur<r>ibus scandulis tectae in statu bono; imaginibus una / magis tota pulchre depicta, altera minus, satis tamen com<m>ode instructa; / una per Dossoftheu<m> Ep<isco>pum benedicta, alia per Vicarium Butka; veenerabile / asservatur munde in scatulis ligneis antimissium Bizantium in una, ex alia / acceptum per Vicariu<m> *Botsinschi divinis frustrata*²¹¹; calix, in una argenteus / auratus cum ap<p>ertinentiis, in alia staneus cum ap<p>ertinentiis; velum / et palae sericea pulchra in una, in alia iam antiqua et lacera; corporale / purificatoriu<m> nullu<m>; albae ex materiis sericeis serviunt vestes pro Diaco/nis aptae; mappae et mensae propositionis cum tota mundicie recte asservantur; / casulae in una sericeae, duae bonae et tres ex karthon; in alia una sericea, / duae ex karthon; candelabra per duo cuprea; est etiam crucula in una / ex ligno excissa argento obducta et lapillis exposita; libri ceremoniales omnes; dicatae As<umptae> B<eatae> M<ariae> Virginis; clausurae fer<r>eae; campanae duae in una / pulchrae, in alia etiam duae; coemeteria s<epi>bus cincta.

Possessio Borssa

Presbyteri 6: Lupus Sztetzka ordinatus ab Ep<isco>po Stoika, viduus; alter / Lupus Sandrei ordinatus Aradini a Jon<n>icio Ep<isco>po; ap<p>robatus per / Gregorium Bulka; <quar>tus Euphratius Szteccka ordinatus in Moldavia a Varlamo; ap<p>robatus per Ep<isco>pum Blasovsky; <quin>tus Gabriel Szteccka ordina/tus a Dossoftheo Ep<isco>po; ap<p>robatus per Gregor<i>um. Bulka; <sex>tus Petrus Moen<...>²¹² / ordinatus a Varlamo; ap<p>robatus per Gregorium Bulka; fundus paro/chialis nullus est, in propriis nobilitaribus resident; confessionum capaces / 500 omnes confessi; hospites 160 nihil solvunt praeter unius diei laborem, / nec quidem scholares proventus solvunt praeter sepulturam; Evangelium / explicatum est; obstetrix iurata n<on> est, nec metricam habent, nec fontem / baptizmalem; cantores sunt duo absque fundis et solutionibus; aeditui / duo sunt sine libertate²¹³ non constituti.

Ecclesia

Ecclesiae duae in statu bono scandulis cum tur<r>ibus tectae; imaginibus pulchre / instructae; per Procopiu<m> benedictae; antimissia Bizantina venerabilia / asservantur in scatulis ligneis; calix in una argenteus et ap<p>ertinentiis²¹⁴ stanaeae; / in altera, staneus cum ap<p>ertinentiis; cochlear argenteum in una est; velum / in una ex tella caerulea; pala una ex rubra barson, alia ex karthon; in altera, / et velum, et palae ex materia lanea;

²¹¹ Significatum non liquet.

²¹² In margine scriptum, non liquet.

²¹³ Sequitur *actionibus* cancellatum. In *libertate*, -tate suprascriptum est.

²¹⁴ In *apperinentiis*, a- suprascriptum.

albae in utraque desiderantur, quod loco / sericei Diaconales inserviunt ineptae et mensae propositionis in una mundius asservantur, in alia desiderantur; casulae sericeae, in una, duae, / in alia, una ex karthon; candelabra per duo cuprea; libri ceremoniales / omnes in utraque; dicatae sunt S<anc>to Archangelo M<ichaëli>; clausura, in una / fer<r>ea, in alia lignea; coemeteria cincta s<epi>bus; campanae binae in utraque, / nescitur a quo benedictae. //

Possessio Mojse

Presbyteri tres: Lupus Vlas ordinatus ab Ep<isco>po Dossoftheo; <secun>dus Nicoras / Homan ordinatus in Moldavia a Varlamo; ap<p>robatus per Ep<isco>pum Blasosky / 3. Stephanus Ivasko ordinatus a Dossoftheo Ep<isco>po; fundus parochialis in pago / nihil est, in campo autem sunt *prata*²¹⁵ et agri 6 metretar<um> capaces; confession<um> / capaces 300 omnes confessi; hospites 60 nihil solvunt pr<ae>ter unius diei laborem; / Evangelium explicat<um> est; obsterix iurata non est, nec metrica est, nec fons baptizmalis est; cantor n<on> est constitutus; aeditui duo sunt sine libertate.

Ecclesia

Ecclesiae duae cum tur<r>ibus scandulis tectae in statu bono; imaginibus pulchre / instructae; benedictae per Dossoftheu<m>; antimissia Bizantiana venerabile asservatur / munde in una, in altera cum blatis aposchate <sic!> repertum est; calices stanei in utraque; / praeter cochlear in una argenteum; velum et palae in superiore ex karthon, in inferiore / ex serico; casulae duae sericeae in una, inferiore, duae sericeae, ex karthon una; / corporale <sic!> purificatoria nulla; pro albis inserviunt Diaconales; mappae et mensae propositionis com<m.ode mundae; candelabrum unum cupreum in una, in alia etiam/ unum; libri ceremoniales omnes; dicatae S<anctae> Paras<cevae>; campanae duae in utraque / benedictae a Dossoftheo; coemeterium unum s<epi>bus cinctum, aliud exiguo muro circumdatu<m>.

Possessio Felso Gyusso

Presbyteri duo: Joannes Ardeljan ordinatus a Varlamo; ap<p>robatus per / Blasosky Ep<isco>pum; alter Basilius Hest ordinatus a Varlamo Ep<isco>po; a nemine / facultatus hic birsság dedit Vicario 12 florenos, quod in Moldavia fuit / ordinatus; fundus parochialis nullus est, in propriis resident; confessionu<m> / capaces sunt 200 omnes confessi; hospites 40 nihil solvunt, nec laborem / ullum praestant; Evangelium explicatum est; metrica non est, nec obstetrix / iurata, nec fons baptizmalis est; cantor nullus est constitutus; aeditu<u>s est / sine libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu debili; imaginib<us> antiquis / valde disordinate provisae; benedicta nescitur a quo *benedicta* <sic>; antimissiu<m> / Biz<antianum> *calix* <sic!> venerabile asservatur in scatula lignea; calix argenteus cum / ap<p>ertinentiis; velu<m> et palae sericeae, sed semicida; corporale purificatoriu<m> nullum; mappae et mensa²¹⁶ propositionis exiguae immundae; candelabra duo lignea;

²¹⁵ *Prata* deletum est.

²¹⁶ Suprascriptum: *purificator<i>ium>* est.

casulae / tres antiquae ex materia lanea, vestis una sericea pro diacono, albae duae in / exigua munditie repertae; libri ceremoniales duplicis ordinis sunt omnes / Ruthenici et Vala<chici>; clausura lignea; dicata S<anctae> Paras<cevae>; campanae tres, nescitur a quo / benedictae; cimiterium pallis cinctum.

Possessio Ruzskova Poljana

Presbyteri unus Michaël Vizurovits ordinatus per Ep<isco>pum Biz<antium> et inves<titus> pro hac parochia; <fundus> parochialis nullus est, tamen data particula, / donec vivit hic parochus; confessionis capaces 263 omnes confessi praeter duos, / Mojsen Gregor et Nipotan Langa opeliones; hospites 60 nihil in sortem an<nui> solvunt; Evangelium explicatum est, sed est parochi, non Ecclesiae; obstetrix iurata n<on> est; metricam habet; fons baptizmalis n<on> est; cantor est / absque libertate; aeditu<u>s est absque libertate.

<Ecclesiae>

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono Ecclesiae; imaginibus com<m>o/de instructa; benedicta per *Gregoriu<m>*²¹⁷ Bulka; antimissium Bizantianu<m> / venerabile asservatur munde in staneo calice cum operculo; calix sta<neus> cum ap<p>ertinentiis; velum et palae sericea; corporale purificatorium; / albae, mappae et mensa propositionis utcunque munda; casula una cum / stola; candelabra duo stanea; libri ceremoniales omnes praeter Tri<logia> partim inscripti, partim scripti; dicata S<anctae> Par<ascevae>; campanae duae benedictae / per Bulka; coemeterium exiguo muro cinctum. //

NB! Andreas Jonas propter copula<ti>o<n>e<m> illegal fuit in carceribus, dein dedit 12 flor<enos> D<omino> Vicario, ex quibus sex solvit, sex / a<ute>m tenet<ur>; alter vero Ivaszko, q<uo>d interfuerit illi copula<ti>o<n>i pariter solvit flor<enos> 12.

Possessio Kozepso Gyisso

Presbyteri tres *Georg<ius>*²¹⁸ Kindris bigamus munia sacerdotalia nulla exercet; / ordinatus per Ep<isco>pum Bizan<tium>; <secu>dus Andreas Ionas ordinatus a Dossofftheo; / <ter>tius Ioannes Ivasko bigamous munia sacerdotii omnia obit praeter / missam; ordinatus in Moldavia; ap<p>robatus per Blasovski<u><m>; fundus / parochialis nullus est, resident in propriis nobilitaribus; confessionis / capaces 80 omnes confessi; hospites 25 nihil penitus solvunt; Evangeliu<m> explicatu<m> / est; publici peccatores n<on> sunt; apostata nullus; metrica non est; fons baptizmalis n<on> e<st>; / obstetrix iurata est; cantor n<on> est constitutus; aeditu<u>s est sine libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta in statu bono; imaginibus antiquis / instructa; benedicta a Sztoika; antimissiu<m> Sztoikajanu<m>. venerabile asservatur / in pixide lignea munde; calix argenteus cum ap<p>ertinentiis; velum sericeum; / palae ex tella; mensa propositionis, mappae utcunque munda; corporale puri<ficatoriu><m> nullum; casulae 4,

²¹⁷ Correctum ex *Ep<isco>pu<m>*.

²¹⁸ Suprascriptum.

tres ex karthon, <quar>ta ex tella; stolae 4, duae sericeae, / aliae vero karthon; albae ex tella; vestis Diaconalis una sericea; candela/bra 3 lignea; d<icata> S<anctae> Par<asceviae>; campanae duae, nescitur a quo benedictae; clausura / lignea; coemeteriu<m> s<epi>bus cinctum; libri omnes.

Possessio Also Gyusso

Presbyteri 3 et unus Diaconus: unus Ioannes Terga bigamus viduus; facultatus²¹⁹ a Vicario pro omnibus muniis Ecclesiae exercendis; ordinatus a Sztoika; <secu>dus Basilius Terga ordinatus a Dossofftheo; <ter>tius Petrus Bandre bigamus omnia / munia sacerdotii exercet; facultatus a D<omino> V<icario> Bats<enszky>, quin est liber a contributio/nibus ordinatus a Dossofftheo; Diaconus Simeon Páska in Moldavia ordina/tus; ap<p>robatus a D<omi>no Vicario ad munia exercenda omnia Diaconatus; fundus / parochialis nullus est, resident in propriis nobilitaribus fundis; confessionis / capaces 300, non omnes confessi; hospites 50 nihil praestant; Evangelium explicatu<m> / est; Gregorius Kozma, non frequentant Ecclesiam Stephanus Zapits, Simeon Hirt; / quidam repertus in fluvio nomine Theodorus Ardeljan mortuus; sepultus est / sine funere extra coemeterium; obstetrix iurata n<on> est; metrica ,<on> est, nec fons / babtizmalis; munia cantoris *officium*²²⁰ supplet Diaconus; aeditu<u>s est sine libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus pulchre instruc/ta totaliter depicta; benedicta per Ep<isco>pu<m> Sztoika; antimissiu<m> Biz<antianum> venerabile asser/vatur in pixide lignea utcunque munda; calix cum patena stanea; cochlear argenteum; / velum, palae sericea circumseptae; mensa propositionis, mappae n<on> munde repertae; / corp<orale> purificatoriu<m> nullum; casulae tres, una sericea aureis filis texta, alia / ex karthon; albae tres ex tella crassa; stolae tres, una ex bisso, altera sericea, / <ter>tia ex karthon vetustatem parisortita; candelabra duo lignea; dicata Annu<nciatio>/nis B<eatae> M<ariae>; campanae tres, nescitur a quo benedictae; clausura fer<r>ea; coemeterium / muro cinctum; libri omnes.

Possessio Ruskova

Presbyter unus Stephanus Popp a Varlamo ordinatus; ap<p>robatus pro hac / parochia per²²¹ *pie defunctum Vicariu<m> Bulko*²²²; fundus parochialis nullus est; omnia pecunia / procurat; confessionis capaces sunt 112 confessi non *sunt*²²³ ex illis aut 30; hospites 41 / sunt; metricam habet; fontem baptizmalem n<on> habet; contra presbyteru<m> nihil / habent; publici peccatores nulli sunt; cantor est liber, residet in proprio / fundo aeditu<u>s est liber. //

Ecclesia

²¹⁹ -tatus suprascriptum.

²²⁰ Suprascriptum.

²²¹ Sequitur *Bizantiu<m> Ep<isco>pu<m>* cancellatum.

²²² Supra scriptum.

²²³ Supra scriptum.

Ecclesia lignea cum tur<r>i scandulis tecta; imaginibus exiguis instructa; / benedicta per Procopium; antimissiu<m> Sztoikajanu<m> venerabile asserva<ur> in scatula lignea utcunque munde; sanguinem consecratum pro infirmis etiam / conservavit hucusque; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; velum et palae ex kar<tho>n; corporale n<on> est, purificatorium est; albae, map<p>ae, mensa propositionis / non indebita munditiei asservantur; candelabra duo lignea; libri ceremoniales / omnes; casula una ex kar<tho>n; dedicata S<ancto> Nicolao; campanae²²⁴ tres²²⁵, nescitur a quo / benedictae; clausura lignea; coemeteriu<m> s<epi>bus cinctum.

NB! A bigamo Ruzskoviensi Michaële Szucs propter ducta<m> in presbyteratu uxore<m> D<omi>nus Vicari<us> paratae pecuniae accepit flor<enos> von<ás> 40, dein boves duos, qui sunt 45 flor<enois> von<ás> venditi; dein / 20 alvearia apud sing<ulum> alveare flor<enis> von<ás> duobus distractu<m> e<st>; 42 metretas tritici, siliginis, avenae, / cucuricae nesciunt quantu<m> fuerit; dein agros unu<m> 18 flor<enorum>, alteru<m> agru<m> Szaplóczai a D<omino> Vicario rede<mit> nescit<ur> quanti; dein quos a subditis habuit p<ro> functionib<us>, eos receverunt gratis subditi; demu<m> cu<m> hor<r>eo / distractit D<ominus> Vicarius flor<enos> / 6.

Possessio Petrova

Parochus nullus; est unus iuvenis Lupus Petrovai ordinatus in Mol<davia> multas functiones peragens, adeoque querulantur a Paschate se non / habuisse in Ecclesia propria, nec audivisse missae sacrificiu<m>; fundus pa<ro>chialis nullus est; confessionis capaces 200 omnes confessi; hospites 60 / hactenus nihil praestabant et plures sunt nobiles possessionati fundum parochia<lem> nolunt excindere; Evangeliu<m> explicatu<m> est; metrica n<on> est, nec obstetrix / iurata, nec fons baptismalis est, nec cantor est constitutus; aeditu<u>s est liber / nobilis; haec com<m>unitas pro liberatione presbyteri ex carcere deditum equu<m> / Vicario Bots.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i; imaginibus com<m>ode instructa: / nescitur a quo benedicta; antimissium ineptum Ioan<n>icium venerabile / a Paschate²²⁶ cor<r>uptum repertum est; calix staneus cum ap<p>ertinentiis excepta / stela, quae est argentea, dei sunt praeter ea duo pocula argentea; velum et palae / sericeae, casula una sericea; aliae ex kar<tho>n; pro alba servit vestis / Diaconalis sericea una, alia ex tel<l>a ceruleo-alba; corporale purificatoriu<m> nullu<m> est; mappae, mensa propositionis utcunque munda; candelabra / duo lutea; libri ceremoniales omnes; dicata N<ativita>ti B<eatae> M<ariae> V<irginis>; campanae tres, / nescitur a quo benedictae; clausura fer<r>ea; coemeteriu<m> sepibus cinctum.

Possessio Leurda

²²⁴ Sequitur *duae* deletum.

²²⁵ Supra scriptum.

²²⁶ Sequitur *n<on>* deletum.

Parochus unus Ioannes Papp *viduus*²²⁷ ordinatus per Ep<isco>pum Dossofthej; ap<p>roba/tus per eundem; *poenalitatis dedit 50 flor<enos> von<ás> propter aliqu<m> magia<m>, q<ua>m dicebat<ur> / presbyter scitiore*²²⁸; fundus parochialis nullus est; confessionis capaces sunt / 70 omnes confessi; hospites 20 nihil penitus praestant parocho; publici peccatores / nulli sunt; Evangelium explicatu<m> est; metrica est; obstetrix iurata n<on> est, / nec fons baptizmalis; cantor est absque fundo et solutione; aeditu<u>s est / sine libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i; imaginibus com<m>ode instructa; benedicta non scitur a quo; antimissium venerabile asser/vatur in scatula lignea et diutius non com<m>utum; calix staneus cum om/nibus ap<p>ertinentiis; velum et palae sericea; corporale purificatoriu<m> / nullum est; mensa propositionis, mappae, alba mundae asservantur; / casulae 3, una sericea, duae ex karthon; stolae 3, una sericea, alia ex / karthon; vestis Diaconalis una sericea; libri ceremoniales omnes / praeter Triodion; candelabra tria lignea; campanae duae, nescitur / a quo benedictae; coemeteriu<m> autem est exiguu<m> etiam non habent spatiu<m> sepeliendi, quia / ex parte est dominalis locus, ex parte Jesuitarum. //

Possessio Ilonka

Presbyter unus Lupus Korsenik ordinatus in Moldavia / a Varlamo ap<p>robatus per Ep<isco>pum Blaszosky; fundus parochia/lis est liber cum ap<p>ertinentiis agror<um> ad utramque calcatura<m> / duorum cubulorum avenae et unius metretae turcicae capace<m> sine / pratis; confessionis capaces 200 omnes confessi praeter tres: Theodorum Andrii et ipsius generum Demetrium Viltsil et Michaëlem / Promitsil; hospites 60 nihil penitus solvunt parocho; publici pecca/tores nulli sunt praeter quam *quod*²²⁹ fere totus pagus in frequentatione Ecclesiae / minus piger sit; metrica non est; obstetrix iurata non est, nec / fons baptizmalis est; cantor non est constitutus praeter parochi filium; / aeditu<u>s est absque libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i *in statu bono*²³⁰; imaginibus com<m>ode instructa; nescitur a quo benedicta; antimissium Bizantium venerabile / munde asservatur in cibario ligneo; calix staneus cum ap<p>ertinentiis; / velum et palea ex camuta rubra; velu<m>, palae sericeae; corporale est, purificatorium nullum; albae duae; map<p>ae exiguae; mensa propositionis / in exigua munditiae; casulae²³¹ una sericea²³² cum stolis; libri ceremoniales praeter Missale impressu<m> et Trebnik et Rituale²³³ / omnes scripti sunt; dicata S<anc>to Nicolao; campanae duae, nescitur a quo / benedictae; <ter>tia data fuit ad Monasterium, quae nunc

²²⁷ Supra scriptum.

²²⁸ Supra scriptum.

²²⁹ Supra scriptum.

²³⁰ Supra scriptum.

²³¹ Sequitur *una* cancellatum.

²³² Sequitur *duae* cancellatum.

²³³ Sequitur *Praeter* cancellatum.

Szigethinu <m> / accepta est per Vicarium Batsinsky, unde pro *ea*²³⁴ habenda parochia/ni instant; clausura lignea; coemeterium s<epi>bus cinctum. Hi festa non observant rite, ac infantes per plures septimanas non baptizatos asservant.

Possessio Roszuska

Filialis Hothensis confessionis capaces 40 omnes confessi ; hospites / 10 nihil penitus hucusque solverunt; fundus parochialis est liber / cum ap<p>rtinetiis agror<um> 4 circiter cubulor<um> capaci<m>, avenae et / pratorum duorum circiter curru<m>; obstetrix iurata n<on> est; aeditu<u>s / esset absque libertate; cantor n<on> est; fundu<m> parochialem usuat / administrator.

Ecclesia lignea

Ecclesiola lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu mediocri; imaginibus / tenuiter instructa; nescitur a quo ben<edicta>; antimissium Sztoikajanum / venerabile non asservatur ibidem; calix cupreus inauratus cum / ap<p>ertinentiis; albae et casula, corporale purificatorium n<on> sunt; mappae / exiguae; candelabra duo lignea; dicata Ascensio<n>i D<omi>ni; libri ceremonia/les impressi tres: Evangelia, Missale et Rituale, alii scripti non sunt; / clausura lignea; campana una, nescitur a quo benedicta; coemeterium / s<epi>bus cinctu<m>.

Monasterium Bitskaiense

Visitatum est cum Ecclesia, in quo cellae 5 desolatae, praeter unam, / re certa sunt; Ecclesia quoad structuram in statu bono sartis tectis / indigeret; antimissium Vinoczkianum; calix staneus cum ap<p>artinentiis; / velum et palae ex karthon; palae ex sericea materia; casulae due ex kar/thon et sztichar unum; libri ceremoniales omnes; campanae duae, / una nempe Bitzkoiensis, alia Roszkaienses acceptae Szigethinum; / locus amoenus pro incolatu et dicitur etiam utilis esse, cochlearibus / dummodo pia et devota subiecta darentur; in eo cubiculum inquilinor<um> / unum est in statu bono, quo inhabitationis capax, aliud antiquu<m> penitus rui/natum, <ter>tium in fundo monasteriali ab inquilino monasterii propriis / sumptibus erectu<m>, qui inquilinus contribuit inter pagenses ex / iussu Provisoris; circa Monasterium sunt agri 5 cubulorum avenae / et unius metretae turcicae capaces, prata vero duorum circiter cur<r>uu<m> / foeni capacia; alia²³⁵ prata monasterialia docebunt contractus / nil obsignati, accepti Munkatsinu<m> per P<atrem> Hegumenu<m> Gedeonem, qua<...>²³⁶ // deputatum in pecorib<us> actu sunt 4 boves, 2 vaccae, una sterilis, alia cum parto / iuvenco; ante 3 annos autem 2 boves et 2²³⁷ iuencos accepit Presbyter Szasz/Bitskoviensis et 2 vaccas, de quibus rationari tenebitur et praeterea / una iuvenca²³⁸ vacca apud eundem presbyterum manet; praeter ista omnia / pecora post mortem Gedeonis tutoris istius moasterii dicitur acceptus / esse unus bos pro Szerendar per presbyteros Andream et Roman *Botskoenses*²³⁹,

²³⁴ Supra scriptum.

²³⁵ Sequitur *agr et* cancellatum.

²³⁶ In margine scriptum, non liquet.

²³⁷ Supra adiectum.

²³⁸ Sequitur *una* supra scriptum et cancellatum.

²³⁹ Supra scriptum.

dein unu<m> / equu<m> et bovem titulo consanguinitatis per presbyteru<m> Gregoriu<m> Brankutza / Okna Rakuncensem *accepti sunt*²⁴⁰; praeter ea unus²⁴¹ equus apud presbyteru<m> Batskoviense<m>²⁴².

Possessio Kabala Patok

Parochus unus Nicolaus Pap ordinatus et investitus pro hac Parochia per moder/num Ill<ustriss>mu<m> d<omi>nu<m> Michaëlem Manuele<m> Olsavszky Ep<isco>pu<m> Munkacsensem; fundus / parochialis e<st> liber cu<m> agris circiter tri>u<m> cubulor<um> capacibus et pratis duor<um> circit<er> curru/um capacibus; confessionis capaces 240 o<mn>es confessi; hospites 60 solvebat sin/gulus hospes in sortem annui proventus parochus per duos septenarios et mediam / metretam siliginis; metricam n<on> habet, nec fontem baptismalem, nec obstetrix e<st> iu/rata; concionator Ecclesiae e<st>; Evangeliu<m> explicatum, cantor e<st> in suo fundo libero sine / ulla solu<ci>o<n>e; aeditu<u>s e<st> liber.

Ecclesia

Ecclesia lig<nea> in statu bono cum turri scandulis tecta; imaginibus mediocriter provisae; / nescit<ur> a quo benedicta; antimissiu<m> Bisancsianu<m> v<ene>r<a>b<i>le asservari repertum / e<st> in ciborio lig<neo>; calix staneus cu<m> ap<p>ertinentiis; velu<m> et palae sericea; corporale / purificatoriu<m> nullu<m>; mappae, albae duae, mensa propo<siti>o<n>is munde asservant<ur>; candelabra duo stannea; libri ceremoniales o<mn>es; dicata S<anctae> Parasceviae; campanae duae, nescit<ur> / a quo benedictae; clausura ferrea; casulae duae, sericea una, alia ex karthon; coemeteri/um sepib<us> cinctum in plurib<us> partib<us> ruinatu<m>.

Possessio Szaplancza

Presbyteri tres: primus Jonas Theodorovics ordinatus per Ep<isco>pu<m> / Dossoftheu<m> Patrem suum ap<p>robatus per eundem; <secun>dus Theodorus / Huda bigamous demissa uxore

²⁴⁰ Supra scriptum.

²⁴¹ Supra scriptum.

²⁴² Sequitur deletum: Possessio Berszána / Presbyteri duo Georgius Steffanka ordinatus a Dossoftheo Ep<isco>po; ap<p>robatus et investitus per Bizant<ium> Ep<isco>pum; <secun>dus Ladislaus Ladislaus Offrim ordinatus / per eundem Ep<isco>pum et ap<p>robatus; fundus parochialis dicitur fuisse, qui / fundus [sequitur *ab ill* deletum] ab aliquibus pagensibus nomine Barczany actu etiam / possidetur; confessionis capaces 300 omnes confessi; hospites 80 nihil / penitus solvunt; Evangelium explicatum est; publici peccatores n<on> sunt praeter/stos, qui Ecclesiam n<on> frequentant, utpote Nicephous Koldos una/cum filio, <secun>dus Theodorus Ruzs, <ter>tius Alexius Koruj, 4 Timotheus / Koruj; apostata nullus; metrica n<on> est, nec fons baptismalis, nec / obstetrix iurata est; cantor status n<on> est [sequitur *cantoris* deletum], *attamen* [supra scriptum] filii Presbyte/ror<um> sup<p>lent vices cantoribus; aeditu<u>s est absque libertate. / Ecclesia / Ecclesia lignea scandulis tecta cum tur<r>i in statu bono; imaginibus / com<m>ode instructa; benedicta est per Dossoftheu<m> Ep<isco>pum; antimissiu<m> / Bizantianu<m> venerabile asservatur in scutula lignea utcunq; munde; / calix [sequitur *argenteus* deletum] staneus [supra scriptum] cum ap<p>ertinentiis; velum et palae sericea; map<p>ae, / mensa propositionis utcunq; mundae; purificatorium corporale / nullum; libri ceremoniales omnes; candelabra tria lignea; / dicata S<anc>to Nicolao; campanae tres, nescitur a quo benedictae; clausu/r alignea; coemeterium palis cinctum; casulae tres, una sericea, duae ex karthon; stolae tres ex karthon; alba una ex tel<l>a mediocri.

<secun>da facultatus a Vicario pro exer/cities Ecclesiae; ordinates a Dossoftheo; <ter>tius Elias Visc ordi/natus a Varlamo in Moldavia impostor ad Sizsma propter de<...>²⁴³ // <Quar>tus Diaconus Gregorius Menuel ordinatus a Sztoika Ep<isco>po; / fundus parochialis nullus est; resident in fundis nobilitari/bus propriis; confessionum capaces 500 omnes confessi; hospites / 94 nihil solverunt parochi; / Evangelium<m> explicatu<m> est; contra parochos hoc habent, quod / divina intermit<t>ant saepe et ad popina<m> ambulent; metrica n<on> est; / obstetrix iurata n<on> est; cantor n<on> est determinatus; aeditu<u>s / est absque libertate.

Ecclesia

Ecclesia lignea scandulis tecta cum turri in statu bono; imaginibus / com<m>ode instructa; nescitur a quo benedicta; antimissiu<m> Bizantianu<m> / venerabile munde asservari repertu<m> est in cibario ligneo; calix / cum stela argenteus; patena stanea; cochlear cupreum; velum et palae / sericea; corporale n<on> est, purificatorium est; mensa propositionis, / mappae, albae 3 utcunquae mundae repertae sunt; candelabra duo cuprea; / casulae 4, duae ex karthon, duae ex tella caeruleo-alba; libri ceremonia/les omnes; dicata Nativitati B<eatae> M<ariae> V<irginis>; campanae tres, nescitur a quo bene/dictae; clausura fer<r>ea; coemeterium debiliter cinctum in locis aliquib<us> / ruinatu<m>.

Possessio Remete²⁴⁴

Parochus vacat; administrat Taraczkosiensis; fundus parochialis e<st> ad instar / alior<um> colonialiu<um> ad duas calcaturas agris in una triu<m> cubulor<um>, in alia duor<um> sine pratis; / confessionis capaces sunt ad 86 o<mn>es confessi; hospites 20 decimam solvunt ex fru/mento, quale inseminant; obstetrix iurata n<on> est, nec metrica, nec concionatorius liber, nec fons / baptizmalis; cantor e<st> liber in fundo D<omi>nali sine taxa aeditu<m> insimul agit.

Ecclesia

Ecclesia lig<nea> in statu desolato stramine tecta; imaginibus antiquis o<mn>ib<us> instructa debiliter; / antimissiu<m> Bizanczianu<m> v<ene>r<a>b<i>le asservat<ur> munde in scatula lig<nea>; calix stanneum cu<m> ap<p>ertinentiis vitiatu<m> foraminosus; velu<m> et palae antiquae ex karthon; alba una, casula una; / corporale purificatoriu<m> nullum; candelabra lig<nea> duo; libri ceremoniales pauci: Evangelium, Missale parvu<m>, Rituale, Psalteriu<m>, caeteris caret; dicata S<ancto> Nicolao; clausura lig<nea>; campanae / duae, nescit<ur> a quo benedictae; coemeteriu<m> debiliter sepibus cinctu<m>²⁴⁵. //

²⁴³ In margine scriptum, non liquet.

²⁴⁴ Sequitur *Filialis* deletum.

²⁴⁵ Sequitur deletum: Possessio Natafalva. / Parochus unus / Fundus parochiales nullus e<st>; confessionis capaces 95 o<mn>es confessi; hospites 30 ni<hi>l p<rae>stant / parochi; negligenter frequentant Ecclesia<m>; concionator<m> habet; Evang<elium> expositu<m>; metricam / nulla<m>, nec fonte<m> baptizmale<m>, nec obstetrica<m> iuratam; cantor e<st> liber sine solu<ci>o<n>e, residet in fun/do proprio; aedituus e<st> in nullis exemptus. / Ecclesia / Ecclesia lignea in statu mediocri sartis tectibus indigens; imagines paucae antiquae; nescitur / a quo benedicta; antimissiu<m> nullu<m> e<st> v<ene>r<a>b<i>le utcunq<ue> munde repertum e<st> in scatula lig<nea>; calix cu<m> ap<p>er/tinentiis stanneus; velu<m>, palae ex karthon cu<m> casula una et stola; corporale purificatoriu<m> nullu<m>;

Possessio Kusznicza

Parochus unus²⁴⁶: Paulus Oskiba ordinatus a pie defuncto Ep<isco>po Bizantio et investitus p<ro> hac / parochia; fundus parochialis nullus est p<rae>ter locu<m> exiguu<m>, ubi aedificia propriis sumpti/bus exstructa parochus habet, a quo arendum solvit²⁴⁷, agros et prata mutuu<m> sibi <con>ducit; personae confessio/nis capaces sunt 220, n<on> sunt confessi Theodorus Holovka²⁴⁸, Ioannes / Holovka²⁴⁹; diebus festivis aliqui tempore divinor<um> in popinis morant<ur> / et negligentes sunt in frequentandis divinis; concionator Ecclesiae est liber *Kliuci*²⁵⁰ dictus / et Psalteriu<m> expositum; metrica n<on> est, nec fons baptismalis; obsterix n<on> est iurata; festa aliqui / violant; cantor hab<etur> in fundo n<on> libero; aedituus est absq<ue> ullo allevamine; hospites 24 nihil p<rae>stiterunt / hucusq<ue> parochus.

Ecclesia

Lignea in statu mediocri *sartis tectis indiget*²⁵¹; imaginibus commode instructa; benedicta ab Ioancio Ep<isco>po; antimissiu<m> / Bizantium venerabile asservat<ur> in scatula lignea immunde et plures particulae cor<r>uptae ab / infra repertae; calix staneus cu<m> ap<p>ertinentiis; velu<m> et palae sericeae; corporale et purificatoriu<m> nullu<m>; albae 2, mappae et mensa propositionis in exigua mundicie asservatae sunt; casula 1 sericea; / candelabra 2 cuprea; libri ceremoniales omnes; dicata S<ancto> Nicolao; clausura lignea; cam/panae 3, nescit<ur> quo benedictae; hic exhumarunt cadavera, p<ro> reconciliatio<n>e dein cemeterii / D<omi>no V<icario> Bacznoszky dederunt 3 vulpes; coemeterium partim saepib<us>, partim lapidibus ma/ioribus.

Possessio Beresznik

Parochus Ioannes Matus ordinatus ab Ep<isco>po Dosoptheo; investitus pro hac / parochia ab Ep<isco>po pie defuncto Olsavsky; fundus parochialis nullus est, residet in / arendaticio; solvit annuatim ab eod florenos Hung<aricales> 6 et decima<m> ex omni re d<omi>no ter<r>estri / Baroni Paulo Sztoika; personae confessionis capaces sunt

/ alba una; mappae et mensa p<ro>po<siti>o<n>is utcunque munda; candelabra duo; libri ceremoniales o<mn>es; / dicata S<anctae> Parasceviae; clausura lig<nea>; campanae duae, nescit<ur> a quo benedictae; coemeteriu<m> cinctu<m> palanca. / Possessio Diszno Patak / Filialis Vadensis, nec fundu<m> Ecclesiae, nec alia habens accidentia; confessionis capaces 66 o<mn>es confessi; / hospites 15 nil solverunt parochus; metrica n<on> e<st>, nec obsterix iurata, nec fons baptismalis; cantor e<st> / in proprio fundo sine solu<ci>o<n>e et aedituus sine allevamine ullo. / Ecclesia / Ecclesiola lig<nea> in statu mediocri scandulis tecta cu<m> turricula; imaginib<us> valde tenuiter instructa; nescit<ur> a quo / benedicta; antimissiu<m> nullu<m> v<ene>r<a>b<i>le n<on> asservat<ur> in ea; calix stan<n>eus cu<m> ap<p>ertinentiis; velu<m> et palae / antiqua semicida; casulae ex tela ceruleo-alba variegata; alba inepta; libri ceremoniales o<mn>es; corpo/rale purificatoriu<m> nullu<m>; mappae, mensa p<ro>po<siti>o<n>is utcunque munda; candelabru<m> ligneu<m> unu<m>; sera lig<nea>; cam/paana una, nescit<ur> a quo benedicta; coemeteriu<m> septu<m>.

²⁴⁶ Supra adiectum.

²⁴⁷ Supra scriptum.

²⁴⁸ Sequitur *Gregorius Kegy* deletum.

²⁴⁹ Sequitur *Basilius Buduly* deletum.

²⁵⁰ Slavice scriptum.

²⁵¹ Supra scriptum.

centu<m> duodecim id e<st> 112 om/nes confessi; hospites sunt 16 hucusq<ue> ni<hi>l parochu p<rae>stabant p<rae>ter labore<m> unius diei / aliqui; Parochu<m> bene se gerere affirmavit communitas; concionator Ecclesiae nullus e<st> parochi / proprius dat<ur>²⁵² *kliuci*²⁵³ dictus; metrica<m> n<on> habet, nec fontem baptizmale<m>; obstetrix nulla / dat<ur>; promulgationes hucusq<ue> negligebant<ur>; cantorem agit filius Presbyteri, neq<ue> ullo penso an/nuali; aedituus hucusq<ue> nullus fuit; ad confessiones per duas p<er>sonas ex minorennibus simul admit/tebat.

Ecclesia

Lignea scandulis cu<m> tur<r>ricula in statu com<m>odo, imaginibus com<m>ode instructa; benedicta per / Ep<isco>pu<m> Taraskovicz²⁵⁴; antimyssu<m> Bizantianu<m> venerabile utcunq<ue> munde asservat<ur> in cibario lig/neo minus decenti; calix staneus cu<m> ap<p>ertinentiis; velu<m> et palae partim sericeae, partim / laneae, lacerae, semicidae; corporale et purificatoriu<m> nullu<m>; alba una, casula una ex tela ceruleo-/alba; mappae et mensa propositionis utcunq<ue> munda; candelabru<m> unu<m>; libri ceremoniales omnes; / dicata S<ancto> Demetrio; clausura lignea; campanae duae, a quo benedictae nullus recordat; coemeteriu<m> / palanca cinctum.

Possessio Kerezcke

Presbyteri tres: <pri>mu<m> Lucas Kulaga ordinatus ab Ep<isco>po Josepho Sztoika; ap<p>robatus pro hac paro/chia ab eod Ep<isco>po; <secun>dus Theodorus Czoup²⁵⁵ seu Czip, ordinatus ab Ep<isco>po Dosophteo; investitus / a D<omino> Ill<ustrissi>mo Ep<isco>po Munkacsien<si> Michaële M<anuele> Olsavszky; <ter>tius Simeon Palcz ex *dispo<sici>o<n>e V<icarii> Boczmasky* possessione<m>²⁵⁶ administrat Liszticzka; / ordinatus ab Ep<isco>po celebravit facultatus p<er> V<icarium> D<ominum> Baczenszky; potator / in supremo gradu *tempore visita<ti>o<n>is se abscondit*²⁵⁷; fundus parochialis nullus e<st>, parochi a fundis, quos incolunt arendas D<omi>nis / ter<r>estribus solvunt Comiti Teleki et Baroni Sztoika: huic duodecim florenos Hung<aricales> ab uno fundo / et illi seu Comiti Teleki 3 fl<orenos> Hung<aricales> aut 2 vulpes; personae confessionis capaces sunt 175 omnes / confessae; hospites sunt n<ume>ro 33; concionator dereptus; Evangeliu<m> expositu<m>; Ecclesiae apud cantorem / vices sup<p>lent presbyteri; aedituus dat<ur>, sed sine allevamine; / parochiani nihil p<rae>stant parochis. //

Ecclesia

Lignea in statu mediocri scandulis tecta; imaginibus valde debiliter instructa, sine ordine recto et / mundicie; necit<ur> a quo benedicta; antimissiu<m> Bizantianu<m> v<ene>r<a>b<i>le utcunq<ue> munde asservat<ur> in ciborio / ligneo; calix stane<us> cu<m>

²⁵² Sequitur et deletum.

²⁵³ Slavice scriptum.

²⁵⁴ Episcopus de Mukacevo (1635-1642)

²⁵⁵ Slavice scriptum.

²⁵⁶ Supra scriptum.

²⁵⁷ Supra scriptum.

ap<p>ertinentiis; vellu<m> ss<m>; pallae ex materia lanea; casula una pariter / lanea cu<m> stola; mensa propositionis, alba una et mappae in exigua mundicie sunt reperta; / corporale et purificatoriu<m> nullu<m>; campanae duae a quo benedictae nescit<ur>²⁵⁸; libri ceremoniales omnes; dicata S<ancto> Theodoro; / clausula²⁵⁹ fer<r>ea; coemeteriu<m> palanca ci<n>ctu<m>.

Possessio Liszeczke

Hanc administrat P<ater> Simeon Palci; fundus parochialis nullus; personae confessionis capaces sunt / 70 omnes confessae; hospites 14 solvebant parochis p<er> quanta<m> avenae et uni<us> diei labore<m>; cantor / e<st> liber, residet in fundo dominali, a quo robotas omnes p<rae>stat aeditu<u>s, sed n<on> e<st> liber usuratus / e<st> Kozma Melles, qui <septi>mu<m> florenu<m> accipit.

<Ecclesia>

Ecclesia lignea ruinae proxima stamine tecta, quam in medio pluvia inundat; imagines vix tres / habet; antimyssiū<m> Vinicztheianu<m> v<ene>r<a>b<i>le cor<r>uptu<m> et immundu<m> indecenter asservari repertu<m> e<st> / in scutula lignea; calix staneus cu<m> ap<p>ertinentiis in pede fractus; vellu<m> et pallae omnia lacera / et semicida; casula et alba nulla, uti nec corporale et purificatoriu<m>; libri ceremoniales 6: / Evangelium, Missale, Epistolaris²⁶⁰, Rituale, Psalteriu<m> et Octoich; *Tripholon*²⁶¹ accepit Presby/ter Michaël Klinka translocando se ad Kirvam, ut et Rituale, Missale et Evangeliu<m> demptu<m>; / Ecclesia dicata²⁶² S<ancto> Michaëli; campanae 2, una *rupta*²⁶³; clausura lignea; coemeteriu<m> palanca et saepe cinctu<m>.

In Co<mi>t<a>tu Bereghiensis

Possessio Illoncza

Parochus *bigamus*²⁶⁴ Georgius Starostu unus ordinatus ab Ep<isco>po Sztoika Maramorosi/ensi; approbatus et investitus a Munkacsiensi Ep<isco>po Decamelis²⁶⁵; fundus pa/rochialis sat amplus, in quo domus e<st> presbyteri collatur solum per parochianos / ante 100 annos et usuat<ur> libere ter<r>as arabiles ad utra<m>q<ue> calcatura<m> 6 me/tretar<um>; prata nulla a parochianis habet singulis per annu<m> metreta<m> medi/am turcici; labore<m> etia<m> praestant mediae diei, aliud nihil; confessionis / capaces sunt circiter 200; hospites sunt 80 confessi omnes; liber con/cionatorius est interpres S<acri> Evangelii; E<cc>l<esi>am n<on> frequentat et divina Alexi/us Nemes seu Dobra alius; metrica<m> parochus n<on> habet; obstetrice<m> habet, n<on> ta/men adiurata<m>; Philipko Ferencz, Farkas Fedur n<on> confessi,

²⁵⁸ Supra scriptum.

²⁵⁹ Sequitur *lignea* deletum.

²⁶⁰ Sequitur *et* deletum.

²⁶¹ Slavice scriptum.

²⁶² Supra adiectum.

²⁶³ Supra scriptum.

²⁶⁴ Supra scriptum.

²⁶⁵ Episcopus greco-catholic de Mukacevo (1690-1706)

neq<ue> Ecc<lesi>am fre<quentant>; aedituus e<st>, sed n<on> in libertate; fonte<m> baptis<malem> n<on> habet Ecc<les>ia; / cantor in fundo residet, a quo solvit D<omi>nu<m> ter<r>estre<m>, solutione<m> nulla<m> habet.

Ec<c>l<es>ia

Ec<c>l<es>iae lignae *duae*²⁶⁶ in statu bono tectae scandulis; *antiqua Ec<c>l<es>ia*²⁶⁷ intrinsece imaginibus eleganter omnibus recenter instructa²⁶⁸; benedicta nescit<ur> a quo; venerabile conservat<ur> in taberculo ligneo munde antimissu<m> Bizantianu<m>; corporale et purificatoriu<m> est; calix stanneus cum appertinentiis; velu<m> sericeu<m>; palae²⁶⁹ seu / tegumenta ex karton; mappae et mensa propositionis mundae repertae sunt; / casula una ex carton; stola ex gozipio; alba una; libri cerem<oniales> omnes; / dicata S<ancto> Micha<ële> Archangelo; campanae 2, an benedictae nescit; cinctu<m> / coemeteriu<m> palanka; alia ec<c>l<es>ia nova sub eod Presbytero existens, omnibus suprafa<tis> uti antiqua prior instructa.

NB! Aspice Possessionem / alia<m>.

Possessio Szaikafalu

Administrator dictae Possessionis Ec<c>l<es>iae est religiosus Basilita ex Monasterio Misticiensis // Varlaam; fundus emptus per pagenses exiguus stans hodie sine domo parochiali et sine appertinentiis; confess<ionis>. Capacitas 80 confessi omnes; hospites 20 solvunt Presbytero annuale<m> tertia<m> parte<m> metretae turcici tritici, labore<m> praestant²⁷⁰ unius²⁷¹ diei; loco contionatoris libri Ec<c>l<es>ia habet explicatore<m> Evangelior<um>; peccatores publici n<on> dan<ur>; apostata nullus; administrator bene ex hac querela administrat sua munia; / obster<rix> est n<on> iurata; fons baptis<malis> n<on> e<st>; cantor in empto suo fundo residet, cui absolute / nihil solvit<ur>; aedituus e<st> in libertate.

Ec<c>l<es>ia

Lignae Ecc<c>l<es>iae scandulis tecta in statu bono cum tur<r>i, a quo benedicta nescit<ur>; imaginibus mediocriter instructa; antimissum Bizantianu<m> / venerabile conservat<ur> in pixide lignea munde; purificatoriu<m> est; corporale nullu<m>; calix cum appertinentiis stanneus; velu<m> et pallae ex / carton; mensa propositionis et mappae utcunq<ue> mundae; casula una / ex karton cu<m> stola; alba una munda; dedicatio S<ancto> Archangeli²⁷² Micha<ëlis>; libri caeremoniales omnes; campanae duae, nescit<ur> a quo benedictae; coemeteriu<m> palanka cinctu<m>; clausula <sic!>²⁷³ ferrea. //

²⁶⁶ Supra scriptum.

²⁶⁷ Supra scriptum.

²⁶⁸ Sequitur *libr* deletum.

²⁶⁹ Sequitur *ex* deletum.

²⁷⁰ Sequitur *mediae* deletum.

²⁷¹ Supra scriptum.

²⁷² Correctum ex *Archangelis*. Sequitur *Archang* deletum.

²⁷³ Sequitur *lignae* deletum.

Hogy ez<z>el kis Irassommal N<agy>s<á>godat ... --

Anno Domini Millesimo / Septinge // Beatus vir, qui timet
D<omi>num ... // Non ausurus fuissem tam familiariter hisce meis / literis
ag<g>redi ... //

Examen

Berbestensis cu<m> duobus big<amis> nihil scivit.

Dsulestensis et Archipresb<yter> et alter Presbyter par<um> sciunt.

Breboviensis mediocriter examen fecit. Big<amus> par<um> scivit.

Harnitzensis surdus valde par<um> scivit.

Sugatagiensis tam senex q<ua>m Moldavicus par<um> sciunt.

Dezes/tensis com<m>ode respondit. Big<amus> transibiliter.

Kovacs falvensis plurium ignarus ignot<i>o<r>a solvit.

Kalinestenses Philip<p>us utcunq<ue> Daniel et Alexi/us male,

Joachinus par<um> ad rem respondit.

Kornestensis Nicaetas debiliter respondit.

Ferestensis Constantinus par<um> scivit; alter nil.

Szerbensis Greg<orius> par<um>; Jacobus plus scivit.

Velenenses duo utcunq<ue> responderunt.

Oncsiesensis iuvenis com<m>ode respondit; big<amus> rudis /

Presbyter Greg<orius> ex Monasterio Bersesensis com<m>ode scivit.

Budestensis Ioan<nes> big<amus> par<um> scit; alii duo cu<m>
n<ume>ro ani/maru<m> deferendo ad examen comparebunt.

Joodenses Theodorus plura n<on> scivit; Ioan<nes> male, Alexi/us
bene fecit examen.

Sajojenses Basilius par<um> scivit, alii absentes ab examine.

Rozavlensis Timotheus transibilit<er> examen fecit.

Szlatinensis Jacobus par<um> scivit.

Bacskojenses Lupus plura n<on> scivit; Basilius, alter / Basilius
pariter male; Simeon plus priorib<us>.

Glodensis big<amus> Lupus parum scivit.

Botizensis Joannes transibilit<er> respondit.

Dragomirestenses, Daniel mediocriter, Nicephorus debiliter respondit,
Samuel par<um> scivit.

Krihenses tres Joannes par<um>, alter Joannes eod / modo,
Moldavicus abfuit; Diacon<us> n<on> e<st> examinatus.

Szelistenses Joannes par<um>, Elias pariter, Petrus / plura n<on>
scivit.

Szecelyenses senex defectuosus par<um>, Ioan<nes> par<um> /
Basilius eod passu.

Ruszko Polenyensi utcunq<ue> respondit, nisi / quod ad diem Judicii
u<nive>rsalis l<ite>ras damnatus / ad inferu<m> n<on> ire asseruerit.

Felso Rovnenses Archi Presbyter infirmus debilis.

Also Ronensis par<um> scivit.

Bacskoviensis Vorochta mediocriter reposuit; / alter big<amus> par<um> scivit.

Superioris Absae debiliter²⁷⁴ respondit.

Mediae Absae vix aliquid scivit. //

Husztensis mediocriter.

Daniloviensis com<m>ode.

Sandorfalvensis senex vix aliquid.

Szokirniczensis Petrus mediocrit<er>.

Csumaloviensis utcunq<ue> respondit.

Drahoviensis valde debilis.

Kapasoviensis com<m>ode. //

A<nn>us circ<iter> 1745. // Visitatio Paro/chiarum Co<mi>t<a>tus / Maramaros<iensis> et / status tam Parochi/arum quam Eccle/siarum description.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 839, f. 1-14, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 839, арк. 1-2.

Оригінал.

84

1745-1746, *Máriapócs*. *Cheltuielile pe care Mathias Kaizer le-a efectuat pentru ridicarea acoperişului bisericii mânăstirii închinată Fecioarei Maria.*

1745-1749, *Марія-Повч*. *Витрати, зроблені Матіасом Кайзером для будівництва покриття церкви монастиря.*

Excerptum pro ulteriori notitia, quantum Mathias Kaizer Palirius lignarius successive pro tecto Ecclesiae levaverit, et quidem in anno D<omi>ni 1745 et 1746²⁷⁵

	Rh<enenses> F<loreni>	C<rucigeri>
A Pallerio Murario Dinczer erga com<m>issionem Ill<ustrissi>mi D<omi>ni E<pisco>pi ex pecunia vini	50	
Ab Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po	16	
<1>1746 ab A<dmodum> R<everendo> D<omino> Petkovszky	34	
die 22 Febr<uarii> ab A<dmodum> R<everendo> D<omino> Olsay	20	
18 Apr<ilis> ab eodem D<omin>no Olsay	10	
18 Iunii ab Ill<ustriss>mo D<omi>no Ep<isco>po	30	

²⁷⁴ Sequitur uterq deletum.

²⁷⁵ Etiam pro anno 1748!

26 Iulii a Ioanne Jamborszky	50	
29 Aug<usti> a Ioanne Jamborszky	13	
Summa	223	
N.B! Supererrogaverat in tecto alias dietim pro labore solutus	9	
Item pro labore tur<r>ium a pie defuncto Ioanne Gūngyosy levavit	15	
A Perill<ustro> D<omin>o Eördögh	8	
<1>747 ab A<dmodum> R<everendo> D<omino> Olsay	10	
Item percepuit R<henenses> f<lorenos> 20, de quorum perceptione videbat<ur> dubitare, ex quo in propria connotatione seu libello non reperit eosdem, verum in albo seu libro errogationis ex cotractu, id est	20	
Summa	62	
Ellaboravit porro asciando 92 frusta trabium in Aranyos	42	
Item ad Tokainum pinacea frusta asciando 120	35	
Summa	77	
Restant itaq<ue> eidem solvendi pro sola trabium asciatione	15	
<1>748 item pro labore circa Ecclesiam, utpote pegmatibus, scalis et alio minuto	11	58
Restant eidem in toto	26	58

[In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

1745/46 // *Fabri Lignarii* // Kaizer Mathias pallyrius / lignar<um> quantum<m>nam pro / suo labore in Pocs²⁷⁶ successive ex/ceperit connotatio.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 929, f.1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 929, арк. 1-2. Оригінал.

85

1746 ianuarie 20, Blaj. Adresă a lui Mihail Olsavszy, episcopul de Mukacevo, adresată tuturor preoților și locuitorilor români din Ardeal prin care se convocă sinodul general.

20 січня 1746 року, Блаж. Звернення єпископа Михайла Ольшавського до всіх священників та румунських жителів Трансильванії про скликання Генерального синоду.

Cinstiților Preoți și întru H<risto>s frați Pace lui H<risto>s și Blagoslovenie Arhieriasca

²⁷⁶ Supra adiectum.

Așe au iubit D<u>mnezău atot puternicul și atoata lume făcătoriu
pre om căci pentru răscumpărare lui pre unul Născut fiul din Ceriu pre
pământ l-au tremis și prin el de munca vecinică l-au mântuit pre uom: aceia
mântuire sovârșindu-o după Pățimirea sa și slăvită înviere și suire în ceriuri
pre Sfinții săi Apostoli și a toată lume învățători în toată lume a propovădui
învățând și întărind i-au mănăt și cu neîncetate învățături până nu să va plini
împlere Sfintei Beserici amăna nu lasă. Iara după ce s-au vut înștiința de
D<u>mnezău întărita împărăție di la Înălțatul Guberniu, de răsvrătiturile și
tulburările carile s-au ațîțat și scornozuit în Țara Ardialului între cinstitul
cleru și norod de leage grecești cu agiutoriu lui D<u>mnezău vrând acele
toate care are abe gânde de Mântuire Sufletelor ale potoli și ale așeza cu decret
și poruncă împărătiască ni-au poruncit și ni-au mănăt cât mai curund se vinim
în Țara aciasta și așe după Pravilele Sfinților Părinți și obiciaiul Sfintei
Beserici di la Răsărit între Cleru și norod să facem vizitatie care noi nebăgând
în samă nici greotate ernei nici acărării ce cu pierzare vieței și sinătăței că mai
curund cu agiutoriu lui D<u>mnezău a oă isprăvi și sovârși poftind cu care
rând bun și drept între cleru și norod a face cu dor sufletesc dorim la carile
lucru Dumnezăescu ca să începem cu acest Comișeu al nostru pre
M<o>l<i>velor vostre cu dragoste Părințască cuprinzindu-vă vă chemăm la
Sabor carile va fi, la carile Sabor toți Preoți, Mireni și călugări luând cu sine
tot preotul din tot satul câte doi au trei oameni de cinste supt Globa celui ce
ni-au rânduit și mănăt a vini să nu triacă, în carile Sabor ce s-or da înainte și
ce s-or pune veți auzi și veți înțelege a căroră fericită vinire cu dragoste
Părințască așteptânduă mărăduim

A M<i>l<os>t<i>velor vostre
De bine voitoriu întru H<risto>s frate
Scris în Blaj în 20
alui Iannuarie 1746

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 899, f. 9,
original.
Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 899, арк. 9.
Оригінал.

86

*1746 ianuarie 31, Boarta. Act privind cercetarea contradicțiilor dintre preoții
bisericii unite și credincioșii localităților din Plasa de Sus din comitatul Alba,
unde mai serveau la biserici foști preoți ortodocși agreeți de credincioși.*

*31 січня 1746 року, Боарта. Акт дослідження суперечок між священиками
греко-католицької церкви та вірниками сіл Верхнього округу, комітат Алба,
де в церквах ще служили колишні православні священики, яких поважали
вірники.*

Mi ez alább subscribálándó Nemes Fejér vármegye Felső járásának
Vice Tisztyei szoros *Homagialis obligationk* szerint eleget akarván tenni mind

Felséges Asszonyunk kegyelmes decretumának mind Méltóságos *Regium Gubernium* Comissiujak eczersmind Mélgos Fő Ispánunk Gróf Mikes István urunk és Nagysága sok rendbeli kemény Parancsolattyuk mind edigis amennyire tehetségünk róla és ide alább meg irt *Unitus* Oláh Popák és az Oláh község között megesett controversiák ellene állani igyekezünk most peniglen jobbnak itélvén hogy ezen meg irt controversiák el igazítására és ennek meg csendesítésére ki szállunk mint hogy *in anno retroacto 1745 die 25-k mensis Decembris*, az egyikünk úgy mint vice Ispány Rápoti Ferencz circulázván és investigálván a Pelesneki Processusok azt elvégezvén uttyát continuálván *in anno 1746 die vero <septi>ma mensis Ianuarii* mind együtt kiszálván azon controversiák eligazítására s meg csendesítésére dologhoz kezdettünk és ide alább meg irtt mind szerint hogy annál is inkább a Méltóságos *Regium Gubernium*ot hitelesen informálhassuk:

Processus Peselnekiensis

Tiszteletes vice Ispány Rapoti Ferencz Úr eö kegyelme relációja szerint ezen *Processus*ban semmi változás a controversiok nem lévén sem a község sem a Popák között most sincsen azért ugy vadnak mint a meg holt ugy az elő Püspök urak meg hatták (*hagyták*) és el igazították.

Procesus Pálosiensis

Possessio Voldorf Nulla cotroversia tenent duos popás unitos.

Possessio Moha

Az hol ittis nagy controversia lévén és az *unitus* Popákatt acceptálni nem akarván, hogy oda érkezésünk az egész Mohai oláh kösséget convocálván eöket keményen Adminealván s adhortálván. Az *unitus* Popák ellen való contradictorokat megkalodázván s büntetvén mi előttünk *contractualiter* az *unitus* Popákat acceptálták Templomba jární magokat obligálták és az *Schismaticus Popa* mellől el állottak, acceptálni többször nem kívánják

Possessio Palos

Királyhalma

Longudaz

Iuxta relationis Vice Iudicis Nobilium Gaspari Barvy. Ezen falu kis *unitus* Papjokat tartják és a templomba bejárnak.

Processus Rethenensis

Possessio Réten, Fejéregyháza, Lodtány, Feleki, Héjasfalva, Sárpaták:

Magok régi papjokat tarttyák, ezen falukbúl semmi *controversia* mi elönkben nem jött.

Processus Bürkösiensis

Possessio Galacz: Minden cotroversia nélkül a régi Papjokat *Unitus* tarttyák.

Possessio Rukar: *Notarius* Boer Laszló és szolgabiró Novaczki Sándor uraimék relatioja szerint mint hogy az hét birák részürül *coniunctim* vadnak, az régi papjokat tarttyák ugy Deákokat melletek a Bürközi *Archi Diaconus* Popa Laszló úr engedelmébül és az *unitus* Papokkal együt szolgálnak, a templomban járnak.

Possessio Oláhújfalu

Ezekis a régi Papjokat tarttyák egy Deakkal együtt. Szemben lévén a Deák is előttünk hitelesen referála hogy fen meg irt *Archi Diaconus* Popa

Laszló uram engedelmébül szolgálna mint hogy Püspök úr idejében edgyütt szolgáltak de a Deak az *unitus* és fia a régi papnak s magát obligálta hogy a Tisztelendő *Vicarius Úr* előtt magát legitimáltatja

Possessio Bürkös

Jóllehet itten is meg volt a *Confusio* és elsőben szolgált nekik egy Bürkösön lakó és mind amely meg halt s mind az elő Püspök urak és Nagyságok idejében és *Archi Diaconus* Popa Laszló urammal, úgy más *Unitus Popa* Atyával majd egy testvér lévén sőt az egyikkel testvér is mind együtt szolgáltak az elmúlt 1744.dik esztendeig. Hogy ezen *confusio* penig az országban jöve és *Archi Diaconus* Popa László urammal nagy *controversioban* és veszekedésben lévén úgy fogatta volt meg az Falu a fen meg irt Deákat papjokk esztendeig de Admonestáltatván az Falu és Adhortáltatván, hogy azon Deák Papjokk lenni meg nem engedtetik és a fen meg író *Archi Diaconus* Papjok acceptálni nem akarták. Sok rendbeli maga exorbitantiaiértt és rossz maga viseletéért feletébb Istentelen gonoszságáért Az Falu *inqvizitione* derogálván ellene és verificálódván Az *inqvizitione Pater Theologus* uramhoz és Méltóságos Gróf Fő Ispán Mikes István Uramhoz és Nagyságához Szebenben be vivén, s magok között el olvasván fen meg irt *Archi Diaconus* Uram és Feleségh *Exorbitantia* itt meg látván az Falu Bürkös facultáltatot magoknak hozni *Unitus* Popát Tiszteletes *Pater Theologus* Uram annuentiájából akit szeretnek, e szerént szegődtek meg a régi *Unitus* Onya Popa nevü Popát, már békesség vala, a templomot fregventálják vala, de mostanában is nem hogy a fel lobbant tüzet csendesitené a jó *Pater* Pap Uram, de leg közelebb majd Vízkereszt északáján a Bürkösi *Unitus* Popa a kereszttel az faluban kezdve jární, reá küldött a 66 forint birságiummal meg tiltotta hogy kereszttel nem járhatott, és több insolentiákat is viszen végben, melyek mi előttünk hitelesen constálnak. Volt parancsolatja hogy Bürkésrül el menjen, de nem hogy menyen hanem csak a sok *confusio*t szerzi az eddig el múlt szüretig szolgáló Deakot a Berethalmi sokadalomban el fogatván most is ott *Detentioban* vagyón.

Possessio Kövezd: *Nulla controversia*

Possessio Ivánffalva

Ott is nagy *confusio* lévén mint hogy az Falunak egyik része tartotta az *Unitus* Popát, nagyobb része a *Schismaticust* hagyván magokk és Önnepen, magokk azzal szolgáltattak most peniglen oda menván az Falut elönkben convocáltatván a régi *Unitus* Popáva egyetemben, és az Falut kötelességünk szerint Adhortálván, sok beszédünk és szép intésünk után az egész falu hét vagy 8 emberen kívül a régi és eddig ott lakott *Unitus* Popájokat acceptálták, templomba be jární magokat obligálták.

Possessio Weccserd *Nulla controversiák* mivel az régi *Unitus* Popájokat tartják.

Possessio Alsó Fezes

Ibi quocque nulla controversia.

Possessio Felső Fezes.

Itt is lévén *controversia* és mind eddigis magokk alattomban *schismaticus* Popát tartván, oda menván s az Falut egyben gyűjtván, obligatioink szerint az Falut admonestálván és adhortálván, szép szóval

csendesen sok intimátumunk után arra obligálták magokat előttünk, hogy Tisztelt *Vicarius* és *Pater Theologus* Uramékhoz mennek és onnan *Unitus* Popát solicitálnak, és eddig ott békességben lakó Popákat onnan Amoveáltassák, mivel sok controversiát cselekedtek. A *schismaticus* oda járandó Popát tovább Falujukban nem acceptálják.

Sequitur Processus Bolyaiensis.

Possessio Szent Jánoshegye

Itten is a telyes *confusio* meg levén *Unitus* Popájokat acceptálni nem akarván Vizkereszt napjára pedig mi is oda érkezvén a szokás szerint estve a Papjokat a keresztel járni mi szolgálván és a Biró Házánál magunk pretentiánkban el kezdvén és ott a keresztet meg csokolván amennyien ott jelen voltak és onnan Eskütteket melyek adván hogy annál bátorosabban járassák mihelyen az falura ki mentenek, nagy tumultuatio kezdde lenni ugy annyira hogy hatvan vagy 70 ember állott elejekben, és az utcák néppel telyesek lévén és nagy kiáltozást halván, féltvén nyavajásokat a szerencsétlenségtől revocaltuk. Más napra kelvén pediglen ujjolag őket convocáltatván sok külömb külömbféle beszédeinkel éltetvén eöket szóval is keményen tractálván, minden utakon s modokon fel lázatt elméjeket csendesíteni kívánván, de ottan eöket semmire nem vihetők, hanem onnan az Falu eleit és öregeit a szomszéd faluban Hortobágyfalvára által híván és az edgyikünk ugy mint Fő Biró Eperjesi Joseff szállásán magokat önként *sub poena* obligálák hogy töbször *Schismaticus* Popát falujukban nem bocsátanak sőt Tiszteletes *Vicarius* és *Pater Theologus* Uramékhoz el mennek és onnan *Unitus* Popát magok solicitálnak, addigis pediglen egy *Unitus* Popát oda rendelvén a Templom kulcsát a kezébe atták és *Devotiora* a Templomba járnak.

Possessio Hortobágyffalva.

Ottan is az Falut convocálván azokat is obligácionk szerint csendesíteni akarván semmi utakon s modokon végben nem vihetvén, *in nostra Persona* <sic> az falu azt rezolválván, hogy eök az magok *Schismaticus* Popájok mellől el nem állanak, s akkor is jelen lévén a Templomban, az ott lako *Schismaticus* Popa, midön a Templombul ki jött és szállására ment volna expediáltuk velünk lévő Bollyai *Processus*beli szolgabíró Máté Ferencz uramat, más becsületes nemes személlyekkel edgyüt, azon *Schismaticus* Popának előnkbe valo hozatására mind hogy előnkbe jönni nem akart, midön szálására mentek volna, és az ajtón bé menni akartak volna, a Szebeni részen lévő urak emberei tumultuálodván kezdvén az egész falut fel lázadván fejszékkel s botokkal eleinkben álván az *schismaticus* Popát el hozni nem engedték, sőt nagy fel szóval kiáltottak hogy mennyenek az *Unitus* Popához és vágják le az házakat Mi látván a nagy *tumultuatiot* és a dolognak rossz *consecventiojától cum longo nasu* expresusinkat meg terítettük és vellek semmire nem mehettünk ezt adván okul a mi Vármegyénk részín való emberek, hogy a Szebeni részen levő urak embereivel ök nem birnak s azok mellől el sem álhhatnak.

Possessio Sárdorff.

Inen Hortobágyffalváról oda menvén, az *Unitus* Popákat az faluval edgyüt convocálván és ott az falusiakat *examenre* fogván adhirtálván a

confusiot köztük is tallálni kívánván, a falu rezolvála eczer mint hogy az egész országban ezen *confusio* meg volt sőt az elment Püspök Urunk eö Nagysága idejében is, az itten lakó papjainkal nagy *controversioban* levén falusi embereinket nem becsülvén, azokk pásztort ne adván, Czobor eleibe benünket csitálván és ott embereinket vehementissime meg veretvén hogy ezen *confusio* esett, az házabúl ki nem vétettük sem eöket nem háborgattuk hanem a Sallykai lakosokkal együtt egy Onya Blotor nevü Papot magunkk hozattunk, és mind addigis az szolgálát minekünk mely pap felöl is mi felelünk és kezességünk alatt tartjuk mondván némelyike hogy *Unitus* némelyike hogy *Schismaticus* de a tanításában semmit nem esmerünk hogy valami ellenkezöképpen tanitana benünket és változtatná vallásunkat, hanem s mind az előtt a mi papjaink úgy ez is most. Azért obligáljuk arra magunkat hogy tovább ezen *confessioban* nem leszünk, hanem azon Popa Blotokkal Tisztelt *Vicarius* Úr eleibe megyünk és ott ezen Popát legitimáljuk.

Poss<ess>io Sallyko Uj Sárdorf

Possessio Bollya

Bolyában is az falut convocálván a régi *Unitus* Papjokat kikís szemben állván adhortásokra az ott lakó *Unitus* Popának szembe mondták hogy a régi *usus* szerint két esztendőül fogva az faluval nem akarván conversálni Aldomásokat nem akarván meg adni semmivel eöket nem háborgatták melyet az *Unitus* Popa is agnoscault és így kéntelenitettek magokk esztendeig popát szegödni így lévén a dolog mi előttünk magokat obligálták és leköték hogy mostan jelen levő Popájokkal tisztelt *Vicarius* és *Pater Theologus* Uramék eleibe mennek és ott magok dolgokat igazittyák Popájokat legitimáltatták, többször ezen *confusio* alatt nem lélegzenek.

Possessio Ilna

Iidem qui supra. Az *Unitus* Popájok miattok semmi bajok nem volt s a Papok is agnoscalák, s ött ezek is tellyes falustul obligálták magokat hogy az Papjokkal Tisztelt *Vicarius* és *Pater Theologus* Uramék elébe mennek s ezen *confusio*ban tovább nem lélegzenek, hanem Popájokat legitimáltatták.

Poss<ess>io Szent Wesszöd.

Itten is a nagy *confusio* meg lévén az *Schismaticus* Popájokat nem tanálván míg oda mentünk el szökvén s előnkbe hozni nem akarván. A falu convocáltatván eöket csendesíteni akarván, szép csendesesen eöket magokat obligálák, többször az *Schismaticus* Popát nem acceptálják hanem ottan lakó egy *Unitus* Popának functiojára járnak és azon popával *pro legitimatione* Tisztelendő *Vicarius* és *Pater Theologus* Uramék elébe mennek, az eddig való *confusio*jokat taláják.

Possessio Hidegviz

Ezen falu is obligálá magát sok adhortationkra és *Admonition*kra mi előttünk, hogy mind a régi *unitus* Popákkal kiket mind eddig is nem háborgattak sőt falujukban Manutenealták. Jollehet mint más falusiak ökis ujj Popát hozattak, mind az három Popákkal a Czobor eleibe holnap el mennek, magok dolgokat igazittyák és papjokat legitimáltatták s tovább ezen *confusio*ba nem lesznek.

Possessio Mihályfalva

Mihályffalva is hasonlóképpen magát obligála, hogy a jelen levő Tisztelt Czobor eleibe mégyen és Meltóságos Püspök Urtull maguknak Popát solocitálnak.

Melly *processus* és *Investigatio* mi általunk mindenben a Feljebb meg irt mód szerént menvén végben. Alázatos kötelességünk szerint attuk ki az Méltóságos *Regium Gubernium*hoz ami igaz hitünk szerint nevünk és szokot Pecsétünkkel meg erősítvén.

Datum Mihályffalva ultima Mensis Ianuarii 1746

Extrada <ta> per nos Vice Officiales Incltyti Comitatus Albensis Transilvaniensis Processus Superioris

L <ocum> S <igilli> Iosephum Eperjesi et Franciscum Rapoti

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 884, f. 1-8, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 884, арк. 1-8. Оригінал.

87

1746 februarie 2, Viena. Anton Rimanovszky scrie episcopului de Mukacevo în legătură cu rezoluția imperială de acordare, timp de doi ani, de bani și de materiale de construcție necesare construirii bisericilor și promite intervenția pentru îmblânzirea condițiilor de întemnițare ale tânărului Orban.

2 лютого 1746 року, Відень. Антон Рімановський пише Мукачівському єпископу про імперську резолюцію, яка надає дозвіл протягом двох років надавати гроші та будівельні матеріали, необхідні для побудови церков і обіцяє втручання для покращення умов ув'язнення молодого Орбана.

Illustrissime et Reverendissime Domine / Episcope, D<omi>ne et Patrone Gratiöse, /

Licet ignarus sim, an et ubi pe/netrare potuerint hae meae obse/quentes lineae significandum / tamen duxi Illustrissimae D<omi>na<ti>o<n>i V<est>rae, quod a Sua Ma<ies>t<a>te Sacr<atissi>ma / eam clementissima<m> resolu<ti>o<n>em / iam consec<rati> 150 / fl<ore>ni singulo anno et p<rae> terea 300 trabes, necnon, ni fallor, 30 mi<lia> / scandularu<m> dentur Illusr<issi>mae / D<omi>na<ti>o<n>i V<est>rae, haec autem praespe/cificata sensio iuxta benignam<m> / Regia<m> resolu<ti>o<n>em per duos / annos continuetur, pro hocce / pietate Regia gratulor et // optassem, si adhuc favor abilior se/qui potuisset; spero tamen post / affluxu<m> biennium impetraturos / nos continuationem istius pensio/nis ex Regia munificentia, / cui ego mea ex parte omnem / dabo operam. /

Instrumenta secundum specificatio/nem et delineationem iam sunt / pridem in labore credo paucos / intra dies parabuntur ad con/tentum, sed pretiu<m> necdum / scire possum, usq<ue> du<m> videam / omnia parata. /

Circa iuvenis Orban carceru<m> mitiga/tionem, si Co<mi>t<a>tus
nil vellet facere / in favore<m>, conabor et spero obtinere // relaxationem;
circa expensas / vero omnem possibilem adhibere / studebo parsimoniam;
coeterum / omnem optatissimu<m> reru<m> com/missionaliu<m>
successum et in/tegram incolumitatem Illustr<issi>mae /
D<omi>na<ti>o<n>i V<est>rae minutus voveo et / dum anhelando
expectarem / gratiosum de felici in Transyl/vania<m> eiusd facto
adventu / responsu<m> me gratiis com<m>endo / maneoq<ue> //
Illustrissimae et R<evere>nd<i>ssimae D<omi>na<ti>o<n>is V<est>rae
// Servus humillimus / Antonius Rimanovszky / m<anu> p<ropria> //
Viennae 2. Febr<uarii> / <1>746.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 702, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 702, арк. 1-2.
Оригінал.

88

1746 februarie 9, <Sibiu>. Notarii jurați ai Cancelariei Aulice ai Transilvaniei confirmă Mariei Terezia, împărăteasa Austriei, că magistrații Sibiului au luat la cunoștință și au acceptat vizitația canonică a bisericilor de rit greco-catolic anunțată chiar de Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, care va definitiva această vizitațiune doar în 1748.

9 лютого 1746 року, <Сібіу>. Нотаріуси журі Надвірної Канцелярії Трансильванії підтверджують імператриці Австрії Марії Терезії, що судді Сібіу визнали і прийняли канонічне відвідування греко-католицьких церков, повідомлене Мукачівським єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським, який завершить відвідування тільки в 1748 році.

Sacra Regia Hung<ari>ae et Boh<emi>ae Ma<ies>tas / Domina
Domina nobis naturaliter clementissima be/nignissima!

Vestra clementer nosse dignetur S<a>cra R<egia> Ma<ies>tas,
quod nos ad le/gitimam petitionem Fidelis M<a>iestatis V<est>rae
R<egiae> Illustrissimi et R<evere>ndissimi Do/mini Michaëlis Manuëlis
Olsavszki Episcopi Graeci Ritus Mun/kacsiensis a S<a>cra V<estra>
R<egia> M<a>iestate ad visitandas Graeci Ritus in Tran<sylva>nia
exi/stentes Ecclesias et Clerum canonicè exmissi et ad hanc functione<m>
decretaliter resoluti ra<ti>o<n>e dictae functionis eatenus factam unus /
quidem nostrum ex Cancell<a>ria Trans<ylva>nico-Pr<inci>pali, alter
autem Protto-Notariali Sp<ecta>bilis, ac M<a>g<ni>fici D<omini> Davidis
Senior<is> Henter de Se/psi Sz<ent> Ivány unius per Trans<ylva>niam
Partesq<ue> eidem annexas / magistri Proto-Notarii specialiter exmissi in
functionemq<ue> / per antelat<um> Exp<onen>tem nobis in simplici
papyro exhibitam receperimus in hac verba:

«Illustrissimus et R<evere>ndissimus Dominus Michaël Manuel
Olsavszki Ep<isco>pus Graeci Ritus Munkacsiensis a Sua R<egia>

M<aies>t<a>te Regina videlicet Apostolica et Hae/reditaria P<rinci>pe Tra<nsylva>niae ad visitandas Graeci Ritus in Tra<nsylva>nia existe<nt>es Eccle/sias et Clerum canonicè exmissus et ad hanc functionem decreta/liter resolutus volens Apostolico sibi commisso operi manu<m> / apponere et quidem primam in hac Sede Cibiniensi idcirco / V<est>ram M<aies>t<a>tem scilicet Ill<ustrissi>um et Amplissimum Dominum Stephanum Válhitter de Adllershauczen, qua Inc<lytae> Nationis Sa/xonicae Comitum et praedictae Sedis Cibiniensis Suppreum <sic> Re/gium Iudicem per nos officiosissime requiri curat, quate/nus pagorum Moch, Vestem, Szad, Tolmacsol, Boyiriza, Szakadath, Borcsosd, Felso, Also Sebes, Rakovicza, Kolen, Keves, / Földvár Iudici, iuratis, necnon aedutuo <sic>, item sacerdotibus tam antiquis quam novis, his quidem ultimis omnem securita//tem appromittendo demandari curare non gravetur, ut pro / diebus <decim>a, <undecim>a et <duodecim>a mensis current<is> Februarii huc Cibinium compa/reant; si qui vero comparere nollent, aut se opponerent, pro sua, / quam habet in eosdem potestate, faciat dispositionem, ut <...>²⁷⁷/tur, quatenus his mediis prae<mi>ssis piissimae Haer<e>di<ta>riae P<rinci>pis in<tentio> effectui mancipari et soluti tott <sic> animarum pericl<itan>/tium de meliori consuli possit»

Qua nos recepta ammoni/toria vel potius requisitoria instructio in hoc anno Do/mini millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, die ve/ro nona mensis Februarii in et ad liberam R<e>g<iam>q<ue> Civ<i>t<a>tem Sa/xonicalem Cibiniensem in In<clyto> Co<mi>t<a>tu Albensi Tra<nsylvani>ae existentem conse/quenterq<ue> Domum Ill<ustrissi>mi et Amplissimi Domini Stephani / Velthitter de Adlershauszen Inc<lytae> Nationis Sax<oni>cae Comitum et / Sedis Cibiniensis Suppremi <sic> Iudicis Regii Prudentum, ac Cir/cumspectum Iacobi de Hertench ab una et Ioannis Ve<...>²⁷⁸ / partibus ab altera, sic dictorum civium inhabitator<um> praedictae / Civ<i>t<a>tis Cibiniensis vicinit<a>tibus et Platea vulgo Riskasa/ucza vocata exstructam habit<am> et situat<am> accesserimus, q<...>²⁷⁹/q<ue> iuxta tenorem et continentiam praesertim instructio/nis nobis exhibitae eundem Ill<ustrissi>um et Amplissimum D<ominum> / Stephanum Valthitter de Adlershauszen personaliter / repertum annuerimus, ad quam quidem n<ost>ram taliter / peractam ammonitionem respondit: «Az Eö Félsege Ke/gyelmes parancsolalja en tellyes tehetségén».

Eidem Sacrae Ma<ies>t<a>ti V<est>rae R<egi>ae sub sigillis nostris / usualibus, manuumq<ue> priorum subscriptionibus fide nostra mediante descripsimus annotato/q<ue> Domino Exponenti uberiorem futuram ad cau/telam necessari<as> extradidimus Eand de reliquo / M<aies>t<a>tem V<estram> R<egia>m quam diu feliciter vivere glorioseq<ue> / regnare desiderantes.

Datum anno, die, loco, ut / in p<rae>s<crip>tis // Eiusd Sacrae M<aies>t<a>tis V<est>rae Regiae / humiles, <...>²⁸⁰ / fideles

²⁷⁷ Non liquet, quia in margine dextro scriptum.

²⁷⁸ Non liquet, quia in margine dextro scriptum.

²⁷⁹ Non liquet, quia in margine dextro scriptum.

²⁸⁰ Non liquet, quia charta rupta est.

<...>²⁸¹ /ares / Franciscus Szanchy m<anu> p<ropria> / Cancell<ari>ae V<est>rae M<aies>t<a>tis Regiae Pro/vincialis Transylvanicae et Antonius Imets / Tabulae R<egiae> in Tra<nsylva>nia Iudiciariae // Correct<um> per eosd // Scribae ac Iurati Notarii ad pr<aemi>ssa fideliter per/agenda specialiter exmissi. //

[In dorso, inferius, transverse scriptum:]

Sacrae Regiae ma<ies>t<a>ti Dominae Domi/nae Mariae Theresiae Dei gratia Hung<ari>ae et Boh<emi>ae Reginae, Archi-Duci Austriae, Haereditariae / Principi Tran<sylva>niae et Siculorum Comiti et D<omi>nae D<omi>nae / nobis n<atu>raliter clementissimae benignissimae. //

[In dorso, superius, in angulo dextro, ab aliai manu tardius scriptum:]

D<e> d<at>o <no>na Febr<uarii> 1746 / <decima tert>ia Aug<usti> 1748 / visitationis Eccle/siarum et Cleri / Transylvanici per / Ep<isco>pum Munkacsensem / Mich<aelem> Manuelem / Olsavszky institutae / intuitu relatio / Cancellariae Tran<sylvanicae> / Ma<ies>t<a>ti facta. //

[In dorso supine ab alia manu scriptum:]

Anno 1746. Apr<ilis> per Steph<anum> Boër de Nagy Berivoy / Secr<etarium> Gub<ernia>lis m<anu> p<ropria>.

[Sub textum, duo sigilla duorum scribarum ac iuratorum notariorum in dorso, in margine dextro in rubra cera impressa posita sunt].

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 896, f.1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 896, арк. 1-2. Оригінал.

89

1746 februarie 25, Sibiu. Ioan Iosif Nagy Csatar, provizorul imperial al Sibiului, îi acordă lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, permisul oficial (passuales) pentru împlinirea vizitației canonicе comisionată episcopului.

25 лютого 1746 року, Сібіу. Паспорт Мукачівського єпископа Мануїла Ольшавського для поїздки до Трансильванії у зв'язку з організацією роботи з розповсюдження унії.

Sacrae Caesareae Regiaeque Ma<ies>ta<tis Fiscalium Dominiorum, utpote / Porumbachiensis, Also Szombat/falvensis, Fogarasiensis et Sarkanyensis / constitutis Dominis Officialibus praesentium tenore serio intimatur, ut, dum Illustrissimus, ac Reverendissimus Dominus Episcopus Munka/csiensis et a<dmodum> R<evere>ndus Pater Theologus cum sibi adiunctis et penes se habitis / hominibus, eo devenerint in modofatis Dominiis ubique Officiales con/descensionem tam eundo quam redeundo

²⁸¹ Non liquet, quia charta rupta est.

praebeant; quamvis idem / altefatus Illustrissimus, ac Reverendissimus Dominus Episcopus Re/gium Mandatum habeat, vigore cuius Incltyi Comitatus, Sedes ac Districtus huius Principatus Transylvaniae, quo videlicet devenire / contingerit, condigne ubiq<ue> condescensionem dare, ac honeste excipere / teneantur, in casu tamen defectus praelibatorum Dominorum / Provisoratus omnia honestatis munia in condescendendo, ac exci/piendo supplere debeant, ac teneantur.

Sig<natum> Cibinii d<ie> <vigesima quint>a Febr<uarii> 1746. // Sacrae Caesareae Regiae<ue> Ma<ies>t<a>tis Con<silarius> Bonorumq<ue>²⁸² / Fiscalium Cameralis²⁸³ //

[Iuxta textum, sigillum tundum timbratum papyro protectum exstat]

Subscriptio: Ioannes Iosephus Nagy Csátár / m<anu> p<rop>ria. //

[In dorso, superius, in media pagina ab alia manu recentiore scriptum:]

1746. / Olsavsky Manueli Ep<isco>po / Munkacsiensi Transyl/vaniam ad Unionem / traducere volenti eamq<ue> / visitandi datae per Off<icia>lem / Regium Transyl<vaniensem> Passu<ales>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 886, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 886, арк. 1-2. Оригінал.

90

1746 februarie 26, <Sibiu>. Dubla adresă, una în opt puncte, cealaltă în cinci puncte, a lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, pentru stingerea tulburărilor din două protopopiate românești din Scaunul Sibiului vizitate de comisarul imperial.

26 лютого 1746 року, <Сібіу>. Подвійний адрес імперського комісара Михайла Мануїла Ольшавського, один із восьми пунктів, інший із п'яти пунктів, про припинення суперечок у двох румунських протопопіатах із Сібіу, відвіданих імперським комісаром.

In Visitatione Sedis Cibinien<sis> duorum Archi-Diacona/tuum in negotio moderna convulsionis et confusionis plebis / Valachicae post iteratas Commissiones habitas sequentia / animadversa sunt:

<Pri>mo. In hac Sede incaepit malum hoc / ab ingressu Calugeri Impostoris, / qui diutius in pago Szellyste com/morando, hic loci potissimum vi/rus suum exeruit et omnia cir/cumvicinia hunc locum potissimu<m> / respectat.

²⁸² Sequitur vocabulum a papyro sigillum protegente tectum: non liquet.

²⁸³ Sequitur vocabulum a papyro sigillum protegente tectum: non liquet, fors: *Administrator*.

<Secun>do. Reperti in hac Sede hoc malo / infecti pagi 27. Ex his omnib<us> / citati Iudices cum Iuratis reposuerunt nomine communitatis / se id facturos, quod Provincia, / quo nomine potissimu<m> intellige/bant Sedem Szellysteien<sem> dicebant, / qui se in omnibus Suae Ma<ies>t<a>tis obtemperaturos, praeterquam / in negotio Unionis. Illud tamen / unanimiter asseverantes se / nihil mutationis in Ritu ob/servasse solumq<ue> eos ad has tur/bas motos fuisse excommuni/catione sancti, qui Unionem / damnavit.

<Ter>tio. Reperti sunt Popae Schismatici / in hac Sede 55, qui com<m>uni/ter respondent se id facturos, / quod pagenses; hi paene omnes / functionibus sacris se miscue/runt beneficia et stolam Uni/toru<m> Sacerdotum sibi usurpa/runt, Unionem et unitos con/tumeliis affecerunt, in quibus/dam locis imagines aut laverunt, / aut eiecerunt, ferme, qui in o/mnibus pagis authores fuerunt, / ut pagenses unitis nullatenus / adhaerent; ex his Neotericis / Coriphaei sunt sequentes: Popa / Matthei Opra, Munik Matthei, / Thoma Dobre, Akim Szima, / Mány Vaszilie, Bukur Nyagul, // Ion Taban, Dan Vaszilie, János / Mecsinik.

<Quar>to. In omnibus his pagis Popae / uniti gravissima damna / perpessi, partim in fundis, / partim in libris et aliis be/neficiis parochialibus, quin / imo ausu sacrilego percussi / sacerdotes et eorum filii in / Resinar, Poplaka, Orlat, Szi/biel Suburbio, item Cibinien<ses> / in Gurareului. Ion Dride et / Alman pagenses hortati sunt / plebem, tumultu autem, ut inter/ficeret unitos sacerdotes, / potest enim pagus exolvere / mortem illoru<m>.

<Quin>to. Ma<ies>t<a>tis promulgarunt clam / suasisse populo menti Regiae / et Unioni contraria, e re fore/ iudicarem, si a Sua Ma<ies>t<a>te S<acratissi>ma / inquisitio facienda per D<ominum> Di/rectore<m> Fiscalem clementissime / demandaretis.

<Sex>to. Quamvis initio omnes fere / Ecclesiae in hac Sede unitis / sacerdotibus ereptae fuerant, / agente tamen plurimu<m> D<omino> / Causarum Directore resti/tutae sunt, si unu<m> alterumve / pagu<m> et excipiat²⁸⁴.

<Septi>mo. Sunt in hac Sede tria Mo/nasteriola: Skoriense²⁸⁵, Arpasiense et Percsesdien<se>, / quorum Calugeri maximas / turbas in populo cient, / qui potissimum eliminandi / forent.

<Octa>vo. In quavis fere pago reperiun/tur aliqui ex ipsis pagensib<us> / summi Coriphaei, in quos // facta prius inquisitione ab officialib<us> / locorum animadverti serio deberet.

<No>no. Ad extremum quasi extraseria/liter Suae Ma<ies>t<a>ti humillime signifi/co, quod his diebus pagenses Archi-/Diaconu<m> quendam Unitu<m> Bur/kesien<sem> ad mortem²⁸⁶ paene / verberarint, quod exemplum / secuti sunt²⁸⁷ illico²⁸⁸ alii, ac / quosdam popas verberarunt,

²⁸⁴ In margine dextro adiectum: *quasquidem sacerdotes, verum sine populo frequentant.*

²⁸⁵ Sequitur *Apar* deletum.

²⁸⁶ Sequitur *t<am>q<ua>m* deletum.

²⁸⁷ Sequitur deletum: *his diebus.*

²⁸⁸ Supra scriptum.

alio/rum domos vi ag<g>ressi sunt, cui / malo, nisi ad huc stante diaeta / obex ponatur infelices casus / sequentur.

Remedia porro his malis²⁸⁹ sopiendis iudicarem futura / opportuna, quae et alii in rem Unionis bene animati tradent.

<Pri>mo. Ut in Sede potissimum Szellystien<si>, / ad quam velut ad oraculum vicinia tota concurrat malum hoc ad/hibitis etia<m> severioribus remediis, (cum / spiritualia parum prodesse vi/deantur) sopiatur, quo facto / facilius saniora consilia alii / amplectentur.

<Secun>do. Cum autem turbaru<m> authores / potissimu<m> sint sacerdotes neoteri/ci, si non omnes, illico saltem prae/nominati Coriphaei, aut incarce.rentur, aut eliminentur.

<Ter>tio. Cum huius mali causa plurimu<m> in eo verset<ur>, quod Ep<isco>pi Imperio²⁹⁰ Turcico²⁹¹ subiecti contra / proprios canones homines huiates / indoctos in Valachia<m> per occultos ordinent, coërcendi fo/rent huiusmodi Ep<isco>pi a Supremo / eorundem Capite, ut ab huiusmodi / illicitis ordinationibus desistant; / cum iam paene nullus respectus sit sacerdotu<m> ob multitudinem eo/rundem et inscitia<m>.

<Quar>to. Plurimi ad haec fassi sunt pagen/ses obedientes futuros, huiati Ep<isco>po / Graeci Ritus modo is redeat et eos / in sua fide confirmet.

<Quin>to. Ut adhuc hoc stante²⁹² Diaeta / committatur Causarum Directori, / ut, quae pro bono Unionis emendando indicaverit, salva tran/quillitate publica, ex incumbentia / sui officii exequatur. //

[In dorso, in margine dextro scriptum:]

Repraesentatio die 26 / Februarii <1>746 submissa.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 901, f.1-3, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 901, арк. 1-3. Оригінал.

91

1746 februarie 28, Kosice. Emeric Kelemen, abatele de Cassovia (Kosice) confirmă primirea scrisorii lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, prin care acesta îi trimite vești despre desfășurarea misiunii sale oficiale în Transilvania.

28 лютого 1746 року, Кошиці. Емерік Келемен, настоятель в Кошицях, підтверджує отримання листа від Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, в якому він направляє новини про його офіційну місію до Трансильванії.

²⁸⁹ Sequitur pro deletum.

²⁹⁰ In margine sinistro scriptum: Moldavici et Valachici.

²⁹¹ In margine dextro, supra scriptum: convivi idcirco / salvo tamen alioru<m> proprio.

²⁹² Sequitur dicta deletum.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Praesul / D<omi>ne Fili mihi gratiosissime! /

Exaratas Cibinio sub dato 12 praesent<is> Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis / V<est>rae mihi semper gratiosissimas literas indignus accepi / parens, quae mihi solatio sum<m>o fuere, ex quo intellexis/sem Ill<ustrissi>mu<m> meu<m> Filiu<m> non modo in Dacia bene valere, / veru<m> et, ut Apostolicis laborib<us> incumbere queat in altu<m> / vela tetendisse. Illustrissimae D<omi>ne Fili, quasi praesens in/tueor ego labores Illustrissimae D<omi>na<ti>onis V<est>rae, qui tanto / sunt duriores, quo gens illa tenebris ruditatis palpabi/lib<us> sepulta iacet, scribo sincere Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>oni V<est>rae, / quod epistolam Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae arrectis capellis / cu<m> horrore quoda<m> et stupore legamus, qua<m> pro ra/ritate et novis omniu<m> maximis a me, partim Reli/giosi, partim Seculares D<omi>ni rerum Transylvani//caru<m> ignari expetunt, quid non potest Diabolus? Compati/endum tot animab<us> Deus ipsis modo Ill<ustrissi>ma<m> D<omi>na<ti>on / V<est>ra<m>, veluti alteru<m> Paulu<m> Gentib<us> ordinavit, ut faci / veritatis praeferat et in tenebris scientes illuminat / tantu<m> rogo attendere sibimet Ill<ustrissi>ma D<omi>na<ti>o V<est>ra velit/ne a barbara illa gente trucidi, quae credo aestu / furoris excita contra Ill<ustrissi>ma<m> D<omi>na<ti>one<m> V<est>ra<m> exaestuatur. / Apud nos nova hic et nunc nulla praeterqua<m>, quod / militia continuo veniat in quartiria ta<m> equestris / qua<m> pedestris. Mea senicula D<omi>na Mater adhuc / sana vivit; pro salute sibi missae mille reddit et de/siderat ahuc in vita sua videre vel semel Ill<ustrissi>ma<m> / D<omi>na<ti>one<m> V<est>ra<m>. Adhuc nemo Archi-Ep<isco>pus Strigoniens<sis>, // nemo Colocensis, sed probabiliu<m> Strigonien<sis> futurus / Card<ina>lis Kolonics Vien<n>ensis, Colociens aute<m> infu/la<m> vix si non obtinebit D<omi>nus Excell<entissi>mus M<agno>Varadiensis. Atq<ue> his, du<m> me in pretiosissimos Ill<ustrissi>mae / D<omi>na<ti>onis V<est>rae favores, ac singulares gratias recom/mend<ans> maneo // Illustrissimae Re<vere>ndissimae / D<omi>na<ti>onis V<est>rae // Humillim<us> Servus ac Indignus / Parens / Emericus Kelemen Abbas Cassoviensis / m<anu> p<ropria> // Cassoviae 28 Februarii / 1746. //

[*In dorso, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:*]

1746. / Ab Emerico Kelemen / Litterae de Uniendis Schisma/ticis perceptae esse signifi/cantur. //

[*Inferius, in angulo dextro scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 891, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 891, арк. 1-2. Оригінал.

1746 aprilie 8, Sibiu. Petru Dobra²⁹³ îi scrie de la Sibiu lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în legătură cu necesitatea întăririi unirii bisericești în Transilvania.

8 квітня 1746 року, Сібіу. Лист жителя м. Сібіу Петра Добра про важливість розповсюдження унії в Трансильванії.

Illustrissime et Reverendissime Domine Episcopo / Domine Domine Gratosissime! /

Gratosissimas Reverendissimae Illustritatis V<est>rae de 7 huius / humillime acceptas devotissimo obsequio prosecutus sum. / Ad quas humillime inservio. Omnino me intentionis fuisse / in transitu ad propriam domum Ill<ustrissi>mae D<omi>nationi V<est>rae Balas/falvae debitam Reverentiam faciendi, sed qua varians aëris / constitutio, qua negotiorum increscens moles intentionis exe/cutionem suspenderunt. Alioquin honori et solatio mihi duxissem cum Ill<ustrissi>ma, ac R<evere>ndissima D<omi>natione V<est>ra de gran/di, si hoc inter tot, qui ad clavum sedent Magnates, Reli/gionis naufragio colloqui, quanquam nec hactenus quidpiam / consiliorum omisum sit, sed, prout Ill<ustrissi>ma D<omi>natio V<est>ra sapien/ter meminit, nullus est, qui antidotum porrigat, nullus, /qui consilia in effectum venire iubeat, aut iuvet, plurimi / vero, qui impediant, et quidem tales, qui iuste corrigi / quirent, dummodo aliquem periclitantis Unionis lapsus / intimius tangeret, sed, quia ab initio Unio haec credita fuit et talis etiam apud aulam descripta, videlicet fucata / et praetextus religiosus sine vera religione a regibus / apostolicis pro Clero Valachico beneficia extorquendi et ex / hac persuasione hodie dum sequitur, quod nullus Catholico/rum ita moveatur, uti quidem iterata Suae Ma<ies>t<a>tis decre/ta innuerent. An hoc vero bene fiat, vel sequius, aliorum erit iudicare. Non saltem, qui de Unione // melius persuasi sumus, condolentia Christianae hanc Religionis / iacturam prosequimur. Si vires adessent et media, plura / partim ad conservationem Unionis, partim ad refrenandam / insolentiam plebis delirantis tentaturi.

Paucos / visos fuisse poenitentes et com<m>unicantes hoc tempore quadra/gesimali, aut plane nullos nullatenus potest excusari Clerus. / Etenim haud nocebit, im<m>o iuvabit ex Diario Visitationis / notabiliores casus Excell<entissi>mo D<omi>no Gubernatori com<m>uni/care, non minus etiam Excell<entissi>mo D<omi>no Comiti Ladislao Gyu/lafi Aulico Cancellario de singulis scribere, qui in suis / ad me haud ita pridem datis in/nuebat se libenter velle / ab Ill<ustrissi>ma D<omi>natione V<est>ra de statu labantis huius Unio/nis informari.

In reliquo felix Allejua ad felicis/simo Anastasis Domini festa devotissimo affectu compre/catus maneo // Reverendissimae Illustritatis

²⁹³ Nobil originar din Zlatna, român de religie catolică, director al cauzelor fiscale din Principatul Transilvaniei. În 15 aprilie 1746 Maria Theresia l-a numit protector al românilor uniți. Moare în 1751.

V<est>rae // humillimus servus / Petrus Dobray // Cibinii d<ie> 8 April<is> / 1746. //

[*In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:*]
<Octav>a Apr<ilis> 1746. / Unionis solidius inter Valachos Transylvanicos
procu/randae intuitu Petri Dobra / L<ite>rae.
[*Inferius, in media pagina verticaliter sriptum:*]
1746. Petrus Dobray intuitu Unio/nis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 887, f. 1-2,
original.
Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 887, арк. 1-2.
Оригінал.

93

*1746 aprilie 30, Viena. Contele Ladislau Gyulaffy, consilier al Cancelariei
Aulice a Transilvaniei de la Viena, promite lui Mihail Manuel Olsavszky,
episcopul de Mukacevo, sprijinul său pentru răspândirea unirii printre românii
transilvăneni.*

*30 квітня 1746 року, Відень. Лист члена імператорської ради Владислава
Дюлаффі про надання допомоги в роботі з розповсюдження унії серед
трансильванських румунів.*

Reverendissime Domine Episcopo! /

Allatae sunt literae R<evere>nd<issi>mae Domina<tio>nis /
proxima posta, quas etiam grato animo / percepi, ex quibus statum unionis in
gen<te> Valachica conturbatum nondum sedari, / quin augeri dolenter
intel<l>igo. Informa<tionem> submissam ad Suam Ma<ies>t<a>tem
Cancell<aria> assumpsit, ac desuper proximis die<bus> ad Inclytum Gubernium
expedietur / decretum. /

Optime consuluit sibi Reverend<issi>ma Domina<ti>o, / dum
necessitate propriam mihi significavit, quapropter libenter ex parte mea //
cooperabor, ac Inclytam Cameram Aulicam / informabo cum
recommendatione, dignus / est enim operarius mercede sua, bonum / esset, si
etiam D<omi>nus Consiliarius Dietrich / secundaret intentionem
Reverend<issi>mae Domina<tionis> V<est>rae. Quibus me in s<an>ctas
preces / commendans maneo. // R<evere>nd<issi>mi D<omi>ni Episcopi //
Obligatus Servus // C<omes> Ladislaus Gyulafi / m<anu> p<ropria> //
Viennae 30 April<is> //

[*In dorso, inferius, in margine sinistro ab alia manu scriptum:*]
<Triges>ima Apr<ilis> <1>746. / Comes / Ladislaus Gyulafi pro
succur/renda necessitate se coope/raturu<m> appromittit, intuitu / Unionis
propaganda / per Valachiam.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 890, f. 1-2,
original.

1746 mai 13, Sibiu. Petru Dobra îi scrie de la Sibiu lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, pentru a-i expune cauzele schismei românilor transilvăneni.

13 травня 1746 року, Сібіу. Лист цибинського (сібіянського) жителя Петра Добра про причини розповсюдження православ'я серед румун.

Illustrissime et Reverendissime D<omi>ne Episcopo, / Domine Domine Gratosissime! /

Veneratione dignissimas <septi>ma progredientis ex Al/Gyogy ad me datas R<evere>ndissime M<aies>t<a>tis V<est>rae literas / omni cum respectu hodie huc allapso cursore acce/pi et una ex parte congratulor ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>oni / V<est>rae de feliciter emerso visitationis itinere, ex / altera parte indoleo tot tantisq<ue> laboribus / apud contumacem et induratae mentis gentem / sine affectu et fructu perperis et exanthlatis / totius mali et defectionis fundamentum et fomen/tum culpa praecedente Cleri crassam ignoran/tiam et in quibusam malitiose simulatam / simplicitatem eiusdem sum cum Ill<ustrissi>mae D<omi>natione / V<est>ra opinionis: Neq<ue> desinunt in his partibus / noviter advententes Pseudo-Popae pagos et tem/pla invadere, populum per se, quod notum est, non tam rudem quam ad malum proclivem ad / pessima quaeq<ue> exempla templorumq<ue> spolia<ti>ones / impune pravis inspirationibus nulla resistente // potestate, ut paresset excitare et animare / compendio temporis abstineo a pessime qualifi/catis huius speciei tam populi quam poparum / excessibus recensendis, quantum tamen fieri / poterat tam Excell<entissi>mu<m> D<omi>num Aulae Cancellarium / informari desiderantem quam Ill<ustrissi>mu<m> D<omi>num / Baronem de Zuanna, Patronum Unionis de his, / quae sunt gerenturq<ue> successivis vicibus et / postis circumstantialiter perscriptis simul qui/busdam casuum speciebus informavi: Iubet / primus unitos sacerdotes in spem protectionis / erigi Augustae Aulae gratia non defutura per/severantibus.

Ut desiderio R<evere>ndissimae / Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae pro mea tenuitate quid piam defe/ram hac posta quidem multitudine negotiorum / diaetalium praeventus et totus quantus occu/patus nequeo, verum sequenti exiguas meas circa hoc religionis negotium perscribam / considerationes gratulaturus plurimum, / si vel in minima parte secundandam // Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae intentionem et conatus / Apostolicos concurrere valeam.

De reliquo / abiturenti Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>oni V<est>rae felicissi/mum iter, constantem valetudinem, longaevam vitam et pro gloria Dei promo/venda vires sincero corde comprecatus, / me propensis eiusdem favoribus humillime / recom<m>endo et maneo // Ill<ustrissi>mae

D<omi>na<ti>onis V<est>rae // humillimus servus / Petrus Dobra // Cibinii
d<ie> 13 Maii / 1746. //

[*In dorso, in margine sinistra verticaliter scriptum:*]

Meae iam partim R<evere>ndissimae M<aies>t<a>ti V<est>rae ex priori /
antea in sua gratiosa a pie existentia habito discursu notae considerationes,
partim ex post / conceptae sunt sub praelo descriptionis et infalli/biliter
sequentis unacum aliis quibusdam notis.

[*In dorso, in margine dextra verticaliter ab alia manu tardius scriptum:*]

1746²⁹⁴. / Petrus Dobra causas / Schismatis Valachorum / exponit.

[*In calce paginae scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 893, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 893, арк. 1-2.
Оригінал.

95

*1746 mai 14, Sibiu. Contele Ioan Haller²⁹⁵ îi scrie, de la Sibiu, lui Mihail
Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial în legătură cu
necesitatea împăcării românilor.*

*14 травня 1746 року, Сібіу. Граф Іоанн Галлер пише єпископу Михайлу
Мануїлу Ольшавському про необхідність примирення румун.*

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcope / mihi
colendissime! /

Binae Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae aestimatissimae de <terti>a
nimirum et <sex>ta curr<entis> / datae <duodeci>ma eiusdemad me
pervenerunt et hinc / est, quod solito tardius respondere valeam. / Peculiarem
eiusdem zelum, conatum in molliendis Valachorum Transylvanorum animis
impen/sum, ac pro reductione ad unionem assumpta / fatigia non est, quin
non intelligat et recognoscat, / si tamen subinde intentio ob duritiam fine / sua
carere debuit, / cui imputari posset, fecit enim / Ill<ustri>tas Vestra, quantum
potuit et sic totum, quod / debebat adimplevit divina misericordia
reliquu<m> / supleat et mallum <sic!> summe ipsis irradicatum / evellet. /

Incolarum possessionis Földvár pertinaciter tentatum ausum / quam
primum intellexi, Supremo Sedis Aranyas Re/gio Aulico Ill<ustrissi>.mo
Baroni Alexio Orbán demandatum / est, ut pro merito facti et rigore iustitiae in
illos / animadvertatur, reiectus autem legalis Sacerdos / in locum et
functionem priorem restituatur. / Non absimiliter reliquis Trans-Marusianis
officia/libus iniungetur punctualis et stricta hactenus / emanatarum
commissionum observatio et reni/tentium animadversio.

²⁹⁴ Prius 1764 scriptum erat, sed deletum est.

²⁹⁵ Conte, guvernator al Transilvaniei între anii 1734-1755

Stabilem ex hinc Commis/sarium in continuatione itineris seu reditus / ad limiternium ex mandato Gubernii aget / egregius Wolfgangus Timándi Sukiensis quonda / Archidiaconi filius, qui acceptis suis iam trans/missis ordinibus ad audienda et simul debite exe//quenda Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae mandata se insinuare de/bebit praevertendisq<ue> defectibus invigilabit. /

Ex reffocilatione Devensi felicitatem aliquam accepisse / postremae eiusdem Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae declarant, quantu/locunq<ue> illa fuit, meam esse dico et pro huma/na condensatione grates repono, utinam accommodatio pro voto meo et meritissimae eiusdem / personae ratione haberi potuisset, durabit do/mus et reliqua omnis mea facultas ad quaevis / obsequia, pro quorum continuatione novas / et novas occasiones anhelio. /

De insinuata pensione, uti in anterioribus etiam praemi/seram, sollicitudo erat mea singularis, nec infructuo/sa sunt, enim in necessitates Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae obvientes resoluti 300 R<heneses> f<loreni>, quorum tertialitas Ill<ustrissi>mo / Domino Camerae Consiliario a Dietterich in refusi/nem 100 f<lorenorum> erga reversales concessorum administra/bitur, 200ⁱⁱ ad ulteriorem Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae dispo/sitionem asservantur. Dum ego peculiari cul/tu manere desidero // Ill<ustri>t<a>tis V<est>rae // obligat<issi>mus servus / C<omes> Ioannes Haller / m<anu> p<ropria> // Cibinii 14 Maii / 1746.

[In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:]
Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Olsavsky. //

[In dorso, in media pagina, supine scriptum:] 1746. / a Comite Ioanne Haller intu/itu componendorum Valachorum.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 888, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 888, арк. 1-2. Оригінал.

1746 mai 14, Roma. Ioan Innocentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, îi informează pe vicarul general, protopopii și enoriașii din dieceza sa asupra conflictului cu Iosephus Balogh²⁹⁶, teologul iezuit excomunicat de episcop, făcând un istoric al instituției teologului asociat episcopilor uniți și fundamentând prin prisma canoanelor ecleziastice și ale legilor țării luarea deciziei de excomunicare.

14 травня 1746, Рим. Фогараський греко-католицький єпископ Іоан Інокентій Міку-Клейн, повідомляє Генерального протопопу та парафіян своєї єпархії про конфлікт з Йосифом Балоґом, єзуїтським теологом, відлученим єпископом, роблячи історичну довідку богословського закладу,

²⁹⁶ Născut în Iernut, ajunge în 1 mai 1741 teolog pe lângă episcopul Klein, numit de împărăteasă. Moare în anul 1756, ajuns între timp superior al misiunii iezuite din Târgu Mureș.

Ioannes Innocentius Klein L<iber> B<aro> de Szad Dei et Apost<o>li<c>ae / Sedis gra<ti>a Ep<isco>pus Fogarasiensis / Graeci Ritus Unitorum in Prin/cipatu Trans<ylva>niae S<acratissi>mae Caesareae Regiae M<aies>t<a>tis Consiliarius, Sacrae / Militiae Constantineanae per Daciam antiquam Supremus Prae/fectus universis et singulis adm<o>d<um> R<evere>ndis, R<evere>ndis et Hono/rabilibus Perillustribus, ac Generosis, Generosis item Egregiis et / Nobilibus, Prudentibus, ac Circumspectibus, necnon Agilibus et Ho/nestis nostro in Spiritualibus Generali Vicario, Archidiacono aliisq<ue> Dioecesis nostrae utriusq<ue> sexus <Chris>tifidelibus nobis / in D<omi>no sincere dilectis salutem in D<omi>no et omnem benedictio/nem nostrisq<ue> firmiter obedire mandatis.

Misericordissimi Salvatoris in excessu charit<a>tis ineffabileq<ue> opere / redemptionis humanae profusissima bonitas institutione A/postolatus Eccl<e>siae mirifice communicatur. Hunc enim statui / concessa sunt omnia Divinae misericordiae et amoris abscon/dita. His (Apostolis videlicet) clare, quod aliis in parabolis / loqui voluit D<omi>nus. Hos, quem praecursor suis in Agno praefi/guratum indice designavit dicendo: «Ecce Agnus Dei» suo si/biq<ue> mysteriose attributo elogio D<omi>nus Agnos insignivit hocq<ue> / prae ovibus decoratos praerogativa Principis Apost<o>lorum spe/ciali Pastoratui concredidit bina vice ovium, tertia vice Agno/rum Pastorem S<anctum> Petrum constituendo. Unde S<ancti> Petri successo/res Jesu Christi indubii Vicarii Romani Ep<isco>pi S<an>c<tissi>mi S<an>ctissimique / Pontifices, Ep<isco>pi Ep<isco>porum sunt et dicuntur. Ep<isco>patus Regale est / Sacerdotium, Ep<isco>pus est Sponsus Suae Ecclesiae et cum Ecclesia Sua / est caput, corpus unum perficit. Ep<isco>pi principaliter missi sunt, / ut Angeli veloces, de quibus cum complacentia divina scribit<ur>: «O, quam pulchri pedes Evangelizantium!» Nimirum horum vesti/giis insistentes Evangelica induuntur pulchritudine q<ue>madmod<um> / hi missi in Universum Mundum virtute induunt<ur> ex alto / omniaq<ue> possunt in eo, qui ipsos confortat et qui huic vacationi / specialiter competentibus gratiis providet. His sub com<m>i/natione praeceptum est: «Fili hominis speculatorem reposui, / ut annunties impio impiet<a>tem eius.» Et alibi: «Nolite timere eos, / qui corpus occidere». Unde, si Ep<isco>pi in hac sua vocatione repetant / monitione Apocalyptici sui candelabra perditionis periculo subi/ciantur. Prout e contra in die D<omi>ni iudicio ultimo assessuro / cum Apost<o>lorum exemplo in via D<omi>ni zelose procedentibus Ep<isco>pis / maior prae reliquis etiam in triumphante Ecclesia com<m>ensurata / est potestatis gloria. His, quam D<omi>nus a Patre obtinuit mediante / Sacra Petri Sede, ita subdelegata est omnis potestas, ut nonnisi / horum autoritate Suae Dioecesi ingremiati aut intra eam commo/rantes omnis generis et dignit<a>tis Presbyteri, Sacro fungantur / officio. His dicitur: «Vos estis lux mundi». Unde in ordine ad / subordinatos

presbyteros soli stellarum principi comparantur. / Quare non mirum, quod adhuc sub Imperio Turcico Schismatis cali/gini involutis praedecessoribus nostris in functione Officii Ep<isco>palis / nulla unquam illata sit turbatio.

Hanc enim potest<a>tem a sui exordio luce Evangelii privati pagani / contremiscentes reverebantur, dum Ep<isco>porum praedecessore Ap<o>st<o>lo / naufragium passo in littus ap<p>elente et mordentem viperam illae/se in focum excutiente exclamarunt: «Dii facti similes hominibus / descenderunt ad nos».

Harum et aliarum Evangelicarum verit<a>tum gnarus timore conse/quenter sapientia D<omi>ni plenissimus S<anctus> Stephanus Proto-Rex / et Apost<o>lus Hungariae Lib<ro> 1, cap<ite> 1 suorum Decretorum hanc / Ep<isco>palem dignit<a>tem primam omnium statuum esse voluit et praecepit // eidemq<ue> omnem Evangelicam im<m>unitatem eo/rund decretorum suorum Rex cap<ite> 1 attribuit, quam a Schismate / ad Unionem et Obedientiam S<anctae> M<atris> Eccl<e>siae conversis praedecessoribus / nostris postremus Pater Patriae Leopoldus <pri>mus Caesareo Regio de/claratorio die 16 Febr<uarii> a<nn>o 1699 emanato et Albae Iuliae in Trans<ylva>nia / legitime publicato nemineq<ue> contradicente eiusd a<nn>i 1699 die 8 <Septem>bris / extradito decreto competere clementissime recognovit et praecipit / in haec verba: «Nos igitur zelanti Regis Apost<o>lici muneri responde/re volentes authorit<a>tis n<ost>rae Regiae plenitudine per praesentes be/nigne declarare volumus, q<ua>tenus Graeci Ritus Unitorum tum Ecclesiae ipsae, tum Ecclesiasticae Personae, tum earum res in praedictis Hungariae, / Croatiae Slavoniaeq<ue> Regnis, uti et in Trans<ylva>nia partibusq<ue> eidem annexis ead prorsus im<m>unit<a>te Ecc<lesias>tica gaudere debeant, qua / Eccl<e>siae Personaeq<ue> Eccl<e>siasticae et res fidelium S<anctae> R<omanae> E<ccl>esiae Latini Ritus / ex s<acr>arum canonum praescripto et tenerorum Principum consensu indul/tis et privilegiis effective perfrui dignoscuntur, inde iisd / provisos sub poenis tum ab Eccl<esias>ticis, tum a Saecularibus Iudicibus, / tum etiam, si opus fuerit, a N<ost>ra M<aies>t<a>te infringendis, quas fidelium Lati/ni Ritus Im<m>unit<a>tem Eccl<esias>tica<m> laedentes de iure et consuetudine incur<r>unt.»

Hanc radicalibus fundamentalibus Regni Legibus et avitae Eccl<e>siarum / im<m>unit<a>ti privilegiisq<ue> conformi adeoq<ue> competente iuris declaratione non / attenta malevolis calamit<a>teq<ue> hodierni eventus sum<m>e praeiudiciosus / perperam sug<g>estis consiliis successive superinductum est, ut ad praetextu/ ate praecavendos neo-unitorum in correspondentia cum exteris et / alias valentes errores Ep<isco>po Theologus assistet et, quia Ro/mano-Catholicae doctrinae gnarus neo-unitus Theologus deficiebat, Iesui/ta Ep<isco>po adiunctus fuit fatalis successionis arrogancia et tristi Eccl<e>siae / eventu, adeo ut a genere Theologi ad praecisam Iesuitae Theologi per/ennaliter duraturam speciem et ad quotidiana successione peren/naturam Eccl<e>siae perturbationem ab optimi Principis praeintentione / actualis executio incorrigibiliter degeneret. // Aulica namq<ue> super iure Patronatus exorta controversia praedecesso/rem

n<ost>rum Ep<isco>pum Viennam Austriae ab Ep<isco>pali evocavit residentia, / quo abiturians omnia sua fidelitati Jesuitae Theologi mandavit. Per Iesuitam medio Eccl<e>siae illo tempore provisos ad complura f<lorenorum> / milia assurgentes Ep<isco>pales proventus incompetentes dispensatos / fuisse popularis fama quaerulabatur. Quia ergo mandati acceptatio species nominatim contractus et mandatarium mandanti, / prout et pe<r>ceptio percipientem ei, cuius iure percipit<ur> realiter et / aperto iure ad rationandum obligat, noster praedecessor Ep<isco>pus / a Iesuita ratiocinia petiisse, haec vero dare Iesuitam recusasse / et ad suos cum publico scandalo recessisse ferebat<ur> neq<ue> ille amplius / vivente n<ost>ro praedecessore Ep<isco>po reversus, neq<ue> ad latus Ep<isco>pi admissus / est Iesuita.

Sede vacante Nos nullo nostro ambitu, nullis n<ost>ris meritis, sed gra<ti>a / et misericordia D<omi>ni adhuc extra S<acro> Ordines constituti in Ep<isco>patu<m> electi / legitimamq<ue> electionem Principe Terrae probante ad Ep<isco>patum vocati / instituto Graeci Ritus exigente noviciatum S<anti> Ordinis S<anti> Basilii in<gressi> libero nostro arbitrio et beneplacito assumptum Iesuitam con<creditis> chartis albis Viennam mandavimus, ut ea, quae ad nostra<m> / Ep<isco>palem consecrationem aliaq<ue> negotia gerenda requirebantur, / fideliter procuraret. Iesuita limites mandati n<ost>ri egrediens, ac in / suam magis quam fidelit<a>ti suae mandatam rem n>ost>ram inconsulte / intentus fuit. Cum enim finito noviciatu in Ep<isco>pum consecratis / Viennam venientibus nobis / successive Theologi solutio delata, per / nos vero recusata ac hoc facto patrus per Iesuitam mandati / excessus consequenter illud etiam compertum fuisset, quod Iesuita / fixi pro Theologo salarii procuracione suam praeiudiciosa<m> utilit<a>tem / magis quam iura nostra promoverit. Iesuita erubescens nobis va<ledixit>. Tantisper igitur absq<ue> Iesuita feliciter quievimus, do<nec> casu in itinere Iesuitam alium, qui apud n<ost>rum oraedecessorem / exces<s>isse ferebatur, obvium habuissimus bonaq<ue> spe de eius fu<tura> fidelit<a>te concepta eund proprio motu absq<ue> ulla salarii pro<missione>, sed praecissa hospitalit<a>tis liberalit<a>te exhibita assu<m>psisse/mus. Quia vero iste quoq<ue> beneficii im<memor> Iesuita contra nos apud / Ep<isco>pum Latini Ritus aliosq<ue> calumnias recensere n<ost>ri sup<p>lantationem ocul<te> moliri et discordias seminare depraehensus est. Iesuita ad suos se<cunda> vice recessit. Quo posito quam Viennae n>ost>ri mandati procurata<m> / fuisse paulo supra recensuimus Theologi utilitas apud Augustam / Aulam promotam est. Anno namq<ue> 1738 20 Feb<ruarii> Regium mandatu<m> / emanavit, quo per nos secunda vice libere assumptus et propter ta<m> divino quam Hungarico iure damnatus sum<m>eq<ue> detestabiles susurra<tiones> et inter proximos suscitari quaesitas a nobis recedens hocque / recessu quam nos ad salutarem correctionem et exemplum instituire / meditabatur legitimam iuridicoq<ue> processu exequendam sui exclusur<am> / praeveniens Iesuita praetextu senect<u>tis pro quiete ad suos revocatus / esse praetextuabatur et propterea e tribus sine n<ost>ro scitu apud Augusta<m> / Aulam propositis Theologis unus horum Iesuita cum

annuale 300 / florenr<um> per nos praestando salario cum famulo et duorum e suorum sus/tentatione aliisq<ue> oneribus in residentiam n<ost>ram illocabat<ur>. Cui oneri et / praeiudicio q<ua>ntumvis contradixerimus factaq<ue> inter Nos et Fiscum / Principis in conformit<a>te radicalis fundationalis iuris cambiale con/tractuale permutatione nullam ullibi et unquam Iesuitae aut alte/rius Latini Ritus nobis adiungendi Theologi mentionem: bene autem, / quoad nationales Romae in Collegio De Propaganda Fide iugiter erudien/dos Theologos (ubi actu professi Reli<gi>osi S<acri> Ordinis S<ancti> Basillii student) / fundacionalem provisionem fecissemus consequen<ter> si Iesuita aut alter / Latini Ritus Theologus necessarius fuisset etiam circa eum sine Ep<isco>pium / fundationalium proventuum dismembratione contrahi aut disponi / potuisset; die tandem 21 Augusti a<nn>o 1738 emanatis Regiis consen/sualibus literis idem onus et proventuum Ep<isco>pium dismembratio / in forma appendiculi implicita est. Propter quod invalidum et iniu/riosum factum iusta com<m>unis indignatio provocata, ac insuper au//cta est, dum a<nn>o 1741 die 31 Maii secundum Regium emanavit / mandatum, ut quae Iesuitae Theologo solvere optimo iure recu/savimus, ea de nostris Ep<isco>pilibus proventibus absolvere competemus / gravissima cum iniuria: nam, licet Ep<isco>pium proventuum di/minutio per Regiam Tran<sylva>nicam Cancellariam expedita sit, / nos / tamen ab integrali fundationali taxam expeditionis solvere, ac / iterum occasione novissime insurrectionis totalis fundationis / sum<m>a aestimata ad statuendos milites concurrere obligabamur, / quae obligatio ulterius etiam apud Sacram Curiam Romanam / tempore expeditionis solitarum Bullarum incumbet, quia haec dis/membratio absq<ue> legaliter requisita S<anctae> Sedis annuentia facta atq<ue> ideo S<anctae> Sedi et Curiae legaliter incognita est. Consequenter / Iesuita habet beneficium perpetuo liberum fixumq<ue>, nos vero / praemissa et alia perpetua onera casuum fortuitorum eventus / et expensas etiam praevideri potest, quod prae primis insurrectionis / extraordinariorum subsidiorum aut sterilitatis et casuum fortui/torum eventu, aut concursu ac praemissa proventuum fundatio/nalium dismembratione stante Theologus Iesuita fixi, ac liberi / salarii certus permaneret. Nos vero aut successores n<ost>ros omni / provisione et proventu non praecise exhaurire, sed etiam ultra / beneficii realem fructum debitores constitui et onerari oporteret, / quia in praemissis publicae necessitatis casibus capacit<a>ti beneficior<um> / com<m>ensurantur onera ita, ut casuum fortuitorum eventus ab onere non / biberet, verum beneficiatus etiam propter defectuu<m> proventuum / mutuato aere onera publica solvere obligetur, ergo successivis annis / nullum onus portante semper beneficiato Iesuita Ep<isco>pus contracta / debita solvendo praebenda canonica destitui deberet. Ultra quam / iniuriam huius secundi mandati stylo dignam observatu novatio/nem intelleximus: hoc enim mandato ab uno famulo famulorum / Iesuitorum mentio habetur omissio<ue> duorum equorum numero / pabulum equis indefinite praestandum praecipitur sicq<ue> singula Ie/suitarum mutatione, Eccl<e>siae et Ep<isco>pi statum in deterius mutandum / esse, calamitosa consequen<ter> concludere debuimus. Quodq<ue> summe / detestabile est,

quod deposito omni iuris ordine Iesuita assistente / saeculari absoluta potestate iura et proventus n<ost>ros ep<isco>pales occupet. / Iniuriam quoq<ue> gravat, quod haec Ep<isco>paliu proventuum dismembratio / acquisitioni et radici, quam Ius Patronatus quaesitum est, der<r>ogat / et ad abolitionem huius iuris directe tendat. Nam iure electionis / praecise et simpliciter penes Ecclesiam Fogarasiensem existente prae/bendae Ep<isco>palis sufficiens et ita copiosa fuit provisio, ut de ea successo/res et status Eccl<e>siae ditarentur. Hoc enim tempore, quae ab obitu / Ep<isco>porum remanserunt domus et sacra mobilia, ac suppellex / in Eccl<e>sia haereditatem, ac usum successoris Ep<isco>pi cesserunt. Unde / Neo Electus Ep<isco>pus instructae habitationi illocatus, etiam pro Un<ga>ria / praecise tunc existente taxa expeditionis S<acrarum> Bullarum et suffi<entibus> vitae mediis provisus fuerat succedente iam novo Patro/natus iure praebenda Ep<isco>pi diminuta et Iesuitae accessione haec ipsa / diminutio dismembrata est, ut temporis inclemente vicissitudine (q<uo>d / paulo supra demonstratum est) Iesuita fixa proviso Ep<isco>pus praebenda / vacuus restare debeat. Et posito felicissime semper casu, quia / tamen moribundi hacq<ue> fundatione provisi Ep<isco>pi testandi libertas / circumscripta Regio subest consensui, ac Fiscus Principis quoad / remanentem ab obitu Ep<isco>pi mobilem substantiam et beneficium / collationem actualis successor est; domus Ep<isco>palis, granaria, / horrea, vini cellaria, allodia adeo evacuantur, ut successor / Ep<isco>pus in desolationem introducatur, ac insuper ultra taxam Ro/manae Sacre expeditionis nova taxa Aulicae expeditionis gra<vetur> sum<m>oq<ue> effectua ut populus in subsidium Ep<isco>pi gravari // aut Ep<isco>pus debita contrahere: ac in omni hoc casu Iesuita ab omni / onere im<m>unis servari eidemq<ue> de fixo salario et necessariis provideri / debeat. Non absimiliter sum<m>a aversione et animadversione est, / quod Iesuita officium generalis causarum auditoris ambiat, cuius / collatio omnium Eccl<e>siam et Ep<isco>porum iure et usu Ep<isco>pis competit, et / saltem Archi Diacono, aut uni de clero eiusde<m> Dioecesis conferend<um> est. / Et licet hic iniuriosus ambitus tantisper dissimulatus sit, Iesuita / tamen lege praescriptum et omnium Eccl<e>siarum Consistoriumq<ue> / in usu receptum officii et canonicae maiorit<a>tis obedientiaq<ue> recogni<torium> iuramentum praestare recusat, ac proinde / quasi absolutae / potestatis arrogantia in Synodo sessionem et votum praetendat, ac / in universa Eccl<e>siae populiq<ue> statum, non vero officium seu Theologiam, seu auditoriale ingredientia negotia et utilit<a>tes seingere/re, im<m>o iis leges dictare affectet. Unde experientia execr<bile> est in causis privatis tam votorum in Synodo datorum auctores quam Synodi arcana revelari et ita odia inter populum et / clerum suscitari, ut Ec<c>lesia haec et eius Synodus propter reditum / ad Unionem et obedientiam S<acr>e M<atris> Eccl<e>siae hoc Iesuitae p<rae>iudicio / afflicta in feliciore se deflere debeat, privilegiatis quibusvis etiam / Sutorum et Sartorum contuberniis, qui congregationum suaru<m> / arcana revelari, aut extraneos interesse non patiuntur.

Pari ratione Eccl^esiae perturbat statum, quod Iesuitae a nobis gratula/verint, ut Dioecesis in certos dividatur districtus et hi districtus / proximis Iesuitarum residentiis adeo subiiciantur, ne Parochi / absq^{ue} residentiarum superioribus aliquid agere valeant. Super /quo, dum iure canonicae maiorit^atis obedientiae ratiocinandi / obligamen et officii iuramentum a Iesuitis exegissemus; / absolutam iurisdictionem in nos, clerum et Eccl^esiam nostram ambi//entes Iesuitae iuramentum et ratiocinandi obligamen recusarunt / et a postulatis equid^{em} desistere videbantur implacabile tamen / contra nos et Eccl^esiam nostram conceptum odium efficaciter prosequi videntur et ideo derpentina via procurato praenarrati calamitosi antecedentis effectus; etiam in hoc successive attentato posteriore / ediscente casu perhorrescibilis consequentiae iustum metum movent. . / Perturbat Eccl^esiae n^{ost}rae statum, quod Iesuitae in alias etiam utilitates / se ingerere ad suos ab Eccl^esia transferre sicq^{ue} lenta, violenta et ser/ta cohaesione gradatim Eccl^esiae / potestatem et proventus absorbere velle deprehenderentur.

Nostram demum conscientiosam attentionem acciit, quod inter alias, / quas pastorales se^{re}nitatem toleravimus Eccl^esiae et animaru^m calamitates aliquot ab hinc annis Presbyteri Valachi contra avitam Eccl^esiam im^munitatem et in derogamen Ep^{iscop}alis iurisdictionalis, ac etia^m / contra ordinem processualem Regni et usum cleri Hungarici via / facti et praetextu notae infidelitatis carceribus secularibus in/clusi sint, quorum degradationem, dum a nobis curia saecularis / postulasset, nos ad audiendam degradationis causam via spoli / adeoq^{ue} incussa excom^municationis censura a nostra iurisdictione avul/sos presbyteros n^{ost}rae Ep^{iscop}alis iurisdictioni restitui fundate petimus, / quia etiam in casu notae infidelit^atis praecipiente Tit^{ulo} 66 Par^{tis} <secun>dae / Oper^{is} Decret^{orum} Tripar^{titi} et idipsum declarante Art^{iculo} 7 anni 1715 con/tra Presbyteros processus ab incaptivatione sub nullit^ate actorum / et sententiae ordiri²⁹⁷ nec potuit, nec debuit pastoraliq^{ue} lenit^ate et patientia / nullam praevio casu excommunicatorum resipiscentiam aliquot / annis obtinentes per Iesuitam Theologum interpellati sumus, / ut propter nostram absentiam degradationis functionem alteri, non vero sibi (id est Iesuitae) delegemus, dedita ratione: ne / Iesuita Theologus executione inordinatae degradationis Eccl^esiae // nostrae iustum aversionis odium incurrat. Ecce administratore^m / officii auditorialis Iesuitam! Quot delegare debebimus ad odiosa / et incommoda auditores! Si Iesuita praecise sibi placita et com/moda favorabiliaq^{ue} audire et exequi ambit, adeone in derogamen / Papalis etiam reservatae in tam atroce Presbyterorum laesione / ad degradationis et sanguinis executionem canonicam non cogni/ta causa suadente, aut quasi praecipiente Iesuita procedetur / et q^{uo}modo Iesuita in conscientiam inducit, adeo prodita Eccl^esia im^munitate et iurisdictione favorem curiae saecularis / depravato consilio, aut quasi praeepto aucupari? Et male con/sultae huius prodictionis executione provocandum Eccl^esiae nostrae / iustum aversionis odium a se Iesuita in

²⁹⁷ Supra adiectum.

nos et alium per / nos delegandum declinare? Deniq^{<ue>} hoc sanguinis praeiudiciosissimo / casu, sine rubore illud revera aperte demonstrare, quod ad / perpetuo perturbendam Eccl^{<e>}siam nostram indefesse, occulte agit / et intendit nimirum, quod Iesuita com^{<m>}odum sine incommodo, / beneficium sine onere: ac proditiōis pretium / et favorem cu^{<riae>} saecularis sine conscientia pro scopo sui officii gerat et ideo / damnatae suae utilitati omnium animarum iacturam postpo^{<nit>}. Eousq^{<ue>} licentiosae et incorrigibilis praesumptionis temeritate iam processum est, ut favoris ambitu (utinam quae de sinu / impius profert, ut pervertat semitas iudicii; et quae victoriam et / honorem dantibus conciliant, animas autem accipientium / auferunt damnata non subrepat munere), ut inguam favoris / ambitu, omnibus quasi saecularium quaesitis deferens Iesuita / per saeculares praeteritis nobis requiratur ad officia. Ut ergo prae^{<teritis>} nobis requisitus Iesuita suam augeat magnificentia^{<m>} / et quae ipse non potest a nobis in saecularium favorem eliciat / opportuna importune occulta, in ordinata nobis suggerit consilia actorum nostrorum felicem exitum sibi: minus favora^{<bilem>}, quantumvis Iesuita suadente, attamen nobis imputando. Dum / vero pro actis non solum Deo et Sacrae Apost^{<o>}licae Sedi, sed etiam Re^{<giae>} Aulae et ipsis in publicis comitiis Regni Statibus respondere / debemus, consequenter consiliorum malevolentiam experto edocti, / ne propter Iesuitae consilia nobis erubescendum sit, Iesuitae sug^{<gestionibus>} in D^{<omi>}no expendentibus nimisq^{<ue>} inordinatas comperientes, / ut vivae suae vocis ministerio sua oracula proprias, Iesuitam pro / qualitate casus, seu ad synodum, seu ad statum publicum remittimus, / adeo incessantibus occultis calumniis et malevolis criminationibus / sup^{<p>}lantamur adeo, ut percusso iam Pastore oves pergantur.

Haecce sunt idonea conservandae Unionis media? Propter quorum nobis / incumbentem reprehensionem, reprobationem et correctionem factio^{<sis>} Iesuitarum occultisq^{<ue>}, certa tamen licet secreta scientia nobis / bene cognitis suggestionibus apud Augustam Aulam et successive / apud Sum^{<m>}um S^{<anctis>}s^{<i>}mumq^{<ue>} in terris Iesu <Chris>ti Vicarium inobedientiae, / avaritiae et plane rebellionis accusati, ab Ep^{<isco>}patu Vienna^{<m>} advocati, / coram incompetente foro incompetenter constituti et vel ad renunciandum Ep^{<isco>}patui, vel ad subscribendum iniquissimis Iesuitaru^{<m>} suggestio^{<nibus>} compellendi eramus. Quorum omnium auctores Iesuitae sunt, / hos enim ea lehe nostram ab Ep^{<isco>}patu amotionem hac ultima n^{<ost>}ra per^{<secutione>} consuluisse ad Augustam Aulam relatum est, ne ipsi consilii / auctores esse revelantur promittentes, quod, quem praemissis suis / perturbationibus ad recessum ab Unione permoveant illico ad / Unionem reducibilis sit futurus populus, si nos, quod Iesuitae calu^{<mniantur>} perturbationis praetessi auctores ab Ep^{<isco>}p^{<a>}tu amoti fuerimus.

Hocq^{<ue>} occulto calumniosq^{<ue>} consilio nobis imponere nitebantur, quod ipsi / egerunt et agunt. Eam itaq^{<ue>} iniuriam patientibus iudicium facientib^{<us>} / Dei dispositione, occulta huius proditiōis et imposturae abominatus / partim confusa, partim vero revelata sit; ut debitum

laesionis im/pendatur, remedium allegatis factis praecepta legis ap<p>licanda sunt.

S<ancti> Stephani Regis Hung<ariae> Decr<etorum> Lib<ro> 2²⁹⁸, Cap<ite> 1 // p<rae>cipit<ur>, ut, si quis Regem depravato consilio ad occupationem / rerum Eccl<esias>ticarum inducere attenderit, nec ab hoc consilio de/sistere voluerit, excommunicetur. Tit<ulo> 2 et 3 Par<tis> 1 Op<eris> Decr<etorum> Trip<artiti> status / Regni omnibus suis proventibus initio terminos ter<r>itoriorum su/orum adiacentibus liberam semper, prout volunt, fruendi habent / potestatem ab omniq<ue> ordinaria servit<u>te ac datiarum et collectaru<m> / tributorum etc. solutione per omnia im<m>unes et exempti habeant<ur>. / Eod Tit<ulo> 9 Par<tis> <prim>ae ac iuratae Regiae capitulationi inserto Ar<ticuli> <secun>di / Reg<io> Decreto statuit<ur>, quod Nobiles, nisi citati vel vocati ordineq<ue> / iudiciario condemnati fuerint, in eorum personis ad quorumvis in/stantiam vel clamores, aut preces nusquam et per neminem deti/neri possint etc. ac quod ipse quoq<ue> Princeps ad simplicem querelam / et suggestionem alicuius, neminem eorum praeter via<m> iuris altera / parte non audita in persona vel rebus suis ordinaria autoritate / impedire possit. Tit<ulo> 21 Par<tis> <prim>ae Trip<artiti> Bonorum aquisitio radicem / semper adeptionis et consecutionis eorundem, non autem ap<p>endiculu/m vel ramum respicit. Tit<ulo> 28 Par<tis> <prim>ae Trip<artiti> Iurium possessionarioru<m> / proprietates ad radicem atq<ue> originem acquisitionis semper est referenda. Tit<ulo> 73 Par<tis> <prim>ae Trip<artiti> Nam Iurium poss<ess>ionarium conservation / et sequel non a ramo, sed a radice et origine acquisitionis et inven/tionis suae iudicanda censetur.

Anno 1721 15 Calendas Iunii emanata *foundationis*²⁹⁹ erectionale adeoq<ue> radicale aqui/sitionis Bulla perhibente ex pago Dessembach et D<omi>nio Szamos Ujvar / soli Ep<isco>po Fogarasensi Graeci Ritus Unitorum pro mensa quaesiti sunt /³⁰⁰ ter mille octuaginta quat<u>or f<lorini> 15 cr<ucigeri> nulla Theologi attamen nota / mentione, licet hic ad latus Ep<isco>pi iam tolleratus fuerit.

In cambialis permutationis a<nn>o 1736 die 3 Aug<usti> emanato contractu / de Iesuita Theologo ex proventibus Ep<isco>palis acquisitionis solvendo nihil / cogitatum est, q<ua>ntumvis libero n<ost>ro arbitrio et beneplacito assumptos / interrupta permansione, quia pro beneficio / nobis ingratos duos Ie/suitas erga gratuitam praecisae hospitalit<a>tis liberalit<a>tem ad latus // n<ost>rum Christiana iam toleraverimus mansuetudine. Quomodo ergo via facti inscio et invito Ep<isco>po tum a<nn>o 1738 20 Feb<ruarii> me/diante mandato regio: tum subsequenter per Regias super cam/biata permutatione eod a<nn>o 1738 21 Aug<usti> emanatas consensuales literas intrat Iesuita Theologus in vetitam Ep<isco>palium pro/ventuum usurpationem praemissis radicalibus iuribus reclamantibus, sicut enim allegato Tit<ulo> 73 Par<tis> <prim>ae

²⁹⁸ Sequitur deletum: *Episcopi in Hungaria.*

²⁹⁹ Supra adiectum.

³⁰⁰ Sequitur deletum: 3000.

Trip<artiti> cambialis permutatio radicem iuris non alterat, ita consensus Regius Lege et natura sic comparatus habetur, ut partim contractui, partibus invi/tis nihil onerosi, aut derogatorii mediante consensu Regio spes induci / possit. Iesuitae ego ablanditis invalidis decretis adquisitionalis iuris / Ep<isco>palis radice resistente, q<uo>modo / ad habitandum condescendit in residentiam Ep<isco>pi? Dum fundamneto / Decreti And<reae> 2 Reg<is>, quod Decretum iuratae Regiae capitulationi tan/quam statibus Regni radicaliter competentis praerogativae et nobili/taris libertatis praecipua et inconcus<s>a basis nominanter includitur / invito quocunq<ue> nobile in domum, curiam aut residentiam eius con/descendere, nec ipsi Regi licet. Hinc in residentiam Ep<isco>palem / attentato potentiario actui condescensionis, quia assistente saeculare / absoluta potestate sustentat<ur> et e supra allegato mandati excessu / adeoq<ue> doli mali principio procedit, ultra censuram Eccl<esias>ticam etiam / in iudicio saeculari Tit<ulo> 43 Par<tis> 2 Trip<artiti> et huic an<n>exis Patriae legibus / poena actus maioris potentiae commensuratur praecipue si sup<p>licantib<us> / Iesuitis a<nn>o 1741 31 Maii eblandito decreto mediante extensa huius . potentiarii actus pertinacia spectetur. Nec eblanditi Regii Decreti / favor ab hac poena excusat, quia praecipiente Tit<ulo> 39 Par<tis> 2 Trip<artiti> / in similibus laesionum casibus etiam Rex iuri stare et de suis officia/libus aut laesionum actoribus iustitiam et damnorum reparatione<m> / impendere obligatur. Et hodierna iudiciorum consuetudine illegitimu<m> mandatorum impetratores pro diversitate casuum poena legis casui / com<m>ensurata puniuntur. Accedit, quod Iesuita Theologus verit<a>te Tit<ulo> 5 // Par<tis> 2 Tripar<titi> iura Regni scire obligat<ur> prae primis, dum auditoriale / iudicatus officium ambit, conseque<n>ter scire obligatur, quod Tit<ulo> 3, Par<tis> 2 Trip<artiti> Princeps noster motu proprio et absoluto super rebus iuri / divino et naturali praeiudicantibus atque etiam vetustae libertati totius / Hung<ariae> gentibus derogantibus consuetudines facere non possit. Et / quod Tit<ulo> 11 Par<tis> 2 Trip<artiti> alio modo considerari possit privilegium, in / quantum non ex mera Principis authorit<a>te procedit, hoc est: quod Prin/ceps non habet iustam legitimamq<ue> facult<a>tem concedendi tale privilegium, quia vergit in praeiudicium aliorum, vel quia iuri communi, / vel constitutioni generali praeiudicare dignoscitur. Et huius modi pri/vilegium non valet etc., quia iuri et consuetudini Regni huius aper/te derogare videtur, ideo non observatur neq<ue> observandum censetur.

Combinet iam Iesuita declaratorium radicale suprallegatum decre/tum desideratissimi Principis Leopoldi <pri>mi iura Regni allegata / et suam doloso principio ortam illegitimis modis continuatam / et valente actu, quia assistente saeculare absoluta potestate at/tentatam Eccl<esias>ticarum iurium violationem et usurpationem.

Scire etiam tenetur Iesuita Theologus, quod Tit<ulo> 9 Prolog<i> in Trip<artito>: Statutum contra libertatem Eccl<e>siarum diuturnu<m> non valeat; occupatores tam allegato Decr<etorum> S<ancti> Stephani R<egis> Hung<ariae> Lib<ro> 2 cap<ite> 1 q<ua>m / supernae dispositionis arbitrio etc. § 39 et Bullae Cae<sare>ae excom<m>unicati / sint delegata

ordinariis excomunicatio declarandi potestate. Quo/modo ergo scimus rei alienae concupiscentiam esse mortaliter peccaminosam in hac bona fide et iusto titulo destituta Episcopali iuri / usurpatione non solum obedit eblanditis prohibitis mandatis, sed / etiam in haec consentit et sui inter 3 Theologos male affectata / propositione ad ablandiendum illicitum et peccaminosum effectum / fraude consilii et eventus manifesta concurrit? Dum etiam scire debet / tam Titulo 83 Par. 2 Decretorum Tripliciter et Articulo 9 Uladislai Regis Decretum septimum, quod ad rem capitalem primo facientes et consentientes pari reatu detineri.

In cuius reatu communi Iesuitam Theologum aggravat vanitas et // insignitas praestestuatii finis, ob quam contra omnium tam Hungaria / quam Transylvania, tum Latini, tum Graeci Ritus Unitorum Episcoporum libertatem / contra institutum Christi, traditionem Ecclesiae et rationem status in usurpationem proventuum et iurisdictionis nostrae Episcopalis se ingerit. Duplex / pro subsistentia Iesuitae assumitur: Primo, ne Episcopus cum clero erret; / Secundo, ut infidelis cum exteris praepediatur correspondentia.

Cum omnes ergo Episcopi errare possint, immo quia Apud probatarum Constitutionum Transylvanicarum Par. 3: Morum novatio seu novi errores / circa Latinum Ritus praecavendo praecipuntur. Cur Iesuitae omnibus / et singulis erroris periculo subiectis sui Latini nimirum Ritus Communitatibus praeponi non ambiunt? Et quare haec lege provisum erroris remedium non sufficit ad casum etiam correctionis errante Ecclesia nostra, quae³⁰¹ receptae Romano Catholicae ingremiata huius religionis lege utitur? Aut certe, cum supra demonstratum sit, praeter alios excessus / modernum Theologum dato degradandorum illegitime incaptivatorum / Presbyterorum consilio contra Sacros Canones graviter errasse, nisi / erroris incapax Iesuita nobis adiiciatur, qui Episcopali vocationi divinitus commensuratarum gratiarum inefficaciam suppleat ad praepediandos errores praetextuata Iesuitae provisio inutilis et vana est, / aut processum in infinitum requirit. Ergo hoc titulo iniquae usurpantur / proventus Episcopales. Correspondentiarum invigilantiae species³⁰² explorationis vana, iniuriosa et pariter iniqua est, quia erronea et infidelis correspondentia per mille Iesuitas impedi non potest, / nisi Episcopo cum suis omnis adimatur naturalis libertas. Infidelitatis / suspitione, fidelem populum et amicas vicinas nationes prae aliis subditis specificè gravare, aut summe iniuriosum, aut calamitate consequentiae in commune est exemplum perhorrescibile. Consequenter / iniuriosum est, ut ob iniquam infidelitatis suspitionem nos explorationis pretium solvamus et in remotissimam possibilitatem iniuriose / figuratae culpa metu de facto poenam luimus. Profecto haec iniuriosae / explorationis vanissima species tantam status et primorum principum violationem non violat Iesuitae in iura nostra ingestionem / ac vilitate exploratorii muneris honorificam subsistentiam non / fundat. Politicum quoque

³⁰¹ Supra adiectum.

³⁰² Sequitur deletum: *Coresp.*

iniuriosae explorationis officium usurpatio / profanatione beneficii Eccl<esias>tici compensari nec potest, nec debet. / Dum potius si moderna nostra calumn<i>osa sup<p>lantatio Unionis scissio / et animarum periculum spectetur, non videtur seu Ecclesiastica, / seu regularis Ordinis persona ab ir<r>egularitate excusari, quae hoc / officium gerit, quia exploratio natura sua versatur circa iuris/dictionem sanguinis et obiectum criminale.

Ad conservandam animorum unionem plurimum conducit, ut ille, qui / hanc procurare intendit com<m>unitati, in cuius gremio Unio fovenda est, se vitae comitate, morum integritate, et aequalitate com<m>unis / utilitatis disinteressato studio: Boni communis promovendi inde/fesso zelo et Evangelica charitate, simplicitate sinceritatisque / acceptum reddat vocatioque id ipsum exigente Apostoli exemplo, / qui omnibus omnia factus est, ut omnes <Chris>to lucrifaciat.

Combinet Iesuita Theologus hanc doctrinae necessitatem cum actio/nibus suis, Ritus disparitatem in medio Eccl<e>siae nos<os>rae com<m>orantis / et com<m>unicantis Iesuitae apud nos et fideles nostros Unionis Re/ligio excusaret, prout hanc hactenus <Chris>tiana supportavimus / charitate et patientia. Sed supra allegata Ep<isco>palium proventuum / concupiscentia et violenta occupatio in com<m>unes utilitates prae/sumptuosa ingestio et specie pietatis conservandaeque Unionis amicta avaritia, ac propriae utilitatis studium professum prodicionis officium consequenter natura prodicionis provocatum iustae / aversionis odium, denique sum<m>a nos<os>rorum asperitas stantque Iesui/tarum cum inchoata repetita novatione ambitiosa praesentia / inexterminabilis Eccl<e>siae perturbatio fundatam provocat perennaturae calamitosae consequentiae perhorrescentiam.

Natura Societatis humanae, gentium congregationes Regnorumque / bases legum fundamento subsistunt: tolle legem et compago / Societatis humanae dissolvatur necesse est. // Leges sanctimonia decoravit Dominus, qui non venit solvere, sed adimplere legem, nec praecise divinitus praecepta implevit Dominus, / nam nulum solvendo et ut Caesari red<d>antur, quae Caesaris sunt, docendo: humano politicas etiam leges verbo et opere commendavit.

Legem status et decentiae ratione observat atheus. Legem a violatio / principio: quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris, et: frangenti fidem, / fides frangatur eidem, hodiernae tuentur universae gentes doctae nimirum, quod leges in mutui contractus, ac sui origine, quasi in fraterni consensus vinculo fundentur ideoque unice, ac nonnisi harum / salva subsistat humanae societatis felicitas compago.

Hanc veritatem et bene moratarum gentium observamine doctus magnus scriptarum Hungaricarum legum author Rex iustissimus / Uladilsaus in Oper<e> Decretorum Tripartito confirmatorio in festo Beatae Elisabeth Viduae anno 1514 edito decreto sequentia profitetur: «Cum / supremus omnium rerum opifex, ab ipso primordio rationalis creaturae conditae et procreatae eam in genere humano varietatem / atque ornatos esse voluit legibus et armis, ut armis / quidem hostes propulsari procul a

finibus arcerent<ur>, leges autem / regnicolas avesq<ue> domi in officio contriverent etc. hac etenim duae / res tantopere sunt unicuiq<ue> Principi necessariae, ut his sublatis ni/hil firmum, nihil stabile, nihil inter homines concors et pacatum esse queat» et ideo hoc iustissimo legislatore Tit<ulo> 6 Prol<oqui> in Opus D<ecretorum> T<ripartitum> / asseverante, quod: «Lex sit inventio hominis, donum Dei, dogma sapi/entum correctio, violentorum excessuum levitatio, plenitatis compositio / et criminis fuga.» Ad Regalis rectitudinis pistiter firmanda prin/cipia promissione et approbatione Regio Tit<ulo> 5 Par<tis> 2 Trip<artiti>: «Leges ligant ipsum Principem, qui eas populo postulante edidit iuxta illum / putare legem, quam tulerit ipse». Hinc factum est, quod hodie/ni etiam Reges non prius coronentur quam scripto legum observa//tionem promittant, quod promissum occasione coronationis solenni / iuramento confirmant et in singularum diaetarum conclusioni/bus scripto renovant sacroq<ue> verbo Regio repromittunt> Hae proinde / leges obligant omnes status, ac ipsos forenses peregrinos et vagabundos.

Ad conservandam legum sanctimoniam idem Rex Uladislavus Decr<eti> / sui 6 Art<iculis> 7 et 8: Legum violatores ipsos etiam contra legem con/silia suggerentes Regios consiliarios, qua Patriae hostes poena pro/ditionis punire praecepit bene conscius malevolis potissimus con/siliis et suggestis blandimentis Regum sublimit<a>tem et populoru<m> / felicit<a>tem subverti atq<ue> hac ratione poena iuxta statuta est et / hodie executionem in Patria obtinet contra illegitimos mandatoru<m> / Regionum eblandientes / calumniososq<ue> impetratores et authores.

E his stantibus expendatur, quid agat Iesuita in Episcopatu? Indignan/dum est, nam Iesuita excuso legum praescripto vi, potentia et as/sistente saeculare absoluta potestate occupat Ep<isco>pales proventus adeoq<ue>, / quo Dei ordinatione, natura defensionis, ratione status sanoq<ue> legum / Hungaricarum sensu ab ordinaria iurisdictionali summa potestate / eo differt absoluta potestas, quod haec allegato Uladislavus Regis legum / confirmatorio decreto ad propulsandos hostes, illa vero ad regendos / cives comparata sit. Contra Eccl<e>sia<m> n<ost>ram et nos, qui plurium annor<um> / pastorale mansuetudine et lenitate excedentis resipiscentia<m> et cor/rectionem expectantes in vanum expectabamus eblandita hac sae/culare absoluta potestate, tanquam contra hostes abutitur. Legem / et com<m>unem eius observantiam, quinim<m>o iura gentium³⁰³ detestabili ambitu contemnit, transgreditur et evertere pro/perat Iesuita. Quia in derogamen n<ost>rae iurisdictionis et inauditum totius cleri praeiudicium generalis causarum auditoris / officium a Rege sibi deferri eblanditur; quod vero non tantum / lege Hungariae, sed omnium populorum consuetudine receptum est officii iuramentum praestare recusat.

Summi S<anctissimi>miq<ue> Pontifices, omnes Hungariae Reges, nos ipsi et omnes / Hungariae Ep<isco>pi, Iudices et tam spirituales quam laici causarum // auditores in Hungaria, omnes deniq<ue> omnium gentium et nationu<m> / officiales officii iuramentum deponunt. Hoc Iesuita recusat et / diffusissima libertate in hanc Eccl<e>siam nostram arbitrio suo domi/nari fere novissimus et, ut affectet, minimus, sacro antiquissimo / S<ancti> Basilii

³⁰³ Sequitur deletum: *reser*, dein *debe* identiter deletum.

praesse vimq<ue> inferre nititur. Dec<re>tus esse deberet, / aliis consulere ambiens Iesuita, quod privilegiatus contra pri/vilegiatum non utatur privilegio. Ergo, si huius sacri n<ost>ri ordinis / et Dioecesis gremium, et coadministrationem ingredi ambit, / nobis iuramentum fidelitatis, silentii, subordinationis et officii, / quod toto orbe receptum est et hoc praestito citra laesionem conscientiae / n<ost>rae S<ancti> Petri praecepto Regem honorificamus et ideo Regia bene/placita homagiale alacrit<a>te, quod fieri potest praevnere / studemus libera benevolentia generalis causarum audito/ris officium gerere posset, ita tamen, ut, quia eius necessit<a>tem / nec nos, nec Eccl<e>sia n<ost>ra habet, sine iniuria tertii n<ost>rorumq<ue> / Ep<isco>palium proventuum et habitationis prohibita usurpatione / de sua sibi provideat mensa, habitatione et vestimentorum / famulorum quacunq<ue> necessitate.

Amplius est, quod, qui instituto Christi et ordine Hierarchiae Eccle/siasticae omnibus religiosorum ordinibus superior est status / Eccl<e>siasticus et Ep<isco>palis, cui ipsius Iesuitae Theologi P<ater> Generalis / cedere obligatur huic. Iesuita Theologus prae<ss>e a<m>biaat <sic!>, conse/quenter statum sui ordinis egrediatur. Ergo, si Eccl<esias>tica / dignit<a>te et officio ipsi primario Eccl<esias>tico statui prae<sse> ambit, / aut iuret secundum leges, consuetudinem et sacros canones, / aut intra limites minimi et fere novissimi status et intra clau//suram sui sacri ordinis revertatur op<p>or<t>et.

Quod si ambitus Iesuitae spectetur, quo ipsis Ep<isco>pis recusato officii / iuramento legem dare affectat, scandali et abominationis plena / est praesumptio. Status enim Ep<isco>palis instituto <Chris>ti est status / perfectus. Status Religiosus natura sua praecise ad perfectio/nem rendit. Ergo hi status habent disparem vocationis gratiam. / Quomodo Iesuita Theologus a saeculari potestate eblandiri in con/scientiam inducit, / quae non/nisi Divina prudentia dispensant<ur> / et Eccl<esias>tica potestate conferuntur? Plusne praetenso suo studio / Theologico et frugalibus viribus tribuit quam illi promisso usq<ue> / ad consum<m>ationem saeculi magistro, qui rudes Apostolos sapientia / replevit et eorum successoribus Ep<isco>pis promisse assistit? His Ep<isco>pis e promissione debetur et ab his limitato reservatoq<ue> iure / Presbyteris subordinatis com<m>unicatur omnis potestas. An ma/triciae pertinaciae, aut humanae fragilit<a>tis errori non subest / Iesuita, ut alter homo? Quid ergo infallibilitas, aut doctrinae / praesum<m>it in eum, a quo, quod docet accipere debeat. Non Iesuitis, sed Ep<isco>pis in Hungaria competit cognoscere et iudicare quos/vis in genere morum contra Sacros Canones et fidem emergen/tes errores.

Instituto <Chris>ti et Eccl<e>siae traditione Ep<isco>porum Ep<isco>pus est sum<m>us Iesus / <Chris>ti Vicarius, Ep<isco>pus Romanus, quod Iesuita admittere debet, / nisi in primum Schismatis errorem impingere velit. Ergo / Iesuita nobis legem dare, aut nobis imparare non potest idq<ue> / etiam principio allegato Regis Hungariae Uladislai, quo ratio / status nonnisi Praepositos et Subiectos recipit in exodio dictu<m> est. / Ep<iscopa>tum e<ss>e Regale Sacerdotium, Ep<isco>pum esse ovilis, Pastorem Spon/sum et Capu<t> Suae Eccl<e>siae, ac in sua Dioecesi

respectu Presby/terorum comparari soli in ordine ad stellas. Ergo, prout Regiu<m> / duos reges, sponsa duos sponso, corpus duo capita, ovile duos // pastores, caelum duos soles simultanee non recipit, imo prout / rerum na<ur>ae repugnat, ut natura et ratione status subiectus / imperium habenti, ut ovis pastori, sponsa sponso, membra capiti, / stella soli praeluceat et praesit? Ita Iesuita nec superior, nec par / nobis natura et ratione status esse potest. Subditus esse recusat / et ideo nec consuetudini omnium gentium, nec legi Hungariae obse/qui vult; qua ergo ratione status, aut qui Evangelii porta ingre/ditur, Iesuita Eccl<e>siam et Com<m>unit<a>tem populi n<os>tri? Dum, si civis / reip<u>blicae esse recusat, saltem ex al<l>egatis legibus, qua forensis, / qua peregrinus, aut qua vagabundus intra limites iurisdictionis / n<ost>rae vel maxime extra ordinis clausuram com<m>orans legibus et / dioecesanae potestati subiectus est. Legem contemnit et violat. / Ep<isco>pales proventus, ruptis fundamentalibus omniu<m> statuum, prae/rogativis communi iustitia et libertate, Vi, potentia et assistente / saeculari absoluta potestate occupat: violentum et absoluti arbi/trii dominatum Iesuita in Eccl<e>siam et Dei populum ambit.

Haec, ne ad conservandam animarum unio<n>em requisita vitae comitas? / Morum affabilitas? Conservandaeq<ue> com<m>unis utili<ta>tis disinteresta/tum studium? An non potius sum<m>a morum asperitas et, ut al/legata perhibent, hostilitas. Hicne propagandae fidei et Apost<o>licus / animarum zelus? Dum Iesuita / vilipenso tot animaru<m> periculo / suam iniquam et iure sacrilegii damnatum iurisdictionis et / Ep<isco>paliu proventuum concupiscentiam assistente saeculari abso/luta potestate indefesse et incorrigibiliter prosequitur favorem, / status saecularis degradatio consilio et perditione Eccl<esias>ticae im/munit<a>tis mercari nititur? Haecq<ue> omnia eo maiore scandalo, quia / affectato Apost<o>licae pietatis praetextu, talia opera Salvator hy/posciseos damnavit: Cicero de his politice asseruit nulla<m> / hominu<m> speciem reipublicae perniciosiorem esse quam eor<um>, qui cum mali sint, id agunt, ut viri boni esse videantur. // Nos, qui Divinae Eccl<esias>ticae et Patriae legis praecepta sequimur, in/obedientiae accusamur, ubi Iesuita omnes leges violat et trans/greditur avariciae arguimur, dum Iesuita cum scandaloso / numerosarum animarum periculo, actu hostile n<ost>ros Ep<isco>pales proventus occupat et usurpat. Turpissima infidelit<a>tis, quia / popularis turbationis calumnia afficimur, dum Iesuitae lenta, / violenta, serpentina via iamq<ue> repetito suae mutationis actu / facta progressiva novatioe adeoq<ue> fundato repetendae calamitosae / consequentiae metu omnem Eccl<e>siae potest<a>tem utilitatemq<ue> absorbendo / ad defensam iuriu<m> suor<m> populi animos irritare et Eccl<e>siae Patriaeq<ue> quietem incessanter turbare velle comperit.

Praeterire inter complura alia libet, quod a tempore, quo Iesuita hoc scanda/loso actu in Dioecesim condescendit, caeptum Eccl<e>siae, Monasterii, / residentiae Ep<isco>palis reliqua aedificia non amplius continuentur, quia po/pulus hoc, quod in Schismate nunquam tulit Iesuitae scandalo irrita/tus, promissa contribuere detrectat; hinc negligitur

Seminarium, / Scholae, typographia et sumptuose surgentia aedificia ipso suo ortu Ie/suitae praesentia in rudera antiquitatem praecipitantur.

Praeterire libet alia in dies quasi singulos incrementum summentia animarum pericula et Unionis interitum, nisi efficace remedio principia absurdae consequentiae sollicita vigilantia et matura sollicitudine tanto celerius abrumpantur, quanto periculosius nobis / absentibus, praesente autem Iesuita Theologo ad Stolae Episcopis / privative competentem ordinationem saeculares concurrere: canonica / populorum praebendam defuere hac necessitate permotis subductionem canonici et lege Hungariae requisiti fixi fundi pro subsistentia dissimulando fortasse acceptare stolae veluti incerti fundi / illegitima limitatione contentari debentibus parochis servitii divini / et animarum neglectus, inde necessario emerget, quod Parochi ob defectum fixae, canonicae praebendae successive media vitae alibi quae rere et hac ratione obligamen officii adimplere non possint. Consequenter, quanto periculosius incrementum depopulatio Ecclesiae nostrae / et Episcopalis iurisdictionis potestatis usurpatio Theologi huius dissimulatione, conniventia et saecularium favorum eblandimento in dies cumulatim sumere competitur.

Ea propter fundamento allegatarum aliarum ad hunc casum apud licibili / sacrarum bullarum canonum et legum patriarum in hoc aperto violento incorrigibili nullum processus aut testimonii statum requirere casum, quia in actuali delicto incorrigibiliter perniciter / perseverante delinquente rerum natura et Ecclesiae favore defensa / Ecclesiae hoc in casu legitimante, in quo actualis delicti permanente / offensivo notorietate iuris et facti notorio et hac etiam ratione / omnem probam sublevante in genere morum adeoque nullum litis processum, sed potius ob publici scandali gravitatem et iuge animarum / periculum paratae executionis remedium necessitante facto peritax delinquens defensam incontinenti provocat. Iudicis quoque / nobis competens nobile officium ad defensionem obligat, quia contra Ecclesiam et contra personam praesentiam nostram / commissum pertinaciter frequentatur delictum adeoque 16 Tripliciter Prohibente / Titulo prohibente ipso in nostro, quia nobilis iurisdictionalis potestatis / competentem praesentiam et personam continuati delicti facto reatus delinquentis melius probatur quam per testes, quod in causis / nullius praeiudicii, aut periculi in praesentia etiam pedaneorum / iudicium in Hungaria et Transylvania hodie locum habet sacrisque canonibus praecipue in correctione morum conforme est. Et alioquin in hoc scandaloso aperto delicti casu lata excommunicatio / nis sententia praecise declaranda est. Propter publice notorios / excessus ergo et prae primis propter iurisdictionis nostrae violatio / et proventuum habitationisque Episcopalis damnata / pertinace / usurpationem motu proprio et certa scientia invocato divino nomine nobis delegata apostolica potestate in nomine Omnipotentis Dei, Patris et Filii et Spiritus Sancti auctoritate Sanctorum Petri / et Pauli Apostolorum Iosephum Balogh Societatis Jesu Presbyterum cum omnibus suis

complicibus, ac quovis modo favore, au/xilio et consilio in praemissis eid** assistentibus in omni Eccl*<e>*siae fide/lium et Sanctorum Sacramentorum com*<m>*unionem excom*<m>*unicatum / declarantes forma iuris valida excom*<m>*unicamus, consequenter e/und** excom*<m>*unicatum exemplo Apostoli Satanae et angelis / tradendo universis et singulis, quibus supra devitare praecipimus / omnesq*<ue>* et singulos n*<ost>*rae iurisdictioni subiectos ab omni com*<m>*uni/one cum eod** et eius complicibus in virtute Sanctae Obedientiae / et sub eod** excom*<m>*unicationis anathemate interdicimus et in/hibemus serioq*<ue>* com*<m>*ittimus et mandamus, ut manu etiam / forti e residentia n*<ost>*ra amoveatur. Specialiter nobis usque / ad praestandam nobis quam Eccl*<e>*siae n*<ost>*rae exhibendam satisfactio/nem, ac futurarum laesionum praecautio/nem reservato casu. Secus facturi indignationem Omnipotentis Dei et S*<anctorum>* Petri et Pauli / Apostolorum se noverint incururos. Datum Romae ipso festo / Sancti Matthaei Apostoli et Evangelistae anno 1746.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 900, f. 1-13v., copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 900, арк. 1-13зв. Копія.

97

<1746 mai 14, Roma>. Memoriul lui Ioan Innohentie Micu Klein, Episcopul unit de Făgăraș adresat Mariei Terezia, Împărăteasa Austriei, prin care cere protecția sa și a Bisericii sale în conflictul cu teologul iezuit pe care episcopul îl excomunicase.

<14 травня 1746 року, Рим>. Меморандум Фогараського уніатського єпископа Іоанна Іннокентія Міку Клейна, відправлений на ім'я імператриці Австрії Марії Терезії, де виражає необхідність захисту свого та його церкви у конфлікті з єзуїтським богословом, якого єпископ відлучив від церкви.

Ad / Sacr*<atissi>*mam Cae*<sare>*am Regiamq*<ue>* Maiest*<a>*tem D*<ominam>* D*<omi>*na*<m>* Clementissima*<m>* / Humillimus Supplex Libellus intrascripti.

Sacr*<atissi>*ma Cae*<sare>*a R*<egi>*aq*<ue>* M*<aies>*tas D*<omi>*ne D*<omi>*ne Clementissime,

Ad Sacrae Cae*<sare>*ae R*<egi>*aeq*<ue>* M*<aies>*t*<a>*tis V*<est>*rae clementiae Thronum ta*<m>* congenitus iustitiae zelus quam vero sum*<m>*a Eccl*<e>*siae legum et libertatu*<m>* / Hungaricarum integrit*<a>*tem conservandi Cae*<sare>*o-Regia peopensio me / in humillimas sup*<p>*lices preces solvit.

Flexo poplite accludo actum meum iurisdictionalem sub A et sub B // novissimas adeoq*<ue>* in singulos quasi dies cumulas lesuitarum // calumnias, quibus acclusis continet*<ur>* veritas et tot annis continua/ta mea Apostolica patientia, quam Sacrae Regni Coronae homa//giale servitium et tot animarum interitus, ac periculum amplius non sustinet, ne indurata

calumniandi felicitatem Eccl<e>siae et Populi praecipitandi sum<m>a iudicia perversis occultis suggestionibus sub/vertendi et cum animarum publiciq<ue> boni interitu sacrilegam pri/vatam utilit<a>tem quaerendi licentia sum<m>u<m> temerit<a>tis apicem im/pune et ad solius Dei ultione<m> transcendet. Quia ergo poenis huma/nis flagella instigantur Divina ideo *meae*³⁰⁴ iam satisfacienda esse existi/mo iurisdictionali obligationi, Clementissime Princeps! Centum species patratorem per me delictorum calomniant<ur> Iesuitae; horum / nullam iustitiae ordine (licet id mihi promissum sit) experiri memor.

Pereunt animae, quae meae curae com<m>issae sunt, ut publicis legibus: iure / Patronatus et im<m>unit<a>te Eccl<esias>tica violata, privata gaudeat utilitate / et inter sum<m>os Regni status, ac ipsos Principes discordias concitet singulorum sua arte collisorum favores sibi mereri intendens sicq<ue> in/vadere meditans Iesuita. Propositionem hanc probant acclusa et in/ter alia reservata confirmant sequentes veritates. Postq<ua>m Eccl<e>sia mea ad Unionem Sanctae Romanae Eccl<e>siae accessit piis/simus Princeps Leopoldus <pri>mus anno 1699 die 16 Febr<uarii> emanato / benigno decreto im<m>unitatem Eccl<esias>tica<m> iure avito et exempto Eccl<esia>ru<m> / Hungaricarum Eccl<e>siae meae competere declaravit, in hoc Decreto nec / Theologi, nec Iesuitarum mentio habetur. Igit<ur>, qui covertendorum in Trans<ylvania> / abundantiam habent Iesuitae apud Neo Unitos utilitatem negotiaturi a<nn>o / 1701 19 Martii simulato eq<ue> longe remota consequentia sibi familia / res disparitiones ita providerunt, ut im<m>ediate dicto a<nn>o et die alia<m> / Regiam emanarit mandatum, quo Theologus (intelligebat<ur> Iesuita) / Ep<isco>po adiungendus praecipit<ur>. Hoc posterius Decretum usq<ue> hodie per status / Regni controvertitur et latente Iesuitarum utilitate haec contro/versia fovetur, qui Principi molestias, statibus displicentiam et Eccl<e>siae / meae odia quotidiana querat, ut hanc pacis pestem et collisionis / scatur<rigi>nem extirpem seposito hoc decreto viam com<m>unis iustitiae / amplexus sum et, quia inter Eccl<e>siam meam et status Regni mota / controversia Sacrae Coronae molesta ei reipublicae scandalosa esse // videbat<ur>, mixtam Aulicam com<m>issionem pro iustitiae definitione / exorari, huius progressum Iesuitarum fautores impedire compe/riuntur. Interea Iesuitae cum numerarum animarum interitu / suam utilitatem apud Augustam Aulam principio huius decreti / promovent et obtinent mihi Ep<isco>po totius decreti effectuationem spondent, si ipsorum impiis et iniquis intentionibus aquievero; ac demum / hoc ipso tempore statuum etiam favores contra meam Eccl<e>siam au/cupantur prodicione populi et eversione eorum, quae hoc Leopoldino de/creto Eccl<e>siae et populo competere declarantur.

An haec non sit collusionis species? An non sacris etiam literis damnatu<m> / adulationis malum? An non Principum et reipublicae felicit<a>tem subver/tens ambi-dextra et bilinguis pestilentia? Sacrae C<aesare>ae Regiaeq<ue> M<aies>t<a>tis V<est>rae / aequissimo iudicio in humillima submissione submitto.

³⁰⁴ Supra adiectum.

Qua latebrarum via? Et quoniam adversarium machinationibus? In op/pressionem Eccl<e>siae tam victorioso hactenus agatur? Dignitas Ep<isco>p<a>.lis / tanta minus mihi perquirere admittit, q<ua>nto magis actorum publicor<um> / implicantia sui n<atu>ra et facti notoriet<a>te in nullit<a>tem deficit.

Me absente seu toti seu praecise aliquibus partibus meae Eccl<e>siae / e gremio statuum Latini Ritus saeculares Protectores ordinantur. Si toti Eccl<e>siae et titulo assistentis bracchii saecularis, ac ad promo/ventas Eccl<e>siae intentiones: coercendam pertinacem adversariorum / et ab Eccl<e>sia mea extraneorum vim adeoq<ue> asserendam et defendendam im<m>unit<a>tem Eccl<esias>tica protectio instituatur hanc Apost<o>licae / assistentiae speciem recipio, iure autem cuiuscunq<ue> et quocunq<ue> / titulo aut q<u>litercunq<ue> assumibilis praefectionis in derogamen / Papalis Praelationis et Iure Patronatus durante praeter Regem nul/lum protectorem et in nullo casu recipere possem. In spirituali / namq<ue> iurisdictione officiosos non solum non admittere, sed etiam in / casu pertinaciter usurpatae et violatae iurisdictionis im<m>unit<a>tisq<ue> Eccl<e>siae Regni lege et officii mei Ep<isco>palis iuramento requirente / excom<m>unicationis anathemate amovere obligor saeculare in / causis civilibus prae primis in praesentibus ac similibus emer/gibilibus circumstantiis, si partem Eccl<e>siae a me, qua capite avellere / et in sua vota pellicere volunt saeculares ad ea, quae privata sunt, // non me ingero; qua vero publicum Eccl<e>siae meae statum tangunt, / iure supra declarato licite et valide defendo, non praecise lege Regni, / sed ipsa natura mihi assistere, quae duas contradictionis partes ad / identicam intentionem concurrere non patit<ur>.

Tota mea Eccl<e>sia per status Regni iniuria afficit<ur> et ideo ad iudicium / et defensam provocatur. Quomodo ergo status Regni seu in toto, seu in parte protegent suos adversarios? Et quia Eccl<e>sia mea actoris status, / vero in causa attractorum seu reorum personam sustinent? Qua / ratione reus proteget actorem? Et hoc quidem maiore attentione quo / evidentius est. Status Regni contra populum consequenter Eccl<e>siam / meam extrema egisse et agere, quia:

Primo. Praeterq<ua>m, quod assentatore Iesuita non obstante mea repetitio<n>e / Presbyteri Valachi incompetentibus carceribus saecularibus violata im<m>unitate Eccl<esias>tica hodie retineantur, id in aliis circumstantiis saepius attentatum est.

Secundo. Ut populi et Eccl<e>siae meae iustitiam apud altiores insta<n>ti<as> / multitudine laesorum et iniuriam patientium com<m>endatam reddere; populi mei numerum in Trans<alp>ina fert potissimum asserui, hoc / assertum ab adverso negabatur, ut exiguo populi mei numero prae/textuato eius cura et iustitiae administratio hac etiam ratione / negligebatur; adnumerationem igitur deveniri debuit, qua probatu<m> / est meum assensum, quia populi mei circiter centum familiaru<m> / millia successive conscripta sunt factaq<ue> combinatione diversar<um> / Tran<sylva>niae conscriptionum verificatum est populum meum nume/ro

facile potissimum esse in Tran<sylva>nia et hac ratione etiam mereri / celerem impartialem administrationem.

Tertio. Anno 1699 16 Febr<uarii> emanatum et Albae Iuliae eod anno 1699 / 8 <Septem>bris legitime publicatum per status nemine contradicente et sine / aliqua restrictione decretum Leopoldinum declaratoriu<m> legale. / Decretum recenter confirmatum per status controvertitur et cu<m> restrictione decretatur. Ergo per status Regni hodie ipsa Eccl<e>siae / n<ost>rae im<m>unitas violatur quam clementia regia avito iure Eccl<e>siae // meae competere recognoscit. Hoc statuum facto patratam violatio<n>e<m> / im<m>unit<a>tis, quae Eccl<e>siae meae competit, probat Tit<ulus> Par<tis> <prim>ae Trip<artiti>, hoc / enim Titulo prohibetur confirmationem esse prioris iuris praecisam / roborationem adeoq<ue> confirmatione nullam quaesiti iuris induci no<v>ationem et ideo confirmationem non esse de necessit<a>te, sed praecise / de bene esse iuris confirmati. Ergo status actum Regium et ab a<nn>o / 1699 pacifice et sine restrictione quaesitum et alioquin competens / ius meae Eccl<e>siae hodie violant seq<ue> hac violatione motae necessariae / litis partem contradictionis constituunt.

Quarto. Non solum in his et similibus casibus mihi et Eccl<e>siae meae / negatur legalis iustitiae administratio, sed etiam praeterq<ua>m, quod / Theologus (hoc est simulatus Iesuita) cum prohibita utroq<ue> iure / dismembratione proventuum Ep<isco>palium consensualibus Regiis literis / iniuriose implicetur omissa etiam ex his literis consensualibus fis<calis> evictio non corrigitur, cum tamen hi errores aut potius iniuriae / corrigi debeant per eos, qui hos cum mea et Eccl<e>siae meae laesione com<miserunt>, argumento Tit<ulo> 12 Par<tis> <secund>ae Tripar<titi>, ubi sic habetur: «Hic / tamen advertendum est, si etc. error aliquis etc. com<m>issus fuisse de<prehendetur> etc., prout casus per se obtulerit, reformari poterit atque / debebit. Verum tamen si etc. error aliquis per donatarium in ea com<missus> fuerit, reformari usq<ua>m poterit».

Praetereunda mihi sunt reliqua, quia Sacrae M<aies>t<a>tis V<est>rae praesentia vera et / legale praemissarum indecentiarum et erroneorum consiliorum enna<ratione> erubescere cogit, sufficit ergo, quod ea, quae contra me et mea<m> / Eccl<e>siam etiam assentatore Iesuita acta sunt et aguntur, extre<ma> opressionis speciem constituent consequ<ue>nter extra praeallega<tam> bracchii saecularis assistentiam, hi status, ac in parte, nec in toto / laesa totae Eccl<e>siae protectores asseri possunt.

Postulatam pro me iustitiam legitimat recens inter status enatum / exemplum, quo pars eorum se laesa<m> existimans a reliquor<um> statu<m> / facto ad Augustam Aulam provocavit. Legitimat postulatum meu<m> / Sacrae Coronae servitium et publicae tranquil<l>it<a>tis conservatio, quia / in hac laesione permittit<ur> defensa Tit<ulo> 14 Par<tis> <prim>ae Trip<artiti>, ubi sic legit<ur>: / «Secundus casus est, si quis evidenter se erigit et op<p>onit contra // statum publicum Regis et Coronae. Haec tamen erectio se ipsum iuste / defendendo notam afferre non intelligit<ur>». Haec lex sine ulla restrictio<ne> confirmatur per Art<iculos> 7 / 1715 et 9 / 1723 hisq<ue> legibus cohaeret Art<iculus> / 55 / 1715. In hac

porro fundamentalium Eccl^esiae privilegiorum et pu**bl**icarum Regni legum violatione / ad casum, quo Regia iustitia ad/ministratio negligitur, defensae modum describit et legitimat usu va**l**idus Artⁱculus 8 Ula**d**isla**i** Decr^etorum 6 et Tit^ulo 24 Par^tis ^{<terti>}ae Trip^artiti. Me itaq^{ue} Sacro / Verbo publico scripto Regio confirmata et recognita desideratissimi / Principis Leopoldi ^{<pri>}mi clementissima Eccl^esiae meae competentis im^munit^atis declaratio per Coronae subiectos mihi Tit^ulo 2 Par^tis ^{<prim>}ae Trip^artiti / et tam aliis legibus quam usu et consuetudine praecise iustitiae li**ber**te, non vero status dignit^ate pares ipso facto impune laedatur.

Ea**pro**pter Sacrae C^aesare**ae** Regiae M^aiest^atⁱ V^est^{rae} regibus humillime sup^plico dignet^{ur} / pro congenita sita clementia semet Sacra^m M^aiest^atem Reginam / Hungariae Principem et D^{omi}nam meam clementissima^m eatenus / benigne interponere, quatenus me in exercitio iurisdictionis meae / et in executione competentis iustitiae innata Regia aequitate pro/tegere ad mentem allegati Leopoldini Decreti sacrilege avulsos / a mea iuri^sdictione Presbyteros e saecularibus carceribus meae iuris/dictioni restitui, ac ut calamitosae consequentiae tand^{em} coerceant^{ur} / effective infligendas lege Regni patris excessibus com^mensuratas / poenas serio et irremissibiliter decerni praecipere sicq^{ue} tam in hac / parte quam alias ante hac resolutam et novissimis per me sub/missis humillimis precibus exorata medio mixtae Aulicae Com/missionis impendendam iustitiae administrationem publice asse/curata rebus et personae meae legaliter competente securitate / clementissime accelerari facere dignetur. Gra^{ti}a^m et clementia^m / humillimis sacrificiis et precibus iugiter deservituris // Sacrae C^aesare**ae** Regiaeq^{ue} M^aiest^atⁱ V^est^{rae} / humillimus Capellanus / Ioannes Innocentius Lⁱber^{us} B^{aro} Klein / de Szad Epⁱsco^pus Fogarasensis / Graeci Rⁱtus Unitor^{um} in Tran^sylvaⁿia //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 900, f. 13v-16, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 900, арк. 13зв -16. Копія.

98

1746 mai 28, Sibiu. Petru Dobra îi trimite, de la Sibiu, lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo și comisar imperial, proiectul în opt puncte de atragere la unire a românilor schismatici.

28 травня 1746 року, Сібіу. Проект плану роботи цибинського (сібіянського) румунського жителя Петра Добри з розповсюдження унії серед румун.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcopo, / Domine Domine Gratosissime! /

Commissum tardius solvo et expedio tam ob / statum valetudinarium quam ob multitudi/nem negotiorum diaetalium; nihilomi/nus tamen ea, quae

possibilia et tempori ma/gis congrua videbantur, synoptice ill<ustrissi>mae / D<omi>na<ti>oni V<est>rae accludo. Plura essent / ad rem, sed illa differuntur. Quibus / me impensissime recomendo et maneo // Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi // humillimus servus / Petrus Dobray / m<anu> p<ropria> // Cibinii d<ie> 28 Maii / 1746. //

Proiectum, / qualiter videantur posse reconciliari Valachi ad recipiendam Unionem /

1mo. Dum defectionis malum aliquas partes Tran<sylva>niae tantum occupaverit / infecerit<ue>, signanter Comitatum Hunnyadensem, partem Albensis, nec/non Sedes Saxonicales; curandum esset omnibus modis et mediis pa<riter>que admovendis, qua placidis, qua severioribus consiliis et mandatis, / ut illud ad alia loca non extendatur. Adeo<ue> coërcendi essent primum / sacerdotes schismatici et hoc fine officilaibus Comitatum et Sedium severiora perscribenda mandata.

2do. Cum Schismatica Religio in Tran<sylva>nia (in qua quatuor receptae nume<ratur>) sapiat quintam et per consequens non receptam, sed pro lu<bitu> Principis ad tempus tollerantem, iam vero mediante Unione / per Clerum professa abrogatam, hinc Princeps Haereditarius in ean/dem etiam vi legum patriarum animadvertendi potestatem ha<beret>. Verum /

3^{io}. Ita appareat distinctio inter vere unitis et professos sacerdotes, / necnon neo-numerose adventantes schismaticos popas, vere unitis / professis et in Unione Sacra firmiter perseverantibus persecutionem<ue> / populi sustinentibus sacerdotibus, iam dudum per Ma<ies>t<a>tes appro<missi> Regii favores et privilegia unacum designatis subsistendi / beneficiis Ecclesiasticis essent elergienda. E contra vero /

4to. Alibi extra Tran<sylva>niam ordinati neo<que> adventantes sacerdotes / schismatici populum<ue> ad turbas persecutionem<ue> unitorum, / necnon detestationem Templorum Sacrorum<ue> pristinorum / animantes et tam clam quam palam pessima de Unione coram / populo in conventiculis loquentes tractentur, qua Seculares, / im<mo> velut indigni Regia clementia possent reduci ad primam / suam in Ar<ticu>lis Regni expressam conditionem ipsis<ue> ultra illum / onus aliquod sensibile annuatim pro dispositione Aulae salvandu<m> // infligi. Perinde<ue> /

5^{io}. Etiam plebeis in Fundo Regio existentibus et libertatem perso<nalem> praetendentibus, tanquam peculio Principis extraordina<rias> Regnotenus imponi solitas contributiones, aliquis census nomi<ne> Dominii Terrestrialis imponi, quatenus experiantur, quae sit / distinctio et quid sit a gratia Regis et charitate Romanae Ecclesiae / recessisse. /

6^{io}. Faciendae essent dispositiones solidae, ac in perpetuum duratu<rae>, praecipue in confiniis ad Valachiam et Moldaviam, ut omnis / Cleri Valachici in Tran<sylva>nia existentis cum Moldavia et Va<lachia> com<m>unicatio vel rescindatur, vel in quantum etiam tollera<retur> admitteretur<ue>, nota sit et minime suspecta. Quo / fine ad hoc tam com<m>endantes confiniarii quam Tricesimatores / rigorosis mandatis essent instruendi pari intimanda atten<tione> circa Calugeros et alios Popas, qui sub praetextu elee<mosynae> colligendae ex partibus Turcico Imperio subiectis / in Tran<sylva>niam veniunt et per illam ultro citro<que> vagantur; / qui

tametsi admitterentur venire, nihilominus tamen cum tali / cautela id fieri deberet, im<mo> etiam iuramento, ut in locis / debitis sese insinuent et nullatenus vel divina peragere, vel / catechizare, aut in Templis, aut extra Tempa ad populum ser/monem facere praesumant, multo minus contra Unionem do/cere. Contravenientes vero unacum receptoribus, qua / publici haeretici tractentur, veluti tumultuum excitatores. / Verum quia /

7mo. Praeter quod per huiusmodi Calugeros saepius senserit, novis/sime vero per impostorem Bizarionem passa sit Unio, prae/sentem iacturam et ecclipsin, etiam libri ad cultu<mo> divinu<mo> / ex Moldavia et Valachia adferri soliti et quaqua versum in hac / Provincia distrahi, fomitem Schismatis in se circumferunt. / Adeoq<ue> in perpetuum et sub poena confiscationis, in Tricesimatores // vero amotionis ab officio interdicta horum inductione distractioneq<ue>; / ne Ecclesiae tamen defectum patiantur, providendum esset ex Regia / clementia, ut Typographia Valachica (cuius quedam partes exstant) / olim Albensis restauretur et castigati saltem ad usum cultus di/vini imprimantur necessarii libri suo loco et tempore speci/ficandi. Non minus /

8vo. Pro eruditione iuventutis Valachicae essent necessariae Scholae prae/ter vernaculam linguam Graeco – vel Schlavonico – Latinae, ut / praeter humaniora doceant<ur> etiam Casus et Ritus, quorum hic / apud Popas sum<mo>a est ignorantia habitisq<ue> in Provincia / Scholis exitus ad partes Turcicas studiorum gratia pe/nitus interdicatur Valachis Nobilibus, Libertinis et / plebeis. Primis quidem iuxta Ar<ticu>los Regni, his vero / pro arbitrio puniendis. //

[*In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:*]

1746. / Proiectum, qualiter videntur / posse conciliari Valachi Tran/sylvanici³⁰⁵ ad Unionem. //

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*] Religionar<iorum> 40. //

[*In dorso, in media pagina, verticaliter scriptum:*]

Proiectum in causa compo/nendorum Schismatizanti/um in Transylvania Valachor<um>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 889, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 889, арк. 1-2. Копія.

1746 iunie 12, Carei. Scrisoarea autentică prin care contele Francisc Károlyi³⁰⁶ îl invită la el pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo.

12 червня 1746 року, Карей. Запрошення, надіслане Мукачівському єпископу, на сімейне свято піджурана Каролі в маєтку села Бакта.

³⁰⁵ Sequitur deletum: ab.

³⁰⁶ Născut în anul 1705, mort în anul 1758 la Carei. S-a remarcat prin atitudinea extrem de binevoitoare față de religia greco-catolică.

Illustrissime, ac Reverendissime D<omi>ne Episcopo / D<omi>ne et
Parens mihi aestimatissime! /

Honoratas semper apud me Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>dissimae
Paterni/tatis V<est>rae responsorias debito cultu suscepi non fuisse /
necesse, ut respectu p<rae>sciti negotii ad tales, quas literae / exhibent
demissionis suae condescendere velit, expressio/nes meae etenim ad
infirmationem instantis scriptae / non erant intentionis, ut sacro
Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>dissimae Pat/<eterni>t<a>tis V<est>rae
muneri et gloriae divinae p<rae>iudicent, quin e converso quidquid ad id
pertinens censi poterit, quem/admodum in aliis hoc quoq<ue> in puncto
continuandum / existimem. Interim, ni me etiam ingentia negotia / propositis
identidem frustrarentur, hoc reditus mei tempore optassem fine capiendae
integrae consolationis / Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>dissimae Paternitati
V<est>rae domi quoq<ue> suae / debitum honorem deferre, verum
siquidem dilucissimis / meis consanguineis hac vice ad me pleniore numero /
congregatis cum iisdem hodie ad Bakta, inde vero / sine mora ad partes
vicissim superioris iter continuare / debeam, referre solummodo devotionem
hanc occasione / speratae ad finem huius, abinde reditus, moraeq<ue>, ne
fors / diuturnius p<rae>standam interea obsecro, ut, si eandem /
Ill<ustrissi>mam, ac R<everen>dissimam P<aterni>t<a>tem V<est>ram,
dum et quando ad / has partes divertere contingerit, domum mea<m>
tanquam / propriam cohonestare ibiq<ue> pro lubi<tu>m mandare
digne/tur, id utiq<ue> fortunae meae ducturus. Qui et in reli/quo persevero //
Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>dissimae P<aterni>t<a>tis V<est>rae //
Devinct<issi>m<us> Filius <et> Obedient<issi>m<us> / Servus /
F<ranciscus> C<omes> Karolyi . m<anu> p<ropria> // Karoli 12 Iunii
1746. //

[In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:]

Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Munkacsien<si> //

[In dorso, superius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

Károlyi Fran<cisci> Comitis / a<ute>ntica litera, qua Ep<isco>pu<m>
Munkacs<iensem> ad se invitat.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 917, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 917, арк. 1-2.
Оригінал.

100

1746 iunie 16, Máriapócs. Fragment din ancheta făcută de Mihail Manuel
Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în Scaunul Sibiului, în timpul vizitațiunii
canonice efectuate de acesta în calitate de comisar imperial.

16 червня 1746 року, Марія-Повч. Фрагмент дослідження, проведеного
Мукачівським єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським у м. Сібіу під час
його канонічної візитації як імперського комісара.

Suburbium Cibinien<se>

Denile Moge, Komán Szanchir, Kirile Korneczanul, / Bukur Dragote, Dumitru Pescariu, Opre / Kinde, Ion Csore.

<Pri>mu<m>. Reliqua puncta respondent sese id facturos, quod Poss<ess>io / Szellyste faciet et in omnib<us> ad illos sacrilegavit.

Possessio Gurareului

Iudex Dumitru³⁰⁷ Mangu, Radul Paupusz, Bukur Manta, Arsenie Grigorie, Opre Veltiu.

<Pri>mu<m>. Ab initio, ob communem rumorem.

<Secun>dum. Nullas omnino habuimus querelas, nihil observavimus.

<Ter>tiu<m>. Demandatu<m> e<st> circa Pascha per Lujnát mandatu<m>, q<uod> intelle/ximus, non tamen³⁰⁸ observavimus ideo, quod literae / circulares ex Szellyste missae ad nos pervenerint, sic quid / demandabatur contrar<m> et prohibebatur sub his terminis: / «prius scoria (id est Zgure) et ferru<m> computrescet quam / cadavera unitor<um>», quin etia<m> audimus, quod in dicta / Szellyste exhumata fuerint quaedam cadavera, quae / integra inventa sint, eo quod unitoru<m> sint adeoq<ue> / excommunicata.

<Quar>tu<m>. Sequitur ex <ter>tio.

<Quin>tu<m>. Non³⁰⁹ aliter <quin>to.

Iam intravit informatione<m> //

Inchoavit Visitatio in Districtu Fagarasien<si> et Burke<n>sien<si> inq<ue> / Poss<ess>ione Porumbak die <pri>ma Martii 1746>

Responsio Archi-Diaconi Vaszilie Barantsiu

<Pri>mu<m>. Pagos 27. Sacerdotes unitos 44, non unitos circiter 24.

<Ter>tiu<m>. Demandatum est, ut desistant a functionib<us>, quoru<m> aliqui obser/varunt, aliqui n<on>; er<r>ores introduxerunt et unitos calumniis affe/cerunt, de his tamen sacerdotes melius scient; et auxilium petiit / a variis D<omi>nis et quibusd<am> in locis obtinuit.

<Quar>tu<m>. Aliqui promiscue celebrant.

<Quin>tu<m>. Popa Rad , Pliton Dragus seu ibidem P<opa> Miklos in pago Kis / Vajda, P<opa> Alda, in Besibagh, P<opa> Bukur et P<opa> Steffan, in Also / Alpas, P<opa> One, in Porumbak, P<opa> Guse, in Sz<ent> Koreje, P<opa> Helmagy, / item in Porumbak Caluger P<opa> Ilie, Arpasien<sis>. Caluger P<opa> Ion.

<Sex>tu<m>. A quib<us> acceperint passuales et quomodo transiverint n<on> scit.

<Septi>mu<m>. Effrenatione Neoterico<ru> et eliminatione Calugero<ru> <m>.

Responsa Presbyterorum

Ex pago Skorej. Popa Sandru et Popa Ion ad <pri>mu<m> universaliter / Caluger P<opa> Ion Namczul³¹⁰ respondent incepisse / ante annum per P<opam> Almacs Apostata<m> et Calugero<m>, quem fovet

³⁰⁷ Sequitur *Murg* deletum.

³⁰⁸ Sequitur *observan* deletum.

³⁰⁹ Sequitur *alter* deletum.

³¹⁰ Sequitur spatium album circa 3 cm.

Popa; / ad <secun>du<m> universim affir<mant> / Capitaneu<m> maxime unu<m> Neotericu<m> Almacs habent; ad <ter>tiu<m> affirmative respond<ent>: / statuerunt pagenses inter se birsagiu<m>, qui Ecclesia<m> com<m>uni<ta>tis frequentarent / et a potiori ex instinctu Popa Urse sum<m>i Corip<haei> Sandru Haburacs, / Stancsul Berdasul.

Ex pago Szarata. Popa Rad per eosdem, per quos priores Szko/rie<ses>. Caluger plurima contra Unionem effecerit et qui aliis pagis / etiam neoterici similia calumniati sunt³¹¹. Corip<haei> Gavrielle Kellefariu, Radul Markul, / Ion Metzeseu.

Ex pago Besinbagh. P<opa> Lazar per Caluger<um> ex Felso Veste / Bukur vocatu<m> habet duos: P<opa> Bukur ex Ruker oriun<du>, P<opa> Steffan / inde oriun<du>; Rad Bolovan disuasit, ne decreta regia observare; rusticus / copulatus Georg<ius> Lalucz in <secun>do gradu mixto tertio a Neo<ordinato> Steffan; / statuerunt mulcta<m> circa sese pagenses, ne Ecclesia<m> frequentent. Corip<haei> / Ion Sztanitzlau, Mikályi Ilgrancze, Bolovan.

Ex pago Dragus. P<opa> Ion, P<opa> Sztroje per P<opam> Pliton; Popa Rad, Pliton; P<opa> Miklos Popae Ion incitati sunt verberatione<m> et morte<m>; Caluger Ra/phaël eiusdem loci summus Coriphaeus; statuerunt pagenses mulcta<m> intra se multi invitent ad templum, sed n<on> audent ob metu<m> reliquo<um>; / Corip<haei> Mathei Botul, Mang Szeniszlau, Boër Many, Andras Boër.

Ex Felső Porumbak. P<opa> Sztán et P<opa> Thoder per Calug<er>um P<opam> Ilie / vocatu<m> ex eodem loco oriun<du>; habent 2 N<eotericos>: P<opam> Simeon et P<opam> Filimon; sunt Corip<haei> / Avram Berdasul et Ion Kepeczine.

Ex Also Porumbak. P<opa> Opre per Mattei Boer et suu<m> filiu<m>; / P<opae> libros acceperunt et retinent; Ecclesia<m> scinderunt; habent 3 neo<tericos>: Popa Ion, filius Popae Naicsi ad nihil se miscuit; P<opa> Jose filius Boër; P<opa> / Abraha<m>, puer cuius Popa Radul a Boerul appellatus<ue> ab eodem / haereticus sine lege; sunt Corip<haei> nominatus Boer et Czere Mone.

Alsó Arpas. P<opa> Georgie per eius loci Calug<erum> et suu<m> nepote<m> nomine / Popa Ion; habet unu<m> n<eotericum> P<opa> Ion, qui copulavit Tade nomine / hominem habentem una<m> uxorem, iam alia<m>; hic autem Popa Ion e<st> ex / Felső Arpas. S<unt> Corip<haei> Ion Szaluchie, Ion Kampsii Dubrin.

NB! Ad robotas d<omi>nales p<rae>standas trahitur.

Felső Arpas. P<opa> Opre et P<opa> Komán per Neotericos eius loci / pagenses acceperunt³¹² et templum et hodiedu<m> usurpant; habent Ion, / Szimeon et Halmaj et Caluger Ananias Popae Opre minantur / pagenses; dixit Neotericus P<opa> Ion, quod ideo infans n<on> crescat, quod sit / baptizatus ab unito, ac proinde deberet rebaptizari; statuit Alde / Pampu Coriphaeus, uter quis Popa Unitus pellitur ad robotas dominales / a vidua

³¹¹ Sequitur deletum: *copulates Georg<ius> Lalucz in / <secun>do mixto tertio gradu a.*

³¹² Sequitur deletum: *Cler et.*

Michaëlis Telesky; Corip<haei> One Birsan, Thoma Pampu, Avra<m> / Boër.

Alsó Ucse. P<opa> Sztan et P<opa> Bukur per Neotericu<m> Rad et pa/genses similiter acceperunt et retinent; habent 1 N<eotericum> Popa<m> Rad; Coriphaei Iudex Radul Bobes, Radul Dalya.

Also Viste. P<opa. Mattei in pace; habet apostata<m> P<opam> Denile.

Korbi. P<opa> Ion; semet in pace; habet 1 n<eotericum> P<opam> Sztenile; / universim Neoterici et Calugeri incitarunt; praeter / Alsó-Viste et Korbi omnia beneficia accipiunt Neoterici / in aliis pagis. Universim eliminatione Calugeroꝝ et Neotericoꝝ<m>, qui noctu hinc inde funguntur / et pagenses reducunt.

F<első>³¹³ Viste. Popa Kosztantin asserit se hactenus in pace fuisse; / habet duos schismaticos Popas, Radu et Tompse; / semet bene consciunt et omnia promiscue celebrant.

Felső Ucse. Popa Ion et P<opa> Komán; sunt etia<m> n<on> uniti / P<opa> Savu, P<opa> Dumitru, P<opa> radu et P<opa> Mattei inde / oriundi asserunt se hactenus fuisse in pace et omnia / promiscue celebrasse et ex beneficiis participasse.

Opre Keczifra Veteroterici Popa Haburacsu, P<opa> Toder / Halmacsu ante 30, alter v<er>o ante 3 annos ordinati ibidem habent / parochia<m> auctoritate pagi, nunquam fuerunt Ep<isco>po in Unione / subiecti, prouti nec nunc unacum pago se subiicere volunt.

Stretzia-Kerczisoare.

Responsa Neotericoꝝ

Ex pago Besenbak. P<opa> Bukur et Stephan.

<Pri>mu<m>. Sumus Popae.

<Secun>du<m>. Ante annu<m> in Bukurest ab Ep<isco>po Neophit³¹⁴ ordinat<os>.

<Ter>tiu<m>. Parochia<m> servant in dicto loco auctoritate pagi; appro/mittunt se amplius non velle functionibus parochialibus im<m>iscere.

Felső Ucse. Popa Radu, Popa Szavu.

<Pri>mu<m>. Sumus.

<Secun>du<m>. Popa Radu ante 30 annos in Bukarest ab Ep<isco>po Afftim³¹⁵ ord<inatus>; / P<opa> Szavu ante 18 annos ordina<tus>³¹⁶; Popa Rad obtulit patentes ab Ep<isco>po Pataky et profitetur se unitu<m> / esse et promittit se in omnibuz obediens<m>³¹⁷ futuru<m>; Szavu / vero dixit se ad nihil immiscuisse, nec velle deinceps, sed se ac/commodavit Ep<isco>po venturo.

Alsó-Ucse. Popa Radu.

<Pri>mu<m>. Sum in Valachia ante 12 annos ordinat<us> aliaq<ue> vice subditus / D<omini> Inspectoris a trib<us> annis; ibidem se parochia<m>

³¹³ Ante scriptum et deletum: *Felső*.

³¹⁴ De fapt este vorba de mitropolitul Neofit Cretanul (1738-1753).

³¹⁵ Probabil este vorba despre mitropolitul Antim Ivireanul (1708-1716).

³¹⁶ Sequitur <ter>tiu<m> deletum.

³¹⁷ Sequitur *esse* deletum.

habere dicit; / quam cum reliquis supranominatis promiscue administrat; / ad reliqua se allegat ad pagu<m>; ac singulariter annotandus.

Dragus. Popa Miklos, P<opa> Radu.

<Pri>mu<m>. Sumus Popae; P<opa> Miklos ante 20, alter vero ante / 25 annos ordinat<i>; habemus patentes, sed domi; pa/rochia<m> ibidem habent³¹⁸; Miklos quidem se submittit; Radu / vero, ut subditus Telekianus temerarie respondens dicit autoritate pagi functiones exercere, nec deinceps se vult sub/dere Ep<isco>po relegando se ad pagu<m>.

Also Arpas. Popa Ion: sum ante mediu<m> secundu<m> annu<m> in Buku/rest ordin<atus>; subditus Adami Teleki passuales accepit Coronae / 4 Marian<is> a Commendante; parochia<m> habet, nec se miscet / parochialib<us> vult, tamen se subiicere Ep<isco>po bonae spei esse / videtur³¹⁹.

Szkorej. Popa Chariton.

Sum: ante 20 circiter annos in Bukarest ordinat<us> subdit<us> Fiscalis; pa/rochia<m> nulla<m> habuit usq<ue> ad proxime elapsa<m> Epiphania<m>; tunc vero / cogente pago caepit administrare; de reliquo in omnibuz ser/watt cum pago.

Felső-Porumbak. P<opa> Simon et P<opa> Philimon.

Sumus ante sex annos in Moldavia in Redeucz ordinat<i>.

NB! Habent / manumissionales a D<omi>no Administratore Nagy János de Csora, / desiderant se subiicere et inter se non volunt im<m>iscere.

Also-Viste. Popa Radu et Popa Kompse; Radu Nobilis; sumus / primus ante 30, secundus ante 25, ordinat<i>; ibidem habent / parochia<m> autoritate pagi; notandi singulares, quia fiscales, / revocant se in omnibus ad pagu<m>.

Alső-Porumbak. Popa Ioseph, alias Nobilis; P<opa> Avram; P<opa> Ion / sumus: circa annum, duo in Bukarest, unus³²⁰ vero³²¹ in Mol/davia ordinat<i>; passuales Ioseph accepit ex Scriba / Commendantis dicendo se ire pro ordinib<us>, iste legit et scit prohibitione<m> / Pravilae, nihilominus instinctu quorunda<m> pagensiu<m> pro ordi/nibus suscipiendis ivit; parochia<m> nulla<m> habent, sed tamen / Ioseph iuramentu<m> deposuit in Bukarest de non suscipienda / unione, interi<m> hic copulavit et baptizavit indiscriminatim se requirentes. Ioseph et Avra<m> nullo modo / volunt se subiicere Ep<isco>po; Ion vero in omnib<us> obtemperan/tem se vult exhibere.

Korbi. Popa Sztanile. Sum ante annu<m> in Bukarest ab Ep<isco>po Neophit ordinat<us>; passuales accepit a D<omino> Commendante . Coronen<si> dicendo se Ep<isco>patu<m> velle ire; nulla<m> Parochia<m> habet; subditus alioquin Fiscalis ad nihil se miscuit et / vult se subiicere autoritati iuriu<m>; subiugit, quod facient re/liqui, ille quoque facturus.

³¹⁸ Sequitur *Radu* deletum.

³¹⁹ Sequitur deletum: *est*.

³²⁰ Sequitur deletum: *alter*.

³²¹ Supra scriptum.

Felső-Arpas. Veteroterici: Popa Halmay et P<opa> Ion; pri/mus ante 30, secundus vero ante 31 annos ordinat<i> in / Valachia; ibidem habemus parochia<m> autoritate pagi / et simul robotas dominales p<rae>stamus; si possent eximi / a publicis oneribus protectione Ep<isco>pi vel<l>ent se eidem / subiicere.

Calugerus ex Also-Porumbak

Hic Joseph ante 21 annos ordinat<us> a 7 annis / Calugerus³²² Calugeratu<m> accepit in Valachia alias scitu / Ep<isco>pi et eius licentia deget in eodem monasterio et appromittit / obedientia<m> Ep<isco>po et quod n<on> velit se miscere ad parochialia.

Calugerus ex Skorej

Popa Ion Innokentie Vyanczul a 26 annis sacer/dos, a 8 / Caluger<us>, a sex annis in hoc monasterio residet; / Calugeratum assumpsit in Moldavia, trepidus et utpote / tormentatus, quid respondeat ne sciens corrigendus necnon / maxime per D<ominum> Administratorem. //

Responsa Pagor<um>

Alsó-Viste. Sztenile Kirse alias Sztancsul Nobilis Iudex; Algya / Borzes, Zinas Petras ad omnia observarunt et observaturos se a modo quoq<ue> in posteru<m> appromittunt.

Besinbak. Iudex Ion Stepiskan, Ion Priaru, Boer Lalucz, Mihály / aeq,ue> Boer, Andras Koste, Mihály Domsa; Pagus Fiscalis / temerarius Ion Priaru Boer respondet, quod, si hodie moretur, suus / filius potius solus sepeliret eu<m> quam popa<m> unitu<m> vocaret; cuius / sententia<m> signantur alii nominati.

Dragus. Iudex Lazar, Radul Oncse, Serban Kodre, Alde Roska, Many / Andras; pagus fiscalis; nolunt se submittere, nihil tamen / pro ratione ad fora possunt.

Korbi. Iudex Koman Opris, Radul Koszte, Radul Birsan; / pagus fiscalis, hactenus fuerunt obedientes, a modo imposte/rum respicient alias pagos vicinos.

Felso Viste. Iudex Sztroje Sefala, Ion Merariu, Simeon Tabere, Ianes / Berul, Radul Harabal Nobilis.

Felso-Arpas. Alde Pán, Toma Pán, Sztancsul Boërul, Isztratje / Boerul, Dobrile Toder, Toderike Simon Irimie opposuerunt / se omnimode dicendo, quod nullatenus submittant.

Alsó Ucsa. Sztan Vere, Opra Bacsel, Radul Buzdulacse, / Steffan Barbat, Ion Dumitru Iudex.

Alsó-Arpas. Isztratje Deskulczul Iudex, Ilie Lyduka, Ion Berszán, / Bogdan Boer, David Vósz, Michaël Sosztade

Felső-Ucse. Ion Gyude, Necula Vijla, Ion Szile Boër.

Felső-Porumbak. Kompse Blasian Ion, Ion Haczul, Ion Sztottpicza, Iliszie Lup, One Posse.

Szkorej. Iudex Luca Tepleu, Opre Mark, Opre Berdas, Andrej / Kokosse, One Szeuczye, Ion Virssu.

Opre-Kirczisore. Iudex Veszii Gecze, Nikita Udirste, Ion Boerascu, / Radu Bobaru, Sztancsu Bledre.

³²² Sequitur *cler* deletum.

Sztreze-Kirczissore. Iudex Andrej Sztojka, Ilie Udirste, Andrej / Kretz, Kozte One. NB! Hi dixerunt, quod illorum D<ominus> Terrestris / Comes Teleky in suis bonis non permittat sacerdotes unitos / esse; insuper praespecificati pagi exceptis tribus, omnes / obstinate responderunt.

Felso-Porumbak. Iudex Ion Szolomie, Ilie Szolomie, Ion Kepeczine, / Toma Szilhe Boer, Gergie Sztroe.

Szarata. Gravriile Kellefan opposuerunt se et sacerdotes unitos / nullatenus volunt recipere.

Calugeri Dragutienses

Raphaël³²³, Csyereszin.

Hic ante 13, ille ante 9 annos ordinat<i>; Raffaël in Vala/chia ab initio calugeratu<m> accepit, iste vero in dicto monaste/rio a quodam popa accepit; subiecti erant illis, a quibus ordinat<i>, in posteru<m> vero sicut circumstantiae temporum / docebunt. //

Calugerus Felső-Vistien<sis>

Bukur – Pachomie ante 36 ordinat<us> Calugeratu<m> ante 12 / annos accepit. Hic sentire videtur esse bonus. //

Responsio

Archi-Diaconi Burkosien<sis> Ladislai Kokoni

Ad <pri>mu<m>. Pagus 14. Popas Unitos circiter 19 habet, n<on> Unitos 18 ½. / Demandari illos, ne miscerent sanctionib<us>, non tamen obtemperarunt omnes. Errores multos introduxerunt, sed specialiter / P<opa> Mattei non scitur consacrato aut praedicto / vino paravit pecora, ne crepent, sed plura crepuerunt, / deinde «petii assistentia<m> et partim obtinui, partim non»; Coriphaei maxi/mi P<opa> Vaszilie Koresdien<sis> et filius Benedirffien<sis>; NB! One Szile / Birkosien<sis> rusticus remisit crucifixu<m> ad forma<m> Latina<m> factu<m>³²⁴ dicendo: «Quis hanc Maskara<m> huc tulit?»

Responsa Presbyterorum

Ruker. Popa Ion et P<opa> Zachariae. NB! Coepit turbatio ante / annu<m> idq<ue> universaliter respondent omnes se turbatione<m> apposuisse / affirmantes deposuerunt quaerelas omnes Neoterici more suo / plurima evomuerunt, quantum ad Decretoru<m> observationem passim / dicunt rustici, quod haec sint ex deceptione Archi-Diaconorum, / qui Magnatib<us> pecunia<m> offerunt; passim iverunt ad Monasteriu<m> / Szarkahoz ad popa<m> ibi degent, qui pariter Pascham et aquam bene/dicta<m> pro pecunia distribuit; Hegumenus ex Felső Szombat / quasi omnia stolaria ar<r>ipuit; similiter egit Calugerus Dragusiensis / ab huius loci Parocho accepit tunc neotericus agru<m> parochiale<m>; / remedium communiter existimant ablatione<m> neoterico<rum> et calugero<rum>.

Földvár. In hoc pago felicis Popae in eiusdem pace permanens ad contributionem trahitur. / Iszarye Dsamenul et One Dsamenul in ipsa promulgatione decre/torum minatii sunt mortem Unito Popae Ion. Popa Zacharia apo/stata.

³²³ Sequitur *Seraphius* deletum.

³²⁴ Sequitur *quis* deletum.

Novulseu Ujfalu. Popa Ion, pariter filius Popae Uniniti <sic!> templu <m> / possidet inique etsi occupatu <m>.

Geinari. Hic nullus ex seniorib<us>, sed neotericus .

Szazshuz. Popa Mattei, P<opa> Bukur; acceperunt templum / cum omnibuz ap<p>aramentis et inique possident. //

Ilinbak. Popa Ion. Acceperunt templum et inique possident. Iudex pagi [Mihai]³²⁵ misit satrapa <m> domatim prohibeat homines, / ne cum unitis templum frequentent.

Bendorf. Popa Simeon; fuit pax usq<ue> nunc, sed nonnulli tamen elapsa aetate popa <m> neotericu <m> coeperunt vacil<l>are.

Vetserd. Popa Roman et Popa Opre. Acceperunt tem/plum et inique neoterici possident. Pro agris, pro qui/bus nunquam contribuerunt, ab anno iam contributione <m> / dare cogimur. Comparuit Mediae neotericus Mattei / intra annu <m> in Bukurest ordinatu <m>; parochia <m> ibidem habeo autho/ritate pagi; passuales accepit a Iudice Regio Coronen<si>; promittit / legitimae superioritati obedientia <m>.

Ivanfalva. Popa Steffan. Calugerus Arpasien<sis> in / Paschaste <sic!> adveniens ad n<ost>rum pagu <m> et functus dixit ad pa/gensed, quod noster Ep<isco>pus sit pagus et ad me dixit: «Popa / tu solum modo Germanice n<on> suis, sed alias totus est germanus.»

Köresd. Popa Ion pariter vetero-tericus. Possident inique.

Fofeld. Popa Toma, P<opa> Freczile, P<opa>³²⁵ Gavriile. Acceperunt templum et reliqua. //

Responsa Pagorum

Pagenses ex hoc Districtu comparuere ex:

Ruker 8.

Földvar-Ujfalva 9.

Geinari 4.

Szazahuz 3.

Ilinbak 3.

Bendorf 3.

Vecserd 4. One Taurul

Burkos 4. One Szile. Coriphaei.

Köresd 2.

Fofeld 4.

Responsa Neotericorum

P<opa> Ion, P<opa> Isaie, Popa Ion, item Popa Ion, omnes ante / sex annos in Moldavia ab Ep<isco>po Gedeone ordinat<i>, alias Popovicsii, qui se promittunt ad omnia promptos et obedientes / fore.

Possessio Ujfalu

Popa Mattei. Subditus.

Ante 6 annos in Moldavia ab Ep<isco>po Gedeone³²⁷ ordinat<us>; parochia <m> ibidem servat cum Parente ab unno anno, facul/tatem autem fungendi habet a pago. Pravila <m> legit, ac illa / similia prohibet et scit

³²⁵ Slavice scriptum

³²⁶ Sequitur *Gravile* deletum.

³²⁷ Episcopus al Romanului între anii 1734-1743.

etia<m> illicitu<m> esse agere contra pravila<m>, / verum tamen videns turba<m> et calugeros contrariu<m> agere / ipse quoque secutus est; agnoscit suu<m> errore<m>, poenitet id fecisse et / promittit in futuro<u> n<on> velle se miscere, nisi de licentia Ep<isco>pi, / cui per omnia obtemperatum se promittit.

Ex Possessione Fofeld oriundus

Popa Toder degens in Geinari ante annu<m> in Buku/resti ordinatu<s>, nec interrogatus, quo per passu<m> Coronen<sem> intravit; / parochia<m> ibidem habet autoritate pagi; Pravilam quidem n<on> // legit, attamen prohiberi scit similia, nihilominus instinctu pagensiu<m> / pro suscipiendo popatu ivit, uti sacrestia<m> assumpsit; cum tamen / ab Archidiacono prohibitus esset, obtemperavit; appromittit obedientia<m>.

Possessio Fofeld

Popa Ioakim, Popa Ion: Popovicsii sumus ante annu<m> in / Bukurest ab Ep<isco>po Neoffit ordinat<i>; passuales acceperunt a Commendante / Coronen<si>; ibidem habent parochia<m> autoritate pagi unacum unitis / popis munia sacerdotalia promiscue obeundo; Pravilam non legi/mus, quid³²⁸ contineatur in ea non scimus; obedientia<m> appromittunt.

Poss<ess>io Szaszahuz

Popa Ion ante 5 annos in Moldavia ordinat<us>; parochia<m> / ibidem habet cum unitis popis autoritate pagi; Pravilam / non legit, quid in ea contineatur, ignorat; deinceps tamen promittit / se non velle inmiscere.

Possessio Ilinbak

NB! Popa Mafftei, Popa Sandor: sumus, primus ante annu<m>, / alter vero intra annu<m> in³²⁹ Valachia, in Bukurest ordin<ati>; / parochia<m> habent ibidem autoritate pagi, a modo tamen imposterum / non volunt se imiscere.

Visitatio continuata in Districtu Fogarasien<si> / die <septi>ma Martii 1746 in Oppido Fogaras.

Responsa Presbyterorum

Ludisor. Popa Iova, P<opa> Sandru.

Ex hoc pago templum frequentant exceptis Bancsu Marku, Ion Iaso; / stolaria tamen, quae sunt, reportant ad n<on>-unitos, ab adventu ex Districtu / Taraczky trahuntur ad portione<m> pro terris impignoraticiis praestanda<m>; / alii tamen nobiles non dant. Popa Jene Apostata; maximi Coriphaei / ibidem sunt iam nominati duo pagenses; universaliter, nisi / extirpentur neoterici, omnes pervertentur. Iud<ex Nobi>lium Sandru ex / Mardsinai promulgans mandatu<m> dixit: «Vetavul Manta ex *Kopecsel*³³⁰, quod venerat / Decretu<m> Regiu<m>, ut quilibet pro suo arbitrio sibi popa<m> unitu<m>, sive non-/unitu<m>».

Bethlen. P<opa> Avram, P<opa> Adam; maior pars hominum frequen/tat templum; Neotericus nullus; reliqua tamen curam administrari per alios; maximus Coriphaeus Serban Iud<ex Nobi>lium; / Calugerus P<opa>

³²⁸ Sequitur in deletum.

³²⁹ Sequitur *Moldavia* deletum.

³³⁰ Supra adiectum.

Niczu ex Monasterio Felso Szombatfalvensi . venit et occulte administravit; maximus Coriphaeus Iudex / Sztan Sipos et Ion Sipos, qui etiam alios seducunt. //

Voila. Popa David; pars frequentat; duo sunt tepidi: Popa / Miklos et Popa Vaszilie ab Ep^{isco}po Athanasio³³¹ ordina^{ti}, nec calidi, nec frigidi.

Also-Szombatfalva. Popa Ion, Ianul Alexandru Senior / ante annu^m incaeperunt; neoter^{ericus} P^{opa} Rad, P^{opa} Mikula / ante annu^m ordina^{ti} venerunt ex Felső Szombat ad fun^{ctio}nes; cum suos habeant proprios aut ecclesiasticos / fundos pro oppignorati^{ci}is trahuntur ad portionem.

Kis Vajdafalva. Popa Georgie; ante annu^m incoeperunt et acce^{per}ant Ecclesia^m, sed restituta est; Neoter^{icus} P^{opa} Alde, / qui interdictus ab officialibus abstinet.

Lisza. P^{opa} Bukur, P^{opa} Nicola in pace / aetern^{ali}ter, quamquam a neoter^{icis} incitent^{ur}; neoter^{icus} / Ion in domo sua occulte omnia divina peragit, antea cum unitis et unacum perversis.

Neoterici

Felso Szombatfalven^{sis} P^{opa} Bukur Csute, P^{opa} Grigorie Mattei, / P^{opa} David, P^{opa} Mihally, P^{opa} Bukur, item Bukur, / Popa Ion, P^{opa} Dragicsu.

Calugerus P^{opa} Viszarion³³², Ionkie, P^{opa} Makarie.

Also Szombatfalva. P^{opa} Radu, P^{opa} Nikolaje.

Voivodeni Micsi. P^{opa} Alde.

Voivodeni Mari. P^{opa} Ion.

Posorita. P^{opa} Petru.

Briaza. P^{opa} Bukur, P^{opa} Isaie.

Calugerus Dioniszie.

Lisza. P^{opa} Ion, P^{opa} Mihally, P^{opa} Vaszilie.

Lucza. P^{opa} Sandru //

Ludisor. A^{no} 1746 die <pr>ima Apr<ilis> instituta est Visitatio in Distri<ctu> Alben<si> sub Archi-Diacono Ion in Tövests.

Pojana. P^{opa} Ion ab anno excussus et neoter^{icus} P^{opa} Petrus servit oriundus / ex Bulbuk; omnia beneficia, quae habent, accipit; Ecclesiam acceperunt / authori<ate> D<omini> Ep<isco>pi; vestimenta lavari curavit neoter^{icus}.

Metes. P^{opa} Ion a duobus fere annis excussus ex Pajna servit neoter^{icus} / dictus et omnia beneficia acceperunt; pagus foenetu^m vendidit; aliqua / instrumenta abstulerunt.

Totfalu. P^{opa} Gyerman a duobus annis excussus P^{opa} Andrei opilio igna^{rus} neoter^{icus} servit et omnia beneficia rapit.

Ampoicza. P^{opa} Petru ab anno excussus servit P^{opa} Moiszei neoter^{icus} / et omnia beneficia rapit; stolaria³³³, cum paruit / neoter^{icus}

³³¹ Ar putea fi vorba de episcopul greco-catolic Atanasie Anghel (1698-1713) al Ardelaului sau episcopul Atanasie al Romanului (1725-1731).

³³² Sequitur *Jano* deletum.

³³³ Sequitur deletum: *Adami Kemeny*.

P<opa. Moyszei inde oriundus ante 1 annu<m> in Diyn / ordinat<us> filius subditi Halleriani ibidem habet parochia<m> autho/ritate pagi.

Kisfalu. P<opa> Iosziph, P<opa> Petru pergunt ad Ecclesia<m>, non acceperunt; / neotericum D<omi>ni eiecerunt, non tamen populus frequentat / Ecclesia<m>, sed Borbandinum pergunt ad neotericu<m>.

Sardu. P<opa> Angyel, P<opa> Ion, P<opa> Ionasko; acceperunt Ecclesiam ab eis, / terras et omnia beneficia p<rae>ter domos³³⁴; neotericus P<opa> / Lazar omnia pagensibus administrat et sacra<m> communionem / eiecit. Pagenses Mardsinai Mojszei, Torleu Georg<ie>, Teuczan / Toder comparuerunt.

Igen Magyar. P<opa> Damian ab anno simpliciter eiectus neotericus / Popa Georg<ie> summus Coriphaeus illis servit et omnia bene/ficia rapit et pluribus pagis inservit; uniti ad omnia / publica onera trahuntur. Pagenses comparuerunt Szabo / Ion et Gligor Toder; nihil adversus popas unitos habent, non / tamen illos volunt habere amplius pro curatoribus animarum.

Igen-Patak. P<opa> Arszin Schismaticus.

Ozedna. P<opa> Luca; ternis vicibus tentarunt templum accipere, sed se / opposuit D<ominus> Terrestris Alexander Teleki; Ecclesia<m> tenet et omnia / administrat //

Bocsard. P<opa> Ion eiectus. Popa Iacob eiectus etia<m> neotericus P<opa> Blagh summus Coriphaeus servit. Neotericus comparuit / P<opa> Blagh ante 5 annos in Bukurest ab Ep<isco>po Neoffit ordi<natus> / ex Samal oriundus filius rustici subditus Ep<isco>palis; ibidem / habet parochia<m> autoritate pagi a buno anno.

Krajova. P<ago>Krajova. P<opa> Georg<ie> stat in glacie.

Krako. P<opa> Marian ab anno excussus neotericus Popa summus Coriphaeus³³⁵ Rusan / servit et omnia beneficia rapit; templum denuo benedixit / summus Coriphaeus; neotericus comparuit oriundus ex Ri/miczy filius rustici subditus Ep<isco>palis ante 3 annos in Buku/rest ab Ep<isco>po Neoffit; ibidem habet parochia<m> autoritate pagi a buno anno.

Tibru. P<opa> vaszilie ab anno excussus neotericus P<opa> Kirian servit / et omnia beneficia rapit; vestimenta et instrumenta laverunt; / comparuit neotericus Kirian filius Popae inde oriundus ante 2 / annos in Ripnik a Klement ordinat<us>; ibidem habet pa/rochia<m> autoritate Archi-Diaconi.

Felső-Galda. P<opa> Krecsun ab anno excussus neotericus P<opa> toder co/riphaeus et nihil scit servit inde oriundus, omnia bene/ficia rapit; sacros liquores, quo possuerint, non sciunt; / neotericus comparuit P<opa> Toder ante annu<m> in Turcia in Dijn ordinat<us>.

Csettye. P<opa> Dumitru et Popa Georg<ie>; Dumitrum vastarunt et eiecerunt ex Ecclesia; duo Popae neoterici, P<opa> Gabor et Popa / Dumitru serviunt et omnia rapiunt.

Benedik. Mortuus antiquus Popa, indixerunt Neotericu<m> ex Dis/trictu Sumalyen<si>.

³³⁴ Sequitur *Neo* deletum.

³³⁵ Supra adiectum.

Mindszent. P<opa> Toma excussus quidem, sed receptus imperio D<omi>ni / Benedicti Vas.

Alsó-Galda. Popa Steffan his diebus eiectus cum tota familia e do/mo parochiali et deductus in campu<m> et penes patibulum / depositus, recte dum³³⁶, si Provisor claves Ecclesiae raperet, / fulmine tactus. //

Vojard. P<opa> Petru eiectus ex Pago successit Neotericus P<opa> Petrus.

Galten. Neotericus Keslarien<sis> servit.

[*In margine dextro scriptum:*]

Ursius vocant illos / Diabolos unitos popas / et Haereticos et alia / multa similia Neoteri/ci et Rustici proclamant.

Szent-Imre. NB! P<opa> Kosztantin eiuravit Unionem; Neotericus Popa / Lazar.

Borband. P<opa> Nicolaje eiectus, successit Neotericus.

[*In margine dextro scriptum:*]

Ex Ponor et / Magos pa/genses com/paruerunt, / vero sunt adeo / malitiosi, sed vi/dentur esse boni.

Poklos. P<opa> Toder; templum acceperunt pagenses.

Diod-Varallya seu Sztreuczú. Neotericus P<opa> Ion ante 5 annos / in Bukrest ordinat<us> a Neoffit ibidem habet parochia<m> / autoritate pagi ibi tributa<m> ab anno; filius rustici / subditus Ioannis Varro oriundus ex pago Piczelka.

Tövescs. Neotericus P<opa> Gabor oriundus ex Iklod filius / P<opae> Nicolaje ante 3 annos in Moldavia, in Redeuczú / ordinatus; ibidem habet parochia<m> autoritate pagi / sibi tributa<m> fere a buno anno. NB! Laico. //

Visitatio instituta est in Districtu Vejer-Varien<si> Carolinae / die <decima quar>ta Apr<ilis>. <1>746.

Inquilini Iesuitarum Carolinen<sium> Mihály Moraru NB! Bercze Ion, / Balomiran Ion; NB! Csugudian Ion, Botsvan Ion, Apolzan Petrus; / quantu<m> ad im<m>utatione<m> ritus nihil omnino observarunt, nequ<ue> Popae / aliquid novi induxerunt: «Nos, ut inquilini nequ<ue> eiecimus antiquos / sacerdotes, nequ<ue> alios introduximus, quin in huius modi consi/liis nec admittimur». NB! Hoc maximu<m> scrupulu<m> genti fecit, quod / E<pisco>pus Klain in G<ene>rali Congregatione publice dixerit, quod / Unio non sit boni uniti, vero Presbyteri in templis abiurarunt / in partibus Unionem; verba illorum sunt isthaec: «Post multas / sequelas redeunt ad sua<m> meta<m>, quod unitos nullatenus velint / habere sacerdotes, quodcunq<ue> demu<m> foret cum illis».

Majoreni. Petrika Toder, Ráczi Andrei, Ráczi Zacharia, / Luca Todor, Serban Ion, Kottore Kosztin; ab 2 / annis ortae confusiones, eo quod Puznik disuaserit / Unioni uno verbo³³⁷, obstinati et refractarii.

Lipoveni. Mersduan Ion, Muntian Gyerman, G<eorg>ie Nicola, / [*Mihai Păcurariu*]³³⁸, uti priores obstinati.

³³⁶ Sequitur et deletum.

³³⁷ Sequitur ref deletum.

Hagazonēs. Omnes isti etiam consenserunt in eiectionem unitoru<m. poparu<m> / et occupationem templi.

Visitatio instituta e<sr> in Sede Szaszsebesien<si> die <decima octa>va Apr<ilis> <1>746. Szasz Sebes.

Pagense Reheunses Simon Oncse, Giorgie Bena, Ion Fule, / Stephan Fule; ab initio incaeperunt confusiones. Neoteri/ci Popa Ion er P<opa> Arsenie; mandatu<m> habuerunt, ut / sint in pace, uti prius fuerunt, sed templum cum Neotericis / frequentant; antiquos reiecerunt; nulla<m> omnino mutatione<m> / ritus aut religionis observant; p<ro>posita sunt eis munia, / verum tamen, quia innodati sunt aliis vacillant et relegant / se ad Czora<m>³³⁹.

Felsó³⁴⁰ Pojan. Avram Katona, Opre Poncza, Simon Csovrice, / Simon Bune, Vesza Barta: pagenses.

Also Pojan. Stephan Pascha, Nicule Szaszul; nullam omnino im/mutationem observant, sed, quia Impostor Monachus disua/sit Unionem et excom<m>unicavit illos, si unitos presby/teros servaverint, credunt illu<m> Calugeru<m> a Deo esse / missu<m> pro certo et ideo³⁴¹ verbis illius inhaerent. //

Archi-Diaconatus Dalyen<sis>

Szasz-Sebes. Archi-Diaconus Samuel, P<opa> Dumitru.

In hoc Districtu ab omnib<us> accesserunt Ecclesias; Coriphaei / summi Vintilla alias Demian, Tode Bezan Szasz Sebesien<ses> / post promulgatione<m> Decreti Regii etia<m> quas relinquerunt / vestes, rapuerunt; minas varias in omnibus Ecclesiis / Neotericis usi sunt absolute tanquam Ecclesiae conta/minatae eiecerunt corporale, S<acrum> Chryisma, S<acram> Com<m>unionem; / pueros illoru<m> pullos paganorum appellant. Toder Deak / hic oriundus al<l>ata aqua ex fonte Impostoris alios com/municavit et multas alias turbas fecit.

P<opa> Dumitru et Petru Neoterici.

La<n>chremi. P<opa> Maxim. Neotericus P<opa> Janko ex Csora oriundus Pro/topopa vocatur ante mediu<m> secundu<m> annu<m> usurpat. Ion Pavel / rusticus accepit; terras Ecclesiasticas rapuerunt et Neoterico re/diderunt.

Szasz Pijan. P<opa> Ionasko et P<opa> Georgie. Neotericus P<opa> Ion filius p<opae> Ionasko / ad nihil se miscuit: hoc Parens dicit, alii vero asserunt, quod munia / administret.

Felsó Pijan. P<opa> Ion, item P<opa> Ion. Neoteri<ci>: P<opa> Lazar, P<opa> Dumitru, P<opa> Samuile, P<opa> Mojszei; ordinarie denique templum benedixerunt. Lazar / in quadam popina cum aliquo Calugero Moldavico enormes blas/phemias effudit contra Popa<m> Ion. Coriphaeus Simon Gavriale / Iudex birsagiu<m> 3 floren<orum> statuit eis,

³³⁸ Slavice scriptum

³³⁹ Non liquet.

³⁴⁰ Ante scriptum et deletum: *Also*.

³⁴¹ Sequitur *il* deletum.

qui cum unito popa / *conversati*³⁴² fuerint; decimas insolitas accipiunt Saxones et Calvi/nistae.

Rekita. P<opa> Opre, P<opa> Philipp<as>. Neoterici 2: P<opa> Ion summus Coriph<aeus> / et P<opa> David: hic non immiscet; laverunt imagines; Philippas percusus ab Adamo Lisse et alio aliquo.

Luman. P<opa> Sztancsu. Neoteri<cus> P<opa> Dumitru exinde oriundus / n<on> pridem comparuit; Velk Petras Iudex multa<m> 5 floren<orum> / statuit eis, qui cum unito Popa conversabuntur.

Dialul. Popa Jonas. P<opa> Kozma Neotericus autoritate pagi / parochia<m> usurpat; templum laverunt et benedixerunt / et multa similia fecerunt; familia<m> poparu<m> unitoru<m> etia<m> campis / persequuntur, tamquam paganos. Opre Dan debachatus / contra Imperatore<m> et Regina<m>.

Reheu. P<opa> Iosiff. Neoterici: P<opa> Anterie et P<opa> Ion a duobus annis / usurpant parochia<m>³⁴³; omnia beneficia Ecclesiastica rapuerunt; / posuerunt birsagiu<m> pagenses 5 floren<orum> eis, qui conservabun/tur cum unitis aut eis famulabuntur.

Ex Co<mi>t<a>tu Alben<si>

Sebessel. P<opa> Georgie. Neoteri<ci>: P<opa> Ion Dalyien<sis>. Et P<opa> Avra<m> / ex Sebessel oriundus; usurpant parochia<m>; beneficia Eccle/siastica rapuerunt; blasphemias sufficientes effuderunt.

Szeszcsori. P<opa> Marian, P<opa> Ion. Neoter<ici> 5: P<opa> Constantin, P<opa> Pora, / P<opa> Avra<m>, P<opa> Philippas, P<opa> Szarachin bigamus; parochia<m> usurpant; / dixerunt huiates Ep<isco>pos esse haereticos et nulla<m> hebent bene/dictione<m> sicut illoru<m> paones. //

Kakova. P<opa> Ion. Neoter<icus>. P<opa> Pavel ex Szeszcsori; parochia<m> usurpat; multa scomatica effudit et dixit, quod Ep<isco>pus / et uniti omnes sint Diaboli.

Lazul. Popa Sztan. Neoterici Szeszcsorienses administrant; / Ion Lungul Iudex pagen<sis> prohibuit unitu<m> Ecclesia<m> / adire cum neoter<ico>. NB! Avra<m> dicendo Ep<isco>pu<m> esse diabo/lu<m> et unitu<m> Popa<m> secundu<m>; iteru<m> Ep<isco>pu<m> Ariu<m> appellavit.

NB! Qui detinentur hic captivi et in Carlovitz fuerunt, dixerunt omnes esse excommunicatos, qui vel in vestigia / calcaverint et reliqua. U<nive>rsim ubiq<ue> dein pro Imperatore / salutaria fieri debuissent, reposuerunt unanimi voce: «Imperator nobis of<f>ert Ecclesias: Ecclesiae, quae sunt, n<ost>rae sunt.»

Kapalna. P<opa> Opre. Neotericus Dalyien<sis> Kozma / parochia<m> administrat et omnia usuat et reliqua / sunt facta et dicta, uti in Lazul.

Maras Varadgya. P<opa> Georgie, P<opa> Toma et P<opa> Bukur usur/pant parochia<m>; Iudex pagi Nicola Marusyanul pro/hibuit

³⁴² Correctum ex *conversazione*.

³⁴³ Sequitur et deletum.

Ecclesia<m> adire et omnia beneficia parochialia / usuare interdixit.
Ecclesia<m> effoderunt et denuo pavi/mentu<m> asseribus exposuerunt.

Pagenses

Rekita. Toma Szucsul et³⁴⁴ Paيسة; proposita sunt propo/nenda;
nulla<m> omnino immutatione<m> observavimus et nullam / querelam
contra Presbyteros habemus³⁴⁵ in³⁴⁶ exemplu<m> adfe/runt Coronenses et
inhaerent dictis Impostoris.

Loman. Andreas Roska et Sztancsul Bardu. Omnino inhaerent verbis
Puznik.

Dialu. Dumitru Popa Sztan Petru. Omnino inhaerent verbis Puznik.

Alvincz. Farkas Demeter. NB! Koste Mihally, Mersduan Lazar, /
Kurucz Petru, Krecsun Ion, Polsan Ion, Kenise Grigor, / Opre Stephg; proposita
sunt eis proponenda; querelas omni/no nullas habent adversus Presbyteros,
nec incusationem aliqua<m. / ritus adverterunt, sed Puznik eis dixit, ut Popas
unitos / nullatenus servent et illius verbis inhaerent.

Csora. In Co<mi>t<a>tu Alben<si> P<opa> Iosziff, P<opa>
Denile n<eote>rici, non / modo templum eis rapuerunt, sed et ex domibus in
fundis / parochialibus propriis sumptibus exstructis eiecerunt et / ad robotas
dominales a d<omino> Barcsay Petru, eo quod in / illius fundo alias domos
fecerunt, [*Sequitur vocabulum deletum: non liquet*] compellun/tur. Neoterici:
P<opa> Samuel ex Tordas oriundus et Opre / ex Balomir oriundus prius erat
Neotericus Ianko / ex Lanchremi: hic combustit imagines; eiecit corporale, /
oleu<m> sacru<m> et alia omnia; Ecclesiam effoderunt / et denuo
repleta<m> benedixerunt et laverunt. Parente<m> / P<opam> Denile³⁴⁷ 80
annis eis serviente<m> mortuu<m> in coemeterio // sepelire non
permiserunt, sed³⁴⁸ inter aliquas sepes est sepultus. / Item Ianko instruxit
populu<m>, ut ab omni conversatione unitorum / abstineant et, si
salutaverint illos uniti³⁴⁹, x signati aversi / respondeant et maledicant. Idem
Neotericus³⁵⁰ P<opa> Ianko filia<m> / rapta<m> cuiusdam incolae
Rekitaen<sis> invita<m> noctu copulavit; / cum dixissent homines, cur
invita<m> copulet, respondit dicens se / habere potestate<m> etia<m>
Diabolu<m> copulandi Insuper dixit homini/bus: «non permit/tatis vos
seduci ab istis diabolis terrestribus, / quia ultimo ego ero, quid ero»; dixit
p<rae>terea intravit Papista / Ecclesiam: «venite omnes, effodeamus illam et
eiiciamus terra<m>». P<opa> Deni/le, ne publicis oneribus a pago
ag<g>ravetur, proprios libros / neotericis pro non resignare debuit.

Csora. Pagenses Denkan Ion Iudex, Denile Bran nullam omnino /
adverterunt immutationem ritus nullasq<ue> habent querelas adver/sus
Presbyteros, unice ideo, quod Puznik disuasit Unionem, / confitentur
admonitos fuisse a D<omin>o Iud<ice Nobi>lium, ut restituant domos /
parochis.

³⁴⁴ Sequitur *Dam* deletum.

³⁴⁵ Sequitur *pro* deletum.

³⁴⁶ Supra scriptum.

³⁴⁷ Sequitur *in* deletum.

³⁴⁸ Sequitur *interea* deletum.

³⁴⁹ Sequitur deletum: *respondeant aut aversi / ab eis x signati ab eis, maledicant eis.*

³⁵⁰ Lectio difficilior.

Lancremi. Dumitru Iudex³⁵¹ Iliga, Savu Toder, Gyerman David, Gyorgy Koman, / Ion Pavel nullam im<m>utationem ritus adverterunt et nullas / querelas habuerunt adversus Presbyteros, sed inhaerent di/ctis Puznik.

Co<mi>t<a>tus Alben<sis>

Tartaria. Petru Mattyel, Steffan Barosiu, Sztan Triffan relegant se alios, non tamen videntur esse malitiosi.

Szeszcsori. Avram Aloman, Marian Kospetes; nullm im<m>utatione<m> ritus observarunt, quin imo Presbyteri ad observandum / illibate adegerunt, sed deniq<ue> dictis Puznik inhaerent.

Lazu. Dumitru Koku, Georgie Moran, Gyerman Komsa. / Nulla<m> omnino im<m>utationem ri/tus observarunt, / sed denique in/haerent dictis / Calugeri Puznik / contumaces.

Kakova. Iosziff Cziuka, Lazar Mihoc. / Nulla<m> omnino im<m>utationem ri/tus observarunt, / sed denique in/haerent dictis / Calugeri Puznik / contumaces.

Sebessel. Ion Samova Lazar, Bukur Chiliman. / Nulla<m> omnino im<m>utationem ri/tus observarunt, / sed denique in/haerent dictis / Calugeri Puznik / contumaces.

Kapolna. Dan Man, Ion Fulla. / Nulla<m> omnino im<m>utationem ri/tus observarunt, / sed denique in/haerent dictis / Calugeri Puznik / contumaces.

Sedes Szaszsebes. Neoterici.

Riheu. Popa Anterie ante 6 annos in Moldavia ab Ep<isco>po Gedeone / ordinatus³⁵² / rusticus, parochia<m> ibidem habet authori/tate pagi. Patentes habet, sed domi, alias non fungeretur, sed / pagus per omnia ergit; anxius haeret, quid debeat facere, / ignorat.

Szasz-Sebes. P<opa> Dumitru filius P<opae> Georgie hinc oriundus ante annu<m> in / Bukarest ab Ep<isco>po Neofitt pro ordinibus 15 floren<os> solvit; passus / a pagensibus accepit; scripsit Toder nomine per occulta<m> via<m> intravit; / parochia<m> hic habet autoritate pagi, circiter 7 paria copulavit / ille; e<st> et Protopopa sibi, et popa, dicit tamen, quod P<opa> Ianko / a nonnullis sit constitutus Protopopa, de sui subiectione legitimo / Ep<isco>po³⁵³ cavil<l>at, alias videt<ur> esse simplicis et recti ordinis homo, / sed in fine dicit se velle cum pagensibus servire. //

Riheu. Alter Neoteri<cus> P<opa> Ion ante 6 annos in Moldavia ab Ep<isco>po Varlam / ordinat<us> ex Riheu oriun<us> rusticus; patentes habet, sed domi; ibidem ha/bet parochia<m> autoritate pagi ab anno.

Rekita. P<opa> David filius P<opae> David, puer 20 annor<um> circit<er> ante an<n>u<m> / in Diijn, in Turcia ab Ep<isco>po Kalinik³⁵⁴ ordi<natus> ex eodem pago oriun<us>, pro ordinibus 20 floren<os> solvit; in templo subterraneo ordin<atus>; / passus accepit a pagensibus et cum aliis

³⁵¹ Supra adiectum.

³⁵² Sequitur deletum *mediu<m> ord.*

³⁵³ Sequitur *vaci* deletum.

³⁵⁴ Probabil este vorba de Calinic al Proilaviei (Brăila), mitropolit între anii 1743-1748.

per Alpes transivit; ad nulla / se hactenus im<m>iscuit; alia p<rae>ter quod semel sacru<m> celebravit.

F<első> Pian. P<opa> Dumitru *Popovitiu*³⁵⁵ inde oriundus ante mediu<m> annu<m> in Dijn ordin<atus> per Alpes clan<ularie> transivit cum passualib<us> pagi a P<opa> Lazar scriptis primo intui<tu> Ep<isco>pus inter<r>ogavit, quot florenos habeat, de scientia autem ni<hil>; pro ordinibus 16 Rhen<enses> solvit; parochia<m> n<on> habet, sed Parens / ipsius Lazar fungitur cum aliis.

Szasz-Pian. P<opa> Ion Popovicius ante mediu<m> annu<m> in Dijn, in Turcia ordin<atus>, pri<mo> intuitu Ep<isco>pus inter<r>ogavit, quot floren<os> habeat, reposuit pro po<patu> 18 floren<os>; passus a pago accepit; parochia<m> n<on> habet, sed / tamen unu<m> par hominu<m> copulavit; Protopopae ordinario subiacet / et illu<m> pro officiali agnoscit.

Szeszcsori. P<opa> Pavel Popovicius ante annu<m> in Turcia, in Dijn ord<inatus>; paten<tes> habet; parochia<m> nemo illa<m> illi contulit; 2 paria copulavit / et reliqua administravit; neminem in spiritualibus agnoscit / pro capite. P<opa> Philipp<as> rusticus ante duos annos in Bu<kurest> ordina<tus> ab Ep<isco>po Kalenik; clam subintravit Valachia<m>; / ibidem habet parochia<m> autoritate pagi omnia administravit. P<opa> Avram rusticus ante 2 annos in Bukurest ord<inatus> ab Ep<isco>po Di<onisio> clan<ularie> subintravit partes; ibidem administravit; / alium in spiritualibus pro capite n<on> agnoscit, nisi se ordi<nantem> / Ep<isco>pum.

Szebessel. P<opa> Ion filius rustici ante annu<m> in Dijn ordina<tus> ab Ep<isco>po / Kalinik; clancularie cum peccoribus <sic> transivit Alpes; / nullam parochia<m> habet, sed tamen, quando vocatur, adm<nistrat; neminem aquiescit aliu<m> in spiritualibus pro / capite, nisi se ordin<antem> Ep<isco>pu<m>.

P<opa> Avram ante annu<m> in Dijn or<dinatus> ab Ep<isco>po Kalinik, clam / cum pecorib<us> subintravit partes; nulla<m> habet parochia<m>; / neminem agnoscit in spiritualibus pro capite. //

Possessio Telmeceşel

Popa Iacob

<Pri>mu<m>. Sum.

<Secun>du<m>. Ante annu<m> in Ribnik ab Ep<isco>po Klement³⁵⁶ ordinnat<us> / passuales accepi a Commendante in Rubra Turri.

<Ter>tiu<m>. Habeo, sed domi.

<Quar>tu<m>. Nulla<m> habeo parochia<m>, sed tamen 2 proles baptiza<vi>.

<Quin>tu<m>. Sequitur ex quarto.

<Sex>tu<m>. Sicut suo loco nominati.

<Septi>mu<m>. Si acceptaverit et accomodaverit, obediemus.

<Octa>vu<m>. Sequitur ex <septi>mo.

<No>nu<m>. Non legi, quid in eo contineatur, n<on> scio.

<Deci>mu<m>. Ex praecedentibus reliqua subintelliguntur.

³⁵⁵ Supra adiectum.

³⁵⁶ Episcopus al Râmnicului (1735-1748).

Possessio Avrigh

Popa Sztancsu, Popa Lazar ouer filius Popae / Popa Sztojka filius saecularis hominis.

<Pri>mu<m>. Sumus.

<Secun>du<m>. Duo ante quinq<ue> annos, unus ante unu<m>³⁵⁷, hic in / Moldavia, illi vero in Bukuresti ab Ep<isco>po Neoffit / ordinat<i>; ultimi acceperunt passuales a Iudice Regio / et Scriba illius dedit.

<Ter>tiu<m>. Habemus, sed domi. NB! Ad prima<m> Congregaci<onem>. N<on> comparuerunt.

Quar>tu<m>. Habuimus in eodem pago parochia<m>, duo primi / uno anno, nunc vero habemus.

<Quin>tu<m>. Regenses obtulerunt.

<Sex>tu<m>. Sunt duo suo loco nominati.

<Septi>mu<m>. Si nos acceptaret et accom<m>odaret et in munitate conser/varet, obediremus <et> agnosceremus.

<Octa>vu<m>. Sequitur ex <septi>mo et reliquae ex praecedentibus subsequuntur.

Possessio Viste

Popa Mihally comparuit tarde dicendo / se n<on> fuisse domi; sine ptentibus asserens / eas accepisse Vicariu<m> defunctu<m> Benyen<sem>; / dicit se quidem ad nihil im<m>iscuisse, nisi con/sensu senioru<m> sacerdotu<m>, quod nullo modo / se invitet ad Parochia<m>, quantu<m> vero / ad obedientia<m> anxius se velle emi/grare in Banatu<m>, //

Possessio Poplaka

Popa³⁵⁸ Bukur.

<Pri>mu<m>. Sum.

<Secun>du<m>. Pridem ordinat<us> in Ribnik.

<Ter>tiu<m>. Parochia<m> usurpavit quidem antea, sed, ubi innotuisset / Ep<isco>po eu<m> esse Schismaticu<m> alteri data e<ss>e, quam ut / ipse asserit idem etia<m> nunc administrat; quantum / ad obedientia<m> nulla<m> Ep<isco>po p<rae>stare vult, eo quod sit / iuratus, ne unionem amplectatur. NB! Linguosus, te/merarius et in omnibus obstinatus.

Possessio Kakova

Studiosi Dumitru et Opre comparuerunt; dicunt se / templum n<on> frequentare, eo quod, nec homines, primus Du/mitru esse incapax sacerdotii, alter vero dicit, quod, si pa/gus voluerit, sacerdotiu<m> assumet; negant se ad quidqua<m> / immiscuisse, nec in posteru<m> aliud facere volunt quam / pagenses.

Possessio Rakovicze

Popa Thoma Dobre Apostata.

<Pri>mu<m>. Sum.

³⁵⁷ Sequitur *alt* deletum.

³⁵⁸ Ante scriptum et deletum: *Poplak*.

<Secun>du<m>. Ante 3 annos in Valachia ab Ep<iso>po Klement ordi<atus>; / passuales alii acceperunt a D<omi>no G<ene>rali, cum quib<us> et ipse emigravit.

<Ter>tiu<m>. Non habet patentes.

<Quar>tu<m>. Nullam habeo parochia<m>.

<Quin>tu<m>. Sequitur ex <quar>to.

<Sex>tu<m>³⁵⁹. Suo loco nominatus antea administravit, nunc / vero neoterici pariter suo loco nominati.

<Septi>mu<m>. Agnoscit quidem Ep<isco>pu<m> in prosperis, de reliqua in eade<m> / sententia cum pago persistit, ex quibus iam alioru<m> dictis reliqua sequuntur.

Possessio Korniczal

Popa Matthe maximus Coriphaeus filius *Presbyteri*³⁶⁰.

<Pri>mu<m>. Sum omnino.

<Secun>du<m>. Ante annu<m> in Bukarest ab Ep<isco>po Neoffit ord<inatus>; passua/les accipi a D<omin>o Tricesimatore Kalaknajen<si> titulo eundi / ad consanguineos.

<Ter>tiu<m>. Habeo patentes, sed domi.

<Quar>tu<m>. Habeo parochia<m> in ipso loco et a buno anno eandem ad/ministro.

<Quin>tu<m>. Ipsimet pagenses pro ministro vocarunt et scripto/tenus eundem conduxerunt, ut³⁶¹ eande<m> suscipia<m>.

<Sex>tu<m>. Fuerunt duo Popa Ion Senior et Popa Bradul; ibidem / quidem resident, sed functione<m> n<on> exercent. //

<Septi>mu<m>. Nullum agnoscit in Transylvania in spiritualib<us> /³⁶² pro capite, ne cab / illo vult dependere.

<Octa>vu<m>. Qui illu<m> ordinavit agnoscit pro capite.

<No>nu<m>. Pravilam n<on> legi³⁶³, quid in ea contineatur, n<on> scio, / hoc tamen audivi, quod ex una dioecesi ad / alia<m> pro suscipiendis ordinib<us> transitus sit / excommunicatus.

<Deci>mu<m>. Ideo, quod Unio n<on> sit bona.

<Undeci>mu<m>. Nihil omnino habeo, nihil observavi, v<er>o tamen credo, / quod Calugerus ille Puznik a Deo sit missus.

<Duodeci>mu<m>. Ad nullos ivi.

Poss<ess>io Porcest

Sum ante annu<m> in Ribnik ab Ep<isco>po Kliment ordinat<us>; / passuales accepit a Commendante in Rubra Turri / sub illo praetextu, quod velit ire ad porcos; patentes / habet, sed domi; parochia<m> nulla<m> habet, quae e<st> / Parochia administrant neoterici reliqui supranominati; / agnoscit pro capite in spiritualibus Ep<isco>pu<m> Fogarasiense<m> / et vult illi eiusq<ue> officialib<us>. Obtemperare; Pravilam n<on> / legi; reliqua intelligi querunt; super quo vadimoniu<m> posuit.

³⁵⁹ Sequitur *sunt* deletum.

³⁶⁰ Suprascriptum.

³⁶¹ Sequitur *ipse* deletum.

³⁶² Sequitur deletum: *nec ab illo dependere*.

³⁶³ Sequitur *quidem* deletum.

Ex eodem pago

<Coriph>aei> Popa Szima, Popa Ion, item Popa Ion, Popa Aron.

<Pri>mu<m>. Sumus.

<Secun>du<m>. Omnes ante 4 anos in Ribnik ordinat<i>.

<Ter>tiu<m>. Patentes habemus, sed domi.

<Quar>tu<m>. Nulla<m> habemus parochia<m>.

<Qui>tu<m>. Sequitur ex <quar>to.

<Sex>tu<m>. Antea erant legitimi³⁶⁴ suo loco nominati, nunc / vero chaos et confusiones sunt.

<Septi>mu<m>. Nemine<m> pro capite in spiritualibus agnoscent, agni/turi tamen si pagus quoq<ue> agnoscit.

<Octa>vu<m>. Nullam a nullo.

<No>nu<m>. Pravilam n<on> legimus, quid in ea contineatur, n<on> scimus.

<Deci>mu<m>. Ideo volumus, quia nec alii in Peripheria volunt.

<Undeci>mu<m>. Nihil observavimus, sed populum secuti simus, / nec n<on> volumus ad Ecclesia<m> ire.

<Duodeci>mu<m>. Anno superiori usurpabant Parochia<m>, hoc vero / anno dicunt se nihil exercuisse aliud praeter / quaedam baptizmata. Extra pagu<m> non ierunt. //

Possessio Gurareului

Popa Ion – tarde comparuit.

<Pri>mu<m>. Sum.

<Secun>du<m>. Ante 3 annos in Dijn ab Ep<isco>po Kalinik ordinat<us>.

<Ter>tiu<m>. Habeo patentes, sed domi.

<Quar>tu<m>. Parochia<m> quidem nulla<m> habeo, sed tamen iussu pagensiu<m> / omnia sacerdotalia munia obivi.

<Quin>tu<m>. Sequitur ex <quar>to.

<Sex>tu<m>. Sunt tres suo loco nominati; ibidem resident.

<Septi>mu<m>. Nullum habeo caput in spiritualibus hic et nunc in ista Provincia.

<Octa>vu<m>. Nemine<m> etia<m> extra Provincia<m> agnosco, nisi ipsu<m> pagu<m>.

<No>nu<m>. Pravila<m> n<on> legi, quid in ea contineatur, n<on> scio.

<Deci>mu<m>. Ideo, quia etia<m> reliqui nolunt.

<Undeci>mu<m>. Nihil audivi, nihil observavi.

<Duodeci>mu<m>. Ad nullos ivi extra³⁶⁵ meu<m> pagu<m>.

Possessio Orlat

Popa Teban tarde comparuit.

<Pri>mu<m>. sum.

<Secun>du<m>. Ante annu<m> in Ribnik ab Ep<isco>po Kliment ordinat<us>; passuales / accepi a D<omin>o G<ene>rali Cibiniensi titulo eundi ad pecora.

³⁶⁴ Sequitur *supra* deletum.

³⁶⁵ Sequitur deletum: *suu<m>*.

<Ter>tiu<m>. Patentes habeo, sed domi.

<Quar>tu<m>. Nulla<m> habeo parochia<m>, sed tamen 4 paria copulavi / et proles 5 baptizavi.

<Quin>tu<m>. Sequitur ex <quar>to.

<Sex>to. Sunt suo loco nominati; ibidem resident.

<Septi>mu<m>. Neminem agnosco in spiritualibus pro capite.

<Octa>vu<m>. Nec alibi quemqua<m> agnosco.

<No>nu<m>. Pravila<m> n<on> legi, quid in ea contineat<ur>, ignoro.

<Deci>mu<m>. Ideo n<on> vult subiacere Ordinario, quia pagenses / etia<m> recusant.

<Undeci>mu<m>. Nihil observari, nihil audivi.

<Duodeci>mu<m>. Nullas ivi.

Poss<ess>io Szad

Popa Szamuel.

<Pri>mu<m>. Sum.

<Secun>du<m>. Ante tres annos, in Dsiursoff ab Ep<isco>po Kliment / ordinat<us>.

<Ter>tiu<m>. Patentes habeo, sed domi.

<Quar>tu<m>. Nulla<m> habeo parochia<m>, sed tamen copulavi nonnullos et baptiza/vi.

<Qui>tu<m>. Sequitur ex <quar>to.

<Sex>tu<m>. Est suo loco nominatus.

<Septi>mu<m>. Quantu<m> ad obedientia<m> aliaq<ue>, quae sequuntur, religo me ad id, / quo dalii in Provincia fuerunt.

Huc usq<ue> in alia<m> informatione<m> insinuavi. //

Responsa Archi-Diaconi Venecziensis

Many Mone nuncupati

[Spatium album]

Responsa Presbyterorum

Kacsulata. Popa Ion; sunt in pace hactenus, sed nonnulli ive/runt ad Komanien<sem> Calugeru<m>; universaliter asserunt / sublacione neoterico<rum> et calugerorum; universaliter / conquerunt Popae, quod ad contributione<m> trahantur, / ob quod quosdam etia<m> ligant.

[Spatium album]

Also Koman. Popa Ion Senior et Iunior, P<opa> David; hactenus / nihil e<st>, sed periculum e<st> a studiosis.

[Spatium album]

Also Venecze. P<opa> Opre, P<opa> Man Pencsu; hactenus nihil; Popa / Ion³⁶⁶ Neotericus.

[Spatium album]

³⁶⁶ Sequitur *nomine* deletum.

Sarkaicze. P<opa> Dumitru, utcunque in pace sunt, quia promiscue / celebrant. Popa Bukur et Popa One Neoterici.
[Spatium album]

Bucsum. P<opa> David; ante annu<m> incaeperunt et introduxerunt / Neotericu<m>, qui alternatim servit. Opposuit se in Ecclesia post de/positas querelas restituta; Neotericus est 1 Popa Iacob. //

Pereu. P<opa> Ion Sztancsu; coeperunt ante annu<m> et introduxerunt / Neotericos; opposuit se et deposuit et restituta fuit Ecclesia, sed / iterum acceperunt et novam denim sibi fecerunt. Sunt tres Neo<terici>: P<opa> Stancs, Thoma et Sandor: hic ad nulla se miscet; Neoterici / remiserunt nobis S<acram. Communione<m> ex Ecclesia per unu<m> puerum in car/ta involutta<m> - ex relatione refert dixisse Iud<icem Nobi>liu<m> Boer János, ut nihil cu/rent pueri similia; saepius veniunt et transeunt.

Hertzeni. P<opa>³⁶⁷ Mihály, P<opa> Sztojka; hactenus in pace sunt.
[Spatium album]

Kopecsel. P<opa> Rádulet P<opa> Mány ante annu<m> incoeperunt et / Neotericu<m> introduxerunt, opposuit se et deposuit et alernati<m> / 4 vicibus claves acceperunt, at restituerunt. Est unus Popa / Rad Neo<tericus> in sua domo divina peragit.
[Spatium album]

Illyeni. P<opa> Komán. P<opa> Vaszilie ante annu<m> coeperunt et Neo/tericu<m> introduxerunt; Ecclesia restituta, sed in privata domo / funguntur. Est unus Neo<tericus> Popa Georgie, qui omnia divina / in domo sua administrat et dicit unitos sacerdotes proscuras / butyro miscuisse; iverunt ad Calugeru<m> Berevoienese<m> et / omnia divina sibi per eundem administrari curaverunt.

NB! Calugerus Berevojen<sis> nomine Geraszim maximus Coripaheus.

Grid. P<opa> Bran in pace; gravamina omnes communiter / conqueruntur perpati in contributione aliisq<ue> omnibus; / Neoteri<ci> duo P<opa> Bukur, P<opa> Dresics.
[Spatium album]

Vád. P<opa> Ion, P<opa> Iacob; hactenus in pace; timetur imposterum.
[Spatium album]

Szescsoru. P<opa> Szerbán; hactenus in pace, sed cum adventu Neo/terici recenter ordinat<i>, meruit. Neotericus P<opa> Vesziyi<n>.

Luka. Absens propter seniu<m>; Neoterici duo: P<opa> Tamas, P<opa> Dumitru. //

Desau. P<opa> Ion; in pace.
[Spatium album]

³⁶⁷ Sequitur *Milly* deletum.

Netolt. P<opa> Bukur, P<opa> Ion; in pace.

[Spatium album]

Iass. P<opa> Mafftei, P<opa> Alexander; in pace; Neoterici / duo:
P<opa> Iacob et P<opa> Jonas.

[Spatium album]

Recse Vajda. P<opa> radu, P<opa> Jene; in pace; Neotericus filius /
Popae uniti P<opa> Ion.

[Spatium album]

Urez. P<opa> Samuel; in pace; Neotericus P<opa> Nicodim
/oriundus ex Mardsina.

[Spatium album]

Telki Recse. P<opa> Grigorie; in pace.

[Spatium album]

Mardsina. P<opa> Sandor, P<opa> Mafftei, in pace; Neoterici duo: /
P<opa> Komse et P<opa> Myron; hi divina in carta domo ad/ministrant et
stolaria rapiunt, et Popa<m> Mafftei / Popa Ion Boer ex Recse appellavit
Haereticu<m> et non / esse verum Presbyteru<m>.

Rousor. P<opa> Georgie; in pace omnes hic hactenus sunt.

[Spatium album]

Neoterici

Szerkaicza	Bucur One.
Pure	Sztancs, Toma exercent passim.
Kopecsel	Bradul
Ilien	Georgie
Gred	Bukur
Szsztior	Vaszilie //
Sinka	Tamas, Dumitras
Iass	iacob, Ionasco
Sturcz	Nicodm
Mardsina	Komse, Myron
Sebes	Iacob
Bucsum	Iakob
Pojana	Myron ³⁶⁸ , Koman, Opre, Ion.
Holnak Sztán	
Phleu	Koman, Alde
Ohaba	Mafftei
Mendra Radu Senior et Iunior Radu	

[In margine dextro scriptum:]

Comparuerunt et / cives Fogarasienses / et Graeci, sed hi et / illi
recalcitraverunt.

³⁶⁸ Slavice scriptum.

Hi munia sacerdotalia passim exercent; dubie obedientia<m> in spiritualibus Ep<isco>po appromittunt, sed potius serio / pagensibus servant; quid autem futuru<m> eventus docebit.

Kis Berivojen<sis> Calugerus Gereszim ante 12 Calu/geratu<m> accepit in Iessu³⁶⁹ Metropolita caput ap/ponit, si adinventu<m> fuerit se ad parochialia im<m>iscuisse, / hic deinceps se in ministerium spondet, prout ipsi non / licet.

Calugerus ex Monasterio Valle-Trioken<si> Avramie no/mine comparuit; 5 ibidem resident; in Valachia accepit / Calugeratu<m> ante tres annos; negat se miscuisse ad functiones / parochiales. //

Continuatio Visitationis Districtus Veneczien<sis> in Nagy / Singh die <duodeci>ma mensis Martii <1>746.

Tikus ex Sede³⁷⁰ Kishalom Popa Simeon, Popa> Zacha/ria, P<opa> Georgie, P<opa> Manyu; in pace hactenus³⁷¹; ad con/tributione<m> portionalem trahuntur pro impignoratiis exsolven/dam communiter conqueruntur.

[Spatium album]

Deisore alias Longoda – P<opa> Sztancsul; in pace.

[Spatium album]

Pálos. P<opa> ion, P<opa> David, P<opa> Bukur³⁷²; ante annu<m> incoeperunt; post obitu<m> I<llustrissimi> D<omini> Comitis Kornis nullus ad templu<m>; / Neo<tericus> P<opa> Ion Coriphaeus maximus et sufflaminator³⁷³; / hic dixit, quod mandatu<m> Regiu<m>, quando e<st> publicatu<m>, sit factu<m> / in sylva ob recognitionem P<opae> Uniti.

Moha. P<opa> Georgie, P<opa> Denile; ante annu<m> incoeperunt confusiones / et hodie dum durant, unde etia<m> alii pagi infecti sunt; Neo<tericus> Ion Ma/ximus Coriphaeus et sufflaminator, qui captus obligavit se C<omiti> Kornis, n<on> / velle amplius fungi; hic abiicit S<acram> Com<m>unione<m> et corporale dicendo illa esse / contaminata et Ecclesia<m> denuo benedixit, ob cuius insignationem Popae / Georg<ie> pagenses demu<m> disiecerunt; templum Georg<ie> cum 40 circit<er> hominibus / frequentat; reliqui pagenses cum neoterico ambulant.

Waldorf. P<opa> Nicolaje, P<opa> Sztan: hunc pagenses volunt / habere pro parocho, aliu<m> vero reiicere; Nicolaus suspectus in / Schismate.

[Spatium album]

Retten. P<opa> Stancs fuit, sed sedatu<s> per I<llustrissimum> D<ominum> Contem Paulum / Iuniorem Haller.

³⁶⁹ Sequitur deletum: *ab Ep<isco>po.*

³⁷⁰ Sequitur deletum: *Kislalyen<si>.*

³⁷¹ Sequitur deletum: *universim.*

³⁷² Sequitur deletum: *fuit ordi<natus>.*

³⁷³ Sequitur deletum: *bachatur.*

Galacz. Neoterici Popa Marku et Popa Radu; / habent patentes; promittunt tamen omnem subiectionem et obedientiam.
[Spatium album]

Hidegkut. Popa Mane; sunt bona mixta malis; Neotericus / unus P<opa> Sztenile. //

Bogata (MS), comună. P<opa> Vaszilie, qui se dicit non esse unitum.
[Spatium album]

Mattefalva.
[Spatium album]

Lona ex Köhalom. P<opa> Ionas, P<opa> Iuon, P<opa> Majlat; nihil habent. / Sunt in pace; habent neotericum, non se miscet.
[Spatium album]

Boholcz ex Sede Neoterici Sing. P<opa> Opre, P<opa> Nicule, P<opa> Za/charie; in pace sunt hactenus; Neoterici 5: P<opa> David, / P<opa> Irimie, P<opa> Ion, P<opa> Georg<ie>, item P<opa> Georg<ie>, ideo, quod promiscue celebrant.

Galbor. P<opa> Moysi; ante annum incoeperunt turbare et hodie dum durant; parochum Iudex cum reliquis pagensibus / nomine Vaszilie fungente eiecerunt ex Ecclesia et ea / acceperunt; Ion Graecul contra eundem levavit baculum / dicendo: «Exeas, quia iam defecerunt tui dies» et hoc dixit / Stancs Inga; Neoterici tres: P<opa> Moyses, P<opa> Abraham, / Popa Ion.
[Spatium album]

Neoterici

Boholcz. P<opa> David, P<opa> Irimie, P<opa> Ion, P<opa> Georg<ie>, item Popa / Georg<ie>; volunt se subiicere legitimae superioritati / et in omnibus obedientes esse; fungitur quidem promiscue, / sed³⁷⁴ ad turbas non incitant.

Galbor. P<opa> Moysi, P<opa> Avram, P<opa> Ion; parochia habent / in Galbor auctoritate pagi.

Ex eadem possessione Iudex Ion Keren, Ion Sztancsu, / Ion Grecul, Koman Graegh, Radu Ionas comparuere; / accepta Ecclesia et claves restituere Popae Moysi; approbunt tamen Ecclesiam frequentare. //

Pagenses

Ex Lona ex Sede Rupensi pagenses comparuerunt; nil habent contra Unionem; / interim dicunt se velle Regno accommodare.
[Spatium album]

³⁷⁴ Sequitur non deletum.

Bohucz. Pagenses quidem dicunt se velle honorare popas unitos et manere / in pace³⁷⁵; vident<ur> tamen inclinari pro novis popis acceptandis; sunt / in hoc pago Popae 8.
[Spatium album]

Tikus. Conquerunt<ur> de multitudine poparum, quorum sunt³⁷⁶
n<umer>o 5³⁷⁷.

Valdorf. One Buhxa Iudex, Bukur Bolovan, Bukur Sztojka.

Kiralyfalva.

Deusore. Bukur Balmodie, Bukur Bulisse, Brad Juvenis.

Moha. One Gurg, Buta Roman, Ion Tett.

Palos. Bukur Koszte, Bukur Brad Iuvenis, / Bukur Bricsu, One Korkodel, Bukur Brad Senex.

Galaczy. Racz Koste, Opre Vleczul.

Hirgkutt.

Bogara. V<ice> Comes Rápoty.

Agostin. V<ice> Comes Rápoty.

Mattheifalva. V<ice> Comes Rápoty.

[In margine dextro scriptum:]

Hi praenominati pagenses sibi proposita / acceptant et a modo in posteru<m> in pace permanere / volunt. In hoc negotio NB! D<ominus> V<ice> Comes Rapothy / sua dexteritate multu<m> fecit et illos com/pescuit.

Continuatio Visitae in I<nclyto> Co<mi>t<a>tu Alben<si> / Districtu Czikindallyensi in Burkos / die <decima quin>ta <1>746.

Fejer Egyház. P<opa> Dumitru remonstravit ab Ep<isco>po Patak³⁷⁸ patentes / et etia<m> falsificatas ab ordinante Ep<isco>po; dicit suum / filium Presbyterum in Valachia accepisse; hic non / comparuit neque quidem Parens eum fungi vult eunde<m> / ad Ordinariu<m> mittere.

Hejasfalva. Popa Mafftei et Laicus Toder Matthei ordinat<i> / ab Ordinario circiter ante 13 annos; in pace sunt.

Besse. Popa Georg<ie>, Laicus Dumitru³⁷⁹; / in Valachia ordinat<us> P<opa> Georg<ie>³⁸⁰; sunt ibidem / etiam duae filiales, quae illu<m> propter communem ru/morem non admittunt, sed pro functione ad illos / venit schismaticus Pop Dumitru ex Sarpatak.

Keresd³⁸¹. P<opa> Toma et Laicus Opre a 20 circiter annis servit; / obediunt ipsi omnes et in pace omnia sunt.

Alma Kerek. P<opa> Ion et Laicus Paschul; omnia manent in stat quo. //

³⁷⁵ Sequitur non deletum.

³⁷⁶ Sequitur deletum: 5.

³⁷⁷ Supra scriptum.

³⁷⁸ Episcopus greco-catholicus al Ardealului (1715-1727).

³⁷⁹ Sequitur deletum: ante sex annos.

³⁸⁰ Sequitur deletum: sed ab.

³⁸¹ Non liquet: K-.

Continuatio Visitationis in Districtu Czikkindalyen<si> / et quidem Megyesini die 18 Martii <1>746.

Archi-Diaconus Aron

Pagos habet 18³⁸², unitos Popas 20, n<on>-uni/tos 11; in Czikkindaly P<opa> Angyel et P<opa> Mihaile, / quor<um> <pri>mus est Coripaheus, alter ad nihil se immiscuit; / in Ilistorff P<opa> Ion ad nihil.

In Bratei P<opa> ilie Coriphaeus comprehensus / et Samuel etia<m> Coriphaeus.

In Soros P<opa> Ion Coriphaeus et incentor. Hi omnes / in confusionibus presbyteroru<m> acceperunt.

Pridem ordi<nati> in Sede Seges Variensi P<opa> Aron, Fejer Egyhaza . P<opa> Ion et Felegh P<opa> Mihai ad initium<m> se miscuit; / P<opa> Ion ad nihil se miscuit; Keresztur Sedes, / Udvarhely P<opa> Lupul ad nihil se im<m>iscuit. / Ex his omnibus supremi Coriphaei Ilie et Angyel³⁸³. / Remedium esset Coriphaeoru<m> eliminatio per in/terpositione<m> ipsius Senatus et adventu<m> Ep<isco>pi.

Presbyteri ex Districtu Czikkinda<lyensi>

Czikkindaly. P<opa> Toder, P<opa> Ilie ante annu<m> caepit incubum / grassari; ex Szellyste missi sufflaminatores / promulgarunt ubiq<ue> acceptatione<m> verborum / Calugeri Impostoris; in quibusdam locis accepta / templa restituerunt, non tamen ipsimet frequentant; / dixerunt, quod uniti Popae adiurati sint Procuras / cum butyro et lacte conficere.

Felső-Gese. P<opa> Mafftei, P<opa> Sztan, P<opa> Giorgie, Calu/gerus Szombatfalven<sis> cum alio Popa corpo/rale cum reliquiis dicendo eas n<on> esse bonas / reiecit et Ecclesia<s> 12 benedixit; Uniti tra/hunter ad portione<m> a pagensibus inscitis Dominis.

Eberdorff. P<opa> Mihály, P<opa> Ion, P<opa> Ilie capti/vus profuga<m> cum alio ex Hunyad et ab³⁸⁴ profugo deserta<m> tertio marito copulavit; *habentes*³⁸⁵ vivos maritos immiscuit se in copula/tione pro sibi iuvenis meretricarii: uno verbo fuit / *vana*³⁸⁶.

Bratei. Illis solis Ep<isco>pus. Stolaria ab omnibus rapuerunt. / Felső Gese Mihály Graecul et Ion studiosi tulerunt / aquam benedicta<m> ex Saldorff et peregerunt functione<m> / poparu<m>.

Szász Sáros. P<opa> Lazar; pagenses acceperunt res ex Ecclesia, / sed zelo officialiu<m> restitutae sunt.

[*In calce paginae scriptum:*]

Neotericus Popa One, qui serio coactus per officiales Kükülö/varinu<m> comparuit; ante 2 annos in Valachia, in Bukarest ordinat<us>. / Testimoniales Popatu ap<p>ignoravit; parochia<m> n<on> habet et passuales accepit / a Commendante Coronen<si> dicendo se ire pro libris; Pravila<m> n<on> legit, quid in // ea contineat<ur>, n<on> scit.

³⁸² Sequitur deletum: *Neotericos*.

³⁸³ Sequitur *Modus* deletum.

³⁸⁴ Sequitur *illo* deletum.

³⁸⁵ Lectio difficilior.

³⁸⁶ Lectio difficilior.

Neoterici

Czikindal. P<opa> Mihály et P<opa> Angyel ante annu<m> / in Bukurest ordinatu<m>; Angyel examinatus quidem, / sed nihil scit omnino: dicit omnes gentes in suis reli/gionibus posse salvari.

Pagenses ex Czikindal comparuerunt, neq<ue> se valde oposuerunt; / dixerunt tamen pagu<m> non velle amplius unitos habe/re pro curatore animaru<m>.

Suburbium Megyesiense. P<opa> Samuel intra annu<m> ordinat<us> / in Valachia dicit se ad nihil im<m>iscuisse.

Felső-Gesa. Pagenses Sztan Reduczú Iudex, One Keluczú, / Opre Ittu, Taucz Opre; non videntur esse malitiosi, non / tamen volunt tres presbyteros servare, sed unu<m> Popa<m> Ma/tei ab Ordinario ad S<acros> Ordines promotu<m>.

Bratei. Pagenses Many Flesaru in octavo surco, Ion Fleserul, / Kosztadin Buncse, Szabba Boboste imploraverunt / aliu<m> Popam usq<ue> ad decisionem causae loci parochi incusati / et concessus est ad illud tempus, quem Archi-Diaconus / ordinaverit, ut simul divina in templo peragant; / confessionem vero et alia privata possint apud alter/utru<m> peragere et sic contenti recesserunt.

Abisdorff³⁸⁷. Pagenses Toder Szinte, One Bulise perversissimi / contradicunt in omnibus, e contra vero Opre Csurile, / One Sztancsul, Marcul Csora cum reliquis pagensib<us> / boni.

Neotericus. Neotericus <sic!> P<opa> Ion ante annu<m> in Bu/karest ordinat<us> ad nulla se im<m>iscuit.

Bratei. Neotericus actu in carceribus Megyesiensibus ob / sua pessima acta detentus, Popa Ilie ex Fo/feld oriundus, natus tamen in Bratei, in Molda/via ante 5 annos ordinatus alias Popovicus pa/tentes habet, sed domi; hactenus nulla<m> habuerat pa/rochia<m>, nunc vero ab isto disturbo autoritate / pagi usurpavit, antea parochia<m> legitime adm/nistrabat P<opa> Thoma, quem etia<m> scivit, sed reductu<m> se / a populo conqueritur, confitetur nullibi stare in / nullo libro, ubi permitteretur inscio ordinario al/terius parochia<m> invdere, consequenter se errasse / iterat cum fratre promiscue nunquam functus est, / eo quod unitus n<on> fuerit; Pravilam se legisse asse/rit, sed quid in ea contineat<ur> n<on> scit, interim lachryma/bundus respondere n<on> scit se dicit; adhuc in // Eczel et Buse, necnon *Suburbio*³⁸⁸ administravit et ex / Musna pro copulatione venientes copulavit; com/memoracione<m> solemne<m> fecit Ordinantis; ideo se non / subiecisse Ordinario dicit, quonia<m> apud Ordinan/tem iuramentu<m> deposuit; inter<r>ogatus, cuinam sub/iaceat in spiritualibus, respondit se n<on> scirel inter<r>ogatus, cuinam ergo deinceps velit subesse, ad hoc / respondere n<on> vel<l>e et tamen subiunxit, quod velit se Ordinanti subiacere; inter<r>ogatus, num licitu<m> sit / uni ex una Provincia subiacere alteri, respondit se / n<on> scire, ideo n<on> vult huiati subiacere, quia con/trariu<m> iuravit apud ordinante<m> et, prout fatet<ur>, / solverit illuc redire curq<ue> ergo huiate<m>

³⁸⁷ Non liquet: A.

³⁸⁸ Correctum ex *Suburbium*.

Ep<isco>pu<m> cum / instantia requisiverit et parochia<m> petierit, obmutuit; / Bulgarus illum coepit; inter<r>ogatus, quem in instan/tia sua ac<c>uset, negat se curasse instantia<m> fecisse, / nec scit per quem et cur captus sit, deniq<ue> nihil / scit, quid in instantia contineatur, nec scit, quis / illa<m> scripsit neminemq<ue> in ea accusat; inter<r>ogatus, / num deinceps velit se emendare, nihil respondit, ob/mutuit obstinatus.
[Spatium album]

Continuatio Visitationis in Districtu Iernotien<si> / facta Kükülövarini die <vigesima terti>a Martii <1>746.

Iernot. P<opa> vaszilie, P<opa> Ignatie; in pace sunt; Neotericus / autem unus est P<opa> Mitre n<on> se miscet.
[Spatium album]

Drajagh. P<opa> Simeon, P<opa> Mattei, P<opa> Mihalye; / in pace sunt; Neotericus unus e<st> P<opa> Ion filius P<opae> Simeon / ad nihil se miscet, pensionem annua<m> denegat parochiani.
[Spatium album]

Saulie. Dumitru, Vasziliae Popae; in pace sunt; / pensionem annua<m> parochiani denegant.

Kucserde. P<opa> Toder et Ion; in pace sunt³⁸⁹; / pensionem annua<m> denegant.
[Spatium album]

Ludus. P<opa> Ion; sunt in pace; tres terras arrabiles Ecclesiae / Nobi<lis> Donat acceperunt. //
[Spatium album]

Kaperne. P<opa> Iacob; in pace sunt.
[Spatium album]

Szeplak. P<opa> Grigor; in pace sunt; a P<opa> Grigorie Prae/dicantius accipiunt decimas a terris, quas terras / Parochiani in sortem ministerii dant illi.
[Spatium album]

Udvarhely. P<opa> Steffan; in pace sunt.
[Spatium album]

Koroiu. P<opa> Toder; in pace sunt.
[Spatium album]

Csiuta. P<opa> Ion; in pace; dat unu<m> *pokroc*z decimarum<m> et / filius in eodem pane cum parente existens ad portione<m> / trahitur.
[Spatium album]

³⁸⁹ Sequitur deletum: *Neoter.*

Vichagsegh³⁹⁰. P<opa> Mihály; in pace.

[Spatium album]

Kiraleu. P<opa> Andreas; in pace.

[Spatium album]

Sz<ent> Paul. P<opa> NB!

[Spatium album]

Ugre. Iordan in pace; Neotericus P<opa> One n<on> se / miscet;
subditus alioquin.

[Spatium album]

[*Vocabulum ab uligine cancellatum*] Csergét Már<e> Mihály in pace.

//

[Spatium album]

Cserget Mik. P<opa> Ion; in pace; a Popa accipiunt ex / omnibus
decimas; D<ominus> Bethlen Farkas.

[Spatium album]

Vajdakut. P<opa> Ion Neotericus. NB!

Neoterici

Ugra. P<opa> Ion ante annu<m> in Bukarest ordinat<us>
videt<ur> / esse bonae indolis.

Sz<ent> Paul. P<opa> Lepedat ante tres annos in Bukarest
ordinat<us>; parochia<m> ibidem habet; illa<m>³⁹¹ ei³⁹² nemo contulit; /
absolute nihil scit, ut asinus.

Diojagh. P<opa> Ion ante 5 annos in Moldavia ordinat<us>, n<on>
se / inmiscuit ad nulla.

Kükülövár. Neotericus P<opa> Ion aquam benedicta<m> eiecit; /
P<opae> uniti³⁹³ ad stabulu<m> et alia<m>³⁹⁴ consecravit.

Ketzle. In pago acceperunt templum vi et hodiedum / usurpant;
Popa<m> eiecerunt ex propria domo / et neoticu<m> duxerunt, qui
summus Coriphaeus / in 7 pagis administrat. //

Synoptice ista omnia submissa Suae Ma<ies>t<a>ti R<egi>ae / et
Excelsae Cancellariae Aulicae Transylvanicae / 16 Iunii <1>746 ex M<aria>
Pots. //

[*In dorso, aba li manu tardius scriptum:*]

³⁹⁰ Non liquet: V.

³⁹¹ Sequitur *mihi* deletum.

³⁹² Suprascriptum.

³⁹³ Sequitur *et ali* deletum.

³⁹⁴ Sequitur *ba* deletum.

Iunii <decima sex>ta 1746 // Pars / Visitae Transylvanicae per Ill<ustrissimum> D<ominum> / Manuel Olsavszky Ep<isco>pum Mun<kacsiensem>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 895, f. 1-21, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 895, арк. 1-21. Оригінал.

101

1746 decembrie 21, Viena. Mihail Manuel Olsavszky îi scrie, de la Viena, probabil lui Emeric Kelemen, abatele de Cassovia, în legătură cu necesitatea întăririi unirii bisericești a românilor din Transilvania.

21 грудня 1746 року, Відень. Лист Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського з Відня, ймовірно до Кошицького абата Емеріка Келемена щодо необхідності зміцнення релігійної єдності румунів у Трансильванії.

Re<vere>ndissime, ac Religiosissime P<ater> in Ch<ris>to, Patri / et Fratri colendissimo.

Pro tam umano affatu et affectu posita verborum concinitate / in suis ad me datis adornato, ac a me 27 <Septem>bris perceptis gratias humanissimas ago, ad quas, quod tardius respondeam, peto / veniam; negotia enim spiritualia plus potuere celeritate responsi, / quorum accumulati labores amicorum memoriam saepius absorbent, vix has hic Viennae existens extorsi, ut ad minus literario / commertio non desim. Profecto dura Praepositorum sors, si in / memoriam revocemus Patrum nostrorum prisca tempora! Quanta / moles praeesse? Cui satius fuisset subesse, cum maior gibbus non ornat, sed onerat; quo non obstante Deo propitio subiecto / mihi clero et populo in Sacra Unione conservanda et confirmanda / omnibus viribus prodesse studeo, neque deest favor caeli, cui in acceptis / grates refero modo vitae longioris gratiam, qui dedit, concedat id / ipsum optarem in Principatu Transylvaniae pensi Valachiae. / Satis non exprimam dolorem, quo crucior et abesse ab grege suo / pastorem, et qui parvulis frangat panem, et morbum inclamantibus medicam porrigat manum deesse; quod ipsum Divinae Providentiae esse fateamur, quae suo aeterno decreto, quid de re quoque / futurum sit, iam ante constituit. Domino Ill<ustrissimo> Fogarasiensi suo / contubernali, meo consecratori meritissimo salutem perhumana / defero, quem reducem mea commissariatia visita plurimum in spem eriget. Caeterum profunda cum veneratione sum // Reverendissimae Paternitatis Vestrae // Servus et Frater in Ch<ris>to humillimus / Manuel Olsavszky / Ep<iscopus> Rossensis, Munk<acsiensis>, Vicarius Apostolicus / propria // Viennae 21 <Decem>bris <1>746. //

[In dorso, superius, in media pagina scriptum:]

Sumis animis in universum iunctis / pulchra simetria concinnatur.

285

1746 decembrie 28, Coasta. David Marianffi de Mara³⁹⁵ îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky sfatul în legătură cu promovarea Sacrei Uniri.

28 грудня 1746 року, Коаста. Давід Маріяньффі із села Мара просить Михайла Мануїла Ольшавського висловити свою думку про просування Священної Унії.

Illustrissime, ac Reverend<issi>me Domine Episcopo / Domine mihi semper colendissime. /

Quandoquidem ex propositione et demissa repraesentatione Incltyi huiatis Status Catholici et clementissima Sacra<tissi>mae Suae Caesareo-Regiae Ma<ies>t<a>tis / resolutione, immeritus licet, protector nihilominus / Sacrae Unionis in Incl<ytis> Comitatibus Colos, Dobo/ka, Szolnok Interiiori et Mediocri, Kraszna item, ac Districtu Kővár denominatur existam recensq<ue> ob<tinuerim> mandatum, ut super negotio Sacrae Unio<nis> eiusq<ue> promotione et conservatione cum Illu<stritate> V<est>ra correspondenter et cointelligenter me / haberem, hinc tandem Ill<ustrissim>am, ac Reverend<issi>mam / Domina<ti>onem V<est>ram, eo quo par est venera<ti>onis cul<tu> et fiducia praesentibus rogandam requirendam/q<ue> esse duxi, quatenus intuitu praerecensorum / Inc<lytorum> Circulorum protectoratui meo concreditorum / et com<miss>orum, si quid in nupera sua canonica vi<site>one, vel etiam alias, in negotio et statu Sacrae / Unionis, aut corrigendum, aut meliorandum, vel eti<am> tollendum et eliminandum observasset, vel qua<liter> iisdem in locis Unio Sacra et quibus modis ac me<diis> maius incrementum et augmentum capere / pos<set>, ne pro alta sua sapientia salutisq<ue> animarum / (quo plurimum pollet) zelo, proxima occasione gra<tiose> informare, simul et instruere non dedignetur, / ut eo magis clementissimo Suae Ma<ies>t<a>tis mandato sa<tis>facere bonoq<ue> et incremento Sacrae Unionis colla<ti> consiliis unitisq<ue> viribus salubrius in medium / consulere possimus, ac valeamus, super quae, dum / gratiosum Illu<stritatis> V<est>rae responsum et salutare / consilium enixissime praestolarer me de reliquo / expertis com<miss>andans gratiosis favoribus et effecti<bus> persevero iugi constantia eiusdem // Ill<ustrissim>ae, ac Reverend<issi>mae Domina<ti>onis Vestrae // Servus devinctissimus / David Marianffi / de Mara / m<anu> p<rop>ria. // Gyulatelke 28 Decembr<is> / a<nn>o 1746. //

[Superius, ab alia manu scriptum:] Religionar<iorum> 40. //

³⁹⁵ Comite suprem al Comitatului Cluj, unul dintre protectorii unirii numiți de Maria Theresia. Avea origini românești.

[*In calce paginae, ab alia manu, in angulo dextro scriptum:*] intuitu promovendae S<acrae> Unio/nis consilium expetit.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 885, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 885, арк. 1-2. Оригінал.

103

1747 februarie 6, Bixad. Copia actului de vânzare a unui teren către mănăstire făcută de către Condor Nicolae și Condor Vasile.

6 лютого 1747 року, Біксад. Копія акту продажу землі Миколою та Василем Кондор Біксадському монастирю.

Copia

Anno 1747 Februarii <sext>^a

En alább irtt adom tuttara mindenekk a Kikk illik hogy én nagy süzségemtől visetelettvén kintelenitettem eladni s zálogba adni az Klastrom alatt egy darab földemet gyümölcsöstül az ki <...>³⁹⁶ volt egy Kancza Loért 16 id est Tizenhat V<onas> F<orin> tokban, adtam pedig ugyan Klastrom Szamára nevezett Isááki nevü kalugyernek attam pedig illyen *conditio* alatt hogy mind addig birja és birhassa még én vagy maradékim a fent irtt summát be nem teszük a Klastrom akkori gond viselő Emberenek le tévén pedig eö Kegyelmekis tartoznak kezünkbe bocsatani. Mellynek nagyobb bizonságára adom ezen *Contractus* levelemet illyen Emberseges emberek előtt ut supra izokott Pecsetammal és kezem x vonásavál meg eröss ittuen.

Kondor Miklós _____ *L<ocum> S<igilli>*

Kondor László _____ *L<ocum> S<igilli>*

Coram me Michael Tatár Archi-Presbyter _____ *m<anu> p<ropria>*

Berdok Gergelly _____ *Nobilis*

Detrid Sándor

Veres Sándor

Kecskés Jakab

Ugyan más helyen is vettem 4.

f<orin>tokat <...>³⁹⁷ Summa 20 f<orin>t.

Id est V<onas> f<orin>tini 20

Presentem copiam cum suo originali in omnibus punctis et clausulis convenire testor. Sig<nata>m V<enerabili> Monastierio ad Bixad die <prim>a Iunii a<nn>o 1783

Basilius Kozak Graeci Ritus

³⁹⁶ Non liquet.

³⁹⁷ Non liquet.

p<ropria>

L<ocum> S<igilli>

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1002, f. 1, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1002, арк. 1. Копія.

104

1747 mai 2, Viena. Francisc, împăratul ales al Romanilor, rege al Germaniei și al Ierusalimului³⁹⁸, cere lui Grigore Maior și Silvestru Kaliani, respectiv lui Gherontie Kotore și Alexandru Rednik, patru tineri basiliani să se oprească la Mukacevo pentru a oferi episcopului, ce urma să facă vizitația canonică în Transilvania, informații despre situația Unirii religioase.

2 травня 1747 року, Відень. Франциск, обраний король римлян, король Німеччини та Єрусалиму, просить Григорія Майора та Сільвестера Каліяні, а також Геронтія Которе та Олександра Редника, чотирьох василіанських молодих, зупинитися у Мукачеві для надання інформації про стан релігійної унії єпископу, який мав відвідати Трансильванію.

Franciscus Divina favente clemencia electus Romanorum Imperator sem-per Augustus, ac Germaniae et Hierosolymarum / Rex, qua Corregens.

Illustres, Reverende, Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregii, Prudentes, / item ac Circumspecti nobis sincere dilecti, postquam aliquot ab hinc / annis e Principatu Transylvaniae duo religiosi uniti Graeci / Ritus Basiliani nominanter P<ater> Gregorius Mager et P<ater> Sylvester / Kajani Romam ad Collegium illic De Propaganda Fide missi ab/solutis ibi studiis theologicis huc reversi sunt iisq<ue> tertius eiusdem / Ritus Basilianus religiosus Geruntius Kotor Tyrnaviae in Hungaria pariter studia theologica absolvit et quartus nomine Alexan/der Rednik ad eundem Ordinem susceptus, qui theologiae studium / hic in Collegio Pazmaniano finivit et Noviciatum nunc ingressus est; coniuncti sunt quatuor his religionis in dictum Principatu pro obeundis ibi in Fundatione Balasfalviensi suis muniis / ecclesiasticis se conferentibus; ordinatum est, ut in reditu iter suu<m> / Munkacsinum dirigant eo fine, ut residens ibidem Unitus Eppiscopus <sic!> tribus prioribus Religionis de statu Unionis in Transylvania, / cuius idem Eppiscopus <sic!> se locali visitatione priori anno probe ibid / peracta speciale habet cognitionem, informationem suppeditet et qua/liter ecclesiasticas functiones pro meliori in Transylvania Unionis / promotione cointelligentia cum Generali ibidem Vicario Graeci Ri/tus Unitorum habita fructuosius auspiciari et operari debeant, / eos instruere valeat; quo facto post suam in Munkacs habitatio/nem eousq<ue>, donec praefatus Episcopus necessarium iudicaverit, con/tinuandam, iter suum in Transylvaniam prosequantur: respectu / quarti vero, qui primum, ut praemissum est,

³⁹⁸ Era soțul Mariei Theresia, împărat al Imperiului Romano-German (1745-1765).

Novitiatum ingreditur, / arbitrio memorati Episcopi per rescriptum Regium ad ipsum // expeditum commissum est, an istum in Novitiatu apud se retine/re velit, aut vero in Transylvania subire adeoque cum tribus ab iis eo proficisci debeat; coeterum, ut instituendae religiosorum istorum in promotionem Unionis functiones sedulo cum Vestra, tum Protector / Unionis opera bene applicentur, clementissime mandatur; coeterum / gratia nostra³⁹⁹ Caesareo-Regia benigne propensi vobis monemus. Datum / in Civitate Vienna Austriae die secunda mensis Maii anno / Domini millesimo septingentesimo quadragesimo septimo, Regni vero nostri secundo // Franciscus // Ladislaus Gyulaffi / Baro de Rator / manus propria // Ad mandatum Sacrae Caesariae / Maiestatis proprium / Iosephus Kosma / manus propria //

[In dorso, in calce paginae, angulo sinistro ab alia manu tardius scriptum:]
Copia Rescripti Regii / sub dato secunda Maii 1747 / de / Transylvanicis Basilianis per Episcopus / Munkatsien pro habenda ad eos / de statu Unionis in Transylvania / instructione ad Transylvaniam / promovendis // Monastica 12.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar. nr. 942, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 942, арк. 1. Копія.

105

1747 iunie 12, Peleşu Mare. Cererea nobilului Becsly György prin care solicită episcopului greco-catolic de Mukacevo, numirea unui preot la Parohia din Peleşu Mare.

12 липня 1747 року, Пелешу Марє. Прохання Георгія Бечки про призначення священника в село Пелешу Марє Сатмарської жупи.

MÉLTÓSÁGOS PÜSPÖK ÚR

Nagy Peleskey Presbiter Kintus Ignat uram ellen ámbátor törvényt indítottam vala, mind az által Méltóságos uri leveliben tett Kegyes interpozitiojára Méltóságod könnyen megegyeztem, csak hogy a mint Némethi esperes uramtól értem, eö kegyelme Nagy Peleskéről Újakra fog menni és így Nagy Peleske Plébánus nélkül marad, a mint Husvétül fogvást Isteni szolgálat nélkül vagyon leg többször, Mint hogy pedig Nagy Peleske nem utolsó plébánia, söt magunk is Catholicusok olykor-olykor az szent liturgiára oda megyünk. Kérem alázatosan Nagyságodat, nevezett Nagy Peleskére oly buzgó Plébanust méltoztassék rendelni melyből mind nekünk, mind az szegénységnek az lelkiekbeli consolatiojokra légyen, és Nagyságod Gratiájából bár hamarabb érkezne mert itt az lelkek éheznek ésí szomjuhoznak, nincs kinek legeltetni, kivált az kisdedek Szent Kereszttség nélkül Meg halnak. Ezzel gráciájába ajánlva maradok,

³⁹⁹ Supra scriptum.

N<agy> Peleske 12 Iunii 1747

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 985, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 985, арк. 1-2. Оригінал.

106

1747 iulie 3, Peleşu Mare. *Credincioşii greco-catolici din Peleşu Mare, prin Becski Laszlo, stăpânul satului, solicită Episcopului greco-catolic de Mukacevo, numirea unui preot deoarece de mai multe săptămâni sunt fără preot, care a fost trimis în altă localitate cu motivația că parohia nu dispune de terenul necesar pentru funcționare, fapt ce nu corespunde adevărului, această parohie dispunând de teren agricol cât și de pășune.*

3 липня 1747 року, Пелешу Маре. *Прохання греко-католицьких вірників села Пелешу Маре в особі власника села Василя Бечки до Мукачівського греко-католицького єпископа про призначення сюди священика, тому що вже декілька неділь не мають священика, який був відправлений в інше село. Причина відправлення – парафія не має землі для існування, що не відповідає дійсності, так як ця парафія має і орні землі, і пасовища.*

MÉLTÓSÁGOS PÜSPÖK ÚR

Mi *Unita Religio*n lévő Nagy Peleskei lakosok, már nyoltz hetektül fogvást minden lelki vigasztalás nélkül vannak, Papjok (a mint értem) functiojátúl Nagyságod által suspendáltatván azon okbul, hogy itten *Parochiális fundus* nem vala, azért hirtelen talán lehetett volna az *fundust interdictum*mal keresni, ugyanis nem reménlem, hogy egy Nagy Peleskei pap is mind eddig *accomodatio*ja iránt panaszkodott volna, mert a mennyi illendő kaszálatni és vettetni, annyi föld az papnak mindenkor ki adatott, sőt Parochiája is illendő vagyon az Templom mellett. Itt az mi földünkön számtalan *unita Parochiák* vannak, örökös *fundusok* nélkül, még is csak N. Peleske érzi az büntetést. Hogy azért Nagyságodnak ebben *dificultása* ne légyen irom azt, hogy az *fundusok* iránt *canonice* valatni rendeltetik ezen Tekintetes Nagysága ügyében hasonló Parochiánkban, én ellenzője nem leszek. Ahez képest kérem alázasatosan Nagyságodat hogy itt levő *Presbiter* Knitus Ignacz Urt fel szabadítani méltoztassék, míg helyette mást rendelni, mert csunya Achatholikusok között az ilyen dolog botránkozásnak láttatik.

Ha magunk *continuité* itt lankánk Méltóságodhoz ezzel nem alkalmatlankodnánk, mert házunknál lévén Plébanosunk, oda járhatnának *Devotiora*, s papi functioját köztük folytatná, mivel az én lelkem quietáltatnék, így tehát én magamra az terhet nem veszem, lássa Nagyságod vétek miképpen disponál, s pap nélkül miképen tarttya, én nem okozhatom, mert eddig miattam az *fundus* iránt fogyatkozás nem volt. Ezzel Méltóságos uri válasszát

elvárom, hogy tudhassam az dolog miben lésszen, és Méltóságod mihez
métóztatik határozni és maradok

Nagyságodnak alázatos szolgája
Becski László

N<agy> Peleske 3 Iulii 1747.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 984, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 984, арк. 1-2.
Оригінал.

107

*1747 iulie 12, Sibiu. Guberniul Transilvaniei cere oficial lui Mihail Manuel
Olsavszky, episcopul de Mukacevo, să se implice în consolidarea unirii
religioase în Transilvania, în legătură cu care fusese informat de cei patru
basilitani transilvăneni cu un an în urmă.*

*12 липня 1747 року, Сібіу. Губернія Трансильванії офіційно просить
Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського брати участь у
зміцненні релігійної Унії в Трансильванії, про що він був проінформований
чотирма василіанськими трансільванськими молодими рік тому.*

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcopo / nobis
Colendissime!

Ad reparationem turbatae in Transylvania Graeci Ritus / Unionis
opera Religiosorum Patrum Basilitarum pro cu/ra animarum laudabiliter
praeparatorum, uti velle S<a>cr<at>issimam / Caesareo-Regiam Maiestatem,
Illustrissima, ac Reverendissi/ma Dominatio V<est>ra ex copialiter accluso
benigno <secun>da mensis Maii emanato rescripto videbit, dum vero toti
nos eti/am in eo essemus, quo conatus fidelibus rationibus nissi, cum /
contento pientissimae Principis efficaces forent memoratoq<ue> / Sacrae
Unionis redintegratio suos in omne momentum ca/peret progressus,
Illustrissimam, ac R<ever>ndissimam D<omi>na<tion>em V<estr>am /
perobservanter petimus, quo sensa sua pendere circa su/scipiendas functiones
ecclesiasticas, cum Vicario dein Gene/rali cointelligenter agere et illa
communicare haud gra/vetur, quae fructuosa fore cognoverit, ad praemissam
S<a>crae / Suae Maiestatis intentionem.

In reliquo Divinae tutelae / Ill<ustriss>imam, ac
R<ever>ndiss<im>am D<omi>na<tion>em V<estr>am impense
commendantes in solita observantia perseveramus // Illustrissimae, ac
Reveren/dissimae D<omi>na<tion>is V<estr>ae // obligatissimi et
parat<issi>mi servi / Gubernator, Consilarii Guberniales, Praelati
Magnatesq<ue> in / Transylvania Romano-Catholici // In Congregatione
Consiliariorum Gubernialium, Praelatorum Magnatumque in Transylvania
Romano-Catholicorum / Cibinii <undeci>ma Iunii celebrata //

[In dorso transverse scriptum:]

Domino Michaeli Manuelli Olsavszki / Episcopo Rossensi, necnon Graeci Ritus Uni/torum Munkacsiensi etc. nobis colendissimo // Ex Off<ici>o // Per Claudiopolim / Debreczino a Munkacs. // Ex Gubernio Transylvaniae.

[In dorso, superius, ab alia manu tardius scriptum:]

<Duodecim>a Iulii 1747 / Olsavszky M<ichaël> M<anuel> Ep<isco>pus Mun/kacsiensis ad suscipiendum / in merito procurandae Unio/nis Valachor<um> in Transylva/nia negotium per Guberni/um Transylvanicum requirit<ur>.

[In dorso, supine scriptum:]

6 Iulii 1647 ab Excelso Gubernio ex Transylvania intuitu / Basilitarum Balasfalvensium Munkacsini perscripta. // Responsum 12 Iulii. // [Sigillum tondum in rubra cera impressum adstat].

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 943, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 943, арк. 1-2. Оригінал.

108

1747 august 24, Roma. Ioan Innocentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, scrie de la Roma protopopilor și clerului unit din dieceza Făgărașului în privința excomunicării teologului iezuit și le recomandă anumite măsuri pentru grăbirea reîntoarcerii sale din exil.

24 септя 1747 року, Рим. Лист Фогараського єпископа Іоанна Інокентія Міку-Клейна з Риму, до греко-католицьких протопопів та духовенства єпархії щодо відлучення від церкви єзуїтського богослова з рекомендацією заходів, для прискорення його повернення з вигнання.

Copia // Ioannes Innocentius L<iber> B<aro> Klein de Szad DEI et Apostolicae Sedis gratia / Ep<isco>pus Fagarasiens<is> Graeci Ritus Unitor<um> (Tit<uli>) Ad<modu>m R<evere>ndis D<omi>nis Archidiaconis et toti / V<enera>b<i>li Clero Ecclesiae Fagarasiens<is> seu synodaliter congregatis, seu extra Synod<um> adeoq<ue> / benedictionem in D<omi>no nostrisq<ue> firmiter obedire mandatis.

Domini doctrinam cordi recolentes dicentis: «Discite a me, quia mitis sum et / humilis corde»⁴⁰⁰ (Matt<haeus> 11, vers<eto> 29) directioneq<ue> legis patriae Tit<ulo> 14 prol<oquo> op<eris> Trip<artiti>, DEI / iudicium ita oculis nostris proponentes, ut per iustitiam redderemus peccati sen/tentiam, per misericordiam peccati temperaremus poenam et iusto libramine quae/dam per aequitatem corrigeremus, quaedam per misericordiam indulgeremus, sed caventes, ne rigoroso iure procedentes asperitatis arguamur, indulgentia nostra dissolutio dis/ciplinae invaluit. Offendiculum Eccl<esi>ae nostrae Iesuitam propter inobedientiam et alia / delicta excom<m>unicatum esse denuntiavimus et, ecce, Patrus Aaron provisorius Vicarius te/merarie contra nos se erigere, nos calumniare spretisq<ue>

⁴⁰⁰ Recte: Tollite iugum meum super vos / et discite a me quia mitis sum et hu/milis corde.

divinis et humanis legib<us> excom<m>unicato com<m>unicare, eum protegere, Eccl<esi>am n<ost>ram prodere et nihil non audere p<rae>sumpsit, quod / calumniosi criminoris et proditoris abominatione detestabile non sit.

Canonicam namq<ue> morum correctionem exequi coacti anno 1746 10 <Septem>br<is> primum Pe/tri Aaron licentiosam libertatem sub com<m>inatione⁴⁰¹ censurarum monuimus, ac pater/nae n<ost>rae monitioni oppositam eius datam resistentiam paterna lenitate sup<p>ortavimus / nobisq<ue> specialiter reservatae excom<m>unicationis 12 <Novem>br<is> 1746 sub incurrenda ipso inobedi/tiae facto poena, eund Petrum Aaron inhibuimus, ne Iesuitae com<m>unicat, ne cum saecula/ribus ad iurisdictionis et im<m>unitatis Eccl<esi>ae violationem concurrat, multo minus con/sentiat, ut Synodum publicet, Iesuitam excom<m>unicatum denuntiet et decretum n<ost>ru<m> / patens toti<ue> V<ene>r<a>b<i>li Clero et Eccl<esi>ae sonans exhibeat omnemq<ue> tumultum sub censuris cano/nicis praecaveat, Aaron inobediens Iesuitam defendit, decretum n<ost>ru<m> sup<p>ressit, idem / decretum n<ost>ru<m>, V<enera>b<i>lem Clerum et nos tumultuarios esse calumniando, contra Art<iculi> 45 / titulatio<nem> 1 sacror<um>q<ue> canonum prohibitionem praeterito Metropolitano ad dignitates Eccl<esiasti>cas / incompetentem cum calumniosa criminatione recurrit. Hanc non facile auditam temeri/tatem maesto toleravimus animo, donec erga eius ironica irritatione instructas ad / nos insolenter datas literas, eund 13 Junii 1747 incurasae excommunicationis admonuimus / et ad agendam poenitentiam hortati sumus; quid hucusq<ue> temerarius hic calumni/osus criminor et proditor in contemptum nostrar<um> fraternar<um> monitionum atten/taverit? Non tam distincte scribere possumus quam vobis notum est.

Quia ergo non solum in nostram, sed Ecc<esi>ae, Populi et successor<um> nostror<um> laesionem Pe/tri Aaron temeritas grassat<ur>, eund mediante manifesto ipsiq<ue> dato decreto vicariali potes/tate privatum, a sacris ordinibus suspensum et excom<m>unicatum esse denuntiavimus, / ac praesentibus etiam vicariali potestate privatum, a S<acris> Ordinibus suspensum et excom<m>uni/catum esse denuntiamus et ideo sub ead per canonem datae sebtentiae nobisq<ue> specialiter / reservatae excom<m>unicationis poena omnibus et singulis <Chris>ti fidelibus utriusq<ue> sexus / parochianis, praecipue n<ost>ris eundem Petrum Aaron devitare praecipimus. Et, quia p<rae>sum/ptuosa Petri Aaron publice⁴⁰² deliquescendi nobisq<ue> resistendi, nos et clerum n<ost>rum calumni/ose criminandi, Eccl<esi>am n<ost>ram prodendi temeritas canonicam maiorem exigit correctione<m>, / ideo eundem Petrum Aaron, postquam in hac per nos licet nunc celebrari mandata Synodo / congregati fueritis, in aliam subsequentem et quidem primitus specialiter hoc fine celebranda<m> / Synodum ad personaliter comparandum seseq<ue>

⁴⁰¹ Correctum ex *cominacione*.

⁴⁰² Correctum ex *publica*.

canonice defendendum et sibi in congruam / castigationem, aliis vero in horribile exemplum ad recipiendas suis demeritis com<en>suratas poenas canonice citabitis. Ne itaq<ue> nobis absentibus omni pastoralis cura/tore Eccl<esi>a n<ost>ra destituat<ur>, constituimus et nominavimus n<ost>rum in Spiritualibus G<ene>r<a>lem / Vicarium ad<modu>m R<evere>nd<um> D<omi>nu<m> Nicolaum Papp Archi-Diaconum Balomirensis, qui sub / eo, quo nobis et Eccl<esi>ae obstrictus est iuramento, officium administrabit, quoadusq<ue> / solitum officii iuramentum propter n<ost>ram absentiam in Synodo non p<rae>stiterit.

Quo facto ad electionem notarii ex parte V<ene>r<a>b<i>lis Cleri procedat<ur>; quo electo et post / praestitum solitum iuramentum in possessione officii introducto universa per nos / transmissa decreta, instructiones et mandata perlegent<ur>, observant<ur> et debitae / executioni mancipent<ur>.

Audite Apostolum <Secun>da ad Thes<salonicenses> 3, v<erseto> 14: «Quod si quis non obedit Verbo per Epis/tolam, hunc notate et ne comisceamini cum eo, ut confundat<ur>»; Ad Rom<anos> 16, v<erseto> 17: «Rogo / autem vos, fratres, ut observetis eos, qui dissensiones et offendicula praeter do<ctrinam>, quam vos didicistis, faciunt et declinate ab illis» //; doctrinam autem, quam a D<omi>no (Lucae 10, v<erseto> 16) didicistis, est: «Qui vos spernit, me spernit; / qui vos audit, me audit»⁴⁰³. Iesuitae audiri, Ep<isco>pum autem sperni et sibi subesse volunt.

Sub praedecessoribus nostris Iesuitae propter graves excessus pulsati sunt. Vacan<te> sede Presbyter Iesuita Titter, propter prodicionis culpam per Eccl<esi>ae Vicarium co<er>citus est. Quale offendiculum Presbyter Iesuita Szunyogh in prodicionem Eccl<esi>ae / cum Accatholicis contrahendo patriverit, manifestum est. Et alia complurima, quae, / quia nota sunt, praetereundo ad doctrinam Apostolicam convertimur, quae Ad Rom<anos> / 1, v<erseto> 32 continet<ur>⁴⁰⁴ et inter complurimas leges canonicas relata, accom<ode> ad p<rae>sens in<stitutum> assumit<ur> Decret<um> L<ibro> 5, Tit<ulo> 39, Cap<ite> 47: «Facientes et consentientes pari poena ple<ctendos> Catholica condemnat autoritas; eos delinquentes favere interpretans, / qui cum possunt, manifeste facinori obviare desinunt». Omnes Iesuitae etiam / superiores defendunt, protegent n<ost>ram et Eccl<esi>ae n<ost>rae persecutionem, Eccles<ias>t<ic>or<um> / proventuum occupationem im<unitatis>que et maioritatis canonicae oppressionem; quae / delicta et horum patratore, doctrina Iesu <Chris>ti absis<ionis> remedio tollenda / esse praecipunt<ur> et a temporibus Apostolor<um> usq<ue> hodie etiam Con<cilii> Trid<endini> Ses<sione> 23 / De Refor<matione> Cap<ite> 11 latae sententiae excom<unicatione> feriunt<ur> adeo quid, ut huic can<onis> censurae Imperialis, Regalis et omnis alia dignitas subiiciat<ur> Patroni quoq<ue> / ipso delicti facto iure patronatus privati existunt. Quam censuram Ep<iscopis> etia / in

⁴⁰³ Recte: Qui vos audit, me audit / et qui vos spernit, me spernit, qui autem me spernit, spernit eum, / qui me misit.

⁴⁰⁴ Id est: Qui, cum iustitiam Dei cognovissent, / non intellexerunt, quoniam, qui talia / agunt digni sunt morte, / non solum ea faciunt, / sed et consentiunt facientibus.

regulares sibi non subditos in his circumstantiis denunciare competit. / Con<cilii> Trid<entini> Sess<ione> 25 De Regul<aribus> et Monast<icis> Cap<ite> 14. Ecce haec est doctrina, quam vos a / Sancta Matre Eccl<esi>a didicistis. Audite ergo monentem discipulum IESU dilectu<m> / <Secund>a Ioan<n>is V<erset>o 10: «Si quis venit ad vos et hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum / in domum, nec ave ei dixeritis; qui enim dicit illi ave, co<m>unicat operibus eius / malignis». Igit<ur> non solum nullus Iesuita intra n<ost>ra Dioecesim recipiendus / est, sed etiam extra n<ost>ram Dioecesim per omnes et singulos n<ost>ros parochianos om/nes et singulos Iesuitas devitari, nec illis sub poena nobis specialiter reservatae / excom<m>unicationis latae sententiae quovis modo com<m>unicari in virtute sanctae / obedientiae praecipimus. Nec novum instare excom<m>unicationis et proscrip<tionis> denuntiatione constituimus, sed qua Iesuitae Tit<ulo> 2 et 3 Approbatar<um> / annoq<ue> edita constitutionu<m> Regni Transylvaniae damnata sua delicta / frequentant, ac inter Princi<pat>us Status et n<ost>ram Eccl<esi>am prodidiones, sacrilegas / rapinas, publicae tranquillitatis turbationem et alia publica delicta patrant, im<m>o / de haeresi fundatae suspecti sunt, cuius cognitio nobis quam Ep<isco>po competit; ideo his / delictis iure divino, canonico et Patriae com<m>ensuratas poenas optimo et necessa<rio> iure contra Iesuitas et eorum fautores declaramus, nec Sacrae Sedi, nec / Augustae Domui Austriacae hac iurisdictionis competentia praeiudicantes quia / ex Salisburgensi Archidiocesi, quae in Austriam extendit<ur>, haec periculosa Iesuitar<um> / Societas hodie dum exulat.

Non vos ob obedientia deter<r>eat saecularis potestas, audite praecipientem / Salvatorem (Matth<aei> 10, v<erseto> 28): «Nolite timere eos, qui occidunt corpus»⁴⁰⁵ et v<erseto> 33: «Qui aute<m> / negaverit me coram hominibus, negabo et ego coram Patre meo; qui in / coelis est». Horrete timidor<um> sortem, quam pars peccator<um> manet, Apoc<alipsi> 21 / v<erseto> 8: «Timidis autem et incredulis⁴⁰⁶ et execratis et homicidis et fornicatoribus par illor<um> / erit in stagno ardente igne et sulphure, quod est mors secunda»⁴⁰⁷. Si vivere vultis, / nolite timere, sed <a>emulamini Levitas 2 Par<a>li<pomenon> 26, qui Levitae Regem Oziam / Ecclesiasticis se miscentem functionibus cohibere non timuerunt. In hunc ergo, / qui non mutat<ur> inobedientem<ue> p<rae>sumptuosus Oziam lepra percussit⁴⁰⁸, ac, / prout Levitis, ita et Novi Testamenti Ecclesiasticis suam

⁴⁰⁵ Hic est integer versetus: *Et nolite timere eos, qui occidunt corpus, / animam autem non possunt occidere, / sed potius eum timete, qui potest et animam et corpus perdere in gehennam.*

⁴⁰⁶ In *incredulis*, in- supra adiectum.

⁴⁰⁷ Versetus integer hic est: *Timidis autem et incredulis et execratis et homicidis et fornicatoribus et veneficis et idolatris et omnibus mendacibus / pars illorum erit in stagno ardenti igne et sulphure, / quod est mors secunda.*

⁴⁰⁸ II Paralipomenon, 26: *16/ sed cum roboratus esset elevatum / est cor eius in interitum suum et / neglaxit Dominum Deum suum / ingressusque templum Domini adolere voluit incensum super altare / thymiamiatibus /17/ statimque ingressus post eum Azarias sacerdos / et cum eo sacerdotes Domini octoginta viri fortissimi resisterunt regi atque dixerunt / non est tui officii Ozia, ut adoleas incensum Domino, / sed sacerdotum hoc est filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad huiusce/modi ministerium / egredere de sanctuario ne contempseris, / quia non reputabitur tibi in gloriam / hoc a Domino Deo /19/ iratusque est Ozias et tenens in manu / turibulum, ut adoleret incensum /*

promisit assistentia<m> / in viventem et in promissionibus suis fidelem Deum credite et sperate. Ac non/nisi ab hac fide et spe excidere timete. Non solum iure divino et avitis sacris / canonibus, sed etiam legibus Hungariae et inter reliquas Tit<ulo> 78 P<artis> 2 O<peris> Trip<artiti> / «Non congruit falcem suam in alterius messem mittere». Gravis/simae poenae statuunt<ur> iure civili contra violatores iurisdictionis, iure ca/nonico excom<m>unicatio latae sententiae, nec solum in sacra seu altaris / ordinis iura, sed nec in administrationem proventuum, licet etiam ipsis // Patronis cuiuscunq<ue> dignit<a>tis et ordinis miscere sub poena excom<m>unicationis Con<cilii> Trid<entini> / Sess<ione> 35 De Refor<matione> Cap<ite> 9 eiusdemq<ue> Sess<ionis> cap<ite> 2 et sexto Decret<orum> L<ibro> 5, Tit<ulo> 11 Cap<ite> 11 Regalis et om/nis alia secularis potestas excom<m>unicatur, quae propter excom<m>unicationis denunciatione<m> / Praelatos et Iudices Ecclesiasticos molestat et excom<m>unicatos defendit, ac protegit excom<m>ica/tionisq<ue> validitatem ipugnat. Sed sexto Decret<orum> L<ibro> 5, Tit<ulo> 11 Exp<ositione> 6 lege naturalis defensae, qua / vis vi incontinenti licite repellit. Competit Praelato Eccl<esias>tico propter bonor<um> suor<um> ablationem / cuiuscunq<ue> dignit<a>tis ablatores excom<m>unicare. Ergo n<ost>ra sententia, qua latam per Cano/nicos ecom<m>unicationis sententiam denuntiamus, qui in n<ost>ram iurisdictionem bonor<um> oc/cupationem, administrationem et fructuu<m> perceptionem, necnon Iesuitar<um> productionem, / protectionem et defensionem sese im<m>ittere attentant, tanto iustior et legalior est, quanto / manifesta magis est delinquentiu<m> indurata incorrigibilitas et quia Con<cilii> Trid<entini> sess<ione> 22 De for<matione> capi<ite> 11 ante plenam / iurisdictionis fructuu<m> et bonor<um> restitutionem raptoribus nec Summi Pontificis sufragat<ur> / absolutio. Nolite igit<ur> timere et a confessione veritatis doctrina Iesu <Chris>ti et S<anctae> Matris Eccl<esi>ae / avelli, sed Patrum etiam Graeci Ritus avita vestigia aemulamini, quae in Romae censura/to ex anno 1735 Typis Hyeronimi Mainardi, auctore vero Ignatio Kulczinsky S<acri> Ord<inis> / S<ancti> Basilii M<agni> edito libro, cui titulus «Specimin<a> Eccl<es>iae Ruthenicae» ennar<r>antur. Hoc libro Novo / Grodensis anno 1415 die 15 <Novem>br<is> celebratae Ruthenor<um> Synodi ad Caesarem et Constantinopolitanum Patriarcham data decretalis litera continet<ur>, qua per Caesarem intrusi potius qua<m> / legitime electi Matropolitae Photii depositio declarat<ur> et haec inter reliqua causalitas refer/tur. Iam vero violentum Caesaris in Eccl<es>ia Dei dominiu<m> pati non possumus. Hoc exem/plo hodie et quid recentissime per Poloniae Regem nominatum Kieviensem Metropolitam / Synodus Ruthenor<um> in Polonia reprobavit et alium Metropolitam elegit.

Absit omnis iactantia, absit omnis tumultus, Apostolica fortitudine et constantia aemu/lemini Patres pios, veritatis confessionem sine timore et personar<um> acceptione p<rae>stantes / insistite Apostolicis exemplis:

minabatur sacerdotibus / statimque orta est lepra in fronte eius coram sacerdotibus in domo / Domini super altare thymiamatis ...

sine timore p<rae>dicare iustitiam; audite oraculu<m> (Eccl<esiastes> 4, v<erseto> 33): «Pro / iustitia agonizare, pro anima tua usq<ue> ad mortem certa pro iustitia et Deus expugnabit pro te inimicos tuos»⁴⁰⁹. Timete ergo cessare aut desistere a confessione verit<a>tis, quis / L<iteris> ad Tim<otheum> 2, v<erseto> 5: «Qui certat in agone coronabit<ur>, nisi legitime certaverit»⁴¹⁰ et Matth<aei> 10, v<erseto> 22: «Qui autem perseveraverit usq<ue> in finem, hic salvus erit»⁴¹¹. Hac legis iustitiae et confessionis / necessitate sub virtute sanctae obedientiae et nobis specialiter reservatae suspen/sionis et excom<m>unicationis censura, vobis universis et singulis et per vos universo / n<ost>ro populo utriusq<ue> sexus firmiter praecipimus, ut omnes et singulos cuiuscunq<ue> / status et ordinis existant, devitetis, nec eis com<m>unitas, qui Iesuitas in⁴¹² iurisdictionem, / habitationem et n<ost>ror<um> proventuu<m> usurpationem intrudi adjuvant, iis auxilio / consilioq<ue> assisstant et in administrationem, sequestrationem iurisdic/tionis et proventuu<m> n<ost>ror<um> se inmittunt; hi enim omnes non iudicis, sed iuris S<anctae> Matris / Eccl<es>iae sententia DEI, Sanctor<um> Apostolor<um> Sanctor<um>q<ue> Aecumenicor<um> Conciliorum / effato et admonitione divinaeq<ue> indignationis anathemate excom<m>unicati sunt, ita / quid, ut his scienter communicantes eod iure tand maledictionem ipso facto incur/rant; haec est Catholica et im<m>utabilis S<anctae> Matris Eccl<es>iae doctrina, cuius doctrina ob/ligamine n<ost>ra Apostolica potestate prae primis cano<ni>ce monendos ar<r>ipimus / suis tit<ulis> dignissimos D<omi>nos, qui titulo protectionis gremiu<m> Eccl<es>iae subintrant, / ut p<rae>missis contra nos et Eccl<es>iam n<ost>ram attentatis delictis non communicent suu<m>que / protectionis officiu<m> esse noverint, ut Eccl<es>iae n<ost>rae contra p<rae>missas laesiones assistant; / scire obligati, quod etia<m> Tit<ulo> 9 Par<tis> 1 O<peris> Tri<partiti> nemo nisi legitime citatus et consueto iuris / ordine convictus in persona et rebus damnificari possit. Protectionis etiam officiu<m> est / promovere, ut carcere saeculari incompetentem detenti sacerdotes n<ost>ri Eccl<es>iasticae res/tituantur iurisdictioni, ut, quia iustum iudicatum est, per Fiscum decimas et alia / Ecclesiastica propter Schisma amissa beneficia recepta Unione n<ost>rae Eccl<es>iae iure / postliminii, res sui, ead iustitiae necessitate, idem ius etiam ius etiam per reliquos restituat<ur>; / ut, quia universale iuris principiu<m> ex ingenuis natos esse liberos; presbyteros / autem n<ost>ros esse ingenuos nullus controvertere possit, eorum filii libertate non pri/ventur; ut, quia nobiles iure statuu<m> gaudere recognoscunt<ur>; iure statuu<m> ad publica / etiam officia applicant<ur>; ac ideo, qui Carolinae sub schismate in officio fuerunt, recap/ta autem Unione ex officio eiecti sunt, tam nobiles quam ignobiles in officia de facto re//ponant<ur>; ead enim ratione,

⁴⁰⁹ Recte Iesu Filii Sirach, 4, 33: *pro iustitia agonizare pro anima tua / et usque ad mortem certa pro iustitia / et Deus expugnabit pro te inimicos tuos.*

⁴¹⁰ Recte: *nam et qui certat in agone / non coronatur nisi legitime certaverit.*

⁴¹¹ Recte: *et eritis odio omnibus propter no/men meum / qui autem perseveraverit in finem / hic salvus erit.*

⁴¹² Supra scriptum.

nimir<um> quod Valachi Nobiles iure statuu<m> gaudere recognoscunt<ur>, necessu<m> / est etiam ignobiles caeteris paribus iure concivilitatis gaudere et inter pares ad officia / admissi pari<ue> cum paribus iure et libertate frui, si enim ignobiles concives non sunt, / quomodo ex his creati nobiles iure statuu<m> gaudere recognoscant? Haec et his simi<lia> manifesta iura et competentes Eccl<es>iasticas im<m>unitates protegere convenit; / quibus repugnat in administratione iurisdictionis Eccl<es>iasticae et fructuu<m> bono<rum>q<ue> Eccl<es>iasticor<um> dispensationem saeculari statui se ingerere. Quare suis / titulis dignissimi D<omi>ni Protectoris sui officii cano<ni>ce admonendi sunt et ad casum, / quo in laesionem im<m>unit<a>tis Eccl<esi>asticae concurrere, adeo<q>ue> canonis censuram manifes<te> incurrere non reformidarent; eosdem, uti reliquos excom<m>unicatos sub iisdem / censuris, quibus supra devitandos praecipimus. Quia autem Eccl<es>iae bona via / facti adeo<q>ue> absoluta potentia mediante occupata sunt hincce Tit<ulo> 21 par<tis> <prim>ae / Op<eris> Trip<artiti> nascit argumentu<m>, quo ad Sum<m>u<m> Pontificem per Eccl<es>iam n<ost>ram funda<mento> Ar<ticu>li 45 Uladis<lai> <pri>mi licite et valide recurri potest; quia Eccl<es>ia et nos per La<tinum> Metropolitanam secundum sacros canones non audimur nobis<ue> in pri<ma> instantia negat; quae instantia in eo consistit; quod bona Eccl<es>iae non sunt / gratis per Terrae Principem collata, sed praeterquam, quod facile ultra se<x>aginta florenor<um> millia in solutionem et aedificationem insumpta sint, alia / circiter sexaginta milliu<m> florenor<um> aestimatio per Eccl<es>iam Fisco Principis primu<m> / mutuo data, dein erga haec bona cessa sit. Ergo, quod has sum<m>as pecuniarias / et earum fructus Fiscus Principis, nullum ius habet. Quo circa Summi Ponti<ficis> potestas interpellanda est, ut Iesuitae horu<m> autores non solum a / censura canonis per nos denunciata non absolvent<ur>, donec damna et expen<sas> Eccl<es>iae p<rae>ritas, p<rae>sentis et futuras non compensent; sed etiam, quoad alias / laesiones ad p<rae>scriptum Con<cilii> Trid<entini> Sess<inis> 24 De Refor<matione> Cap<ut> 5 aliar<um>q<ue> canonicar<um> et / Hungariae constitutionum in facie loci adeo<q>ue> in partibus iuri stando nobis / et Eccl<es>iae n<ost>rae satisfaciant. Eademq<ue> lege concurrente prae primis Tit<ulo> 39 / Par<tis> 2 Op<eris> Trip<artiti> et Ar<ticu>lo 23 1741, quad ea, quae Fiscus Principis percepit, restitu<endo> competens et efficax Papalis interpositio Eccl<es>iae huic impendet.

Bene pariter expendi velim, an non expediat Eccl<es>iae huic missis his bonis et recep<ta> pecunia eq<ue> in securo territorio erga censum elocata Ep<isco>pos et Statum Ec<cl><es>iae ab his patronatus et usurpatae in Eccl<es>iam saecularis potestatis circumtan<tiis> eliberari? Expendi velim, quod haec Eccl<es>ia fuerit Archi-Episcopalis; quid deliquit / haec Eccl<es>ia, quod recepta Unione contra Sacros Canones sit degradata ad Sedem Epis<cop>alem? An non expediat a Sum<m>o Pontifice exorare, ut competens Archi-Ep<isco>palis di<gni>/tas Eccl<es>iae huic restituat<ur> et haec Eccl<es>ia Metropolitana Graeci Ritus Unitor<um> incorpo<ret>. Residentia Ep<isco>pi et Monachor<um> S<ancti>

Basili haberi potest in contermino aliorum / Christianorum Principum territorio, nec hoc praedicit Augustae Domui Austriacae, / nam Archiepiscopus Salisburgensis et Episcopus Passaviensis simili iure possident / iurisdictionem in Austria. His ad conciliandam Ecclesiae huic Christianam tranquillitatem / rite expensis superstit, ut consideretur, quod Decretorum 1 Partis Distinctione 86 Capite 21 alimenta / negare homicidio equiparat; Episcopis autem a Populo iure divino debentur alimenta, / quod ius divinum sub maledictione imutare prohibitum est saeculari potestati.

Audite Apostolum 1 Ad Corinthios 9 versetis 13 et 14: «Nescitis, quoniam qui in sacrariis opera nuntiant, quae / de sacrario sunt, edunt et qui altari deserviunt cum altari participant, ita / et Dominus ordinavit iis, qui Evangelium denuntiant, de Evangelio vivere»⁴¹³. Quantum / ergo ibidem verseto 16 Evangelizandi obligationem Apostolus declarat dicendo: «Vae enim / mihi si non evangelizavero», tanta nobis erga nos, qui propter officium enecari / quaerimur, praestandarum collectarum incumbit necessitas. Et ideo cum Apostolo / 1 Ad Corinthios 16 verseto 1 vos monemus: «De collectis autem, quae fiunt in Sanctos, sicut / ordinavi Ecclesiis Galatiae, ita et vos facite». Nolite a nostris ordinationibus recedere, sed, cum videatis contra omnem iustitiam nos alimentis et promovendae / communis iustitiae mediis collectis amplioribus nobis subvenire / festinate. Obligatur etiam iure divino populus pro suo Episcopo orare, quare cum Apostolo Ad Hebraeos 13 verseto 18 «Vos hortamur orate pro nobis, confidimus enim, quia bonam conscientiam habemus in omnibus benevolentibus conversari, amplius autem deprecor vos hoc facere, quo celerius restituar vobis». Et cum Davide vivo secundum cor DEI, psalmo 53 verseto 7 averto mala inimicis meis «et in veritate tua disperge illos»⁴¹⁴. Vobis, ut supra praecipimus, ut in singulis parochiis constantes publicas preces instituatis, / ut Deus Ecclesiae nostrae et nostros inimicos, ac persecutores secundum multitudinem miserationum suarum convertere, auctores induratos adeoque miserationis divinae incapaces in veritate sua et secundum suas fideles promissiones humiliare et disperdere festinet; secus non facturi. / nisi in causis praemissis per nos Apostolica potestate denuntiatis censuris divinam etiam indignationem vobis superinducere velit.

In reliquo Apostolicam vobis impertimur benedictionem. //

Datum Romae, ipso festo Sancti Bartholomaei Apostoli 1747. // [Locus Sancti] // Baro Klein Episcopus / Fogarasienensis.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 996, f. 1-3, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 992, арк. 1-3. Копія.

⁴¹³ Recte: *Nescitis, quoniam, qui in sacrario operantur, / quae de sacrario sunt, edunt, / qui altario deserviunt cum altario / participantur, / ita et Dominus ordinavit his, qui / evangelium adnuntiant, / de evangelio vivere.*

⁴¹⁴ Recte: *Reddet malum insidiatoribus meis / in veritate tua disperde eos.*

1747 septembrie 30, Roma. Scrisoarea lui Inochentie Micu-Klein, episcopul unit de Făgăraș, prin care îi cere vicarului apostolic să ia măsuri pentru pacificarea enoriașilor, cerând în primul rând ajutorul piariștilor de la Alba Iulia, și întărirea unirii religioase.

30 вересня 1747 року, Рим. Лист Фогараського греко-католицького єпископа Інокентія Міку-Клейна, в якому він просить апостольського вікарія взяти заходів для приборкання парафіян, просячи, в першу чергу, допомогу від парістів міста Алба-Юлія і зміцнення релігійної унії.

Copia. // Reverendissime D<omi>ne Vicarie mihi observandissime!

Quas sub <viges>ma Augusti ad me dedit hac Posta recepi non dubito, quin meas sub <vigesima quin>ta Augusti et <non>a Octob<ris> datas percepe/rit, omnia disposuit, quae ex officio debeo et ex viribus pos/sum, iam agat obediens Ecclesia fortiter et humiliter adeoq<ue> / absq<ue> omni⁴¹⁵ tumultu orando pro me et obediendo mihi Deum in / sua flectet vota et inimicos superabit. Ergo Populus mandato meo ab omni tumultu cohibendus est, iam Deus / mittet defensorem, sit Populus pacificus, inimicorum / ea est vis, ut me fame et aresto ad resignandum com/pellant, quae resignatio etiam si fieret, nihil valeret, / ergo remedium est, ut Ecclesia vitae mediis mihi sub/veniat, potest id in oculo institui per R<everendissimos> P<atres> Pia/ristas D<omi>nus Carolinensis Magister in adiutorium re/quiratur atq<ue> his data Apostolica proxime benedi/ctione maneo // Reverend<issi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae // Pater humilis / B<aro> Klein Episcopus Fogarasiensis // Romae 30 Septembr<is> / 1747. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1038, f.1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1038, арк.1-2.Копія.

Circiter 1747 <?> <Sibiu>. Memoriul nobililor transilvăneni uniți către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, și către ceilalți membri ai visitațiunii canonice în legătură cu modalitatea în care acceptă ei unirea.

Чірчітер 1747 року <> <Сібіу>. Меморандум греко-католицьких трансильванських дворян до Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського та інших членів канонічної візитації про те, яким чином підтримують Унію.

Illustrissime, ac Reverendissime D<omi>ne Episcopo / Ceteraque sacrae Canonicae Visitationis Com/membra Domine, Domine Gratosissime / Colendissime!

⁴¹⁵ Supra adiectum.

Omagialis obligationis nostrae officium esse duximus / Illustritati Vestrae et Reverendissimis / Dominationibus Vestris statum professionis nostrae humillime notificare, quod nimirum nos infra scripti / rusticanae in Principatu hoc factae / confusione et tumultus intuitu Unionis obnoxii nullatenus simus, nec ullo / modo ansam, aut occasionem praebuerimus, quin imo totis viribus oro posse / incubuerimus, ut ad tenorem diplomatis / Leopoldini in Unione omnes constanter / permanerent: summa itaque cum demissione instamus, quatenus in locis debitis / nos commendare ea qua pollent auctoritate et efficacia dignarentur, nos enim quatuor illa puncta (modo ad plura ne / adigamur in favoremque nostrum Caesarea praemissa eo tempore facta effectuantur, ne solum nomine videamur acceptati, verum ad instar / eorum cum quibus uniti sumus officii et beneficiis aequaliter gaudere ex munificentia Caesareo-Regia possimus) inviolate observaturi aliosque etiam ad hoc imitaturi simus consentaneam itaque iustitiae distributivae et fraternali vicissitudini consonam existimamus hanc / nostram humillimam petitionem, qua / gratiosissima interpositione Illustratissimae Vestrae et Reverendissimorum / Dominationum Vestrarum solatione / obtenta, Deus ter optimus maximus, / praetitulatam Illustritatem Vestram / et Reverendissimas D^{omi}nationes Vestras / ad salutem animarum solatiumque / nostrum diu feliciter vivere faciet, // quem pro incolumitate eiusdem Illustritatis V^{est}rae / et Reverendissimarum D^{ominatio}num V^{est}r^{arum} in/terpellare non intermitteremus emoriturum // Illustrissimi D^{omi}ni Ep^{isco}pi et Revere^{ndi}ss^{im}ar^{um} D^{ominatio}num V^{est}r^{arum} / humillimi servitores / Georgius Herszeny in Processu Superiori / Director Nobilium Boerorum / m^{anu} p^{ropria} / Ionas Mone m^{anu} p^{ropria} / Stephanus Balán m^{anu} p^{ropria} / Simeon Boër alias Literati / de Also Komana m^{anu} p^{ropria} / Many Iannos de Also Komana m^{anu} p^{ropria} / Ioanⁿes Szuszmény m^{anu} p^{ropria} / Ioannes Sztrimbul de Vad / Incl^{yt}ae Sed^{is} Iudicariae Fiscalis Fog^{arasiensis} / Iuratus Assessor m^{anu} p^{ropria} // Servatius Gabor de Voilla / Director Nobilium Boerorum / Processus Inferioris m^{anu} p^{ropria} / Samuel Mone m^{anu} p^{ropria} / Alexander Motok / de Szeliste m^{anu} p^{ropria} / Herszenyi Papa Ianos m^{anu} p^{ropria} / Servatius Pap de eadem m^{anu} p^{ropria} / Also Veneczey Szeged / Andras m^{anu} p^{ropria} //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu scriptum:]

Circiter 1749 / Transylvanorum complurium / quomodo Sacram Unionem / acceptantium intuitu.

[In dorso, inferius, in margine dextro scriptum:]

Ad / Illustrissimum, ac R^everendissimum / D^{omi}num D^{omi}num Michaëlem Manuelelem Olsavszki DEI et Apostolicae / Sedis gratia Episcopum Rod/sensem et Graeci Ritus Unitor^{um} / Munkatsiensem etc. Caeteraque / Commembra D^{omi}num D^{omi}nos Gra/tiosissimum Colendissimos //

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Religionariorum 40.

1748 februarie 2, <?>. Scrisoarea lui David Mariaffi, comitele suprem, către protopopii din dieceza Făgăraşului în legătură cu măsurile necesare pentru reinstalarea lui Petru Aaron în funcția de vicar general și împiedicarea trecerii tinerilor în alte dieceze pentru primirea ordinelor sacre.

2 лютого 1748 року<?>. Лист надзупана Давида Маріяффі до протопопів Фогараської єпархії відносно заходів, необхідних для переведення Петра Аарона у функцію генерального вікарія та запобігання переходу молоді до інших єпархій для отримання священних указів.

Copia l<ite>/rarum d<omi>ni Supremi Comitit Davidis Mariaffi <secun>da / Februarii / <1>748 Hungarico idiomate datarum, in Latinum trans/latarum.

P<ax> P<erpetua>

Hactenus, fateor. / non metuebam tantopere in hac plaga Valachor<um> / tumultu<s> / aut quampiam, ne fors orituram, contumaciam, / sed a qu<o> / <e>xperior harum partium probos Archidiaconos me / quoque (<er>ga quem, uti apparebat, aliquali ferebantur confi/dentia) <an>no praeterito praeterisse, nec mihi insinuasse, quid / velint i<n> / negotio Vicarii Generalis D<omi>ni Petri Aaron facere ma/gnopere <ob>/stupui et illico suspicabar eos quoque verti pelles / et claud<ic>/antes esse. Iam vero magis territus id metuo, dum / hodierno / die tres harum partium archidiaconi apud me / existentes / uno ore retulerunt et asseverarunt, quod etiam plebs / Valachica / citra Marusium degens inaudiens Generalem Vi/carium / nostrum Aaron in munus suum restitutum, aut restituend<um> / esse ei acquiescere, aut eum qua Vicarium Ge/neralem / <a>gnoscere nullatenus velit, imo quosdam eiusmo/di quoq<ue> / sermones protulisse, quod Archidiaconos, Popas, / aut ho<mi>/nes cum dicto Petro Aaron communicantes conversatio/nem hau<d> loquentes, vel quoquo modo convenientes, absolute / pati et <ad> / templa admittere nolint, si autem via facti quidpi/am fieret / aut attentaretur, eorum apparebit, quid his / etiam in / partibu<s> / veniet, eos quippe paratos esse quidamq<ue> demum fa/cere et quic/quam cum homine excommunicatione communicare: Ecce eff<ectu>s bruti fulminis Kleiniani! Quod ipsum Excellen/tiis, ac / <I>llustratibus V<est>ris demisse notificare volui tam pro sui / notitia / quam pro mei directione, ut, ubi quid gravius contin/geret (<is>/tud Deus avertat) sciam agendum sit, video enim // ispos etiam Archidiaconos et Popas vehementer horrere et aver/sari D<omi>num Aaron ob aulam illam excommunicationem.

Uterius occurrit itidem hodierna die ex Comitibus Colosiensi et / Dobocensi aliquot studiosi Valachici me accesserent licentiam / petentes in

exteras Provincias proficiscendi, popizationis cau/sa seu suscipiendorum ordinum, quibus facultatem neuti/quam impertitus sum, sed potius gravi sub comminatione eos / inhibui inculcando ipsis, ne id attentare praesumant, verum, / prout aliquorum ex iis obstinatum animum et vehementem prurium ad sacerdotium adverti, vereor, ne me etiam invi/to abeant, nisi peculiariter ipsis invigiletur in locis debitis, / ac necessariis, licet nonnulli allegent locis necessarios esse Po/pas ideoq<ue> se ordines suscipere velle, id tamen mihi non / constat, Deus novit eorum versutiam et multifarios Vala/chos dolos homagialis mea dictabat obligatio, ut Excel/lentiis, ac Illustritatibus V<est>ris demississimo cultu haec signi/ficarem demisse praestolando de iisdem (si etiam ulterius / ferendo huic oneri par ero) Excellentiar<um> et Illustritatum / Vestrar<um> mandatum et directionem, quid facto opus sit, manen<s> etc. etc. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr.1038, f.1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1038, арк.1-2.Копія.

112

1748 februarie 20, Bratislava. Consiliul Regal Locumtenențial îi confirmă lui Mihail Manuel Olsavszky acordarea de către împărăteasă a sumei de 300 de florini pentru școlile din Mukacevo.

20 лютого 1748 року, Братислава. Королівська Рада підтверджує суму в 300 флоринів, надану імператрицею Михайлу Мануйлу Ольшавському для шкіл Мукачєва.

Illustrissime et Reverendissime Domine Episcopo / nobis observandissime!

Quoniam erga demissam praetitulatae Dominationis Vestrae / pro Scholarum in Oppido Munkács noviter erectorum sustentatione supplicantis instantiam Sacra Sua Maiestas / Caesareo-Regia sub <decimal quint>a huius benigni resolverit, ut prae/titulatae Dominationi V<est>rae velit, nec pro se sufficientem / congruam habenti finem in praemissum conservationis / quippe praenotatarum Scholarum annue 300 f<lore>ni ex Generali Parochorum Cassa pendantur; praet<ac>ta autem / Dominatio V<est>ra rationes desuper quotannis redder atq<ue> / eatenus in quem finem, quantum impenderit? coram / Consilio hoc Regio Locumtenentialem legitimum teneatur.

Hinc idipsum praetitulatae Dominationi Vestrae pro sui ulteriori / directione, ac praedeclaratae benignae Caesareo-Regiae Ordina/tionis debita de anno in annum observatione atque / legitimandorum in praemissis legitimatione et fine etiam / illo praesentibus intimatur; quo semet pro praeeattactorum / 300 f<loren>ru<m> erga requisitam quietantiam levatione apud / praefata Cassa Parochorum perceptorum insinuare noverit. / Datum ex Consilio Regio Locum<tenentia>li Posonii die vigesima Februarii / anno millesimo septingentesimo quadragesimo octavo celebrato // Praetitulatae Dominationis / V<est>rae // ad officiali paratissimi / Comes Josephus Illeshazy

/ m<anu> p<ropria> // Georgius Fabiankovics / m<anu> p<ropria> //
Michaël Domsics / m<anu> p<ropria> //

[*In dorso transverse scriptum:*]

Illustrissimo et Reverendissimo Domino Michaëli Manuëli / Olsavszky
Ep<isco>po Rossensi / et Munkacsiensi et Mandatario / per I<nclytum>
Regnum Hungariae Vicario Apostolico, necnon Sacrae / Caesareo-Regiae
Ma<ies>t<a>tis Consiliario nobis observandissimo // Ex officio // Possonii //

[*In dorso, superius scriptum:*]

N<umer>o 14°.

[*Inferius, ab alia manu tardius scriptum:*]

Sub dato <vigesim>a Febr<uarii> 1748 ex / Consilio
Locumt<enen>t<ia>li eman<atum> / de / clementer per Suam
Ma<ies>t<a>tem / resolutis 300 f<lore>nis pro Scho<lis> Munkatsiensibus //

[*In dorso supine scriptum:*]

Ex Consilio Reg<io> Locum<tenentia> Hung<ariae>.

[*Ab alia manu adiectum:*]

Posonii Exhibitum intuitu Scholar<um> Munkacsien<sium> / 20
Martii 1748.

[*Lateraliter scriptum:*]

Eman<atum> 1748 / <vigesim>a Febr<uarii>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1101, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1101, арк. 1-2.
Оригінал.

113

1748 februarie 21, Budești. Comitele Ioan Dobray îi scrie, de la Budești, lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în legătură cu reîntoarcerea românilor la schismă.

21 лютого 1748 року, Будешті. Лист наджупана Іоана Добрай Михайлу Мануїлу Ольшавському про повернення румун до схизми.

Illustrissime et Reverendissime Domine Antistes, / Domine Domine
Gratiosissime!

Moram intermissae erga R<evere>ndissimam Ill<ustrita>tem
V<est>ram mihi / incumbentis obligationis nullatenus excuse, im<mo> cum
/ deprecation recognosco: hinc sumpto tantisper inter / proprios parietes a
laboribus publicis, cumprimis vero / Valachicis aliquali respiro, nonnihil de
hodiedum du<rante> Valachorum defection et convulsae Unionis statu / ad

304

R<evere>ndissima Ill<ustr>t<a>tem Vestram humillime delibandum / duxi. Ea hic est et tam deplorabilis Unionis, prae/sertim in fundo Saxonicali facies tamq<ue> profundas / fermentum praecum in animis Valachorum fixit ra/dices, ut a suavitate consiliorum necesse fuerit rece/dere et contra antesignanos mali authores contu/macesq<ue> eorum sequaces iudicialia remedia arri/pere; sed et haec apud obstinatam gentem exiguum / videntur consecutura effectum. Non obstante enim, / quod anno proxime praeterito tumultuarii egregie / in quibusdam locis ad terrorem aliis infligandum / mulctati fuerint et denuo alii iudicialiter convicti / et ad similes mulctas condemnari, ubi vix cogitari / posset, prorumpit fermentum, quo imbuta plebs // novissime, sed ad religionem Graeco-Moscovitam declaravit redituram, nihil vero etiam apud rudes detestabi/lius Unionis nomine. In Terra quidem Fogaras / Boërones metu am<m>ittendi libertatem, qua fruuntur se uni/tos declamant, operibus vero religionis toto caelo / diversum ab Unione com<m>onstrant animum, dum ne/glectis propriis tempellis ad Calugeros turmatim con/fluunt praeunte simili exemplo Archi-Popa Ve/necziensi et quoslibet vagos Calugeros ad suam Dioe/cesim recipiente, nedum conciliationi official sua / impenderet. Quod autem huic defectionis malo / recentius vires non modicas addidit: est nova conspi/ratio Uitorum Poparum et Archi-Diaconorum / quorundam contra Vicarium Patrem Aaron, quem / iniquis delationibus absq<ue> omni fundamento ita tra/duxerunt denunciaruntq<ue> Episcopo Baroni Klein, / ut ab isto etiam excom<m>unicantur, nullis prorsus de/meritis multo minus rationabilibus causis (uti luculenter innotuit) contra plebs tanto / audacior est et in malo contumacior et nullam iam / prorsus agnoscit in spiritualibus dependentiam, / nec ab isto Patre Aaron, nec a Nicolao Balomir / interimaliter ab ipsis popis electo Vicario, ab instan/tiis tamen pro tali minime agnito; atq<ue> sic // disordo hic plane scutum est defectionis, secus, nisi hoc / accidisset utcumq<ue> incoeperunt dulciores cervices, qua metu / poenarum, qua consiliis cedere et mansuescere seseq<ue> / mandatis et sacerdotibus accom<m>odare passim, prae/cipue vero in comitatibus signanter Hunyadiensi, ubi / antea gravissime et impune observabatur serpere / malum. Reliqua deinceps sequent<ur>, quibus / me humillime recom<m>endo et maneo // Reverendissimae Illustri-tatis Vestrae / humillimus servus / Petrus Dobra / m<anu> p<ropria> // Buda-Telke d<ie> 21 Februar<ii> / 1748. //

[In dorso, inferius, ab alia manu tardius transverse scriptum:]

1748 / Comes Dobray ex Buda-/Telke intuitu transitionis / Valachor<um> ad Schisma.

[In dorso, in calce paginae scriptum:]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1026, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1026, арк. 1-2. Оригінал.

1748 februarie 24, Balomir. Scrisoare a lui Nicolae Pap, vicarul general al diecezei Făgăraşului prin care pune la dispoziție comitelui suprem copia scrisorii episcopului Klein și îl informează despre starea critică a bisericii unite din dieceză.

24 лютого 1748 року, Баломір. Лист Фогараського генерального вікарія Миколи Пап, в якому зазначено, що він забезпечує надзупану копію листа єпископа Клейна і повідомляє про критичний стан об'єднаної церкви в єпархії.

Copia. // Excellentissime etc.

Ad nuperum Excellentiae Vestrae benignum mandatum lite/ras Illustrissimi Episcopi, quarum in examine memini / conquisivi, quarum copiam de verbo ad verbum Excellentiae / V<est>rae humillime submitto obligationis meae quoq<ue> esse duxi, ut Excellentiam V<est>ram de moderno Ecclesiae statu infor/marem, quidam homines ex omnibus his Sedibus Saxoni/calibus Comitatu Albensi, ac Hunyad deputati ante /tres, aut quatuor septimanas ingredientes Cibinium, quid ibi / egerint, aut quid audiverint ignoro, reversis tamen illis ubiq<ue> / (uti mihi innotuit) Populus habuit suas congregationes, / in quibus initis consiliis a templorum frequentatione, etiam / uti se submittere inceperant, recesserunt, qui vero uxo/res duxerunt, per Neotericos Popas hinc inde latitan/tes copulati sunt. Quibus me etc. // Excellentiae V<est>rae // Indignus Servus et Capellanus / Nicolaus P<ap> Ballomeri Vicarius / Generalis m<anu> p<ropria> // Balomir die <vigesima quar>ta / Men<sis> Febr<uarii> A<nn>o 1748.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1038, f.1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області.- Ф.151.- оп.1.- спр. 1038.- арк.1-2.Копія.

<1748 februarie 24>, <Máriapócs>. Episcopul de Mukacevo argumentează necesitatea înființării, la Mukacevo, a unei tipografii pentru enoriașii români și ruteni.

<24 лютого 1748 року>, <Марія-Повч>. Аргументи Мукачівського єпископа щодо необхідності заснування у Мукачеві друкарні для румунських та українських парафій.

Reverendissime etc.

Quod ad⁴¹⁶ optatissimus Re<vere>ndiss<im>ae Paternitatis V<est>rae anno currente / 24 Ianuarii⁴¹⁷ mihi scriptas, ac plane / 24 Februar<ii> ad me penetrantes literas / nunc plane respondeam⁴¹⁸ ratio⁴¹⁹

⁴¹⁶ Sequitur deletum: *litteras.*

⁴¹⁷ Sequitur deletum: *ut me.*

⁴¹⁸ Sequitur deletum: *causa.*

⁴¹⁹ Supra scriptum.

est⁴²⁰ / *fine*⁴²¹ diversorum, urgentium equidem / negotiorum tam in cis quam in trans / Tybiscanis Districtibus congrega/tionem Cleri me instituere, ac utro/biq<ue> exseuntem esse debuisse, quib<us> con/sumatis penes hocce debitum devo/tumq<ue> responsum meum, in eo quo do/lorem mihi attulerunt p<rae>tiosae R<everen>dissim>ae / Paternitatis V<est>rae l<ite>rae (esto quid inson/tem me pati *sincere*⁴²² confiteor) tristitia affe/ctus sum, laetitia tamen perfusus, dum in/tellexi iis omnibus apud Suam Ma<ies>t<a>tem / S<acratissi>mam, ac Excell<entissi>mum D<omi>num Comitem / a Koniggsegg obviasse; monitis eti/am et hortationibus, ut ad suam Ex/celle<nti>am recursus faciam, lubens ob/tempero, ac id me *a semper*⁴²³ facturum fore spon/deo, imo antequam p<ro>missis R<everendissim>ae Pa/ternitatis V<est>rae literis monitus fuisssem, / duplices meas suplices p<ro>misi, in qui/bus quidem, intuitu Typographiae pro / Clero et Populo Graeci ritus Unitorum / Ruthenicae et Valachicae Nationis, ite<m> / et Rascianorum sermone cum Ruthe/nis admodum parum discordantium / errectionem demisse insinuavi. Agi / quidem de erigenda eiusmodi Typo//graphia non me latet, sed sentimenta / trahi in diversum, etiam intelligo. Unde, / quod fusionibus R<everendissim>ae Paternitatis V<est>rae / obligationis necessaria negotia distra/here debeam, ex eo, quod negotium *Typographiae*⁴²⁴ pariter / spirituale sit imploro veniam.

Cassoviae aut Budae proiectari sentio p<rae>scitum / Typographiam erigendam; interim / ignoro motiva, ac concurrentes rati/ones, cur id in alterutro p<rae>scriptaru<m> / Civitatum loco, necessum esset fieri, ac / Munkacsini esse non posse. Iam se/mel habuit illam Academia Tyrna/viensis; verum, quia nec Clero Ru/theno et Valacho, nec populo illaru<m> / nationum, imo nec ipsi Academiae / fecisset profectum, cessavit exinani/vit ac Claudiopolim⁴²⁵ / in Transylvaniam⁴²⁶ ad praelum necessaria / translata⁴²⁷ herent⁴²⁸ in Cassam / *hodiedum*⁴²⁹. Ideoq<ue> cum sum<m>a deprecatione subii/cio et pro erigenda Mukacsini Ty/pographia pono rationes:

<Pri>mo. Si Budae vel Cassoviae: quis in quocunq<ue> p<rae>/dictorum loco Revisor, Examiner, Cor/rector et Ap<p>robator, revera considera/tis libris Ruthenicis et Valachicis attac/tum munus Clero in lingua sua cuivis / perito deferri debet; cuiusmodi Cleri in / Provincia Munkacsieni non est defectus, / quoad revisionem, nam idioma recte cur/rat.

<Secun>do. Quis Cassoviae aut Budae locus pro p<rae>misso/rum muniorem executoribus atq<ue> unde eo/rundem subsistentia?

⁴²⁰ Sequitur deletum: *fi*.

⁴²¹ In margine sinistro adiectum. Sequitur deletum: *fine*.

⁴²² Supra adiectum.

⁴²³ Supra adiectum.

⁴²⁴ Supra adiectum.

⁴²⁵ Sequitur deletum: *Kolosvarinu<m>*.

⁴²⁶ Suprascriptum: *Claudiopolim / in Transylvaniam*. Sequitur deletum: *quorsum*.

⁴²⁷ Sequitur deletum: *sunt*.

⁴²⁸ Sequitur deletum: *pene*.

⁴²⁹ In margine sinistro adiectum.

<Ter>tio. Eccur tales Doctrina Theologica p<rae>dicti ad hoc / duntaxat opus affixi deberent, cum Theo/logorum etiam Populus pro augment / fidei in Sacra Unione maximum habeat necessitate.

<Quar>to. Concurrit hoc, quod⁴³⁰ et Theologi sci/entia imbuti, ad p<rae>notata exequenda non / adeo forent capaces, ex quo Ruthenicum idi/oma, quali in libris, uti soletur, non / est com<m>une⁴³¹ omnibus Ruthenis⁴³² variato / sermone passim assuetis; adeoq<ue> illa / in materia bono opus est explorato/re, dirrectore et correctore.

<Quin>to. Cum iuxta Concilium Tridentinum p<rae>vius la/bor competat Episcopis, Sedis autem / Episcopalis ordinata est Munkacsini / maior stare videt<ur> ratio⁴³³, quoad instituendam / pro memoratis nationibus Munkacsi/ni Typographiam.

<Sex>to. Quia tam ad Munkacs⁴³⁴ itinere⁴³⁵ scilicet circiter medii quadrandi horae Mun/kacsino quam et in aliis circa circum / Munkacsino non admodum procul distan/tibus monasteriis dantur sat / bene eruditi, ac in Sacra Unione Ze/losi Religiosi, qui com<m>ode pro quamvis / oc<c>asione fine examinis libror<um> adhiberi / possunt. //

<Septi>mo. Sed deniq<ue>⁴³⁶ Ep<isco>pali Munkacsini existente con/suetum esset ibidem congregationes⁴³⁷ Cleri frequentius celebra/ri⁴³⁸, consequenter in eiusmodi concursu, p<rae>sente Ep<isco>po op<p>ortunissimum in/tercederet librorum examen.

<Octa>vo. Dantur quidem in studiis, ubi accade/miae⁴³⁹ sunt Graeci ritus Unitorum iuvenes, / aut etiam Clerici, quia tamen libror<um> examen et correctio fundamentales / et integrae doctrinae viros requirit, / ideo periculosum esset talibus rem con/credere, qui aliunde suis urgentiorib<us> / studiis⁴⁴⁰ adstricti, opus obvium (etiamsi exa/cte intelligerent) perfunctorie exe/qui possent: quali in opere, etiam in/tegritate doctrinae utcunq<ue>⁴⁴¹ excellentes viri / nonnunquam impegerunt.

<No>no. Linguam deniq<ue> tanquam maternam co/lere et institutos vulgares discursus / prosequi, nondum censetur esse perfecta idiomatis cognitio, libror<um> enim / editiones⁴⁴² non⁴⁴³ sunt⁴⁴⁴ aequales cum discursu / com<m>uni, quia ille, qui scribit librum⁴⁴⁵ /⁴⁴⁶ in eodem⁴⁴⁷

⁴³⁰ Sequitur deletum: eo.

⁴³¹ Supra adiectum.

⁴³² Sequitur deletum: com<m>une.

⁴³³ Supra adiectum.

⁴³⁴ Sequitur deletum: distant.

⁴³⁵ Supra scriptum.

⁴³⁶ Supra adiectum.

⁴³⁷ Sequitur deletum: Cleri et supra scriptum et deletum: Cleri!

⁴³⁸ In margine sinistro adiectum.

⁴³⁹ Correctum ex accadem/miae!

⁴⁴⁰ In margine sinistro adiectum.

⁴⁴¹ Supra adiectum.

⁴⁴² In margine sinistro adiectum. Sequitur deletum: edition<um>.

⁴⁴³ Sequitur deletum: est.

⁴⁴⁴ Supra scriptum.

⁴⁴⁵ Sequitur in margine sinistro scriptum et deletum: in composito; in eod composito.

⁴⁴⁶ Sequitur deletum: eddito <sic!> libro.

⁴⁴⁷ Supra scriptum.

doctrinam tradens <Chris>ti/anam non tantum sua, sed etiam Sacrae Scrip/turae⁴⁴⁸, ac⁴⁴⁹ Sanctorum Patrum idq<ue> /⁴⁵⁰ *ad literam*⁴⁵¹ ibidem expressa, quae e re / nata *scriptor*⁴⁵² interpretatur atq<ue> interpretatio / eatenus per revisores disquisitioni erit / obnoxia. //

<Deci>mo. Posset quidem fieri proiectum, quod / in Societate Jesu existentes *Nationis Ruthenicae*⁴⁵³ corrigere, ac tand. Approbari facere possunt: attamen censetur obsta/re quotidianum, tam in ritu quam / in idiomate exercitium. Imo nullam / Ruthenam Scientiam sibi vindicare / possunt, in pueritia ab Alphabeticis / studiis ad Latina transeuntes, ac in illis semper perseverantes. Sicut / et Rutheni atq<ue> Valachi Theologi tamet/si aliquod exercitiolum in Clerica ha/beant; tamen plus discunt successive / in praxi, vel ad latus Ep<isco>porum, vel / ad tradendos casus in Schola Munka/ciensi⁴⁵⁴ *dispositi*⁴⁵⁵, ac tand hoc recurrit, / quod in pueritia didicerunt; atq<ue> sensim / perficiunt<ur> et clarescunt.

<Undeci>mo. Magnum item beneficium est, quando sum/ptus ad quodcunq<ue> opus necessarii com/pendium possunt; taliterq<ue>, dum Mun/kacsini erecta fuerit Typographia Revi/sorum, Examinatorum, Censorum Correcto/rumve non erit necessaria intertentio, ac / hospitii exceptio, habebunt enim ex be/neficio parochiali subsistentiam, tales necessitates considerando, in locis pro/ximis accom<m>odati, ut etiam correspon/dentias pro quavis occurrentia habere / possint, ac quavis necessitate occurrente / convenire iisdem non sit difficile. //

<Duodeci>mo. Siquidem Rutheni in Polonia omnes / sint Uniti et schisma tamquam pestem ma/ximam abominent<ur> (com<m>unicatione omni/no cum scientificis necessaria) facilior pa/lam patet, quae vicinior est potestq<ue> fi/eri in proximo sine ullis expensis.

<Decimo ter>tio. Munkacsini ad omnes necessitates aedi/ficiorum facilior et leviori p<rae>tio datur / accessus lapidibus, calce et sylvis sub ma/nu existentibus; in p<rae>insertis civitatibus vero, / si Domus Typographiae com<m>oda com/parari deberet, aliquott millia forent ex/ponenda et modificatio iterum illius / et accom<m>odatio omnibus necessariis com<m>o/ditatibus consideratis etiam aliquot mil/ia obligariret <sci!>.

<Decimo quarto>. Victualia quoq<ue> Munkacsini facilius / et leviori p<rae>tio aquiri possunt quam / Cassoviae, aut Budae: Cassoviae enim / tanti negotiatores, opifices et diversi / manuarii, Praesidialis item Militia / atq<ue> persaepe concurrens pro varie/tate necessitatum Nobilitas, ac *studiosa iuventus*⁴⁵⁶ vix ali/quando esse potest sine penuria. Ita / etiam

⁴⁴⁸ Sequitur deletum: atq<ue>.

⁴⁴⁹ Supra scriptum.

⁴⁵⁰ Sequitur deletum: *iuxta verba*.

⁴⁵¹ Supra scriptum.

⁴⁵² Supra adiectum.

⁴⁵³ In margine sinistro adiectum.

⁴⁵⁴ Sequitur deletum: *ordinati*.

⁴⁵⁵ Supra scriptum.

⁴⁵⁶ In margine sinistro adiectum.

Budae, p<ro>pter haec p<rae>missa causat /⁴⁵⁷ caristiam⁴⁵⁸ victualium Pestiensis Civ<ita>tis Bu/dae proximae⁴⁵⁹ duplex duplex Iudici<ari>a / I<n>c<ly>ta vid<e>I<ice>t⁴⁶⁰ R<egia> C<ontinu>a et Excelsa Septem-Viralis Ta/bula ea<ue> / fatalitas, quod allatis fine distructionis / ad oppida victualib<us> venumdari nequientia <sic!> / homines persaepe domum referre cogant<ur> //

<Decimo quin>to. Quod librorum meliorem distracti/onem Munkacsinum, plagis, quas Ru/theni incolunt Metropolis est, demp/pto Co<mi>t<a>tu Scepusiensi, ad Archi-Diaece/sim Strigoniensem pertinente (cuius / tamen Archi-Diaecesis Parochi, excep/tis libris ad celebrandum Sacrum Missae Sacrificium necessariis et Rituali⁴⁶¹ atq<ue> Breviario Latinis a potiori / utantur) adeoq<ue> Marmatia Ruthenis / plena et vicinissima vel maximam / daret distractionis librorum oc<c>asio etc.

<Decimo sex>to. Scholae quoq<ue> Munkacsini sunt, ac circa / circum non exiguus Parochorum nu/merus, qui, unacum studiosis Mun/kacsiensibus integro conatu libros / sibi procurare tanto celerius miterent<ur>, / quanto proprius ex errigenda in loco / Typographia aquiri possent.

<Decimo septi>mo. In loco, cui circa circum catervae Ruthenorum sunt et Parochis non provisi es/se nolunt, com<m>odissimum esse posset, ut / quavis debita occurentia pagellae im/primerentur distribuerenturq<ue> pusillis, / quatenus fidei misteria, quasi cum lac/te hauriret. //

<Decimo octa>vo. Partes quoq<ue> Transylvaniae Ruthe/nis et Valachis repletas propinqui/ores ad Munkacs⁴⁶² sunt quam Clau/diopolim, concomitanter id etiam pro/cul dubio contribuet sd librorum meliore<m> / distractionem.

<Decimo no>no. Imo iam conciones per eruditiores Prae/sbyteros compositae describuntur et com/binatis combinandis, dum ad ordinem re/ductae praelo datae fuerint, non erit du/bium, illas ad Regnum Poloniae quoq<ue> Tra/ctui Munkacsiensi vicinissimum emendas / transportari, si videlicet Munkacsini / Typographia erecta fuerit.

<Vigesi>mo. Atq<ue> ideo maius procedet comer/cium, quod nonnulli simpliciores a novis / adhuc persuasionibus non purgati⁴⁶³, / quibuslibet impressis libris fidem dabunt integram, nec adhorrebunt iisdem uti ab / iilis discere, tamquam propriis inter nati/onem scilicet suam impressis.

His itaq<ue> pro pietate R<evere>ndissim>ae Paternitatis V<est>rae et / in Sacram Unionem fervente zelo enixe re/commendanda habui et certe confido, si / Gens Ruthena et Valacha sensim in literis / erudita

⁴⁵⁷ Sequitur deletum: *penuriam*.

⁴⁵⁸ Supra scriptum.

⁴⁵⁹ In margine sinistro adiectum.

⁴⁶⁰ In margine sinistro adiectum.

⁴⁶¹ Sequitur deletum: *Latinis*.

⁴⁶² Correctum ex *Munkacsinum*.

⁴⁶³ Sequitur deletum: *quibus*.

fuerit et ex spiritualium libello/rum lectione pietati se adixerit, fore⁴⁶⁴ / plane⁴⁶⁵ unam cum Latini Ritus <Chris>ti Fidelib<us>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1059, f. 1-3, copie.

Державний архів Закарпатської області.- Ф.151.- оп.1.- спр. 1059.- арк.1-3.Копія.

116

1748 martie 4, <?>. *Raportul lui David Mariaffi, comitele suprem, către Cancelaria Aulică a Transilvaniei despre excomunicarea lui Petru Aaron, vicarul general unit al diecezei de Făgăraș și încercările turbulente ale enoriașilor de a-l readuce pe episcopul Klein.*

4 березня 1748 року<?>. *Звіт надзупана Давіда Маріяффі до Трансильванської Надвірної канцелярії про відлучення генерального вікарія Фогараської єпархії Петра Аарона та про про конфліктні спроби прихожан повернути єпископа Клейна.*

Copia literarum D<omi>ni Supremi Comitum Davidis Mariafi / <quar>ta Martii 1748 Hungarico idiomate datar<um> in Latinum / translatarum.

P<ax> P<erpetua>

Quamvis praeter votum, ac voluntatem meam grave hoc munus / mihi impositum a duobus fere iam annis sustineam, / perspectum tamen habens ed ex benigno Suae Ma<ies>t<a>tis Sacr<atissi>mae / atque Excellentiar<um> V<est>rar<um> mandata in me de/rivatum esse fideliter et diligenter id sustinere conatus / sum conaborq<ue> deinceps, donec vires aderunt, utut probe ad/vertam me non diu suffecturum gravissimum nihilominus /est, quod intensorum adeo conatum meorum, cuius experi/entiam a 25 iam annis habeo, nullum fere fructum et / incrementum sentiam, quin potius in dies deterius res ver/gant hac etiam in plaga, id, quod Excellentiss et Illustrita/tibus vestris etiam praesenti occasione pro obligationis meae / dictamine notificandum esse censui, nam septimana etiam / recenter evoluta aliqui Archidiaconi et Popae Valachici / apud me existentes narrarunt et per tertias, ac quartas / personas inaudiivi et Clerum et Populum Valachicum / harum quoq<ue> partium audito eo, quod Generalis Vicari/us Petrus Aaron sit excommunicatus et paulo post, quod / Sua Maiestas mandaverit, ut restituatur (quod quidem man/datum conveniens omnino dignum et sanctum est) eo tamen / non obstante per absolutum et ei contradicere reclamare, nec / eum agnoscere et acceptare velle, ideo solum, quod lata / illa excommunicatio ipsis imprudenter prorsus inhaere/rit et maledictum (prout ipsi loquantur) horrendum in // modum aversentur et abhorreant, adeo quidem, ut stultam / isthanc persuasionem vel ipse D<omi>nus Ep<isco>pus, qui excommuni/cavit illum, imo ipsemet

⁴⁶⁴ Sequitur deletum: *quasi*.

⁴⁶⁵ Supra scriptum.

Sanctissimus Papa difficulter ex / ipsorum animis tollere poterit, e converso autem desi/derant omnimode sibi restitui et reduci D<omi>num Episcopum, / quo facto disturbia facilius et citius, ita loquuntur, compo/ni quirent, casu vero in contrario per universam Pro/vinciam maiores adhuc turbationes metuendae essent. // Haec omnia, quibus ex principiis promanent et an e/ventura sint, Deo, non mihi notum est; id unum experi/or ab eo tempore, quo his in negotiis versari coepi, quod, / prouti S<acrae> Scripturae⁴⁶⁶ est textus: «Populus iste la/biis me honoret, cor autem eorum procul est a me», ego / profecto bona conscientia dicere et scribere possim in/ter mille non unum ab intrinseco experiri me verum / Unitum et qui externe Unionem praesetulerunt, ac etia<m> / num praeseferebant, eorum quoq<ue> scopum et finem exter/na et mundana immunitates, beneficia et his simi/lia esse, non vero spiritualem utilitatem, incrementu<m>, / promotionem, aut S<acrae> Unionis augmentum, nam inter / viginti aut 30 Popas, duo vel tres non sunt, qui sci/rent, tanto minus capaces essent recitandi quinque / Unionis puncta, taceo, quod de iis plebem instruerent, / cui nec mentionem similium faciunt. Quid exspe/andum, aut metuendum Deus novit et Excell<enti>ae Illu/stritatesq<ue> V<est>rae pro sua prudentia discerent. Ego / demisse obligationi meae satis facturus volo et / volui (in quantum et quae intelligere licuit) Ex//cellentiis et Ill<ustri>tatib<us> V<est>ris obsequenter notificare, qui in/terea (usque dum valuer) eidem me obligationi co/nabor satisfacere; ubi autem defecero (quod, prouti prae/video, iamiam imminet) eo tum necessitabor apud / Suam Ma<ies>t<a>tem Sacr<atissi>mam atque Excellentias Illustr<it>ates/que V<est>ras grave hoc et molestum munus demississime / deprecari et abdicare ad impossibile enim nemo tene/tur. Quibus etc. etc. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1038, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1038, арк.1-2. Копія.

117

1748 martie 5, <?>. Mărturia lui Ioan Dragoș, protopopul de Turda, în legătură cu corespondența sa.

5 березня 1748 року <>. Свідоцтво Іоана Драгоша, протопопа м. Турда, щодо свого листування.

Anno 1748. Die <quin>ta Martii. Reverendus Ioannes / Dragos Thordensis Archi-Diaconus constitutus.

Interrogatoria	Respondet
<Pri>mo. Quis, vel qui conventiculum / nuperum in Dullya, Carolinae et Comita/tu Thordensi	Ad <pri>mum>/ Per Archi-Diaconum Diomalensem / invitatus fuit constitutus ad Dalyensem Con/gregationem, ast is non

⁴⁶⁶ Sequitur deletum: *Scripturae*.

<p>Districtu Sukensi et alibi, / a quibus, qualiter ad hoc incitati et quo fine indixerunt convocatoriae, cuius nomine expeditae, qualiter promotae? / Qui in Nundinis Sabaesiensibus conve/nerunt? Quid ibi actum?</p>	<p>comparuit, quae igitur / ibidem et Sabaesii acta fuissent, haud scit, / peracta congregatione Dalyensi occasione / Nundinarum Provincialium mense Augusti / celebratarum convenerunt primum Bisticii vicini Archidiaconi et qui ibidem adesse / non poterant, dein in Suk; constitutus / autem licet vocatus non interfuit, scit autem relatione illorum, qui praesentes in Suk fuerant, quod cum certo scripto ab / omnibus Archi-Diaconis / in Dalyensi Congre/gatione constitutis subscripto Archidiacono Petrucz ad Suk venerit, quo scripto / sensa et vota subscribentium Archidiacono/norum continebantur, quod scriptum ideo / idem Petrucz ad Suk duxit, ut ibidem prae/sentes subscriberent. Illud scriptum sub/scripsit et ipse, quo continebantur querelae / Cleri et quod ad mendendas easdem Synodo / opus esset, quia rumore ferretur Petrum / Aron Episcopo suis actis contravenire Cle/ro incumberet. Partes quoq<ue> Episcopi tutari.</p>
<p><Secun>do. Quae ibi acta, a quo consigna/ta et quis Praesidium his et ibi habuit?</p>	<p>Ad <secun>dum. Cum non interfuisset in / quaesitis Congregationibus acta quoq<ue> illo/rum haud sciret. //</p>
<p><Ter>tio. A quibus nunciatum Vicario / Generali Petro Aron et per quos, quod / ille sit degradatus.. Excommunicatus, a / sacris suspensus et cuius autoritate / id factum, producantur literae origina/les? Et illud pariter scriptum, quod / dicto Vicario perlectum fuit, Prothocol/la etiam illarum synodorum exhibean/tur, quae celebratae hactenus essent, ac simul acta universa, quae fuerunt / num dicerentur. In Balasfalva a qui/bus iuramentum praestatum, in qua formalitate. Producatur formula iuramen/ti.</p>	<p>Ad <ter>tiu<m>. Excommunicatio per delegatos / e Congregatione Balasfalviensi Petro Aron / est communicata cum scripto nomine Cleri, / quo monitus est, ut a functione desisteret / is et Balomirensis processerunt, scriptu<m> / tamen illud Balomirensis retinuit, illa / vero admonitio ex introductione Cleri / ante Synodum Balasfalvensis peracta / est.</p>
<p><Quar>to. Qui sunt a Clero Religiosis / aut etiam Saecularibus Graeci-Ritus, qui Romam et cum quibus cor<r>espondere so/lent, cuius adminiculo mittant, aut recipiant literas, an intitulentur directe / iis, ad quos mittuntur, vel vero aliis et / quibus accludantur.</p>	<p>Ad <quar>tum. Postulati occasione audi/vit correspondentiam communicatum / fuisse cum Episco.</p>

<Quin>to. Proximus intra annum mis/sarum aut acceptarum quis tenor, quibus/cumq<ue> ex indiciis constet fatenti, edicat / circumstantialiter.	Ad <quin>tum. Accepit quoq<ue> literas se/mel, quas in exemplo exhibet. //
<Sex>to. Tempore absentiae Episcopi / B<aronis> Klein census conventus a Parochis / Unitis an collectus, per quos et quo con/versus, signanter a medio anno cir<ca>, / an aliquid ex eo perceptum et cui da/tum aut missum?	Ad <sex>tum. Nihil.
<Septi>mo. Qualiter et a quibus cum / Archidiacono Schismatico Coronensi / est corresponsum, cointellectum?	Ad <septi>mum. Nihil.
<Octa>vo. Cur Vicarium Generalem Pe/trum Aron acceptis etiam literis / Nuncii Apostolici vitent.	Ad <septi>mum. Nihil. //

[In dorso, superius, in angulo dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

1748 / Dragos Ioannis Archi/Diaconi Thordensis consti/tuti fassio intuitu suar<um> / Correspon<dentiarum>.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Eccl<esi>arum et Aedificior<um> in gen<ere> / 21.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1081, f. 1-3, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1081, арк. 1-3. Оригінал

118

1748 martie 28, Viena. Copia instrucțiunii dată de Maria Theresia, împărăteasa Austriei, lui Mihail Manuel Olsavszky, numit comisar imperial, de a ajunge în Transilvania înainte de întrunirea sinodului episcopiei de Făgăraș, pentru a se putea sfătui cu guvernatorul și cu consilierii imperiali.

28 березня 1748 року, Відень. Копія інструкції, виданої імператрицею Австрії Марією Терезією, Михайлу Мануїлу Ольшавському, призначеному імперським комісаром, щоб він прибув до Трансильванії до початку засідання Фогараського Синоду, для консультації з губернатором та імперськими радниками.

Maria Theresia Divina favente clementia Romanor<um> Imperatrix, / ac Germaniae, Bohemiae Regina, Archi-Dux Austriae, Dux / Lotharingiae et Barri, Magna Dux Hetruariae, Dux Burgundiae, Styriae, / Carinthiae et Carnioliae, Princeps Transylvaniae, Comes Flandriae, Tyrolis, / Goritiae et Siculoru<m>.

Reverende Fidelis noster nobis dilecte. Posteaquam Nos super informationib<us> / circa turbatum in haereditario Nobis Transylvaniae Principatu Ecclesiae / Graeci Ritus cum S<ancta> Romano-Catholica Unitae statu<m> ad Aulam n<ost>ram / recentius perlatis N<ost>raq<ue> Ma<ies>t<a>ti demisse repraesentatis clementissime re/solvimus Synodum Cleri eiusdem Ritus in dicto Principatu n<ost>ro celebran/dam esse ad eamq<ue> confissae de probata tua fide agendiq<ue> dexteritate, ac / prudentia, Te pro Regio n<ost>ro Commissario deputavimus et consequenter Re/gio ibidem Gubernatori et Consiliariis n<ost>ris Romano-Catholicis, eandem / Synodum in Liberam Regiamq<ue> Civitatem n<ost>ram Cibiniensem pro <decima quin>a / futuri mensis Maii indicendam man davimus; idcirco accludimus hisce instructionem tibi eo fine a Nobis praescriptam, ut inde quid in / eadem Synodo per te agendum sic agnoscere valeas, annectentes eidem / patentes etiam literas ad memoratum clerum populumq<ue> Valachicum / unitum directas, quas iisdem in Synodo praesentibus, tam originaliter quam / in copia in Valachicum idioma praeveie translatos exhiberis. Tuarum proinde erit partium iter tuum ita disponere, ut ante praefixum / Synodi terminum Cibinii praesens esse et cum praedicto Gubernatore consi/liariisq<ue> n<ost>ris Catholicis praesertim quidem Ep<isco>po Latini Ritus de rebus / agendis ad mentem instructionis praelibatae praevisi consultare, ac prout / in Domino utilius fore iudicaveritis, dein procedere possis.

Cui in reliquo / gratia n<ost>ra R<egi>a clementer propensa manemus. Datum in Ci<vita>te n<ost>ra / Viennae Austriae die 28 men<sis> Martii, Regnoru<m> vero n<ost>ror<um> / octavo // Maria Theresia / m<anu> p<ropria> // C<omes> Ladislaus Gyulafi L<iber> B<aro> / de Ratott / m<anu> p<ropria> // Ad mandatum S<acratissim>ae Caesareae R<egi>aeq<ue> / Maiestatis proprium / Josephus Kozma / m<anu> p<ropria> //

Praesentem copiam suo vero et indubitato originali collatam / eidemq<ue> in omnibus clausulis conformem esse p<rae>sentibus testa/mur. Sig<natum> Munkáts <sext>a Ian<uarii> 1750 // I<n>clyti> Co<mi>t<a>tus de Beregh ord<inarius> Iud<ex> Nobi>lium / Ladislaus Maholányi / m<anu> p<ropria>

[Sub textum sigillum tundum in rubra cera impressum eiusdem Iudicis Nobilium stat]

Eiusd I<n>clyti> Co<mi>t<a>tus de Beregh ord<inarius> Iur<atus> Assessor / Michaël Jó / m<anu> p<ropria>.

[Sub subscriptionem sigillum tundum in rubra cera impressum eiusdem assessoris iurati stat] //

[In dorso, superius, in angulo dextro ab alia manu tardius scriptum:]

1748 / Olsavszky Manuelli Ep<isco>po / G<raeco->C<atholico>
Munkacsiensi datum / pro visita perficienda in / Ep<isco>patu
Fogaras<iensi>⁴⁶⁷ Re<gi>u<am> / Mandatum.

[*Inferius scriptum:*]
Copia.

[*In angulo dextro, in calce paginae scriptum:*]
Visitae Canonicae 15.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1043, f. 1-2,
original.
Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1043, арк. 1-2.
Оригінал

119

1748 aprilie 10, Máriapócs. Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de
Mukacevo, cere contelui Gyulaffi, cancelarul cancelariei aulice a Transilvaniei
de la Viena documentele necesare pentru desfășurarea misiunii sale în
Transilvania și pentru a putea ridica, la Debrecen, banii necesari pentru
călătorie.

30 вересня 1747 року, Рим. Лист Фогараського греко-католицького єпископа
Інокентія Міку-Клейна, в якому він просить апостольського вікарія вжити
заходів для приборкання парафіян, просячи, в першу чергу, допомогу від
ніарістіє міста Алба-Юлія і зміцнення релігійної унії.

Maria-Pocs 10 Apr<ilis> <1>748 // Excell<entissi>me D<omi>ne
Comes Cancellarie / Gratiouse Domine.

Aestimatissimas Exc<e>ll<en>tiae V<est>rae de dato
<tricesis>mae recenter evoluti / men<sis> Vienna emanatas <octa>va modo
labentis / recte cum meo isthuc reditu, debito cum res/pectu accepi l<ite>ras,
ex quibus⁴⁶⁸ mihi Resolutionem Regia<am> / iam factam, ac concomitanter
terminum pro / celebranda Synodo Cleri Valachici <decimum quin>tu<am> /
affuturi men<sis> Maii Cibinii praefixum esse, / mihi intelligere licuit, pro
qua Exc<e>ll<en>tiae / V<est>rae significatione demissas persolvo / grates,
benigno vero huiusmodi Suae Ma<ies>t<a>tis / Sacr<atissi>mae mandato
homagiali cum devo/tioni memet⁴⁶⁹ conformare pro / ulteriori nihilominus mei
directione instru/ctionem caeteraq<ue> ad id requisita instru/menta interea
praestolaturus, omnimode / studebo; ut autem tempestive factis ea/tenus circa
meum Clerum et Residentiam dis/positionibus me eorum conferre
pro/vinciamq<ue> mihi impertita<am> pro exigentia / rei exequi valeam,
dignetur Excellentia V<est>ra pro zelo suo⁴⁷⁰ collato primo primum consilio /

⁴⁶⁷ Sequitur visit deletum.

⁴⁶⁸ Sequitur deletum: *intelligere / mihi intelligere licuit.*

⁴⁶⁹ Sequitur deletum: *omnimode.*

⁴⁷⁰ In margine sinistro adiectum: *pro zelo suo.*

cum Exc<e>ll<entissi>mo D<omi>no Praeside Kollowrath, de/mum eos ordines facere, quo p<ro> su<m>ptibus / itinerariis ex proventu Regio Debreczini / pecuniam quampiam levare possim, secus / nec pedem movere quidem, siquidem tam / inibi per longiorem nutu Regio moram / exhaustus⁴⁷¹ imo debita // contrahere coactus, pro quibus expurgendis exi/gens mihi esset fundus quam hic in propriis / omnibus prorsus sumptibus destitutus <sic!> forem⁴⁷², / in tantum quidem, ut nec duoru<m> aureoru<m> capax essem / atq<ue> sic iter instans agredi minus valerem, alioquin etia<m> propriis stipendiis in provincia / aliena militare haud deberem. Coeterum⁴⁷³ obligationi meae homa/giali omnibus viribus satisfacere condendam, / qui etia<m> desuper favorabilem resolutionem / praestolaturus pretiosis favoribus enixi / commendatus immutabiliter persisto // Exc<e>ll<en>tiae V<est>rae //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia , fond 151, opis 1, dosar nr. 1059, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1025, арк.1-2.Копія.

120

<1748 aprilie 10>, <Máriapócs>. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky către cancelaria aulică a Transilvaniei prin care dă asigurări în privința strădaniilor de a duce la împlinire misiunea primită cu prilejul sinodului general al clerului unit de la Sibiu, fixat pentru 15 mai 1748.

<10 квітня 1748 року, Марія-Повч > Лист Михайла Мануїла Ольшавського до Трансильванської надвірної канцелярії, в якому повідомляється, що прикладаються всі зусилля для допомоги у виконанні отриманої місії з нагоди Генерального Синоду уніатського духовенства в Сібіу, призначеного на 15 травня 1748 року.

Excell<entissi>me, Illus<trissi>me et R<evere>nd<issi>me D<omi>ne etc.

Aestima<tissi>mas Excellentiae V<est>rae binas sibi succedentes cum meo ibi adventu hic Pocsini / eo, quo par est, venerationis cultu <decima> currentis accepi, quar<um> tenore<m>⁴⁷⁴, Excell<entissi>me D<omi>ne, summu<m> animi dolorem mihi p<rae>buis/se fateor eo maxime, quod p<ro>pter illud frigidum meum et tuum / charit<a>tem inter fratres⁴⁷⁵ specialiter a Salvatore amantissimo / com<m>endatam⁴⁷⁶ imminui, Excellentiae vero V<est>rae immensor<um> / tam boni publici quam muneris Apostolici laborum molem / interpellari dignoscam qualis⁴⁷⁷

⁴⁷¹ Sequitur deletum: *quam hic in propriis.*

⁴⁷² Sequitur deletum: *et.*

⁴⁷³ Sequitur deletum: *pro/vinciam concreditam.*

⁴⁷⁴ Sequitur deletum: *fateor.*

⁴⁷⁵ Sequitur deletum: *quam.*

⁴⁷⁶ Sequitur deletum: *valuit.*

⁴⁷⁷ Sequitur deletum: *eo avidius cupitae.*

recentiq<ue> / curae eo avidius⁴⁷⁸ ponendae⁴⁷⁹ / studium impendissem, / quo ardentius pacem et fraternam concordiam conservandam / augeri cuperem, nisi me *iuxta*⁴⁸⁰ clementissimu<m> Ser<enissi>mae Regiae Ma<ies>t<a>tis / mandatum p<ro> 15 affuturi mensis Maii Cibinii *in Transylbania*⁴⁸¹ p<rae>fixus terminus in ne/gotio Cleri valachici avocaret⁴⁸², inde favente Altissimi gratia *maturius*⁴⁸³ expe/ditus omnem conatum in comperendus et tempestive meor<um> excessus / cor<r>igendos exorbitantes qui p<ro> merito plectendos (*p<rae>missa nunc*⁴⁸⁴ *circulari distincta / monitione*)⁴⁸⁵ convertam, ac p<ro>inde / spero Excellentia V<est>ra eousq<ue> dignabit<ur> me *in his et aliis excusabilibus*⁴⁸⁶ habere excusatum, /⁴⁸⁷ nec meor<um> fateor Excellentissime D<omi>ne, desunt lachrymosae / querulationes⁴⁸⁸ ob iniurias, ne per maiores per D<omi>nos Fratres sibi / p<rae>beri solitas, a quar<um> Excellentiae V<est>rae fiendae rep<rae>sentatione invitus / ob p<rae>missa supersedere cogor. Coeterum, dum resurgentis D<omini> Salva/toris glorioussissimu<m> Allelujam omni votoru<m> plenitudine⁴⁸⁹ cum plurimor<um> secuturor<um>⁴⁹⁰ recursib<us> decausare animo / devotissimo exoptarem me gratiis et favorib<us> etc. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1059, f.1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1059, арк.1-2.Копія.

121

1748 aprilie 10, Viena. Contele Gyulaffy îi aduce la cunoștință lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, că a fost numit comisar cezaro-crăiesc pentru cauza unirii românilor transilvăneni, primind o indemnizație de 800 de florini pentru desfășurarea misiunii.

10 квітня 1748 року, Відень. Граф Дюлаффі повідомляє Мукачівського єпископа Михайла Мануїла Ольшавського, що був призначений імперським комісаром у справах унії трансильванських румунів, отримуючи зарплату в 800 флоринів для розгортання місії.

Reverendissime D<omi>ne Episcopo / mihi Colendissime!

⁴⁷⁸ Sequitur deletum: *adhibendam suscepturus*.

⁴⁷⁹ Sequitur deletum: *studuissem*.

⁴⁸⁰ Supra adiectum.

⁴⁸¹ Supra scriptum.

⁴⁸² Sequitur deletum: *ubi*.

⁴⁸³ Supra adiectum.

⁴⁸⁴ Sequitur deletum: *in communi et / ad omnes ad*.

⁴⁸⁵ In margine sinistro adiectum.

⁴⁸⁶ Supra adiectum.

⁴⁸⁷ Sequitur deletum: *fateor*.

⁴⁸⁸ Sequitur deletum: *qui*.

⁴⁸⁹ Sequitur deletum in linea et supra lineam: *de causar<um> / ab magni ac / plu*.

⁴⁹⁰ Sequitur deletum: *annor<um>*.

Prioribus meis R<evere>ndi<ssi>mae D<omi>na<ti>oni V<est>rae notificaveram a Sua / Ma<ies>t<a>te Caesareo-Regia Gubernio in Tran<sylva>nia Regio cle/menter demantatum fuisse, ut ad <decimam quin>tam imminentis / Maii diem Clero Graeci Ritus ibidem Unito Congrega/tionem Cibinii celebrandam indicet eosque, qui tali/bus confluxibus interesse solent, convocet. Iam vero / instructione R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>oni V<est>rae, quo nominato / ad eam Congregatione in Regio Com<m>issario, praescri/pta, ut patentibus ad eandem *Gentem Valachicam*⁴⁹¹ in illo Principa/tu formatis ab altefata Ma<ies>t<a>te subscriptis, easdem / unacum rescripto Regio eidem R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>oni / V<est>rae sonante hodierna Posta promoveo simulq<ue> / significandum habeo octingentos Rhenenses flo/renos R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>oni V<est>rae resolutos esse, ac, / ubi Cibinium pervenerit, a Thesaurariatu Re/gio pro sumptibus necessarios immediate dol/vendos, nullus proinde dubito, quin R<evere>nd<issi>ma // D<omi>na<ti>o V<est>ra perspecta piissima Suae Ma<ies>t<a>tis Sacratissimae / intentione, ita suam in Tran<sylva>niam profectionem / moderatura sit, ut ad locum Congregationis tem/pestive compositura, cum iis, quibus competit, / p<rae>viae conferre proque laudabilisuo zelo rem / Unionis alacriter permanere valeat. Qui caeteru<m> / omnigenam a Divina Bonitate prosperita/tem praecatus maneo // R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae // obligatus servus / C<omes> Ladislaus Gyulafi / m<anu> p<ropria> // Viennae <deci>ma Apr<ilis> / 1748.

Accludo informationum huc submissa<s> copias duas, ut iis perlectis, possit Reverendissimus Episcopus / lumen aliquod habere; ex his etiam de turbato / statu Unionis. Quam primu<m> aute<m> Rescriptum regium cum his annexis perceperit, illico / perscribat, quo die et qualiter acceperit? //

[*In dorso, superius, in angulo dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

Olsavszky Manueli Ep<isco>po / Munkaciensi insinuat<ur> / eundem pro Com<m>issario / Regio in Causa Unionis / Valachor<um> Tran<sylvaniensium> esse de/nominatum, cui 800 fl<oreni> / eo fore resoluti referunt<ur>. / Gyulaffy. //

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1034, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1034, арк. 1-2. Оригінал.

1748 aprilie 18, Máriapócs. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, către cancelarul cancelariei aulice a Transilvaniei prin

⁴⁹¹ In margine sinistro transverse adiectum.

care confirmă primirea documentelor oficiale necesare pentru călătorie și mai ales a celor 800 de florini renani pentru acoperirea cheltuielilor de călătorie pentru el și cele patru persoane care îl însoțeau.

18 квітня 1748 року, Марія-Повч. Лист імперського комісара Михайла Мануїла Ольшавського до канцеляра Трансильванської надвірної канцелярії, в якому він підтверджує отримання офіційних документів та 800 рейнських флоринів, необхідних для поїздки його та чотирьох супроводжуючих осіб.

Maria-Pocs 18 Apr<ilis> <1>748. //

Exc<e>ll<entissi>me, ac Ill<ustrissi>me D<omi>ne Comes Cancellarie / Domine gratiosissime⁴⁹². //

Benignum Suae Cae<sare>o-R<egi>ae Ma<ies>t<a>tis Rescriptum unacum caeteris eidem / acclusis, ac Exc<e>llentiae Vestrae annexis l<ite>ris <decima septi>ma mod<o> la/bentis per ipsum Postarum Magistrum Batthoriense<m> / mihi praesentatum homagiali cum dev otione accepi, cui, utut provincia isthaec humeris meis imposita per/grandis foret, pro tenuitate nihilominus virium divina coadiutrice ope facto ipso correspondere⁴⁹³ / nisu omni contendam; illud⁴⁹⁴ autem⁴⁹⁵ ingenue profi/teor sine summo cordis dolore intelligere debui /⁴⁹⁶ R<henenses> f<lore>nos 800⁴⁹⁷ pro sumptibus intinerariis <sic!> in tam longiquo<m> / locum mihi omnibus prorsus pro nunc, uti anteriores / quoq<ue> curae id ipsum luculenter innuerent expensis / destituto, qui de necesse 4 homines mecum eo modali/tate a prima nota accipere, ubi quamdiu morandum / veniet, ipsae circumstantiae excendent, necessarios in /⁴⁹⁸ aliena patria resolutos esse, quoni / accumulatis meis⁴⁹⁹ damnis⁵⁰⁰ novis penetrare / nullatenus possem, his de causis dignetur Excellentia / V<est>ra, qua gratiosissimus Patronus et Rei Divinae zelosissimus Promotor⁵⁰¹ huiusmodi⁵⁰² indignum, meum statim⁵⁰³ con/dignum in considerationem sumere⁵⁰⁴ operaq<ue> sua efficaci mediante locis in debitis id / effectuare, ut ut⁵⁰⁵ perpessis perplexitatib<us> /⁵⁰⁶ precarium adigar aripere modum /⁵⁰⁷ Haec tamen, Ex<ce>ll<entissi>me D<omi>ne, non eo fine expono, quasi / renitentia<m> quampiam in

⁴⁹² Sequitur deletum: *Benignum Suae C<aesare>o-R<egi>ae Ma<ies>t<a>tis Rescriptum caeteraq<ue> ad id spectantia eidem / adiecta cura acclusa mea cum annexis Excellentiae / V<est>rae gratiosis l<ite>ris <decima septi>ma modo currentis per ipsum / Postarum Magistrum Batthoriensem rite resignata / mihi rite resignata homagiali cum devotione / percepi.*

⁴⁹³ Sequitur om deletum.

⁴⁹⁴ Sequitur deletum: *tamen.*

⁴⁹⁵ Supra scriptum.

⁴⁹⁶ Sequitur deletum: *pecuniam.*

⁴⁹⁷ In margine sinistro adiectum: *R<henenses> f<lore>nos 800.*

⁴⁹⁸ Sequitur deletum: *resolutos esse.*

⁴⁹⁹ Sequitur *novis* deletum.

⁵⁰⁰ Sequitur *de* deletum.

⁵⁰¹ Sequitur deletum: *statim meum.*

⁵⁰² Supra adiectum.

⁵⁰³ In margine sinistro adiectum.

⁵⁰⁴ Sequitur deletum: *nec quos.*

⁵⁰⁵ Sequitur deletum: *perplexis.*

⁵⁰⁶ Sequitur deletum: *prog.*

⁵⁰⁷ Sequitur deletum: *isthaec attamen – Haec tamen, Exc<e>ll<entissi>me eo minime.*

assumendo labore haberem, / quin imo zelo in Deum⁵⁰⁸, fidelitate erga Regem / ductus⁵⁰⁹ ulla / absq<ue> etiam⁵¹⁰ pensione⁵¹¹ lubens eundem exequi volo //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1059, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1., спр. 1059, арк.1-2.Копія.

123

1748 aprilie 20, Sibiu. Petru Aaron, vicarul general, se disculpă de suspiciunile rele izvodite în privința sa în chestiunea Unirii religioase.

20 квітня 1748 року, Сібіу. Петро Аарон, генеральний вікарій, реабілітується у підозрі відносно питання релігійної унії.

Copia // Exc<elentissi>me, ac Ill<ustrissi>me D<omi>ne Praesul D<omi>ne D<omi>ne Col<endissi>me.

Pervenit Ex<cellentissi>me D<omi>ne, Caesareae Regiaeque<ue> Maiestatis clementissimu<m> / decretum, vigore cuius praecipue cleri n<ost>ri iubetur pro / 15 mensis Maii huc Cibinium convenire, ubi summi / momenti res cle<mentissi>mae Caesareo-Regiae proponentur / resolutiones circa compositionem, praesertim confusi/onem et alia quoque<ue> a V<enerabili> Clero proposita absq<ue> dubio assumentur in considerationem, in quo tam copioso confluxu / fors non abs te, quin necessarium videretur fore / Dum / etiam Ex<cellen>tiae V<est>rae ita expedire videretur, si etiam de mea / fatali sententia provideretur, et publica tunc aliqua fie/ret autentica declaratio (uti saepius supplicaverim), vi/gore cuius tanta cleri et populi persuasa anxietas sol/levetur et a me etiam per piam superiorum dispositi/onem futurum firmissime spero.

Interim etiam haec praevia humillime significare Ex<celen>tiae V<est>rae / volui, non defuturos etiam in celebri illo consensu, qui sine / aliqua ducti invidia, sine falsis persuasi rationibus to/talem meam ruinam velim videre; utpote, qui etiam / ante hoc clero et populo falsa et calumniose varia de / me sparserunt, ut iis eo magis me odiosum redderent, quod / videlicet impediverim eiusdem redditum; quod voluerim des/truere r<es>pectu et ad solum Vicariatum reducere, quod vo/luerim destruere religionem et mutare ritum; quod cele//braverim Ritu Latino et sim puro iure Papista et multa simi/ilia, quae apud clerum et rudem populum summum causant odi/um et aversionem et, si rogentur, ut asserta comprobarent, / aiunt Ill<ustrissi>imum Dominum similia scripsisse, quod sufficit / pro probae rationibus; neq<ue> contenti mea ruina, sed ut auditos etiam meos fratres, quos habeo duos Archidi/aconos eorumque<ue> posteros in mei odium, ex quod vi/dentes inhibitiones Summi Pontificis et Caesareo-Regiae / Maiestatis, noluerint subscribere in omnes eorum sen/tentias, videntur velle habere veluti

⁵⁰⁸ Sequitur deletum: *et*.

⁵⁰⁹ Sequitur deletum: *altera ulla absq<ue> pensione*.

⁵¹⁰ Supra adiectum.

⁵¹¹ Sequitur *lubens* deletum.

extra Synagogam / et captum ipsorum. Quae omnia Ex<cellentissi>me D<omi>ne, audire et / suffere debeo, non alia de causa, nisi ob meam since/ritatem et fidelitatem erga sacram veram religionem / unitam, ut iam constare suppono et per aliquam *inquisitionem*⁵¹² ma/nifestum fieret. Si enim talia attentassem, utique / apud legitimos superiores attentassem, qui potestatem / habent similia immutare aut destruere, quiq<ue> tanti / mei, cuius notitiam haberent, sed similia non superioribus, / ut oporteret, deferunt, sed rudi populo in maius odium / inculcant.

Ego vero cum Dei gratia, si ita et Deo pla/cet, maiora pro sua sacra religione et veritate pati / et suffere paratus sum. Unice hoc supplico Ex<cellen>tiae V<est>rae, / ut iustitia locum habeat et ad merum multitudinis / assensum et desiderium priusquam legitime connitear, // non damnes, legitime autem convictus quoque subire pa/ratus sum. Quod etiam per fideles <Chris>ti in terra ministros / et iustitiae patronos fieri firmissime spero, dum sub / humil<l>ime mei recom<m>endatione maneo // Excell<enti>ae V<est>rae / humillimus servus / Petrus Aaron V<icarius> A<postolicus> / m<anu> p<ropria> // Cibinii 20 Aprilis 1748 //

[In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

<Vigesim>a Apr<ilis> 1748 / Aaron Petrus a conceptis de / se malis suspicionibus in / negotio Unionis semet purgat.

[In calce paginae, in margine dextro scriptum:]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1027, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1027, арк. 1-2. Оригінал.

124

1748 aprilie 24, Viena. Conte Kollowrath⁵¹³ îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, comisarul desemnat pentru Transilvania, că va primi documentele necesare pentru a ridica la Sibiu suma de 800 de florini destinați misiunii sale și îi atașează două scrisori, una pentru el și una pentru Petru Aron.

24 квітня 1748 року, Відень. Граф Коловрат повідомляє Михайла Мануїла Ольшавського, призначеного комісаром в Трансильванію, про необхідність наявності документів, необхідних для отримання суми в 800 флоринів з Сібіу, призначених для виконання завдання і прикріплює йому два листи, один для нього, а інший для Петра Аарона.

Reverendissime Domine / Domine mihi colendissime.

⁵¹² Supra adiectum.

⁵¹³ Ferdinand Alois Kollowrat-Krakovsky (1682-1751) președintele Deputăției Aulice pentru Banat, Transilvania și Illiria din anul 1745.

Literas Reverendissimae Dominationis Vestrae ex Maria Pocs / ad me datas competenti cum honore accepi, e quibus in/tellecto eo, quod Reverendissima Dominatio vestra instructionem aliaque requisita, quibus muniti deberet nec/dum acceperit, illico ab Excellentissimo Domino Cancellario Aulico Transylvanico, unde id evenerit, curavi sci/scitari indeque responsum mihi allatum est prae/attactam instructionem et alia <deci>ma currentis expedita / et Reverendissimae Dominationi Vestrae missa esse, hinc / non dubito, quin hactenus ea Reverendissima Dominatio V<est>ra / acceperit. Quantum vero desiderium Reverendissimae / Dominationis Vestrae concernit, ut pro conficiendo in Tran/sylvaniam itinere eidem pecunia Debreczini solvenda / disponeretur; siquidem Debreczini salis depositorium, / adeoque Cameralis pecunia, e qua solvi posset, haud exi/stat et iam aliae factae sint dispositiones, ut Reveren/dissimae Dominationi vestrae octingenti floreni Cibinii / persolvantur, de quo copias insinuati Inclytae Cancellariae / Aulicae Transylvanicae ad Inclytam Cameram Aulicam pro // dandis eatenus ad suam in Transylvania subordinationem ordinibus huiusque decreti ad Regium in dicto Principatu / Thesaurariatum exarati Reverendissimae Dominationi Vestrae / officiose accludo idq<ue> iam mutari non possit, eandem / amice rogo et adhortor, ut omnem conatum et industriam / adhibere et, si aliter fieri non posset, etiam mutuo aliquam / pecuniam, qua iter suum quantocius ingredi et Cibinium / usque conficere queat, levare velit tamq<ue> mature istud iter / suscipere, quo Cibinium adhuc ante terminum sinodalis illic / Congregationis appellere possit, ne ob moram aliquod impedi/mentum eveniat, quod Reverendissimam Dominationem Vestram / pro eximia sua prudentia zeloque, ac dexteritate praeversu/tam et in aliis quoque commisso sibi muneri ad amussim satis/facturam esse minime dubito et addictissimo in eundem aff/ectu maneo // Reverendissimae Dominationis Vestrae / paratissimus servus / Ferdinandus Com<es> a Kollowrath / m<anu> p<ropria> // Viennae <vigesima quar>ta Aprilis / 1748 //

P<ost> S<criptum>. Accludo Reverendissimae Dominationi Vestrae Epistolas (tit<uli>) / Domini Nuncii Apostolici> huiatis, unam Reverendissimae / Dominationi Vestrae, aliam vero Patri Aron sonantem, / quam non gravabitur Reverendissima Dominatio Vestra cum / Deo iuvante in Transylvaniam appullerit, eidem exhibere / et in omnibus iustis eius desideriis, quem ego etiam Reve/rendissimae Dominationi Vestrae recom<m>endo assistere. Si Reverendissima Dominatio vestra de progressibus Suae Com/missionis et intervenientiis me de tempore in tempus infor/mare dignabitur, id in bonum Unionis et etiam servitium / Principis futurum esse putarem //

[In dorso, superius, in angulo dextro ab alia manu tardius scriptum:]

1748 / Kollowrath Comes Ep<isco>po Mun/kacsiensi ad Transylvania<m> / profecturo insinuat iam / instrumenta necessaria / esse transmissa, pecunia<m> / 800 f<lorenorum> Cibinii levandum etc.

[Inferius, in margine dextro scriptum:]

Responsum 18 Maii <1>748.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1033, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1033, арк. 1-2. Оригінал.

125

1748 aprilie 24, Viena. Nunțiu apostolic de Viena recomandă lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, apărarea și protejarea lui Petru Aaron, locțiitorul episcopului Klein, împotriva ofenselor cauzate de cler și de credincioșii din dieceza Făgărașului.

24 квітня 1748 року, Відень. Апостольський нунцій у Відні рекомендує Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському обороняти та захищати заступника єпископа Петра Аарона Клейна від образ, викликаних духовенством та віруючими Фогараської єпархії.

Ill<ustrissi>me et R<everendissi>me D<omi>ne
Obs<ervandissi>me!

Mitto Ill<ustrissi>mae et R,everendissi>mae Do<minatio>ni
V<estr>ae copiam epistolae mihi di/rectae a P,atre> Petro Aaron, qui
administrat hanc dioecesim / Fogarasiensem attenda absentia D<omi>ni
E<pisco>pi Klein ex / bene notis causis. Videbit in dicta epistola eius
afflicti/ones et quomodo vexetur a Clero et Populo quamvis in/nocens sit ab
omnibus obiectis. Iam Ill<ustrissi>mae et Reverendissi>mae D<ominatio>ni
/ V<est>rae notae sunt omnes circumstantiae huius negotii et / quid intendat
haec Aula Caesareo-Regia pro incruen/to Sanctae Unionis in his partibus, ac
publica tranquil/litate: eapropter exopto, ut eundem Patrem Aaron / propter
obedientiam mandatis Pontificiis et Re/giis benemeritum defendet et protegat,
dum plenus / observantia persevero // Ill<ustrissi>mae et
R<everendissi>mae Do<minati>onis V<est>rae / Dev<otissi>mus Servus /
Fr<ater> Archiep<isco>pus Petraccien<sis> / Nuncius Ap<osto>licus //
Viennae 24 Ap<r>ilis 1748 // D<omi>no Ep<isco>po Monkcasiensi //

[In dorso, inferius, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

<Vigesima quar>ta Apr<ilis> <1>748. / Aaron Patrem
Ad<mini>stratore<m> Dioec<esis> Fogar<asiensis> a vexis / Cleri et
Populi eiatis de/fendendum Nuncius Apo<stolicus> commendat.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Ecclesias in genere / 34.

[Inferius, transverse scriptum:]

Ab Archi <sic!>

324

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1068, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1068, арк. 1-2. Оригінал.

126

1748 aprilie 25, Máriapócs. Scrisoarea lui Mihail Manuel Olsavszky către autoritățile transilvănene despre dificultățile întâmpinate în legătură cu apropiata călătorie în Transilvania și cu depășirea lor.

25 квітня 1748, Марія-Повч. Лист Михайла Мануїла Ольшавського трансильванській владі про труднощі з майбутньою поїздкою до Трансильванії та способи їх подолання.

Maria-Pocs 25 Apr<ilis> <1>748 //

Sp<ecta>b<i>lis G<ene>rose D<omi>ne V<ice> Comes / D<omi>ne mihi sing<u>l<ari>ter colendissime. //

Post exantlatos intensiores labores iuxta, ac perpeasas diversas easq<ue> /diuturniores *errorum*⁵¹⁴ adversitates⁵¹⁵ / Divina coadiutrice ope <octa>va modo decurrentis Vice <Comite>⁵¹⁶ / feliciter isthuc⁵¹⁷ appellando memet⁵¹⁸ ad captandam *tantisper*⁵¹⁹ quietem pecunia<m> carebam, ast / *in eo non fui tam fortu/natus quam avidus*⁵²⁰, / Sua enim⁵²¹ Cae<sare>o-R<egi>a Ma<ies>t<a>te clementer praecipiente / rursus in⁵²² In<cly>tu<m> Transylvaniae Principatu<m> / pro celebranda Cleri Valachici 15 affuturi / men<sis> Maii Cibinii Synodo ire debebo⁵²³, quo <vigesimo septi>mo huius⁵²⁴ moturus, / quod⁵²⁵ Amicae S<pecta>b<i>lis D<ominationis> V<est>rae medio / hominis mei, quatenus factae requisitioni⁵²⁶ /⁵²⁷ correspondeam; id ipsum longior reculare /⁵²⁸ Vienna directe Cassoviam submissar<um> / inibi defectu modalitatis mora causavit⁵²⁹, quibus recenter / allatis cupitum The, ac fialas per filiu<m>. / Has tam paucum Sp<ecta>b<i>li D<ominationi> V<est>rae⁵³⁰ sincero⁵³¹ p<rae>sente⁵³²

⁵¹⁴ Supra adiectum.

⁵¹⁵ Sequitur deletum: *octava modo decurrentis*.

⁵¹⁶ Sequitur deletum: non liquet.

⁵¹⁷ Sequitur deletum: *redeundo*.

⁵¹⁸ Sequitur

⁵¹⁹ Supra adiectum.

⁵²⁰ In margine sinistro adiectum.

⁵²¹ Supra adiectum.

⁵²² Sequitur *It* deletum.

⁵²³ Sequitur deletum: *pellor, adigor*.

⁵²⁴ Sequitur deletum: *in dubio*.

⁵²⁵ Sequitur deletum in linea et supra lineam: *proinde / in dies*.

⁵²⁶ Sequitur deletum: *in p<rae>sentiarum tardius, ac optassem facto*.

⁵²⁷ Sequitur deletum: *ista*.

⁵²⁸ Sequitur deletum: *necon*.

⁵²⁹ Sequitur deletum: *quibus / hisce diebus isthuc illatis, quas inter propria / cupitum quoque The ac fialae*.

⁵³⁰ Sequitur deletum: *eo quo assiduo feret*.

corde⁵³³, quid eodem / acceptare dignabitur⁵³⁴ pluresq<ue> huius/modi
occasiones gratitudinem animi mei /⁵³⁵ contestandi⁵³⁶ mihi⁵³⁷ amice expeto
p<rae>scitam quoq<ue> skatulam argen/team⁵³⁸ vitrei, cuius procuranda
D<omi>nus / Reovikel l<ite>ras Sp<ecta>b<i>lis D<ominatio>
V<est>ra⁵³⁹ uancum / communicavit ipsemet comparassem ciborium /⁵⁴⁰
eiusmodi *mecum*⁵⁴¹ intentu<m> / alia *eiusmodi*⁵⁴², quibus indefesse
distimebar, negotia exciderunt, quam tamen proxime p<rae>libatus
D<ominus> cum / hoc eorsum adventu deferet.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia , fond 151, opis 1, dosar nr. 1059, f. 1-
2, copie.

Державний архів Закарпатської області.- Ф.151.- оп.1.- спр. 1059.- арк.1-2.Копія.

127

1748 mai 3, Eger. Franciscus Barkoczy⁵⁴³, episcopol romano-catolic de Agra
(Eger) îl anunță pe Mihail Manuel Olszavsky că își va extinde vizitațiunea
canonică și la bisericile greco-catolice păstorite de acesta.

3 травня 1748 року, Егер . Егерський римо-католицький єпископ Франциск
Баркоці повідомляє Михайла Мануїла Ольшавського про розширення своєї
канонічної візитації і на греко-католицькі церкви, які знаходяться під його
пастуванням.

[In angulo sinistro superius scriptum:]

L<audetur> J<esu> C<hristus>.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcopo Frater in Christo
colendissime!

Divina adiuvante gratia requiram iam oves meas et visitabo eas sicut /
visitat Pastor gregem suum opusq<ue> istud arduum finite D<omi>ni /
Supremi Comititis Szabolcsensis installatione, quae in diem <vigesima
octav>u<m> p<rae>sen/tis incident, ita aggrediar, ut hoc anno Comitatus
Szabolcsensem, Szatt/mariensem, Ugocsensem, Maramorosiensensem et
Bereghiensensem absolvam. / Eadem via, ne ullas oves relinquam, quae
pastoralem solitudi/nem et curam desiderare possint, constitui visitare etiam
Graeci Ri/tus Ecclesias, per quas me transire oportebit. Quod

⁵³¹ Sequitur deletum: *animo*.

⁵³² Sequitur deletum: *animo*.

⁵³³ Supra scriptum.

⁵³⁴ Sequitur et deletum.

⁵³⁵ Sequitur deletum: *quo assiduo feror*.

⁵³⁶ Sequitur deletum: *expeto*.

⁵³⁷ Supra scriptum.

⁵³⁸ Sequitur deletum: *cubens ipsemet fieri, cuius specifica/tionem D<omi>nus Remikel necnoon
communicavit cubens*.

⁵³⁹ Sequitur deletum: *quod*.

⁵⁴⁰ Sequitur deletum: *cantina deficiente*.

⁵⁴¹ Supra adiectum.

⁵⁴² Supra scriptum.

⁵⁴³ Episcop romano-catolic de Eger (1744-1765).

Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>oni Vestrae / ea de causa significandum esse duxi, ut Graeci ritus Presbyteris in suprafatis Comitatus degentibus mature praecipere non gravetur, qua/tenus omnia ad actum Canonicae Visitationis requisita debite prae/parare meque venientem congrue excipere noverint, nec intermittant. / Quod reliquum est fraternis Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae affectibus commendatus / persevero // Ill<ustrissi>mae et R<everendissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae // servus fr<ater> obligat<issimus> / Franciscus Episcopus Agriensis / Comes Barkoczy / m<anu> p<ropria> // Agria <terti>a Maii / 1748 //

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Olszavsky.

[In dorso, superius, in angulo dextro ab alia manu tardius scriptum:]

<Ter>tia Maii 1748 / Agriensis Ep<isco>pus Fran<cisus> Bar/koczy intimat suam futu/ram Canonicam Visitationem etiam quoad G<raeco>C<atholicas> Parochias.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Agriensia 36. //

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1045, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1045, арк. 1-2. Оригінал.

128

1748 mai 4, Eger. Franciscus Conte de Barkoczy, episcopus romano-catholic de Agria (Eger) îl anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopus unit de Mukacevo că intenționează să instituie vizitațiunea canonică a comitatelor Szabolcs, Satu Mare, Ugocea, Maramureș și Bereg, după instalarea, la 28 mai, a comitelui suprem al comitatului Szabolcs.

4 травня 1748 року, Егер. Егерський римо-католицький єпископ Франциск Баркоці, повідомляє Михайла Мануїла Ольшавського про намір робити канонічну візитацію комітатів Саболч, Сату Маре, Угоча, Мараморош та Берег після установи - 28 травня наджупана комітату Саболч.

[In angulo sinistro, superius scriptum:]

L<audetur> J<esu> C<hristus>.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcope Frater in Ch<ris>to colendissime!

Equidem aegre dolenterque fero, quod Ill<ustrissi>ma D<omi>na<ti>o V<est>ra negotiis a Distri/ctu suo alienis distenta tam numerosum istum Clerum, in tan/tis rerum convulsionibus reliquere cogatur, feram tamen, ut pote/ro, in dies emergentes querelas, dum meliore occasione data, de so/lido eas ab utrinque corrigendi modo cum Ill<ustrissi>ma D<omi>na<ti>one Vestra / conferre queam. Ego Deo propitio circa <vigesima ter>tiam currentis mensis / Agria movebo Kalloviam pro D<omi>ni Supremi Comitatus installatione / die <vigesima octa>va eiusdem

futura, dein festa Pentecostalia Karolyio trans/igam, tum visitationem canonicam ita constituere conabar, ut hocce / anno Szabolcsensem, Szattmariensem, Ugocsensem, Maramorosensem / et Bereghiensem Comitatus absolvem; spero habituru<m> me inibi oc/casionem cum Ill<ustrissi>ma D<omi>na<ti>one Vestra conveniendi, ac de praemissis co/ram uberius tractandi; quare nunc fraternis affectibus com/mendatus persevero // Ill<ustrissi>mae et R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae / servus fr<ater> obligat<issi>mus / Franciscus Episcopus Agrien<sis> / Comes Barkoczy / m<anu> p<ropria> // Agriae <quart>a Maii / 1748 // Ill<ustrissi>mo D<omi>no Ep<isco>po Olsavsky //

[In dorso, superius, in angulo dextro ab alia manu tardius scriptum:]

<Ter>tia Maii 1748. / <Quar>ta Maii <1>748 / Barkoczy Co/mes / et Agrien<sis> Ep<isco>pus insinuat se velle Canoni/cam Visitationem insti/tuere.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1045, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1045, арк. 1-2. Оригінал.

129

1748 mai 7, Sibiu. Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, îl anunță pe Andrei Olsavszky, administratorul domeniului ducal de Mukacevo, despre sosirea sa la Sibiu, pentru celebrarea sinodului clerului unit din dieceza Făgărașului și îi dă informații despre găzduire și atmosfera existentă.

7 травня 1748 року, Сібіу. Імперський комісар Михайло Мануїл Ольшавський повідомляє Мукачівського герцогського адміністратора Мукачівської domenii Андрія Ольшавського про його прибуття в Сібіу в рамках святкування Синоду греко-католицького духовенства спархії Фогараш і подає інформацію про проживання та існуючу атмосферу.

Charissime D<omi>ne Andrea!

Salutem et Pastoralem benedictionem. Pocsino in meis ad Suam / D<omi>na<ti>onem datis com<m>endasse, / nec pluribus opus est, cum pro sua sedulitate oprdinanda ordinabat et facienda faciet, solummodo mei notitiam notificare censebam. / Et quid Deo infinitae laudes feliciter unacum meis comitibus / superatis viarum difficultatibus non spernendis 6 Maii Cibiniu<m> / ap<p>uli sanus et incolumis, et quid ab incognito, significatum / Gubernio fuit per rescriptum Regium de adventu Com<m>issarii / Regii pro celebranda Valachorum Synodo, sed sine specifica deno/minatione, quis ille futurus et hoc non sine causa ordinatum / ipse D<omi>nus Excell<entissi>mus Ep<isco>pus Klobusiczky sanum advenisse / et gaudebat et mirabatur, neq<ue> enim errat, qui veritatem sequit<ur> / et Regi fideliter servit. Per D<omi>num Generalem Commendantem / Cibiniense<m> quartiriu<m> habemus bonum, ad quod

328

duplices vigiliae / binae et binae ante portam platealem, duo milites ante ipsa <m> / cubilis portam, alii duo vigilent diu noctuq <ue> de progressu nil / certi possim scribere, affulget tamen spes intentiones suae Ma <ies>t <a>tis / effectum habituras, sed omnia Deo nota sunt, rogo habeant / curam diligentem studiosae iuventutis, ut in honorem Dei sum//mant incrementa.

Coeterum me, dum sanctae memoriae / commendarem persevero // Do <mi>nationis V <est>rae / semper addictus / Manuel Ep <isco>pus Munkacs <iensis> / Vicar <ius> Ap <osto>l <i>cus / m <anu> p <ropria> // Cibinii 7 Maii / 1748.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1093, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1093, арк. 1-2. Оригінал.

130

1748 mai 16, Sibiu. Comitele Petru Dobray îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, să preia și să promoveze jalbele popilor și laicilor români. 16 травня 1748, Сібіу. Наджупан Петро Добрай просить імперського комісара Михайла Мануїла Ольшавського взяти на себе повноваження проводити й заохочувати клопотання румунських священиків та мирян.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine / Regie Com <m>issarie, / Domine Domine Gratosissime!

Accurrunt tam Popae quam Laici Valachi / varia exponentes gravamina contra diversas / impetitores, circa quae illud putarem esse obser/vandum, ut singuli sup <p>licantes in rebus spiri/tualibus et religiosis suos libellos pro nunc / dirigant ad Reverendissimam Illustritatem V <est>ram / et eadem eosdem benigne acceptare dignare/tur et porro tam suo quam Synodi istius nomina ad loca debita pro qualitate materiarum, me/delae adhibendae causa promovere et recom <m>endat. / Quo fiet mea tenui opinione ob respectum gra/tiosae interpositiones, ut supplicantes celerius / et meliori cum effectu consequantur consolationem.

Quibus me humillime recom <m>endo / et maneo // Illustrissimi et Reverendissimi Domini Regii Com <m>issarii / Humillimus Servus / Petrus Dobra // Cibinii e Musaeo / d <ie> 16 Maii 1748 //

[In dorso, ssuperius, ab alia manu tardius scriptum:] Poss <essi>o Vingard. D <omi>nus Aaron ex illa amovit senem unit <u> et / eo locavit alium, de causa, qua neotericu <m>⁵⁴⁴ //

[In media pagina, transverse scriptum:]

Illustrissimo, ac Reverendissimo / Domino / Domino Com <m>issa/rio Regio

⁵⁴⁴ Non reflectat tenorem acti.

[*Supra intitutionem vestigia sigilli tundi Petri Dobra stant*]

[*Superius, in angulo dextro, ab alia manu tardius scriptum:*]

16 Maii 1748 / Valachorum laicor<um> et po<parum> in negotio Unio<nis> reccurrentium suppli<ces> libellos Ер<isco>ро Munkacsi<ensi> M<ichaëli> M<anueli> Olszavski, qua / com<m>issario Regio suscipiendas / et promovendas suadet Petrus / Dobra //

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1030, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1030, арк. 1-2. Оригінал.

131

1748 mai 22, Viena. Contele Gyulaffy scribe de la Viena lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul de Mukacevo, în chestiunea Unirii religioase.

22 травня 1748 року, Відень. Лист графа Дюлаффі з Відня Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про питання релігійної унії.

[*In angulo sinistro, superius scriptum:*]

L<audetur> J<esu> Ch<ristus>.

Reverendissime D<omi>ne Episcopo! / mihi observantissime!

Literas R<evere>ndissimi Domini Episcopi ex propria Residentia / binas, proxime autem Cibinio solito respectu / percepi et quod tam diligenter informet, facit bene, / sumus enim multum solliciti in hac Unionis mate<ria>; Reverendo Petro Aaron si reconciliari no<lint>, accepta sufficienti informatione R<everen>dissimi / Domini medelam procurabimus. Libenter audi<am>, quot in numero comparuerunt quotque / se absentarunt et an legitimis ex causis?

His me piis precibus commendans maneo // R<evere>nd<i>ss<i>mi D<omi>ni Episcopi // obligatus servus / C<omes> Ladislaus Gyulaffi / m<anu> p<ropria> // Viennae die <vigesima secun>da Maii / 1748 //

[*In dorso, in angulo dextro, superius, ab alia manu tardius scriptum:*]

<Vigesima secun>da Maii <1>748 / Gyulafi in mate<ria> Unionis.

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1029, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1029, арк. 1-2. Оригінал.

1748 mai 22, Viena. Ferdinand conte de Kollowrath îi scrie lui Mihail Olsavszky în legătură cu eforturile acestuia de a promova Unirea religioasă.

22 травня 1748 року, Відень. Лист графа Фердинанда Коловрат Петру Аарону про свої зусилля щодо просування релігійної унії.

Reverendissime Domine! / Domine mihi Colendissime!

Ex literis Reverendissime Dominationis Vestrae Cibinio / <octa>va labentis ad me datis et a me competenti cum honore / acceptis colligo Reverendissimam Dominationem Ve/stram priores meas literas tunc adhuc non percepisse, spero tamen, quod hactenus eas percipere potuerit. Quod / Patrem Aaron concernit: eam spem repono in prae/stanti Reverendissimae Dominationis Vestrae pruden/tia et agendi dexteritate, ut solidis suis remonstratio/nibus eo rem apud illum Clerum deductura sit, quo / Summi Pontificis, ac Augustissimae Aulae, quorum / deputatione, respective et approbatione idem Pater / Aaron constitutus est, autoritas salva maneat, ne/que refravtariorum renitentia malo in futurum / exemplo deservire possit, neve passioni solum in ipsu<m> exercendae relinquatur, si nullus in ipso talis defectus / exponi et verificari posset, ex quo iustam et legitimam eius recusandi haberent rationem, de quo, ut et / aliis, qualiter in illa congregatione procedent, negoti/is in Sacrae Unionis promotionem et communem // non solum ipsius Cleri, sed etiam totius Principatus felicitatem dirigendis infirmationes porro quoque de tempore in tempus mittendas, dum mihi a Reverendissima / Dominatione Vestra amice expecto, sincero in eundem / affectu maneo // Reverendissimae Dominationis Vestrae / paratissimus servus / Ferd<inand>us Com<es> a Kollowrat / m<anu> p<ropria>//

[In dorso, in angulo dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

<Vigesima secun>da Maii <1>748 / Aaron Patris in pro/movenda S<acra> Unione / desudantis adjuvandi / intuitu, Ferdinandus / Comes a Kolowrath.

[In calce paginae:]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1031, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1031, арк. 1-2. Оригінал.

1748 mai 30, Făgăraș. Samuel Papp, franciscan, îi scrie lui Mihail Manuel Olsavszky despre necesitatea ridicării unor școli parohiale în dieceza Făgărașului.

30 травня 1748 року, Фогараш. Лист францисканця Самуеля Ппп Михайлу Мануїлу Ольшавському про необхідність будівництва деяких парафіяльних шкіл в Фогараській єпархії.

Excellentissime Domine Praesul et Commisarie Regie, / D<omi>ne et Patrone Gratosissime!

Quamvis nostri instituti hoc non sit, ut scholas erigamus et doceamus, / sicut aliorum religiosorum, qui vi regulae et foundationum ad / eas manutenendas adstringuntur, attamen charitas quandoq<ue> / etiam nobis Franciscanis id dictat, ut, si, possimus, proximo / serviamus; quemadmodum etiam in hoc district Fogarasiensi, / ubi soli sumus et necessitatem maximam, qua Parochi pal/pamus, ex motive charitatis scholasiam per annum non / sine difficultate continuamus; siquidem magistrum saecularem nos ipsi ex quotidiana mendicatione intertenere et vestire / debeamus, quod utiq<ue>facere haud agebamus, nisi charitate / simul et necessitate exigent. Quia autem Charitas - / id etiam non requirit, ut proprio cum detriment serviatur / proximo, ideo iam iterum scholae cessare et Valachi ad Calvi/nistas redire debuissent, nisi Excellentia V<est>ra me nuper // benign accipiens animum continuandi confortasset adpromittens / suam apud S<acratissimam> Cae<sare>o-Regiam Ma<ies>t<a>tem interpositionem. Certe hoc / iam pridem ipsemet Districtus cogitare debuisset, ut Scholae eri/gerentur, nisi in tot sectas haeresum et schismatum dissectus / esset praeter unum caput, quod habet Catholicam. Verum quid / cogitent ii de scholis Catholicis, qui nichil minus ferre, quam re/ligionem Catholicam possunt? H<eu> mi, si Sua Ma<ies>tas vellet hic loci / scholas continuari, non foret fundus melior quam si Capitaneatui / benignissime committeret, ut simul cum Ordinario quanto / salarium quoq<ue> Magistri repartiret<ur> absq<ue> eo, quod id / District<us> sentiret. Cum autem magistro sub incerta quasi / spe difficile sit perseverari et verbis meis quantumcumq<ue> / consolatoriis fidem praebere humill<i>me insto dignet<ur> Ex<ce>ll<ent>ia / V<est>ra una alterave lineola responsoria me et illum certiore / reddere, quo pacto novas vires ad docendum recuperare va/leat. Dum interim Ex<ce>ll<ent>iae V<est>rae a Deo longaevos annos / felicemq<ue> actionum suarum successum cordit<us> precor / et sub humill<ima> mei commenda<ti>one emorior // Eiusdem Ex<ce>ll<ent>iae V<est>rae / humill<imus> serv<us> et cliens / fr<ater> Samuel Papp / Franciscanus et / p<arochiarum> s<cholarum> praesidens / m<anu> p<ropria> // Fogarasini <tricesi>ma Maii / <1>748. //

[In dorso, inferius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

1748 / Samuel Kap <sic!> Franciscanus / de Scholis in Fogaras eri/gendis.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum :]

Literaria in g<ene>re 8.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1062, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1062, арк. 1-2. Оригінал.

134

1748 iunie 15, Viena. Ferdinand, conte de Kollowrath scrie lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, despre necesitatea alegerii unor candidați apți, prin viața exemplară și integritatea moravurilor, pentru a deveni episcop de Făgăraș.

15 червня 1748 року, Відень. Лист графа Франциска Коловрат Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про необхідність вибору підходящих кандидатів на посаду Фогараського єпископа, які ведуть зразкове життя і моральну недоторканність.

Reverendissime Domine, / Domine mihi colendissime!

Binas ad me exaratas Reverendissimae Dominationis Ve/strae literas competent accepi cum honore, e quibus perli/benter sane intellexi Cleri in illo Principatu Graeci Ritus / Uniti Congregationem pacate cursum suum habuisse; / quod equidem eximiae Reverendissimae Dominationis Ve/strae prudentiae et in rebus tractandis dexteritati cum / praeclara eiusdem laude tribuendum est. Super iis, quae / in submissa Sacratissimae Suae Maiestati Reverendissimae Suae Maiestatis resolutio/nes sequentur; quia vero id quoque / in Sanctam Unionem / cum stabiliendam, tum provehendam dirigendumque / pro munere suo eundem Clerum expediens, ac necessari/um sit, ad hoc accurata consideratione reflectere, quae/nam pro Episcopo ibidem Graeci Ritus Unito magis apta / et idonea ex eodem Clero subiecta existerent et in hoc / iudicium Reverendissimae Dominationis Vestrae pro / ea, quam illius Cleri in hoc subiectorum, ac quali/tatum eorundem habet, notitia, opportunissimum esse / videatur ab eodem officiose expetendum esse duxi, // ut, quos ex dicto Clero pro Episcopo magis aptos et idoneos / et in quos magis eundem Clerum inclinareiudicaret, men/tem et opinionem suam cum suis denuo quoque motivis, / ac rationibus confidenter aperire mihiq<ue> perscribe/re, ne gravaretur; qua in re cumprimis exemplaris vi/ta morumque integritas, necnon sinceritas in Sacram Unionem, ac zelus et non tantopere eminens doctri/na quam exquisita prudentia et in agendis rebus / discretio attendenda esse viderentur, ne in eas ite/rum, quae prius ob minus prudentes et indiscretos Epi/scopi Klein agendi modos contingerunt, inconvenien/tias et confusiones incidamus, de quo amicam Reve/rendissimae Dominationis Vestrae praestolans infor/mationem constanti erga eandem addictione ma/neo // Reverendissimae Dominationis Vestrae / paratissimus servus / Ferd<inandus> Com<es> a Kollowrath / m<anu> p<ropria> // Viennae 15 Iunii 1748b //

[In dorso, superius, in angulo dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

<Decima quin>ta Iunii <1>748 / Fogarasiensi pro Ep<isco>pa/tu Inviduoru<m> <sic!> aptoru<m> inquirendor<um> intuitu. C<omes> Fer/dinandus Kollowrath.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum, sed non integraliter videtur:]
<...> Episcopor<um> 11.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1046, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1046, арк. 1-2. Оригінал.

135

1748 iunie 16, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei, prin care confirmă primirea din partea lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul său imperial în Transilvania, a informației despre sinodul clerului unit de la Sibiu și îi poruncește aceluiași să vină cât mai repede la Viena pentru a prezenta personal raportul misiunii sale.

16 червня 1748 року, Відень. Рескрипт імператриці Австрії Марії Терезії, який підтверджує отримання від її імперського комісара в Трансильванії Михайла Мануїла Ольшавського інформації про Синод уніатського духовенства в Сибіу і розпорядження про найшвидший приїзд до Відня для особистого представлення звіту про свою місію.

MARIA THERESIA Divina favente clementia Romano/rum Imperatrix, ac Germaniae, Hungariae Bohemiaeq<ue> Regina, / Archidux Austriae, Dux Lotharingiae et Barri, Magna Dux He/truriae, Dux Burgundiae, Styriae, Carinthiae et Carnioliae, Prin/ceps Transylvaniae, Comes Flandriae, Tyrolis, Goritiae et Siculorum.

Reverende Fidelis noster Nobis dilecte! Ex demissa informatione / tua sub <vigesima quin>ta superioris mensis Maii Cibinio Maiestati nostrae submis/sa benigne intelleximus ea, quae tibi, tanquam Regio Commissario no/stro ad Synodum Cleri Valachorum Graeci Ritus in Transylvania / Unitorum a Nobis deputato clementer commiseramus peragenda per / te fideliter, ac diligenter in effectum deducta esse; cum tamen ex ea/dem informatione haud constet, an adhuc in Transylvania manse/ris ulteriora mandata nostra ibi praestolaturus, vel iam inde move/ris et in Hungariam redieris, hinc benigne tibi mandamus, quate/nus praesentibus perceptis temet, sive cum allegatis a praefato Clero ad / Nos expeditis, sive absq<ue> illis praecedendo eos, ad Aulam nostram quampr/mum conferas uberiorem de rebus ibi gestis eoq<ue> spectantibus momen/tis coram facturus relationem.

In reliquo gratia n<ost>ra Cae<sare>o-Regia be<ni>/gne tibi propensae manemus. Datum in Civitate n<ost>ra Vienna Austriae / die decima sexta Iunii anno Domini millesimo septingentesimo / quadragesimo octavo, Regnoru<m> vero nostror<um> octavo // Maria Theresia / m<anu> p<ropria> // C<omes> Ladislaus Gyulafi / C<omes> de Ratoth / m<anu>

p<ropria> // Ad mandatum Sacrae Caesareae / Regiaeque<ue> Maiestatis
proprium / Iosephus Kozma / m<anu> p<ropria> //

[*In dorso, transverse scriptum:*]

Reverendo Michaëli Manuelli Olsavszki / Episcopo Rossensi et Graeci
Ritus Unitorum / Munkaciensi, ac Maramarosiensi, necnon per /
Haereditarium Regnum nostrum Hungariae eiusque<ue> / Partes Vicario
Apostolico Fideli nostro dilecto. //

[*In dorso, superius, in media pagina scriptum:*]

N<umer>o 15. //

[*In dorso, inferius, in media pagina ab alia manu tardius scriptum:*]

Rescriptum Regium sub dato / <decima sext>a Iunii 1748 de
per/cepta, quam Cibinio submise/rat Ep<isco>pus suae in Transylva/nia actae
Commissionis in/formatione deque suo Vien/nam ad Regiam Aulam quam /
primum faciendo ascensu.

[*In calce paginae, in angulo sinistro scriptum:*]

Paro<chialium> 9.

[*In dorso, supine scriptum:*]

Anno 1748 10 Iulii Ben<i>gnu<m> / Sacr<atissi>mae C<aesareo>-
Regiae M<aies>t<a>tis / mandatum Munkacs / perceptum // Eman<atum>
1748 / 16 Iunii.

[*Inferius, sigillum timbratum in papyro protectum Mariae Theresiae
Imperatricis*].

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1053, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1053, арк. 1-2.
Оригінал.

136

*1748 iunie 19, Sibiu. Petru Dobray îi relatează lui Mihail Manuel Olsavszky
fuga preotului Nicolae din Balomir, împreună cu doi tovarăși, peste munți, în
Țara Românească.*

*19 червня 1748 року, Сібіу. Петро Добрай розповідає Михайлу Мануїлу
Ольшавському про втечу священика села Баломір Миколи разом з двома
супутниками, через гори у Цара Романяска.*

Reverendissime, ac Illustrissime / Domine Episcope, / Domine
Episcope, / Domine Domine Gratosissime!

Nicolaus Balomiri Viennam destinatus convasatis suis rebus et
probabiliter im<m>o omni semoto dubio / cum collegis suis praehabito

335

consilio, <secun>da curren/tis mensis per Alpes Sabessienses in Valachiam cum adiunctis sibi duobus populis transiit profugitq<ue>, / cuius fuga, utut antea contumaces et renitentes / longe obstinaciores, ad resistendum Sacrae Unioni / reddidit Valachos. Quo audito R<evere>ndum / Patrem Gregorium Mayer sic post discessum R<evere>ndissimae Illustritatis Vestrae detinui, ut cu<m> perversa hac Periphaeria consiliis et inspi/rationibus spiritualibus denuo pessimo hoc / profugi exemplo exasperatos animos quadam/tenus demulceret, ut saltem uniti sacerdotes / personalem securitatem habere possint. Non / posset sibi R<evere>ndissima Illustritas V<est>ra per/suadere, vel etiam imaginari, quanta sit po/sterior haec noviter praeconcepta malitia // quantumq<ue> odium Unionis et Unitorum; uti / com<m>unis fama fert renitentes profugo Nicolao / ex vicinis Valachiae locis, qua nuntiis, qua literis / ad resistendum persuadente et confirmante etia<m> / hucusq<ue> perversa haec gens manifesta signa dedit / Idololatriae. Timendum sane, ne totali/ter concutiens consiliorum inops, rationibus / flecti nescia, totaliter ad illam relabatur, nisi / fortiora tam spiritualia quam secularia / seu temporalia sentiat media contra se adhi/beri.

Quibus me demitissime recomendo / et maneo // Reverendissimae, ac Ill<ustrissi>mae Dominationis V<est>rae / humillimus servus / Petrus Dobra / m<anu> p<ropria> // Cibinii 19 Iunii / 1748. //

[In dorso, superior, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:]

<Decima no>na Iunii 1748vo / Balomiri Nicolaum . Popam cum aliis duobus sibi adiunctis per / Alpes Sabessienses in / Valachiam profugisse / Dobray Petrus Refert.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Graecorum Unitor<um> Actor<um> 10.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1079, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1079, арк. 1-2. Оригінал.

137

1748 iunie 29, Sibiu. Conte Ioan Haller îi scrie lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, cu privire la reîntoarcerea românilor uniți la schismă.

29 червня 1748 року, Сібіу. Лист графа Іоана Галлер імперському комісару Михайлу Мануїлу Ольшавському щодо повернення об'єднаних румунів до розколу.

Illustrissime, ac Reverendissime Domine Episcopo
Consid<eratissime> / D<omi>ne Colend<issi>me!

Cum discessu Ill<us>trit<a>tis V<est>rae videbantur omnia rem Unionis / tangentia in tranquillo posita esse et simulabant / se plures ex Clero filios obedientes mandato/rum obtemperantes inter reliquos Archi-Diaco/nus Balomirensis prae caeteros laudem / tulit, sed quod haec ad speciem tantum fuerint / tempus non pridem revellavit, dum idem Bala.mirensis Nicolaus

336

divenditis suis substantiis / accepto secum probabilius aere etiam alieno / cum comitatu duorum poparum per seniores / institutionibus tricesimalibus prohibitas, in / Valachiam Transalpinensem transivit Rimni/kii moratus (uti refertur) nuncios in Transylva/niam habuit, tandem Bukurestium venit, / et, ubi nunc moret<ur> non mihi constat, quo / fato ignis diuturno labore vix non supraessus / accenditur, utinam non difficiliter restinqueret/dus. Crediderim autem circumstantialem / relationem a Domino Causarum Directore / Petro Dobra hactenus accepisse, prouti et / ego recentissimi optimi literas Excellentis//simi Domini Cancellarii Regii Aulae Transylva/nici Comitis Gyulaffi, e quibus adverto du/bitare Sua<m> Excellentiam, num Ill<us>t<ri>tas V<est>ra / Cibinio se moverit? Cuius requisitioni me / acom<m>odans insinuo relationem post cele/bratam Synodum Regiae Maiestati submis/sam esse exhibitam et desiderari, ut eade<m> / Ill<us>t<ri>tas Vestra quantocius una cu<m> delegatis / Transylvanis e Clero denominatis Wien/nam venire possit, precor itaq<ue> vives et / incolumitatem, ac contentissima attentione / et respectu maneo // Ill<us>t<ri>t<a>tis V<est>rae / obligatissimus servus / C<omes> Ioannes Haller / m<anu> p<ropria> // Cibinii 29 Iunii / <1>748.

[In calce paginae scriptum]:

Ill<ustriss>mo, ac R<everen>dissi<m>o D<omi>no Ep<isco>po Munkacsiensi //

[In dorso, in media pagina, sigillum tundum in rubra cera impressum comitis Ioannis Haller]

[Inferius, transverse scriptum:]

Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino Mi/chaëli Emanueli Olsovsky <sic!> S<acratissimae> C<aesareo>-R<egiae>q<ue> M<aies>t<a>tis / Consiliario et Episcopo Munkacsiensi / mihi Colendissimo // Per Claudiopolim / Nagy Banya //⁵⁴⁵ Munkács.

[In dorso, ab alia manu tardius scriptum:]

1748 / a C<omite> Ioanne / Haller intuitu / defectionis ad schisma.

[In calce paginae scriptum:]

Act<orum> 9.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1028, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1028, арк. 1-2. Оригінал.

1748 iunie 29, Viena. Conte Ladislau Gyulaffi îi cere lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial, să vină de urgență la Viena.

29 червня 1748 року, Відень. Граф Владислав Дюлаффі просить імперського комісара Михайла Мануїла Ольшавського терміново прибути до Відня.

Reverendissime Domine Episcopo / mihi observandissime!

⁵⁴⁵ Sequitur deletum: Ex Off<ici>o.

Postquam R<evere>nd<issi>mae D<omi>na<ti>onis Vestrae informatio/nem a Congregatione Cleri Ritus Uniti / Cibinii novissime celebrata transmissam Suae / Ma<ies>t<a>ti Sacra<tissi>mae demisse exhibuissem, sperabam / ulteriorem quoq<ue> de rebus ibidem actis corre/spondentiae suae continuationem siquidem hic le/galiternon constitit, an ulterius morata sit, aut abinde illico discesserit. / Iam vero ex officii mei incumbentia notifican/dum habeo ab altefata Sua Ma<ies>t<a>te S<acra<tissi>ma ad/sumptus itineri Viennensi (de quo acceleran/do benignum Suae Ma<ies>t<a>tis Sacra<tissi>mae mandatum / accludo) necessarios summam quadringentorum / florenor<um> Rhenen<sium> isthic exhibendam clementer / esse resolutam. Quocirca R<evere>nd<issi>ma D<omi>na<ti>o V<est>ra / altissimo mandato Regio morem gestura de / expensis itinerariis interea prospiciet, ut quant//ocys hic se sistere queat. Fama quidem fuerat / tres Cleri Uniti ad Aulam deputatos cum R<evere>nd<issi>ma / D<omi>na<ti>one V<est>ra simul movisse Viennam versus, ut/ut tamen sit, nullus dubito, quin R<evere>nd<issi>ma D<omi>na<ti>o / V<est>ra his perceptis praefatos deputatos nullate/nus expectando confestim itineri se sit accin/ctura; quod, ut salva et incolumis perficere / queat animitus opto maneoq<ue> // R<evere>ndissima D<omi>na<ti>onis V<est>rae / obligatus servus / C<omes> Ladislaus Gyulafi / m<anu> p<ropria> // Viennae 29 Iunii / 1748.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1032, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1032, арк. 1-2. Оригінал.

139

1748 iulie 23, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei, pentru urgentarea sosirii la Viena a lui Mihail Manuel Olsavszky, comisarul imperial însărcinat cu problema unirii românilor transilvăneni.

23 липня 1748 року, Відень. Рескрипт імператриці Австрії Марії Терезії про прискорення прибуття імперського комісара Михайла Мануїла Ольшавського у Відень, відповідального у справі унії трансильванських румунів.

MARIA THERESIA DIVINA FAVENTE CLE/mentia Romanorum Imperatrix, ac Germaniae, Hungariae / Bohemiaeq<ue> Regina, Archidux Austriae, Dux Lotharingiae et / Barri, Magna Dux Hetruriae, Dux Burgundiae, Styriae, Carin/thiae et Carnioliae, Princeps Transylvaniae, Comes Flandriae, / Tyrolis, Goritiae et Siculorum.

Reverende Fidelis noster Nobis dilecte! Iam superiore mense Iunio / tibi mandaveramus, quatenus Tu absolutis iam iis, uti ex humillima / tua Maiestati nostrae desuper facta relatione percepimus, quae Ti/bi circa statum Cleri in Principatu nostro Transylvaniae Graeci Ritus / Uniti facienda vi Commissionis nostrae Caesareo-Regiae incumbant, / huc Te conferas; quia vero id nondum factum, tua autem praesentia / pro uberiore negotiis eiusdem

Cleri Uniti danda informationene/cessaria esset, hinc denuo Tibi serioq mandamus, quatenus citra ulte/riorem moram Te itineri accingere hucq conferre non intermit/tas.

In reliquo Caesareo-Regiam gratiam n<ost>ra<m>⁵⁴⁶ Tibi confirmamus. Datu<m> / in Civitate nostra Vienna Austriae die vigesima tertia Iulii anno / Domini millesimo septingentesimo quadragésimo octavo, Regnor<um> vero nostrorum octavo // Maria Theresia // Ladislaus Gyulafi / C<omes> de Ratoth / m<anu> p<ropria> // Ad mandatum Sacrae Caesareae / Regiaeq

[In dorso, transverse scriptum:]

Reverendo Michaëli Manuëli Olszavski Episcopo / Rossensi et Graeci Ritus Unitorum Munkacsieni, ac Ma/ramorosieni, necnon per haereditarium Regnum / N<ost>rum Hungariae eiusq

[In dorso, supine scriptum:]

13 Augusti Viennae / perceptae 1748 / eman<atae> 1748 23 Iulii.

[Sigillum timbratum in papyro protectum Mariae Theresiae Imperatricis]

[In dorso, inferius, ab alia manu tardius scriptum:]

Rescriptum Regium sub data / <vigesima tert>ia Iulii 1748 de acce/lerando Episcopi Viennam / ascensu adursorium.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1044, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1044, арк. 1-2. Оригінал.

140

1748 iulie 24, Viena. Mihail Manuel Olsavszky se angajează să raporteze cât mai repede chiar Maiestății Sale starea misiunii sale desfășurate în cauza unirii românilor transilvăneni.

24 липня 1748 року, Відень. Зобов'язання Михайла Мануїла Ольшавського найскоріше повідомити її Величність про свою місію, проведена у справі унії трансильванських румунів.

Reverendissime Domine / Domine mihi colendissime!

Literis Reverendissimae Dominationis Vestrae <deci>ma / labentis ad me datis et a me debito cum honore ac/ceptis nihil aliud habeo nunc ad reponendum quam, / quod suaderem, ut Reverendissima Dominatio Ve/stra suscepto quamprimum itinere pro negotiis suae / commissionis laudabiliter in Transylvania peractis. / hic quoque in servitium Suae Maiestatis Sacraeque /

⁵⁴⁶ Supra adiectum.

Unionis, ac publici boni emolumentum promo/vendis, huc se confestim conferre velit; cui / iam sunt ordinati quadringenti floreni Rhe/nenses, ut hic Reverendissimae Dominationi Ve/strae solvantur; non est proinde opus, ut Reve/rendissima Dominatio Vestra pro conficiendi / huius sui itineris suaeque hic subsistentiae medi/is aliquam assignationem expectet, sed facta sibi / de his provisione ex praedictis quadringentis flore/nis hic refundenda, quan/toctus hic adesse ne // gravetur, quam, dum propediem videre cupio sa/nam et incolumem sincero in eandem affectu ma/neo // Reverendissimae Dominationis Vestrae / paratissimus servus / Ferdinandus Com<es> a Kollowrath / m<anu> p<ropria> // P<ost> S<criptum>. Reverendissimae Dominationis Vestrae iterato suadeo eandemq<ue> / adhortor esseq<ue> de servitio Suae Maiestatis Sacratissimae / significo, ut Reverendissima Dominatio V<est>ra quantocius / et absq<ue> omni mora se huc conferat. / Vienna 24 Iulii 1748. //

[In dorso, in margine dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

<Vigesima quar>>ta Iulii 1748. / Olsavszky Manuel Ep<isco>pus Mun/kacsiensis peractae suae in / merito Unionis Valachoru<m> / exmissionis statum rela/turus Suae Ma<ies>t<a>ti Viennam / quantocius evocatur.

[In calce paginae, in angulo dextro scriptum:]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1035, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1035, арк. 1-2. Оригінал.

141

1748 august 9, Bratislava. Două chitanțe eliberate la Bratislava, la 9 august 1748, de către Andrei Pehm, perceptorul Cassei Parohilor, prima pentru suma de 500 de florini renani, jumătate din suma anuală destinată întreținerii episcopului unit de Mukacevo, a doua pentru suma de 1000 de florini, jumătate din suma anuală de 2000 de florini destinată întreținerii celor mai săraci dintre parohii uniți, pe baza rezoluției lui Carol al VI-lea din 4 august 1738, antepusă în copie acestor chitanțe.

9 серпня 1748, Братислава. Дві розписки, випущені Андрієм Пехм, збирачем податків каси парафії в Братиславі 9 серпня 1748, перша на суму в 500 Рейнських флоринів, половину річної суми, призначеної для підтримки Мукачівського греко-католицького єпископа, а друга - на суму в 1000 флоринів, половину щорічної суми в 2000 флоринів на підтримку бідних уніатських священиків на основі резолюції Карла VI від 4 серпня 1738 року, подана в копії разом з квитанціями.

<Rezoluția lui Carol al VI-lea din 4 august 1738>

Quietantia

Super f<lore>nis Rhen<ensibus> quingentis, id est f<loren> 500, quos infrascriptus Graeci Ritus / Unitus Ep<isco>pus Munkacsiensis ex benigna Suae M<aies>t<a>tis Sac<atissi>mae resolutione die <quart>a men<sis> Aug<usti> anno currente infrascripto intervento ad rationem annuam / mille f<loren>or<um> pro subsistentia mea benignissime resolutor<um> p<ro> medio a<nn>o / p<rae>fata die <quart>a Aug<usti> usq<ue> <quar>ta<um> Februar<ii> anni proxime affuturi 1739 / computando ex Cassa Generali Parochor<um> per manus perceptor<is> / eiusd Spectabilis D<omi>ni Consiliarii Locumt<enentialis> Regii Andreae Pehm / rite et sine defectu percepi. Dat<um> Posonii die tali anno tali / die (9 Aug<usti> 1748)⁵⁴⁷.

Quietantia interimalis

Super f<lore>nis Rhen<ensibus> mille, id est 1000 f<loreni>, quos infrascriptus / Graeci Ritus Unitus Ep<isco>pus Munkacsien<sis> conformiter benigne / Suae M<aies>t<a>tis S<acratis>s<i>mae resolutioni die <quar>ta men<sis> currentis / Augusti emanare in rationem bis mille f<loren>orum n<ost>ris / subsistentibus Graeci Ritus parochis mihi subordinatis / erga quietantias eorundem individuales distribuendorum / ex Cassa Sp<ecta>b<i>lis D<omi>ni Consiliarii Andreae Pehm rite et / sine defectu percepi. Dat<um> Posonoo die tali a<nn>o tali (9 Aug<usti> 1748)⁵⁴⁸. //

[*Inferius, in margine sinistro, ab alia manu tardius scriptum:*]

Copia Rescripti Regii Electi Imperatoris Caroli VI / sub dato <quar>a Augusti 1748 <sic!> / de / 2000 f<lore>nis pro subsidio Graeci Ri?tus Catholicorum clementer re/solutis, ac vel imprimis inter / magis egenos subdividendis.

[*In calce paginae scriptum:*]

Fundationalia 24.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1100, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1100, арк. 1-2. Оригінал.

142

1748 octombrie 24, Viena. Mihail Manuel Olsavszky îi cere lui Andrei Olsavszky, administratorul domeniului ducal de Mukacevo să pregătească documentele necesare pentru consacrarea lui Meletie Kovacs ca episcop unit de Oradea și pe lângă acestea, îi mai cere să pregătească alimentele și vinurile necesare pentru sosirea sa la Pócs, să mai cumpere doi cai și să amâne transferul vânătorului Iosif la Pócs.

⁵⁴⁷ Sub lineam adiectum.

⁵⁴⁸ Sub lineam adiectum.

24 жовтня 1748 року, Відень. Михайло Мануїл Ольшавський просить Мукачівського герцогського адміністратора доменії Андрія Ольшавського, підготувати необхідні документи для хіротонії в єпископи Мелетія Ковача, як уніатського єпископа Орадя і, крім того, він просить підготувати їжу і вино, необхідні для його прибуття у Повч, а також купити двох коней і відкласти переведення мисливця Йосипа у Повч.

Charissime D<omi>ne Andrea,

Accepi his diebus literas Varadino a nominato Ep<isco>po Meletio Kovacs / pro illarum partium Valachis constituendo, qui mihi scribit eundem / velle, imo debere ad textum Bullae Romanae per me ad Ep<isco>patum / promoveri et consecrari in ordine ad id conficiendum necessaria mihi essent instrumenta expeditoria, secundum quae processum fuerat, cum / Ill<ustrissi>mo condam Ep<isco>po Marcensi Wujcsinics per defunctum Bizanczy / ordinato, cuius expeditionis pro tunc ego eram authorisatus notarius, / quae instrumenta sunt ibid Munkacsini in conservatoriis prout et / patentes a consecratione Ep<isco>porum Professio fidei, ac alia ad hunc / actum necessaria. Haec V<est>ra D<omi>na<ti>o, si ibi, ut reor, sunt claves, rogo / exquirat exquisita beneq<ue> composita Pocsinum diligenter transumptat, libenter et V<est>ram D<ominationem> pro tunc ibid haberem, si circumstantiae / admitterent. Gravamina Cleri Valachici recte hodie ad deputatione<m> / porrigunt<ur>, quae subsequis diebus excutient<ur>, unde possit sequi tand / finis et ego proxime spero me absolvendum ad redditum, quem V<est>rae D<omi>na<ti>oni / significabo, curet charissime de noto illo butyro, pro quo requisitus / sum, ut fidem datam exolverem, bonum esset, si pisa et fungi possent / procurari⁵⁴⁹ et Pocsinum expediri, ut haec ibid haberent<ur> ad meum adventum. Vina / si essent bona et leviori pretio, aliquot vasa possent procurari pro // gustu et unum vas de absynthio non nocent conficere.

Coeterum com/mendo V<est>rae D<omi>na<ti>oni oeconomica, ut modo eo, quo possint curentq<ue>, / nec enim ad ea, quae fieri nequeunt V<est>ra<m> D<omi>na<ti>o<n>em stringo, procedamus in his, ut possumus, si nequimus, ut velemus. Reliqu<u>m cordiali / impertita benedictione iugi memoriae commendo et maneo // D<omi>na<ti>onis V<est>rae // sincerus frater / Manuel Ep<isco>pus Munkacs<iensis> / m<anu> p<ropria> // Viennae 24 <Octo>bris / 1748.

P<ost> S<criptum>. Scribit mihi Josephus Venator, ut se Pocsinum transferam, / id fieri nunc nequit, donec proxime cum adventu cum D<omi>no / Excell<entissi>mo D<omino> Karolyi circa resignationem Pocs finaliter concilium, / debet proinde patientiam habere.

Rogo V<est>ra<m> D<omi>na<ti>o<n>em, si posset, alicubi duos equos comparare ad / quat<u>or istos ad tempus possent servire. //

[In dorso, inferius scriptum:]

⁵⁴⁹ In margine sinistro adiectum.

Generoso Domino Andreae Olszavsky / I<n>cllyti> Domini Ducalis
Munkacsiensis / Portionalis Quanti Exactori mihi / Observando // P<er>
Possonium / Cassoviam // Munkacsinum.

[*In dorso supinum scriptum:*]

9 <Novem>bris 1748.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1071, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1071, арк. 1-2.
Оригінал.

143

*1748 decembrie 9, Máriapócs. Meletie Kovacs, episcopul sufragan al Oradiei, îl
anunță pe Mihail Manuil Olsavszky că s-a înfățișat deja la Máriapócs,
împreună cu doi abați, pentru consacrarea sa.*

*9 грудня 1748 року, Марія -Повч. Повідомлення вікарного єпископа Орადії
Ковач Мелетія Михайлу Мануїлу Ольшавському про прибуття у Марія-Повч
разом з двома абатами для його освячення.*

Illustrissime et R<evere>nd<i>ss<i>me D<omine> Episcopo, /
D<omi>ne in <Chris>to Fr<ater> singularite>r R<evere>ndissime!

Hisce expeditas ad me Varadinum literas pro mei consecratione diem /
hesternam determinantes, prima elapsa die Veneris percepi, quare veniam /
dignabitur dare, quod comparere tam brevi tempore nequiverim, ut percepta /
eiusdem Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>o<n>is V<est>rae epistola heri
statim cum duobus R<evere>nd<i>ss<i>mis / D<omi>nis Abbatibus movi
et hodierno vespere ad eiusdem obsequia eos posui. / Doleo, quod gratiosa
praesentia frustratus sim; spero tamen hanc gratiam, / quod crastina die
eandem hic veneraturus sim, quem, dum singulari meo / affectu unacum
duobus mihi adiunctus R<everendi>ss<i>mis D<omi>nis praestolor me
fa/voribus et gratiis, quem enixissime commendo // Ill<ustrissi>mae
V<estr>ae / servus et fr<ater> in <Chris>to humillimus / Meletius Kovacs
Ep<isco>pus f<id>e G<raeco>-C<atholica> / Sufrag<aneus>
Var<adinensis> // Pócs 9 Decembris 1748. //

[*In dorso, inferius, supine ab alia manu tardius scriptum:*]

<No>na <Decem>br<is> 1748 / Meletius Kovats Ep<isco>pus /
Sufraganeus Varadinensis / pro consecratione sui cu<m> / duob<us>?
Abbatibus Pócsinu<m> / iam comparuisse refert.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1066, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1066, арк. 1-2.
Оригінал.

1748 decembrie 20, *Episcopia Bihor. Paul Forgács*⁵⁵⁰, episcop romano-catolic de Oradea mulțumește lui Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo pentru favorurile acordate lui Meletie Kovacs, episcopul sufragane al Oradei și celor doi abați ce îl însoțeau la Máriarócs, cu ocazia consacrării lui Kovacs.

20 грудня 1748 року, єпархія Біхор. Подяка Орадського римо-католицького єпископа Павла Форгача Мукачівському греко-католицькому єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському за допомогу, надану Мелетію Ковач та двум абатам, які супроводжували його в Марія-Повч з нагоди освячення Ковача.

Illustrissime, ac Reverendissime domine Episcopo / et Frater in Christo mihi Colendissime.

Domino meo neo-consecrato suffraganeo reditae fa/vores Illustris/simae, ac Reverendissimae Dominatio/nis Vestrae, tam ab eodem quam et Dominis secum / habitis Abbatibus non tantum quoad Consecrationis / Officium, sed alia etiam sibi praestitos intellexi prae/sertim cum pluribus diebus in Episcopali Resi/dentia sua hospitio eosdem excipere sit dignata. / Pro quibus, dum summas, quas possum, agerem gra/tias, optarem non tantum affectum, sed effectum / etiam resentire, simul expeto dignetur mihi praebe/re occasionem, qua monstrare valeam, quod sim / et permaneam // Illustrissimae, ac R<ever>nd<i>ss<i>mae / Dominationis V<est>rae / humillimus servus / et frater / Paulus Forgach / Ep<isco>pus Varad<inensis> / m<anu> p<ropria> // Püspökini <vigesima> <Decem>br<is> / 1748 // Ill<ustriss>mo D<omi>no Ep<isco>po Munkacsiensi //

[In dorso, transverse scriptum:]

Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino Michaëli / Manuelli Olsavszky Dei et Apostolicae Sedis gra/tia Episcopo Rossensi, Munkacsien<si>, Maramoros/iensi per In<cly>tum Regnum Hungariae et Partes ei/dem annexas Vicario Apostolico Sacr<atissim>ae C<aesare>ae Regi>aeq<ue> M, aies>t<a>tis / Consiliario D<omi>no Fratri in Christo mihi Colendissimo // Munkacsini.

[In dorso supine scriptum:]

D<omino> Com<i>t<i> Paulo Forgács Ep<isco>po Varadiensi / Munkacsini perceptae 4 Ianuar<ii> 1749, quibus / pro praestitis tempore Consecrationis sui Sufraga/nei tam huic quam et Abbatibus cum eo existentibus favoribus gratias agit⁵⁵¹.

[Sigillum tundum in rubra cera impressum Episcopi Varadinensis]

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1092, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1092, арк. 1-2. Оригінал.

⁵⁵⁰ Episcop de Oradea (1747-1757)

⁵⁵¹ Ab alia manu adiectum.

1748<?><Máriapócs>. *Opinie în privința modalităților de reconciliere a românilor pentru a primi Unirea religioasă.*

1748 <> <Марія- Повч>. *Думка про спосіб примирення румун з отримуванням релігійного об'єднання.*

Opinio / qualiter videantur posse reconciliari Valachi ad recipiendam Unionem.

Primo. Cum defectionis malum aliquas partes Tran<sylva>niae tantum occupaverit et infece/rit signanter Com<i>t<a>tum Hunyadensem, partim Albensis, necnon Sedes Saxonicales, / curandum esset omnibus modis et mediis pariterq<ue> admonendis, qua placitis, / qua severioribus consiliis et mandatis, ut illud ad alia loca non extendatur; adeoq<ue> / coercendi essent primum sacerdotes schismatici et hoc fine officialibus com<i>t<a>tuum / et sedium severiora perscribenda mandata.

<Secun>do. Cum schismatica religio in Trans<alp>ina (in qua quatuor receptae numerant<ur>) sapiat / quintam et per consequens non mediante Unione per clerum professas abrogatas, hinc Princeps haeredita/rius in eandem etiam vi legum patriarum animadvertendi potest<a>tem haberet, verum:

<Ter>tio. Ut ap<p>areat distinctio inter vere unitos et professos sacerdotes, necnon neo-numerose / adventantes schismaticos popas, vere unitis professis et in Unione Sacra firmiter / perseverantibus persecutionemq<ue> populi sustinentibus sacerdotibus, iam dudum per / Sac<atissi>mas M<aies>t<a>tes ap<p>romissi Regii favores et / privilegia unacum disignatis <sic> subsist<e>ndi / beneficiis ecclesiasticis essent elargienda, nisi haec fiant Ep<isco>pus non videtur posse / q<ua>ntumvis⁵⁵² malae vitae sacerdotes⁵⁵³ ex fundo, quem sibi ap<p>ropriant amovere, sed populus pro libitu, ut modo fit, popas sibi assumit; porro his praehabitis omnes / et singuli sacerdotes uniti veniant admonendi strictissimae suae obligationis / populum sibi com<m>issum Verbo Dei pascendi et serio examinandi, necnon instru/endi, qua in ritu, qua in doctrina Christiana, quomodo plebs doctrina cathe/hetica adminus duabus Dominicis adhortanda sit ex his ap<p>robati ap<p>plicant<ur>, / ignari reiicerentur, ut discant, per hoc enim multitudo poparum, qua inhabiliu<m> / administrandi minetur, zelosis maiores favores remonstrant<ur>; ut videntes alii / doctrinae rationem haberi ad discendum et docendum stimulent<ur>, abusus per / Archidiaconos mulctandi, gravandi, birsagia desumendi et more populo<m> vexandi / introductus per absolutum tol<l>atur. E contra, vero:

<Quar>to. Alibi extra Tr<ansylva>nia<m> ordinati neq<ue> adentantes <sic> sacerdotes schismatici populumq<ue> ad turbas persecutionemq<ue> unitorum, necnon detestationem templorum sacrorumq<ue> pristinatorum animantes et tam clam quam palam pessime de Unione coram / populo in conventiculis loquentis tractentur, qua seculares,

⁵⁵² In q<ua>ntumvis, -vis superscriptum.

⁵⁵³ Correctum ex sacerdotem.

imo velut indigni / regia clementia possent reduci ad prima<m> suam in Ar<ticu>lis Regni expressam / conditionem ipsisq<ue> ultra illam onus aliquod sensibile annuatim pro disposi/tione Aulae solvendum infligi. Perindeq<ue>:

<Quin>to. Etiam plebeis in fundo Regio existentibus et libert<a>tem personalem praeten/tibus tamquam peculio Principis extraordinarias Regnotenus imponi / solitas contributiones, aliquis census nomine, Domini Terrestris imponi, / quatenus experiantur, quae sit distinctio et quid sit a gratia Regis et / charitate Romanae Ecclesiae recessisse. //

<Sext>o. Faciendae essent dispositiones solidae, ac in perpetuum duraturae precipue / in confiniis ad Valachiam et Moldaviam, ut omnis Cleri Valachia in Tran<sylva>nia / existentis cum Moldavia et Valachia com<m>unicatio vel rescindatur, vel in / q<ua>ntum etiam tolleretur admittereturq<ue> nota sit et minime suspecta.

Quo fine ad hoc tam com<m>endantes confinarii quam tricesimatores rigorosis / mandatis essent instruendi pari intimanda attentione circa Calugeros et / alios popas, qui sub praetextu eleemosynae collegandae ex partibus Turcico / Imperio subiectis in Tran<sylva>niam veniunt et per illam ultro citroq<ue> vagantur; / qui tametsi admitterentur venire, nihilominus tamen cum tali cautela id / fieri deberet, imo etiam iuramento, ut in locis debitis *legitimaeq<ue> superioritatis*⁵⁵⁴ sese insinuent et nulla/tenus vel Divina peragere vel catechizare aut in templis vel extra templa / ad populum sermonem facere praesu<ma>nt⁵⁵⁵ multo minus contra Unionem docere, / contravenientes vero unacum receptoribus qua publici haeretici tractentur, / veluti tumultuum excitatores. Verum, quia:

<Septi>mo. Praeter quod per huiusmodi Calugeros saepius senserit, novissime vero per / impostorem Bisarionem passa sit Unio praesentem iacturam et eclipsim, / etiam libri ad cultum Divinum ex Moldavia et Valachia adferri soliti et / quaqua versum in hac Provincia distrahi fomitem schismatis in se circumfe/runt adeoq<ue> in perpetuam et sub poena confiscationis in Tricesimatores vero / emotionis ab officio interdicta horum inductione distractioneq<ue>, ne Eccl<esi>ae tamen defectum patiantur, providendum esset ex Regia clementia, ut / Typographia Valachica (cuius quaedam partes extant) olim Albensis / restauretur et castigati saltem ad usum cultus Divini imprimerentur / necessarii libri suo loco et tempore specificandi. Non minus:

<Octa>vo. Pro eruditione iuventutis Valachicae essent necessariae triviales scholae / praeter vernaculam linguam Graeco- vel Sclavonico-Latinae, ut praeter / humaniora doceantur etiam casus et ritus, quorum hic apud popas / summa est ignorantia habitisq<ue> in Provincia scholis exitus ad partes / Turcicas studiorum gratia penitus interdicatur. Primis quidem iuxta / Ar<ticu>los Regni, his vero arbitrio puniendis.

[*Sequitur deletum:*]

Recte in meo reditu deprae hendi aliquod calugeros *sequestra loca incolentes suaeque laxae vitae et sceleratae*⁵⁵⁶ et popas ia<m> ex Polonia, /

⁵⁵⁴ Supra scriptum.

⁵⁵⁵ In *praesu<ma>nt*, -*ma*- suprascriptum est.

⁵⁵⁶ Supra scriptum.

iam ex Hungaria, iam ex Bihor, qui⁵⁵⁷ obedientiae iugo excusso in huncce / Principatu<m> Tran<sylva>niae semet conferendo⁵⁵⁸ simulata⁵⁵⁹ sanctit<a>te plebe<m>⁵⁶⁰ incauta<m> / suis commodis serviente<m> seducunt iiq<ue>, si omni scitu examine investigatione *Ep<isco>pali*⁵⁶¹ unde aut cum quibus ab officialibus ob licetu<m> <sic!> datu<m> /⁵⁶² functiones Ecclesiasticas obire authorisant<ur> in summa<m> / suae et aliar<um> animar<um> damnation, quos, ut confessi sunt, ia<m> vitae taedeat].

[*In calce paginae scriptum:*]

Religionar<iorum> 40.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1025, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр. 1025, арк.1-2.Копія.

146

1748<?> < ? >. *Lista protopopilor români greco-catolici participanți la sinodul general din data de 15 mai 1748 la Sibiu.*

< ? > < ? > 1748 року. *Список румунських греко-католицьких протопопів – учасників Генерального синоду, який відбувся 15 травня 1748 року в Сібіу.*

Cathalogus D<ominorum> Archidiaconoru<m>

D<ominus> Basilius Fagorasiensis

D<ominus> Many Venecziensis

D<ominus> Stancsul Szaroensis

D<ominus> Nicolaus Szepvikiensis

D<ominus> Gyura Iliensis

D<ominus> Ioannes Rosiensis

D<ominus> Abrahamus Bisztrensis

D<ominus> Iabomir Rasinoriensis

D<ominus> Avram Czkin Buliensis

D<ominus> Ladislaus Koltunensis

D<ominus> Georgius Lokensis

D<ominus> Anka Udvarhelensis ob infirmitatem absens, sed per deputatu<m>

D<ominus> Georgius Baszestiensis

D<ominus> Alexie Lapusiensis

D<ominus> Gabor Szovarusiensis

D<ominus> Ion Kassiensis

⁵⁵⁷ Sequitur deletum: *qui*.

⁵⁵⁸ Sequitur *putata* deletum.

⁵⁵⁹ Supra scriptum.

⁵⁶⁰ Sequitur deletum: *seducunt* et superscriptum et deletum: *ad*.

⁵⁶¹ Supra scriptum.

⁵⁶² Sequitur deletum: *administrand*.

D<ominus> Paskul Szaszmiresiensis
D<ominus> Lupul Kenkesiensis absens ob infirmitatem, sed per
deputatu<m>
D<ominus> Tanasie Naseudiensis
D<ominus> Prokopius Iauriensis
D<ominus> Georgius Koprensis
D<ominus> Toader Monorensis
D<ominus> Michail Ricsensis
D<ominus> Gabor Nagy Iklandiensis
D<ominus> Gabor Bouczmiresiensis
D<ominus> Ioannes Thordensis
Hi promptius voluntati regiae subscripserunt, quos sequebantur
D<ominus> Many Turensis
D<ominus> Many Kiskerekiensis
D<ominus> Many Őrminaszésziensis
D<ominus> Kira Szovatiensis
1748⁵⁶³
D<ominus> Nicolaus Balomirensis
D<ominus> Abrahamus Dalyensis
D<ominus> Petrus Dalensis
D<ominus> Zaharie Hugudiensis
D<ominus> Georgius Dobrensis
D<ominus> Petrus Gradistensis
D<ominus> Samuel Szabensiensis
D<ominus> Samuel Szobalnensis
D<ominus> Ion Alba Carolinensis
D<ominus> Ion Diomaliensis
D<ominus> Ioannes Balasfalvensis
D<ominus> Arhimandrita Leontiets
D<ominus> Stoe Szadensis absens ob infirmitatem n<on> comparuit, sed
per de/legatum suum votu<m>, alteri comisit Orminszekiensi.

[*Inferius ab alia manu scriptum:*]

Transilvanicoru<m> Archi- Dia/conum Catalogus.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1041, f.1,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1041, арк. 1.
Оригінал.

1749 ianuarie 9, Oradea. Copia autentificată a memoriului magistratului
orădean cu privire la tulburarea cetățenilor greco-catolici în privilegiile ritului
lor.

⁵⁶³ In margine dextro adiectum.

9 січня 1749 року. Орадя. Завірена копія заяви Орадського судді щодо порушення порядку обряду греко-католиків .

Nos n<ominati> Iudex primarius et caeteri Iurati Senatores Liberae, ac pri/vilegiatae Ci<vi>t<a>tis M<agno> Varadiensis damus pro memoria tenere praesen/tium significantes, quibus expedit, u<nive>rsis, quod anno, die locove infra/datarum praesentium prudentes, ac circumspecti Michaël Kiss, Tho/mas Püspöky nostru<m> / personaliter venientes in conspectu<m> cum aliis 50 circiter personis / deque praesentibus, ac tam suis quam et p<rae>fatoru<m> adstantiu<m>, prout et / absentium quamplurimorum n<omi>nibus et in personis omniu<m> omnino / p<rae>scriptae Ci<vi>t<a>tis n<ost>rae civiu<m> et inhabitator<um> detexere sequentia: quod / iidem, qua Or<ien>t<a>lis Eccl<es>iae Graeci Ritus auditores a longo diurnove tempo/re iuxta tenores privilegioru<m> protectionaliu<m> I<ncl>ytae Na<ti>oni Illyrico-Ra/scianae per Divu<m> olim Romanoru<m> Imperator et Hungariae Regem / Leopoldu<m>⁵⁶⁴ in annis 1690, 1691 et 1695 clementer collatoru<m> perq<ue> / Josephu<m> 1706 et Carolu<m> Sextu<m> 1713 et 1715 glorios<issi>mae reminiscen/tiae Imperatores et Hungariae Reges non secus modo feliciter regnantem Caes<areo>-Regiam Ma<ies>t<a>tem Maria<m> Theresiam D<omi>na<m> D<omi>na<m> na<tur>ali/ter clement<issi>mam a<nn>o 1743 benigne confirmatoru<m> et ratihibitoru<m>, / ac medio Excelsaru<m> Cancellar<iarum> Intimae Aul<i>cae Aulae-Bellicae et Regiae / Hung<ari>cae emanatar<um> in exercitio et cultu ipsoru<m> divino Or<ien>t<a>lis / Eccl<esi>ae Graeci Ritus concernente impraesentiaru<m> usq<ue> semper et inter/ruptim pacificae extitissent; templum, parochiam et paroch<um> ma/gnis cum sumptibus conservassent; his autem recenter p<rae>teritis die/bus contra p<rae>fatoru<m> privilegioru<m> intellectu<m> p<rae>terq<ue> spem suam omne<m> / per nonnullos huiates suis titulis dignissimos dominos in futurum, / ubi opus fuerit specificandos in p<rae>habito exercitio, ac aliis aversariis / impediri Parocho, Templo et loco sepulturae privari / dolenter persen/tissent. Quo in passu volentes debitis in locis humillimas suas pre/ces fundere et repraesenta<ti>ones medio cuiusdam Plenipotentiarii ipso/ru<m> facere ad haec promovenda prudente<m>, ac circumspectu<m> D<ominum> Nestore/um Csveovits, aequae civem Ci<vi>t<a>tis huius, alias autem e gremio p<rae>libatoru<m> / exponentiu<m> existente<m> deputandu<m> et plenipotentiandu<m> censuere. Ratu<m> et gratu<m> coram nobis habituros obligantes quidquid resp<ect>u p<rae>missoru<m> per / p<rae>attactu<m> deputatu<m> et Plenipotentiariu<m> eorunde<m> sollicitatu<m>, actu<m>, tracta/tu<m>, conclusu<m> et accordatu<m>. fuerit p<rae>sentium<m> vigore et testimonio litt<era>rum / n<ost>raru<m> mediante. Datu<m> M<agno> Varadini die <non>a mensis Ian<uarii> a<nn>o 1749 // [L<ocum> S<igilli>] Extrad<atae> per Iur<atum> Ci<vi>t<a>tis Ord<inarium> Not<arium> Gabrielem / Kornis de Tóth-Varadia.

⁵⁶⁴ Împărat al Imperiului Romano-German (1705-1711).

Praesentem copia<m> producto or<i>g<ina>li in o<mn>ib<us>
ita esse consonam infrascriptus / attestor. Vien<n>ae die <decim>a
Febr<uarii> 1749 // [L<ocum> S<igilli>] Franciscus Iosephus Schweitzer /
Imp<eria>lis Regiae Aulico-Bellicae Can/cellariae Expedito //

[In dorso, superius, in angulo dextro, ab alia manu tardius scriptum:]

<Non>a Ian<uarii> <1>749 / Magno-Varadinen<sium> G<raeco>
Catholicor<um> in Privi/legiis Ritus sui tur/bator<um> intuitu et
Plenipotentiariu<m> ad Re/gem eatenus expedie/entium.

[Inferius scriptum:]

Graec<orum> / C<atholicorum>

[In calce paginate, in angulo dextro scriptum:]

Non Unitus Jakovits.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1133, f. 1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1133, арк. 1-2.
Оригінал.

148

1749 martie 1, Viena. Rescriptul Mariei Theresia, împărăteasa Austriei în legătură cu restituirea bisericii cetățenilor neuniți din Oradea Mare ocupată cu forța de directorul camerei și de Meletie Kovacs episcopul sufragane unit, respectiv eliberarea din închisoare a parohului acelei biserici și trimiterea unui raport în legătură cu împlinirea acestor porunci de către Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo.

1 березня 1749 року. Рескрипт імператриці Австрії Марії Терезії у зв'язку з поверненням церкви неуніатським громадянам з м. Орадя, яка була насильно окупована директором палати та уніатським вікарним єпископом Мелетієм Ковач, або звільнення з в'язниці священника цієї церкви і відправлення звіту про виконання цього наказу Мукачівським греко-католицьким єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським.

Maria Theresia Dei gratia Romano-rum Imperatrix, Germaniae, Hun/gariae Bohemiaeq<ue> Regina, Archi Dux Austriae.

Reverende, Devote, Nobis Dilecte. Ex annexis Ci-vium Magno-Varadiensium Graeci Ritus instantiae / paribus uberius apparebit, quomodonam iidem cives / conquerantur templum ipsorum a Directore Came/rali Martonossi unacum suffraganeo Episcopo Uitorum Meliteo nempe Kovath vocitato et Georgio / Tokodi Fiscalium Bonorum Inspectore foribus / per violentiam effractis, praepotenter occupatum, Ple/banum illorum, ceu maleficum abductum compedi/busque vinctum carceribus inclusum esse taliterque / in squalloribus carcerum et vinculis in hodiernum / diem teneri,

necnon supplicantes a frequentatione / eiusdem templi et sacrorum exercitio
privatos arce/ri.

Super quibus praemissis Camerae Nostrae Regiae Hungarico-/Aulicae
clementer demandavimus genuinam facti / speciem a praedicto Directore
Camerali Martonossi / exquirere, interim vero eos instituere ordines, ut
prae/dictus Plebanus Graeci Ritus ex carceribus illico dimit/tatur et
supplicantibus unacum templo restitua/tur. Id Devotioni Tuae hisce benigne
innuen//tes eo fine, quatenus eadem quoque acceptis praesentibus a suprafato
suffraganeo Meliteo necessariam in praevio / facto informationem expetere et
talem nobis huc Vien/nam demisse transmittere debeat restituto interim /
templo supplicantibus et captivo plebano e carcere eli/berato. Caeterum gratia
nostra Caesareo-Regia De/votioni Tuae benigne propensa manemus. Dabantur
/ in Civitate nostra Viennae die prima Martii anno millesimo septingentesimo
quadragesimo nono, Re/gnorum nostrorum nono // Maria Theresia m<anu>
p<ropria> // Ferdinandus Comes / a Kollovrath / m<anu> p<ropria> // Ad
mandatum Sacr<atissimae> caes<areae> / Regiaeque Ma<ies>t<a>tis
proprium / Mathaeus Martinus Müller //

[*In dorso transverse scriptum:*]

Reverendo Michaëli Manuelli Olsavszky Episcopo / Rossensi, necnon
Graeci Ritus Unitorum Munkacsien/si, Consiliario Nostro atque Vicario per
Hungari/am Apostolico Devoto Nobis Dilecto // Munkacs // Ex off<ici>o. //

[*In dorso, inferius, ab alia manu tardius scriptum:*]

Sub dato <prim>a Martii 1749 / Rescriptum Regium de / Templo
Graeci-Ritus Civibus / M<agno> Varadien<sibus> a Directore Camerae et
Ep<isco>po Unito per violenti/am occupato iterum restituen/do et Plebano
eor<um> dimittendo, / ac deniq<ue> de capienda eate/nus per
Ep<isco>pu<m> Munkacsien<sem> / a Meletio Vienna<m> submitten/da
informatione //

[*In calce paginae, in angulo dextro scriptum:*]

Graecor<um> non Unitor<um> Acta 12.

[*Circum sigillum timbratum in papyro protectum Mariae Theresiae Imperatricis
scriptum:*]

1749 / Vienna a Sacr<atissi>ma // Cae<sare>o-Rae<gi>a
Ma<ies>t<a>te // intuitu uberius // inquirendarum unitos // inter et disunitos
// ob violenter occupatum // templum et incarce//ratum plebanum orta//rum
confusionu<m> perceptum benignu<m> / mandatum die 12 // mensis Martii
<1>749 // Maria-Pocs //

[*Ab alia manu adiectum:*]

<Prim>a Martii.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1121, f. 1-2,
original.

1749 martie 26, Satu Nou de Sus și Borlești. Lista preoților din districtele protopopești ale Băii Spriei și Borlești, comitatul Satu Mare, obligați să contribuie la ajutorul de război.

26 березня 1749 року, Сату Ной де Сус та Борлешті. Список священиків протопопських округів Бая Спріє та Борлешті Сатумарського комітату, які були примушені сплачувати кошти для військових потреб.

După porunca Măriei Sale Episcopului nostru Gheorghie Gavrilu Blajovski fiind adunate în soboarălu din vidicul Băii în Satul Nou de Sus, la casa lui popi și au mănāt jicuție pe noi delu luat cu tăria bani și altă marhă de la carii n-au avut marhă au luat așe zloațe și așe chitelen n-eu fosta ale oltălui cine cum ne-am putut însămnā cā n-eu supt și mai multă pagubă și om arăta mai gios cine cāt am dat. Aceste săvârșindu și începând dinainte lui protupop Simion din Borlești. Pre dreptate a le scrie pre rând cu nemică nu voim a îngreauna numai ce au luat.

Din soborulu mieu carele să chemă soborul de sus a Bae Spriei a lui protupop Daniilu din Dumbrăvițe, întâe arătām.

De protupop Daniilu zgloț 6 tălpășag 1 mărieșu au loat
Popa Costantin din Șindrești zgloț 4 tălpășag 20 de bani
Popa Toader din Rusi zgloț 8 tălpășag 1 patacu
Popa Ioan din Uguraș zgloț 6 tălpășag nu-i nemicu
Popa Ion, popa Gheorghie din Fitești zgloț 9 tălpășag 7 potori
Popa Toader din Bontăeni zgloț 6 tălpășag 20 mărieși
Popa Iacobu din Cetățele zgloț 6 tălpășag 1 mărieș
Popa Vasalie din Surdești zgloț 4 tălpășag 2mărieși
Popa Zaharie din Dănești zgloț 6 tălpășag 1 mărieș
Popa Gheții din Negreaiu zgloț 6 tălpășag 20 bani
Popa Ștefan din Chiuzbae n-am luoatu nemică
Popa Ioan din Tăuț nemic

Scris în Satulu Nou de Sus mar<te> 26 An Domnului 1749

Iată eu potrupop Petre din Groși după porunca Mării sale a vlădicului am scris după giurământ carele cāt au dat

Dat-au potrupop Petre din Groși 12 zloți x
Popa Indreiu din Satu Nou de Sus 8 zloți x
Popa Ghiorghie de Checheș au dat 6 zloți x
Popa Dumitru din Fekete Falu 8 zloți x
Popa Costan din Satul Nou de Gios au dat 5 zloți x
Popa Gavriila din Mociră au dat 9 zloți x
Popa Vasiu din Bușag au dat 8 zloți

De la popa Chirila din Băița au dat haine de 6 zloți x
 Popa Pavel din Mănăștiur au dat 8 zloți x
 Popa Ion din Bărgău au dat 8 zloți x
 Diiacul din Cecărlău au dat 2 zloți x
 Popa Samson din Ilba au dat 2 zloți x
 Popa Petre din Rece au dat 8 zloți x

Din porunca Măriei sale episcopul nostru Ghiorghie Gavril Blajovski am avut săbor în Borlești pintru care lucru au mănāt ormede fucuței pă popti și de pă care popă cāt au luoat ormede deci acele le scriem sus pă drept pă cum ni-au jecuit.

Din săborul mieu a lui popă Șimon din Borlești

întăe

Arată

Popa Costin di pă Siiu	4 florinți
Popa Ion din Lipou	6
florinți 7 potori	
Popa de Borhid	4
și diiacul	6 florinți
Diiacul din Vărșmort	4
Popa din Pomni	8
diiacul 1 florint	
Din Borlești	5
Din Bicău Sacalaș	5
Popa din Ardușadu	16 cu diiacu au dat
Din Buzești diiacu	6
Din Tămae popa	6
florin	
Din Sirbi au dat popa	8
florinți	
Din Pobicău popa au dat	8
florin	
Din Măeruș	4
florini	

Așa au luat tot bani fără alte mănăcări și bauturi și fără abrac ce-au mănăcat

[*In dorso ab alia manu tardius scriptum:*]

1749 n<umer>o <vigesima septi>ma Martii F<elsö> Banyensi Districtus G<reco> Catholicis Parochiis per comitatum iniecta taxa.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1212, f. 1-2 , original

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1122, арк. 1-2. Оригінал.

1749 aprilie 2, Olosig. Vicecomitele comitatului Bihor cere judecarea în primă instanță, la scaunul de judecată următor a lui Ioan Pap Gavrileteye, parohul din târgul Katona Város, care, deși abjurase schisma și trecuse cu toți enoriașii săi la ritul unit, totuși revenise la schismă.

2 kвітня 1749 року, Олосіз. Піджупан комітату Біхор вимагає від суду першої інстанції, щоб наступним місцем суду над священиком Іоаном Пап Гавріліца була ярмарка Варош Катона, та що, хоча він і заперечує розкол та перейшов з усіма своїми парафіянами до уніатів, все ж таки повернувся до схизматиків.

Franciscus Ferdinyi I<ncl>yti> Co<mi>t<a>tus Bihoriensis V<ice> Comes alterutri / Generosor<um> D<omi>nor<um> ordinario aut substitute Iud<ici> Nobi>lium eidem/q<ue> adiungendo Iur<ato> Ass<ess>ori salute cum prosperitate.

Expositum est mihi nomine et in persona N<obi>lis Mathias Pon/gratz de Szent Miklos et Ovahr, qua I<ncl>yti> Co<mi>t<a>tus huius Bihariensis Provisoris Fiscalis, qualiter Ioannes Pap Gabrileteye nominatus Graeci Ritus sacerdos Oppido Katona/Város I<ncl>yti> Co<mi>t<a>tus huic Bihoriensis <sic!> adiacente degens agnito / et eiurato Schismatis errore disunitae Ecclesiae Graeci / Ritus sponte et benevole a<nn>o proxime praeterlabso <sic!> 1748 iuxta vetus calendarium die 23 <Decem>bris Ecclesiae Unitae / elicitam professione coram sufraganeo in Unito Graeco Ritu / Ill<ustriss>imo Ep<isco>po Meletio Kovacs (unacum populo loci p<rae>fati Ka/tona Város sese iniverit et iuxta Ritum Unitae Eccle/siae Graeci Ritus sacrificaturum iurata cautione se obliga/vit prout et usq<ue> <vigesimalam> septim<a>m> Martii anni currentis infra/scripti sacrificavit, quidem verum rursus nescitur, quo / maligno instinctus spiritu deliberato, ac temere abrogatione facta verae orthodoxae fidei Unitaeq<ue> Ecclesiae / commodo se cum maximo Christianor<um> scandalo ab eo/dem segregvit, sed et populum alioquin rusticum / genus ad mala patrandam pronum dolo malo coaduna/tis suos maliciose pelliciendo omnes ad abnegatum / ante hac Schisma reduxit contra iuratum fidem in vilipendium sacror<um> canonum legumq<ue> patriarum // in benignor<um> mandatorum Regioru<m>, quibus p<rae>cautum habe/retur, ne per eius inferatur, cum poena in eosdem / statuta per Magistratus Comitantes pro exigentia / gravitatis delictorum iuxta <vigesimalam> secundum <duodecimum> mu<m> / <1>723 / dictanda, propter quod crimen Provisor Fiscalis cuperet eundem Ioannem Pap Gabrieleteye in primi/tus celebrandam I<ncl>yti> Co<mi>t<a>tus Sedem Iudici<ari>am ad re/cipiendam delicto commensurandam poenam / conformitate benignor<um> mandatorum Regior<um> p<rae>citata/tiq<ue> articulo 12 / <1>723 in aliarum Regni legem / citari et certificari.

Pro eo vos et debito officii vestri ad instantiam Fisci / magistratualis praenominatum Ioannem Pap Gabri/leteye cum assignatione, vel transmissione p<rae>sentiu<m> / paribus in primitus die nimiru<m> <decima non>a mensis Maii / cum subsequentibus anni currentis 1749 in / Op<p>ido Varod

Olaszi celebrandam sedem / iudiciariam personaliter compariturum literis et certificatis rationem de praemissis / redditurum efficacem significando eidem, / quod loco et ter<mi>no infranotandis seu comparuerit / seu non, I<ncl> tam Sedem I<udiciari> am id esse facturam in p<rae>missis, / quod iuris et iustitiae rectus dictaverit ordo, / nec secus facturi. Sig<natum> V<arod> Oloszi <secun>da Aprilis <1>749 // Idem, qui supra V<ice> Comes //

[In dorso, inferius, in angulo dextro scriptum:] Graecor<um> Unitor<um> Act<orum> 12.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1122, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1122, арк. 1-2. Оригінал.

151

1749 aprilie 12, Máriapócs. Devizul de lucrări și costurile pentru construcția bisericii mănăstirii Fecioarei Maria din Máriapócs, Ungaria.

12 квітня 1749 року, Марія-Повч. Кошторис робіт та витрати на будівництво церкви монастиря «Пресвятої Марії» в селі Марія-Повч, Угорщина.

Copia ex originali / in Latinu<m> transversa

Specificatio

Quidnam ego in defalcationem contractus ratione aedificatae novae Ecclesiae Mariae Pocsinae a Reverendissimo D<omi>no D<omi>no Eppiscopo <sic!> Manuele Olsavsky (pl<enissi>mo tit<u>lo) et etiam Palierius meus Franciscus Dinser ab anno 1744 20 Iunii usq<ue> finem anni 1749 (ubi <duodeci>ma Aprilis propter vitae decessum antelati Palierii mei inter Prae<a>t<ac>tum R<everen>d<issi>imum D<omi>num et inter me computus factus est) in universo levaverimus utpote:

<Annus>		Rh <enenses> Fl <oreni>	Cr <ucigeri>
Anno 1744	in toto iuxta computum a Reverendissimo propria manu rectificatuus	264	
1745	Iterato	374	
1746	pariter	405	
1747	item	310	
1748	in simili	148	51
	Summa	1501	51

	Praeterea post mortem praefati palierii mei Francisci Din/ser novus meus loco defuncti substitus Palierius / meus Thomas Strauss pro deputatione et dealbatio/ne Ecclesiae intrinsece die <vigesima sex>ta <Septem>b<ris> 1750 iterum levavit Rh<enenses> f1<orenos> 71, quae summa autem in trans/missis rationibus meis in Summario iam inserta habet <ur>	71	
	In summa	1572	51

Dico mille quingentos septuaginta duos Rh<enenses> florenos cr<uci>f<er>os 51

Maria Pocsini die <duodecim>a April<is> 1749

Manuel Olsavszky

Ep<isco>pus Munkacs<iensis>

Nicodemus Litzky

V<icarius> Ap <ostolicus>

Murariorum

Magister

L<ocum> S<igilli>

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond. 151, opis 1, dosar nr. 1187, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1187, арк. 1-2. Оригінал.

152

1749 mai 8, Máriapócs. Punerea de către Demetrius Racz⁵⁶⁵, locțiitorul contelui Francisc Károlyi, proprietarul ereditar al domeniului Ecsed, a primei pietre a mănăstirii basilitane de la Máriapócs.

8 травня 1749 року, Марія-Повч. Закладення заступником графа Франциска Каролі, спадковим власником domenii Eched Димитрієм Рац, першого каменя василіанського Маріє-Повчанського монастиря.

In Nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti!

Sub felicissimo regimine Augustissimae Dominae D<omi>nae Mariae / Theresiae Dei gratia S<acri> Regni Hungariae, Bohemiae / etc. Reginae feliciter regnantis Augustissimi Imperatoris / Francisci Primi coniugis naviculam S<antissimae> M<atris> Ecclesiae / S<antissi>mo Oecumenico Patriarcha Benedicto XIV gubernante / in possessione Poócs I<ncltyi> Co<mi>t<a>tus Szabolciensi adiacente, / haereditario vero iure ad I<ncltyum> Dominium Excell<entissi>mi D<omi>ni / G<ene>ralis et

⁵⁶⁵ Nobil cu origini, probabil, aromâne dintr-o familie înobilată în anul 1665. Sprijinitor al bisericii greco-catolice pe care a ajutat-o cu sume mari de bani. În registrul binefăcătorilor mănăstirii de la Máriapócs este trecut la poziția 1, dovadă a sprijinului consistent pe care l-a acordat construirii ei.

Francisci Karollyi Comititis de Nagy Karolly Domi/niorum Erdöd, Ecsed, Csongrad, Megyer, Surany, Ocsvar / etc. haereditarii D<omi>ni S<acratissimi>mae Cae<sare>o-Regiae Ma<ies>t<a>tis actualis / intimi Consiliarii, G<enera>lis Campi Marscalli Locumtenen/tis et I<n<n>cllyti> Co<mi>t<a>tus Szattmariensis Supremi Comititis (Tit<uli> / etc.), qua fundatoris et ius patronatus habentis Ecsediense / pertinente Diva Matre Thaumaturga huiate fundatrice / existente et Ill<ustrissi>mo, ac R<evere>ndissimo Domino Michaële Manu/ele Olsavszky Dei et Apostolicae Sedis gratia Ep<isco>po S<acri> Ritus Orientalis Rossensi, Munkacsiensis et Maramorosiensi per / I<n<n>cllytum> Regnum Hungariae et Partes eidem annexas Vicario / Apostolico etc. curante in Dioecesi Agriensi V<enerabilis> huius / Domus Monasterialis seu Conventus pro religiosis Ordinis Sancti Basilii Magni fundatae primus lapis nomi/ne pr<ae>att<act>i Excell<entissi>mi D<omi>ni Comititis et G<ene>ralis per Spectabi/lem D<omi>num Demetrium Ratz modo tit<ula>ti D<omi>ni G<ene>ralis Lo/cumtenentem et absolutum Plenipotentiarium Sacrum Ritus / Orientalem aeq<ue> profitentem. Die <octa>va mensis Maii anno / reparatae salutis 1749no praesentibus infrascriptis consueta / cum solemnitate impositus est. //

Et Pontificante Ep<isco>po / Manuele / D<omino> Michaële Olsaj⁵⁶⁶ p<ro> tunc / loci Parocho / R<everendissimo> Religioso Ioanicio Szkripka / loci Superiore / R<everendissimo> Religioso Antonio / R<everendissimo> Religioso Bonifatio / R<everendissimo> Diacono Ambrosio / R<everendissimo> D<omi>no Ioanne Petkovszky / Parocho Kaloviensi / et R<everendissimo> Ar<chi>diacono Szattmariensi<si>. // Nicodemo Liczki Murarior<um> / Magistro / Thoma Strausz Palino / Constantino Sculptore / Iona Papp Ep<isco>pi Secretario / Andrea Simon Clavigero Aulae / Ioanne Iamboszky Provisore.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 750, f. 1, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 750, арк. 1. Копія.

153

1749 mai 17, Máriapócs. Lista preoților transilvăneni sfințiți de către episcopul Mihail Olsavszky, în prezența vicarului general al Diecezei de Făgăraș, Petru Aaron.

17 травня 1749 року, Марія-Повч. Список трансильванських священників, освячених єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським, в присутності генерального вікарія Фогараської єпархії Петра Аарона.

Maria-Pocsini die 17 Maii 1749 pro Dioecesi Fogarasiensi penes praesentiam Vicarii G<ene>ralis Petri Aaron in Presbyteros sequentes sunt ordinati:

⁵⁶⁶ Era protopop în Comitatul Szabolcs încă din anul 1726, avansând în anul 1748 la rangul de vicar. A fost pe rând preot în Máriapócs, Nagykálló unde și moare. Trupul său a fost înhumat la mănăstirea din Máriapócs.

Ioannes Kracson ad pagum Bóss in co<mi>t<a>tu Kollosiensi
Franciscus Oltyan ad eundem pagum
Demetrius Török ad Nagy-Ikland in co<mi>t<a>tu Tordensi
Georgius Veltyesan ad Mezö-Bánd in Maroszek
Andreas Mirucza ad Nagy-Dilei in co<mi>t<a>tu Tordensi

item 21 Maii in Presbyteros:

Basilius Mászorics ad pagum Magyar-Egeres in co<mi>t<a>tu Kolosiensi
Ioannes Aaron ad Bongard ex Sede Cibiniensi
Nicolaus Cziple ad Dobokam co<mi>t<a>tus eiusdem
Basilius Bedicsan ad Udvarhelyi in co<mi>t<a>tu Kükülöviensi
Anno 1750 die Aprilis in Presbyterum Pocsini ordinatus Ioannes Vancza alias
Zahul

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1171, f.1,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр.1171, арк. 1. Оригінал.

154

*1749 mai <?> Máriapócs. Cheltuielile efectuate pentru construirea mănăstirii
bazilitane închinată Fecioarei Maria din Máriapócs, Ungaria.*

*<>Травень 1749 року, Марія-Повч. Витрати на будівництво Василіанського
Маріє-Повчанського монастиря, присвяченого Богоматері (Угорщина).*

Specificatio demonstrans tam materialium, quam et necessariorum
requisitorum et

expensarum ad exaedificandum templum Pocsense inclusis <duab>us
turribus fiend<arum> utpote:

1. 450000 Tegulae, seu laterales usti pro quolibet mille Tegularum magistro
pro labore a 2 Flor<enis> computando pro lignis cr<ucige>ri 30, pro vectura
aeque 30 cr<ucige>ri faciunt in simul 1350.

2. Pro Fornice Tegulae 56000 mille a 3 Flor<enis> computando facit 168.

3. Calcis Vasa 1218 quodlibet vas á 5 crucigeris compu<tando> facit 1035.

4. 2600 currus arenae, quemlibet a 4 cr<ucige>ris computando facit 166
<florenos> 40 <crucigeros>.

5. 840 As<s>eres pro pegmate et Fornice deservientes quemlibet a 15
cr<ucige>ris computando facit 210.

6. 2500 clavi as<s>erales mille a 15 cr<ucige>ris computando facit 12
<florenos> 15 <crucigeros>.

7. 420 vulgo *Krisi clamern* vocitat<i>, unum a 6 cr<ucige>ris computando
facit 42.

8. 24 centenarii ferri ad claudendum aedificium unacum mercede Fabri
quilibet centenarium á 5 Flor<enis> computando facit 120.

9. 50000 Tegulae ustae pro tegendo templo mille a 3 Florenis cr<ucige>ris

30. Tegulario Magistro pro lignis item cr<ucige>ris 30, ac demum pro vectura

358

- aeque cr<ucige>ris 30 competentes quodlibet mille a 4 Florenis cr<ucige>ris 30. Itaque pro quinquaginta milibus competunt 225.
10. Unus crassus funis 40 orgiarum, orgia a 30 cr<ucige>ris computando facit 20.
11. 12. Cur<r>iculos vulgo *Taliga* nominatos, quemlibet a 1. Flor<eno> cr<ucige>ris 30 computando facit 18.
12. Una magna et altera minor serra vulgo Fűrész 3 <florenos> 34 <crucigeros>.
13. Una item magna et altera minor securis 1 <florenum> 30 <crucigeros>.
14. 340 frusta lignorum pro pegmate deserviendi, quodlibet frustum inclusa vectura constat 45 cr<ucige>ros itaque insimul facit 255.
15. Pro variis requisitis necessariis, utpote lignonibus, cribro, avena etc. 30.
16. Merces murarioni quam et manualistani pro integro exaedificando templo cum ambabus turribus intrinsece iuxta delinatione<m> fieri constituunt 2800.
17. Pro fabro lignario pro erectione duabus turrium et templi tecti sup<p>ortamine 700 frusta ligni, quodlibet a 45 cr<ucige>ris computando facit 525.
18. Mille ducentas germanice *latrn* vocitatas, quodlibet e 3 cr<ucige>ris computando facit 60,
19. Quercini ligni frusta 46, quolibet ab 1 Floreno computando facit 46.
20. Duos centenarios ferri pro sustentatione templi tecti et turrium.
21. 40000 scandularum pro tegendis ambabus turribus mille á 5 Flor<enis> cr<ucige>ris 30 computando facit 220.
22. Clavos scandulares 70000 mille a cr<ucige>ris 51 facit 52 <florenos> 30 <crucigeros>.
23. Clavos tigillares 6000 mille a Florenis 2 cr<ucige>ris 30 facit 15.
24. Ducentos viginti asseres, quemlibet a 15 cr<ucige>ris computando facit 55.
25. Fabro lignario pro praestando labore templi et duarum turrium 850.
26. Lapidario vulgo *Stajmecz* pro una magna, tribus item minoribus ianuis 46.
27. Pro 23 fenestrium partibus obveniunt arculario floreni 8, fabro vero ser<r>ario Floreni 7. Itaque quavis fenestra Florenis 15, insimul pro 23 fenestris 345.
- 28 Pro tribus templi ianuis obveniunt Arculari Floreni 6. Fabro serario aequae sex, insimul Floreni 12. Itaque pro tribus ianuis 36.
29. Pro magna templi ianua obveniunt Arculario 12.
30. Fabro ser<r>ario 10.
31. Vitriario pro 23 templi fenestris Vienensi vitro extruendo obveniunt 220.
Summa summarum 8941 <floreni> 29 <crucigeri>.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1191, f 2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр.1191, арк. 2.

1749 august 30, Buda. Actul oficial al magistratului oraşului Buda prin care se aduc mulţumiri episcopului unit de Mukacevo pentru invitaţia de a face devoţiune în Biserica Mariei Thaumaturga de la Pócs.

30 септя 1749 року, Буда. Офіційний акт міського магістрата міста Буда, в якому єпископ єдиної Мукачівської єпархії дякує за запрошення скласти присягу вірності Пресвятій Богородиці Тауматурзі у Марія Повч.

Reverendissime Domine / Domine nobis Gratosissime.

Pro habita erga nos virtute invitatoriarum de dato <decima quart>a / mensis decurrentis emanatarum per nos quoque debito / venerationis cultu perceptarum literarum reflexione, ac / unice in promotionem augmentumq<ue> cultus Divini / et Magnae Thaumaturgae Matris Marianique huius sui / Regni Patronae honoris tendente invitatione debitas re/pendimus grates; et, nisi nos mox post diem <octav>a affuturi / mensis Septembris imminens vindemiale tempus ab as/sumptione huiusmodi quantumvis remotioris itineris / tantisper impediret, voto Reverendissimae Dominatio/nis Vestrae respondere omnino adniteremur. Quibus / nosmet aestimatissimis favoribus ultronee commen/dantes debito cum respectu manemus // Reverendissimae Dominationis Vestrae / Obsequiosissimi Servi // N<ominati> Consul, Iudex caeteriq<ue> / senatores ibidem // Budae die <tricesim>a Augusti 1749 //

[In dorso, in margine dextro, inferius ab alia manu tardius scriptum:]

1749 / Buda a Senatus Consulto pro invi/tatione ad peragendam in Ecclesia / Magna Thaumaturgae Matris Pocsini / devotionem gratiae aguntur.

[Inferius, in margine sinistro scriptum:]

D<e> d<at>o <tricesim>a Augusti 1749 a Senatus / Consulto Budae pro invitatione ad peragendam in Ecclesia Magnae Thau/maturgae Matris Pocsini devotio/nem gratiae aguntur.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1151, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1151, арк. 1-2. Оригінал.

1749 octombrie 31, Máriapócs. Scrisoarea ieromonahului Ioanichie Skripka către egumenul mănăstirii de la Mukacevo Ghideon Pazin, în care îi descrie festivităţile legate de sfinţirea mănăstirii la Máriapócs.

31 жовтня 1749 року, Марія-Повч. Лист ієромонаха Маріє-Повчанського монастиря Іоанікія Скрипки до ігумена Мукачівського монастиря Гедеона Пазина з повідомленням про події, пов'язані з Маріє-Повчанським монастирем.

Превелебный отче Гедеон, Игумене, Христос посреде нас. Писание П[ревелебности] В[ашей] со любовию приях и от сердца прочтох первое, и второе, и третее. Во первых смиренно молю проститене же ем не отписал скоро Превелебности В[ашей]. Про яку причины не могу пером описати. О них же нест ноне глаголати подробно, но когда приду и усты костом возвещу П[ревелебности] В[ашей]. Строны першого листу ничего болше не пишу, точию прощение со молитвою и поклоном даже ко земли по обычаю отец наших творю бо ем зраженный, и што колвек есте мне писали причины истины суть юж искусих. До Кароля ем не ходил з епископом и на той час Его Екзеленции не было дома. Коли там пан Епископ был, я ходил ем з отцем Антонием, пред тым до Кароля и барзо нас любовне прияли, и пан Рац Деметр даровал нам два коне, и Его Екзеленция 17 золотых немецких, и паки, на сарандарий за галерков Их Екзеленции сестров, отца паричкы Грофкы ей девкы четьри дукаты. Грофка была у Повчи, и пан Епископ пошел с ними аж до Бесермина, не знаю што будет. Строны отца Антония простите, понеже з епискпсаго розказу отворил лист, але его Епископ не читал. Отче святой, просте мне, што ем Вас оскорбел. Бог тако хотел, якоже и писасте, но любов еже имам ко Вам неразорися. Сие како хочете тако судите, точию аще и Вы любите мя. Скорбна скорб не прилагайте мне, же бым мог понести, понеже каждоденный скорби маю. Аще Вы мене не отринете от любви своей, то все благо. Аще це Вы со мною неразумным, и регул Святых не почнете сведомым, токую отраду прийму, сию со слезами затершы. Зостаю тв[ой] смиренный Брат о Христе.

Иеромонах Иоаникий Скрипка

Ч[ина] С[вятого] В[асилия] В[еликого] мизерак.

Дан в Мария Повчу
Октоврия 31, 1749.

П.С. Всем отцем и братьям тамошнем кланяю и любезно целую.

Адреса: Превелебному Иеромонаху Гедеону Пазин Ч[ина] С[вятого] В[асилия] В[еликого] профес, игумену Мукачовскому, обители Святаго Николая. Мне же отцу и брату о Христе сие начертание, да вручится честно.

Во Мукачове

На горе Чернек.

Притти 3 <novem>bris Отповид напис[али] скорося. Писании Початок, а на вторий з Мукачова, о минулох: Поз[д]ание 1749.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 64, opis 1, dosar 319, f. 35-36v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.64, оп.1, спр. 319, арк. 35-36зв. Оригінал.

1749 <?>. <Mukacevo >. Catalog al școlii teologice de la Mukacevo cuprinzând numele absolvenților precum și parohiile la care au fost repartizați.

<? > 1749 <Мукачево >. Каталог випускників богословської школи в Мукачеві, включаючи і парафії, де вони були призначені.

1749 die 27 ordi<n...>⁵⁶⁷ in Diacon[os].

Bene respondit accedat Я Петр Илкович презентований на парохию Астрыбску у Маєтности их Excellentii Пана Грофа Сирмаи, в Соборе Шариском, з которой Парохии нич давати неповинуюся.

Bene respondit accedat Я Сирмай вь Собори Шаранськомь з которой парохий ничь давати неповиню сия.

Petrus Zajmik ex Congregatione Ujheliensi commendatus ab Illustrissimo domino comite Sztaray pro vacante parochia Topolianensi super cujus fondum (Absolute excissum) nulla aigit arenda, accepto autem fundo Dominali propria pecunia fundum 140 florenorum comparatum habeo.

Mediocriter alias turbulentus aparet Я ниже подпесаный з Столице Шарыской, з веси Цигха, з маєтности Его Ексцеленции пана пана Грофа Ашпермонта, маю половину грунта слободного с кторого естем контентный, а друга половена не ест слободна. Ежели пан Гроф на каждый валал не мусит выдавати грунта, тогда на два, албо на три валавы хочет целый грунт выдавати.

Петр Темеши.

Debiliter Я Иоан Ходаба з веси Тварожец Собору Замагурского з маєтности П[ана] Грофа Ашпермонта маю цалий грунт, з которого половица слободна ест.

Bene respondit accedat Я Стефан Голошный зо Собору Чере[влян]ского Презентованый естем на парохию Клячановску от Пана великоможного Фишера, котора Парохия волна ест от всех податков.

Bene accedat Я Иоан Радваски Презентованый от пана Грофа Ториского на парохию Колониску до собору Колбасовского и ест фундуш виданый от шелякого податку.

Debiliter Константин Станкович Собору Рокытоского Презентованый черес Пана Карнаи на фундуш слободный. На Парохию вакууюшу Белянску.

Accedat bene meo singulariter Michael Palcsik sum electus pro parochia Banyacskiensi ab ipsis parochianis qui parochiani ex sua propria virtute mihi fundum Parochialem promiserunt coram Archi Praesbitero Districtus Ujheliensis.

Debiliter Аз Даниел Бочневич, за произволением Боским рекомендований на Парохию Фрыцку у маєтности Его Excellentii Пана Grofa Ашпермонт з которого Телеку половица слободна ест.

Accedat bene ex omnibus materiis Я Феодор Пантио за благословением Бозким слободный естем выкупил ем ся от Светлаго Герцека токмо для Иерейства для того прошу ласку от велможности вашей.

Commode Корпаш. Аз Иоан откуплений или слободни есм Презентований от славных панов Белецких компосесоро[в] веси Ростока реченной, Славной

⁵⁶⁷ Non liquet.

Кафед[ры], ради получения Иерейства, и капланства до веси Ростокы, аще Бог изволит для которого ласку Епископскую смиренно упрошаю.

До собору Березниц[кого] Георгий Попович *pro subdiaconatu*

Феодор Попович Великоберезницкий *etiam*.

Иоан Макара Попович до Забродя *etiam subdiaconatus*.

Василий Шолтис из Шарыского.

Stephanus Popovics valachus pro districtu Nagy Banyensis.

Stephanus [Breta] penes presentam Vicarii R<evere>ndi<ssi>mi D<omi>ni

Aaron pro Transylvaniam.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1157, f.1-1v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.1157, арк.1-1 зв.

Оригінал.

158

1750 februarie 6, Slovenské Nové Mesto. Lista preoților din districtul Ujhely, care și-au plătit impozitul datorat Episcopiei greco-catolice de Mukacevo.

6 лютого 1750 року, Словенске Нове Место. Перелік священників Уйгельського собору, які сплатили гроші для потреб Мукачівської греко-католицької єпархії.

1750 Ujhel<iensi> Distr<ictum> Cathedra<ticum>

Реестр из гроший зложенных на Келчик Ясне Велкоможному Пану Епископови, Прелату Милостивому, от Честно Велебних отцев Парохов Собора Уйгелского, под час Конгрегации во веси Уйлаку бывшей, Року 1750, Дня 6, Месяца Февруария.

Немец[ких] дал злат.

Русковский Яков.....	Виравский,
Наместник ⁵⁶⁸	
Требешовский Андрей Запалский.....	1
Гардыский Андрей Ортутай.....	1
Уйлацкий Иоан Лупковский.....	1
Цейковский Симеон Белай.....	1
Лелеспольянский Симеон Лупеш A congregatione absens	1
Добрянский Иоан Чиверняк.....	1
Агардянский Лука Сушкович A congregatione absens jam a secunda	1
Дамоцкий Иоан Кручай A congregatione absens.....	1
Чейча[р]ский.....	Vaccat
Сердагелский Феодор Кручай A congregatione absens	1
Уйгелский Михаил Палчик.....	1

⁵⁶⁸ Se vede cifra 1 ștearsă/ Стерга цифра 1.

Ардовский Василий Буковский.....	1
Потоцкий Vascat.....	1
Олаский Иоан Телешнецкий.....	1
Толчвянский Vascat, администратор.....	
Башанский Феодор Маркович A congregatione absens sero tamen redit	1
Комлоский Андрей Сикора	1
Готчанский Георгий Довганич.....	1
Баняцкий Феодор Ластоцкий.....	1
Микога[с]кий. Vascat.....	
Филкогаский Димитрий Павлович.....	1
Биштянский Алексей Скрипка.....	1

Sum <m>a facit R<henenses> f<lorenos> 17.

Cathedr<aticum> etc.

Немец[ких] дал злат

Колбаский Василий Крейницкий.....	1
Ластовский Иоан Долгаи A congregatione absens	1
Absens propter infirmitatem Велецкий Иоан	
Киувский.....	1
Станчанский Илия Тарасович.....	1
Жиповский Юрий Куровский Absens propter infirmitatem.....	1
Челиовский Иоан Куровский.....	1
Керестурский Иоан Ставровский.....	1
Тернавский Григорий Крайникович.....	1
Бачковский Феодор Ковейчак.....	1
Станковский Vascat.....	
Цабовский Семион Гоч Absens propter infirmitatem	мар[ки] 3
Банчанский Андрей Грибик.....	1
Давыдовский Георгий Ковейчак Absens ob infirmitatem	1
Порубчанский Иоан Громоский.....	1
Сачуровский Иоан Ставровский Absens	1
Сейч Полянский Феодор [Незналвич] Absens more solito nequaquam	1
Войчицкий Иоан Негребецкий.....	1
Торговиский Василий Бовинкович.....	1
Брециовский Василий Бачинский.....	1
Петриковский Михаил Гога.....	1
Дубравский Андрей Кусинский A Congregationis absens	1
Шомодовский Петр Долинский.....	1
Лашковский Петр Котович.....	1
Тополянский Петр Наймик Absens propter nuptias apud se habitas	1
Волянский Михаил Артимович.....	1
Леснянский Семон Волошинский Uterque absens causa incerta	1
Чемернянский Андрей Радожицкий.....	мар[ки] 2
Раковский Григорий Данилович Hic etiam absens seu tamen comparuit ..	1

<In folio 3v> 1750 Ujheliensi Districtus Cathedr <alicum>

Sum<m>a totalis R<henenses> f<loreni> 43 cr<ucigeri> 8.

Transmittendi D<omino> Archipp<resbyteri> R<henenses> f<loreni> 41.
Cr<ucigeri> 56/

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1218, fila.1-2v,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.1218, арк.3-3 зв.
Оригінал.

159

1750 februarie 28, <Roma>. Carolus Coequeles il anunță pe Mihail Manuel Olsavszky, episcopul unit de Mukacevo, că a transmis scrisoarea acestuia către Nunțiatură și că anexează indulgențele refnoite.

28 лютого 1750 року, <Рим>. Повідомлення Каролус Коєкелінес Мукачівському єпископу Михайлу Мануїлу Ольшавському про відправлення його листа Нунціатури з додаванням поновлення індульгенції.

Ill<ustrissi>me et R<everendissi>me D<omi>ne D<omi>ne
C<olendissi>me.

Quod adpromisi fidus praesto hodie ab Con/gregatione transmissae sunt literae ad Nuncium / Viennensem, a quo puto Ill<ustrissi>mam D<ominatio>nem V<est>ram certiozem factum iri, prout etiam a D<omino> Risma/noczi, qui profecto negocium promovebit in Sac<ra> / Nunciatura, siquid interim isthic novi acci/derit admoneri quam maxime cupio. Adiungo / etiam renovationem indulgentiarum alias / petitarum. Novas autem indulgentias pro septem festis B<eatissi>mae Virginis quamprimum / petam, nec perpetuas, nec plenarias debunt; ob/tentas vero transmittam et interim nova expec/tans mandabo in sacrarum manuum osculo / reverentissime maneo // Ill<ustrissi>mae D<ominatio>nis V<est>rae / humillimus servus / Carolus Coequeles //

[In dorso, superius, in angulo dextro scriptum:]

28 Feb<ruarii> 1750.

[Inferius, in angulo sinistro scriptum:]

Romana 119.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1231, f.1-2,
original.

Державний архів Закарпатської області.Ф.151, оп.1, спр.1231, арк.1-2. Оригінал.

160

1750 martie 1, Roma. Memoriul Clerului unit din dieceza de Mukacevo către Suveranul Pontif, pentru ca episcopul lor să nu fie supus episcopului catolic de Agria și ca jurământul de ascultare depus de acesta să fie anulat, inclus în scrisoarea lui Carolus Coequeles adresată aceluiași episcop.

1 березня 1750 року, Рим. Меморандум уніатського духовенства Мукачівської єпархії до Папи Римського про не підлягання єпископа католицькому Егерському єпископу і про те, щоб його обітницю слухняності було скасовано, включений в листі Карола Соеquelines, відправленому до того ж єпископа.

Beatissime Pater,

Graeci Ruthenorum nomine nuncupati, qui in magno numero cum eorum fami/liis in Hungariae Regno praecipue in Dioecesi Agriensi degunt devoti S<acrae> / U<nionis> O<rato>res humiliter exponunt se habere proprias particulares Ecclesias, / in quibus per suos Graecos Sacerdotes Sacra fieri et Sacramenta eis ministrari consueverunt; quia vero Catholico carebant Antistite, ac superiore in Spiritualibus sum<m>ae fuit curae fel<icis> rec<ordationis> Leopoldo / Imperatori suppliciter petere et obtinere ab Apostolica Sede depu<tationem Ep<isco>pi Titularis in Vicarium Apostolicum, qui eis praees<set et a quo Sacris initiandi, nec ad vicinos schismaticos seu hae<reticos Ep<isco>pos recurrere cogentur, ordines accipere possent.

Huic Vicario Apostolico designata fuit pro sita residentia Civitas Munkacs in dicta Dioecesi Agriensi sita nuncupatur<ue> Vicarius Apostolicus Munkacsiensis et forma brevis, sub qua deputatur, est tenoris sequentis: «Te pro Graecis in Dioecesi Munkacsiana aliisq<ue> locis acquisitis in Hungaria com<m>orantibus Vicarium Apostolicum cum iur<isdictione iuribus et facultatibus necessariis et opportunis ad nostrum et / Sedis Apostolicae beneplacitum tenore praesentium facimus, constitui<mus et deputavimus>».

Egre <sic!> ferentes R<everendissi>mi Ep<isco>pi Agrienses hunc Ap<osto>l<i>cum Praesulem ab ipsis indepen<dentem curarunt semper modis omnibuz illum sibi subiectum reddere / utque ab ipsis et non ab Apostolica Sede omnem potestatem et iurisdictionem in Oratores metirentur et recognoscerunt; et, licet an<tea> omnis eorundem conatus in irritum cessisset, nihilominus R<everendissimus> / Michaël Manuel Olsavszky Ep<isco>pus Rossiensis ex Vicario Aposto<lico> violentiarum formidine exagitatus Vicarius R<everendissi>mi Ep<isco>pi voluntati morem / gerere debuit et, nedum cum summa laesione iurium Apostolicae Sedis, / sed et cum magno Oratorum praediatio totaliter se eidem subicere.

Etenim nulla habita ratione Apostolicae deputacionis et facultatum per / eandem p<raeattac>to Vicario Apostolico tributarum ipsemet R<everendissi>mus Ep<isco>pus / Agriensis per suas literas patentes ad triennium duraturos sub / datum 17 Maii dicti anni 1747 potestatem dedit dicto Vicario Apo<stolico>, veluti pro ea supplicanti exercendi Pontificalia, instituendi Parochos, ac promovendi ordinandos, ut in dictis literis signatis / in adnexo fol<io> Lit<era> A.

Item eundem Vicarium Apostolicum ad inusitatum solemne iuramen<tum> praestandum, praevia Fidei professione adegit, quo eundem pro // indubitato suo Ordinario et Dioecesano Ep<isco>po irrefragabiliter agnoscere / et tenere eidemque semper ab illa hora fidelem obedientem subordinatum et subiectum esse iurare debuit mihique agere sine eiusdem /

Ep<isco>pi Agriensis scitu, consensu et speciali licentia, ut Latinis patet in d<ato> fol<io> sub lit<era> B; et tandem sub eadem die 17 Maii, ut suae / superioritatis et omnimodae iurisdictionis in praefatum Vica/rium ipsosque Or<ator>es specimen ederet, publicum pervulgavit / editum plura continens decreta admodum praeiudicialia Graeco Clero, cuius Sacerdotes tamquam Vicarios rituales Parochorum / Latinorum esse pronuntiavit et alia statuit, ut in d<ato> fol<io> sub / Lit<era> C. Quomodo autem haec omnia evenerunt, late ac sincere nar/ratur in alio fol<io> signato Litera D.

Quamvis itaq<ue> Oratores gaudeant se Orthodoxam Romanam Fidem / profiteri, ac Sanctitatem Vestram visibilem Iesu <Chris>ti in Ter/ris Vicarium humili, quo par est, obsequio venerari; attamen / sicuti Clerus Graecus a Latino distinguitur et Apostolicae se/des unicuiq<ue> suum consuevit Antistitem praeficere, ita humi/liter Bea<ti>tudini Vestrae supplicant, quatenus circumscri/ptis et cassatis omnibuz, ut supra gestis per Ep<isco>pum Agriensem, ac etiam per Vicarium Apostolicum op<p>ortune providere / dignetur, ut D<omi>nus Vicarius nullam omnino dependentem ha/bere debeat a p<rae>fato Ep<isco>po nullamq<ue> ab eodem iurisdictionem / et potestatem recognoscere, sed dumtaxat a S<ancta> Sede, a qua in / superiorem Oratorum deputatus est cum omnibuz facultatib<us> / Ep<isco>palibus necessariis et opportunis; eundem propterea mo/nendo, ut par est, teneatur utq<ue> pro supra relato iuramento fideli/tatis in manibus p<rae>t<ac>ti R<evere>nd<issi>mi Ep<isco>pi insinuando, ne suam / falcem in messem alienam im<m>ittat minusq<ue> Apostolicam quam / p<rae>t<ac>tus Vicarius habet, iurisdictionem perturbet; quemadmodum / in similibus circumstantiis laudabiliter faciunt alii Ep<isco>pi signan/ter in Polonia, ubi verificatur, quod in una eademq<ue> Dioecesi duo / adsint Ep<isco>pi, alter nempe Ruthenus et alter Latinus; quinimo in Dioecesi / Leopoldis adest etiam Archi-Ep<isco>pus Armenus et quilibet eorundem quiete et / pacifice iurisdictione sibi in suos subditos competente absq<ue> alterius perturbatione patitur. Et DEUS etc. //

Ill<ustrissi>me D<omi>ne, D<omi>ne et Patrone Coll<endissi>me.

Cum putaverim necessarium esse, ut in Controversia vertente inter D<ominum> Ep<isco>pu<m> / Agriensem et R<everendissi>imum Vicarium Apostolicum Olsavszky me/moriale Summo Pontifici pop<r>igeretur nomine Cleri rem San<ctitas> examinandam com<m>isit S<acrae> Congregationi de Propagan<da> Fide, a qua praesenti Posta transmittitur ad Excel<lentissi>imum Nuncium isthic residentem pro verificatione rerum, quae in / supplici libello et facti serie referuntur. Putavi recursum / faciendum esse nomine totius Cleri et Populi, primo quidem ne ar<guatur> D<ominus> Vicarius Apostolicus, quasi causas extra Regnum aman<det>; deinde, ut in casu petendae informationis in partibus ab ipsomet / petatur, quod futurum spero, si D<ominatio> V<estra> Ill<ustrissi>ma data occasione negotium / hoc initumq<ue> a me consilium promanebit in Sacra Nunciatura, modo tamen in secreto sit, me hanc causam Romae tractare, quia / hoc secretum ad felicem rei exitum optime conducit. Quare prae/senti

Epistolae adiungo copiam por<r>ecti memorialis et docu/mentorū ad me
transmissorū ab ipsomet Ill<ustrissi>mo D<omino> Olsavszky, / quem de
tota rei serie admoneri velim per Ill<ustrissi>mam D<omi>na<ti>onem /
V<est>ram veniamq<ue> de allato incom<m>odo expostulans omni cul/tus
honore permaneo // Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae //
Romae die <pri>ma Martii <1>750 //

[*In dorso, superius, in margine dextro ab alia manu tardius scriptum:*]

<Pri>ma Martii anno <1>750. / Munkacsiensis Dioece/sis
Clerus, ne Ep<isco>pū / Munkacsiensis Agri/ensi subiectus sit, utq<ue> /
ab indebite deposito / obedientiae iuramento / absolvat<ur>, memoriale ad
Pontificem porre/xit intus contentum.

Ill<ustrissi>me D<omi>ne D<omi>ne et D<omi>ne Col<lendissi>me.

Cum putaverim necessarium esse, ut in controversia vertente inter
D<ominum> Ep<isco>pū Agriensem et R<e>v<eren>d<issi>mu<m>
Vicarium Apostolicum Olsavszki, memo/riale Sum<m>o Pontifici
porrigeretur nomine Cleri, rem Sanctitas / Sua examinandam com<m>isit
S<acrae> Congregationi de Propaganda Fide, / a qua praesenti Posta
transmittitur ad Excell<entissi>mu Nuncium isthic re/sidentem pro
verificatione rerum, quae in supplici libello et facti / serie referuntur. Putavi
recursum faciendum esse nomine to/tius Cleri et Populi, primo quidem, ne
arguatur D<ominus> Vicarius Apostoli/cus, quasi causas extra Regnum
amandet; deinde, ut in casu peten/dae informationis in partibus ab ipsomet
petatur, quod futurum / spero, si D<ominatio> V<estra> Ill<ustrissi>ma
data occasione negotium hoc initiumq<ue> a me / consilium promovebit in
Sacra Nunciatura; modo tamen in se/creto sit, me hanc causam Romae
tractare; quia hoc secretum ad fe/licem rei exitum optime conducit, quare
praesenti epistolae ad/iungo copiam porrecti memorialis et documentorum ad
me / transmissorū ab ipsomet Ill<ustrissi>mo D<omino> Olsavszki, quem
de tota rei se/rie admoneri velim per Ill<ustrissi>mam D<omi>na<ti>onem
V<est>ra<m> veniamq<ue> de al/lato incom<m>odo expostulans, omni
cultus honore promaneo // Ill<ustrissi>mae D<omi>na<ti>onis V<est>rae /
humillimus et addict<issi>mus servus / Carolus Coequeles // Romae die
<pri>ma Martii / <1>750 //

[*In dorso, supine scriptum:*]

1 Martii <1>750 //

[*Inferius, ab alia manu scriptum:*]

Videtur anno inter terro/rem se vertendo Ep<iscopu>
Mun<kacsiensis> / agi coepisse.

[*In calce paginae, in angulo dextro supine scriptum:*]

Romana 119.

Архива де Стат а региunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1232, f.1-5,
original.

Державний архів Закарпатської області. Ф.151, оп.1, спр.1232, арк.1-3.
Оригінал.

1750 martie 10, Rokytov. Scrisoarea Protopopului Matei din Rokytov adresată lui Grigore Deșko, Vicarul general al Episcopiei greco-catolice de Mukacevo, în care îl înștiințează despre faptul că preoții districtului Laborsk și-au achitat impozitul datorat episcopului (cathedralicum).

10 березня 1750 року, Рокитове. Лист архієпископа Рокитовського Матвія Генеральному вікарію Мукачівської греко-католицької єпархії Григорію Дешко з повідомленням про сплату грошей священиками Лаборського собору для потреб Мукачівської греко-католицької єпархії.

Превелебнейший Милостивце Отче Григорий Дешко, Викарий Енеральный Епископии Мукач[овской]. Щасливое течение Поста Совершители, и Пресветлаго Дня дочекавши, весело и радостно Христос воскресне заспевати вешую.

На розказ Ясне Вел[можного] Господина Господина и Прелата Нашего, куренс по соборе посылаем, абы поехном злат на келчик Виденский помоществовали, но ничтоже успеет обаче и... ем в персоне не обленился, но каждого сам навидел и просил, котры отцевску ласку в листе описанну уважили и дали, якоже ниже последует; отцове Радванскы оба еден дали, Паковостовский 1, Олчанский отец Лука 20 гроший, отец Иоан Правровский, што Репеев администрует, 1 нем[ецкий], Рушковскы оба еден, Руковский, 1, Чабинский отец Григорий, 1, Краснобродский Василий, 1, Боровский, 1, Чертескы оба, 1, Вюдранскы оба два нем[ецких], Няговский, 1, котрых учинит 15 немец[ких] и пол. Такожде и от [веси] повиностей злат угорских, на рок 1749 38, а на рок 1748, по zostалой рещтанцеи, два, што учинит всей повинности 40, котры гроши посилаю чрез Поддиакона Выравского Стефана Голубовича, от которых нехай рачат мне недостойному и квеетанцею выдати. От Духовних не маю реестра ци отдали, ци ли ни. За тим застаю В[ашей] П[ревелебности] нижайший раб, и богомолец

Мат[вей] През[витер] Рокит[овский].

В Рокит[ове] Мар[та], 10, 1750.

П. С. Аще ищи да мало мало отцевской и Архипастирской для мене окаянного у их велможности держится, любви, и у вашей Превелебнейшей Милости, нехай рачат же и отцевским оком взглянути, а прозбы не одной не отринуть, абы рачили тих з нашего Собору Диаков или Гандадатов консекрацеюв потешити, такожде и Диака Писковоровского, котрого вес живот ведаю, што смиренно молю и до стоп трижды со поклоном бию.

Бела ваканс,

Велицкий, ни[ч];

Олчанский Алексей ни[ч];

Чабинский старший нич тоже, Еще и веси повинност пропили и не ест поправки жадной мне, но Горшая соблазн, а кроме нелицу[тчисат], а инши обрядкы чинит, не знаю с коим благословением.

Краснобродский младший нич,
Межилаборский нич, Габур[ский] нич;
Палацкий нич;

Виладцкий нич; и из бабов жые, што Дьявол злучив не мож разлучили, и паки отец Поладцкий донес 1 немецкий без двох грацарий, што учинило 16 немец[ких] и пол.

Адреса: Превелебнейшому Отцу Григорию Дешко, Ясневелкомого Господина, Господина и Прелата Нашего Епископа Россенскаго и Прочая и Векарий Енералному, Моему Премилостивейшому Господину, Господину и Настоятелю Преподается.

В кафедре Мукач[евской].

A R<everen >do D<omin>o Archipresbytero Rokitoviensi cum sumisso viatico 28 mar<ianorum > perceptae.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1218, f.1-2v, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр.1218, арк.1-2 зв. Оригінал.

162

1750 mai 12, Carei. Contele Károlyi Francisc trimite scrisoarea credincioşilor greco-catolici din Căpleni, prin care solicitau episcopului de Mukacevo numirea unui preot în această parohie deoarece de vreo trei sau patru ani nu mai au preot.

12 травня 1750 року, Карей. Граф Каролі Ференц відправляє Мукачівському єпископу прохання селян села Каплень про призначення до них священика.

Méltóságos Püspök
Bizodalmas Jó Uram kedves Apám

Minemü instantiával járúltanak hozzám szegény Kaplonyi Unitus lakossaim azt Apám Urnak accludáltam, abból bővebben Méltoztatik dolgokat meglátni Mint hogy pedig helyes kívánságok bizodalmasan kérem Méltoztassébk eöket consolálni. Ezzel hozzám tartozoimmal edgyetemben ajánlom Magamat szent aitatosságaiban és maradok Méltóságos Püspök bizodalmas Jó Uram Kedves Apánk

Tisztelő fia igaz szeretettel

Károlyi Ferencz

Károly 12 Maii 1750.

[Inferius, sub subscriptione adiectum:]

Ex aliena scriptura non putet Ill<ustriss>ma D<ominatio> V<est>ra alienu<m> animu<m>, qui lunam non iudicet quoad spiralia.

[In calce paginae scriptum:]
Mi Munkacsi Püspök <...>⁵⁶⁹.

Méltóságos Generális nekünk édenünk felet való jó kegyelmes urunk. Már három vagy négy esztendeje, hogy mi Kaplyomi Greci Rituson levők lelki pásztor nélkül szükölködünk se Domahidán, se Kis Majtényba nincsen olykor pedig kívántatnék nem tudván hova folyamodni, most közelebb lévén az szobor instáltuk de fel szenteltetett Pap nem lévén honnan rezolváljon hanem az Károlyi N. Pap Sándor uramnak fia Pap János uramat, a ki most ugyan Deák ottan méltóztatta rezolválni, Az okáért kelletvén az Excellentiád véllé született Atyai Kegyelmességéhez csekély Instantiánk által mély alázatossággal folyamodunk a végett méltóztassék Excelentiádat Méltóságos Püspök Urunk eö Nagysága mellettünk vinni hogy hova hamarább lehessen felyjebb említett Pap János uramat az papságra fel szenteltesse mi is Excelentiád hogy ez szárnyai alatt lakván lehetsen lelki vigasztaltassun Isten éltetvén bennünket Excelentiád az életünk fottáig meg nem szününk mely iránt is amidőn az Excelentiához Atyai kegyes válasszát alázatosan el várnak Maradunk
Excelentiádnak Méltatlan szolgálí.
Kaplyoni Graeci Rituson lévő Ecclesia közösségessen.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, dosar nr. 1245, f. 1-36, original.
Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1245, арк.1-36. Оригінал.

163

1750 iunie 30, Michalovce. Plângerea lui Ioan Horvath, parohul din Nagy Mihály, împotriva parohului din Topolya.
30 червня 1750 року, Нодь Міхай. Лист священика міста Нодь Міхай Іоана Хорвата про сварку зі священиком села Тополя.

[In angulo sinistro, superius scriptum:]
L<audetur> I<esu> C<hristi>.

Illustrissime, ac R<everen>dissime Domine / Episcopo mihi gratiosissime.

Praemisso reverenti paternae manus osculo, licet / gratiosissima praesentiae Ill<ustrissi>mae, ac R<everen>d<issi>mae Domi/nationis V<estr>ae gratiam fruendi habuerim, nimis tamen / exigua, cum nec dolores animi mei satis explanare potuerim; et in eo vel maxime recursum sum<m>ere / haud ambigam, quod D<omi>nus ad<modu>m R<everen>dus Topolanen/sis non scio, cuius instinctu me⁵⁷⁰ coram Ill<ustrissi>ma, ac R<everen>nd<issi>ma / D<omina>t<io>ne V<estr>a

⁵⁶⁹ Non liquet.

⁵⁷⁰ Supra scriptum.

sinistre detulerit, ubi ego maxime conque/ri debuisssem; cuius partes, ubi oportebat, semper / tuitus sum ipso teste; de his, ut taceam unice loquor, / quod fraternitatem et pacem in <Chris>to non quaerat, / sed potius dissensiones, et imprimis quidem, quod / statutis Excellentissimi Praelati nostri gratiosis/simi se confirmare non velit; // videlicet die 1 Aprilis anni modo labentis, postquam iam / functiones in suas oviculas hic Nagy Michalyni exercuis/set, retulit mihi, quod quoscunq<ue> obvios et vagos praesby/teros, aut cantores velit mihi mittere pro administran/dis sacramentis et quod in domibus etiam primatis / baptisare velit et hoc in opprobrium meum campanas / in Parasceve Domini in filiali Petroco curavit pulsare. Ad quod, ubi deposcuisssem, quod haec et similia non sint pro emo/lumento, sed potius in scandalum ideoq<ue> frterne rogo, ut / ab his in futuro<m> desistat, secus sicut Suae Dominationes faciunt, quod in nullo puncto statutis Excell<entissi>mi Praelati nostri gratiosissimi se conforment, praeter favorabili<us> / pro parte Suar<um> D<omina>t<io>num, ita et ego in paternum fa/ciam, quod nec admittam V<estr>am D<omina>t<io>nem⁵⁷¹ et revera ad praesens sine nullis promulgationibus / promiscue copulant, baptizant etc. de Roskovina, nec audi/re volunt, sed statim colligunt et accipiunt. //

Ideoq<ue>, dum alto iudicio Illustrissimi, ac Reveren/dissimi Domini Episcopi humillime repraesentarem et insimul demississime instarem, ut quae nunc, pro/pter accelerationem occasionis in spiritu prout / essent coram Deo exponere non possem, in reditu suo / gratiosissimo indulgere mihi dignabit<ur> meq<ue> vero / pretiosis gratiis et affectibus enixe recommen/dans maneo // Illustrissimi, ac reverendissimi / Domini, Domini Ep<isco>pi / humillimus capellanus / Ioannes Horvath / P<arochus> N<agy> M<ihaly>ensis // Nagy Mihaly 30 Iunii / 1750 //

[In dorso, inferius, supine ab alia manu tardius scriptum:]

1750 / Ioannis Horvath Parochi N<agy> /⁵⁷² Mihalyensis qu/relae contra Parochum Topolya/nensem.

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar 1232, f. 2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1232, арк. 2. Оригінал.

1750 iulie 10, Sighetu Marmăției. Înțelegere intervenită între surorile Szaplontzai și părintele Adolf, superiorul benedictinilor din Ungaria, prin care li se asigură cele necesare traiului pe durata vieții lor sau până la o nouă căsătorie.

⁵⁷¹ Supra scriptum.

⁵⁷² Sequitur Karolyiensis deletum.

10 липня 1750 року, Сісет. Угода сестер Саплонцаї з бенедиктинським настоятелем в Угорщині священником Бенедиктом, який забезпечує їх всім необхідним до кінця їхнього життя або до нового шлюбу.

Az *amicabilis compositionak* Summája Következendő punctumok szerint

<Prim>o. Adatni fog az aszkonynak maga tisztességes lakására illendő és elégséges alkalmatosság.

<Secund>o. Az aszszonynak előbbeni *contractussa* szerint illendő és tisztesség tartás és ruházat adatni fog.

<Terti>o. Az Aszszonynak kötelezett tisztességes tartására adatnak következendő keppen: <*prim*>o: Husz köből bor; *secundo* 30 szeker fa; *tertio*: egy Berbentze Túro; *quarto*: hat ittze Méz; *quinto*: 3 ako Kaposzta; *sexto*: két véka Borso; *septimo*: két véka lentse; <*octa*>vo két véka köles kása; *nono*: Két tehénnek esztendőbéli haszna; *decimo*: három sertés, *undecimo*: az Aszszony számára negy köből buza; *duodecimo*: Cselédgya számára pedigh tizenyoltz köből elegendes élet.

<Quar>to. Hogyha ezeken kívül maga szükségére és tisztesség teneges *subsistentia*jara az Aszszonynak még fog valami kivantatni T<ekintetes> P<ater> *Provincialis* Atyám uram jó akarattyába ajánlya magát a kiis rendelést tézsen iránta hogy semmi szükségét ne szenvedgyén.

<Quin>to. Azért elébbeni ígéleti és kedve szerint hogy semmi fogykozása ne legyen, az Aszszonynak kivántató és szükséges ruházat dolgában arra kötelezi magát T<ekintetes> *Pater Provincialis* Atya uram hogy esztendőként á végre 50. id est ötven Rh<enan> f<orini> hat adatni fog.

<Sex>to. Ezekre a Templom neve alatt kötelezi magát, a *Residentia* csak addig miglen az Aszszony más menyegzőre nem lépne vagy örökös magát illető jóságát ki nem váltana. Mert.

<Septi>mo. Az örökös jóság egyszersmind ki váltásának jussát fenn tartya magának az Aszszony mivel hogy. Törvény szerint ebbe<n> első légyen: ugy hogy T<ekintetes> *Patér* Uraimék az Aszszonynak hire nélkül, ne mérészellyenek azon örökös jóságát más ember keréze botsátanji.

<Octa>vo. Hogyha az Aszszony maga örökös jóságát ki váltaná akkor semmire sem köteleztetnek á Páterek hanem csupán á legalis interesre 6 pro cente az edgyütt keresett fele jóságnak summája után.

<No>no. Hogy ha az Aszszony Férhez mégyen, engedtetik az edgyütt való kerestnek fele része, az Aszszonynak, a mint mostani statusban vagyon, ugy hogy á Templomnak *iussa in salvo* légyen. Datum Szigeth die <*deci*>ma Iulii a<nn>o 1750.

Ezeket az *Punctumok*at subscribalom *in omnibus*.

L<*ocum*>S<*igilli*> *Adolphus fõ Benedicto Provincialis Hungar<icarum> Scholar<um> Piarum*

Coram me Comite Ladislao Haller m<anu> p<ropria>

Coram me Francisco Szerentsi

Szaplontzai Ágnes és Rosallya

I<ncltyi> Co<mi>t<a>tus Mar<aramarosiensis>

Tabulae Iud<icia>riae Assessore L<ocum> S<igilli>

Declaratioja

Avagy is bővebb magyarázattya ezen *amicabilis* accordanak.

<Prim>o. Mivel resz pénzben ötven Rhénens forintoknal esztendönként több nem resolváltatott azért ha ezen *summa* elégtelen lenne bizodalmasson az itt való Rezidentianak *Pater* Superiorához Dollyamodgyék az Aszszony és mindenek Tehettségünk szerint megh adattatnak.

<Secun>do. Se az eözvegyi Residentianak árát, se az tisztességes eözvegyi *Subsistentia*ját az Aszszonynak, maga örökös Jóságában investialtatni nem kívánom, csupán arra Tekintvén hogy az Aszszony maga számára, az Ur Istentül szerentse lévén az elébb mondott Jószágot fogja ki váltani.

<Tert>io. Mind azonáltal ha törvénhető keppen, vagy sullyos betegsége miatt, vagy más okokra nezve kéntelenítettnek a Szigethi Templom valamelly esztendőben az Aszszonyra olly nagy költséget tenni hogy az egész eörökös Jószágnak, mellyet az Istenben üdvözült Urával ki váltott *proventusit* s jövedelmit fellyül haladna, *in tali casu*, az Fellyül említett halladás, az ellébb nevezett Jószágba investialtasséz.

<Quar>to. A Szigethi Residentianak, avagy inkább Templomnak, az örökségre semmi iussa nem lehet: azért is, akár mikor Tettzik az Aszszonyok, maga eörökös Jószágot ki váltani, minden pör nélkül oda engedni tartozunk.

<Quin>to. Hasonloképpen értetik a dolog az Istenben üdvözült Rátz János uramnak Jóságáru s közelebb való Jussok vagyon; megh nem fogjuk gátolni a dolgot; mert ebben regulat a Szigethi Templom senkinek nem szabkát hazánk Törvénye szerint.

<Sex>to. Az fellyebb irt *amicabilis* accordának, kilentzedik punctomat, avagy Czikhelyét így kell érteni: Hogy ha az Aszszony maga eörökös Jóságát tellyessen fogja ki váltani; azon Jószágnak Felében invesztialt Summának legalis interessét 6 per 100 tartozik a Szigethi Templom esztendönként fizetni az Aszszonynak, és mind a két Agón lévő Jörendöbéli gyermekeinek, *usque ad defectum seminis*; ugy hogy azon Jószágnak *Capitalis Summa*ja, senkinek másnak ne adattathassék ha nem a Templom számára maradyon öröksön.

Emellyeknek is Nagyobb bizonyására ezen *declaratiomat*, melly csupán eözvegyeket, illető keresztényi hajlandóságombál származott, saját kezem írásval és az Provinciának Petsettyével erőssitem. *Datum Szigethi die 10 Julii a<nn>o 1750.*

L<ocum> S<igillii>

Adolphus a S<anct>o

Benedicto S<erenissimo> P<ater>

Provincialis Hungariae

Praesens par cum suo originali in omnibus punctis et clausulis concordare testor. Szigethi 12 Septembris an<n>o D<omi>ni 1751mo // Andreas Bacsinszkij / R<everendus> G<eneralis> Unitoru<m> Vicarius Maramorosiensien<sium> / m<anu> p<ropria>. [Sub textu sigillum tondum in rubra cera impressum eiusdem vicarii extat].

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1265, f. 1-2, copie.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1265, арк.1- 2. Копія.

165

1750 <?> <Mukacevo>. Repartiția subsidiilor de stat pe districte protopopești. <?> 1750 року, Мукачево. Розподіл державних субсидій за протопонськими районами.

Anno 1750 ex I<n>cltyi co<mi>t<a>tu Szathmariensi subsidionale percepi signanter ex Districtibus:

Borlafalusiensi

	A parochis Rh<enenses>	A cantoribus <crucige>ri
Remete mező	1	30
Borhid	1	30
Lippo	1	vacant
Magyaros	rest<ant>	30
Pap Biko	1	rest<ant>
Farkas Aszo	1	30
Toth Falu	rest<ant>	rest<ant>
Erdő Szád	1	rest.
Balota Falu	1	30
Szakalos Biko	1	30
Veresmart		
Szinfalu	vacant	
Tomanya		

Archi Presbyter Borlafalusiensis restat

Summa facit R<henenses> f<lorenos> 8 3 cr<ucigeros>
Aranyos Medgyesiensi:

	Rh.	
Szinyir Varallya	1	rest<ant>
Sarköz Ujlak	1	30
Aranyos Medgyes	1	30
Szomos Telek	vacat	30
Apa	1	vacat
Berencze	1	30
Karaszó	1	30

375

Udravi	1	30
Omocz	1	30
Vetes	1	30
Iánk	1	30
NagyPeleske abs<ens>	rest<ant>	30
Botiz	1	30

Szathmár Némethi, ubi Archi Presbyter summa fati Districtus
Rh<enenses> Flor<eni> 4 except<is> cr<ucigeris> 2
Summa facit Rh<enenses> Fl<floreos> 15 cr<ucigeros> 5, 30.

Iosipháza
Sadany
Bagos vacant
Dobras Apathi
Kuczi

Bikallyensi:

Szakaszt absens a congregatione	rest<ant>	rest<ant>
Olah Győrös	1	30
Közepső Homorod absens	rest<ant>	30
Felső Homorod	1	30
Also Homorod	1	30
Ivasko	1	30
Résztelek	1	30
Orosz falu	1	30
Madaras	1	30
Töke Terebes	1	30
Gilvács absens	1	rest<ant>
Piskarkos	1	30
Gyöngy		
Kegye		
Felső Szupor		
Also Szupor absentes una cum cantoribus		
Nand Falu		
Rakas Terebes		
Sandor falu	1	rest<ant>
Szokond	1	rest<ant>
Olahhodos absens cum cantore		
Summa facit	12	5
Szoldobagy		

Pacza falu	vacant 5,6 domibus constantes pagi		
Lopagy falu			
Felso Boda			

Nagy Banyensi

Felső Újfalu		1	30
Olah Kékes		1	30
Fekete Falu		1	30
Also ujfalu		1	rest<ant>
Hideg kut		1	30
Lenard falu		1	30
Busak		1	30
Monostor		1	30
Nagy Sikarlo		1	30
Also Fernező	absens	rest	rest<ant>
Tökes Falu	Archipresbyter	rest<ant>	
	Summa facit	9	4
Lapos Bana			
Iloba	vacant		
Aries			

Felső Banyensi

Dultavicza		1	rest<ant>
Orosz falu		1	30
Magyar Kékes		1	30
Lacz falu		1	30
Gyertan falu		1	30
Baj falu		1	vacat
Niyres falu		1	30
Köz Banya		1	30
Surgye falu	N<ota> B<ene> non scis certo		
	quia absentes erant	1	30
	Summa facit Rh<enenses>	9	3 x 30
Sandor falu			
Pusztafalu	vacant		
Girotothfalu			

Avasieni

Uj falu		1	30
Felső Falu		1	30
Raksa		1	in scolis
Kanyaháza		1	30
Bonyi háza		1	30
Tartocz		1	30
Komorzan		1	30
Bikszad ubi	Archi-Presbyter	restant	
		7	Rh 3

Summa facit Rh.		
Turvekony		
Lekincze	vacant	
Terep		

Nagy Karolyiensi:

Vezend reflexione dignus bene sequit<ur> redit	2 demptos	1 <cruciger >
Portelek	1	30
Dendeleg	1	abs<ens>
Körtvélyes	1	30
Reszege	abs<ens>	abs<ens>
Szaniszo	1	30
Csomokoz	abs<ens>	30
Mirk	1	30
Istro	1	30
Szent Miklos	1	30
Gencs reflexione dignus devotus	1 cr<uciger > 42	
Nagy Karoly Archi Presbyter rest<ant>	1	30
Kis Majteny	1	30
Terem	1	abs<ens>
Endered	abs<ens>	30
Summa facit Rh<enenses>	13 cr<ucigero s> 42	Rh<enenses> 5
Kaplony		
Domahida	vacant	
Fabianháza		
Summa omnium Later<orum> facit R<henenses> f<lorenos> 102		

NB. In hoc I<nclyto> Co<mi>t<a>tu Presbyteri sunt

n<ume>ro 89

Vacantiae valo N<ume>ro 25

Nem hagyva Olvasni

In hoc C<omi>t<a>tu sunt Praesbiteri 89

<Dorso 94:>

750 Subsidiionale Districtum Co<mi>t<a>tus Szatthmariensis

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1247, f.1-9.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1247, арк.1- 9.

1750 <?>, Mukacevo. Repartiția subsidiilor de stat pentru districtele protopopești din episcopia de Mukacevo precum și sumele repartizate pentru diferiți demnitari ai eparhiei.

<?>1750 року, Мукачево. Розподіл державних субсидій за протопопськими районами Мукачівської єпархії та суми, виділені різним сановникам єпархії.

Repartitionis Subsidiis Cleri infra subnexorum annorum Transumptum

Districtibus	1749	1750	1751	1752	1753
Anno					
Bereghiensibus	528	306	316	334	370
Unghvariensi	130	230	180	134	126
Thurensi	50	40	48	53	-
Bereznensi	60	70	52	56	80
Zanasztaziensi	60	66	60	57	50
Homonensi	110	96	110	110	100
Laborczeni	110	110	110	110	100
Varanoviensi	110	110	110	92	100
Sztropkoviensi	110	112	110	108	108
Makoviczeni	330	258	330	222	246
Saárosiensi	200	200	200	190	190
Abba-Ujvariensi	200	155	130	140	140
Ujheliensi	320	282	320	230	220
Szabolciensi	110	255	284	230	230
Szatthmariensi	340	270	270	270	270
Ugocsiensi	140	180	170	160	140
Maramorosiensibus	340	260	280	264	284
Summa facit	3228	2980			2750
Pro Alumnis					
Reverendissimo D<omi>no Vicario Generali	100	100	100	150	150
D<omi>no Causarum Auditori		100	100	100	100
D<omi>no Archidiacone	100	100	100	100	100
Doroghiensi					
D<omi>no Surrogato Vicario	100	100	100	100	100
Marmorienis					
D<omi>no Archi Diacono	60	60	60	100	100
Cserhátiensi					
D<omi>no Archi-Diacono	100	100	100	100	100
Mukacsiensi					
D<omi>no Archi Diacono	100	100	100	-	-
Ugocsiensi					
D<omi>no Archi-Diacono Viskensi	-	-	-	100	100

D<omi>no Parocho Tokaiensi	-	-	100	100	100
D<omi>no Parocho Patakiensi	-	30	-	100	100
D<omi>no Parocho Homonensi	-	50	-	100	100
D<omi>no Parocho Szent Miklosiensi	-	-	100	-	100
D<omi>no Parocho Szolyvensi	-	-	-	100	100
Portorii	-	-	60	-	-

[In dorso f. 2:]

750 Subsidii

repartitio facta

Arhiva de Stat a regiunii Transcarpatia, fond 151, opis 1, dosar nr. 1248, f. 1-2, original.

Державний архів Закарпатської області. Ф. 151, оп. 1, спр. 1248, арк.1- 2. Оригінал.

INDICE SELECTIV DE LOCURI ȘI NUME

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ІМЕН ТА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

SELECTIV INDEX OF PLACES AND NAMES

A

- Aachen, oraș în Germania, 6
 Abrahamus, protopop, 348
 Abrakanke, vezi Abranka,
 Abranka, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 132
 Aciua (SM), sat, 98, 112
 Adrianopol, vezi Edirne
 Aftim, vezi Antim Ivireanul
 Agnes, veche episcopie canonică,
 17, 73, 79
 Agostin, vezi Augustin
 Ajak, localitate în Ungaria, , 132
 Alba Carolina, vezi Alba Iulia
 Alba Iulia (AB), municipiu, 6, 12,
 23, 196, 201, 202, 203, 293, 300
 326, 346 , 348, 377
 Albensi, vezi Alba Iulia
 Albești (MS), sat, 240, 308
 Alexandrivka, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 237
 Alexie, protopop, 347
 Alexius, preot, 124, 128, 189, 193, 205
 Alma Kerek, vezi Mălâncrav
 Also Alpas, vezi Arpașu de Jos
 Also Arpas, vezi Arpașu de Jos
 Alsó Arpas, vezi Arpașu de Jos
 Also Bajon, vezi Boian
 Alsó Fernezi, vezi Ferneziu
 Alsó Galda, vezi Galda de Jos
 Also Gyiusso, vezi Vișeu de Jos
 Also Homorod, vezi Homorodu de
 Jos
 Also Koman, vezi Comana de Jos
 Alsó Lipo, vezi Lipău
 Also Pojan, vezi Poienii de Jos
 Also Porumbak, vezi Porumbacu
 de Jos
 Also Szombatfalva, vezi Sâmbăta
 de Jos
 Alsó Ucsa, vezi Ucea de Jos
 Alsó Ucse, vezi Ucea de Jos
 Also Venecze, vezi Veneția de Jos
 Also Veneczey Szeged, Andras,
 nobil român, 301
 Alsó Vereczkie, vezi Nijni Vorota
 Alsó-Arpaș, vezi Arpașu de Jos
 Also-Szombatfalva, vezi Sâmbăta
 de Jos
 Alsó-Ucse, vezi Ucea de Jos
 Alsó Ujfalva, vezi Satu Nou de Jos
 Also-Viste, vezi Viștea de Jos
 Alsó-Viste, vezi Viștea de Jos
 Alvincz, vezi Vințu de Jos
 Amațu, vezi Amați
 Amați (SM), sat, , 105, 123
 Ambud (SM), sat, 117
 Ampoicza, vezi Ampoița
 Ampoița (AB), sat, 291
 Andrid (SM), comună, 111, 412
 Anka, protopop, 379
 Antim Ivireanul, episcop și
 mitropolit, 258
 Antonio, episcop, 189
 Apa (SM), comună, 375
 Apateu (SM), sat, 410
 Apostol Mihály, negustor, 156, 157
 Apșa de Mijloc, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 236
 Apșa de Sus, vezi Verhnia Apsa,
 17, 85
 Arad (AR), municipiu, 188
 Aranyos Medgyes, vezi Medieșu
 Aurit
 Aranyos Megyes, vezi Medieșu
 Aurit
 Aranyos, vezi Ariniș
 Ardeal, vezi Transilvania, 5, 6, 10,
 13, 14, 28, 238
 Ardo, vezi Ciornotisiv
 Ardud (SM), oraș, 18, 108, 109
 Ardușadu vezi Ardușad
 Ardușat (MM), comună, 96, 353
 Ardușad, vezi Ardușat
 Aries, vezi Arieșu de Câmp
 Arieșu de Câmp (MM), sat, 377
 Ariniș (MM), comună, 114
 Armeni (SB), sat, 380
 Arpașu de Jos (SB), comună, , 257
 Arpașu de Sus (SB), sat, 283, 286
 Aszo, vezi Fărcașa

- Atanasie ŞeptiŃki, arhiepiscop Ńi mitropolit, 17, 72
- Atanasie, Anghel, episcop, 290
- Augustin (BV), comună, 307
- Austria, țară, 12, 298
- Avram, protopop, 347
- Avrigh, vezi Avrig, 299
- B**
- Băbăşeşti (SM), sat, 18, 104, 122, 123, 379
- Bacsinszky, Andrei, vicar greco-catolic al Maramureşului, 208, 228, 232, 233
- Bacznoszky, vezi Bacsinszky, Andrei
- Bădăcin (SJ), comună, , 174
- Badacsén, vezi Bădăcin
- Bae Sprei, vezi Baia Sprie
- Bagos, vezi Boghiş
- Baia Mare (MM), municipiu, 23, 25, 27, 105, 113, 114, 124, 168, 193, 194, 195, 196, 203, 368
- Baia Sprie (MM), oraş, 23, 27, 124, 193, 352
- Băița (MM), sat, 114
- Baj falu, vezi Dăneşti
- Bajfalva, vezi Dăneşti
- Balán, Stephanus, nobil român, 301
- Balásfalva, vezi Blaj
- Balásfalvae, vezi Blaj
- Balatafalu, vezi Aciua
- Balka, Ladislau, provizor, 26, 27, 175, 176, 182, 189
- Ballásfalvae, vezi Blaj
- Balogh, Iosephus, iezuit, 29, 257
- Balomir (AB), comună, 31, 34, 170, 296, 334, 335, 366
- Balutianski, Ioan, preot, 20, 80
- Bamberg, oraş în Germania, 18, 47, 54
- Band (MS), comună, 381
- Bărabanț (AB), sat, 292
- Barantsiu, Vasylie, protopop, 281
- Barbest, vezi Berbeşti
- Bărgău (MM), sat, 385
- Bărgău, vezi Bărgău,
- Bârghiş (SB), comună, 240, 241, 287
- Barkoczy, Franciscus, conte Ńi episcop, 356, 357
- Bârsana, (MM), comună, 229
- Basilius, protopop, 378
- Batarci (SM), comună, 106, 149
- Batarcs, vezi Batarci
- Bathar, vezi Bratove
- Batsinsky, vezi Bacsinski, Andrei
- Batthor, vezi Nyirbátor
- Beclean (BN), oraş, 131, 159, 289, 312
- Becski, Laszlo, nobil, 318, 319
- Becsky, György, nobil maghiar, 317
- Beltykan, Theodor, protopop, 109
- Bendorf, cătun înglobat în oraşul Sighişoara, 288
- Benedik, vezi Benic
- Benic (AB), sat, 292
- Berbeşti, (MM), sat, 206
- Bereg, comitat, 8, 15, 33, 75, 357
- Beregovo, oraş în Ucraina, 9, 16
- Berencse, vezi Băbăşeşti
- Berențe, vezi Băbăşeşti
- Beresniki, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 232
- Beresznik, vezi Beresniki
- Berezna, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 129
- Berezna, localitate in Transcarpatia, Ucraina, 18, 51
- Berivoii Mici(BV), sat, 305
- Berszána, vezi Bârsana
- Besenbak, vezi Olteț
- Besse, vezi Stejerenii
- Bethlen, vezi Beclean
- Bicău (SM), sat, 113
- Bicău (SM), sat, 98, 385, 408
- Bicău Sacalaş vezi Crucişori
- Bighzas, vezi Bixad
- Bihor, comitat, 35, 36, 375
- Bikai, vezi Bicău
- Bikally, vezi Codru
- Bikszád, vezi Bixad
- Bilke, vezi Bilki,

Bilki, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 105, 146
 Birkos, vezi Bârghiș
 Bisarionem, vezi Sarai Visarion
 Biserica Albă, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 25, 163,
 164, 170
 Bistra, localitate în Transcarpatia,
 143
 Bisztra, vezi Bistra
 Bitskai, vezi Bocicău
 Bixad (SM), comună, 8, 15, 21, 25,
 30, 89, 161, 315, 316
 Bizanczy, George Ghenadi,
 episcop, 6, 8, 14, 15, 17, 18, 27,
 39, 40, 44, 45, 47, 49, 52, 92,
 145, 189, 373
 Blaj (AB), oraș, 195, 196, 198, 201,
 380
 Blaj (AB), oraș, 5, 6, 9, 13, 28, 238,
 239
 Blajovszky, Gheorghe Gabriel,
 episcop, 6, 14, 21, 22, 23, 24, 83,
 85, 86, 95, 96, 101, 120, 144,
 212, 218, 223, 224,
 Blaș, vezi Blaj
 Blasoschi, vezi
 Blajovszky, Gheorghe Gavril,
 Boarta (AB), comună, 244, 239
 Bobove, localitate în Transcarpatia,
 Ucraina, 106
 Bocicău (SM), sat, 106, 229
 Bocicoel (MM), sat, 220
 Bocsard, vezi Bucerdea Gârnoasă
 Bocsko, vezi Bocicău
 Boczmasky, vezi Bacsinszky,
 Andrei,
 Boër, Simeon, alias Literatti, nobil
 român, 330
 Boër, Stephanum, secretar
 gubernial, 247
 Boghiș (SM), sat, 382
 Boholcz, vezi Boholț
 Boholț (HD), sat, 306, 307
 Bohucz, vezi Boholț
 Boian (SB) sat, 201
 Boinești (SM), sat, 108
 Boița (SB), comună, 246
 Bojan Haz, vezi Boinești
 Bököny, vezi Bobove
 Bollya, vezi Buia
 Bolotafalu, vezi Aciua
 Bolyai, vezi Buia
 Bongard, vezi Bungard
 Bontăeni (MM), sat, 382
 Bontăieni (MM), sat, 113
 Borband, vezi Bărăbanț
 Borhid, vezi Valea Vinului
 Borlafalu, vezi Borlești
 Borlest, vezi Borlești
 Borlești (SM), sat, 22, 23, 36, 96,
 98, 105, 112, 113, 114, 382
 Borșa (MM), district protopopesc,
 222
 Borssa, vezi Borșa
 Borvid, vezi Valea Vinului
 Bóss, vezi Boș,
 Boș (HD), sat, 390
 Bothis, vezi Botiz
 Botiz (SM), comună, 108, 117
 Botiza (MM), comună, 218
 Botsko, vezi Bocicău
 Bottyiza, vezi Botiza
 Boyiriza, vezi Biușa
 Biușa (SJ), sat, 382
 Brăila (BR), municipiu, 297
 Bratei, vezi Brateiu
 Brateiu (SB), comună, 308, 309,
 310
 Bratislava, capitala Slovaciei, 19,
 22, 31, 35, 67, 69, 102, 132, 135,
 137, 332, 371
 Bratove, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 106
 Breaza (BV), sat, 290
 Breb (MM), comună, 210
 Briaza, vezi Breaza
 Brid, localitate în Transcarpatia,
 Ucraina, 105, 146
 Brod, vezi Brid
 Brud, vezi Brid,
 Bucium (BV), sat, 303, 305
 Bucsum, vezi Bucium,

- București, capitala României, 284, 285, 288, 289, 291, 292, 297, 298, 300, 309, 312
- Buda, vezi Budapesta
- Budae, vezi Budapesta
- Budapesta, capitala Ungariei, 339, 392
- Budești (MM), comună, 211
- Budești (MM), comună, 31, 333
- Buia (SB), sat, 242, 243
- Bukarest, vezi București
- Bukurest, vezi București,
- Bulgari (SJ), sat, 411
- Bulka, Gregorium, vezi Bulko, Grigore,
- Bulko, Grigore, ieromonah, vicar, 17, 18, 22, 25, 46, 54, 92, 163, 222, 223
- Bunea, Augustin, istoric, 5, 9, 13
- Bungard (SB), sat, 390
- Bucerdea Grânoasa (AB), comună, 291
- Bürkös, vezi Bârghiș
- Burlest, vezi Borlești
- Bușag (MM), sat, 114
- Busak, vezi Bușag,
- Butka, vezi Bulko, Grigore
- Buttfalva, vezi Budești
- C**
- Căciulata (VL), oraș, 302
- Calbor (BV), sat, 306, 307
- Călinești (SM), comună, 108, 212
- Călvasăr (SB), localitate înglobată în Șeica Mare 243
- Cămărzana (SM), comună, 108
- Căpâlna (CJ), comună, 295, 297
- Căpleni (SM), comună, 111, 118,
- Căpleni (SM), comună, 383
- Caracin, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105, 147
- Cărășeu (SM), sat, 409
- Carei, 6, 14, 17, 23, 24, 26, 30, 37, 44, 105, 111, 127, 181, 197, 204, 279, 280
- Careii Mari, vezi Carei
- Carol al VI, împărat, 6, 20, 35, 75, 81, 371, 372
- Carolina, vezi Alba Iulia
- Carolinae, vezi Alba Iulia
- Cărpiniș (AB), sat, 113, 118, 411
- Cârțișoara (SB), comună, 283
- Cassovia, vezi Kosice
- Cecărlău, vezi Cicărlău
- Cernahora, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 92, 94, 96, 129, 130
- Certeze (SM), comună, 21, 89, 108
- Cetatea de Baltă (AB), sat, 196, 312
- Cetățele (MM), sat, 118, 383
- Cetea (AB), sat, 292
- Cechiș (SJ), sat 114
- Chegea (SM), sat, 110
- Chilia (SM), sat, 110, 119
- Chioar (MM), comună, 314
- Chirileu (MS), sat, 312
- Chirpăr (SB), sat, 311
- Chiuzbae, vezi Chiuzbaia,
- Chiuzbaia (MM), comună,
- Chiuzbaia (MM), comună, 124, 125, 383
- Cibinii, vezi Sibiu
- Cicărlău (MM), comună, 114, 385,
- Ciepe, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 106
- Ciumești (SM), comună, 383
- Cinagavia, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105, 147
- Cingaviensis, vezi Cinagyijevo
- Cioara de Sus (AB), sat, 116, 285, 294, 296, 310
- Ciopov, Cozma, preot, 20, 82
- Ciornotisiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105, 106
- Clajn, vezi Klein, Innochentie Micu,
- Claudiopoli, vezi Cluj Napoca, Cluj Napoca (CJ), municipiu, 193, 195, 196, 198, 203, 314
- Coasta (CJ), comună, 30, 314, 315
- Codru, district protopopesc, 132
- Coequelines, Carolus, agent episcopal, 27, 368
- Colos, vezi Cluj

- Colun (SB), sat, 246
 Comana de Jos (BV), comună, 302, 330
 Condor, Nicolae, donator, 315
 Condor, Vasile, donator, 315
 Copăcel (BV), sat, 289, 303, 304
 Corbi (BV), sat, 283, 285, 286
 Cornățel (SB), sat, 242, 300
 Cornești, (MM), sat, 214
 Coroi (MS), sat, 311
 Cozmă, preot, 123
 Crăciunești (MM), comună, 210
 Crăiești (MS), sat, 307
 Craiova (DJ), municipiu, 291
 Crasna (SJ), comună, 314
 Crasna, district, 23, 105
 Cricău (AB), comună, 291
 Crihalma (BV), sat, 240
 Crucișor (SM), sat, 385
 Crucișor (SM), comună, 98, 112
 Csatár Nagy, Ioan Iosif, provizor imperial, 248
 Csepe, vezi Ciepe
 Csernat, vezi Cernotisiv
 Csernek, vezi Cernahora
 Csertez, vezi Certeze
 Cseteczellie, vezi Cetățele
 Csettye, vezi Cetea,
 Csingava, vezi Cinagyijevo
 Csomokoz, vezi Ciumești
 Csora, vezi Cioara de Sus
 Csumalove, localitate în Transcarpatia, 237
 Cucerdea (MȘ), comună, 311
 Cucu (SM), sat, 384
 Cuișd (BH), sat, 241
 Curteni (MS), comună, 309, 311
 Curtiușeni (BH), comună, 111
 Cuța (SM), sat, 111
 Czikindal, vezi Țichindeal
 Czikindaly, vezi Țichindeal
 Czikkindaly, vezi Țichindeal
 Czkin Buli, vezi Țichindeal
- D
- Dăbâca (CJ), comună, 197, 314
 Dăișoara(BV), sat, 240, 305, 307
- Dal, vezi Deal
 Dănești (MM), comună, 113, 384
 Daniilu, protopop, 384
 Danilov, vezi Danilove, 237
 Danubius, vezi Dunăre, 136
 David, rege, 328
 De Camelis, Iosif, episcop, 234
 Deal (SB), sat, 294, 295, 379,
 Decamelis, vezi De Camellis,
 Deisore, vezi Dăișoara
 Demianovics, Alexio, protopop, 57
 Dendeleg, vezi Dindești
 Dengel, vezi Dindești
 Dengeles, vezi Dindești
 Desești (MM), comună, 209, 215
 Desko, Gabriel, vicar, 77
 Dessest, vezi Desești
 Deusore, vezi Dăișoara
 Deva (HD), municipiu, 202
 Dialu, vezi Deal
 Dialul, vezi Deal
 Dileu Vechi (MS), sat, 390
 Dindești (SM), sat, 111, 118, 412
 Diod-Varallya, vezi Stremț
 Diszent, vezi Desești
 Diszno Patak, vezi Valea Stejarului
 Dob, vezi Doba
 Doba (SM), comună, 117, 123
 Doboka, vezi Dăbâca,
 Dobos, localitate în Ungaria, 153, 155
 Dobra (HD), comună, 379
 Dobra, Petru, director, 252
 Dobras Apathi, vezi Apateu,
 Dobray, Ioan, comite, 333
 Dobu, vezi Doba
 Domahid, vezi Domănești
 Domănești (SM), sat, 111
 Dossoffteo, vezi Dosoftei, 208, 210, 211, 212, 215, 219, 227
 Dossoffthej, vezi Dosoftei
 Dragomir, Silviu, istoric, 5, 10, 13
 Dragomirești (MM), comună, 220
 Dragoș, Ioan, protopop, 342
 Dragu (SJ), comună, 203
 Dragomirest, vezi Dragomirești

Drăguș (BV), comună, 281, 282,
284, 286
Dragus, vezi Drăguș
Drahove, localitate în
Transcarpatia, 19, 63, 64, 66,
237
Drahovo, vezi Drahove
Drak, vezi Dragu
Dsulest, vezi Giulești
Dubranok, vezi Dubrinka
Dubrinka, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 105
Dubrivka, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 146
Dubrovka, vezi Dubrivka
Dultavicză, vezi Dumbrăvița
Dumbrava (SB), sat, 295, 297, 299
Dumbrăveni (SB), oraș, 309
Dumbrăvița (MM), comună, 113,
385
Dumbrăvițe, vezi Dumbrăvița
Dumbrovicză, vezi Dumbrăvița,
Duszine, vezi Dusina
Dusina, localitate în Transcarpatia,
Ucraina, 144
Dyulafalva, vezi Giulești

E

Eberdorff, vezi Dumbrăveni,
Ecsed, domeniul în Ungaria, 385
Edirne, localitate în Turcia, 6
Efes, oraș în Turcia, 86
Eger, oraș în Ungaria, 7, 14, 15, 17,
33, 45, 57, 60, 177, 178, 356, 357
Egri, vezi Eger
Emanueli Olsavszky, vezi
Olsavszky Michael Manuil
Encencs, localitate în Ungaria, 153
Ender, vezi Andrid
Endered, vezi Andrid
Episcopia Bihorului (BH), cartier al
municipiului Oradea, 375
Erdő Szád, vezi Ardușat
Erdőd, vezi Ardud
Erdődy, Gabrielis Antonius,
episcop, 57, 60
Erdőszád, vezi Ardușat

Erkenisz, vezi Voievozi
Estrai, vezi Istrău

F

Fabianháza, localitate în Ungaria,
412
Făgăraș (BV), municipiu, 5, 13, 17,
25, 27, 29, 31, 32, 34, 36, 40,
169, 191, 196, 200, 257, 273,
321, 328, 340, 344, 362, 363, 385
Fancikove, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 105, 147
Fancsika, vezi Fancikove
Fanosika, vezi Fancikove
Fântâna (BV), sat, 306
Fărcașa (MM), comună, 98, 112,
408
Farkas Aszo, vezi Fărcașa,
Farkasaszo, vezi Fărcașa,
Fehéregyház, vezi Biserica Albă,
Feir Falva, vezi Ferești
Fejer Egyház, vezi Albești
Fejer Egyháza, vezi Albești
Fejeregyszáz, vezi Biserica Albă
Fejéregyháza, vezi Albești
Fekete Arda, vezi Cernotisiv
Feketefalu, vezi Ocoliş
Feleag (MS), sat, 240, 308
Felegh, vezi Feleag
Feleki, vezi Feleag
Felsi Szupor, vezi Supuru de Sus
Felső Apsa, vezi Verhni Apsa
Felső Apsan, vezi Verhni Apsa
Felső Arpas, vezi Arpașu de Sus
Felső Banya, vezi Baia Sprie
Felső Boda, vezi Stâna
Felső Falu, vezi Negrești-Oaș
Felső Fernes, vezi Firiza
Felső Gyusso, vezi Vișeu de Sus
Felső Homorod, vezi Homorodu de
Sus
Felső Pian, vezi Pianu de Sus
Felső Pojan, vezi Poienii de Sus
Felső Porumbak, vezi Porumbacu
de Sus
Felső Sarad, vezi Siroke

- Felso Szombatfalva, vezi Sâmbăta de Sus
- Felső Ucse, vezi Ucea de Sus
- Felső Ujfalu, vezi Satu Nou de Sus
- Felso Veste, vezi Viștea de Sus
- Felso-Arpaș, vezi Arpașu de Sus
- Felső-Arpaș, vezi Arpașu de Sus
- Felső-Galda, vezi Galda de Sus
- Felső-Gesa, vezi Ghiajsa de Sus
- Felső-Gese, vezi Ghijasa de Sus
- Felső-Ucse, vezi Ucea de Sus
- Felvincz, vezi Unirea
- Ferdinyi, Franciscus, vicecomite, 386
- Ferest, vezi Ferești
- Ferești (MM), comună, 214
- Ferneziu (MM), comună, 114
- Firiza (MM), comună, 114
- Fischer, Ioseph, baron, 136
- Fitești, vezi Șișești
- Fofeld, vezi Fofeldea
- Fofeldea (SB), sat, 288, 289
- Fogaras, vezi Făgăraș
- Foglar, George, vicar general, 17, 45
- Földvár, vezi Războieni Cetate
- Forgács, Paul, conte și episcop, 375
- Forgács, Paulo, vezi Forgács Paul
- Francisc, împărat, 316
- G
- Gabor de Voilla, Servatius, nobil român, 330
- Gabor, protopop, 379
- Galacz, vezi Galați
- Galaczy, vezi Galați
- Galați (GL), municipiu, 240, 306, 307
- Galatiae, cetate antică în Anatolia Centrală, 328
- Galbor, vezi Calbor
- Galda de Jos, (AB), sat, 283, 292
- Galda de Sus (AB), comună, 292,
- Galten, vezi Galtiu
- Galtiu (AB), sat, 292
- Gavriletey, Ioan Pap, paroh, 386
- Gedeon, episcop, 288, 297
- Gelse, vezi Nyirgelse
- Gencs, vezi Ghenci
- Gencz, vezi Ghenci
- Georgius, protopop, 379
- Ghenci (SM), sat, 26, 111, 118, 412
- Gherla (CJ), municipiu, 265
- Gherța Mare (SM), sat, 106
- Gherța Mică (SM), comună, 106
- Ghijasa de Sus (SB), sat, 309
- Ghilvaci (SM), sat, 110, 119, 410
- Ghirișa (SM), sat, 110, 119
- Ghitta, Ovidiu, istoric, 7, 11, 14, 15
- Gilvacs, vezi Ghilvaci
- Gilvács, vezi Ghilvaci,
- Gioagiu (HD), oraș, 203, 254
- Girotothfalu, vezi Tăuții de Sus,
- Giulești (MM), comună, 207,
- Giungi (SM), sat, 110, 119
- Glod (MM), comună, 219
- Glodeni (MS), sat, 240
- Grădiște (AR), sat, 386
- Gradiste, vezi Grădiște
- Gred, vezi Grid
- Gregorius, meșter aurar, 56, 106, 112, 113, 129, 130, 167, 215, 225, 230
- Grid (BV), sat, 303, 304
- Grimaldi Giorgio, cardinal, 17
- Groși (MM), comună, 114, 384
- Gulovics, Basiliu, protopop, 57
- Gura Râului (SB), sat, 249, 281, 301
- Gura Văii (BV), sat, 304
- Gurareului, vezi Gura Râului
- Gyertan falu, vezi Cărpiniș
- Gyertyan Falu, vezi Cărpiniș
- Gyilove, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 172
- Gyogy, vezi Gioagiu
- Gyöndy, vezi Giungi
- Gyöngy, vezi Giungi
- Gyorkafalu, vazi Cărpiniș
- Győrő, vezi Ghirișa
- Gyulaffy, Ladislau, consilier aulic, 253
- Gyulaffy, Ladislau, conte, 360
- Gyulatelke, vezi Coasta, 315

Gyuleacs, vezi Ghilvacii
Gyura, protopop, 379
Gyuris, vezi Ghirișa

H

Hadasz, localitate în Ungaria, 153
Haller, Ioan, guvernator, 256
Hancovița, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 144
Hankovicze, vezi Hancovița
Hărnicești (MM), comună, 209
Harnitsa, vezi Hărnicești
Hârșeni (BV), sat, 303
Hattvan, vezi Hatvan
Hatvan, localitate în Ungaria, 134
Hejasfalva, vezi Vânători
Herszeny, Georgius, nobil român,
330
Herszenyi Popa, Ianos, nobil
român, 330
Hertzeni, vezi Hârșeni
Hetén, vezi Hetinya
Hetény, vezi Hoteni
Hetinya, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 106
Hideaga (MM), sat, 114
Hidegkut, vezi Fântâna
Hidegviz, vezi Călvasăr
Hidekut, vezi Hideaga
Hija, localitate în Transcarpatia,
Ucraina, 106
Hmilnik, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 106,
131, 149
Hodermarszky, Procopie, vicar al
Maramureșului, 217
Hodișa (SM), sat, 110
Holubine, localitate în
Transcarpatia, 143
Homorodu de Jos (SM), sat, 110
Homorodu de Mijloc (SM), sat,
110, 119
Homorodu de Sus (SM), comună
110, 410
Hortobágyfalva, vezi Cornățel
Hoten, vezi Hoteni
Hoteni (MM), sat, 207, 210

Hotpatak, vezi Breb
Hrușevo, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 19, 64,
66
Huedin (HD), municipiu, 196
Huklive, vezi Huklivii
Huklivii, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 142
Hungaria, vezi Ungaria
Hunyadini, vezi Huedin
Hurezu Mare (SM), sat, 110, 410
Huși (VS), oraș, 220
Huszt, oraș în Transcarpatia, 236

I

Iabomir, protopop, 379
Iacob, episcop, 220
Iánk, localitate în Ungaria, 387
Ianossi, vezi Kántorjánosi
Iapa (MM), sat, 230
Iași (IS), municipiu, 304, 305
Iass, vezi Iași
Iclandu Mare (MS), comună, 390
Iernot, district protopopesc, 311
Ieronim, episcop, 20, 80, 82
Ierusalim, vechea capitală a
regatului Iudaic, 22, 100
Iessu, vezi Iași
Ieud (MM), comună, 216
Igen Magyar, vezi Ighiu, 291
Igen-Patak, vezi Ighiu
Ighiu Vechi (SB), sat, 241, 288
Ighiu (AB), comună, 291
Ilba (MM), comună, 114
Ileni (BV), sat, 243
Ilia (MS), comună, 379
Ilie, vezi Ilia
Ilien, vezi Ilieni
Ilieni (BV), comună, 304
Ilimbav (SB), sat, 288, 289
Ilina, vezi Ileni
Ilinbak, vezi Ilimbav
Ilinița, localitate în Transcarpatia,
Ucraina, 105, 146
Illeshazy, Josephus, conte, 333
Illyeni, vezi Ilieni, 303
Ilnicze, vezi Ilinița

- Iloba, vezi Ilba
 Iloncze, vezi Ilinița
 Ilonka, vezi Lunca la Tisa,
 Imstecevo, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 18, 51,
 105, 134
 Imszticsie, vezi Imsticsevo
 Ioannes, protopop, 379, 380
 Ioanniciu, episcop, 214
 Iojib (SM), sat, 108, 117
 Ion, protopop, 379, 380
 Iorest, arhiepiscop, 221
 Iorga, N., istoric, 6, 10, 14
 Iosib, vezi Iojib
 Iosiphaz, vezi Iojib
 Irșava, localitate în Transcarpatia,
 Ucraina, 146
 Irsava, vezi Irșava
 Isaia, episcop, 20, 74, 79, 80
 Istrău (SM), sat, 111, 118
 Istro, vezi Istrău
 Isztro, vezi Istrău
 Ivacsko, vezi Necopoi
 Ivanfalva, vezi Ighișu Vechi
 Ivánfalva, vezi Ighișu Vechi
 Iza, district, 21, 90
- J**
- Jod, vezi Ieud
 Joseph, împărat, 380
- K**
- Kabala Patok, vezi Iapa
 Kacsulata, vezi Căciulata
 Kajani, Sylvester, vezi Kaliani
 Silvestru
 Kakova, vezi Dumbrava
 Kalenik, vezi Kalinik
 Kaliani, Silvestru, călugăr, 316
 Kalinest, vezi Călinești
 Kalinik, episcop, 298
 Kántorjánosi, localitate în Ungaria,
 153
 Kanya Haz vezi Călinești-Oaș
 Kapalna, vezi Căpâlna
- Kapasneve, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 237
 Kapasov, vezi Kapasneve, 237
 Kaperne, vezi Chirpăr
 Kaplani, vezi Căpleni
 Kaplonyi, vezi Căpleni
 Kaplyan, vezi Căpleni
 Kapolna, vezi Căpâlna
 Karacin, vezi Caracin
 Karacsfalva, vezi Caracin
 Karaszo, vezi Cărășeu
 Karatsfalva, vezi Crăciunești
 Karoli, vezi Carei
 Karolini, vezi Carei
 Károly, Alexandru, conte, 8, 17,
 23, 30, 44, 126, 127, 290
 Károlyi, Francisc, conte, 8, 30, 36,
 279, 389, 403
 Kassa, vezi Kosice
 Katona Város, vezi Olosig
 Kedye, vezi Chegea
 Kegye, vezi Chegea
 Kelemen, Emeric, abate, 251
 Kereczke, vezi Kereki,
 Kereki, localitate în Ungaria, 233
 Keresztur, scaun, 154, 308
 Kerva, vezi Kriva
 Kiev, capitala Ucrainei, 20, 22, 70,
 83, 99
 Kira, protopop, 379
 Kiraleu, vezi Chirileu
 Kiraly Haz, vezi Korolevo
 Kiralyfalva, vezi Crăiești,
 Királyhalma, vezi Crihalma
 Kis Banya, vezi Chiuzbaia
 Kis Berivojen, vezi Berivoii Mici
 Kis Bisko, vezi Bocicoel
 Kis Majteny, vezi Moftinu Mic
 Kis Majtin, vezi Moftinu Mic
 Kis Vajda, vezi Voievodenii Mici
 Kis Vajdafalva, vezi Voievodenii de
 Jos
 Kis-Beresna, vezi Berezna
 Kisfalu, vezi Micești
 Kis-Kopány, vezi Mala Kopania
 Kiss Gercz, vezi Gherța Mică
 Kiss Kopanj, vezi Mala Kopania

- Kiss Tarna, vezi Hija
 Kisztrens, vezi Ostrov
 Klain, vezi Klein, Innohentie Micu
 Klein, Innohentie Micu, episcop, 5, 9, 13, 22, 25, 29, 31, 32, 33, 51, 95, 96, 169, 192, 213, 257, 273, 277, 293, 321, 328, 329, 334, 335, 340, 343, 354, 364
 Köhalom, scaun, 306
 Kokoni, Ladislau, protopop, 287
 Kökönyes, vezi Porumbesti
 Kökülövar, vezi Cetatea de Baltă
 Kolbovce, localitate în Slovacia, 147
 Kolen, vezi Colun
 Kollowrath-Krakovsky, Ferdinand Alois, conte, 131, 352, 361, 363
 Komlos, vezi Comlăușa,
 Komlos, vezi Hmilnik,
 Komorzan, vezi Cămărzana
 Kopan, vezi Mala Kopania
 Kopanszky, Gregoriu, protopop, 57
 Kopecsel, vezi Copăcel
 Koracsfalva, vezi Karacin
 Korbi, vezi Corbi,
 Kornest, vezi Cornești
 Korniczal, vezi Cornățel
 Kornis, Gabriel, notar, 381
 Koroii, vezi Coroi
 Korolevo, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 106
 Kosice, oraș în Slovacia, 24, 25, 27, 28, 150, 173, 189, 251
 Kostrinska Rostoka, localitate în Transcarpatia, 142, 146
 Kotor, Geruntius, vezi Kotore, Gherontie,
 Kotore, Gherontie, călugăr, 316, 317
 Kovacs, Meletie, vezi Kovács, Meletie
 Kovács, Meletie, episcop, 35, 36, 78, 374, 372, 374, 375, 382, 389
 Kovacs, Meletio, vezi Kovács, Meletie
 Kóvár, vezi Chioar
 Kovats, Meletius, vezi Kovács, Meletie
 Kövesd, vezi Kolbovce,
 Kövezd, vezi Cuieșd
 Kozák, Basilius, paroh și protopop, 90, 162
 Közép Homorod, vezi Homorodu de Mijloc
 Kozepso Gyisso, vezi Vișeu de Mijloc
 Kozma, Pál, donator, 17, 41, 42
 Kozma, Ioanne, protopop, 42, 57, 60
 Krajova, vezi Craiova
 Krako, vezi Cricău,
 Krasnobrod, vezi, Krásny Brid, localitate în Slovacia, 18, 51, 129
 Kraszna, vezi Crasna
 Krasznobrod, vezi Krásny Brid
 Kriva, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 106
 Kucserde, vezi Cucerdea,
 Kuczi, vezi Cucu,
 Kükülövár, vezi Cetatea de Baltă,
 Kulczinsky, Ignatio, călugăr, 325
 Kupsa, Danielis, protopop, 113
 Kurimszky, Andrea, protopop, 57
 Kürtölös, vezi Curtuiușeni
 Kusnița, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 231
 Kusznicza, vezi Kusnița
 Küzbanya vezi Chiuzbaia
- L
- Laborsk, district, 389
 Lacz Falu, vezi Șișești
 Ladislaus, protopop, 379
 Lanchremi, vezi Lancrem
 Lancrem (AB), comună, 294, 296
 Lancrem, vezi Lancrem
 Lapos Bana, vezi Băița
 Lapos Banya, vezi Băița
 Lapos, vezi Lăpuș
 Lăpuș (MM), comună, 114, 203, 379
 Lapus, vezi Lăpuș

- Lăpușel (MM), comună, 411
 Latirka, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142
 Laturki, vezi Latirka
 Lauki, vezi Lavki
 Lavki, ocalitate în Transcarpatia, Ucraina, 129
 Lavra Pecersca, mănăstire în Kiev, 22, 99
 Laz (AB), sat, 295, 297
 Lazu, vezi Laz
 Lazul, vezi Laz
 Lechința (SM), sat, 390
 Lekincze, vezi Lechința
 Lenarfalva, vezi Recea
 Leontiets, arhimandrit, 380
 Leopold I, împărat, 19, 63, 380
 Liczki, Nikodemus, maestru constructor, 24, 144
 Lipău (SM), sat, 98, 112, 390
 Lipou, vezi Lipău
 Lipov, vezi Lipău
 Lipoveni, cartier al orașului Alba Iulia, 293
 Lippo, vezi Lipău
 Lisa (BV), sat, 290
 Lisicseve, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 234
 Lisza, vezi Lisa
 Liszeczke, vezi Lisicseve
 Livada (SM), oraș, 108, 117
 Loman(AB), sat, 294
 Longoda, vezi Dăișoara
 Longudaz, vezi Dăișoara
 Lonka, vezi Luh
 Lophay, vezi Cuța, 111
 Loza, localitate în Transcarpatia, 146
 Lucskay, Mihail, istoric, 7, 11, 14
 Luca, vezi Luța
 Ludișor (BV), sat, 289, 290
 Ludisor, vezi Ludișor
 Ludus, vezi Luduș, 311
 Luh, localitate în Transcarpatia, 164, 166
 Luka, vezi Luța, 304
 Lukov, vezi Lokove, 146
 Lukove, localitate în Transcarpatia, 105
 Luman, vezi Loman
 Lunca la Tisa (MM), comună, 228
 Luța (BV), sat, 290
 Lvov, oraș în Ucraina, 20, 70
- M**
- Mada , localitate în Ungaria, 153
 Mădăras (SM), sat, 119
 Madarasz, vezi Mădăras
 Madasz, vezi Mădăras, 110
 Made, vezi Mada
 Măeruș, vezi Măriuş
 Majer, Gregorius, vezi Maior, Grigorie
 Magyar-Egeres, vezi Aghiriș
 Magyar Szakos, vezi Rătești
 Magyarkokos, vezi Unguraș
 Magyaros, vezi Măriuş
 Magyorosfalu, vezi Măriuş
 Maholányi, Ladislaus, jude nobiliar, 345
 Măieruș (BV), comună, 385
 Mainardi, Hyeronimi, tipograf, 325
 Maior, Grigore, călugăr, 22, 30, 95, 316
 Majoreni, vezi Maier, 293
 Mala Kopania, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105, 147
 Mălâncrav (SB), comună, 308
 Malii Bereznii, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 21, 91
 Mănăștiur, vezi Merișor
 Mândra (BV), sat, 305
 Many, de Also Komana, Iannos, nobil român, 330
 Many, protopop, 378, 390
 Maramureș, comitat, 5, 7, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 33, 40, 53, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 85, 90, 91, 103, 159, 163, 206, 357
 Maras Varadgya, vezi Vărădia
 Mardsina, vezi Mărgineni
 Mărgineni (BV), sat, 304, 305
 Maria Pocs, vezi Mariápócs

- Maria Pócs, vezi Máriapócs
 Maria Terezia, împărăteasă, 6, 7
 Mariaffi, David, vezi Marianffi,
 David, de Mara
 Marianffi, David, de Mara, comite
 suprem, 30, 314, 331
 Máriapócs, localitate în Ungaria, 8,
 15, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 32, 33,
 35, 36, 37, 94, 95, 144, 145, 150,
 152, 168, 169, 173, 188, 194, 195,
 196, 204, 237, 281, 336, 345, 347,
 349, 352, 355
 Măriuș (SM), sat, 98
 Martinszka, vezi Mala Martinka,
 143
 Marusiu, vezi Mureș
 Marusium, vezi Mureș
 Matei, preot, 20, 37, 79
 Matei, protopop, 402
 Mateiaș (BV), comună, 306, 308
 Mattefalva, vezi Mateiaș
 Mattheifalva, vezi Mateiaș,
 Mattyfalva, vezi Matyieve,
 Matyfalva, vezi Matyieve,
 Matyieve, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 105, 147
 Medgyes, vezi Mediaș
 Mediae Absae, vezi Apșa de Mijloc
 Mediaș (SB), municipiu, 196, 200,
 201, 310
 Medieșu Aurit (SM), comună, 23,
 105, 108, 409
 Méhés, János, donator, 23, 125
 Mendra, vezi Mândra
 Merișor (MM), comună, 114, 385
 Merk, localitate în Ungaria, 412
 Mesentea (AB), sat, 292
 Meső Turicz, vezi Turia Poliana
 Metes, vezi Metiș
 Metiș (SB), sat, 291
 Mező-Bánd, vezi Bánd
 Micești (AB), sat, 291
 Michaëlis Manuëlis Olsavszki, vezi
 Olsavszky, Michael Manuil,
 Michalovce, localitate în Slovacia,
 404
 Mihăileni (SB), comună, 243
 Mihályfalva, vezi Boarta
 Mihályi, I., istoric, 65, 66
 Mikes, István, comite suprem, 241
 Mikloși, Simion, preot și protopop,
 22, 96
 Mindszen, vezi Mesentea
 Mirk, vezi Merk
 Miron, Greta-Monica, istoric, 5, 10,
 13
 Mocira (MM), sat, 384
 Mociră, vezi Mocira
 Moftinu Mic (SM), comună, 111,
 412
 Moha, vezi Mohu
 Mohu (SB), sat, 240, 306, 307
 Moisei (MM), comună, 223
 Mojse, vezi Moisei
 Moldova, zonă geografică a
 Românei, 126, 127, 132, 149,
 209, 212, 214, 216, 217, 219,
 220, 221, 222, 223, 224, 225,
 228, 230, 278, 279, 285, 286,
 288, 289, 292, 297, 299, 312
 Moldavia, vezi Moldova,
 Mone, Ionas, nobil român, 330
 Mone, Samuel, nobil român, 330
 Monostor, vezi Merișor
 Mora Borsa, localitate dispărută, 98
 Moșna (SB), sat, 310
 Motok de Szeliste, Alexander,
 nobil român, 330
 Mukacevo, oraș în Ucraina, 3, 5, 6,
 7, 8, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21,
 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30,
 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 44,
 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 56, 61,
 62, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 81,
 83, 85, 86, 88, 90, 91, 92, 94, 95,
 96, 101, 120, 125, 126, 127, 128,
 141, 144, 150, 156, 157, 159,
 162, 163, 168, 169, 170, 173,
 174, 175, 176, 178, 179, 182,
 184, 189, 191, 194, 195, 205,
 206, 233, 234, 238, 244, 245,
 248, 251, 252, 254, 256, 277,
 280, 281, 316, 318, 319, 320,
 329, 332, 333, 334, 336, 337,

339, 340, 345, 348, 354, 357,
358, 360, 363, 368

Munkacs, vezi Mukacevo
Munkács, vezi Mukacevo
Munkacsini, vezi Mukacevo
Mureș, râu, 201, 203, 331
Musna, vezi Moșna
Myszticze, vezi Imsticeve,

N

Nagy Banya, vezi Baia Mare
Nagy Banye, vezi Baia Mare
Nagy Cikarlo, vezi Cicârlău
Nagy Gercz, vezi Gherța Mare
Nagy Karoly, vezi Carei,
Nagy Mihály, vezi Michalovce
Nagy Peleske, vezi Peleșu Mare
Nagy Peleskei, vezi Peleșu Mare
Nagy Sing, scaun, 306
Nagy Singh, vezi Șinca Mare
Nagy Szöllös, vezi Vinogradiv
Nagy-Dilei, vezi Dileu Vechi
Nagy-Ikland, vezi Iclandu Mare
Nand Falu, vezi Hurezu Mare
Nanto, vezi Hurezu Mare
Napkor, localitate în Ungaria, 153
Năsăud (BN), municipiu, 379
Naseud, vezi Năsăud
Necopoi (SM), sat, 110, 119
Negreaiu, vezi Negreia
Negreia (MM), sat, 113, 384
Negreie, vezi Negreia
Negres, vezi Negrești-Oaș
Negrești-Oaș (SM), oraș, 27, 108,
193, 411
Nekopoj, vezi Necopoi
Nelipine, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 143
Németh Szatthmar, vezi Satu Mare
Neofit Cretanul, episcop, 284
Neophit, vezi Neofit Cretanul
Netolt, vezi Gura Văii
Nicolae, protopop, 8, 18, 24, 30,
31, 34, 46, 52, 95, 156, 170, 335,
366
Nicolaus, protopop, 378, 379
Nicula Patak, vezi Văleni

Nigrefalu, vezi Negreia
Nijni Vorota, oraș în Transcarpatia,
Ucraina, 142
Nilipine, vezi Nelipine
Nireș (CJ), sat, 379
Niyres falu, vezi Bulgari
Noroieni (SM), sat, 117
Nou Român (SB), sat, 241
Novo Grod, vezi Novgorod
Novgorod, localitate în Rusia, 325
Nucet (BH), oraș, 242
Nyirbátor, localitate în Ungaria,
204
Nyirgelse, localitate în Ungaria,
155

O

Oaș, zonă în județul Satu Mare, 23,
105
Ocna Șugatag (MM), comună, 73,
175, 176, 182, 191, 208,
Ocoliş (MM), sat, 114
Odoreu (SM), comună, 108
Odorhei, vezi Someș Odorhei
Ohaba (BV), sat, 305
Okna Raho, vezi Rahiv
Olach Hodos, vezi Hodișa
Olah Györös, vezi Ghirișa
Olah Kekes, vezi Chechiș
Olah Megyes, vezi Medișa, 119
Olahhodos, vezi Hodișa, 392
Oláhújfalú, vezi Nou Român
Olosig (BH), comună, 386
Olsavsky, vezi Olsavszky Michael,
Manuil,
Olsavszky, Andrei, administrator,
372
Olsavszky, Manuel, vezi
Olsavszky, Michael, Manuil,
Olsavszky, Michaël, vezi
Olsavszky Michael Manuil, ,
Olsavszky, Mihail Manuel vezi
Olsavszky, Mihail Manuil,
Olsavszky, Mihail Manuil, 6, 7, 8,
11, 14, 15, 21, 25, 27, 28, 29, 30,
31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 91,
135, 162, 163, 168, 169, 174, 189,

- 190, 194, 207, 208, 209, 232, 238, 245, 248, 249, 251, 252, 253, 254, 256, 257, 277, 280, 281, 313, 314, 319, 329, 313, 332, 334, 344, 345, 347, 348, 352, 354, 355, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 366, 367, 368, 369
- Olsavszky, Simeon, episcop, 6, 14, 18, 52, 54, 85
- Olsavszky, Simion Ștefan, episcop, 19, 20, 69, 70, 72
- Olsay, Michaël, protopop, 57, 60
- Olteț (BV), comună, , 281, 282, 284,286
- Ombok, vezi Ambud
- Omcocz, vezi Amați
- Oncești (MM) comună, 215
- Onok, localitate în Transcarpatia, 147
- Ontsest, vezi Oncești
- Oprea - Cârțișoara (SB), sat, 286
- Opre-Kirczisore, vezi Oprea-Cârțișoara
- Oradea (BH), municipiu, 20, 35, 36, 79, 210
- Orăștie (HD), municipiu, 393
- Orbán, Alexius, baron, 256
- Orlat (SB), comună, 249, 301
- Ormeniș (BV), sat, 379
- Őrminasz, vezi Ormeniș
- Orminszeck, vezi Armeni
- Orosz Falu, vezi Rus
- Oroszfalu, vezi Rușeni
- P
- Păclișa (AB), sat, 292
- Păcurariu, Mircea, istoric, 5, 10, 13
- Pacza falu, vezi Chilia,
- Paczafalu, vezi Chilia,
- Palcza, vezi Pálca
- Palczafalva, vezi Chilia,
- Pall, Francisc, istoric, 5, 9, 13
- Paloș (BV), sat, 240, 305, 307
- Palos, vezi Paloș,
- Pálos, vezi Paloș
- Pálca, localitate în Ungaria, 153
- Pap Biko, vezi Bicău
- Pap, Servatius, nobil român, 330
- Pap, Simeon, protopop, 112
- Papp, Nicolaus, protopop, 322
- Papp, Samuel, franciscan, 362
- Parlagh, vezi Prilog,
- Partenie, patriarh, 22, 100
- Pasika, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
- Paskul, protopop, 379
- Passaviae, vezi Passau,
- Paszika, vezi Pasika,
- Pataki, Ioan, episcop, 284
- Pataki, vezi Sárospatak,
- Pazin, Gedeon, călugăr, 129
- Pecs, localitate în Ungaria, 26, 179
- Pehm, Andrea, consilier imperial, 371
- Pekni-haz, vezi Petneháza,
- Pekni-Haz, vezi Petneháza,
- Peleskie, vezi Peleșu Mare,
- Peleșu Mare (SM), sat, 30, 108, 117, 317, 318, 319
- Peleszcs, vezi Peleșu Mare,
- Perehresnii, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142
- Perehreszna, vezi Perehresnii,
- Perii Maramureșului, vezi Hrușevo,
- Pete, vezi Petea
- Petea (SM), sat, 117
- Pețelca (AB), sat, 292
- Petneháza, localitate în Ungaria, 153
- Petre, preot, 123, 384
- Petrova (MM), comună, 227
- Petruccz, protopop, 342
- Petrus, protopop, 379, 380
- Petrusiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142
- Petruszov, vezi Petrusiv
- Pianu de Jos (AB), comună, 294, 298
- Pianu de Sus (AB), sat, 297
- Piczelka, vezi Pețelca,
- Pidpolozia, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142

- Pidvinogradiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 147
- Pintye, Petre, protopop, 114
- Pișcari (SM), sat, 110, 119
- Piskar, vezi Pișcari,
- Piskarkos, vezi Pișcari
- Piskaros, vezi Pișcari
- Plateea, veche episcopie canonică 17, 46
- Pobicău, vezi Bicău,
- Pócspetri, localitate în Ungaria, 153
- Pócs, vezi Máriapócs
- Pocsini, vezi Máriapócs
- Pocs-Petri, vezi Pócspetri
- Poiana Mărului (BV), sat, 290, 305
- Poienii de Jos (BH), comună, 293
- Poienii de Sus (BH), sat, 293
- Poienile de sub Munte (MM), sat, 224
- Poienile Glodului (MM), comună, 217
- Poienița (SB), sat, 305, 307
- Pojana, vezi Poiana Mărului
- Pojorta (BV), comună, 290
- Poklos, vezi Păclișa
- Polianska Huta, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
- Polonia, țară, 134, 325, 339, 378, 400
- Polyana, vezi Polianska Huta
- Pomi (SM), comună, 98, 112, 385, 408
- Pomni, vezi Pomi
- Ponor (AB), sat, 292
- Pop, Simion, preot, 123
- Popa, Laszlo, protopop, 241
- Poplaca (SB), sat, 249, 299
- Poplaka, vezi Poplaca
- Popovici, Andrei, jude comitatens, 25, 159
- Porcest, vezi Turnu Roșu
- Porosko, vezi Poroskove
- Poroskove, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
- Portelek, vezi Portița
- Portița (SM), sat, 111, 118
- Porumbacu (SB), comună, 281, 282, 285, 286
- Porumbacu de Jos (SB), sat, 282, 285
- Porumbacu de Sus (SB), sat, 282, 286
- Porumbak, vezi Porumbacu
- Porumbak, vezi Porumbacu de Jos,
- Porumbak, vezi Porumbacu de Sus,
- Porumbăști (SM), comună, 106
- Posoni, vezi Bratislava
- Posorita, vezi Pojorta
- Potău (SM), sat, 108, 117
- Potohaz, vezi Potău
- Premisl, oraș în Polonia, 20, 80, 82
- Prilog (SM), sat, 108
- Prodan, D., istoric, 5, 6, 9, 10, 13, 14
- Prokopius, protopop, 379
- Passau, localitate în Germania, 327
- Pudpolosz, vezi Pidpolozia
- Püspök, vezi Episcopia Bihorului, 375
- Puszta Telek, vezi Bontăieni
- Pusztafalu, vezi Bontăieni
- R
- Racova (SM), sat, 410
- Răchita (AB), sat, 294, 295, 297
- Racovița (SB), comună, 246, 299
- Racșa (SM), comună, 108
- Racz, Demetrius, donator, 389
- Rădăuți (SV), oraș, 285, 292
- Radovics, Caspar, membru al consiliului locumtențial, 22, 102, 103
- Răhău (AB), sat, 294
- Rahiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 229, 297
- Rakamaz, localitate în Ungaria, 155
- Rakas Terebes, vezi Racova
- Rakomosz, vezi Rakamaz
- Rakosiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105
- Rakosz, vezi Rakosiv

- Rakoveczky, Theodoro, protopop, 57
- Raksa, vezi Racşa
- Râm, vezi Roma
- Râmeţ (AB), comună, 231
- Râmnicu Vâlcea (VL), municipiu, 298, 299, 300, 301, 302
- Rapoti, Ferencz, vicecomite, 240
- Răşinari (SB), comună, 395
- Rasinori, vezi Răşinari
- Răteşti (SM), sat, 110, 119
- Răuşor (BV), sat, 304
- Războieni Cetate, localitate înglobată oraşului Ocna Mureş, 246, 256, 287
- Rece, vezi Recea
- Recea (MM), comună, 114 304, 395
- Recse Vajda, vezi Recea
- Redeucz, vezi Rădăuţi
- Redeucz, vezi Rădăuţi
- Rednik, Alexandru, călugăr, 316
- Reheu, vezi Răhău
- Rekita, vezi Răchita
- Remete Mező, vezi Pomi
- Remete Mező, vezi Pomi,
- Remete, vezi Râmeţ
- Remete-Mező, vezi Pomi
- Rente Homorod, vezi Homorodu de Mijloc
- Resighea (SM), sat, 111, 118
- Reszeg, vezi Resighea
- Résztelek, vezi Tătăreşti
- Réten, vezi Retişu
- Retişu (BV), sat, 240, 306
- Retten, vezi Retişu
- Ribnik, vezi Râmnicu Vâlcea
- Riheu, vezi Răhău
- Rimanovszky, Anton, agent episcopal, 28, 244
- Rokytov, localitate în Slovacia, 402
- Roma, capitala Italiei, 5, 9, 13, 22, 23, 27, 29, 31, 37, 73, 77, 87, 95, 101, 103, 191, 192, 257, 273, 321, 328, 395
- Roman (NT), municipiu, 220
- România, ţară, 1, 5
- Rosa, vezi Rozavlea
- Rosiska, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 228
- Roşiori (SM) sat, 98, 112, 395
- Roskovce, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
- Roszki, vezi Roskovce
- Rosztok, vezi Kostrinska Rostoka
- Roszuska, vezi Rosiska
- Rousor, vezi Răuşor
- Rovné, localitate în Slovacia, 17, 39
- Rozavlea (MM), comună, 218
- Rozavlian, vezi Rozavlea
- Rucăr (BV), comună, 240, 282, 287, 288
- Rukar, vezi Rucăr
- Ruker, vezi Rucăr
- Rupe, scaun, 307
- Rus (MM), sat, 113, 384
- Ruscova (MM), comună, 226
- Ruşeni (SM), sat, 110, 118, 119
- Rusi, vezi Rus
- Ruskova, vezi Ruscova
- Ruszfalva, vezi Ruşeni
- Ruszkova Poljana, vezi Poienile de sub Munte
- S
- Sadany, vezi Sătmărel
- Sadu (SB), comună, 246, 257, 277, 302, 321, 380
- Sâi (SM), sat, 112, 385
- Săcădate (SB), sat, 246
- Sajo Poljana, vezi Poienile Glodului
- Sajo, vezi Şieu
- Salank, vezi Salanki,
- Salanki, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 147
- Sáldorff, vezi Mihăileni
- Sălişte (SB), oraş, 221, 249
- Sâmbăta (BV), comună, 18, 49
- Sâmbăta de Jos (BV), sat, 290
- Sâmbăta de Sus (BV), sat, 290
- Sambor, oraş în Ucraina, 20, 80, 82
- Samuel, protopop, 380
- Samusio, vezi Someş

- Sandali, Andrea, protopop, 57
 Sandor falu, vezi Șandra
 Sandorfalu, vezi Șindrești
 Sandorfalva, vezi Șandra
 Șandra (SM), sat, 110, 410
 Sanislău (SM), comună, 111, 118
 Sânmiclăuș (SM), sat, 111, 118
 Sântimbru (AB), comună, 292
 Santorfalva, vezi Alexandrivka
 Săpânța (MM), comună, 25, 159, 230
 Sar, vezi Noroieni
 Sarai Visarion, ieromonah, 377
 Sarai, Visarion, călugăr, 5, 6, 10, 13
 Saraj, vezi Noroieni
 Sărata, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 282, 286
 Sărăuad (SM), cartier al orașului Tășnad, 95
 Sârbi, (MM), sat, 385
 Șard (AB), comună, 291
 Sardu, vazi Șard
 Sarkaicze, vezi Șercăița
 Sarköz Ujhlak, vezi Livada
 Sárkoz Ujhlak, vezi Livada
 Sárospatak, localitate în Ungaria, 195
 Soroșu de pe Târnavă (SB), sat, 309
 Sárpatak, vezi Glodeni
 Săsăuș (SB), sat, 287
 Săsciori (AB), comună, 222, 295, 296, 298, 304
 Săsciori (BV), sat, 304
 Sasfar, vezi Sasove
 Sasove, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 105, 106, 147
 Sasvár, vezi Sasove
 Sathmar, vezi Satu Mare
 Sătmărel (SM), cartier al orașului Satu Mare, 108, 409
 Satu Mare (SM), municipiu, 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 16, 21, 23, 26, 33, 36, 85, 89, 95, 97, 108, 115, 122, 123, 126, 136, 176, 177, 178, 181, 183, 184, 196, 357, 383, 409, 413
 Satu Nou de Jos (MM), comună, 89, 98, 112, 114, 148, 194, 287, 288, 384
 Satu Nou de Sus (MM), comună, 114, 384
 Satu Nou de Gios, vezi Satu Nou de Jos
 Satulu Nou de Sus, vezi Satu Nou de Sus
 Schönborn, Karl Fridrich, episcop, 18, 47
 Scoreiu (SB), sat, 284, 286
 Sebeș (AB), municipiu, 246, 293, 294, 297, 305, 380
 Sebes, vezi Sebeș
 Sebeșel (AB), sat, 295, 297, 298
 Sebessel, vezi Sebeșel,
 Seges Var, scaun, 308
 Seini (MM), oraș, 108, 123, 409
 Semak, Ioan, preot, 21, 85
 Serbfalu, vezi Sârbi, 213
 Șercăița (BV), sat, 303, 304
 Șeptițkii, Atanasie, arhiepiscop și mitropolit, 20, 70
 Sianok, oraș în Ucraina, 20, 80, 82
 Sibiu (SB), municipiu, 5, 6, 10, 13, 14, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 195, 198, 199, 245, 248, 249, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 277, 278, 319, 320, 329, 344, 346, 347, 348, 351, 352, 352, 353, 355, 358, 359, 360, 364, 366, 367
 Șieu, (MM), sat, 216
 Sighet, vezi Sighetu Marmației
 Sighetu Marmației (MM), municipiu, 6, 14, 19, 25, 26, 27, 37, 63, 64, 65, 66, 66, 67, 98, 170, 172, 175, 176, 182, 183, 189
 Siiu Varole, vezi Seini
 Siiu, vezi Sâi
 Simer, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
 Simerki, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
 Șimleu Slivaniei (SJ), oraș, 197
 Șinca (BV), comună, 304

- Șinca Mare (BV), sat, 304, 305
 Șindrești (MM), sat, 113
 Sinka, vezi Șinca
 Sirbi, vezi Sârbi
 Siroke, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 147
 Șișești (MM), comună, 113
 Skorej, vezi Socorei
 Skripka, Ioanichie, ieromonah, 393
 Slătioara, (MM), sat, 217
 Slovacia, țară, 1, 5, 17, 39
 Slovenské Nové Mesto, localitate în Slovacia, 396
 Socond (SM), comună, 110
 Socorei (SB), sat, 282
 Solduba (SM), sat, 23, 110, 126, 127
 Solduba (SM), sat
 Someș, râu, 203
 Someș Odorhei (SJ), comună, 197, 203
 Someșeni (SM), sat, 108
 Someșeni (SM), sat, 123
 Somlyai, János, negustor, 177, 179
 Somlyai, Mihály, negustor, 177, 179
 Somlyo, vezi Șimleu Silvaniei
 Somoștealeg, vezi Someșeni
 Sondafalva, vezi Șindrești
 Soros, vezi Sorușa
 Sorușa (SJ), localitate înglobată în satul Mălădia, 308
 Sovata (MS), oraș, 379
 Stâna (SM), sat, 397
 Stancsul, protopop, 378
 Stancz, Gheorghe, preot, 126
 Stejereni (MS), sat, 308
 Stoe, protopop, 380
 Stoica, Ioan, vicar, 18, 19, 54, 63, 64, 66, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 220, 223
 Stoika, Ioan, vezi Stoica, Ioan
 Strâmtura, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 215
 Stremț, (AB), comună, 292
 Stretzia-Kerczisoare, vezi Cârțișoara, 283
 Stropkov, district, 24, 141
 Suburbium Megyesiense, vezi Mediaș
 Sugatag, vezi Ocna Șugatag
 Sugatagh, vezi Ocna Șugatag
 Superioris Absae, vezi Verhni Apsa
 Supuru de Sus (SM), comună, 110
 Șurdești (MM), sat, 118, 384
 Surdești, vezi Șurdești, 397
 Surduk, vezi Strâmtura
 Surgyefalu, vezi Șurdești
 Suskove, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
 Svaliava, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 143
 Svidnik, localitate în Slovacia, 17, 46
 Szabalcs, vezi Szabolcs,
 Szaben, vezi Sebeș
 Szabolcs, localitate în Ungaria, 5, 7, 13, 15, 24, 33, 125, 126, 152, 153, 357, 397
 Szad, vezi Sadu,
 Szakadath, vezi Săcădate
 Szakalos Bikaj, vezi Crucișor,
 Szakalos Biko, vezi Crucișor,
 Szakasz, vezi Rătești
 Szamos Ujvar, vezi Gherla
 Szaniszlai, vezi Sanislău,
 Szaniszlaj, vezi Sanislău,
 Szaplancza, vezi Săpânța,
 Szarata, vezi Sărata,
 Szasz Pijan, vezi Pianu de Jos
 Szász Sáros, vezi Saroșu de pe Târnavă,
 Szaszfalva, vezi Sasove,
 Szaszhuz, vezi Săsăuș,
 Szaszmiros, vezi Nireș,
 Szasz-Pian, vezi Pianu de Jos,
 Szasz-Sebes, vezi Sebeș,
 Szathmár Némethi, vezi Satu Mare,
 Szathmarini, vezi Satu Mare,
 Sztamári, vezi Satu Mare,
 Szatthmar Nemethi, vezi Satu Mare, 183

- Szatthmar, vezi Satu Mare,
 Szebessel, vezi Sebeșel,
 Szellistie, vezi Săliște,
 Szellyste, vezi Săliște,
 Szemer, vezi Simer
 Szent Jánoshegye, vezi Nucet,
 Szent Miklos, vezi Sânmiclăuș,
 Szent Miklos, vezi Sânmiclăuș,
 Szent Wesszöd, vezi Veseud,
 Szent-Imre, vezi Sântimbru,
 Szerkaicza, vezi Șercăița,
 Szescsoru, vezi Săscior,
 Szeszcsori, vezi Săsciori,
 Szetsely, vezi Săcel,
 Szigeth, vezi Sighetu Marmației,
 Szigheth, vezi Sighetu Marmației,
 Szilcze, localitate în Transcarpatia,
 146
 Szimir, vezi Simerki,
 Sziny Varalye, vezi Seini,
 Szinyir Varallya, vezi Seini,
 Szival, vezi Sâi,
 Szkorej, vezi Scoreiu,
 Szlatinka, vezi Slătioara,
 Szokirnicze, vezi Sokirnița, 237
 Sokirnița, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 237
 Szokond, vezi Socond,
 Szoldobagy, vezi Solduba,
 Szolnok Interiori, vezi Solnocu din
 Lăuntru
 Solnocu din Lăuntru, comitat, 314
 Szolnok Mediocri, vezi Solnocu de
 Mijloc
 Solnocu de Mijloc, comitat, 314
 Szőlös Vegh Ardo, vezi
 Pidvinogradiv
 Szölös, vezi Vinogradiv
 Szolve, vezi Svaliava, 143
 Szomos Telek, vezi Someșeni,
 Szovaros, vezi Orăștie
 Szovata, vezi Sovata,
 Szasztior, vezi Săscior,
 Sztreuczu, vezi Stremț,
 Sztreze-Kirczissore vezi Cârțișoara
 Sztrimbul de Vad, Ioannes, nobil
 român, 330
 Sztroina, district, 142, 143
 Szuskovi vezi Suskove, 143
 Szuszmeny, Ioannes, nobil român,
 330
 T
 Tălmăcel (SB), sat, 246, 298
 Tămae, vezi Tămaia
 Tămaia (MM), comună, 98, 112,
 385, 409
 Tamaje, vezi Tămaia
 Tamanj, vezi Tămaia,
 Tanasie, protopop, 370
 Taraczko, vezi Teresva, 231
 Tarasovici, episcop, 211, 233
 Tarasovits, vezi Tarasovici, 211
 TaraszkoVICZ, vezi Tarasovici
 Tărtăria (AB), comună, 296
 Tartaria, vezi Tărtăria
 Tatar, Michaël, protopop, 108, 132
 Tătărești (SM), comună, 110, 410
 Tataresti, vezi Tătărești
 Tăuții de Sus (MM), comună, 98,
 113, 112
 Teiuș (AB), oraș, 203, 292
 Teke Haz, vezi Tekove
 Tekove, localitate în Transcarpatia,
 Ucraina, 106
 Telmechsel, vezi Tălmăcel
 Teodorovici, Dosoftei, episcop, 18,
 52
 Terebes, vezi Terebești
 Terebești (SM), comună, 110, 119,
 Terem, vezi Tiream
 Terep, vezi Trip
 Teresva, localitate în
 Transcarpatia, Ucraina, 231
 Theophil, episcop, 220
 Thorda, vezi Turda
 Tibru (AB), comună, 292
 Tikus, vezi Poienița
 Timotei, arhimandrit, 22, 99
 Timoteiu, preot, 123
 Tiream (SM), comună, 111, 118
 Tisa, râu, 17, 43
 Toader, protopop, 379
 Tokai, localitate în Ungaria, 206

Tökö Terebes, vezi Terebești
Tokodi, George, inspector fiscal,
382

Tökös, vezi Groși

Tolmacsol, vezi Tălmăcel,

Tomanya, vezi Tămaia

Topol'any, localitate în Slovacia,
404

Topolya, vezi Topol'any, 399

Tot Ujfalu, vezi Tăuții de Sus

Tóth-Varadia, vezi Vărădia pe
Mureș

Tottfalu, vezi Tăuții de Sus

Töves, vezi Teiuș

Tövescs, vezi Teiuș

Transilvania, zonă geografică în
România, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 27,
28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 195,
251, 252, 313, 316, 319, 344,
346, 352, 355, 364

Trento, localitate în Italia, 86, 87

Tribucsa, vezi Gyilove

Trident, vezi Trento

Trip (SM), sat, 108

Trnava, localitate în Slovacia, 26,
85, 135, 136, 179,

Tur Terebes, vezi Turulung

Tur, arhidiaconat, 108

Turcz, vezi Turț

Turda (CJ), municipiu, 32, 342,
379

Turia Poliana, localitate în

Transcarpatia, Ucraina, 143

Turia, district, 24, 141, 142, 143,
399

Turnu Roșu (SB), comună, 300

Turț (SM), comună, 23, 24, 105,
106146

Turulung (SM), comună, 106

Turvikoni, vezi Tur

Tyrnavia, vezi Trnava

T

Țara Românească, 250, 279, 284,
285, 289, 298, 300, 305, 308,
309, 310, 399

Țarigrad, vezi Istanbul, 86

U

Ucea de Jos (BV), comună, 283,
284, 286

Ucea de Sus (BV), sat, 283, 284,
286

Ucraina, țară, 1, 5

Udravi, vezi Odoreu

Udvarhei, vezi Odorhei

Udvarhely, vezi Curteni

Udvarhely, vezi Someș Odorhei

Udvari, vezi Odoreu

Ugrea, localitate în Transcarpatia,
18, 52

Ugocea, district, 23, 33, 105, 357

Ugra (BV), comună, 312

Uj falu, vezi Certeze

Uj Fehértó, vezi Ujfehértó

Ujfehértó localitate în Ungaria, 23,
125

Ujgorod, oraș în Ucraina, 1, 6, 9,
14, 16, 17, 25, 41, 87, 88, 162

Ujhely, vezi Slovenské Nové Mesto

Uladislaus, rege, 269

Ung, comitat, 8, 15

Ungaria, țară, 1, 5, 6, 10, 14, 23,
37, 44, 63, 92, 95, 97, 102, 103,
125, 134, 158, 173, 194, 259, 269,
270, 271, 272, 277, 324, 327, 333,
365, 369, 370, 375, 380, 381, 387,
389, 391, 399

Unguraș (MM), sat, 113, 399

Uniev, localitate în Ucraina, 20, 83

Unirea (AB), comună, 202

Urez, vezi Hurez, 304

V

Vad (BV), sat, 208

Vád, vezi Vad, 303

Vaidacuta (MM), sat, 312

Vajdakut, vezi Vaidacuta

Valachia, vezi Țara Românească,

Valdorf, vezi Văleni,

Valea Stejarului (MM), comună,
231

Valea Vinului (SM), comună, 98,
112, 385, 408

- Văleni (BV), sat, 212, 240, 306, 307
 Văleni (MM), sat, 212
 Vallenii, vezi Văleni
 Vânători (MS), sat, 240, 308
 Vantsfalva, vezi Oncești
 Vărădia (AR), comună, 295
 Vărădia pe Mureș (AR), sat, 381
 Varadini, vezi Oradea
 Varally, vezi Seini
 Varlaam, episcop ortodox, 207, 209, 212, 213, 216, 217, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 228, 230
 Varlamo, vezi Varlaam
 Vârșmort, vezi Roșiori
 Vasilii, preot, 123
 Vecerd (BV), sat, 242, 288
 Vecerd, vezi Vecerd
 Vișeu de Mijloc (SM), sat, 225
 Veletie, vezi Veliatin
 Veliatin, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 106
 Velika Kopania, localitate în Transcarpatia, 24, 146
 Veneția de Jos (BV), sat, 303
 Verbias, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142
 Verbyas, vezi Verbias
 Verchovine, vezi Verhovina
 Veriața, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 106
 Verecse, vezi Veriața
 Veres Mart, vezi Roșiori
 Veres Marth, vezi Velika Kopania
 Velika Kopania, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 146
 Veres-Martt, district, 146
 Veres-Marth, vezi Roșiori,
 Verhnia Apsa, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 98, 99, 236
 Verhovina, district protopopesc, 24, 141, 142
 Veseud (SB), comună, 243
 Veștem (SB), comună, 246
 Vestem, vezi Veștem
 Vetes vezi Vetiș
 Vetiș (SM), comună, 108, 117
 Vetiș, vezi Vetiș
 Vetserd, vezi Vecerd
 Vezend, vezi Vezendiu
 Vezendiu (SM), sat, 111, 185, 188
 Viena, capitala Austriei, 17, 20, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 81, 191, 244, 253, 313, 316, 344, 345, 348, 352, 354, 360, 361, 363, 364, 368, 369, 370, 372, 400
 Vinoczki, localitate în Ucraina, 229
 Vinogradiv, localitate în Transcarpatia, Ucraina 147
 Vințu de Jos (AB), comună, 295
 Vișeu de Jos (MM), comună, 225
 Vișeu de Sus (MM), oraș, 224
 Viskovo, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 17, 43
 Viste, vezi Viștea de Jos,
 Viștea de Jos (BV), comună, 283, 285, 286, 299
 Viștea de Sus (BV), sat, 282
 Voievodenii Mari (BV), comună, 290
 Voievodenii Mici (BV), sat, 290
 Voievozi (BH), sat, 153
 Voila (BV), comună, 290
 Vojvodeni Mari, vezi Voievodenii Mari
 Vojvodeni Micsi, vezi Voievodenii Mici
 Voldorf, vezi Văleni
 Vorocz, vezi Voloveț
 Voloveț, localitate în Transcarpatia, Ucraina, 142, 143
 Vucinici, Grigore, episcop, 17, 46
- ## W
- Wad, vezi Vad
 Waldorf, vezi Văleni
 Wecserd, vezi Vecerd
 Wekinich, Gregorii, vezi Vucinici Grigore, 92
 Würzburg, oraș în Germania, 18, 47, 54

Z

Zadani, vezi Sătmărel

Zaharie, protopop, 379

Zaricea, mănăstire în Ucraina, 18,
51

Zaricsie, vezi Zaricea,

Zaricea, localitate în Transcarpatia,
Ucraina, 105

Zavadka, vezi Zavidovo

Zavidovo, localitate în
Transcarpatia, Ucraina, 142

Zboro, vezi Zborov

Zborov, localitate în Slovacia, 22,
94, 95

Zinffalu, vezi Sâi, 98

**CUPRINS
ЗМІСТ
CONTENT**

*INTRODUCERE 5
ВСТУП
INTRODUCTION*

*LISTA DOCUMENTELOR 15
СПИСОК ДОКУМЕНТІВ
LIST OF DOCUMENTS*

INDICE SELECTIV DE LOCURI ȘI NUME 381

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ІМЕН ТА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

SELECTIV INDEX OF PLACES AND NAMES

www.huskroua-cbc.net

www.mdr.t.ro

Parteneriat fără frontiere

IŠBN 978-973-1843-61-2

Această publicație a fost tipărită cu sprijinul Uniunii Europene. Responsabilitatea conținutului revine autorilor și nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

<https://biblioteca-digitala.ro>